നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

ഖുദ്ദകനികായേ

ജാതകപാളി

(ദുതിയോ ഭാഗോ)

൧൭. ചത്താലീസനിപാതോ

൫൨൧. തേസകുണജാതകം (൧)

൧. ‘‘വേസ്സന്തരം തം പുച്ഛാമി, സകുണ ഭദ്ദമത്ഥു തേ;
രജ്ജം കാരേതുകാമേന, കിം സു കിച്ചം കതം വരം’’.

൨. ‘‘ചിരസ്സം വത മം താതോ, കംസോ ബാരാണസിഗ്ഗഹോ;
പമത്തോ അപ്പമത്തം മം, പിതാ പുത്തം അചോദയി.

൩. ‘‘പഠമേനേവ വിതഥം, കോധം ഹാസം നിവാരയേ;
തതോ കിച്ചാനി കാരേയ്യ, തം വതം ആഹു ഖത്തിയ.

൪. ‘‘യം ത്വം താത തപോകമ്മം [തപേ കമ്മം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], പുബ്ബേ കതമസംസയം;
രത്തോ ദുട്ഠോ ച യം കയിരാ, ന തം കയിരാ തതോ പുന [പുനം (പീ॰)].

൫. ‘‘ഖത്തിയസ്സ പമത്തസ്സ, രട്ഠസ്മിം രട്ഠവഡ്ഢന;
സബ്ബേ ഭോഗാ വിനസ്സന്തി, രഞ്ഞോ തം വുച്ചതേ അഘം.

൬. ‘‘സിരീ താത അലക്ഖീ ച [സിരീ ച താത ലക്ഖീ ച (സ്യാ॰ പീ॰)], പുച്ഛിതാ ഏതദബ്രവും;
ഉട്ഠാന [ഉട്ഠാനേ (സ്യാ॰)] വീരിയേ പോസേ, രമാഹം അനുസൂയകേ.

൭. ‘‘ഉസൂയകേ ദുഹദയേ, പുരിസേ കമ്മദുസ്സകേ;
കാലകണ്ണീ മഹാരാജ, രമതി [രമാതി (ക॰)] ചക്കഭഞ്ജനീ.

൮. ‘‘സോ ത്വം സബ്ബേസു സുഹദയോ [സോ ത്വം സബ്ബേസം സുഹദയോ (സ്യാ॰ പീ॰), സോ ത്വം സബ്ബേ സുഹദയോ (ക॰)], സബ്ബേസം രക്ഖിതോ ഭവ;
അലക്ഖിം നുദ മഹാരാജ, ലക്ഖ്യാ ഭവ നിവേസനം.

൯. ‘‘സ ലക്ഖീധിതിസമ്പന്നോ, പുരിസോ ഹി മഹഗ്ഗതോ;
അമിത്താനം കാസിപതി, മൂലം അഗ്ഗഞ്ച ഛിന്ദതി.

൧൦. ‘‘സക്കോപി ഹി ഭൂതപതി, ഉട്ഠാനേ നപ്പമജ്ജതി;
സ കല്യാണേ ധിതിം കത്വാ, ഉട്ഠാനേ കുരുതേ മനോ.

൧൧. ‘‘ഗന്ധബ്ബാ പിതരോ ദേവാ, സാജീവാ [സഞ്ജീവാ (പീ॰)] ഹോന്തി താദിനോ;

ഉട്ഠാഹതോ [ഉട്ഠഹതോ (സ്യാ॰ പീ॰)] അപ്പമജ്ജതോ [മപ്പമജ്ജതോ (ക॰)],
അനുതിട്ഠന്തി ദേവതാ.

൧൨.“സോ അപ്പമത്തോ അക്കുദ്ധോ [അക്കുട്ഠോ (പീ॰)], താത കിച്ചാനി കാരയ;
വായമസ്സു ച കിച്ചേസു, നാലസോ വിന്ദതേ സുഖം.

൧൩.“തത്ഥേവ തേ വത്തപദാ, ഏസാവ [ഏസാ ച (പീ॰)] അനുസാസനീ;
അലം മിത്തേ സുഖാപേതും, അമിത്താനം ദുഖായ [ദുക്ഖായ (പീ॰)] ച”.

൧൪.“സക്ഖിസി ത്വം [സക്ഖീ തുവം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] കുണ്ഡലിനി,
മഞ്ഞസി ഖത്തബന്ധുനി [ഖത്തിയബന്ധുനീ (പീ॰)];
രജ്ജം കാരേതുകാമേന, കിം സു കിച്ചം കതം വരം”.

൧൫.“ദ്വേവ താത പദകാനി, യത്ഥ [യേസു (പീ॰)] സബ്ബം പതിട്ഠിതം;
അലദ്ധസ്സ ച യോ ലാഭോ, ലദ്ധസ്സ ചാനുരക്ഖണാ.

൧൬.“അമച്ചേ താത ജാനാഹി, ധീരേ അത്ഥസ്സ കോവിദേ;
അനക്ഖാ കിതവേ താത, അസോണ്ഡേ അവിനാസകേ.

൧൭.“യോ ച തം താത രക്ഖേയ്യ, ധനം യഞ്ചേവ തേ സിയാ;
സൂതോവ രഥം സങ്ഗണ്ഹേ, സോ തേ കിച്ചാനി കാരയേ.

൧൮.“സുസങ്ഗഹിതന്തജനോ, സയം വിത്തം അവേക്ഖിയ;
നിധിഞ്ച ഇണദാനഞ്ച, ന കരേ പരപത്തിയാ.

൧൯.“സയം ആയം വയം [ആയവയം (പീ॰)] ജഞ്ഞാ, സയം ജഞ്ഞാ കതാകതം;
നിഗ്ഗണ്ഹേ നിഗ്ഗഹാരഹം, പഗ്ഗണ്ഹേ പഗ്ഗഹാരഹം.

൨൦.“സയം ജാനപദം അത്ഥം, അനുസാസ രഥേസഭ;
മാ തേ അധമ്മികാ യുത്താ, ധനം രട്ഠഞ്ച നാസയും.

൨൧.“മാ ച വേഗേന കിച്ചാനി, കരോസി [കാരേസി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] കാരയേസി വാ;
വേഗസാ ഹി കതം കമ്മം, മന്ദോ പച്ഛാനുതപ്പതി.

൨൨.“മാ തേ അധിസരേ മുഞ്ച, സുബാള്ഹമധികോധിതം [കോപിതം (സീ॰ സ്യാ॰)];
കോധസാ ഹി ബഹൂ ഫീതാ, കുലാ അകുലതം ഗതാ.

൨൩.“മാ താത ഇസ്സരോമ്ഹീതി, അനത്ഥായ പതാരയി;
ഇത്ഥീനം പുരിസാനഞ്ച, മാ തേ ആസി ദുഖുദ്രയോ.

൨൪.“അപേതലോമഹംസസ്സ, രഞ്ഞോ കാമാനുസാരിനോ;
സബ്ബേ ഭോഗാ വിനസ്സന്തി, രഞ്ഞോ തം വുച്ചതേ അഘം.

൨൫.“തത്ഥേവ തേ വത്തപദാ, ഏസാവ അനുസാസനീ;
ദക്ഖസ്സുദാനി പുഞ്ഞകരോ, അസോണ്ഡോ അവിനാസകോ;

സീലവാസ്സു [സീലവാസ്സ (ടീകാ)] മഹാരാജ, ദുസ്സീലോ വിനിപാതികോ’’ [വിനിപാതകോ (പീ॰)].

൨൩.‘‘അപുച്ഛിമ്ഹ കോസിയഗോത്തം [അപുച്ഛിമ്ഹാ കോസിയഗോത്തം (സ്യാ॰), അപുച്ഛമ്ഹാപി കോസികം (പീ॰)], കുണ്ഡലിനിം തഥേവ ച;
തം ദാനി വദേഹി ജമ്ബുക [ജമ്ബുക തം ദാനി വദേഹി (സ്യാ॰ പീ॰)], ബലാനം ബലമുത്തമം’’.

൨൪.‘‘ബലം പഞ്ചവിധം ലോകേ, പുരിസസ്മിം മഹഗ്ഗതേ;
തത്ഥ ബാഹുബലം നാമ, ചരിമം വുച്ചതേ ബലം.

൨൫.‘‘ഭോഗബലഞ്ച ദീഘാവു, ദുതിയം വുച്ചതേ ബലം;
അമച്ചബലഞ്ച ദീഘാവു, തതിയം വുച്ചതേ ബലം.

൨൬.‘‘അഭിജച്ചബലം ചേവ, തം ചതുത്ഥം അസംസയം;
യാനി ചേതാനി സബ്ബാനി, അധിഗണ്ഹാതി പണ്ഡിതോ.

൨൭.‘‘തം ബലാനം ബലം സേട്ഠം, അഗ്ഗം പഞ്ഞാബലം ബലം [വരം (സീ॰)];
പഞ്ഞാബലേനുപത്ഥദ്ധോ, അത്ഥം വിന്ദതി പണ്ഡിതോ.

൨൮.‘‘അപി ചേ ലഭതി മന്ദോ, ഫീതം ധരണിമുത്തമം;
അകാമസ്സ പസയ്ഹം വാ, അഞ്ഞോ തം പടിപജ്ജതി.

൨൯.‘‘അഭിജാതോപി ചേ ഹോതി, രജ്ജം ലദ്ധാന ഖത്തിയോ;
ദുപ്പഞ്ഞോ ഹി കാസിപതി, സബ്ബേനപി ന ജീവതി.

൩൦.‘‘പഞ്ഞാവ സുതം വിനിച്ഛിനീ [പഞ്ഞാ സുതവിനിച്ഛിനീ (സ്യാ॰ പീ॰)], പഞ്ഞാ കിത്തി സിലോകവഡ്ഢനീ [വദ്ധനീ (പീ॰)];
പഞ്ഞാസഹിതോ നരോ ഇധ, അപി ദുക്ഖേ സുഖാനി വിന്ദതി.

൩൧.‘‘പഞ്ഞഞ്ച ഖോ അസുസ്സൂസം, ന കോചി അധിഗച്ഛതി;
ബഹുസ്സുതം അനാഗമ്മ, ധമ്മട്ഠം അവിനിബ്ഭുജം.

൩൨.‘‘യോ ച ധമ്മവിഭങ്ഗഞ്ഞൂ [യോ ധമ്മഞ്ച വിഭാഗഞ്ഞൂ (പീ॰)], കാലുട്ഠായീ മതന്ദിതോ;
അനുട്ഠഹതി കാലേന, കമ്മഫലം തസ്സ ഇജ്ഝതി [കമ്മഫലം തസ്സിജ്ഝതി, ഫലം തസ്സ സമിജ്ഝതി (ക॰)].

൩൩.‘‘അനായതന [നാ’നായതന (പീ॰)] സീലസ്സ, അനായതന [നാ’നായതന (പീ॰)] സേവിനോ;
ന നിബ്ബിന്ദിയകാരിസ്സ, സമ്മദത്ഥോ വിപച്ചതി.

൩൪.‘‘അജ്ഝത്തഞ്ച പയുത്തസ്സ, തഥായതനസേവിനോ;
അനിബ്ബിന്ദിയകാരിസ്സ, സമ്മദത്ഥോ വിപച്ചതി.

൩൫.‘‘യോഗപ്പയോഗസങ്ഖാതം, സമ്ഭതസ്സാനുരക്ഖണം;
താനി ത്വം താത സേവസ്സു, മാ അകമ്മായ രന്ധയി;
അകമ്മുനാ ഹി ദുമ്മേധോ, നളാഗാരംവ സീദതി’’.

൩൬.‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, മാതാപിതൂസു ഖത്തിയ;

ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൦. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, പുത്തദാരേസു ഖത്തിയ;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൧. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, മിത്താമച്ചേസു ഖത്തിയ;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൨. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, വാഹനേസു ബലേസു ച;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൩. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, ഗാമേസു നിഗമേസു ച…പേ॰…
൪൪. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, രട്ഠേസു [രട്ഠേ (പീ॰)] ജനപദേസു ച…പേ॰…
൪൫. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, സമണ [സമണേ (സ്യാ॰ ക॰)] ബ്രാഹ്മണേസു ച…പേ॰…
൪൬. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, മിഗപക്ഖീസു ഖത്തിയ;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൭. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, ധമ്മോ ചിണ്ണോ സുഖാവഹോ [ധമ്മോ സുചിണ്ണോ സുഖമാവഹതി (ക॰)];
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൮. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, സഇന്ദാ [ഇന്ദോ (പീ॰), സിന്ദാ (ക॰)] ദേവാ സബ്രഹ്മകാ;
സുചിണ്ണേന ദിവം പത്താ, മാ ധമ്മം രാജ പാമദോ [പമാദോ (പീ॰ ക॰)].

൪൯. ‘‘തത്ഥേവ തേ [വേതേ (പീ॰)] വത്തപദാ, ഏസാവ [ഏസാ ച (പീ॰)] അനുസാസനീ;
സപ്പഞ്ഞസേവീ കല്യാണീ, സമത്തം സാമ [സാമം (ക॰)] തം വിദൂ’’തി.

തേസകുണജാതകം പഠമം.

൫൨൨. സരഭങ്ഗജാതകം (൨)

൫൦. ‘‘അലങ്കതാ കുണ്ഡലിനോ സുവത്ഥാ, വേളുരിയമുത്താഥരുഖഗ്ഗബന്ധാ [ബദ്ധാ (പീ॰)];
രഥേസഭാ തിട്ഠഥ കേ നു തുമ്ഹേ, കഥം വോ ജാനന്തി മനുസ്സലോകേ’’.

൫൧. ‘‘അഹമട്ഠകോ ഭീമരഥോ പനായം, കാലിങ്ഗരാജാ പന ഉഗ്ഗതോയം [ഉഗ്ഗതോ അയം (പീ॰), ഉഗ്ഗതായം (ക॰)];
സുസഞ്ഞതാനം ഇസീനം [സുസഞ്ഞതാനിസിനം (പീ॰)] ദസ്സനായ, ഇധാഗതാ പുച്ഛിതായേമ്ഹ പഞ്ഹേ’’.

൫൨. ‘‘വേഹായസം തിട്ഠസി [തിട്ഠതി (പീ॰)] അന്തലിക്ഖേ, പഥദ്ധുനോ പന്നരസേവ ചന്ദോ;
പുച്ഛാമി തം യക്ഖ മഹാനുഭാവ, കഥം തം ജാനന്തി മനുസ്സലോകേ’’.

൫൩. ‘‘യമാഹു ദേവേസു സുജമ്പതീതി, മഘവാതി തം ആഹു മനുസ്സലോകേ;
സ ദേവരാജാ ഇദമജ്ജ പത്തോ, സുസഞ്ഞതാനം ഇസീനം ദസ്സനായ’’.

൫൪. ‘‘ദൂരേ സുതാ നോ ഇസയോ സമാഗതാ, മഹിദ്ധികാ ഇദ്ധിഗുണൂപപന്നാ;

വന്ദാമി തേ അയിരേ പസന്നചിത്തോ, യേ ജീവലോകേത്ഥ മനുസ്സസേട്ഠാ''.

൫൬. ഗന്ധോ ഇസീനം ചിരദിക്ഖിതാനം [ദക്ഖിതാനം (സ്യാ॰ പീ॰)], കായാ ചുതോ ഗച്ഛതി മാലുതേന;
ഇതോ പടിക്കമ്മ സഹസ്സനേത്ത, ഗന്ധോ ഇസീനം അസുചി ദേവരാജ''.

൫൭. ''ഗന്ധോ ഇസീനം ചിരദിക്ഖിതാനം, കായാ ചുതോ ഗച്ഛതു മാലുതേന;
വിചിത്രപുപ്ഫം സുരഭിംവ മാലം, ഗന്ധഞ്ച ഏതം പാടികങ്ഖാമ ഭന്തേ;
ന ഹേത്ഥ ദേവാ പടിക്കൂലസഞ്ഞിനോ''.

൫൮. ''പുരിന്ദദോ ഭൂതപതീ യസസ്സീ, ദേവാനമിന്ദോ സക്കോ [ഇദം പദം നത്ഥി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു)] മഘവാ സുജമ്പതി;
സ ദേവരാജാ അസുരഗണപ്പമദ്ദനോ, ഓകാസമാകങ്ഖതി പഞ്ഹ പുച്ഛിതും.

൫൯. ''കോ നേവിമേസം ഇധ പണ്ഡിതാനം, പഞ്ഹേ പുട്ഠോ നിപുണേ ബ്യാകരിസ്സതി;
തിണ്ണഞ്ച രഞ്ഞം മനുജാധിപാനം, ദേവാനമിന്ദസ്സ ച വാസവസ്സ''.

൬൦. ''അയം ഇസി [ഇസീ (സീ॰ പീ॰)] സരഭങ്ഗോ തപസ്സീ [യസസ്സീ (സീ॰)], യതോ ജാതോ വിരതോ മേഥുനസ്മാ;
ആചേരപുത്തോ [ആചരിയപുത്തോ (പീ॰ ക॰)] സുവിനീതരൂപോ, സോ നേസം പഞ്ഹാനി വിയാകരിസ്സതി''.

൬൧. ''കോണ്ഡഞ്ഞ പഞ്ഹാനി വിയാകരോഹി, യാചന്തി തം ഇസയോ സാധുരൂപാ;
കോണ്ഡഞ്ഞ ഏസോ മനുജേസു ധമ്മോ, യം വുദ്ധ [വദ്ധ (പീ॰), ബുദ്ധ (ക॰)] മാഗച്ഛതി ഏസ ഭാരോ''.

൬൨. ''കതാവകാസാ പുച്ഛന്തു ഭോന്തോ, യം കിഞ്ചി പഞ്ഹം മനസാഭിപത്ഥിതം;
അഹഞ്ഹി തം തം വോ വിയാകരിസ്സം, ഞത്വാ സയം ലോകമിമം പരഞ്ച''.

൬൩. ''തതോ ച മഘവാ സക്കോ, അത്ഥദസ്സീ പുരിന്ദദോ;
അപുച്ഛി പഠമം പഞ്ഹം, യഞ്ചാസി അഭിപത്ഥിതം''.

൬൪. ''കിം സൂ വധിത്വാ ന കദാചി സോചതി, കിസ്സപ്പഹാനം ഇസയോ വണ്ണയന്തി;
കസ്സീധ വുത്തം ഫരുസം ഖമേഥ, അക്ഖാഹി മേ കോണ്ഡഞ്ഞ ഏതമത്ഥം''.

൬൫. ''കോധം വധിത്വാ ന കദാചി സോചതി, മക്ഖപ്പഹാനം ഇസയോ വണ്ണയന്തി;
സബ്ബേസം വുത്തം ഫരുസം ഖമേഥ, ഏതം ഖന്തിം ഉത്തമമാഹു സന്തോ''.

൬൬.

“സക്കാ ഉഭിന്നം [ഹി ദ്വിന്നം (പീ॰)] വചനം തിതിക്ഖിതും, സദിസസ്സ വാ സേട്ഠതരസ്സ [സേട്ഠനരസ്സ (പീ॰)] വാപി;
കഥം നു ഹീനസ്സ വചോ ഖമേഥ, അക്ഖാഹി മേ കോണ്ഡഞ്ഞ ഏതമത്ഥം”.

൬൬.“ഭയാ ഹി സേട്ഠസ്സ വചോ ഖമേഥ, സാരമ്ഭഹേതൂ പന സാദിസസ്സ;
യോ ചീധ ഹീനസ്സ വചോ ഖമേഥ, ഏതം ഖന്തിം ഉത്തമമാഹു സന്തോ”.

൬൭.“കഥം വിജഞ്ഞാ ചതുപത്ഥരൂപം [ചതുമട്ഠരൂപം (സ്യാ॰ പീ॰)], സേട്ഠം സരിക്ഖം അഥവാപി ഹീനം;
വിരൂപരൂപേന ചരന്തി സന്തോ, തസ്മാ ഹി സബ്ബേസം വചോ ഖമേഥ”.

൬൮.“ന ഹേതമത്ഥം മഹതീപി സേനാ, സരാജികാ യുജ്ഝമാനാ ലഭേഥ;
യം ഖന്തിമാ സപ്പുരിസോ ലഭേഥ, ഖന്തീ ബലസ്സൂപസമന്തി വേരാ”.

൬൯.“സുഭാസിതം തേ അനുമോദിയാന, അഞ്ഞം തം പുച്ഛാമി തദിങ്ഘ ബ്രൂഹി;
യഥാ അഹും [അഹൂ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ദണ്ഡകീ നാളികേരോ [നാളികീരോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], അഥജ്ജുനോ കലാബു ചാപി രാജാ;
തേസം ഗതിം ബ്രൂഹി സുപാപകമ്മിനം, കത്ഥൂപപന്നാ ഇസിനം വിഹേഠകാ”.

൭൦. “കിസഞ്ഹി [കിസംപി (പീ॰)] വച്ഛം അവകിരിയ ദണ്ഡകീ, ഉച്ഛിന്നമൂലോ സജനോ സരട്ഠോ;
കുക്കുളനാമേ നിരയമ്ഹി പച്ചതി, തസ്സ ഫുലിങ്ഗാനി പതന്തി കായേ.

൭൧.“യോ സഞ്ഞതേ പബ്ബജിതേ അഹേഠയി [അവഞ്ചസി (പീ॰)], ധമ്മം ഭണന്തേ സമണേ അദൂസകേ;
തം നാളികേരം സുനഖാ പരത്ഥ, സങ്ഗമ്മ ഖാദന്തി വിഫന്ദമാനം.

൭൨.“അഥജ്ജുനോ നിരയേ സത്തിസൂലേ, അവംസിരോ പതിതോ ഉദ്ധംപാദോ [ഉദ്ധപാദോ (സ്യാ॰), അദ്ധപാദോ (പീ॰)];
അങ്ഗീരസം ഗോതമം ഹേഠയിത്വാ, ഖന്തിം തപസ്സിം ചിരബ്രഹ്മചാരിം.

൭൩.“യോ ഖണ്ഡസോ പബ്ബജിതം അഛേദയി, ഖന്തിം വദന്തം സമണം അദൂസകം;
കലാബുവീചിം ഉപപജ്ജ പച്ചതി, മഹാപതാപം [മഹാഭിതാപം (പീ॰)] കടുകം ഭയാനകം.

൭൪.“ഏതാനി സുത്വാ നിരയാനി പണ്ഡിതോ, അഞ്ഞാനി പാപിട്ഠതരാനി ചേത്ഥ;
ധമ്മം ചരേ സമണബ്രാഹ്മണേസു, ഏവങ്കരോ സഗ്ഗമുപേതി ഠാനം”.

൭൫.“സുഭാസിതം തേ അനുമോദിയാന, അഞ്ഞം തം പുച്ഛാമി തദിങ്ഘ ബ്രൂഹി;
കഥംവിധം സീലവന്തം വദന്തി, കഥംവിധം പഞ്ഞവന്തം വദന്തി;
കഥംവിധം സപ്പുരിസം വദന്തി, കഥംവിധം നോ സിരി നോ ജഹാതി”.

൭൬.

“കായേന വാചായ ച യോ’ധ [യോ ച (പീ॰)] സഞ്ഞതോ, മനസാ ച കിഞ്ചി ന കരോതി പാപം;
ന അത്തഹേതൂ അലികം ഭണേതി [ഭണാതി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], തഥാവിധം സീലവന്തം വദന്തി.

൭൭.“ഗമ്ഭീരപഞ്ഹം മനസാഭിചിന്തയം [മനസാ വിചിന്തയം (സീ॰)], നാച്ചാഹിതം കമ്മ കരോതി ലുദ്ദം;
കാലാഗതം [കാലാഭതം (പീ॰)] അത്ഥപദം ന രിഞ്ചതി, തഥാവിധം പഞ്ഞവന്തം വദന്തി.

൭൮.“യോ വേ കതഞ്ഞൂ കതവേദി ധീരോ, കല്യാണമിത്തോ ദള്ഹഭത്തി ച ഹോതി;
ദുഖിതസ്സ സക്കച്ച കരോതി കിച്ചം, തഥാവിധം സപ്പുരിസം വദന്തി.

൭൯.“ഏതേഹി സബ്ബേഹി ഗുണേഹുപേതോ, സദ്ധോ മുദൂ സംവിഭാഗീ വദഞ്ഞൂ;
സങ്ഗാഹകം സഖിലം സണ്ഹവാചം, തഥാവിധം നോ സിരി നോ ജഹാതി”.

൮൦.“സുഭാസിതം തേ അനുമോദിയാന, അഞ്ഞം തം പുച്ഛാമി തദിങ്ഘ ബ്രൂഹി;
സീലം സിരിഞ്ചാപി സതഞ്ച ധമ്മം, പഞ്ഞഞ്ച കം സേട്ഠതരം വദന്തി”.

൮൧.“പഞ്ഞാ ഹി സേട്ഠാ കുസലാ വദന്തി, നക്ഖത്തരാജാരിവ താരകാനം;
സീലം സിരീ ചാപി സതഞ്ച ധമ്മോ [ധമ്മാ (പീ॰)], അന്വായികാ പഞ്ഞവതോ ഭവന്തി”.

൮൨.“സുഭാസിതം തേ അനുമോദിയാന, അഞ്ഞം തം പുച്ഛാമി തദിങ്ഘ ബ്രൂഹി;
കഥംകരോ കിന്തികരോ കിമാചരം, കിം സേവമാനോ ലഭതീധ പഞ്ഞം;
പഞ്ഞായ ദാനിപ്പടിപം [ദാനി പടിപദം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] വദേഹി, കഥംകരോ പഞ്ഞവാ ഹോതി മച്ചോ”.

൮൩.“സേവേഥ വുദ്ധേ നിപുണേ ബഹുസ്സുതേ, ഉഗ്ഗാഹകോ ച പരിപുച്ഛകോ സിയാ;
സുണേയ്യ സക്കച്ച സുഭാസിതാനി, ഏവംകരോ പഞ്ഞവാ ഹോതി മച്ചോ.

൮൪.“ പഞ്ഞവാ കാമഗുണേ അവേക്ഖതി, അനിച്ചതോ ദുക്ഖതോ രോഗതോ ച;
ഏവം വിപസ്സീ പജഹാതി ഛന്ദം, ദുക്ഖേസു കാമേസു മഹബ്ഭയേസു.

൮൫.“സ വീതരാഗോ പവിനേയ്യ ദോസം, മേത്തം [മേത്ത (സ്യാ॰ ക॰)] ചിത്തം ഭാവയേ [ഭാവേയ്യ (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰)] അപ്പമാണം;
സബ്ബേസു ഭൂതേസു നിധായ ദണ്ഡം, അനിന്ദിതോ ബ്രഹ്മമുപേതി ഠാനം”.

൮൬.“മഹത്ഥിയം [മഹിദ്ധിയം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ആഗമനം അഹോസി, തവമട്ഠകാ [മട്ഠക (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰)] ഭീമരഥസ്സ ചാപി;
കാലിങ്ഗരാജസ്സ ച ഉഗ്ഗതസ്സ, സബ്ബേസ വോ കാമരാഗോ പഹീനോ”.

൮൭."ഏവമേതം പരചിത്തവേദി, സബ്ബേസ നോ കാമരാഗോ പഹീനോ;
കരോഹി ഓകാസമനുഗ്ഗഹായ, യഥാ ഗതിം തേ അഭിസമ്ഭവേമ".

൮൮."കരോമി ഓകാസമനുഗ്ഗഹായ, തഥാ ഹി വോ കാമരാഗോ പഹീനോ;
ഫരാഥ കായം വിപുലായ പീതിയാ, യഥാ ഗതിം മേ അഭിസമ്ഭവേഥ".

൮൯."സബ്ബം കരിസ്സാമ തവാനുസാസനിം, യം യം തുവം വക്ഖസി ഭൂരിപഞ്ഞ;
ഫരാമ കായം വിപുലായ പീതിയാ, യഥാ ഗതിം തേ അഭിസമ്ഭവേമ".

൯൦."കതായ [കതായം (സീ॰ പീ॰)] വച്ഛസ്സ കിസസ്സ പൂജാ, ഗച്ഛന്തു ഭോന്തോ ഇസയോ സാധുരൂപാ;
ഝാനേ രതാ ഹോഥ സദാ സമാഹിതാ, ഏസാ രതീ പബ്ബജിതസ്സ സേട്ഠാ".

൯൧."സുത്വാന ഗാഥാ പരമത്ഥസംഹിതാ, സുഭാസിതാ ഇസിനാ പണ്ഡിതേന;
തേ വേദജാതാ അനുമോദമാനാ, പക്കാമു [പക്കമു (ക॰)] ദേവാ ദേവപുരം യസസ്സിനോ.

൯൨."ഗാഥാ ഇമാ അത്ഥവതീ സുബ്യഞ്ജനാ, സുഭാസിതാ ഇസിനാ പണ്ഡിതേന;
യോ കോചിമാ അട്ഠികത്വാ [അട്ഠിം കത്വാ (ക॰)] സുണേയ്യ, ലഭേഥ പുബ്ബാപരിയം വിസേസം;
ലദ്ധാന പുബ്ബാപരിയം വിസേസം, അദസ്സനം മച്ചുരാജസ്സ ഗച്ഛേ".

൯൩."സാലിസ്സരോ സാരിപുത്തോ, മേണ്ഡിസ്സരോ ച കസ്സപോ;
പബ്ബതോ അനുരുദ്ധോ ച, കച്ചായനോ ച ദേവലോ [ദേവിലോ (സ്യാ॰ ക॰)].

൯൪."അനുസിസ്സോ ച ആനന്ദോ, കിസവച്ഛോ ച കോലിതോ;
നാരദോ ഉദായീ ഥേരോ [നാരദോ പുണ്ണോ മന്താനീപുത്തോ (സീ॰)], പരിസാ ബുദ്ധപരിസാ;
സരഭങ്ഗോ ലോകനാഥോ, ഏവം ധാരേഥ ജാതക"ന്തി.

സരഭങ്ഗജാതകം ദുതിയം.

൫൨൩. അലമ്ബുസാജാതകം (൩)

൯൫."അഥ ബ്രവി ബ്രഹാ ഇന്ദോ, വത്രഭൂ ജയതം പിതാ;
ദേവകഞ്ഞം പരാഭേത്വാ, സുധമ്മായം അലമ്ബുസം.

൯൬."മിസ്സേ ദേവാ തം യാചന്തി, താവതിംസാ സഇന്ദകാ;
ഇസിപ്പലോഭനേ [ഇസിപലോഭികേ (സീ॰ സ്യാ॰), ഇസിം പലോഭികേ (പീ॰)] ഗച്ഛ, ഇസിസിങ്ഗം അലമ്ബുസേ.

൯൭."പുരായം അമ്ഹേ അച്ചേതി [നാച്ചേതി (സ്യാ॰ ക॰)], വത്തവാ [വതവാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ബ്രഹ്മചരിയവാ;
നിബ്ബാനാഭിരതോ വുദ്ധോ [വദ്ധോ (പീ॰), ബുദ്ധോ (സ്യാ॰ ക॰)], തസ്സ മഗ്ഗാനി ആവര".

൯൮. “ദേവരാജ കിമേവ ത്വം, മമേവ തുവം സിക്ഖസി;
ഇസിപ്പലോഭനേ [ഇസിപലോഭികേ (സീ॰ സ്യാ॰), ഇസിം പലോഭികേ (പീ॰)] ഗച്ഛ, സന്തി അഞ്ഞാപി അച്ഛരാ.

൯൯. “മാദിസിയോ പവരാ ചേവ, അസോകേ നന്ദനേ വനേ;
താസമ്പി ഹോതു പരിയായോ, താപി യന്തു പലോഭനാ” [പലോഭികാ (സ്യാ॰ പീ॰)].

൧൦൦. “അദ്ധാ ഹി സച്ചം ഭണസി, സന്തി അഞ്ഞാപി അച്ഛരാ;
താദിസിയോ പവരാ ചേവ, അസോകേ നന്ദനേ വനേ.

൧൦൧. “ന താ ഏവം പജാനന്തി, പാരിചരിയം പുമം ഗതാ;
യാദിസം ത്വം പജാനാസി, നാരി സബ്ബങ്ഗസോഭനേ.

൧൦൨. “ത്വമേവ ഗച്ഛ കല്യാണി, ഇത്ഥീനം പവരാ ചസി;
തവേവ വണ്ണരൂപേന, സവസമാനയിസ്സസി” [വസമാനാപയിസ്സസി (സ്യാ॰), വസമാനാമയിസ്സസി (പീ॰), തം വസമാനയിസ്സസി (ക॰)].

൧൦൩. “ന വാഹം ന ഗമിസ്സാമി, ദേവരാജേന പേസിതാ;
വിഭേമി ചേതം ആസാദും, ഉഗ്ഗതേജോ ഹി ബ്രാഹ്മണോ.

൧൦൪. “അനേകേ നിരയം പത്താ, ഇസിമാസാദിയാ ജനാ;
ആപന്നാ മോഹസംസാരം, തസ്മാ ലോമാനി ഹംസയേ”.

൧൦൫. “ഇദം വത്വാന പക്കാമി, അച്ഛരാ കാമവണ്ണിനീ;
മിസ്സാ മിസ്സിതു [മിസ്സേതു (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മിച്ഛന്തീ, ഇസിസിങ്ഗം അലമ്ബുസാ.

൧൦൬. “സാ ച തം വനമോഗയ്ഹ, ഇസിസിങ്ഗേന രക്ഖിതം;
ബിമ്ബജാലകസഞ്ഛന്നം , സമന്താ അഡ്ഢയോജനം.

൧൦൭. “പാതോവ പാതരാസമ്ഹി, ഉദണ്ഹസമയം [ഉദയസമയം (സ്യാ॰), ഉദന്തസമയം (ക॰)] പതി;
അഗ്ഗിട്ഠം പരിമജ്ജന്തം, ഇസിസിങ്ഗം ഉപാഗമി”.

൧൦൮. “കാ നു വിജ്ജുരിവാഭാസി, ഓസധീ വിയ താരകാ;
വിചിത്തഹത്ഥാഭരണാ [വിചിത്തവത്ഥാഭരണാ (സീ॰)], ആമുത്തമണികുണ്ഡലാ [ആമുക്കമണികുണ്ഡലാ (?)].

൧൦൯. “ആദിച്ചവണ്ണസങ്കാസാ, ഹേമചന്ദനഗന്ധിനീ;
സഞ്ഞതൂരൂ മഹാമായാ, കുമാരീ ചാരുദസ്സനാ.

൧൧൦. “വിലഗ്ഗാ [വിലാകാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മുദുകാ സുദ്ധാ, പാദാ തേ സുപ്പതിട്ഠിതാ;
ഗമനാ കാമനീയാ [കമനാ കമനീയാ (സീ॰ പീ॰)] തേ, ഹരന്തിയേവ മേ മനോ.

൧൧൧. “അനുപുബ്ബാവ തേ ഊരൂ, നാഗനാസസമൂപമാ;
വിമട്ഠാ തുയ്ഹം സുസ്സോണീ, അക്ഖസ്സ ഫലകം യഥാ.

൧൧൧. “ഉപ്പലസ്സേവ കിഞ്ജക്ഖാ, നാഭി തേ സാധു സണ്ഠിതാ;
പൂരാ കണ്ഹഞ്ജനസ്സേവ, ദൂരതോ പടിദിസ്സതി.

൧൧൨. “ദുവിധാ ജാതാ ഉരജാ, അവണ്ടാ സാധു പച്ചുദാ;
പയോധരാ അപതിതാ [അപ്പതീതാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], അഡ്ഢലാബുസമാ ഥനാ.

൧൧൩. “ദീഘാ കമ്ബുതലാഭാസാ, ഗീവാ ഏണേയ്യകാ യഥാ;
പണ്ഡരാവരണാ വഗ്ഗു, ചതുത്ഥമനസന്നിഭാ.

൧൧൪. “ഉദ്ധഗ്ഗാ ച അധഗ്ഗാ ച, ദുമഗ്ഗപരിമജ്ജിതാ;
ദുവിജാ നേലസമ്ഭൂതാ, ദന്താ തവ സുദസ്സനാ.

൧൧൫. “അപണ്ഡരാ ലോഹിതന്താ, ജിഞ്ജൂക [ജിഞ്ജുക (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഫലസന്നിഭാ;
ആയതാ ച വിസാലാ ച, നേത്താ തവ സുദസ്സനാ.

൧൧൬. “നാതിദീഘാ സുസമ്മട്ഠാ, കനകബ്യാ [കനകഗ്ഗാ (പീ॰)] സമോചിതാ;
ഉത്തമങ്ഗരുഹാ തുയ്ഹം, കേസാ ചന്ദനഗന്ധികാ.

൧൧൭. “യാവതാ കസിഗോരക്ഖാ, വാണിജാനം [വണിജാനം (പീ॰)] ച യാ ഗതി;
ഇസീനഞ്ച പരക്കന്തം, സഞ്ഞതാനം തപസ്സിനം.

൧൧൮. “ന തേ സമസമം പസ്സേ, അസ്മിം പഥവി [പുഥുവി (പീ॰)] മണ്ഡലേ;
കോ വാ ത്വം കസ്സ വാ പുത്തോ, കഥം ജാനേമു തം മയം’’.

൧൧൯. “ന പഞ്ഹകാലോ ഭദ്ദന്തേ, കസ്സപേവം ഗതേ സതി;
ഏഹി സമ്മ രമിസ്സാമ, ഉഭോ അസ്മാകമസ്സമേ;
ഏഹി തം ഉപഗൂഹിസ്സം [ഉപഗുയ്ഹിസ്സം (സ്യാ॰)], രതീനം കുസലോ ഭവ’’.

൧൨൦. “ഇദം വത്വാന പക്കാമി, അച്ഛരാ കാമവണ്ണിനീ;
മിസ്സാ മിസ്സിതുമിച്ഛന്തീ, ഇസിസിങ്ഗം അലമ്ബുസാ’’.

൧൨൧. “സോ ച വേഗേന നിക്ഖമ്മ, ഛേത്വാ ദന്ധപരക്കമം [ദന്ധപദക്കമം (ക॰)];
തമുത്തമാസു വേണീസു, അജ്ഝപ്പത്തോ [അജ്ഝാപത്തോ (പീ॰)] പരാമസി;

൧൨൨. “തമുദാവത്ത കല്യാണീ, പലിസ്സജി സുസോഭനാ [സുസോഭണീ (സ്യാ॰ ക॰)];
ചവിതമ്ഹി [ചവി തമ്ഹാ (സ്യാ॰ ക॰)] ബ്രഹ്മചരിയാ, യഥാ തം അഥ തോസിതാ.

൧൨൩. “മനസാ അഗമാ ഇന്ദം, വസന്തം നന്ദനേ വനേ;
തസ്സാ സങ്കപ്പമഞ്ഞായ, മഘവാ ദേവകുഞ്ജരോ.

൧൨൪. “പല്ലങ്കം പഹിണി ഖിപ്പം, സോവണ്ണം സോപവാഹനം;
സഉത്തരച്ഛദപഞ്ഞാസം, സഹസ്സപടിയത്ഥതം [പടികത്ഥതം (സീ॰)].

൧൮൬. “ത്വമേനം തത്ഥ ധാരേസി, ഉരേ കത്വാന സോഭനാ;
യഥാ ഏകമുഹുത്തംവ, തീണി വസ്സാനി ധാരയി.

൧൮൭. “ഖിമദോ തീഹി വസ്സേഹി, പബുജ്ഝിത്വാന ബ്രാഹ്മണോ;
അദ്ദസാസി ഹരിത [ഹരീ (പീ॰)] രുക്ഖേ, സമന്താ അഗ്ഗിയായനം.

൧൮൮. “നവപത്തവനം ഫുല്ലം, കോകിലഗ്ഗണഘോസിതം;
സമന്താ പവിലോകേത്വാ, രുദം അസ്സൂനി വത്തയി.

൧൮൯. “ന ജുഹേ ന ജപേ [ജപ്പേ (ക॰)] മന്തേ, അഗ്ഗിഹുത്തം പഹാപിതം;
കോ നു മേ പാരിചരിയായ, പുബ്ബേ ചിത്തം പലോഭയി.

൧൯൦. “അരഞ്ഞേ മേ വിഹരതോ, യോ മേ തേജാ ഹ സമ്ഭുതം [സമ്ഭതം (പീ॰)];
നാനാരത്നപരിപൂരം, നാവംവ ഗണ്ഹി അണ്ണവേ”.

൧൯൧. “അഹം തേ പാരിചരിയായ, ദേവരാജേന പേസിതാ;
അവധിം [അവധീ (സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] ചിത്തം ചിത്തേന, പമാദോ [പമാദാ (സ്യാ॰ പീ॰)] ത്വം ന ബുജ്ഝസി”.

൧൯൨. “ഇമാനി കിര മം താതോ, കസ്സപോ അനുസാസതി;
കമലാസദിസിത്ഥിയോ [സരിസിത്ഥിയോ (സ്യാ॰ പീ॰)], തായോ ബുജ്ഝേസി മാണവ.

൧൯൩. “ഉരേ ഗണ്ഡായോ ബുജ്ഝേസി, തായോ ബുജ്ഝേസി മാണവ;
ഇച്ചാനുസാസി മം താതോ, യഥാ മം അനുകമ്പകോ.

൧൯൪. “തസ്സാഹം വചനം നാകം, പിതു വുദ്ധസ്സ സാസനം;
അരഞ്ഞേ നിമ്മനുസ്സമ്ഹി, സ്വജ്ജ ഝായാമി [സ്വാജ്ജജ്ഝായാമി (സീ॰ പീ॰)] ഏകകോ.

൧൯൫. “സോഹം തഥാ കരിസ്സാമി, ധിരത്ഥു ജീവിതേന മേ;
പുന വാ താദിസോ ഹേസ്സം, മരണം മേ ഭവിസ്സതി”.

൧൯൬. “തസ്സ തേജം [തേജഞ്ച (സീ॰ പീ॰)] വീരിയഞ്ച, ധിതിം [ധിതിഞ്ച (പീ॰)] ഞത്വാ അവട്ഠിതം [സുവഡ്ഢിതം (സീ॰)];
സിരസാ അഗ്ഗഹീ പാദേ, ഇസിസിങ്ഗം അലമ്ബുസാ.

൧൯൭. “മാ മേ കുജ്ഝ [കുജ്ഝി (പീ॰)] മഹാവീര, മാ മേ കുജ്ഝ [കുജ്ഝി (പീ॰)] മഹാഇസേ;
മഹാ അത്ഥോ മയാ ചിണ്ണോ, തിദസാനം യസസ്സിനം;
തയാ സംകമ്പിതം ആസി, സബ്ബം ദേവപുരം തദാ”.

൧൯൮. “താവതിംസാ ച യേ ദേവാ, തിദസാനഞ്ച വാസവോ;
ത്വഞ്ച ഭദ്ദേ സുഖീ ഹോഹി, ഗച്ഛ കഞ്ഞേ യഥാസുഖം”.

൧൯൯. “തസ്സ പാദേ ഗഹേത്വാന, കത്വാ ച നം പദക്ഖിണം;
അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാന, തമ്ഹാ ഠാനാ അപക്കമി.

൨൦൦. “യോ ച തസ്സാസി പല്ലങ്കോ, സോവണ്ണോ സോപവാഹനോ;

സഉത്തരച്ഛദപഞ്ഞാസോ, സഹസ്സപടിയത്ഥതോ;
തമേവ പല്ലങ്കമാരുയ്ഹ, അഗാ ദേവാന സന്തികേ.

൧൪൧. “തമോക്കമിവ ആയന്തിം, ജലന്തിം വിജ്ജുതം യഥാ;
പതീതോ സുമനോ വിത്തോ, ദേവിന്ദോ അദദാ വരം”.

൧൪൨. “വരഞ്ചേ മേ അദോ സക്ക, സബ്ബഭൂതാനമിസ്സര;
നിസിപ്പലോഭികാ [ന ഇസിപലോഭികാ (സ്യാ॰), ന ഇസിപലോഭിയം (പീ॰)] ഗച്ഛേ, ഏതം സക്ക വരം വരേ”തി.

അലമ്ബുസാജാതകം തതിയം.

൫൨൪. സങ്ഖപാലജാതകം (൪)

൧൪൩. “അരിയാവകാസോസി പസന്നനേത്തോ, മഞ്ഞേ ഭവം പബ്ബജിതോ കുലമ്ഹാ;
കഥം നു വിത്താനി പഹായ ഭോഗേ, പബ്ബജി നിക്ഖമ്മ ഘരാ സപഞ്ഞ” [സപഞ്ഞോ (സ്യാ॰), സപഞ്ഞാ (പീ॰)].

൧൪൪. “സയം വിമാനം നരദേവ ദിസ്വാ, മഹാനുഭാവസ്സ മഹോരഗസ്സ;
ദിസ്വാന പുഞ്ഞാന മഹാവിപാകം, സദ്ധായഹം പബ്ബജിതോമ്ഹി രാജ”.

൧൪൫. “ന കാമകാമാ ന ഭയാ ന ദോസാ, വാചം മുസാ പബ്ബജിതാ ഭണന്തി;
അക്ഖാഹി മേ പുച്ഛിതോ ഏതമത്ഥം, സുത്വാന മേ ജായിഹിതിപ്പസാദോ”.

൧൪൬. “വാണിജ്ജ [വണിജ്ജ (പീ॰)] രട്ഠാധിപ ഗച്ഛമാനോ, പഥേ അദ്ദസാസിമ്ഹി ഭോജപുത്തേ [മിലാചപുത്തേ (സീ॰ പീ॰)];
പവദ്ധകായം ഉരഗം മഹന്തം, ആദായ ഗച്ഛന്തേ പമോദമാനേ”.

൧൪൭. “സോഹം സമാഗമ്മ ജനിന്ദ തേഹി, പഹട്ഠലോമോ അവചമ്ഹി ഭീതോ;
കുഹിം അയം നീയതി [നിയ്യതി (ക॰)] ഭീമകായോ, നാഗേന കിം കാഹഥ ഭോജപുത്താ.

൧൪൮. “നാഗോ അയം നീയതി ഭോജനത്ഥാ [ഭോജനത്ഥം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], പവദ്ധകായോ ഉരഗോ മഹന്തോ;
സാദുഞ്ച ഥൂലഞ്ച മുദുഞ്ച മംസം, ന ത്വം രസഞ്ഞാസി വിദേഹപുത്ത.

൧൪൯. “ഇതോ മയം ഗന്ത്വാ സകം നികേതം [നികേതനം (പീ॰)], ആദായ സത്ഥാനി വികോപയിത്വാ;
മംസാനി ഭോക്ഖാമ [ഭക്ഖാമ (സ്യാ॰)] പമോദമാനാ, മയഞ്ഹി വേ സത്തവോ പന്നഗാനം.

൧൫൦. “സചേ അയം നീയതി ഭോജനത്ഥാ, പവദ്ധകായോ ഉരഗോ മഹന്തോ;
ദദാമി വോ ബലിബദ്ദാനി [ബലിവദ്ദാനി (പീ॰)] സോളസ, നാഗം ഇമം മുഞ്ചഥ ബന്ധനസ്മാ.

൧൫൧. “അദ്ധാ ഹി നോ ഭക്ഖോ അയം മനാപോ, ബഹൂ ച നോ ഉരഗാ ഭുത്തപുബ്ബാ [ബഹും ച നോ ഉരഗോ ഭുത്തപുബ്ബോ (ക॰)];

കരോമ തേ തം വചനം അളാര [ആളാര (കം) ഏവമുപരിപി],
മിത്തഞ്ച നോ ഹോഹി വിദേഹപുത്ത.

൧൪൨. “തദസ്സു തേ ബന്ധനാ മോചയിംസു, യം നത്ഥുതോ പടിമോക്കസ്സ പാസേ;
മുത്തോ ച സോ ബന്ധനാ നാഗരാജാ, പക്കാമി പാചീനമുഖോ
മുഹുത്തം.

൧൪൩. “ഗന്ത്വാന പാചീനമുഖോ മുഹുത്തം, പുണ്ണേഹി നേത്തേഹി പലോകയീ
മം;
തദാസ്സഹം പിട്ഠിതോ അന്വഗച്ഛിം, ദസങ്ഗുലിം അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ.

൧൪൪. “ഗച്ഛേവ ഖോ ത്വം തരമാനരൂപോ, മാ തം അമിത്താ പുനരഗ്ഗഹേസും;
ദുക്ഖോ ഹി ലുദ്ദേഹി പുനാ സമാഗമോ, അദസ്സനം ഭോജപുത്താന
ഗച്ഛ.

൧൪൫. “അഗമാസി സോ രഹദം വിപ്പസന്നം, നീലോഭാസം രമണീയം സുതിത്ഥം;
സമോതതം [സമോനതം (സ്യാ° ക°)] ജമ്ബുഹി വേതസാഹി,
പാവേക്ഖി നിത്തിണ്ണഭയോ പതീതോ.

൧൪൬. “സോ തം പവിസ്സ ന ചിരസ്സ നാഗോ, ദിബ്ബേന മേ പാതുരഹും ജനിന്ദ;
ഉപട്ഠഹീ മം പിതരംവ പുത്തോ, ഹദയങ്ഗമം കണ്ണസുഖം ഭണന്തോ.

൧൪൭. “ത്വം മേസി മാതാ ച പിതാ [പിതാ ച (പീ°)] അളാര, അബ്ഭന്തരോ
പാണദദോ സഹായോ;
സകഞ്ച ഇദ്ധിം പടിലാഭകോസ്മി [പടിലാഭിതോസ്മി (പീ°)], അളാര
പസ്സ മേ നിവേസനാനി;
പഹൂതഭക്ഖം ബഹുഅന്നപാനം, മസക്കസാരം വിയ വാസവസ്സ”.

൧൪൮. “തം ഭൂമിഭാഗേഹി ഉപേതരൂപം, അസക്ഖരാ ചേവ മുദൂ സുഭാ ച;
നീചത്തിണാ [നീചാ തിണാ (സ്യാ° പീ°)] അപ്പരജാ ച ഭൂമി, പാസാദികാ
യത്ഥ ജഹന്തി സോകം.

൧൪൯. “അനാവകുലാ വേളുരിയൂപനീലാ, ചതുദ്ദിസം അമ്ബവനം സുരമ്മം;
പക്കാ ച പേസീ ച ഫലാ സുഫുല്ലാ, നിച്ചോതുകാ ധാരയന്തീ ഫലാനി.

൧൫൦. “തേസം വനാനം നരദേവ മജ്ഝേ, നിവേസനം ഭസ്സരസന്നികാസം;
രജതഗ്ഗളം സോവണ്ണമയം ഉളാരം, ഓഭാസതീ വിജ്ജുരിവന്തലിക്ഖേ.

൧൫൧. “മണീമയാ സോണ്ണമയാ [സോവണ്ണമയാ (സീ° സ്യാ° പീ°)] ഉളാരാ,
അനേകചിത്താ സതതം സുനിമ്മിതാ;
പരിപൂരാ കഞ്ഞാഹി അലങ്കതാഭി, സുവണ്ണകായൂരധരാഹി രാജ.

൧൫൨. “സോ സങ്ഖപാലോ തരമാനരൂപോ, പാസാദമാരുയ്ഹ അനോമവണ്ണോ;
സഹസ്സഥമ്ഭം അതുലാനുഭാവം, യത്ഥസ്സ ഭരിയാ മഹേസീ അഹോസി.

൧൫൩. “ഏകാ ച നാരീ തരമാനരൂപാ, ആദായ വേളുരിയമയം മഹഗ്ഘം;
സുഭം മണിം ജാതിമന്തൂപപന്നം, അചോദിതാ ആസനമബ്ഭിഹാസി.

൧൫൪. “തതോ മം ഉരഗോ ഹത്ഥേ ഗഹേത്വാ, നിസീദയീ പാമുഖആസനസ്മിം;
ഇദമാസനം അത്ര ഭവം നിസീദതു, ഭവഞ്ഹി മേ അഞ്ഞതരോ ഗരൂനം.

൧൨൫. “അഞ്ഞാ ച നാരീ തരമാനരൂപാ, ആദായ വാരിം ഉപസങ്കമിത്വാ;
പാദാനി പക്ഖാലയീ മേ ജനിന്ദ, ഭരിയാവ [ഭരിയാ ച (പീ॰)] ഭത്തൂ പതിനോ പിയസ്സ.

൧൨൬. “അപരാ ച നാരീ തരമാനരൂപാ, പഗ്ഗയ്ഹ സോവണ്ണമയായ [സോവണ്ണമയാ (പീ॰)] പാതിയാ;
അനേകസൂപം വിവിധം വിയഞ്ജനം, ഉപനാമയീ ഭത്ത മനുഞ്ഞരൂപം.

൧൨൭. “തുരിയേഹി [തൂരിയേഹി (ക॰)] മം ഭാരത ഭുത്തവന്തം, ഉപട്ഠഹും ഭത്തു മനോ വിദിത്വാ;
തതുത്തരിം [തദുത്തരിം (ക॰)] മം നിപതീ മഹന്തം, ദിബ്ബേഹി കാമേഹി അനപ്പകേഹി.

൧൨൮. “ഭൂരിയാ മമേതാ തിസതാ അളാര, സബ്ബത്തമജ്ഝാ പദുമുത്തരാഭാ;
അളാര ഏതാസ്സു തേ കാമകാരാ, ദദാമി തേ താ പരിചാരയസ്സു.

൧൨൯. “സംവച്ഛരം ദിബ്ബരസാനുഭുത്വാ, തദാസ്സുഹം [തദസ്സഹം (പീ॰)] ഉത്തരിമജ്ഝഭാസിം [ഉത്തരി പച്ചഭാസിം (സീ॰ സ്യാ॰), ഉത്തരിം പച്ചഭാസിം (പീ॰)];
നാഗസ്സിദം കിന്തി കഥഞ്ച ലദ്ധം, കഥജ്ഝഗമാസി വിമാനസേട്ഠം”.

൧൩൦. “അധിച്ച ലദ്ധം പരിണാമജം തേ, സയംകതം ഉദാഹു ദേവേഹി ദിന്നം;
പുച്ഛാമി തം [തേ (പീ॰)] നാഗരാജേതമത്ഥം, കഥജ്ഝഗമാസി വിമാനസേട്ഠം”.

൧൩൧. “നാധിച്ച ലദ്ധം ന പരിണാമജം മേ, ന സയംകതം നാപി ദേവേഹി ദിന്നം;
സകേഹി കമ്മേഹി അപാപകേഹി, പുഞ്ഞേഹി മേ ലദ്ധമിദം വിമാനം”.

൧൩൨. “കിം തേ വതം കിം പന ബ്രഹ്മചരിയം, കിസ്സ സുചിണ്ണസ്സ അയം വിപാകോ;
അക്ഖാഹി മേ നാഗരാജേതമത്ഥം, കഥം നു തേ ലദ്ധമിദം വിമാനം”.

൧൩൩. “രാജാ അഹോസിം മഗധാനമിസ്സരോ, ദുയ്യോധനോ നാമ മഹാനുഭാവോ;
സോ ഇത്തരം ജീവിതം സംവിദിത്വാ, അസസ്സതം വിപരിണാമധമ്മം.

൧൩൪. “അന്നഞ്ച പാനഞ്ച പസന്നചിത്തോ, സക്കച്ച ദാനം വിപുലം അദാസിം [അദാസി (പീ॰)];
ഓപാനഭൂതം മേ ഘരം തദാസി, സന്തപ്പിതാ സമണബ്രാഹ്മണാ ച.

൧൩൫. [അയം ഗാഥാ പീ॰ പോത്ഥകേ നത്ഥി] “മാലഞ്ച ഗന്ധഞ്ച വിലേപനഞ്ച, പദീപിയം [പദീപയം (സ്യാ॰ ക॰)] യാനമുപസ്സയഞ്ച;
അച്ഛാദനം സേയ്യമഥന്നപാനം, സക്കച്ച ദാനാനി അദമ്ഹ തത്ഥ [അയം ഗാഥാ പീ॰ പോത്ഥകേ നത്ഥി].

൧൩൬. “തം മേ വതം തം പന ബ്രഹ്മചരിയം, തസ്സ സുചിണ്ണസ്സ അയം വിപാകോ;
തേനേവ മേ ലദ്ധമിദം വിമാനം, പഹൂതഭക്ഖം ബഹുഅന്നപാനം”;

“നച്ചേഹി ഗീതേഹി ചുപേതരൂപം, ചിരട്ഠിതികം ന ച സസ്സതായം.

൧൩൭. “അപ്പാനുഭാവാ തം മഹാനുഭാവം, തേജസ്സിനം ഹന്തി അതേജവന്തോ;
കിമേവ ദാഠാവുധ കിം പടിച്ച, ഹത്ഥത്ത [ഹത്ഥത്ഥ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മാഗച്ഛി വനിബ്ബകാനം [വണിബ്ബകാനം (സീ॰)].

൧൩൮. “ഭയം നു തേ അന്വഗതം മഹന്തം, തേജോ നു തേ നാന്വഗം ദന്തമൂലം;
കിമേവ ദാഠാവുധ കിം പടിച്ച, കിലേസമാപജ്ജി വനിബ്ബകാനം”.

൧൩൯. “ന മേ ഭയം അന്വഗതം മഹന്തം, തേജോ ന സക്കാ മമ തേഹി ഹന്തും [തേഭിഹന്തും (സ്യാ॰ ക॰)];
സതഞ്ച ധമ്മാനി സുകിത്തിതാനി, സമുദ്ദവേലാവ ദുരച്ചയാനി.

൧൪൦. “ചാതുദ്ദസിം പഞ്ചദസിം അളാര, ഉപോസഥം നിച്ചമുപാവസാമി;
അഥാഗമും സോളസ ഭോജപുത്താ, രജ്ജും ഗഹേത്വാന ദള്ഹഞ്ച പാസം.

൧൪൧. “ഭേത്വാന നാസം അതികസ്സ [അന്തകസ്സ (ക॰)] രജ്ജും, നയിംസു മം സമ്പരിഗയ്ഹ ലുദ്ദാ;
ഏതാദിസം ദുക്ഖമഹം തിതിക്ഖം [തിതിക്ഖിം (പീ॰)], ഉപോസഥം അപ്പടികോപയന്തോ”.

൧൪൨. “ഏകായനേ തം പഥേ അദ്ദസംസു, ബലേന വണ്ണേന ചുപേതരൂപം;
സിരിയാ പഞ്ഞായ ച ഭാവിതോസി, കിം പത്ഥയം [കിമത്ഥിയം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] നാഗ തപോ കരോസി.

൧൪൩. “ന പുത്തഹേതൂ ന ധനസ്സ ഹേതു, ന ആയുനോ ചാപി അളാര ഹേതു;
മനുസ്സയോനിം അഭിപത്ഥയാനോ, തസ്മാ പരക്കമ്മ തപോ കരോമി”.

൧൪൪. “ത്വം ലോഹിതക്ഖോ വിഹതന്തരംസോ, അലങ്കതോ കപ്പിതകേസമസ്സു;
സുരോസിതോ ലോഹിതചന്ദനേന, ഗന്ധബ്ബരാജാവ ദിസാ പഭാസസി [പഭാസി (ക॰)].

൧൪൫. “ദേവിദ്ധിപത്തോസി മഹാനുഭാവോ, സബ്ബേഹി കാമേഹി സമങ്ഗിഭൂതോ;
പുച്ഛാമി തം നാഗരാജേതമത്ഥം, സേയ്യോ ഇതോ കേന മനുസ്സലോകോ”.

൧൪൬. “അളാര നാഞ്ഞത്ര മനുസ്സലോകാ, സുദ്ധീ വ സംവിജ്ജതി സംയമോ വാ;
അഹഞ്ച ലദ്ധാന മനുസ്സയോനിം, കാഹാമി ജാതിമരണസ്സ അന്തം”.

൧൪൭. “സംവച്ഛരോ മേ വസതോ [വുസിതോ (പീ॰)] തവന്തികേ, അന്നേന പാനേന ഉപട്ഠിതോസ്മി;
ആമന്തയിത്വാന പലേമി നാഗ, ചിരപ്പവുട്ഠോസ്മി [ചിരപ്പവുത്ഥോ അസ്മി (പീ॰)] അഹം ജനിന്ദ”.

൧൪൮. “പുത്താ ച ദാരാ അനുജീവിനോ ച [ച’നുജീവിനോ (സ്യാ॰ പീ॰)], നിച്ചാനുസിട്ഠാ ഉപതിട്ഠതേ തം;
കച്ചിന്നു തം നാഭിസപിത്ഥ [നാഭിസംസിത്ഥ (സ്യാ॰ പീ॰)] കോചി, പിയഞ്ഹി മേ ദസ്സനം തുയ്ഹം [തുയ്ഹ (പീ॰)] അളാര”.

൧൪൯.

“യഥാപി മാതൂ ച പിതൂ അഗാരേ, പുത്തോ പിയോ പടിവിഹിതോ വസേയ്യ [സേയ്യോ (പീ॰)];
തതോപി മയ്ഹം ഇധമേവ സേയ്യോ, ചിത്തഞ്ഹി തേ നാഗ മയീ പസന്നം”.

൧൯൦. “മണീ മമം വിജ്ജതി ലോഹിതങ്കോ [ലോഹിതങ്ഗോ (ക॰)], ധനാഹരോ മണിരതനം ഉളാരം;
ആദായ ത്വം [തം (പീ॰)] ഗച്ഛ സകം നികേതം, ലദ്ധാ ധനം തം മണിമോസ്സജസ്സു”.

൧൯൧. “ദിട്ഠാ മയാ മാനുസകാപി കാമാ, അസസ്സതാ വിപരിണാമധമ്മാ;
ആദീനവം കാമഗുണേസു ദിസ്വാ, സദ്ധായഹം പബ്ബജിതോമ്ഹി രാജ.

൧൯൨. “ദുമപ്ഫലാനീവ പതന്തി മാണവാ, ദഹരാ ച വുദ്ധാ ച സരീരഭേദാ;
ഏതമ്പി ദിസ്വാ പബ്ബജിതോമ്ഹി രാജ, അപണ്ണകം സാമഞ്ഞമേവ സേയ്യോ”.

൧൯൩. “അദ്ധാ ഹവേ സേവിതബ്ബാ സപഞ്ഞാ, ബഹുസ്സുതാ യേ ബഹുഠാനചിന്തിനോ;
നാഗഞ്ച സുത്വാന തവഞ്ചളാര, കാഹാമി പുഞ്ഞാനി അനപ്പകാനി”.

൧൯൪. “അദ്ധാ ഹവേ സേവിതബ്ബാ സപഞ്ഞാ, ബഹുസ്സുതാ യേ ബഹുഠാനചിന്തിനോ;
നാഗഞ്ച സുത്വാന മമഞ്ച രാജ, കരോഹി പുഞ്ഞാനി അനപ്പകാനീ”തി.

സങ്ഖപാലജാതകം ചതുത്ഥം.

൫൨൫. ചൂളസുതസോമജാതകം (൫)

൧൯൫. “ആമന്തയാമി നിഗമം, മിത്താമച്ചേ പരിസ്സജേ [പാരിസജ്ജേ (സീ॰ സ്യാ॰)];
സിരസ്മിം പലിതം ജാതം, പബ്ബജ്ജം ദാനി രോചഹം”.

൧൯൬. “അഭുമ്മേ കഥം നു ഭണസി, സല്ലം മേ ദേവ ഉരസി കപ്പേസി [കമ്പേസി (പീ॰)];
സത്തസതാ തേ ഭരിയാ, കഥം നു തേ താ ഭവിസ്സന്തി”.

൧൯൭. “പഞ്ഞായിഹിന്തി ഏതാ, ദഹരാ അഞ്ഞമ്പി താ ഗമിസ്സന്തി;
സഗ്ഗഞ്ചസ്സ പത്ഥയാനോ, തേന അഹം പബ്ബജിസ്സാമി”.

൧൯൮. “ദുല്ലദ്ധം മേ ആസി സുതസോമ, യസ്സ തേ ഹോമഹം മാതാ;
യം മേ വിലപന്തിയാ, അനപേക്ഖോ പബ്ബജസി ദേവ.

൧൯൯. “ദുല്ലദ്ധം മേ ആസി സുതസോമ, യം തം അഹം വിജായിസ്സം;
യം മേ വിലപന്തിയാ, അനപേക്ഖോ പബ്ബജസി ദേവ”.

൨൦൦. “കോ നാമേസോ ധമ്മോ, സുതസോമ കാ ച നാമ പബ്ബജ്ജാ;
യം നോ അമ്ഹേ ജിണ്ണേ, അനപേക്ഖോ പബ്ബജസി ദേവ.

൨൦൧. “പുത്താപി തുയ്ഹം ബഹവോ, ദഹരാ അപ്പത്തയോബ്ബനാ;
മഞ്ജൂ തേപി [തേ (സീ॰ പീ॰)] തം അപസ്സന്താ, മഞ്ഞേ ദുക്ഖം നിഗച്ഛന്തി”.

൨൦൨. “പുത്തേഹി ച മേ ഏതേഹി, ദഹരേഹി അപ്പത്തയോബ്ബനേഹി;
മഞ്ജൂഹി സബ്ബേഹിപി തുമ്ഹേഹി, ചിരമ്പി ഠത്വാ വിനാസഭാവോ”
[വിനാഭാവോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)].

൨൦൩. “ഛിന്നം നു തുയ്ഹം ഹദയം, അദു തേ [ആദു (സീ॰ പീ॰), ആദൂ (സ്യാ॰)] കരുണാ ച നത്ഥി അമ്ഹേസു;
യം നോ വികന്ദന്തിയോ [വിക്കന്ദന്തിയോ (സീ॰)], അനപേക്ഖോ പബ്ബജസി ദേവ”.

൨൦൪. “ന ച മയ്ഹം ഛിന്നം ഹദയം, അത്ഥി കരുണാപി മയ്ഹം തുമ്ഹേസു;
സഗ്ഗഞ്ച പത്ഥയാനോ, തേന അഹം [തേനാഹം (സീ॰ സ്യാ॰), തേനമഹം (പീ॰)] പബ്ബജിസ്സാമി”.

൨൦൫. “ദുല്ലദ്ധം മേ ആസി, സുതസോമ യസ്സ തേ അഹം ഭരിയാ;
യം മേ വിലപന്തിയാ, അനപേക്ഖോ പബ്ബജസി ദേവ.

൨൦൬. “ദുല്ലദ്ധം മേ ആസി, സുതസോമ യസ്സ തേ അഹം ഭരിയാ;
യം മേ കുച്ഛിപടിസന്ധിം [മം കുച്ഛിമതിം സന്തിം (പീ॰)], അനപേക്ഖോ പബ്ബജസി ദേവ.

൨൦൭. “പരിപക്കോ മേ ഗബ്ഭോ, കുച്ഛിഗതോ യാവ നം വിജായാമി;
മാഹം ഏകാ വിധവാ, പച്ഛാ ദുക്ഖാനി അദ്ദക്ഖിം”.

൨൦൮. “പരിപക്കോ തേ ഗബ്ഭോ, കുച്ഛിഗതോ ഇങ്ഘ ത്വം [ത്വ (സീ॰), നം (പീ॰)] വിജായസ്സു;
പുത്തം അനോമവണ്ണം, തം ഹിത്വാ പബ്ബജിസ്സാമി”.

൨൦൯. “മാ ത്വം ചന്ദേ രുദി, മാ സോചി വനതിമിരമത്തക്ഖി;
ആരോഹ വരപാസാദം [ച പാസാദം (പീ॰)], അനപേക്ഖോ അഹം ഗമിസ്സാമി”.

൨൧൦. “കോ തം അമ്മ കോപേസി, കിം രോദസി പേക്ഖസി ച മം ബാള്ഹം;
കം അവജ്ഝം ഘാതേമി [ഘാതേമി കം അവജ്ഝം (പീ॰), തം അവജ്ഝം ഘാതേമി (ക॰)], ഞാതീനം ഉദിക്ഖമാനാനം”.

൨൧൧. “ന ഹി സോ സക്കാ ഹന്തും, വിജിതാവീ [ജീവിതാവീ (പീ॰)] യോ മം താത കോപേസി;
പിതാ തേ മം താത അവച, അനപേക്ഖോ അഹം ഗമിസ്സാമി”.

൨൧൨. “യോഹം പുബ്ബേ നിയ്യാമി, ഉയ്യാനം മത്തകുഞ്ജരേ ച യോധേമി;
സുതസോമേ പബ്ബജിതേ, കഥം നു ദാനി കരിസ്സാമി”.

൨൧൩. “മാതുച്ച [മാതു ച (സീ॰ സ്യാ॰)] മേ രുദന്ത്യാ [രുദത്യാ (പീ॰)], ജേട്ഠസ്സ ച ഭാതുനോ അകാമസ്സ;
ഹത്ഥേപി തേ ഗഹേസ്സം, ന ഹി ഗച്ഛസി [ഗഞ്ഛിസി (പീ॰)] നോ അകാമാനം”.

൨൧൪. “ഉട്ഠേഹി ത്വം ധാതി, ഇമം കുമാരം രമേഹി അഞ്ഞത്ഥ;

മാ മേ പരിപന്ഥമകാസി [മകാ (സീ॰ പീ॰)], സഗ്ഗം മമ പത്ഥയാനസ്സ”.

൨൧൫. “ക്യാഹം നൂനിമം ദദേയ്യം [ജഹേയ്യം (പീ॰)] പഭങ്കരം, കോ നു മേ
ഇമിനാത്ഥോ [കോ നു മേ ഇമിനാ അത്ഥോ (സീ॰ സ്യാ॰), കോ നു മേ
നത്ഥോ (പീ॰)];
സുതസോമേ പബ്ബജിതേ, കിം നു മേനം കരിസ്സാമി”.

൨൧൬. “കോസോ ച തുയ്ഹം വിപുലോ, കോട്ഠാഗാരഞ്ച തുയ്ഹം
പരിപൂരം;
പഥവീ ച തുയ്ഹം വിജിതാ, രമസ്സു മാ പബ്ബജി [പബ്ബജസ്സു (സീ॰),
പബ്ബജ (പീ॰)] ദേവ”.

൨൧൭. “കോസോ ച മയ്ഹം വിപുലോ, കോട്ഠാഗാരഞ്ച മയ്ഹം പരിപൂരം;
പഥവീ ച മയ്ഹം വിജിതാ, തം ഹിത്വാ പബ്ബജിസ്സാമി”.

൨൧൮. “മയ്ഹമ്പി ധനം പഹൂതം, സങ്ഖാതും [സങ്ഖ്യാതും (സീ॰)] നോപി
ദേവ സക്കോമി;
തം തേ ദദാമി സബ്ബമ്പി [തം ദേവ തേ ദദാമി സബ്ബമ്പി (സീ॰), തം തേ
ദദാമി സബ്ബം (പീ॰)], രമസ്സു മാ പബ്ബജി ദേവ”.

൨൧൯. “ജാനാമി [ജാനാമി തേ (സീ॰ സ്യാ॰)] ധനം പഹൂതം, കുലവദ്ധന
പൂജിതോ തയാ ചസ്മി;
സഗ്ഗഞ്ച പത്ഥയാനോ, തേന അഹം പബ്ബജിസ്സാമി”.

൨൨൦. “ഉക്കണ്ഠിതോസ്മി ബാള്ഹം, അരതി മം സോമദത്ത ആവിസതി
[ആവീസതി (ക॰)];
ബഹുകാപി [ബഹുകാ ഹി (സീ॰ സ്യാ॰)] മേ അന്തരായാ, അജ്ജേവാഹം
പബ്ബജിസ്സാമി”.

൨൨൧. “ഇദഞ്ച തുയ്ഹം രുചിതം, സുതസോമ അജ്ജേവ ദാനി ത്വം പബ്ബജ;
അഹമ്പി പബ്ബജിസ്സാമി, ന ഉസ്സഹേ തയാ വിനാ അഹം ഠാതും”.

൨൨൨. “ന ഹി സക്കാ പബ്ബജിതും, നഗരേ ന ഹി പച്ചതി ജനപദേ ച”;
“സുതസോമേ പബ്ബജിതേ, കഥം നു ദാനി കരിസ്സാമ”.

൨൨൩. “ഉപനീയതിദം മഞ്ഞേ, പരിത്തം ഉദകംവ ചങ്കവാരമ്ഹി;
ഏവം സുപരിത്തകേ ജീവിതേ, ന ച പമജ്ജിതും കാലോ.

൨൨൪. “ഉപനീയതിദം മഞ്ഞേ, പരിത്തം ഉദകംവ ചങ്കവാരമ്ഹി;
ഏവം സുപരിത്തകേ ജീവിതേ, അന്ധബാലാ [അഥ ബാലാ (സീ॰ സ്യാ॰
പീ॰)] പമജ്ജന്തി.

൨൨൫. “തേ വഡ്ഢയന്തി നിരയം, തിരച്ഛാനയോനിഞ്ച പേത്തിവിസയഞ്ച;
തണ്ഹായ ബന്ധനബദ്ധാ, വഡ്ഢേന്തി അസുരകായം”.

൨൨൬. “ഇഹ ഹഞ്ഞതേ രജഗ്ഗം, അവിദൂരേ പുബ്ബകമ്ഹി ച [പുപ്ഫകമ്ഹി ച
(സീ॰ പീ॰)] പാസാദേ;
മഞ്ഞേ നോ കേസാ ഛിന്നാ, യസസ്സിനോ ധമ്മരാജസ്സ”.

൨൨൭. “അയമസ്സ പാസാദോ, സോവണ്ണ [സോവണ്ണോ (പീ॰)]
പുപ്ഫമാല്യവീതികിണ്ണോ;
യഹി [യമ്ഹി (പീ॰)] മനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഇത്ഥാഗാരേഹി.

൨൨൮. “അയമസ്സ പാസാദോ, സോവണ്ണപുപ്ഫമാല്യവീതികിണ്ണോ;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഞാതിസങ്ഘേന.

൨൨൯. “ഇദമസ്സ കൂടാഗാരം, സോവണ്ണപുപ്ഫമാല്യവീതികിണ്ണം;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഇത്ഥാഗാരേഹി.

൨൩൦. “ഇദമസ്സ കൂടാഗാരം, സോവണ്ണ [സോവണ്ണം (പീ॰)]
പുപ്ഫമാല്യവീതികിണ്ണം;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഞാതിസങ്ഘേന.

൨൩൧. “അയമസ്സ അസോകവനികാ, സുപുപ്ഫിതാ സബ്ബകാലികാ രമ്മാ;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഇത്ഥാഗാരേഹി.

൨൩൨. “അയമസ്സ അസോകവനികാ, സുപുപ്ഫിതാ സബ്ബകാലികാ രമ്മാ;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഞാതിസങ്ഘേന.

൨൩൩. “ഇദമസ്സ ഉയ്യാനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഇത്ഥാഗാരേഹി.

൨൩൪. “ഇദമസ്സ ഉയ്യാനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഞാതിസങ്ഘേന.

൨൩൫. “ഇദമസ്സ കണികാരവനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഇത്ഥാഗാരേഹി.

൨൩൬. “ഇദമസ്സ കണികാരവനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഞാതിസങ്ഘേന.

൨൩൭. “ഇദമസ്സ പാടലിവനം [പാടലീവനം (സീ॰)], സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം
രമ്മം;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഇത്ഥാഗാരേഹി.

൨൩൮. “ഇദമസ്സ പാടലിവനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഞാതിസങ്ഘേന.

൨൩൯. “ഇദമസ്സ അമ്ബവനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഇത്ഥാഗാരേഹി.

൨൪൦. “ഇദമസ്സ അമ്ബവനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഞാതിസങ്ഘേന.

൨൪൧. “അയമസ്സ പോക്ഖരണീ, സഞ്ഛന്നാ അണ്ഡജേഹി വീതികിണ്ണാ;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഇത്ഥാഗാരേഹി.

൨൪൨. “അയമസ്സ പോക്ഖരണീ, സഞ്ഛന്നാ അണ്ഡജേഹി വീതികിണ്ണാ;
യഹിമനുവിചരി രാജാ, പരികിണ്ണോ ഞാതിസങ്ഘേന”.

൨൪൩. “രാജാ വോ ഖോ [രാജാ ഖോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പബ്ബജിതോ, സുതസോമോ രജ്ജം ഇമം പഹത്വാന [പഹന്ത്വാന (സ്യാ॰ ക॰)];
കാസായവത്ഥവസനോ, നാഗോവ ഏകകോ [ഏകകോവ (സീ॰)] ചരതി”.

൨൪൪. “മാസ്സു പുബ്ബേ രതികീളിതാനി, ഹസിതാനി ച അനുസ്സരിത്ഥ [അനുസ്സരിത്ഥോ (പീ॰)];
മാ വോ കാമാ ഹനിംസു, രമ്മം ഹി [സുരമ്മഞ്ഹി (സ്യാ॰ ക॰)] സുദസ്സനം [സുദസ്സനം നാമ (സീ॰)] നഗരം.

൨൪൫. “മേത്തചിത്തഞ്ച [മേത്തഞ്ച (പീ॰)] ഭാവേഥ, അപ്പമാണം ദിവാ ച രത്തോ ച;
അഗച്ഛിത്ഥ [അഥ ഗഞ്ഛിത്ഥ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ദേവപുരം, ആവാസം പുഞ്ഞകമ്മിന”ന്തി [പുഞ്ഞകമ്മാനന്തി (പീ॰)].

ചൂളസുതസോമജാതകം പഞ്ചമം.

ചത്താലീസനിപാതം നിട്ഠിതം.

തസ്സുദ്ദാനം -

സുവപണ്ഡിതജമ്ബുകകുണ്ഡലിനോ , വരകഞ്ഞമലമ്ബുസജാതകഞ്ച;
പവരുത്തമസങ്ഖസിരീവ്ഹയകോ, സുതസോമഅരിന്ദമരാജവരോ.

൨൭. പണ്ണാസനിപാതോ

൫൨൬. നിളിനികാജാതകം (൧)

൧. “ഉദ്ദയ്ഹതേ [ഉഡ്ഡയ്ഹതേ (സീ॰ പീ॰)] ജനപദോ, രട്ഠഞ്ചാപി വിനസ്സതി;
ഏഹി നിളിനികേ [നിളികേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰), ഏവമുപരിപി] ഗച്ഛ, തം മേ ബ്രാഹ്മണമാനയ”.

൨. “നാഹം ദുക്ഖക്ഖമാ രാജ, നാഹം അദ്ധാനകോവിദാ;
കഥം അഹം ഗമിസ്സാമി, വനം കുഞ്ജരസേവിതം”.

൩. “ഫീതം ജനപദം ഗന്ത്വാ, ഹത്ഥിനാ ച രഥേന ച;
ദാരുസങ്ഘാടയാനേന, ഏവം ഗച്ഛ നിളിനികേ.

൪. “ഹത്ഥിഅസ്സരഥേ പത്തീ, ഗച്ഛേവാദായ ഖത്തിയേ;
തവേവ വണ്ണരൂപേന, വസം തമാനയിസ്സസി”.

൫. “കദലീധജപഞ്ഞാണോ, ആഭുജീപരിവാരിതോ;
ഏസോ പദിസ്സതി രമ്മോ, ഇസിസിങ്ഗസ്സ അസ്സമോ.

൬. “ഏസോ അഗ്ഗിസ്സ സങ്ഖാതോ, ഏസോ ധൂമോ പദിസ്സതി;
മഞ്ഞേ നോ അഗ്ഗിം ഹാപേതി, ഇസിസിങ്ഗോ മഹിദ്ധികോ”.

൭. “തഞ്ച ദിസ്വാന ആയന്തിം, ആമുത്തമണികുണ്ഡലം;
ഇസിസിങ്ഗോ പാവിസി ഭീതോ, അസ്സമം പണ്ണഛാദനം.

൮. “അസ്സമസ്സ ച സാ ദ്വാരേ, ഗേണ്ഡുകേനസ്സ [ഭേണ്ഡുകേനസ്സ (സീ॰ പീ॰)] കീളതി;
വിദംസയന്തീ അങ്ഗാനി, ഗുയ്ഹം പകാസിതാനി ച.

൯. “തഞ്ച ദിസ്വാന കീളന്തിം, പണ്ണസാലഗതോ ജടീ;
അസ്സമാ നിക്ഖമിത്വാന, ഇദം വചനമബ്രവി.

൧൦. “അമ്ഭോ കോ നാമ സോ രുക്ഖോ, യസ്സ തേവംഗതം ഫലം;
ദൂരേപി ഖിത്തം പച്ചേതി, ന തം ഓഹായ ഗച്ഛതി”.

൧൧. “അസ്സമസ്സ മമ [മം (സീ॰)] ബ്രഹ്മേ, സമീപേ ഗന്ധമാദനേ;
ബഹവോ [പബ്ബതേ (സീ॰)] താദിസാ രുക്ഖാ, യസ്സ തേവംഗതം ഫലം;
ദൂരേപി ഖിത്തം പച്ചേതി, ന മം ഓഹായ ഗച്ഛതി”.

൧൨. “ഏതൂ [ഏതു (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰)] ഭവം അസ്സമിമം അദേതു, പജ്ജഞ്ച ഭക്ഖഞ്ച പടിച്ഛ ദമ്മി;
ഇദമാസനം അത്ര ഭവം നിസീദതു, ഇതോ ഭവം മൂലഫലാനി ഭുഞ്ജതു” [ഖാദതു (സീ॰)].

൧൩. “കിം തേ ഇദം ഊരൂനമന്തരസ്മിം, സുപിച്ഛിതം കണ്ഹരിവപ്പകാസതി;
അക്ഖാഹി മേ പുച്ഛിതോ ഏതമത്ഥം, കോസേ നു തേ ഉത്തമങ്ഗം പവിട്ഠം”.

൧൪. “അഹം വനേ മൂലഫലേസനം ചരം, ആസാദയിം [അസ്സാദയിം (ക॰)] അച്ഛം സുഘോരരൂപം;

സോ മം പതിത്വാ സഹസാജ്ഝപത്തോ, പനുജ്ജ മം അബ്ബഹി [അബ്ബുഹി (സ്യാ॰ ക॰)] ഉത്തമങ്ഗം.

൧൫.“സ്വായം വണോ ഖജ്ജതി കണ്ഡുവായതി, സബ്ബഞ്ച കാലം ന ലഭാമി സാതം;
പഹോ ഭവം കണ്ഡുമിമം വിനേതും, കുരുതം ഭവം യാചിതോ ബ്രാഹ്മണത്ഥം”.

൧൬.“ഗമ്ഭീരരൂപോ തേ വണോ സലോഹിതോ, അപൂതികോ വണഗന്ധോ [പക്കഗന്ധോ (സീ॰), പന്നഗന്ധോ (സ്യാ॰ പീ॰)] മഹാ ച;
കരോമി തേ കിഞ്ചി കസായയോഗം, യഥാ ഭവം പരമസുഖീ ഭവേയ്യ”.

൧൭.“ന മന്തയോഗാ ന കസായയോഗാ, ന ഓസധാ ബ്രഹ്മചാരി [ബ്രഹ്മചാരീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] കമന്തി;
ഘട്ടേ മുദുകേന [യം തേ മുദു തേന (സീ॰), യം തേ മുദൂ തേന (പീ॰)] വിനേഹി കണ്ഡും [കണ്ഡുകം (പീ॰)], യഥാ അഹം പരമസുഖീ ഭവേയ്യം”.

൧൮.“ഇതോ നു ഭോതോ കതമേന അസ്സമോ, കച്ചി ഭവം അഭിരമസി [അഭിരമസീ (പീ॰)] അരഞ്ഞേ;
കച്ചി നു തേ [കച്ചി തേ (പീ॰)] മൂലഫലം പഹൂതം, കച്ചി ഭവന്തം ന വിഹിംസന്തി വാളാ”.

൧൯.“ഇതോ ഉജും ഉത്തരായം ദിസായം, ഖേമാനദീ ഹിമവതാ പഭാവീ [പഭാതി (സീ॰ പീ॰)];
തസ്സാ തീരേ അസ്സമോ മയ്ഹ രമ്മോ, അഹോ ഭവം അസ്സമം മയ്ഹം പസ്സേ.

൨൦.“അമ്ബാ ച സാലാ തിലകാ ച ജമ്ബുയോ, ഉദ്ദാലകാ പാടലിയോ ച ഫുല്ലാ;
സമന്തതോ കിമ്പുരിസാഭിഗീതം, അഹോ ഭവം അസ്സമം മയ്ഹം പസ്സേ.

൨൧.“താലാ ച മൂലാ ച ഫലാ ച മേത്ഥ, വണ്ണേന ഗന്ധേന ഉപേതരൂപം;
തം ഭൂമിഭാഗേഹി ഉപേതരൂപം, അഹോ ഭവം അസ്സമം മയ്ഹം പസ്സേ.

൨൨.“ഫലാ ച മൂലാ ച പഹൂതമേത്ഥ, വണ്ണേന ഗന്ധേന രസേനുപേതാ;
ആയന്തി ച ലുദ്ദകാ തം പദേസം, മാ മേ തതോ മൂലഫലം അഹാസും”.

൨൩.“പിതാ മമം മൂലഫലേസനം ഗതോ, ഇദാനി ആഗച്ഛതി സായകാലേ;
ഉഭോവ ഗച്ഛാമസേ അസ്സമം തം, യാവ പിതാ മൂലഫലതോ ഏതു”.

൨൪.“അഞ്ഞേ ബഹൂ ഇസയോ സാധുരൂപാ, രാജീസയോ അനുമഗ്ഗേ വസന്തി;
തേ യേവ പുച്ഛേസി മമസ്സമം തം, തേ തം നയിസ്സന്തി മമം സകാസേ”.

൨൫.“ന തേ കട്ഠാനി ഭിന്നാനി, ന തേ ഉദകമാഭതം;
അഗ്ഗീപി തേ ന ഹാപിതോ [ഹാസിതോ (സീ॰ സ്യാ॰)], കിം നു മന്ദോവ ഝായസി.

൨൬.“ഭിന്നാനി കട്ഠാനി ഹുതോ ച അഗ്ഗി, തപനീപി തേ സമിതാ ബ്രഹ്മചാരീ [ബ്രഹ്മചാരി (?)];

പീഠഞ്ച മയ്ഹം ഉദകഞ്ച ഹോതി, രമസി തുവം [ത്വം (സീ॰)] ബ്രഹ്മഭൂതോ പുരത്ഥാ.

൨൭."അഭിന്നകട്ഠോസി അനാഭതോദകോ, അഹാപിതഗ്ഗീസി [അഹാപിതഗ്ഗീപി (ക॰)] അസിദ്ധഭോജനോ [അസിട്ഠഭോജനോ (ക॰)];
ന മേ തുവം ആലപസീ മമജ്ജ, നട്ഠം നു കിം ചേതസികഞ്ച ദുക്ഖം".

൨൮."ഇധാഗമാ ജടിലോ ബ്രഹ്മചാരീ, സുദസ്സനേയ്യോ സുതനൂ വിനേതി;
നേവാതിദീഘോ ന പനാതിരസ്സോ, സുകണ്ഹകണ്ഹച്ഛദനേഹി ഭോതോ.

൨൯."അമസ്സുജാതോ അപുരാണവണ്ണീ, ആധാരരൂപഞ്ച പനസ്സ കണ്ഠേ;
ദ്വേ യമാ [ദ്വേ പസ്സ (സീ॰), ദ്വാസ്സ (പീ॰)] ഗണ്ഡാ ഉരേസു ജാതാ, സുവണ്ണതിന്ദുകനിഭാ [സുവണ്ണപിന്ദൂപനിഭാ (സീ॰), സുവണ്ണതിണ്ഡുസന്നിഭാ (സ്യാ॰), സോവന്നപിണ്ഡൂപനിഭാ (പീ॰)] പഭസ്സരാ.

൩൦."മുഖഞ്ച തസ്സ ഭുസദസ്സനേയ്യം, കണ്ണേസു ലമ്ബന്തി ച കുഞ്ചിതഗ്ഗാ;
തേ ജോതരേ ചരതോ മാണവസ്സ, സുത്തഞ്ച യം സംയമനം ജടാനം.

൩൧."അഞ്ഞാ ച തസ്സ സംയമാനി [സംയമനീ (സീ॰ പീ॰)] ചതസ്സോ, നീലാ പീതാ [നീലാപി താ (പീ॰)] ലോഹിതികാ [ലോഹിതകാ (സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] ച സേതാ;
താ പിംസരേ [സംസരേ (സീ॰ സ്യാ॰)] ചരതോ മാണവസ്സ, തിരിടി [ചിരീടി (സീ॰ പീ॰)] സങ്ഘാരിവ പാവുസമ്ഹി.

൩൨."ന മിഖലം മുഞ്ജമയം ധാരേതി, ന സന്ഥരേ [സന്തചേ (സീ॰), സന്തചം (പീ॰), സന്തരേ (ക॰)] നോ പന പബ്ബജസ്സ;
താ ജോതരേ ജഘനന്തരേ [ജഘനവരേ (സീ॰ പീ॰)] വിലഗ്ഗാ, സതേരതാ വിജ്ജുരിവന്തലിക്ഖേ.

൩൩."അഖീലകാനി ച അവണ്ടകാനി, ഹേട്ഠാ നഭ്യാ കടിസമോഹിതാനി;
അഘട്ടിതാ നിച്ചകീളം കരോന്തി, ഹം താത കിംരുക്ഖഫലാനി താനി.

൩൪."ജടാ ച തസ്സ ഭുസദസ്സനേയ്യാ, പരോസതം വേല്ലിതഗ്ഗാ സുഗന്ധാ;
ദ്വേധാ സിരോ സാധു വിഭത്തരൂപോ, അഹോ നു ഖോ മയ്ഹ തഥാ ജടാസ്സു.

൩൫."യദാ ച സോ പകിരതി താ ജടായോ, വണ്ണേന ഗന്ധേന ഉപേതരൂപാ;
നീലുപ്പലം വാതസമേരിതംവ, തഥേവ സംവാതി പനസ്സമോ അയം.

൩൬."പങ്കോ ച തസ്സ ഭുസദസ്സനേയ്യോ, നേതാദിസോ യാദിസോ മയ്ഹം കായേ [കായോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
സോ വായതീ ഏരിതോ മാലുതേന, വനം യഥാ അഗ്ഗഗിമ്ഹേ സുഫുല്ലം.

൩൭."നിഹന്തി സോ രുക്ഖഫലം പഥബ്യാ, സുചിത്തരൂപം രുചിരം ദസ്സനേയ്യം;
ഖിത്തഞ്ച തസ്സ പുനരേതി ഹത്ഥം, ഹം താത കിംരുക്ഖഫലം നു ഖോ തം.

൩൮."ദന്താ ച തസ്സ ഭുസദസ്സനേയ്യാ, സുദ്ധാ സമാ സങ്ഖവരൂപപന്നാ;

മനോ പസാദേന്തി വിവരിയമാനാ, ന ഹി [ന ഹ (സീ॰ പീ॰)] നൂന സോ സാകമഖാദി തേഹി.

൩൯.“അകക്കസം അഗ്ഗളിതം മുഹും മുദും, ഉജും അനുദ്ധതം അചപലമസ്സ ഭാസിതം;
രുദം മനുഞ്ഞം കരവീകസുസ്സരം, ഹദയങ്ഗമം രഞ്ജയതേവ മേ മനോ.

൪൦. “ബിന്ദുസ്സരോ നാതിവിസട്ഠവാക്യോ [നാതിവിസ്സട്ഠവാക്യോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], ന നൂന സജ്ഝായമതിപ്പയുത്തോ;
ഇച്ഛാമി ഭോ [ഖോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] തം പുനദേവ ദട്ഠും, മിത്തോ ഹി [മിത്തം ഹി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മേ മാണവോഹു [മാണവാഹു (സീ॰ സ്യാ॰), മാണവാഹൂ (പീ॰)] പുരത്ഥാ.

൪൧.“സുസന്ധി സബ്ബത്ഥ വിമട്ഠിമം വണം, പുഥൂ [പുഥും (പീ॰), പുഥു (ക॰)] സുജാതം ഖരപത്തസന്നിഭം;
തേനേവ മം ഉത്തരിയാന മാണവോ, വിവരിതം ഊരും ജഘനേന പീളയി.

൪൨.“തപന്തി ആഭന്തി വിരോചരേ ച, സതേരതാ വിജ്ജുരിവന്തലിക്ഖേ;
ബാഹാ മുദൂ അഞ്ജനലോമസാദിസാ, വിചിത്രവട്ടങ്ഗുലികാസ്സ സോഭരേ.

൪൩.“അകക്കസങ്ഗോ ന ച ദീഘലോമോ, നഖാസ്സ ദീഘാ അപി ലോഹിതഗ്ഗാ;
മുദൂഹി ബാഹാഹി പലിസ്സജന്തോ, കല്യാണരൂപോ രമയം [രമയ്ഹം (ക॰)] ഉപട്ഠഹി.

൪൪.“ദുമസ്സ തൂലൂപനിഭാ പഭസ്സരാ, സുവണ്ണകമ്ബുതലവട്ടസുച്ഛവീ;
ഹത്ഥാ മുദൂ തേഹി മം സംഫുസിത്വാ, ഇതോ ഗതോ തേന മം ദഹന്തി താത.

൪൫.“ന നൂന [ന ഹ നൂന (സീ॰ പീ॰)] സോ ഖാരിവിധം അഹാസി, ന നൂന സോ കട്ഠാനി സയം അഭഞ്ജി;
ന നൂന സോ ഹന്തി ദുമേ കുഠാരിയാ [കുധാരിയാ (ക॰)], ന ഹിസ്സ [ന പിസ്സ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഹത്ഥേസു ഖിലാനി അത്ഥി.

൪൬.“അച്ഛോ ച ഖോ തസ്സ വണം അകാസി, സോ മംബ്രവി സുഖിതം മം കരോഹി;
താഹം കരിം തേന മമാസി സോഖ്യം, സോ ചബ്രവി സുഖിതോസ്മീതി ബ്രഹ്മേ.

൪൭.“അയഞ്ച തേ മാലുവപണ്ണസന്ഥതാ, വികിണ്ണരൂപാവ മയാ ച തേന ച;
കിലന്തരൂപാ ഉദകേ രമിത്വാ, പുനപ്പുനം പണ്ണകുടിം വജാമ.

൪൮.“ന മജ്ജ മന്താ പടിഭന്തി താത, ന അഗ്ഗിഹുത്തം നപി യഞ്ഞതന്തം [യഞ്ഞതന്ത്രം (സീ॰), യഞ്ഞം തത്ര (പീ॰ ക॰), യഞ്ഞതത്ര (സ്യാ॰)];
ന ചാപി തേ മൂലഫലാനി ഭുഞ്ജേ, യാവ ന പസ്സാമി തം ബ്രഹ്മചാരിം.

൪൯.“അഢ്ഢാ പജാനാസി തുവമ്പി താത, യസ്സം ദിസം [ദിസായം (സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] വസതേ ബ്രഹ്മചാരീ;
തം മം ദിസം പാപയ താത ഖിപ്പം, മാ തേ അഹം അമരിമസ്സമമ്ഹി.

൫൦. “വിചിത്രഫുല്ലം [വിചിത്രപുപ്ഫം (സീ॰ പീ॰)] ഹി വനം സുതം മയാ, ദിജാഭിഘുട്ഠം ദിജസങ്ഘസേവിതം;
തം മം വനം പാപയ താത ഖിപ്പം, പുരാ തേ പാണം വിജഹാമി അസ്സമേ”.

൫൧.“ഇമസ്മാഹം ജോതിരസേ വനമ്ഹി, ഗന്ധബ്ബദേവച്ഛരസങ്ഘസേവിതേ;
ഇസീനമാവാസേ സനന്തനമ്ഹി, നേതാദിസം അരതിം പാപുണേഥ.

൫൨.“ഭവന്തി മിത്താനി അഥോ ന ഹോന്തി, ഞാതീസു മിത്തേസു കരോന്തി പേമം;
അയഞ്ച ജമ്മോ കിസ്സ വാ നിവിട്ഠോ, യോ നേവ ജാനാതി കുതോമ്ഹി ആഗതോ.

൫൩.“സംവാസേന ഹി മിത്താനി, സന്ധിയന്തി [സന്ധീയന്തി (സീ॰ പീ॰)] പുനപ്പുനം;
സ്വേവ മിത്തോ [സാ ച മേത്തി (പീ॰)] അസംഗന്തു, അസംവാസേന ജീരതി.

൫൪.“സചേ തുവം ദക്ഖസി ബ്രഹ്മചാരിം, സചേ തുവം സല്ലപേ [സല്ലപി (സീ॰)] ബ്രഹ്മചാരിനാ;
സമ്പന്നസസ്സംവ മഹോദകേന, തപോഗുണം ഖിപ്പമിമം പഹിസ്സസി [പഹസ്സസി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)].

൫൫.“പുനപി [പുനപ്പി (പീ॰)] ചേ ദക്ഖസി ബ്രഹ്മചാരിം, പുനപി [പുനപ്പി (പീ॰)] ചേ സല്ലപേ ബ്രഹ്മചാരിനാ;
സമ്പന്നസസ്സംവ മഹോദകേന, ഉസ്മാഗതം ഖിപ്പമിമം പഹിസ്സസി.

൫൬.“ഭൂതാനി ഹേതാനി [ഏതാനി (പീ॰)] ചരന്തി താത, വിരൂപരൂപേന മനുസ്സലോകേ;
ന താനി സേവേഥ നരോ സപഞ്ഞോ, ആസജ്ജ നം നസ്സതി ബ്രഹ്മചാരീ”തി.

നിളിനികാജാതകം [നളിനീജാതകം (സീ॰), നളിനിജാതകം (പീ॰)] പഠമം.

൫൨൭. ഉമ്മാദന്തിജാതകം (൨)

൫൭.“നിവേസനം കസ്സ നുദം സുനന്ദ, പാകാരേന പണ്ഡുമയേന ഗുത്തം;
കാ ദിസ്സതി അഗ്ഗിസിഖാവ ദൂരേ, വേഹായസം [വേഹാസയം (സീ॰ പീ॰)] പബ്ബതഗ്ഗേവ അച്ചി.

൫൮.“ധീതാ ന്വയം [നയം (സീ॰ പീ॰), നായം (സ്യാ॰)] കസ്സ സുനന്ദ ഹോതി, സുണിസാ ന്വയം [നയം (സീ॰ പീ॰), നായം (സ്യാ॰)] കസ്സ അഥോപി ഭരിയാ;
അക്ഖാഹി മേ ഖിപ്പമിധേവ പുട്ഠോ, അവാവടാ യദി വാ അത്ഥി ഭത്താ”.

൭൯."അഹഞ്ഹി ജാനാമി ജനിന്ദ എ്വതം, മത്യാ ച പേത്യാ ച അഥോപി അസ്സാ;
തവേവ സോ പുരിസോ ഭൂമിപാല, രത്തിന്ദിവം അപ്പമത്തോ തവഥേ.

൩൦."ഇദ്ധോ ച ഫീതോ ച സുവഡ്ഢിതോ [സുബാള്ഹികോ (പീ॰)] ച, അമച്ചോ ച തേ അഞ്ഞതരോ ജനിന്ദ;
തസ്സേസാ ഭരിയാഭിപാരകസ്സ [അഹിപാരകസ്സ (സീ॰ പീ॰), അഭിപാദകസ്സ (ക॰)], ഉമ്മാദന്തി [ഉമ്മാദന്തീതി (ക॰)] നാമധേയ്യേന രാജ".

൩൧."അമ്ഭോ അമ്ഭോ നാമമിദം ഇമിസ്സാ, മത്യാ ച പേത്യാ ച കതം സുസാധു;
തദാ [തഥാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഹി മയ്ഹം അവലോകയന്തീ, ഉമ്മത്തകം ഉമ്മദന്തീ അകാസി".

൩൨."യാ പുണ്ണമാസേ [പുണ്ണമായേ (ക॰)] മിഗമന്ദലോചനാ, ഉപാവിസി പുണ്ഡരീകത്തചങ്ഗീ;
ദ്വേ പുണ്ണമായോ തദഹൂ അമഞ്ഞഹം, ദിസ്വാന പാരാവതരത്തവാസിനിം.

൩൩."അളാരപമ്ഹേഹി സുഭേഹി വഗ്ഗുഭി, പലോഭയന്തീ മം യദാ ഉദിക്ഖതി;
വിജമ്ഭമാനാ ഹരതേവ മേ മനോ, ജാതാ വനേ കിമ്പുരിസീവ പബ്ബതേ.

൩൪."തദാ ഹി ബ്രഹതീ സാമാ, ആമുത്തമണികുണ്ഡലാ;
ഏകച്ചവസനാ നാരീ, മിഗീ ഭന്താവുദിക്ഖതി.

൩൫."കദാസ്സു മം തമ്ബനഖാ സുലോമാ, ബാഹാമുദൂ ചന്ദനസാരലിത്താ;
വട്ടങ്ഗുലീ സന്നതധീരകുത്തിയാ, നാരീ ഉപഞ്ഞിസ്സതി സീസതോ സുഭാ.

൩൬."കദാസ്സു മം കഞ്ചനജാലുരച്ഛദാ, ധീതാ തിരീടിസ്സ വിലഗ്ഗമജ്ഝാ;
മുദൂഹി ബാഹാഹി പലിസ്സജിസ്സതി, ബ്രഹാവനേ ജാതദുമംവ മാലുവാ.

൩൭."കദാസ്സു [കദാസ്സു മം (സ്യാ॰ ക॰)] ലാഖാരസരത്തസുച്ഛവീ, ബിന്ദുത്ഥനീ പുണ്ഡരീകത്തചങ്ഗീ;
മുഖം മുഖേന ഉപനാമയിസ്സതി, സോണ്ഡോവ സോണ്ഡസ്സ സുരായ ഥാലം.

൩൮."യദാദ്ദസം [യഥാദ്ദസം (പീ॰)] തം തിട്ഠന്തിം, സബ്ബഭദ്ദം [സബ്ബഗത്തം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മനോരമം;
തതോ സകസ്സ ചിത്തസ്സ, നാവബോധാമി കഞ്ചിനം [കിഞ്ചിനം (ക॰), കിഞ്ചനം (പീ॰)].

൩൯."ഉമ്മാദന്തിമഹം ദട്ഠാ [ദിട്ഠാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)], ആമുത്തമണികുണ്ഡലം;
ന സുപാമി ദിവാരത്തിം, സഹസ്സംവ പരാജിതോ.

൪൦. "സക്കോ ചേ [ച (സീ॰ പീ॰)] മേ വരം ദജ്ജാ, സോ ച ലബ്ഭേഥ മേ വരോ;
ഏകരത്തം ദ്വിരത്തം [ദിരത്തം (പീ॰)] വാ, ഭവേയ്യം അഭിപാരകോ;

ഉമ്മാദന്ത്യാ രമിത്വാന, സിവിരാജാ തതോ സിയം” [സിയാ (സ്യാ॰ പീ॰)].

൭൧.“ഭൂതാനി മേ ഭൂതപതീ നമസ്സതോ, ആഗമ്മ യക്ഖോ ഇദമേതദബ്രവി;
രഞ്ഞോ മനോ ഉമ്മദന്ത്യാ നിവിട്ഠോ, ദദാമി തേ തം പരിചാരയസ്സു”.

൭൨.“പുഞ്ഞാ വിധംസേ അമരോ ന ചമ്ഹി, ജനോ ച മേ പാപമിദഞ്ച [പാപമിദന്തി (സീ॰ പീ॰)] ജഞ്ഞാ;
ഭുസോ ച ത്യസ്സ മനസോ വിഘാതോ, ദത്വാ പിയം ഉമ്മദന്തിം അദട്ഠാ”.

൭൩.“ജനിന്ദ നാഞ്ഞത്ര തയാ മയാ വാ, സബ്ബാപി കമ്മസ്സ കതസ്സ ജഞ്ഞാ;
യം തേ മയാ ഉമ്മദന്തീ പദിന്നാ, ഭുസേഹി രാജാ വനഥം സജാഹി”.

൭൪.“യോ പാപകം കമ്മ കരം മനുസ്സോ, സോ മഞ്ഞതി മായിദ [മായിധ (ക॰)] മഞ്ഞിംസു അഞ്ഞേ;
പസ്സന്തി ഭൂതാനി കരോന്തമേതം, യുത്താ ച യേ ഹോന്തി നരാ പഥബ്യാ.

൭൫.“അഞ്ഞോ നു തേ കോചി [കോധ (പീ॰)] നരോ പഥബ്യാ, സദ്ധേയ്യ [സദ്ദഹേയ്യ (സീ॰)] ലോകസ്മി ന മേ പിയാതി;
ഭുസോ ച ത്യസ്സ മനസോ വിഘാതോ, ദത്വാ പിയം ഉമ്മദന്തിം അദട്ഠാ”.

൭൬.“അദ്ധാ പിയാ മയ്ഹ ജനിന്ദ ഏസാ, ന സാ മമം അപ്പിയാ ഭൂമിപാല;
ഗച്ഛേവ ത്വം ഉമ്മദന്തിം ഭദന്തേ, സീഹോവ സേലസ്സ ഗുഹം ഉപേതി”.

൭൭.“ന പീളിതാ അത്തദുഖേന ധീരാ, സുഖപ്ഫലം കമ്മ പരിച്ചജന്തി;
സമ്മോഹിതാ വാപി സുഖേന മത്താ, ന പാപകമ്മഞ്ച [പാപകം കമ്മ (പീ॰)] സമാചരന്തി”.

൭൮.“തുവഞ്ഹി മാതാ ച പിതാ ച മയ്ഹം, ഭത്താ പതീ പോസകോ ദേവതാ ച;
ദാസോ അഹം തുയ്ഹ സപുത്തദാരോ, യഥാസുഖം സാമി [സിബ്ബ (സീ॰), സീവി (സ്യാ॰)] കരോഹി കാമം”.

൭൯.“യോ ഇസ്സരോമ്ഹീതി കരോതി പാപം, കത്വാ ച സോ നുത്തസതേ [നുത്തപതേ (പീ॰)] പരേസം;
ന തേന സോ ജീവതി ദീഘമായു [ദീഘമായും (സീ॰ സ്യാ॰)], ദേവാപി പാപേന സമേക്ഖരേ നം.

൮൦.“അഞ്ഞാതകം സാമികേഹീ പദിന്നം, ധമ്മേ ഠിതാ യേ പടിച്ഛന്തി ദാനം;
പടിച്ഛകാ ദായകാ ചാപി തത്ഥ, സുഖപ്ഫലഞ്ഞേവ കരോന്തി കമ്മം”.

൮൧.“അഞ്ഞോ നു തേ കോചി നരോ പഥബ്യാ, സദ്ധേയ്യ ലോകസ്മി ന മേ പിയാതി;
ഭുസോ ച ത്യസ്സ മനസോ വിഘാതോ, ദത്വാ പിയം ഉമ്മദന്തിം അദട്ഠാ”.

൮൨.“അദ്ധാ പിയാ മയ്ഹ ജനിന്ദ ഏസാ, ന സാ മമം അപ്പിയാ ഭൂമിപാല;
യം തേ മയാ ഉമ്മദന്തീ പദിന്നാ, ഭുസേഹി രാജാ വനഥം സജാഹി”.

൮൩. “യോ അത്തദുക്ഖേന പരസ്സ ദുക്ഖം, സുഖേന വാ അത്തസുഖം ദഹാതി;
യഥേവിദം മയ്ഹ തഥാ പരേസം, യോ [സോ (പീ॰)] ഏവം ജാനാതി [പജാനാതി (ക॰)] സ വേദി ധമ്മം.

൮൪. “അഞ്ഞോ നു തേ കോചി നരോ പഥബ്യാ, സദ്ധേയ്യ ലോകസ്മി ന മേ പിയാതി;
ഭുസോ ച ത്യസ്സ മനസോ വിഘാതോ, ദത്വാ പിയം ഉമ്മദന്തിം അദട്ഠാ”.

൮൫. “ജനിന്ദ ജാനാസി പിയാ മമേസാ, ന സാ മമം അപ്പിയാ ഭൂമിപാല;
പിയേന തേ ദമ്മി പിയം ജനിന്ദ, പിയദായിനോ ദേവ പിയം ലഭന്തി”.

൮൬. “സോ നൂനാഹം വധിസ്സാമി, അത്താനം കാമഹേതുകം;
ന ഹി ധമ്മം അധമ്മേന, അഹം വധിതുമുസ്സഹേ”.

൮൭. “സചേ തുവം മയ്ഹ സതിം [സന്തി (ക॰)] ജനിന്ദ, ന കാമയാസി നരവീര സേട്ഠ;
ചജാമി നം സബ്ബജനസ്സ സിബ്യാ [സിബ്ബ (സീ॰ പീ॰), മജ്ഝേ (സ്യാ॰)], മയാ പമുത്തം തതോ അവ്ഹയേസി [അവ്ഹയാസി (ക॰)] നം”.

൮൮. “അദൂസിയം ചേ അഭിപാരക ത്വം, ചജാസി കത്തേ അഹിതായ ത്യസ്സ;
മഹാ ച തേ ഉപവാദോപി അസ്സ, ന ചാപി ത്യസ്സ നഗരമ്ഹി പക്ഖോ”.

൮൯. “അഹം സഹിസ്സം ഉപവാദമേതം, നിന്ദം പസംസം ഗരഹഞ്ച സബ്ബം;
മമേതമാഗച്ഛതു ഭൂമിപാല, യഥാസുഖം സിവി [സിബ്ബ (സീ॰ പീ॰)] കരോഹി കാമം”.

൯൦. “യോ നേവ നിന്ദം ന പനപ്പസംസം, ആദിയതി ഗരഹം നോപി പൂജം;
സിരീ ച ലക്ഖീ ച അപേതി തമ്ഹാ, ആപോ സുവുട്ഠീവ യഥാ ഥലമ്ഹാ”.

൯൧. “യം കിഞ്ചി ദുക്ഖഞ്ച സുഖഞ്ച എത്തോ, ധമ്മാതിസാരഞ്ച മനോവിഘാതം;
ഉരസാ അഹം പച്ചുത്തരിസ്സാമി [പടിച്ഛിസ്സാമി (സീ॰ സ്യാ॰), പച്ചുപദിസ്സാമി (പീ॰)] സബ്ബം, പഥവീ യഥാ ഥാവരാനം തസാനം”.

൯൨. “ധമ്മാതിസാരഞ്ച മനോവിഘാതം, ദുക്ഖഞ്ച നിച്ഛാമി അഹം പരേസം;
ഏകോവിമം ഹാരയിസ്സാമി ഭാരം, ധമ്മേ ഠിതോ കിഞ്ചി അഹാപയന്തോ”.

൯൩. “സഗ്ഗൂപഗം പുഞ്ഞകമ്മം ജനിന്ദ, മാ മേ തുവം അന്തരായം അകാസി;
ദദാമി തേ ഉമ്മദന്തിം പസന്നോ, രാജാവ യഞ്ഞേ ധനം ബ്രാഹ്മണാനം”.

൯൪. “അദ്ധാ തുവം കത്തേ ഹിതേസി മയ്ഹം, സഖാ മമം ഉമ്മദന്തീ തുവഞ്ച;
നിന്ദേയ്യു ദേവാ പിതരോ ച സബ്ബേ, പാപഞ്ച പസ്സം അഭിസമ്പരായം”.

൯൫.“ന ഹേതധമ്മം സിവിരാജ വജ്ജും, സനേഗമാ ജാനപദാ ച സബ്ബേ;
യം തേ മയാ ഉമ്മദന്തീ പദിന്നാ, ഭുസേഹി രാജാ വനഥം സജാഹി”.

൯൬.“അദ്ധാ തുവം കത്തേ ഹിതേസി മയ്ഹം, സഖാ മമം ഉമ്മദന്തീ തുവഞ്ച;
സതഞ്ച ധമ്മാനി സുകിത്തിതാനി, സമുദ്ദവേലാവ ദുരച്ചയാനി”.

൯൭.“ആഹുനേയ്യോ മേസി ഹിതാനുകമ്പീ, ധാതാ വിധാതാ ചസി കാമപാലോ;
തയീ ഹുതാ രാജ മഹപ്ഫലാ ഹി [മഹപ്ഫലാ ഹി മേ (പീ॰)],
കാമേന മേ ഉമ്മദന്തിം പടിച്ഛ”.

൯൮.“അദ്ധാ ഹി സബ്ബം അഭിപാരക ത്വം, ധമ്മം അചാരീ മമ കത്തുപുത്ത;
അഞ്ഞോ നു തേ കോ ഇധ സോത്ഥികത്താ, ദ്വിപദോ നരോ അരുണേ ജീവലോകേ”.

൯൯.“തുവം നു സേട്ഠോ ത്വമനുത്തരോസി, ത്വം ധമ്മഗൂ [ധമ്മഗുത്തോ (സീ॰)] ധമ്മവിദൂ സുമേധോ;
സോ ധമ്മഗുത്തോ ചിരമേവ ജീവ, ധമ്മഞ്ച മേ ദേസയ ധമ്മപാല”.

൧൦൦.“തദിങ്ഘ അഭിപാരക, സുണോഹി വചനം മമ;
ധമ്മം തേ ദേസയിസ്സാമി, സതം ആസേവിതം അഹം.

൧൦൧.“സാധു ധമ്മരുചി രാജാ, സാധു പഞ്ഞാണവാ നരോ;
സാധു മിത്താനമദ്ദുബ്ഭോ, പാപസ്സാകരണം സുഖം.

൧൦൨.“അക്കോധനസ്സ വിജിതേ, ഠിതധമ്മസ്സ രാജിനോ;
സുഖം മനുസ്സാ ആസേഥ, സീതച്ഛായായ സങ്ഘരേ.

൧൦൩.“ന ചാഹമേതം അഭിരോചയാമി, കമ്മം അസമേക്ഖകതം അസാധു;
യേ വാപി ഞത്വാന സയം കരോന്തി, ഉപമാ ഇമാ മയ്ഹം തുവം സുണോഹി.

൧൦൪.“ഗവം ചേ തരമാനാനം, ജിമ്ഹം ഗച്ഛതി പുങ്ഗവോ;
സബ്ബാ താ ജിമ്ഹം ഗച്ഛന്തി, നേത്തേ ജിമ്ഹം ഗതേ സതി.

൧൦൫.“ഏവമേവ [ഏവമേവം (പീ॰)] മനുസ്സേസു, യോ ഹോതി സേട്ഠസമ്മതോ;
സോ ചേ അധമ്മം ചരതി, പഗേവ ഇതരാ പജാ;
സബ്ബം രട്ഠം ദുഖം സേതി, രാജാ ചേ ഹോതി അധമ്മികോ.

൧൦൬.“ഗവം ചേ തരമാനാനം, ഉജും ഗച്ഛതി പുങ്ഗവോ;
സബ്ബാ ഗാവീ ഉജും യന്തി, നേത്തേ ഉജും ഗതേ സതി.

൧൦൭.“ഏവമേവ മനുസ്സേസു, യോ ഹോതി സേട്ഠസമ്മതോ;
സോ സചേ ധമ്മം ചരതി, പഗേവ ഇതരാ പജാ;
സബ്ബം രട്ഠം സുഖം സേതി, രാജാ ചേ ഹോതി ധമ്മികോ.

൧൦൮.“ന ചാപാഹം അധമ്മേന, അമരത്തമഭിപത്ഥയേ;
ഇമം വാ പഥവിം സബ്ബം, വിജേതും അഭിപാരക.

൧൦൯. യഞ്ഹി കിഞ്ചി മനുസ്സേസു, രതനം ഇധ വിജ്ജതി;
ഗാവോ ദാസോ ഹിരഞ്ഞഞ്ച, വത്ഥിയം ഹരിചന്ദനം.

൧൧൦. ‘‘അസ്സിത്ഥിയോ [അസ്സിത്ഥിയോ ച (സീ॰)] രതനം മണികഞ്ച, യഞ്ചാപി മേ ചന്ദസൂരിയാ അഭിപാലയന്തി;
ന തസ്സ ഹേതു വിസമം ചരേയ്യം, മജ്ഝേ സിവീനം ഉസഭോമ്ഹി ജാതോ.

൧൧൧. ‘‘നേതാ ഹിതാ [നേതാഭി താ (സീ॰)] ഉഗ്ഗതോ രട്ഠപാലോ, ധമ്മം സിവീനം അപചായമാനോ;
സോ ധമ്മമേവാനുവിചിന്തയന്തോ, തസ്മാ സകേ ചിത്തവസേ ന വത്തോ’’.

൧൧൨. ‘‘അദ്ധാ തുവം മഹാരാജ, നിച്ചം അബ്യസനം സിവം;
കരിസ്സസി ചിരം രജ്ജം, പഞ്ഞാ ഹി തവ താദിസീ.

൧൧൩. ‘‘ഏതം തേ അനുമോദാമ, യം ധമ്മം നപ്പമജ്ജസി;
ധമ്മം പമജ്ജ ഖത്തിയോ, രട്ഠാ [ഠാനാ (സീ॰)] ചവതി ഇസ്സരോ.

൧൧൪. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, മാതാപിതൂസു ഖത്തിയ;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൧൧൫. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, പുത്തദാരേസു ഖത്തിയ...പേ॰....
൧൧൬. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, മിത്താമച്ചേസു ഖത്തിയ...പേ॰....
൧൧൭. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, വാഹനേസു ബലേസു ച...പേ॰....
൧൧൮. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, ഗാമേസു നിഗമേസു ച...പേ॰....
൧൧൯. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, രട്ഠേസു ജനപദേസു ച...പേ॰....
൧൨൦. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, സമണബ്രാഹ്മണേസു ച...പേ॰....
൧൨൧. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, മിഗപക്ഖീസു ഖത്തിയ...പേ॰....
൧൨൨. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, ധമ്മോ ചിണ്ണോ സുഖാവഹോ;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൧൨൩. ‘‘ധമ്മം ചര മഹാരാജ, സഇന്ദാ ദേവാ സബ്രഹ്മകാ;
സുചിണ്ണേന ദിവം പത്താ, മാ ധമ്മം രാജ പാമദോ’’തി.

ഉമ്മാദന്തീജാതകം ദുതിയം.

൫൨൮. മഹാബോധിജാതകം (൩)

൧൨൪. ‘‘കിം നു ദണ്ഡം കിമജിനം, കിം ഛത്തം കിമുപാഹനം;
കിമങ്കുസഞ്ച പത്തഞ്ച, സങ്ഘാടിഞ്ചാപി ബ്രാഹ്മണ;
തരമാനരൂപോഹാസി [ഗണ്ഹാസി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], കിം നു പത്ഥയസേ ദിസം’’.

൧൨൫. ‘‘ദ്വാദസേതാനി വസ്സാനി, വുസിതാനി തവന്തികേ;
നാഭിജാനാമി സോണേന, പിങ്ഗലേനാഭികൂജിതം.

൧൨൬. ‘‘സ്വായം ദിത്തോവ നദതി, സുക്കദാഠം വിദംസയം;
തവ സുത്വാ സഭരിയസ്സ, വീതസദ്ധസ്സ മം പതി’’.

൧൨൭. ‘‘അഹു ഏസ കതോ ദോസോ, യഥാ ഭാസസി ബ്രാഹ്മണ;
ഏസ ഭിയ്യോ പസീദാമി, വസ ബ്രാഹ്മണ മാഗമാ’’.

൧൮൮. “സബ്ബസേതോ പുരേ ആസി, തതോപി സബലോ അഹു;
സബ്ബലോഹിതകോ ദാനി, കാലോ പക്കമിതും മമ.

൧൮൯. “അബ്ഭന്തരം പുരേ ആസി, തതോ മജ്ഝേ തതോ ബഹി;
പുരാ നിദ്ധമനാ ഹോതി, സയമേവ വജാമഹം.

൧൯൦. “വീതസദ്ധം ന സേവേയ്യ, ഉദപാനംവനോദകം;
സചേപി നം അനുഖണേ, വാരി കദ്ദമഗന്ധികം.

൧൯൧. “പസന്നമേവ സേവേയ്യ, അപ്പസന്നം വിവജ്ജയേ;
പസന്നം പയിരുപാസേയ്യ, രഹദം വുദകത്ഥികോ.

൧൯൨. “ഭജേ ഭജന്തം പുരിസം, അഭജന്തം ന ഭജ്ജയേ [ഭാജയേ (പീ॰)];
അസപ്പുരിസധമ്മോ സോ, യോ ഭജന്തം ന ഭജ്ജതി [ഭാജതി (പീ॰)].

൧൯൩. “യോ ഭജന്തം ന ഭജതി, സേവമാനം ന സേവതി;
സ വേ മനുസ്സപാപിട്ഠോ, മിഗോ സാഖസ്സിതോ യഥാ.

൧൯൪. “അച്ചാഭിക്ഖണസംസഗ്ഗാ, അസമോസരണേന ച;
ഏതേന മിത്താ ജീരന്തി, അകാലേ യാചനായ ച.

൧൯൫. “തസ്മാ നാഭിക്ഖണം ഗച്ഛേ, ന ച ഗച്ഛേ ചിരാചിരം;
കാലേന യാചം യാചേയ്യ, ഏവം മിത്താ ന ജീയരേ [ജീരരേ (സ്യാ॰ പീ॰)].

൧൯൬. “അതിചിരം നിവാസേന, പിയോ ഭവതി അപ്പിയോ;
ആമന്ത ഖോ തം ഗച്ഛാമ, പുരാ തേ ഹോമ അപ്പിയാ”.

൧൯൭. “ഏവം ചേ യാചമാനാനം, അഞ്ജലിം നാവബുജ്ഝസി;
പരിചാരകാനം സതം [പരിചാരികാനം സത്താനം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)],
വചനം ന കരോസി നോ;
ഏവം തം അഭിയാചാമ, പുന കയിരാസി പരിയായം”.

൧൯൮. “ഏവം ചേ നോ വിഹരതം, അന്തരായോ ന ഹേസ്സതി;
തുയ്ഹം വാപി [തുമ്ഹഞ്ചാപി (സീ॰), തുയ്ഹഞ്ചാപി (പീ॰)] മഹാരാജ,
മയ്ഹം വാ [അമ്ഹം വാ (സീ॰), മയ്ഹഞ്ച (പീ॰)] രട്ഠവദ്ധന;
അപ്പേവ നാമ പസ്സേമ, അഹോരത്താനമച്ചയേ”.

൧൯൯. “ഉദീരണാ ചേ സംഗത്യാ, ഭാവായ മനുവത്തതി;
അകാമാ അകരണീയം വാ, കരണീയം വാപി കുബ്ബതി;
ആകാമാകരണീയമ്ഹി, ക്വിധ പാപേന ലിപ്പതി [ലിമ്പതി (സ്യാ॰ ക॰)].

൨൦൦. “സോ ചേ അത്ഥോ ച ധമ്മോ ച, കല്യാണോ ന ച പാപകോ;
ഭോതോ ചേ വചനം സച്ചം, സുഹതോ വാനരോ മയാ.

൨൦൧. “അത്തനോ ചേ ഹി വാദസ്സ, അപരാധം വിജാനിയാ [വിജാനിയ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
ന മം ത്വം ഗരഹേയ്യാസി, ഭോതോ വാദോ ഹി താദിസോ”.

൨൦൨. “ഇസ്സരോ സബ്ബലോകസ്സ, സചേ കപ്പേതി ജീവിതം;

ഇദ്ധിം [ഇദ്ധി (പീ॰ ക॰)] ബ്യസനഭാവഞ്ച, കമ്മം കല്യാണപാപകം;
നിദ്ദേസകാരീ പുരിസോ, ഇസ്സരോ തേന ലിപ്പതി.

൧൪൩. “സോ ചേ അത്ഥോ ച ധമ്മോ ച, കല്യാണോ ന ച പാപകോ;
ഭോതോ ചേ വചനം സച്ചം, സുഹതോ വാനരോ മയാ.

൧൪൪. “അത്തനോ ചേ ഹി വാദസ്സ, അപരാധം വിജാനിയാ;
ന മം ത്വം ഗരഹേയ്യാസി, ഭോതോ വാദോ ഹി താദിസോ”.

൧൪൫. “സചേ പുബ്ബേകതഹേതു, സുഖദുക്ഖം നിഗച്ഛതി;
പോരാണകം കതം പാപം, തമേസോ മുച്ചതേ [മുഞ്ചതേ (സീ॰ സ്യാ॰)]
ഇണം;
പോരാണകഇണമോക്ഖോ, കിധ പാപേന ലിപ്പതി.

൧൪൬. “സോ ചേ അത്ഥോ ച ധമ്മോ ച, കല്യാണോ ന ച പാപകോ;
ഭോതോ ചേ വചനം സച്ചം, സുഹതോ വാനരോ മയാ.

൧൪൭. “അത്തനോ ചേ ഹി വാദസ്സ, അപരാധം വിജാനിയാ;
ന മം ത്വം ഗരഹേയ്യാസി, ഭോതോ വാദോ ഹി താദിസോ”.

൧൪൮. “ചതുന്നംയേവുപാദായ, രൂപം സമ്ഭോതി പാണിനം;
യതോ ച രൂപം സമ്ഭോതി, തത്ഥേവാനുപഗച്ഛതി;
ഇധേവ ജീവതി ജീവോ, പേച്ച പേച്ച വിനസ്സതി.

൧൪൯. ഉച്ഛിജ്ജതി അയം ലോകോ, യേ ബാലാ യേ ച പണ്ഡിതാ;
ഉച്ഛിജ്ജമാനേ ലോകസ്മിം, കിധ പാപേന ലിപ്പതി.

൧൫൦. “സോ ചേ അത്ഥോ ച ധമ്മോ ച, കല്യാണോ ന ച പാപകോ;
ഭോതോ ചേ വചനം സച്ചം, സുഹതോ വാനരോ മയാ.

൧൫൧. “അത്തനോ ചേ ഹി വാദസ്സ, അപരാധം വിജാനിയാ;
ന മം ത്വം ഗരഹേയ്യാസി, ഭോതോ വാദോ ഹി താദിസോ”.

൧൫൨. “ആഹു ഖത്തവിദാ [ഖത്തവിധാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ലോകേ, ബാലാ
പണ്ഡിതമാനിനോ.
മാതരം പിതരം ഹഞ്ഞേ, അഥോ ജേട്ഠമ്പി ഭാതരം;
ഹനേയ്യ പുത്ത [പുത്തേ ച (പീ॰)] ദാരേ ച, അത്ഥോ ചേ താദിസോ
സിയാ.

൧൫൩. “യസ്സ രുക്ഖസ്സ ഛായായ, നിസീദേയ്യ സയേയ്യ വാ;
ന തസ്സ സാഖം ഭഞ്ജേയ്യ, മിത്തദുബ്ഭോ [മിത്തദൂഭീ (പീ॰)] ഹി
പാപകോ.

൧൫൪. “അഥ അത്ഥേ സമുപ്പന്നേ, സമൂലമപി അബ്ബഹേ [അബ്ഭഹേ (സ്യാ॰
ക॰)];
അത്ഥോ മേ സമ്ബലേനാപി, സുഹതോ വാനരോ മയാ.

൧൫൫. [അയം ഗാഥാ സീഹളപോത്ഥകേ നത്ഥി] “സോ ചേ അത്ഥോ ച ധമ്മോ
ച, കല്യാണോ ന ച പാപകോ;

ഭോതോ ചേ വചനം സച്ചം, സുഹതോ വാനരോ മയാ [അയം ഗാഥാ സീഹളപോത്ഥകേ നത്ഥി].

൧൫൬. ‘‘അത്തനോ ചേ ഹി വാദസ്സ, അപരാധം വിജാനിയാ;
ന മം ത്വം ഗരഹേയ്യാസി, ഭോതോ വാദോ ഹി താദിസോ.

൧൫൭. ‘‘അഹേതുവാദോ പുരിസോ, യോ ച ഇസ്സരകുത്തികോ;
പുബ്ബേകതീ ച ഉച്ഛേദീ, യോ ച ഖത്തവിദോ നരോ.

൧൫൮. ‘‘ഏതേ അസപ്പുരിസാ ലോകേ, ബാലാ പണ്ഡിതമാനിനോ;
കരേയ്യ താദിസോ പാപം, അഥോ അഞ്ഞമ്പി കാരയേ;
അസപ്പുരിസസംസഗ്ഗോ , ദുക്ഖന്തോ [ദുക്കടോ (സീ॰)] കടുകുദ്രയോ.

൧൫൯. ‘‘ഉരബ്ഭരൂപേന വകസ്സു [ബകാസു (സീ॰ സ്യാ॰), വകാസു (പീ॰)] പുബ്ബേ, അസംകിതോ അജയൂഥം ഉപേതി;
ഹന്ത്വാ ഉരണിം അജികം [അജിയം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] അജഞ്ച, ഉത്രാസയിത്വാ [ചിത്രാസയിത്വാ (സീ॰ പീ॰)] യേന കാമം പലേതി.

൧൬൦. ‘‘തഥാവിധേകേ സമണബ്രാഹ്മണാസേ, ഛദനം കത്വാ വഞ്ചയന്തി മനുസ്സേ;
അനാസകാ ഥണ്ഡിലസേയ്യകാ ച, രജോജല്ലം ഉക്കുടികപ്പധാനം;
പരിയായഭത്തഞ്ച അപാനകത്താ, പാപാചാരാ അരഹന്തോ വദാനാ.

൧൬൧. ‘‘ഏതേ അസപ്പുരിസാ ലോകേ, ബാലാ പണ്ഡിതമാനിനോ;
കരേയ്യ താദിസോ പാപം, അഥോ അഞ്ഞമ്പി കാരയേ;
അസപ്പുരിസസംസഗ്ഗോ, ദുക്ഖന്തോ കടുകുദ്രയോ.

൧൬൨. ‘‘യമാഹു നത്ഥി വീരിയന്തി, അഹേതുഞ്ച പവദന്തി [ഹേതുഞ്ച അപവദന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] യേ;
പരകാരം അത്തകാരഞ്ച, യേ തുച്ഛം സമവണ്ണയും.

൧൬൩. ‘‘ഏതേ അസപ്പുരിസാ ലോകേ, ബാലാ പണ്ഡിതമാനിനോ;
കരേയ്യ താദിസോ പാപം, അഥോ അഞ്ഞമ്പി കാരയേ;
അസപ്പുരിസസംസഗ്ഗോ, ദുക്ഖന്തോ കടുകുദ്രയോ.

൧൬൪. ‘‘സചേ ഹി വീരിയം നാസ്സ, കമ്മം കല്യാണപാപകം;
ന ഭരേ വഡ്ഢകിം രാജാ, നപി യന്താനി കാരയേ.

൧൬൫. ‘‘യസ്മാ ച വീരിയം അത്ഥി, കമ്മം കല്യാണപാപകം;
തസ്മാ യന്താനി കാരേതി, രാജാ ഭരതി വഡ്ഢകിം.

൧൬൬. ‘‘യദി വസ്സസതം ദേവോ, ന വസ്സേ ന ഹിമം പതേ;
ഉച്ഛിജ്ജേയ്യ അയം ലോകോ, വിനസ്സേയ്യ അയം പജാ.

൧൬൭. ‘‘യസ്മാ ച വസ്സതീ ദേവോ, ഹിമഞ്ചാനുഫുസായതി;
തസ്മാ സസ്സാനി പച്ചന്തി, രട്ഠഞ്ച പാലിതേ [പല്ലതേ (സീ॰ പീ॰), പോലയതേ (സ്യാ॰)] ചിരം.

൧൬൮. ‘‘ഗവം ചേ തരമാനാനം, ജിമ്ഹം ഗച്ഛതി പുങ്ഗവോ;
സബ്ബാ താ ജിമ്ഹം ഗച്ഛന്തി, നേത്തേ ജിമ്ഹം [ജിമ്ഹ (പീ॰)] ഗതേ സതി.

൧൬൯. “ഏവമേവ [ഏവമേവം (പീ॰)] മനുസ്സേസു, യോ ഹോതി സേട്ഠസമ്മതോ;
സോ ചേ അധമ്മം ചരതി, പഗേവ ഇതരാ പജാ;
സബ്ബം രട്ഠം ദുഖം സേതി, രാജാ ചേ ഹോതി അധമ്മികോ.

൧൭൦. “ഗവം ചേ തരമാനാനം, ഉജും ഗച്ഛതി പുങ്ഗവോ;
സബ്ബാ ഗാവീ ഉജും യന്തി, നേത്തേ ഉജും [ഉജൂ (പീ॰)] ഗതേ സതി.

൧൭൧. “ഏവമേവ മനുസ്സേസു, യോ ഹോതി സേട്ഠസമ്മതോ;
സോ സചേ [ചേവ (സീ॰), ചേപി (ക॰)] ധമ്മം ചരതി, പഗേവ ഇതരാ പജാ;
സബ്ബം രട്ഠം സുഖം സേതി, രാജാ ചേ ഹോതി ധമ്മികോ.

൧൭൨. “മഹാരുക്ഖസ്സ ഫലിനോ, ആമം ഛിന്ദതി യോ ഫലം;
രസഞ്ചസ്സ ന ജാനാതി, ബീജഞ്ചസ്സ വിനസ്സതി.

൧൭൩. “മഹാരുക്ഖൂപമം രട്ഠം, അധമ്മേന പസാസതി;
രസഞ്ചസ്സ ന ജാനാതി, രട്ഠഞ്ചസ്സ വിനസ്സതി.

൧൭൪. “മഹാരുക്ഖസ്സ ഫലിനോ, പക്കം ഛിന്ദതി യോ ഫലം;
രസഞ്ചസ്സ വിജാനാതി, ബീജഞ്ചസ്സ ന നസ്സതി.

൧൭൫. “മഹാരുക്ഖൂപമം രട്ഠം, ധമ്മേന യോ പസാസതി;
രസഞ്ചസ്സ വിജാനാതി, രട്ഠഞ്ചസ്സ ന നസ്സതി.

൧൭൬. “യോ ച രാജാ ജനപദം, അധമ്മേന പസാസതി;
സബ്ബോസധീഹി സോ രാജാ, വിരുദ്ധോ ഹോതി ഖത്തിയോ.

൧൭൭. “തഥേവ നേഗമേ ഹിംസം, യേ യുത്താ കയവിക്കയേ;
ഓജദാനബലീകാരേ, സ കോസേന വിരുജ്ഝതി.

൧൭൮. “പഹാരവരഖേത്തഞ്ഞൂ, സങ്ഗാമേ കതനിസ്സമേ [കതനിയമേ (ക॰)];
ഉസ്സിതേ ഹിംസയം രാജാ, സ ബലേന വിരുജ്ഝതി.

൧൭൯. “തഥേവ ഇസയോ ഹിംസം, സഞ്ഞതേ [സംയമേ (സ്യാ॰ ക॰)] ബ്രഹ്മചാരിയോ [ബ്രഹ്മചാരിനോ (സീ॰)];
അധമ്മചാരീ ഖത്തിയോ, സോ സഗ്ഗേന വിരുജ്ഝതി.

൧൮൦. “യോ ച രാജാ അധമ്മട്ഠോ, ഭരിയം ഹന്തി അദൂസികം;
ലുദ്ദം പസവതേ ഠാനം [പാപം (സീ॰)], പുത്തേഹി ച വിരുജ്ഝതി.

൧൮൧. “ധമ്മം ചരേ ജാനപദേ, നേഗമേസു [നിഗമേസു (സീ॰)] ബലേസു ച;
ഇസയോ ച ന ഹിംസേയ്യ, പുത്തദാരേ സമം ചരേ.

൧൮൨. “സ താദിസോ ഭൂമിപതി, രട്ഠപാലോ അകോധനോ;
സപത്തേ [സാമന്തേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] സമ്പകമ്പേതി, ഇന്ദോവ അസുരാധിപോ”തി.

മഹാബോധിജാതകം തതിയം.

പണ്ണാസനിപാതം നിട്ഠിതം.

തസ്സുദ്ദാനം -

സനിളീനികമവ്ഹയനോ പഠമോ, ദുതിയോ പന സഉമ്മദന്തിവരോ; തതിയോ പന ബോധിസിരീവ്ഹയനോ, കഥിതാ പന തീണി ജിനേന സുഭാതി.

൧൯. സട്ഠിനിപാതോ

൫൨൯. സോണകജാതകം (൧)

൧. ‘‘തസ്സ സുത്വാ സതം ദമ്മി, സഹസ്സം ദിട്ഠ [ദട്ഠു (സീ॰ പീ॰)] സോണകം;
കോ മേ സോണകമക്ഖാതി, സഹായം പംസുകീളിതം’’.

൨. ‘‘അഥബ്രവീ മാണവകോ, ദഹരോ പഞ്ചചൂളകോ;
മയ്ഹം സുത്വാ സതം ദേഹി, സഹസ്സം ദിട്ഠ [ദട്ഠു (സീ॰ പീ॰)] സോണകം;
അഹം തേ സോണകക്ഖിസ്സം [അഹം സോണകമക്ഖിസ്സം (സീ॰ പീ॰), അഹം തേ സോണകമക്ഖിസ്സം (സ്യാ॰)], സഹായം പംസുകീളിതം’’.

൩. ‘‘കതമസ്മിം [കതരസ്മിം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] സോ ജനപദേ, രട്ഠേസു നിഗമേസു ച;
കത്ഥ സോണകമദ്ദക്ഖി [കത്ഥ തേ സോണകോ ദിട്ഠോ (സീ॰ പീ॰)], തം മേ അക്ഖാഹി പുച്ഛിതോ’’.

൪. ‘‘തവേവ ദേവ വിജിതേ, തവേവുയ്യാനഭൂമിയാ;
ഉജുവംസാ മഹാസാലാ, നീലോഭാസാ മനോരമാ.

൫. ‘‘തിട്ഠന്തി മേഘസമാനാ, രമ്മാ അഞ്ഞോഞ്ഞനിസ്സിതാ;
തേസം മൂലമ്ഹി [മൂലസ്മിം (സീ॰ പീ॰), മൂലസ്മി (സ്യാ॰)] സോണകോ, ഝായതീ അനുപാദനോ [അനുപാദിനോ (സ്യാ॰), അനുപാദാനോ (പീ॰)];
ഉപാദാനേസു ലോകേസു, ഡയ്ഹമാനേസു നിബ്ബുതോ.

൬. ‘‘തതോ ച രാജാ പായാസി, സേനായ ചതുരങ്ഗിയാ;
കാരാപേത്വാ സമം മഗ്ഗം, അഗമാ യേന സോണകോ.

൭. ‘‘ഉയ്യാനഭൂമിം ഗന്ത്വാന, വിചരന്തോ ബ്രഹാവനേ;
ആസീനം സോണകം ദക്ഖി, ഡയ്ഹമാനേസു നിബ്ബുതം’’.

൮. ‘‘കപണോ വതയം ഭിക്ഖു, മുണ്ഡോ സങ്ഘാടിപാരുതോ;
അമാതികോ അപിതികോ, രുക്ഖമൂലസ്മി ഝായതി’’.

൯. ‘‘ഇമം വാക്യം നിസാമേത്വാ, സോണകോ ഏതദബ്രവി;
‘ന രാജ കപണോ ഹോതി, ധമ്മം കായേന ഫസ്സയം [ഫുസയം (ക॰)].

൧൦. ‘യോ ച [യോധ (സീ॰ സ്യാ॰)] ധമ്മം നിരംകത്വാ [നിരാകത്വാ (?)], അധമ്മമനുവത്തതി;
സ രാജ കപണോ ഹോതി, പാപോ പാപപരായനോ’’’.

൧൧. ‘‘‘അരിന്ദമോതി മേ നാമം, കാസിരാജാതി മം വിദൂ;
കച്ചി ഭോതോ സുഖസ്സേയ്യാ [സുഖാ സേയ്യാ (പീ॰), സുഖസേയ്യോ (ക॰)], ഇധ പത്തസ്സ സോണക’’’.

൧൨. ‘‘സദാപി ഭദ്രമധനസ്സ, അനാഗാരസ്സ ഭിക്ഖുനോ;
ന തേസം കോട്ഠേ ഓപേന്തി, ന കുമ്ഭിം ന ഖളോപിയം [ന കുമ്ഭേ ന കളോപിയാ (സ്യാ॰ പീ॰)];
പരനിട്ഠിതമേസാനാ, തേന യാപേന്തി സുബ്ബതാ.

൧൩."ദുതിയമ്പി ഭദ്രമധനസ്സ, അനാഗാരസ്സ ഭിക്ഖുനോ;
അനവജ്ജപിണ്ഡോ [അനവജ്ജോ പിണ്ഡോ (പീ॰)] ഭോത്തബ്ബോ, ന ച കോചൂപരോധതി.

൧൪."തതിയമ്പി ഭദ്രമധനസ്സ, അനാഗാരസ്സ ഭിക്ഖുനോ;
നിബ്ബുതോ പിണ്ഡോ ഭോത്തബ്ബോ, ന ച കോചൂപരോധതി.

൧൫."ചതുത്ഥമ്പി [ചതുത്ഥം (പീ॰)] ഭദ്രമധനസ്സ, അനാഗാരസ്സ ഭിക്ഖുനോ;
മുത്തസ്സ രട്ഠേ ചരതോ, സങ്ഗോ യസ്സ ന വിജ്ജതി.

൧൬."പഞ്ചമമ്പി [പഞ്ചമം (പീ॰)] ഭദ്രമധനസ്സ, അനാഗാരസ്സ ഭിക്ഖുനോ;
നഗരമ്ഹി ഡയ്ഹമാനമ്ഹി, നാസ്സ കിഞ്ചി അഡയ്ഹഥ.

൧൭."ഛട്ഠമ്പി [ഛട്ഠം (പീ॰)] ഭദ്രമധനസ്സ, അനാഗാരസ്സ ഭിക്ഖുനോ;
രട്ഠേ വിലുമ്പമാനമ്ഹി [വിലുപ്പമാനമ്ഹി (ക॰)], നാസ്സ കിഞ്ചി അഹീരഥ [അഹാരഥ (സീ॰ സ്യാ॰)].

൧൮."സത്തമമ്പി [സത്തമം (പീ॰)] ഭദ്രമധനസ്സ, അനാഗാരസ്സ ഭിക്ഖുനോ;
ചോരേഹി രക്ഖിതം മഗ്ഗം, യേ ചഞ്ഞേ പരിപന്ഥികാ;
പത്തചീവരമാദായ, സോത്ഥിം ഗച്ഛതി സുബ്ബതോ.

൧൯."അട്ഠമമ്പി [അട്ഠമം (പീ॰)] ഭദ്രമധനസ്സ, അനാഗാരസ്സ ഭിക്ഖുനോ;
യം യം ദിസം പക്കമതി, അനപേക്ഖോവ ഗച്ഛതി".

൨൦."ബഹൂപി ഭദ്രാ [ബഹൂനി സമണഭദ്രാനി (സീ॰), ബഹൂപി ഭദ്രകാ ഏതേ (പീ॰)] ഏതേസം, യോ ത്വം ഭിക്ഖു പസംസസി;
അഹഞ്ച ഗിദ്ധോ കാമേസു, കഥം കാഹാമി സോണക.

൨൧."പിയാ മേ മാനുസാ കാമാ, അഥോ ദിബ്യാപി മേ പിയാ;
അഥ കേന നു വണ്ണേന, ഉഭോ ലോകേ ലഭാമസേ".

൨൨."കാമേ ഗിദ്ധാ [കാമേസു ഗിദ്ധാ (സീ॰ പീ॰)] കാമരതാ, കാമേസു അധിമുച്ഛിതാ;
നരാ പാപാനി കത്വാന, ഉപപജ്ജന്തി ദുഗ്ഗതിം.

൨൩."യേ ച കാമേ പഹന്ത്വാന [പഹത്വാന (സീ॰ പീ॰)], നിക്ഖന്താ അകുതോഭയാ;
ഏകോദിഭാവാധിഗതാ, ന തേ ഗച്ഛന്തി ദുഗ്ഗതിം.

൨൪."ഉപമം തേ കരിസ്സാമി, തം സുണോഹി അരിന്ദമ;
ഉപമായ മിധേകച്ചേ [പിധേകച്ചേ (സീ॰ പീ॰)], അത്ഥം ജാനന്തി പണ്ഡിതാ.

൨൫."ഗങ്ഗായ കുണപം ദിസ്വാ, വുയ്ഹമാനം മഹണ്ണവേ;
വായസോ സമചിന്തേസി, അപ്പപഞ്ഞോ അചേതസോ.

൨൬."'യാനഞ്ച വതിദം ലദ്ധം, ഭക്ഖോ ചായം അനപ്പകോ';
തത്ഥ രത്തിം തത്ഥ ദിവാ, തത്ഥേവ നിരതോ മനോ.

൨൭."ഖാദം നാഗസ്സ മംസാനി, പിവം ഭാഗീരഥോദകം [ഭാഗിരസോദകം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)];

സമ്പസ്സം വനചേത്യാനി, ന പലേത്ഥ [പലേത്വാ (ക॰)] വിഹങ്ഗമോ.

൨൮. ''തഞ്ച [തംവ (പീ॰)] ഓതരണീ ഗങ്ഗാ, പമത്തം കുണപേ രതം;
സമുദ്ദം അജ്ഝഗാഹാസി [അജ്ഝഗാഹയി (പീ॰)], അഗതീ യത്ഥ പക്ഖിനം.

൨൯. ''സോ ച ഭക്ഖപരിക്ഖീണോ, ഉദപത്വാ [ഉപ്പതിത്വാ (സീ॰ സ്യാ॰), ഉദാപത്വാ (പീ॰)] വിഹങ്ഗമോ.
ന പച്ഛതോ ന പുരതോ, നുത്തരം നോപി ദക്ഖിണം.

൩൦. ''ദീപം സോ നജ്ഝഗാഗഞ്ഛി [ന അജ്ഝഗഞ്ഛി (സീ॰), ന അജ്ഝഗച്ഛി (പീ॰)], അഗതീ യത്ഥ പക്ഖിനം;
സോ ച തത്ഥേവ പാപത്ഥ, യഥാ ദുബ്ബലകോ തഥാ.

൩൧. ''തഞ്ച സാമുദ്ദികാ മച്ഛാ, കുമ്ഭീലാ മകരാ സുസൂ;
പസയ്ഹകാരാ ഖാദിംസു, ഫന്ദമാനം വിപക്ഖകം [വിപക്ഖിനം (സീ॰ പീ॰), വിപക്ഖികം (സ്യാ॰)].

൩൨. ''ഏവമേവ തുവം രാജ, യേ ചഞ്ഞേ കാമഭോഗിനോ;
ഗിദ്ധാ ചേ ന വമിസ്സന്തി, കാകപഞ്ഞാവ [കാകപഞ്ഞായ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] തേ വിദൂ.

൩൩. ''ഏസാ തേ ഉപമാ രാജ, അത്ഥസന്ദസ്സനീ കതാ;
ത്വഞ്ച പഞ്ഞായസേ തേന, യദി കാഹസി വാ ന വാ.

൩൪. ''ഏകവാചമ്പി ദ്വിവാചം, ഭണേയ്യ അനുകമ്പകോ;
തതുത്തരിം ന ഭാസേയ്യ, ദാസോവയ്യസ്സ [ദാസോ അയ്യസ്സ (സീ॰), ദാസോ അയിരസ്സ (പീ॰)] സന്തികേ''.

൩൫. ''ഇദം വത്വാന പക്കാമി, സോണകോ അമിതബുദ്ധിമാ [സോണകോ'മിതബുദ്ധിമാ (?)];
വേഹാസേ അന്തലിക്ഖസ്മിം, അനുസാസിത്വാന ഖത്തിയം''.

൩൬. ''കോ നുമേ രാജകത്താരോ, സുദ്ദാ വേയ്യത്തമാഗതാ [സൂതാ വേയ്യത്തിമാഗതാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
രജ്ജം നിയ്യാദയിസ്സാമി, നാഹം രജ്ജേന മത്ഥികോ.

൩൭. ''അജ്ജേവ പബ്ബജിസ്സാമി, കോ ജഞ്ഞാ മരണം സുവേ;
മാഹം കാകോവ ദുമ്മേധോ, കാമാനം വസമന്വഗം'' [വസമന്നഗാ (പീ॰)].

൩൮. ''അത്ഥി തേ ദഹരോ പുത്തോ, ദീഘാവു രട്ഠവഡ്ഢനോ;
തം രജ്ജേ അഭിസിഞ്ചസ്സു, സോ നോ രാജാ ഭവിസ്സതി''.

൩൯. ''ഖിപ്പം കുമാരമാനേഥ, ദീഘാവും രട്ഠവഡ്ഢനം;
തം രജ്ജേ അഭിസിഞ്ചിസ്സം, സോ വോ രാജാ ഭവിസ്സതി''.

൪൦. ''തതോ കുമാരമാനേസും, ദീഘാവും രട്ഠവഡ്ഢനം;
തം ദിസ്വാ ആലപീ രാജാ, ഏകപുത്തം മനോരമം.

൪൧. ''സട്ഠി ഗാമസഹസ്സാനി, പരിപുണ്ണാനി സബ്ബസോ;

തേ പുത്ത പടിപജ്ജസ്സു, രജ്ജം നിയ്യാദയാമി തേ.

൪൨.“അജ്ജേവ പബ്ബജിസ്സാമി, കോ ജഞ്ഞാ മരണം സുവേ;
മാഹം കാകോവ ദുമ്മേധോ, കാമാനം വസമന്വഗം [വസമന്നഗാ (പീ॰)].

൪൩.“സട്ഠി നാഗസഹസ്സാനി, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
സുവണ്ണകച്ഛാ മാതങ്ഗാ, ഹേമകപ്പനവാസസാ.

൪൪.“ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, തോമരങ്കുസപാണിഭി;
തേ പുത്ത പടിപജ്ജസ്സു, രജ്ജം നിയ്യാദയാമി തേ.

൪൫.“അജ്ജേവ പബ്ബജിസ്സാമി, കോ ജഞ്ഞാ മരണം സുവേ;
മാഹം കാകോവ ദുമ്മേധോ, കാമാനം വസമന്വഗം.

൪൬.“സട്ഠി അസ്സസഹസ്സാനി, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
ആജാനീയാവ ജാതിയാ, സിന്ധവാ സീഘവാഹിനോ.

൪൭.“ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ഇല്ലിയാചാപധാരിഭി [ഇന്ദിയാചാപധാരിഭി (ക॰)];
തേ പുത്ത പടിപജ്ജസ്സു, രജ്ജം നിയ്യാദയാമി തേ.

൪൮.“അജ്ജേവ പബ്ബജിസ്സാമി, കോ ജഞ്ഞാ മരണം സുവേ;
മാഹം കാകോവ ദുമ്മേധോ, കാമാനം വസമന്വഗം.

൪൯.“സട്ഠി രഥസഹസ്സാനി, സന്നദ്ധാ ഉസ്സിതദ്ധജാ;
ദീപാ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ.

൫൦. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
തേ പുത്ത പടിപജ്ജസ്സു, രജ്ജം നിയ്യാദയാമി തേ.

൫൧.“അജ്ജേവ പബ്ബജിസ്സാമി, കോ ജഞ്ഞാ മരണം സുവേ;
മാഹം കാകോവ ദുമ്മേധോ, കാമാനം വസമന്വഗം.

൫൨.“സട്ഠി ധേനുസഹസ്സാനി, രോഹഞ്ഞാ പുങ്ഗവൂസഭാ;
താ പുത്ത പടിപജ്ജസ്സു, രജ്ജം നിയ്യാദയാമി തേ.

൫൩.“അജ്ജേവ പബ്ബജിസ്സാമി, കോ ജഞ്ഞാ മരണം സുവേ;
മാഹം കാകോവ ദുമ്മേധോ, കാമാനം വസമന്വഗം.

൫൪.“സോളസിത്ഥിസഹസ്സാനി , സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
വിചിത്രവത്ഥാഭരണാ, ആമുത്തമണികുണ്ഡലാ;
താ പുത്ത പടിപജ്ജസ്സു, രജ്ജം നിയ്യാദയാമി തേ.

൫൫.“അജ്ജേവ പബ്ബജിസ്സാമി, കോ ജഞ്ഞാ മരണം സുവേ;
മാഹം കാകോവ ദുമ്മേധോ, കാമാനം വസമന്വഗം”.

൫൬.“ദഹരസ്സേവ മേ താത, മാതാ മതാതി മേ സുതം;
തയാ വിനാ അഹം താത, ജീവിതുമ്പി ന ഉസ്സഹേ.

൫൭.“യഥാ ആരഞ്ഞകം നാഗം, പോതോ അന്വേതി പച്ഛതോ;
ജേസ്സന്തം ഗിരിദുഗ്ഗേസു, സമേസു വിസമേസു ച.

൫൮. “ഏവം തം അനുഗച്ഛാമി, പുത്തമാദായ [പത്തമാദായ (പീ॰)] പച്ഛതോ;
സുഭരോ തേ ഭവിസ്സാമി, ന തേ ഹേസ്സാമി ദുബ്ഭരോ”.

൫൯. “യഥാ സാമുദ്ദികം നാവം, വാണിജാനം ധനേസിനം;
വോഹാരോ തത്ഥ ഗണ്ഹേയ്യ, വാണിജാ ബ്യസനീ [ബ്യസനം (ക॰)] സിയാ.

൬൦. “ഏവമേവായം പുത്തകലി [പുത്തക (സ്യാ॰)], അന്തരായകരോ മമ [മമം (പീ॰)];
ഇമം കുമാരം പാപേഥ, പാസാദം രതിവഡ്ഢനം.

൬൧. “തത്ഥ കമ്ബുസഹത്ഥായോ, യഥാ സക്കംവ അച്ഛരാ;
താ നം തത്ഥ രമേസ്സന്തി [രമിസ്സന്തി (സ്യാ॰ ക॰)], താഹി ചേസോ [മേസോ (പീ॰)] രമിസ്സതി.

൬൨. “തതോ കുമാരം പാപേസും, പാസാദം രതിവഡ്ഢനം;
തം ദിസ്വാ അവചും കഞ്ഞാ, ദീഘാവും രട്ഠവഡ്ഢനം.

൬൩. “ദേവതാ നുസി ഗന്ധബ്ബോ, അദു [ആദു (സീ॰ പീ॰)] സക്കോ പുരിന്ദദോ;
കോ വാ ത്വം കസ്സ വാ പുത്തോ, കഥം ജാനേമു തം മയം”.

൬൪. “നമ്ഹി ദേവോ ന ഗന്ധബ്ബോ, നാപി [നമ്ഹി (ക॰)] സക്കോ പുരിന്ദദോ;
കാസിരഞ്ഞോ അഹം പുത്തോ, ദീഘാവു രട്ഠവഡ്ഢനോ;
മമം [മമ (പീ॰)] ഭരഥ ഭദ്ദം വോ [ഭദ്ദന്തേ (ക॰)], അഹം ഭത്താ ഭവാമി വോ”.

൬൫. “തം തത്ഥ അവചും കഞ്ഞാ, ദീഘാവും രട്ഠവഡ്ഢനം;
‘കുഹിം രാജാ അനുപ്പത്തോ, ഇതോ രാജാ കുഹിം ഗതോ’”.

൬൬. “പങ്കം രാജാ അതിക്കന്തോ, ഥലേ രാജാ പതിട്ഠിതോ;
അകണ്ടകം അഗഹനം, പടിപന്നോ മഹാപഥം.

൬൭. “അഹഞ്ച പടിപന്നോസ്മി, മഗ്ഗം ദുഗ്ഗതിഗാമിനം;
സകണ്ടകം സഗഹനം, യേന ഗച്ഛന്തി ദുഗ്ഗതിം”.

൬൮. “തസ്സ തേ സ്വാഗതം രാജ, സീഹസ്സേവ ഗിരിബ്ബജം;
അനുസാസ മഹാരാജ, ത്വം നോ സബ്ബാസമിസ്സരോ”തി.

സോണകജാതകം പഠമം.

൫൩൦. സംകിച്ചജാതകം (൨)

൬൯. “ദിസ്വാ നിസിന്നം രാജാനം, ബ്രഹ്മദത്തം രഥേസഭം;
അഥസ്സ പടിവേദേസി, യസ്സാസി അനുകമ്പകോ.

൭൦. “സംകിച്ചായം അനുപ്പത്തോ, ഇസീനം സാധുസമ്മതോ;
തരമാനരൂപോ നിയ്യാഹി, ഖിപ്പം പസ്സ മഹേസിനം.

൭൧. “തതോ ച രാജാ തരമാനോ, യുത്തമാരുയ്ഹ സന്ദനം;
മിത്താമച്ചപരിബ്യൂള്ഹോ [പരിബ്ബൂള്ഹോ (സീ॰ പീ॰)], അഗമാസി രഥേസഭോ.

൭൨.''നിക്ഖിപ്പ പഞ്ച കകുധാനി, കാസീനം രട്ഠവഡ്ഢനോ;
വാളബീജനി [വാ ളവീജനീ (സീ॰ പീ॰)] മുണ്ഹീസം, ഖഗ്ഗം ഛത്തഞ്ചുപാഹനം;

൭൩.''ഓരുയ്ഹ രാജാ യാനമ്ഹാ, ഠപയിത്വാ പടിച്ഛദം;
ആസീനം ദായപസ്സസ്മിം, സംകിച്ചമുപസങ്കമി.

൭൪.''ഉപസങ്കമിത്വാ സോ രാജാ, സമ്മോദി ഇസിനാ സഹ;
തം കഥം വീതിസാരേത്വാ, ഏകമന്തം ഉപാവിസി.

൭൫.''ഏകമന്തം നിസിന്നോവ, അഥ കാലം അമഞ്ഞഥ;
തതോ പാപാനി കമ്മാനി, പുച്ഛിതും പടിപജ്ജഥ.

൭൬.''ഇസിം പുച്ഛാമ [പുച്ഛാമി (സീ॰ പീ॰)] സംകിച്ചം, ഇസീനം സാധുസമ്മതം;
ആസീനം ദായപസ്സസ്മിം, ഇസിസങ്ഘപുരക്ഖതം [പുരക്ഖിതം (ക॰)].

൭൭.''കം ഗതിം പേച്ച ഗച്ഛന്തി, നരാ ധമ്മാതിചാരിനോ;
അതിചിണ്ണോ മയാ ധമ്മോ, തം മേ അക്ഖാഹി പുച്ഛിതോ.

൭൮.''ഇസീ അവച സംകിച്ചോ, കാസീനം രട്ഠവഡ്ഢനം;
ആസീനം ദായപസ്സസ്മിം, മഹാരാജ സുണോഹി മേ.

൭൯.''ഉപ്പഥേന വജന്തസ്സ, യോ മഗ്ഗമനുസാസതി;
തസ്സ ചേ വചനം കയിരാ, നാസ്സ മഗ്ഗേയ്യ കണ്ടകോ.

൮൦.''അധമ്മം പടിപന്നസ്സ, യോ ധമ്മമനുസാസതി;
തസ്സ ചേ വചനം കയിരാ, ന സോ ഗച്ഛേയ്യ ദുഗ്ഗതിം.

൮൧.''ധമ്മോ പഥോ മഹാരാജ, അധമ്മോ പന ഉപ്പഥോ;
അധമ്മോ നിരയം നേതി, ധമ്മോ പാപേതി സുഗ്ഗതിം.

൮൨.''അധമ്മചാരിനോ രാജ, നരാ വിസമജീവിനോ;
യം ഗതിം പേച്ച ഗച്ഛന്തി, നിരയേ തേ സുണോഹി മേ.

൮൩.''സഞ്ജീവോ കാളസുത്തോ ച, സങ്ഘാതോ [സങ്ഖാടോ (സ്യാ॰ ക॰)] ദ്വേ ച രോരുവാ;
അഥാപരോ മഹാവീചി, താപനോ [തപനോ (സീ॰ പീ॰)] ച പതാപനോ.

൮൪.''ഇച്ചേതേ അട്ഠ നിരയാ, അക്ഖാതാ ദുരതിക്കമാ;
ആകിണ്ണാ ലുദ്ദകമ്മേഹി, പച്ചേകാ സോളസുസ്സദാ.

൮൫.''കദരിയതാപനാ [കദരിയതപനാ (സീ॰ പീ॰)] ഘോരാ, അച്ചിമന്തോ [അച്ചിമന്താ (പീ॰)] മഹബ്ഭയാ;
ലോമഹംസനരൂപാ ച, ഭേസ്മാ പടിഭയാ ദുഖാ.

൮൬.''ചതുക്കണ്ണാ ചതുദ്വാരാ, വിഭത്താ ഭാഗസോ മിതാ;
അയോപാകാരപരിയന്താ, അയസാ പടികുജ്ജിതാ.

൮൭.''തേസം അയോമയാ ഭൂമി, ജലിതാ തേജസാ യുതാ;

സമന്താ യോജനസതം, ഫുടാ [ഫരിത്വാ (അം॰ നി॰ ൩.൩൬; പേ॰ വ॰ ൭൧)] തിട്ഠന്തി സബ്ബദാ.

൮൮.‘‘ഏതേ പതന്തി നിരയേ, ഉദ്ധംപാദാ അവംസിരാ;
ഇസീനം അതിവത്താരോ, സഞ്ഞതാനം തപസ്സിനം.

൮൯.‘‘തേ ഭൂനഹുനോ പച്ചന്തി, മച്ഛാ ബിലകതാ യഥാ;
സംവച്ഛരേ അസങ്ഖേയ്യേ, നരാ കിബ്ബിസകാരിനോ.

൯൦.‘‘ഡയ്ഹമാനേന ഗത്തേന, നിച്ചം സന്തരബാഹിരം;
നിരയാ നാധിഗച്ഛന്തി, ദ്വാരം നിക്ഖമനേസിനോ.

൯൧.‘‘പുരത്ഥിമേന ധാവന്തി, തതോ ധാവന്തി പച്ഛതോ;
ഉത്തരേനപി ധാവന്തി, തതോ ധാവന്തി ദക്ഖിണം;
യം യഞ്ഹി ദ്വാരം ഗച്ഛന്തി, തം തദേവ പിധീയരേ [പിഥിയ്യതി (സീ॰), പിഥിയ്യരേ (സ്യാ॰), പിഥീയരേ (പീ॰)].

൯൨.‘‘ബഹൂനി വസ്സസഹസ്സാനി, ജനാ നിരയഗാമിനോ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ കന്ദന്തി, പത്വാ ദുക്ഖം അനപ്പകം.

൯൩.‘‘ആസീവിസംവ കുപിതം, തേജസ്സിം ദുരതിക്കമം;
ന സാധുരൂപേ ആസീദേ, സഞ്ഞതാനം തപസ്സിനം.

൯൪.‘‘അതികായോ മഹിസ്സാസോ, അജ്ജുനോ കേകകാധിപോ;
സഹസ്സബാഹു ഉച്ഛിന്നോ, ഇസിമാസജ്ജ ഗോതമം.

൯൫.‘‘അരജം രജസാ വച്ഛം, കിസം അവകിരിയ ദണ്ഡകീ;
താലോവ മൂലതോ [സമൂലോ (ക॰)] ഛിന്നോ, സ രാജാ വിഭവങ്ഗതോ.

൯൬.‘‘ഉപഹച്ച മനം മജ്ഝോ [മേജ്ഝോ (ക॰)], മാതങ്ഗസ്മിം യസസ്സിനേ;
സപാരിസജ്ജോ ഉച്ഛിന്നോ, മജ്ഝാരഞ്ഞം തദാ അഹു.

൯൭.‘‘കണ്ഹദീപായനാസജ്ജ, ഇസിം അന്ധകവേണ്ഡയോ [വേണ്ഹുയോ (സീ॰ പീ॰), പിണ്ഹയോ (?)];
അഞ്ഞോഞ്ഞം [അഞ്ഞമഞ്ഞം (സീ॰ പീ॰)] മുസലാ [മുസലേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഹന്ത്വാ, സമ്പത്താ യമസാധനം [യമസാദനം (പീ॰)].

൯൮.‘‘അഥായം ഇസിനാ സത്തോ, അന്തലിക്ഖചരോ പുരേ;
പാവേക്ഖി പഥവിം [പഠവിം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ചേച്ചോ, ഹീനത്തോ പത്തപരിയായം.

൯൯.‘‘തസ്മാ ഹി ഛന്ദാഗമനം, നപ്പസംസന്തി പണ്ഡിതാ;
അദുട്ഠചിത്തോ ഭാസേയ്യ, ഗിരം സച്ചൂപസംഹിതം.

൧൦൦.‘‘മനസാ ചേ പദുട്ഠേന, യോ നരോ പേക്ഖതേ മുനിം;
വിജ്ജാചരണസമ്പന്നം, ഗന്താ സോ നിരയം അധോ.

൧൦൧.‘‘യേ വുഡ്ഢേ [വദ്ധേ (ക॰)] പരിഭാസന്തി, ഫരുസൂപക്കമാ ജനാ;
അനപച്ചാ അദായാദാ, താലവത്ഥു [താലവത്ഥൂ (സ്യാ॰), താലാവത്ഥു (പീ॰)] ഭവന്തി തേ.

൧൦൨. “യോ ച പബ്ബജിതം ഹന്തി, കതകിച്ചം മഹേസിനം;
സ കാളസുത്തേ നിരയേ, ചിരരത്തായ പച്ചതി.

൧൦൩. “യോ ച രാജാ അധമ്മട്ഠോ, രട്ഠവിദ്ധംസനോ മഗോ [ചുതോ (സീ॰)];
താപയിത്വാ ജനപദം, താപനേ പേച്ച പച്ചതി.

൧൦൪. “സോ ച വസ്സസഹസ്സാനി [വസ്സസഹസ്സാനം (സീ॰ സ്യാ॰)], സതം ദിബ്ബാനി പച്ചതി;
അച്ചിസങ്ഘപരേതോ സോ, ദുക്ഖം വേദേതി വേദനം.

൧൦൫. “തസ്സ അഗ്ഗിസിഖാ കായാ, നിച്ഛരന്തി പഭസ്സരാ;
തേജോഭക്ഖസ്സ ഗത്താനി, ലോമേഹി ച [ലോമഗ്ഗേഹി ച (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] നഖേഹി ച.

൧൦൬. “ഡയ്ഹമാനേന ഗത്തേന, നിച്ചം സന്തരബാഹിരം;
ദുക്ഖാഭിതുന്നോ നദതി, നാഗോ തുത്തട്ടിതോ [തുത്തദ്ദിതോ (സീ॰)] യഥാ.

൧൦൭. “യോ ലോഭാ പിതരം ഹന്തി, ദോസാ വാ പുരിസാധമോ;
സ കാളസുത്തേ നിരയേ, ചിരരത്തായ പച്ചതി.

൧൦൮. “സ താദിസോ പച്ചതി ലോഹകുമ്ഭിയം, പക്കഞ്ച സത്തീഹി ഹനന്തി നിത്തചം;
അന്ധം കരിത്വാ മുത്തകരീസഭക്ഖം, ഖാരേ നിമുജ്ജന്തി തഥാവിധം നരം.

൧൦൯. “തത്തം പക്കുഥിതമയോഗുളഞ്ച [പക്കുധിതമയോഗുളഞ്ച (ക॰)], ദീഘേ ച ഫാലേ ചിരരത്തതാപിതേ;
വിക്ഖമ്ഭമാദായ വിബന്ധ [വിബദ്ധ (സീ॰), വിഭജ്ജ (സ്യാ॰ പീ॰)] രജ്ജുഭി, വിവടേ മുഖേ സമ്പവിസന്തി [സംചവന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] രക്ഖസാ.

൧൧൦. “സാമാ ച സോണാ സബലാ ച ഗിജ്ഝാ, കാകോളസങ്ഘാ ച ദിജാ അയോമുഖാ;
സങ്ഗമ്മ ഖാദന്തി വിപ്ഫന്ദമാനം, ജിവ്ഹം വിഭജ്ജ വിഘാസം സലോഹിതം.

൧൧൧. “തം ദഡ്ഢതാലം പരിഭിന്നഗത്തം, നിപ്പോഥയന്താ അനുവിചരന്തി രക്ഖസാ;
രതീ ഹി നേസം ദുഖിനോ പനീതരേ, ഏതാദിസസ്മിം നിരയേ വസന്തി;
യേ കേചി ലോകേ ഇധ പേത്തിഘാതിനോ.

൧൧൨. “പുത്തോ ച മാതരം ഹന്ത്വാ, ഇതോ ഗന്ത്വാ യമക്ഖയം;
ഭുസമാപജ്ജതേ ദുക്ഖം, അത്തകമ്മഫലൂപഗോ.

൧൧൩. “അമനുസ്സാ അതിബലാ, ഹന്താരം ജനയന്തിയാ;
അയോമയേഹി വാളേഹി [ഫാലേഹി (പീ॰)], പീളയന്തി പുനപ്പുനം.

൧൧൪. “തമസ്സവം [തം പസ്സവം (സീ॰ സ്യാ॰), തം പസ്സുതം (പീ॰)] സകാ ഗത്താ, രുഹിരം [രുധിരം (സീ॰ സ്യാ॰)] അത്തസമ്ഭവം;

തമ്ബലോഹവിലീനംവ, തത്തം പായേന്തി മത്തിഘം [മത്തിയം (സീ॰)].

൧൧൪. “ജിഗുച്ഛം കുണപം പൂതിം, ദുഗ്ഗന്ധം ഗൂഥകദ്ദമം;
പുബ്ബലോഹിതസങ്കാസം, രഹദമോഗയ്ഹ [രഹദോഗ്ഗയ്ഹ (ക॰)] തിട്ഠതി.

൧൧൫. “തമേനം കിമയോ തത്ഥ, അതികായാ അയോമുഖാ;
ഛവിം ഭേത്വാന [ഛേത്വാന (സീ॰ പീ॰)] ഖാദന്തി, സംഗിദ്ധാ [പഗിദ്ധാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മംസലോഹിതേ.

൧൧൬. “സോ ച തം നിരയം പത്തോ, നിമുഗ്ഗോ സതപോരിസം;
പൂതികം കുണപം വാതി, സമന്താ സതയോജനം.

൧൧൭. “ചക്ഖുമാപി ഹി ചക്ഖൂഹി, തേന ഗന്ധേന ജീയതി;
ഏതാദിസം ബ്രഹ്മദത്ത, മാതുഘോ ലഭതേ ദുഖം.

൧൧൮. “ഖുരധാരമനുക്കമ്മ, തിഖിണം ദുരഭിസമ്ഭവം;
പതന്തി ഗബ്ഭപാതിയോ [ഗബ്ഭപാതിനിയോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], ദുഗ്ഗം വേതരണിം [വേത്തരണിം (സ്യാ॰ ക॰)] നദിം.

൧൧൯. “അയോമയാ സിമ്ബലിയോ, സോളസങ്ഗുലകണ്ടകാ;
ഉഭതോ അഭിലമ്ബന്തി, ദുഗ്ഗം വേതരണിം [വേത്തരണിം (സ്യാ॰ ക॰)] നദിം.

൧൨൦. “തേ അച്ചിമന്തോ തിട്ഠന്തി, അഗ്ഗിക്ഖന്ധാവ ആരകാ;
ആദിത്താ ജാതവേദേന, ഉദ്ധം യോജനമുഗ്ഗതാ.

൧൨൧. “ഏതേ വജന്തി [സജന്തി (സീ॰ പീ॰), പജ്ജന്തി (സ്യാ॰)] നിരയേ, തത്തേ തിഖിണകണ്ടകേ;
നാരിയോ ച അതിചാരാ [അതിചാരിനിയോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], നരാ ച പരദാരഗൂ.

൧൨൨. “തേ പതന്തി അധോക്ഖന്ധാ, വിവത്താ വിഹതാ പുഥൂ;
സയന്തി വിനിവിദ്ധങ്ഗാ, ദീഘം ജഗ്ഗന്തി സബ്ബദാ [സംവരിം (സീ॰ പീ॰)].

൧൨൩. “തതോ രത്യാ വിവസാനേ [വിവസനേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], മഹതിം പബ്ബതൂപമം;
ലോഹകുമ്ഭിം പവജ്ജന്തി, തത്തം അഗ്ഗിസമൂദകം.

൧൨൪. “ഏവം ദിവാ ച രത്തോ ച, ദുസ്സീലാ മോഹപാരുതാ;
അനുഭോന്തി സകം കമ്മം, പുബ്ബേ ദുക്കടമത്തനോ.

൧൨൫. “യാ ച ഭരിയാ ധനക്കീതാ, സാമികം അതിമഞ്ഞതി;
സസ്സും വാ സസുരം വാപി, ജേട്ഠം വാപി നനന്ദരം [നനന്ദനം (സ്യാ॰ ക॰)].

൧൨൬. “തസ്സാ വങ്കേന ജിവ്ഹഗ്ഗം, നിബ്ബഹന്തി സബന്ധനം;
സ ബ്യാമമത്തം കിമിനം, ജിവ്ഹം പസ്സതി അത്തനി [അത്തനോ (സീ॰ സ്യാ॰)];
വിഞ്ഞാപേതും ന സക്കോതി, താപനേ പേച്ച പച്ചതി.

൫൮൮. “ഓരബ്ഭികാ സൂകരികാ, മച്ഛികാ മിഗബന്ധകാ;
ചോരാ ഗോഘാതകാ ലുദ്ദാ, അവണ്ണേ വണ്ണകാരകാ.

൫൮൯. “സത്തീഹി ലോഹകൂടേഹി, നേത്തിംസേഹി ഉസൂഹി ച;
ഹഞ്ഞമാനാ ഖാരനദിം, പപതന്തി [സമ്പതന്തി (ക॰)] അവംസിരാ.

൫൯൦. “സായം പാതോ കൂടകാരീ, അയോകൂടേഹി ഹഞ്ഞതി;
തതോ വന്തം ദുരത്താനം, പരേസം ഭുഞ്ജരേ [ഭുഞ്ജതേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] സദാ.

൫൯൧. “ധങ്കാ ഭേരണ്ഡകാ [ഭേദണ്ഡകാ (ക॰)] ഗിജ്ഝാ, കാകോളാ ച അയോമുഖാ;
വിപ്ഫന്ദമാനം ഖാദന്തി, നരം കിബ്ബിസകാരകം [കിബ്ബിസകാരിനം (പീ॰)].

൫൯൨. “യേ മിഗേന മിഗം ഹന്തി, പക്ഖിം വാ പന പക്ഖിനാ;
അസന്തോ രജസാ ഛന്നാ, ഗന്താ [ഗതാ (ക॰)] തേ നിരയുസ്സദം [നിരയം അധോ (പീ॰)].

൫൯൩. “സന്തോ ച [സന്തോവ (സ്യാ॰)] ഉദ്ധം ഗച്ഛന്തി, സുചിണ്ണേനിധ കമ്മുനാ;
സുചിണ്ണസ്സ ഫലം പസ്സ, സഇന്ദാ [സഹിന്ദാ (സീ॰)] ദേവാ സബ്രഹ്മകാ.

൫൯൪. “ഏതം തം ബ്രൂമി മഹാരാജ, ധമ്മം രട്ഠപതീ ചര;
തഥാ [തഥാ തഥാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] രാജ ചരാഹി ധമ്മം, യഥാ തം സുചിണ്ണം നാനുതപ്പേയ്യ പച്ഛാ”തി.

സംകിച്ചജാതകം ദുതിയം.

സട്ഠിനിപാതം നിട്ഠിതം.

തസ്സുദ്ദാനം –

അഥ സട്ഠിനിപാതമ്ഹി, സുണാഥ മമ ഭാസിതം;
ജാതകസവ്ഹയനോ പവരോ, സോണകഅരിന്ദമസവ്ഹയനോ;
തഥാ വുത്തരഥേസഭകിച്ചവരോതി.

൨൦. സത്തതിനിപാതോ

൫൩൧. കുസജാതകം (൧)

൧. “ഇദം തേ രട്ഠം സധനം സയോഗ്ഗം, സകായുരം സബ്ബകാമൂപപന്നം;
ഇദം തേ രജ്ജം [രട്ഠം (ക॰)] അനുസാസ അമ്മ, ഗച്ഛാമഹം യത്ഥ പിയാ പഭാവതീ”.

൨. “അനുജ്ജുഭൂതേന ഹരം മഹന്തം, ദിവാ ച രത്തോ ച നിസീഥകാലേ [നിസീദ കാലേ (ക॰)];
പടിഗച്ഛ ത്വം ഖിപ്പം കുസാവതിം കുസ [കുസാവതിം (സ്യാ॰ ക॰)], നിച്ഛാമി ദുബ്ബണ്ണമഹം വസന്തം”.

൩. “നാഹം ഗമിസ്സാമി ഇതോ കുസാവതിം, പഭാവതീ വണ്ണപലോഭിതോ തവ;
രമാമി മദ്ദസ്സ നികേതരമ്മേ, ഹിത്വാന രട്ഠം തവ ദസ്സനേ രതോ.

൪. “പഭാവതീ വണ്ണപലോഭിതോ തവ, സമ്മൂള്ഹരൂപോ വിചരാമി മേദിനിം [മേദനിം (സ്യാ॰ ക॰)];
ദിസം ന ജാനാമി കുതോമ്ഹി ആഗതോ, തയമ്ഹി മത്തോ മിഗമന്ദലോചനേ.

൫. “സുവണ്ണചീരവസനേ, ജാതരൂപസുമേഖലേ;
സുസ്സോണി തവ കാമാ ഹി [കാമേഹി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], നാഹം രജ്ജേന മത്ഥികോ”.

൬. “അബ്ഭൂതി [അബ്ഭൂ ഹി (സീ॰), അഭൂതി (സ്യാ॰), അബ്ഭു ഹി (പീ॰)] തസ്സ ഭോ ഹോതി, യോ അനിച്ഛന്തമിച്ഛതി;
അകാമം രാജ കാമേസി [കാമേഹി (സീ॰ പീ॰)], അകന്തം കന്തു [അകന്തോ കന്ത (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മിച്ഛസി”.

൭. “അകാമം വാ സകാമം വാ, യോ നരോ ലഭതേ പിയം;
ലാഭമേത്ഥ പസംസാമ, അലാഭോ തത്ഥ പാപകോ”.

൮. “പാസാണസാരം ഖണസി, കണികാരസ്സ ദാരുനാ;
വാതം ജാലേന ബാധേസി, യോ അനിച്ഛന്തമിച്ഛസി”.

൯. “പാസാണോ നൂന തേ ഹദയേ, ഓഹിതോ മുദുലക്ഖണേ;
യോ തേ സാതം ന വിന്ദാമി, തിരോജനപദാഗതോ.

൧൦. “യദാ മം ഭകുടിം [ഭൂകുടിം (സീ॰ പീ॰)] കത്വാ, രാജപുത്തീ ഉദിക്ഖതി [രാജപുത്തി ഉദിക്ഖസി (സീ॰ പീ॰)];
ആളാരികോ തദാ ഹോമി, രഞ്ഞോ മദ്ദസ്സന്തേപുരേ [മദ്ദസ്സ ഥീപുരേ (സീ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി].

൧൧. “യദാ ഉമ്ഹയമാനാ മം, രാജപുത്തീ ഉദിക്ഖതി [രാജപുത്തി ഉദിക്ഖസി (സീ॰ പീ॰)];
നാളാരികോ തദാ ഹോമി, രാജാ ഹോമി തദാ കുസോ”.

൧൨. “സചേ ഹി വചനം സച്ചം, നേമിത്താനം ഭവിസ്സതി;

നേവ മേ ത്വം പതീ അസ്സ, കാമം ഛിന്ദന്തു സത്തധാ".

൧൩."സചേ ഹി വചനം സച്ചം, അഞ്ഞേസം യദി വാ മമം;
നേവ തുയ്ഹം പതീ അത്ഥി, അഞ്ഞോ സീഹസ്സരാ കുസാ".

൧൪."നേക്ഖം ഗീവം തേ കാരേസ്സം, പത്വാ ഖുജ്ജേ കുസാവതിം;
സചേ മം നാഗനാസൂരൂ, ഓലോകേയ്യ പഭാവതീ.

൧൫."നേക്ഖം ഗീവം തേ കാരേസ്സം, പത്വാ ഖുജ്ജേ കുസാവതിം;
സചേ മം നാഗനാസൂരൂ, ആലപേയ്യ പഭാവതീ.

൧൬."നേക്ഖം ഗീവം തേ കാരേസ്സം, പത്വാ ഖുജ്ജേ കുസാവതിം;
സചേ മം നാഗനാസൂരൂ, ഉമ്ഹായേയ്യ പഭാവതീ.

൧൭."നേക്ഖം ഗീവം തേ കാരേസ്സം, പത്വാ ഖുജ്ജേ കുസാവതിം;
സചേ മം നാഗനാസൂരൂ, പമ്ഹായേയ്യ പഭാവതീ.

൧൮."നേക്ഖം ഗീവം തേ കാരേസ്സം, പത്വാ ഖുജ്ജേ കുസാവതിം;
സചേ മേ നാഗനാസൂരൂ, പാണീഹി ഉപസമ്ഫുസേ".

൧൯."ന ഹി നൂനായം രാജപുത്തീ, കുസേ സാതമ്പി വിന്ദതി;
ആളാരികേ ഭതേ പോസേ, വേതനേന അനത്ഥികേ".

൨൦."ന ഹി നൂനായം സാ [നൂന അയം (സീ॰ സ്യാ॰)] ഖുജ്ജാ, ലഭതി ജിവ്ഹായ ഛേദനം;
സുനിസിതേന സത്ഥേന, ഏവം ദുബ്ഭാസിതം ഭണം".

൨൧."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
മഹായസോതി കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൨൨."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
മഹദ്ധനോതി കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൨൩."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
മഹബ്ബലോതി കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൨൪."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
മഹാരട്ഠോതി കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൨൫."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
മഹാരാജാതി കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൨൬."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
സീഹസ്സരോതി കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൨൭."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
വഗ്ഗുസ്സരോതി കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൨൮."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
ബിന്ദുസ്സരോതി കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൨൯."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;

മഞ്ജുസ്സരോതി കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൩൦."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
മധുസ്സരോതി [മധുരസ്സരോതി (സീ॰)] കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൩൧."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
സതസിപ്പോതി കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൩൨."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
ഖത്തിയോതിപി കത്വാന [കരിത്വാന (സീ॰)], കരസ്സു രുചിരേ പിയം.

൩൩."മാ നം രൂപേന പാമേസി, ആരോഹേന പഭാവതി;
കുസരാജാതി കത്വാന, കരസ്സു രുചിരേ പിയം".

൩൪."ഏതേ നാഗാ ഉപത്ഥദ്ധാ, സബ്ബേ തിട്ഠന്തി വമ്മിതാ [വമ്മികാ (സ്യാ॰)];
പുരാ മദ്ദന്തി പാകാരം, ആനേന്തേതം പഭാവതിം".

൩൫."സത്ത ബിലേ [ഖണ്ഡേ (സീ॰ പീ॰)] കരിത്വാന, അഹമേതം പഭാവതിം;
ഖത്തിയാനം പദസ്സാമി, യേ മം ഹന്തും ഇധാഗതാ".

൩൬."അവുട്ഠഹി രാജപുത്തീ, സാമാ കോസേയ്യവാസിനീ;
അസ്സുപുണ്ണേഹി നേത്തേഹി, ദാസീഗണപുരക്ഖതാ".

൩൭."തം നൂന കക്കൂപനിസേവിതം മുഖം, ആദാസദന്താഥരുപച്ചവേക്ഖിതം;
സുഭം സുനേത്തം വിരജം അനങ്ഗണം, ഛുദ്ധം വനേ ഠസ്സതി ഖത്തിയേഹി.

൩൮."തേ നൂന മേ അസിതേ വേല്ലിതഗ്ഗേ, കേസേ മുദൂ ചന്ദനസാരലിത്തേ;
സമാകുലേ സീവഥികായ മജ്ഝേ, പാദേഹി ഗിജ്ഝാ പരികഡ്ഢിസ്സന്തി [പരികഡ്ഢയന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)].

൩൯."താ നൂന മേ തമ്ബനഖാ സുലോമാ, ബാഹാ മുദൂ ചന്ദനസാരലിത്താ;
ഛിന്നാ വനേ ഉജ്ഝിതാ ഖത്തിയേഹി, ഗയ്ഹ ധങ്കോ [വങ്കോ (പീ॰)] ഗച്ഛതി യേന കാമം.

൪൦. "തേ നൂന താലൂപനിഭേ അലമ്ബേ, നിസേവിതേ കാസികചന്ദനേന;
ഥനേസു മേ ലമ്ബിസ്സതി [ലമ്ബഹീതി (പീ॰)] സിങ്ഗാലോ [സിഗാലോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], മാതൂവ പുത്തോ തരുണോ തനൂജോ.

൪൧."തം നൂന സോണിം പുഥുലം സുകോട്ടിതം, നിസേവിതം കഞ്ചനമേഖലാഹി;
ഛിന്നം വനേ ഖത്തിയേഹീ അവത്ഥം, സിങ്ഗാലസങ്ഘാ പരികഡ്ഢിസ്സന്തി [ഗയ്ഹാ വകോ ഗച്ഛതി യേനകാമം (പീ॰)].

൪൨."സോണാ ധങ്കാ [വകാ (പീ॰)] സിങ്ഗാലാ ച, യേ ചഞ്ഞേ സന്തി ദാഠിനോ;
അജരാ നൂന ഹേസ്സന്തി, ഭക്ഖയിത്വാ പഭാവതിം.

൪൩."സചേ മംസാനി ഹരിംസു, ഖത്തിയാ ദൂരഗാമിനോ;
അട്ഠീനി അമ്മ യാചിത്വാ, അനുപഥേ ദഹാഥ നം.

൪൪."വേത്താനി അമ്മ കാരേത്വാ, കണികാരേത്ഥ രോപയ [രോപയേ (ക॰)];
യദാ തേ പുപ്ഫിതാ അസ്സു, ഹേമന്താനം ഹിമച്ചയേ;
സരേയ്യാഥ മമം [മമ (പീ॰)] അമ്മ, ഏവംവണ്ണാ പഭാവതീ".

൪൫."തസ്സാ മാതാ ഉദട്ഠാസി, ഖത്തിയാ ദേവവണ്ണിനീ;
ദിസ്വാ അസിഞ്ച സൂനഞ്ച, രഞ്ഞോ മദ്ദസ്സന്തേപുരേ".

൪൬."ഇമിനാ നൂന അസിനാ, സുസഞ്ഞം തനുമജ്ഝിമം;
ധീതരം മദ്ദ [മമ (സീ॰), മദ്ദോ (പീ॰)] ഹന്ത്വാന, ഖത്തിയാനം പദസ്സസി" [പദസ്സതി (പീ॰ ക॰)].

൪൭."ന മേ അകാസി വചനം, അത്ഥകാമായ പുത്തികേ;
സാജ്ജ ലോഹിതസഞ്ഛന്നാ, ഗച്ഛസി [ഗഞ്ഛിസി (സീ॰ പീ॰)] യമസാധനം.

൪൮."ഏവമാപജ്ജതീ പോസോ, പാപിയഞ്ച നിഗച്ഛതി;
യോ വേ ഹിതാനം വചനം, ന കരോതി [ന കരം (സീ॰)] അത്ഥദസ്സിനം.

൪൯."സചേ ച അജ്ജ [ത്വം അമ്മ (സീ॰)] ധാരേസി [വാരേസി (പീ॰)], കുമാരം ചാരുദസ്സനം;
കുസേന ജാതം ഖത്തിയം, സുവണ്ണമണിമേഖലം;
പൂജിതം [പൂജിതാ (പീ॰)] ഞാതിസങ്ഘേഹി, ന ഗച്ഛസി [ഗഞ്ഛിസി (സീ॰ പീ॰)] യമക്ഖയം.

൫൦. "യത്ഥസ്സു ഭേരീ നദതി, കുഞ്ജരോ ച നികൂജതി [നികുഞ്ജതി (പീ॰)];
ഖത്തിയാനം കുലേ ഭദ്ദേ, കിം നു സുഖതരം തതോ.

൫൧."അസ്സോ ച സിസതി [അസ്സോ ഹസിസതി (സീ॰), അസ്സോ ഹസിയതി (സ്യാ॰), അസ്സോ ച സിംസതി (പീ॰)] ദ്വാരേ, കുമാരോ ഉപരോദതി;
ഖത്തിയാനം കുലേ ഭദ്ദേ, കിം നു സുഖതരം തതോ.

൫൨."മയൂരകോഞ്ചാഭിരുദേ, കോകിലാഭിനികൂജിതേ;
ഖത്തിയാനം കുലേ ഭദ്ദേ, കിം നു സുഖതരം തതോ".

൫൩."കഹം നു സോ സത്തുമദ്ദനോ, പരരട്ഠപ്പമദ്ദനോ;
കുസോ സോളാരപഞ്ഞാണോ, യോ നോ ദുക്ഖാ പമോചയേ".

൫൪."ഇധേവ സോ സത്തുമദ്ദനോ, പരരട്ഠപ്പമദ്ദനോ;
കുസോ സോളാരപഞ്ഞാണോ, യോ തേ സബ്ബേ വധിസ്സതി" [യോ നോ ദുക്ഖാ പമോചയേ (സീ॰), സോ നോ സബ്ബേ വധിസ്സതി (പീ॰)].

൫൫."ഉമ്മത്തികാ നു ഭണസി, അന്ധബാലാ പഭാസസി [ആദു ബാലാവ ഭാസസി (സീ॰ പീ॰)];
കുസോ ചേ ആഗതോ അസ്സ, കിം ന [കിന്നു (സ്യാ॰ ക॰)] ജാനേമു തം മയം".

൫൬."ഏസോ ആളാരികോ പോസോ, കുമാരീപുരമന്തരേ;
ദള്ഹം കത്വാന സംവേല്ലിം, കുമ്ഭിം ധോവതി ഓണതോ".

൭൭."വേണി ത്വമസി ചണ്ഡാലീ, അദൂസി കുലഗന്ധിനീ;
കഥം മദ്ദകുലേ ജാതാ, ദാസം കയിരാസി കാമുകം".

൭൮."നമ്ഹി വേണി ന ചണ്ഡാലീ, ന ചമ്ഹി കുലഗന്ധിനീ;
ഓക്കാകപുത്തോ ഭദ്ദന്തേ, ത്വം നു ദാസോതി മഞ്ഞസി".

൭൯."യോ ബ്രാഹ്മണസഹസ്സാനി, സദാ ഭോജേതി വീസതിം;
ഓക്കാകപുത്തോ ഭദ്ദന്തേ, ത്വം നു ദാസോതി മഞ്ഞസി".

൮൦."യസ്സ നാഗസഹസ്സാനി, സദാ യോജേന്തി വീസതിം;
ഓക്കാകപുത്തോ ഭദ്ദന്തേ, ത്വം നു ദാസോതി മഞ്ഞസി.

൮൧."യസ്സ അസ്സസഹസ്സാനി, സദാ യോജേന്തി വീസതിം;
ഓക്കാകപുത്തോ ഭദ്ദന്തേ, ത്വം നു ദാസോതി മഞ്ഞസി.

൮൨."യസ്സ രഥസഹസ്സാനി, സദാ യോജേന്തി വീസതിം;
ഓക്കാകപുത്തോ ഭദ്ദന്തേ, ത്വം നു ദാസോതി മഞ്ഞസി.

[( ) അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസുയേവ ദിസ്സതി] ("യസ്സ ഉസഭസഹസ്സാനി, സദാ യോജേന്തി വീസതിം;
ഓക്കാകപുത്തോ ഭദ്ദന്തേ, ത്വം നു ദാസോതി മഞ്ഞസി) [( ) അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസുയേവ ദിസ്സതി].

൮൩."യസ്സ ധേനുസഹസ്സാനി, സദാ ദുഹന്തി വീസതിം [ദുയ്ഹന്തി വീസതി (സീ॰ പീ॰)];
ഓക്കാകപുത്തോ ഭദ്ദന്തേ, ത്വം നു ദാസോതി മഞ്ഞസി".

൮൪."തഗ്ഘ തേ ദുക്കടം ബാലേ, യം ഖത്തിയം മഹബ്ബലം;
നാഗം മണ്ഡൂകവണ്ണേന, ന നം [ന തം (സീ॰ പീ॰)] അക്ഖാസിധാഗതം" [അക്ഖാസി ആഗതം (സീ॰)].

൮൫."അപരാധം മഹാരാജ, ത്വം നോ ഖമ രഥേസഭ;
യം തം അഞ്ഞാതവേസേന, നാഞ്ഞാസിമ്ഹാ ഇധാഗതം".

൮൬."മാദിസസ്സ ന തം ഛന്നം, യോഹം ആളാരികോ ഭവേ;
ത്വഞ്ഞേവ മേ പസീദസ്സു, നത്ഥി തേ ദേവ ദുക്കടം".

൮൭."ഗച്ഛ ബാലേ ഖമാപേഹി, കുസരാജം മഹബ്ബലം;
ഖമാപിതോ കുസോ രാജാ [കുസരാജാ (സബ്ബത്ഥ)], സോ തേ ദസ്സതി ജീവിതം".

൮൮.പിതുസ്സ വചനം സുത്വാ, ദേവവണ്ണീ പഭാവതീ;
സിരസാ അഗ്ഗഹീ പാദേ, കുസരാജം മഹബ്ബലം".

൮൯."യാമാ രത്യോ അതിക്കന്താ, താമാ ദേവ തയാ വിനാ;
വന്ദേ തേ സിരസാ പാദേ, മാ മേ കുജ്ഝം രഥേസഭ.

൯൦. "സബ്ബം [സച്ചം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] തേ പടിജാനാമി, മഹാരാജ സുണോഹി മേ;
ന ചാപി അപ്പിയം തുയ്ഹം, കരേയ്യാമി അഹം പുന.

൩൧."ഏവം ചേ യാചമാനായ, വചനം മേ ന കാഹസി;
ഇദാനി മം താതോ ഹന്ത്വാ, ഖത്തിയാനം പദസ്സതി".

൩൨."ഏവം തേ യാചമാനായ, കിം ന കാഹാമി തേ വചോ;
വികുദ്ധോ ത്യസ്മി കല്യാണി, മാ ത്വം ഭായി പഭാവതി.

൩൩."സബ്ബം തേ പടിജാനാമി, രാജപുത്തി സുണോഹി മേ;
ന ചാപി അപ്പിയം തുയ്ഹം, കരേയ്യാമി അഹം പുന.

൩൪."തവ കാമാ ഹി സുസ്സോണി, പഹു [ബഹു (സ്യാ॰), ബഹൂ (പീ॰), ബഹും (ക॰)] ദുക്ഖം തിതിക്ഖിസം [തിതിക്ഖിസ്സം (സീ॰ പീ॰)];
ബഹും മദ്ദകുലം ഹന്ത്വാ, നയിതും തം പഭാവതി".

൩൫."യോജയന്തു രഥേ അസ്സേ, നാനാചിത്തേ സമാഹിതേ;
അഥ ദക്ഖഥ മേ വേഗം, വിധമന്തസ്സ [വിധമേന്തസ്സ (സബ്ബത്ഥ)]
സത്തവോ".

൩൬."തഞ്ച തത്ഥ ഉദിക്ഖിംസു, രഞ്ഞോ മദ്ദസ്സന്തേപുരേ;
വിജമ്ഭമാനം സീഹംവ, ഫോടേന്തം ദിഗുണം ഭുജം.

൩൭."ഹത്ഥിക്ഖന്ധഞ്ച ആരുയ്ഹ, ആരോപേത്വാ പഭാവതിം;
സങ്ഗാമം ഓതരിത്വാന, സീഹനാദം നദീ കുസോ.

൩൮."തസ്സ തം നദതോ സുത്വാ, സീഹസ്സേവിതരേ മിഗാ;
ഖത്തിയാ വിപലായിംസു, കുസസദ്ദഭയട്ടിതാ [കുസസദ്ദഭയട്ഠിതാ (പീ॰)].

൩൯."ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ;
അഞ്ഞമഞ്ഞസ്സ ഛിന്ദന്തി, കുസസദ്ദഭയട്ടിതാ.

൪൦."തസ്മിം സങ്ഗാമസീസസ്മിം, പസ്സിത്വാ ഹട്ഠ [തുട്ഠ (സീ॰)] മാനസോ;
കുസസ്സ രഞ്ഞോ ദേവിന്ദോ, അദാ വേരോചനം മണിം.

൪൧."സോ തം വിജിത്വാ സങ്ഗാമം, ലദ്ധാ വേരോചനം മണിം;
ഹത്ഥിക്ഖന്ധഗതോ രാജാ, പാവേക്ഖി നഗരം പുരം.

൪൨."ജീവഗ്ഗാഹം [ജീവഗാഹം (സീ॰ പീ॰)] ഗഹേത്വാന, ബന്ധിത്വാ സത്ത
ഖത്തിയേ;
സസുരസ്സുപനാമേസി, ഇമേ തേ ദേവ സത്തവോ.

൪൩."സബ്ബേവ തേ വസം ഗതാ, അമിത്താ വിഹതാ തവ;
കാമം കരോഹി തേ തയാ, മുഞ്ച വാ തേ ഹനസ്സു വാ".

൪൪."തുയ്ഹേവ സത്തവോ ഏതേ, ന ഹി തേ മയ്ഹ സത്തവോ;
ത്വഞ്ഞേവ നോ മഹാരാജ, മുഞ്ച വാ തേ ഹനസ്സു വാ".

൪൫."ഇമാ തേ ധീതരോ സത്ത, ദേവകഞ്ഞൂപമാ സുഭാ;
ദദാഹി നേസം ഏകേകം, ഹോന്തു ജാമാതരോ തവ".

൪൬."അമ്ഹാകഞ്ചേവ താസഞ്ച, ത്വം നോ സബ്ബേസമിസ്സരോ;
ത്വഞ്ഞേവ നോ മഹാരാജ, ദേഹി നേസം യദിച്ഛസി".

൳൭.“ഏകമേകസ്സ ഏകേകം, അദാ സീഹസ്സരോ കുസോ;
ഖത്തിയാനം തദാ തേസം, രഞ്ഞോ മദ്ദസ്സ ധീതരോ.

൳൮.“പീണിതാ തേന ലാഭേന, തുട്ഠാ സീഹസ്സരേ കുസേ;
സകരട്ഠാനി പായിംസു, ഖത്തിയാ സത്ത താവദേ.

൳൯.“പഭാവതിഞ്ച ആദായ, മണിം വേരോചനം സുഭം [തദാ (പീ॰)];
കുസാവതിം കുസോ രാജാ, അഗമാസി മഹബ്ബലോ.

൴൦.“ത്യസ്സു ഏകരഥേ യന്താ, പവിസന്താ കുസാവതിം;
സമാനാ വണ്ണരൂപേന, നാഞ്ഞമഞ്ഞാതിരോചിസും
[നാഞ്ഞമഞ്ഞമതിരോചയും (സീ॰)].

൴൧.“മാതാ പുത്തേന സങ്ഗച്ഛി [സങ്ഗഞ്ഛരി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], ഉഭയോ ച ജയമ്പതീ;
സമഗ്ഗാ തേ തദാ ആസും, ഫീതം ധരണിമാവസു”ന്തി.

കുസജാതകം പഠമം.

൫൩൨. സോണനന്ദജാതകം (൨)

൴൨.“ദേവതാ നുസി ഗന്ധബ്ബോ, അദു [ആദു (സീ॰ സ്യാ॰)] സക്കോ പുരിന്ദദോ;
മനുസ്സഭൂതോ ഇദ്ധിമാ, കഥം ജാനേമു തം മയം”.

൴൩.“നാപി ദേവോ ന ഗന്ധബ്ബോ, നാപി സക്കോ പുരിന്ദദോ;
മനുസ്സഭൂതോ ഇദ്ധിമാ, ഏവം ജാനാഹി ഭാരധ” [ഭാരഭ (ക॰)].

൴൪.“കതരൂപമിദം ഭോതോ [ഭോതോ (സീ॰ പീ॰)], വേയ്യാവച്ചം അനപ്പകം;
ദേവമ്ഹി വസ്സമാനമ്ഹി, അനോവസ്സം ഭവം അകാ.

൴൫.“തതോ വാതാതപേ ഘോരേ, സീതച്ഛായം ഭവം അകാ;
തതോ അമിത്തമജ്ഝേസു [അമിത്തമജ്ഝേ ച (സീ॰)], സരതാണം ഭവം അകാ.

൴൬.“തതോ ഫീതാനി രട്ഠാനി, വസിനോ തേ ഭവം അകാ;
തതോ ഏകസതം ഖത്യേ, അനുയന്തേ [അനുയുത്തേ (പീ॰)] ഭവം അകാ.

൴൭.“പതീതാസ്സു മയം ഭോതോ, വദ തം [വര തം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഭഞ്ജ [ഭഞ്ഞ (സീ॰ പീ॰), ഭുഞ്ജ (സ്യാ॰ ക॰)] മിച്ഛസി;
ഹത്ഥിയാനം അസ്സരഥം, നാരിയോ ച അലങ്കതാ;
നിവേസനാനി രമ്മാനി, മയം ഭോതോ ദദാമസേ.

൴൮.“അഥ വങ്ഗേ [അഥ വാ സങ്ഗേ (സീ॰ പീ॰)] വാ മഗധേ, മയം ഭോതോ ദദാമസേ;
അഥ വാ അസ്സകാവന്തീ [അസ്സകാവന്തിം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], സുമനാ ദമ്മ തേ മയം.

൴൯.“ഉപഡ്ഢം വാപി രജ്ജസ്സ, മയം ഭോതോ ദദാമസേ;
സചേ തേ അത്ഥോ രജ്ജേന, അനുസാസ യദിച്ഛസി”.

൫൦൦. “ന മേ അത്ഥോപി രജ്ജേന, നഗരേന ധനേന വാ;
അഥോപി ജനപദേന, അത്ഥോ മയ്ഹം ന വിജ്ജതി.

൫൦൧. “ഭോതോവ രട്ഠേ വിജിതേ, അരഞ്ഞേ അത്ഥി അസ്സമോ;
പിതാ മയ്ഹം ജനേത്തീ ച, ഉഭോ സമ്മന്തി അസ്സമേ.

൫൦൨. “തേസാഹം [തേസ്വഹം (ക॰)] പുബ്ബാചരിയേസു, പുഞ്ഞം ന ലഭാമി കാതവേ;
ഭവന്തം അജ്ഝാവരം കത്വാ, സോണം [സോനം (പീ॰)] യാചേമു സംവരം”.

൫൦൩. “കരോമി തേ തം വചനം, യം മം ഭണസി ബ്രാഹ്മണ;
ഏതഞ്ച ഖോ നോ അക്ഖാഹി, കീവന്തോ ഹോന്തു യാചകാ”.

൫൦൪. “പരോസതം ജാനപദാ, മഹാസാലാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
ഇമേ ച ഖത്തിയാ സബ്ബേ, അഭിജാതാ യസസ്സിനോ;
ഭവഞ്ച രാജാ മനോജോ, അലം ഹേസ്സന്തി യാചകാ”.

൫൦൫. “ഹത്ഥീ അസ്സേ ച യോജേന്തു, രഥം സന്നയ്ഹ സാരഥി [നം രഥി (പീ॰)];
ആബന്ധനാനി ഗണ്ഹാഥ, പാദാസുസ്സാരയദ്ധജേ [പാദേസുസ്സാരയം ധജേ (സീ॰), പാദാസുസ്സാരയം ധജേ (പീ॰)];
അസ്സമം തം ഗമിസ്സാമി, യത്ഥ സമ്മതി കോസിയോ”.

൫൦൬. “തതോ ച രാജാ പായാസി, സേനായ ചതുരങ്ഗിനീ;
അഗമാ അസ്സമം രമ്മം, യത്ഥ സമ്മതി കോസിയോ”.

൫൦൭. “കസ്സ കാദമ്ബയോ [കസ്സ കാദമ്ബമയോ (ക॰)] കാജോ, വേഹാസം ചതുരങ്ഗുലം;
അംസം അസമ്ഫുസം ഏതി, ഉദഹാരായ [ഉദഹാരസ്സ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഗച്ഛതോ”.

൫൦൮. “അഹം സോണോ മഹാരാജ, താപസോ സഹിതബ്ബതോ [സഹിതം വതോ (പീ॰)];
ഭരാമി മാതാപിതരോ, രത്തിന്ദിവമതന്ദിതോ.

൫൦൯. “വനേ ഫലഞ്ച മൂലഞ്ച, ആഹരിത്വാ ദിസമ്പതി;
പോസേമി മാതാപിതരോ, പുബ്ബേ കതമനുസ്സരം”.

൫൧൦. “ഇച്ഛാമ അസ്സമം ഗന്തും, യത്ഥ സമ്മതി കോസിയോ;
മഗ്ഗം നോ സോണ അക്ഖാഹി, യേന ഗച്ഛേമു [ഗച്ഛാമ (സീ॰)] അസ്സമം”.

൫൧൧. “അയം ഏകപദീ രാജ, യേനേതം [യേന തം (ക॰)] മേഘസന്നിഭം;
കോവിളാരേഹി സഞ്ഛന്നം, ഏത്ഥ സമ്മതി കോസിയോ”.

൫൧൨. “ഇദം വത്വാന പക്കാമി, തരമാനോ മഹാഇസി;
വേഹാസേ അന്തലിക്ഖസ്മിം, അനുസാസിത്വാന ഖത്തിയേ.

൫൧൩. “അസ്സമം പരിമജ്ജിത്വാ, പഞ്ഞപേത്വാന [പഞ്ഞപേത്വാന (സീ॰ സ്യാ॰)] ആസനം;
പണ്ണസാലം പവിസിത്വാ, പിതരം പടിബോധയി.

“ഇമേ ആയന്തി രാജാനോ, അഭിജാതാ യസസ്സിനോ;
അസ്സമാ നിക്ഖമിത്വാന, നിസീദ ത്വം [നിസീദാഹി (സീ॰)] മഹാഋസേ.

“തസ്സ തം വചനം സുത്വാ, തരമാനോ മഹാഋസി;
അസ്സമാ നിക്ഖമിത്വാന, സദ്വാരമ്ഹി ഉപാവിസി”.

“അഞ്ച ദിസ്വാന ആയന്തം, ജലന്തംരിവ തേജസാ;
ഖത്യസങ്ഘപരിബ്യൂള്ഹം, കോസിയോ ഏതദബ്രവി.

“കസ്സ ഭേരീ മുദിങ്ഗാ ച [മുതിങ്ഗാ ച (പീ॰)], സങ്ഖാ പണവദിന്ദിമാ [ദേണ്ഡിമാ (സീ॰ പീ॰)];
പുരതോ പടിപന്നാനി, ഹാസയന്താ രഥേസഭം.

“കസ്സ കഞ്ചനപട്ടേന, പുഥുനാ വിജ്ജുവണ്ണിനാ;
യുവാ കലാപസന്നദ്ധോ, കോ ഏതി സിരിയാ ജലം.

“ഉക്കാമുഖപഹട്ഠംവ, ഖദിരങ്ഗാരസന്നിഭം;
മുഖഞ്ച രുചിരാ ഭാതി, കോ ഏതി സിരിയാ ജലം.

“കസ്സ പഗ്ഗഹിതം ഛത്തം, സസലാകം മനോരമം;
ആദിച്ചരംസാവരണം, കോ ഏതി സിരിയാ ജലം.

“കസ്സ അങ്ഗം പരിഗ്ഗയ്ഹ, വാളബീജനിമുത്തമം;
ചരന്തി വരപുഞ്ഞസ്സ [വരപഞ്ഞസ്സ (സീ॰ പീ॰)], ഹത്ഥിക്ഖന്ധേന ആയതോ.

“കസ്സ സേതാനി ഛത്താനി, ആജാനീയാ ച വമ്മിതാ;
സമന്താ പരികിരേന്തി [പരികിരന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], കോ ഏതി സിരിയാ ജലം.

“കസ്സ ഏകസതം ഖത്യാ, അനുയന്താ [അനുയുത്താ (പീ॰)] യസസ്സിനോ;
സമന്താനുപരിയന്തി, കോ ഏതി സിരിയാ ജലം.

“ഹത്ഥി അസ്സരഥ പത്തി [ഹത്ഥീ അസ്സാ രഥാ പത്തീ (സീ॰)], സേനാ ച ചതുരങ്ഗിനീ;
സമന്താനുപരിയന്തി [സമന്താ അനുപരിയാതി (പീ॰)], കോ ഏതി സിരിയാ ജലം.

“കസ്സേസാ മഹതീ സേനാ, പിട്ഠിതോ അനുവത്തതി;
അക്ഖോഭണീ [അക്ഖാഭനീ (സീ॰), അക്ഖോഭിനീ (സ്യാ॰)] അപരിയന്താ, സാഗരസ്സേവ ഊമിയോ”.

“രാജാഭിരാജാ [രാജാധിരാജാ (ക॰)] മനോജോ, ഇന്ദോവ ജയതം പതി;
നന്ദസ്സജ്ഝാവരം ഏതി, അസ്സമം ബ്രഹ്മചാരിനം.

“തസ്സേസാ മഹതീ സേനാ, പിട്ഠിതോ അനുവത്തതി;
അക്ഖോഭണീ അപരിയന്താ, സാഗരസ്സേവ ഊമിയോ”.

“അനുലിത്താ ചന്ദനേന, കാസികുത്തമധാരിനോ [കാസികവത്ഥധാരിനോ (പീ॰)];

സബ്ബേ പഞ്ജലികാ ഹുത്വാ, ഇസീനം അജ്ഝുപാഗമും’’.

൧൮൯൯. ‘‘കച്ചി നു ഭോതോ കുസലം, കച്ചി ഭോതോ അനാമയം;
കച്ചി ഉഞ്ഛേന യാപേഥ, കച്ചി മൂലഫലാ ബഹൂ.

൧൯൦൦. ‘‘കച്ചി ഡംസാ മകസാ ച, അപ്പമേവ സരീസപാ [സിരിംസപാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, കച്ചി ഹിംസാ ന വിജ്ജതി’’.

൧൯൦൧. ‘‘കുസലഞ്ചേവ നോ രാജ, അഥോ രാജ അനാമയം;
അഥോ ഉഞ്ഛേന യാപേമ, അഥോ മൂലഫലാ ബഹൂ.

൧൯൦൨. ‘‘അഥോ ഡംസാ മകസാ ച [ഡംസാ ച മകസാ (സീ॰), ഡംസാ ച മകസാ ച (പീ॰)], അപ്പമേവ സരീസപാ [സിരിംസപാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, ഹിംസാ മയ്ഹം [അമ്ഹം (സീ॰ പീ॰)] ന വിജ്ജതി.

൧൯൦൩. ‘‘ബഹൂനി വസ്സപൂഗാനി, അസ്സമേ സമ്മതം [വസതോ (സീ॰)] ഇധ;
നാഭിജാനാമി ഉപ്പന്നം, ആബാധം അമനോരമം.

൧൯൦൪. ‘‘സ്വാഗതം തേ മഹാരാജ, അഥോ തേ അദുരാഗതം;
ഇസ്സരോസി അനുപ്പത്തോ, യം ഇധത്ഥി പവേദയ.

൧൯൦൫. ‘‘തിന്ദുകാനി പിയാലാനി, മധുകേ കാസുമാരിയോ [കാസമാരിയോ (സീ॰ സ്യാ॰)];
ഫലാനി ഖുദ്ദകപ്പാനി, ഭുഞ്ജ രാജ വരം വരം.

൧൯൦൬. ‘‘ഉദകമ്പി പാനീയം സീതം, ആഭതം ഗിരിഗബ്ഭരാ;
തതോ പിവ മഹാരാജ, സചേ ത്വം അഭികങ്ഖസി’’.

൧൯൦൭. ‘‘പടിഗ്ഗഹിതം യം ദിന്നം, സബ്ബസ്സ അഗ്ഘിയം കതം;
നന്ദസ്സാപി നിസാമേഥ, വചനം സോ [യം (സീ॰), യം സോ (പീ॰)] പവക്ഖതി.

൧൯൦൮. ‘‘അജ്ഝാവരമ്ഹാ നന്ദസ്സ, ഭോതോ സന്തികമാഗതാ;
സുണാതു [സുണാതു മേ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഭവം വചനം, നന്ദസ്സ പരിസായ ച’’.

൧൯൦൯. ‘‘പരോസതം ജാനപദാ [ജനപദാ (പീ॰)], മഹാസാലാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
ഇമേ ച ഖത്തിയാ സബ്ബേ, അഭിജാതാ യസസ്സിനോ;
ഭവഞ്ച രാജാ മനോജോ, അനുമഞ്ഞന്തു മേ വചോ.

൧൯൧൦. ‘‘യേ ച സന്തി [യേ വസന്തി (സീ॰), യേ ഹി സന്തി (പീ॰)] സമീതാരോ, യക്ഖാനി ഇധ മസ്സമേ;
അരഞ്ഞേ ഭൂതഭബ്യാനി, സുണന്തു വചനം മമ.

൧൯൧൧. ‘‘നമോ കത്വാന ഭൂതാനം, ഇസിം വക്ഖാമി സുബ്ബതം;
സോ ത്യാഹം ദക്ഖിണാ ബാഹു, തവ കോസിയ സമ്മതോ.

൧൯൧൨. ‘‘പിതരം മേ ജനേത്തിഞ്ച, ഭത്തുകാമസ്സ മേ സതോ;

വീര പുഞ്ഞമിദം ഠാനം, മാ മം കോസിയ വാരയ.

൧൮൧. “സബ്ഭി ഹേതം ഉപഞ്ഞാതം, മമേതം ഉപനിസ്സജ;
ഉട്ഠാനപാരിചരിയായ, ദീഘരത്തം തയാ കതം;
മാതാപിതൂസു പുഞ്ഞാനി, മമ ലോകദദോ ഭവ.

൧൮൨. “തഥേവ സന്തി മനുജാ, ധമ്മേ ധമ്മപദം വിദൂ;
മഗ്ഗോ സഗ്ഗസ്സ ലോകസ്സ, യഥാ ജാനാസി ത്വം ഇസേ.

൧൮൩. “ഉട്ഠാനപാരിചരിയായ, മാതാപിതുസുഖാവഹം;
തം മം പുഞ്ഞാ നിവാരേതി, അരിയമഗ്ഗാവരോ നരോ”.

൧൮൪. “സുണന്തു ഭോന്തോ വചനം, ഭാതുരജ്ഝാവരാ മമ;
കുലവംസം മഹാരാജ, പോരാണം പരിഹാപയം;
അധമ്മചാരീ ജേട്ഠേസു [യോ ജേട്ഠോ (സീ॰)], നിരയം സോപപജ്ജതി
[സോ ഉപപജ്ജതി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)].

൧൮൫. “യേ ച ധമ്മസ്സ കുസലാ, പോരാണസ്സ ദിസമ്പതി;
ചാരിത്തേന ച സമ്പന്നാ, ന തേ ഗച്ഛന്തി ദുഗ്ഗതിം.

൧൮൬. “മാതാപിതാ ച ഭാതാ ച, ഭഗിനീ ഞാതിബന്ധവാ;
സബ്ബേ ജേട്ഠസ്സ തേ ഭാരാ, ഏവം ജാനാഹി ഭാരധ [ഭാരഥ (സ്യാ॰)].

൧൮൭. “ആദിയിത്വാ ഗരും ഭാരം, നാവികോ വിയ ഉസ്സഹേ;
ധമ്മഞ്ച നപ്പമജ്ജാമി, ജേട്ഠോ ചസ്മി രഥേസഭ”.

൧൮൮. “അധിഗമാ [അധിഗതമ്ഹാ (സീ॰), അധിഗമ്ഹാ (സ്യാ॰), അധിഗതമ്ഹ
(പീ॰)] തമേ ഞാണം, ജാലംവ ജാതവേദതോ;
ഏവമേവ നോ ഭവം ധമ്മം, കോസിയോ പവിദംസയി.

൧൮൯. “യഥാ ഉദയമാദിച്ചോ, വാസുദേവോ പഭങ്കരോ;
പാണീനം പവിദംസേതി, രൂപം കല്യാണപാപകം;
ഏവമേവ നോ ഭവം ധമ്മം, കോസിയോ പവിദംസയി”.

൧൯൦. “ഏവം മേ യാചമാനസ്സ, അഞ്ജലിം നാവബുജ്ഝഥ;
തവ പദ്ധചരോ [തവ പട്ഠചരോ (സ്യാ॰), തവ ബദ്ധഞ്ചരോ (പീ॰),
തവുപട്ഠചരോ (ക॰)] ഹേസ്സം, വുട്ഠിതോ പരിചാരകോ”.

൧൯൧. “അദ്ധാ നന്ദ വിജാനാസി [പജാനാസി (സീ॰)], സദ്ധമ്മം സബ്ഭി ദേസിതം;
അരിയോ അരിയസമാചാരോ, ബാള്ഹം ത്വം മമ രുച്ചസി.

൧൯൨. “ഭവന്തം വദാമി ഭോതിഞ്ച, സുണാഥ വചനം മമ;
നായം ഭാരോ ഭാരമതോ [ഭാരമത്തോ (സീ॰ സ്യാ॰)], അഹു മയ്ഹം
കുദാചനം.

൧൯൩. “തം മം ഉപട്ഠിതം സന്തം, മാതാപിതുസുഖാവഹം;
നന്ദോ അജ്ഝാവരം കത്വാ, ഉപട്ഠാനായ യാചതി.

൧൯൪. “യോ വേ ഇച്ഛതി കാമേന, സന്താനം ബ്രഹ്മചാരിനം;

നന്ദം വോ വരഥ ഏ്യകോ [നന്ദം വദഥ ഏ്യകേ (പീ॰)], കം നന്ദോ ഉപതിട്ഠതു”.

൨൫൭. “തയാ താത അനുഞ്ഞാതാ, സോണ തം നിസ്സിതാ മയം;
ഉപഘ്ഘാതും [ഉപഘ്ഘായിതും (സീ॰)] ലഭേ നന്ദം, മുദ്ധനി ബ്രഹ്മചാരിനം”.

൨൫൮. “അസ്സത്ഥസ്സേവ തരുണം, പവാളം മാലുതേരിതം;
ചിരസ്സം നന്ദം ദിസ്വാന, ഹദയം മേ പവേധതി.

൨൫൯. “യദാ സുത്താപി സുപിനേ [സുപ്പന്തേ (സ്യാ॰ പീ॰)], നന്ദം പസ്സാമി ആഗതം;
ഉദഗ്ഗാ സുമനാ ഹോമി, നന്ദോ നോ ആഗതോ അയം.

൨൬൦. “യദാ ച പടിബുജ്ഝിത്വാ, നന്ദം പസ്സാമി നാഗതം;
ഭിയ്യോ ആവിസതി സോകോ, ദോമനസ്സഞ്ചനപ്പകം.

൨൬൧. “സാഹം അജ്ജ ചിരസ്സമ്പി, നന്ദം പസ്സാമി ആഗതം;
ഭത്തുച്ച [ഭത്തുഞ്ച (ക॰)] മയ്ഹഞ്ച പിയോ, നന്ദോ നോ പാവിസീ ഘരം.

൨൬൨. “പിതുപി നന്ദോ സുപ്പിയോ, യം നന്ദോ നപ്പവസേ [പാവിസീ (പീ॰)] ഘരാ [ഘരം (സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)];
ലഭതൂ താത നന്ദോ തം, മം നന്ദോ ഉപതിട്ഠതു”.

൨൬൩. “അനുകമ്പികാ പതിട്ഠാ ച, പുബ്ബേ രസദദീ ച നോ;
മഗ്ഗോ സഗ്ഗസ്സ ലോകസ്സ, മാതാ തം വരതേ ഇസേ.

൨൬൪. “പുബ്ബേ രസദദീ ഗോത്തീ, മാതാ പുഞ്ഞൂപസംഹിതാ;
മഗ്ഗോ സഗ്ഗസ്സ ലോകസ്സ, മാതാ തം വരതേ ഇസേ”.

൨൬൫. “ആകങ്ഖമാനാ പുത്തഫലം, ദേവതായ നമസ്സതി;
നക്ഖത്താനി ച പുച്ഛതി, ഉതുസംവച്ഛരാനി ച.

൨൬൬. “തസ്സാ ഉതുമ്ഹി ന്ഹാതായ [ഉതുസിനാതായ (പീ॰)], ഹോതി ഗബ്ഭസ്സ വോക്കമോ [ഗബ്ഭസ്സ’വക്കമോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
തേന ദോഹളിനീ ഹോതി, സുഹദാ തേന വുച്ചതി.

൨൬൭. “സംവച്ഛരം വാ ഊനം വാ, പരിഹരിത്വാ വിജായതി;
തേന സാ ജനയന്തീതി, ജനേത്തി [ജനേത്തീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] തേന വുച്ചതി.

൨൬൮. “ഥനഖീരേന [ഥനക്ഖീരേന (സീ॰)] ഗീതേന, അങ്ഗപാവുരണേന [അങ്ഗപാപുരണേന (പീ॰)] ച;
രോദന്തം പുത്തം [ഏവ (പീ॰)] തോസേതി, തോസേന്തീ തേന വുച്ചതി.

൨൬൯. “തതോ വാതാതപേ ഘോരേ, മമം കത്വാ ഉദിക്ഖതി;
ദാരകം അപ്പജാനന്തം, പോസേന്തീ തേന വുച്ചതി.

൨൭൦. “യഞ്ച മാതുധനം ഹോതി, യഞ്ച ഹോതി പിതുദ്ധനം;
ഉഭയമ്പേതസ്സ ഗോപേതി, അപി പുത്തസ്സ നോ സിയാ.

൨൩൧. “ഏവം പുത്ത അദും പുത്ത, ഇതി മാതാ വിഹഞ്ഞതി;
പമത്തം പരദാരേസു, നിസീഥേ പത്തയോബ്ബനേ;
സായം പുത്തം അനായന്തം, ഇതി മാതാ വിഹഞ്ഞതി.

൨൩൨. “ഏവം കിച്ഛാ ഭതോ പോസോ, മാതു അപരിചാരകോ;
മാതരി മിച്ഛാ ചരിത്വാന, നിരയം സോപപജ്ജതി.

൨൩൩. “ഏവം കിച്ഛാ ഭതോ പോസോ, പിതു അപരിചാരകോ;
പിതരി മിച്ഛാ ചരിത്വാന, നിരയം സോപപജ്ജതി.

൨൩൪. “ധനാപി ധനകാമാനം, നസ്സതി ഇതി മേ സുതം;
മാതരം അപരിചരിത്വാന, കിച്ഛം വാ സോ നിഗച്ഛതി.

൨൩൫. “ധനാപി ധനകാമാനം, നസ്സതി ഇതി മേ സുതം;
പിതരം അപരിചരിത്വാന, കിച്ഛം വാ സോ നിഗച്ഛതി.

൨൩൬. “ആനന്ദോ ച പമോദോ ച, സദാ ഹസിതകീളിതം;
മാതരം പരിചരിത്വാന, ലബ്ഭമേതം വിജാനതോ.

൨൩൭. “ആനന്ദോ ച പമോദോ ച, സദാ ഹസിതകീളിതം;
പിതരം പരിചരിത്വാന, ലബ്ഭമേതം വിജാനതോ.

൨൩൮. “ദാനഞ്ച പേയ്യവജ്ജഞ്ച [പിയവാചാ ച (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰)], അത്ഥചരിയാ ച യാ ഇധ;
സമാനത്തതാ [സമാനത്താ (പീ॰)] ച ധമ്മേസു, തത്ഥ തത്ഥ യഥാരഹം;
ഏതേ ഖോ സങ്ഗഹാ ലോകേ, രഥസ്സാണീവ യായതോ.

൨൩൯. ഏതേ ച സങ്ഗഹാ നാസ്സു, ന മാതാ പുത്തകാരണാ;
ലഭേഥ മാനം പൂജം വാ [പൂജഞ്ച (പീ॰)], പിതാ വാ പുത്തകാരണാ.

൨൪൦. “യസ്മാ ച സങ്ഗഹാ [സങ്ഗഹേ (ദീ॰ നി॰ ൩.൨൭൩; അ॰ നി॰ ൪.൩൨) തദട്ഠകഥായോ ഓലോകേതബ്ബാ] ഏതേ, സമ്മപേക്ഖന്തി [സമവേക്ഖന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰) അ॰ നി॰ ൪.൩൨] പണ്ഡിതാ;
തസ്മാ മഹത്തം പപ്പോന്തി, പാസംസാ ച ഭവന്തി തേ.

൨൪൧. “ബ്രഹ്മാതി [ബ്രഹ്മാ ഹി (പീ॰)] മാതാപിതരോ, പുബ്ബാചരിയാതി വുച്ചരേ;
ആഹുനേയ്യാ ച പുത്താനം, പജായ അനുകമ്പകാ.

൨൪൨. “തസ്മാ ഹി നേ നമസ്സേയ്യ, സക്കരേയ്യ ച പണ്ഡിതോ;
അന്നേന അഥോ [മഥോ (പീ॰), അഥ (അ॰ നി॰ ൪.൬൩; ഇതിവു॰ ൧൦൬)] പാനേന, വത്ഥേന സയനേന ച;
ഉച്ഛാദനേന ന്ഹാപനേന [നഹാപനേന (സീ॰ പീ॰)], പാദാനം ധോവനേന ച.

൨൪൩. “തായ നം പാരിചരിയായ [പരിചരിയായ (പീ॰)], മാതാപിതൂസു പണ്ഡിതാ;
ഇധേവ നം പസംസന്തി, പേച്ച സഗ്ഗേ പമോദതീ”തി.

സോണനന്ദജാതകം ദുതിയം.

സത്തതിനിപാതം നിട്ഠിതം.

തസ്സുദ്ദാനം -

അഥ സത്തതിമമ്ഹി നിപാതവരേ, സഭാവന്തു കുസാവതിരാജവരോ;
അഥ സോണസുനന്ദവരോ ച പുന, അഭിവാസിതസത്തതിമമ്ഹി
സുതേതി.

൨൧. അസീതിനിപാതോ

൫൩൩. ചൂളഹംസജാതകം (൧)

൧. ‘‘സുമുഖ അനുപചിനന്താ, പക്കമന്തി വിഹങ്ഗമാ;
ഗച്ഛ തുവമ്പി മാ കങ്ഖി, നത്ഥി ബദ്ധേ [ബന്ധേ (സ്യാ॰ ക॰)] സഹായതാ’’.

൨. ‘‘ഗച്ഛേ വാഹം ന വാ ഗച്ഛേ, ന തേന അമരോ സിയം;
സുഖിതം തം ഉപാസിത്വാ, ദുക്ഖിതം തം കഥം ജഹേ.

൩. ‘‘മരണം വാ തയാ സദ്ധിം, ജീവിതം വാ തയാ വിനാ;
തദേവ മരണം സേയ്യോ, യഞ്ചേ ജീവേ തയാ വിനാ.

൪. ‘‘നേസ ധമ്മോ മഹാരാജ, യം തം ഏവം ഗതം ജഹേ;
യാ ഗതി തുയ്ഹം സാ മയ്ഹം, രുച്ചതേ വിഹഗാധിപ.

൫. ‘‘കാ നു പാസേന ബദ്ധസ്സ [ബന്ധസ്സ (സ്യാ॰ ക॰)], ഗതി അഞ്ഞാ മഹാനസാ;
സാ കഥം ചേതയാനസ്സ, മുത്തസ്സ തവ രുച്ചതി.

൬. ‘‘കം വാ ത്വം പസ്സസേ അത്ഥം, മമ തുയ്ഹഞ്ച പക്ഖിമ;
ഞാതീനം വാവസിട്ഠാനം, ഉഭിന്നം ജീവിതക്ഖയേ.

൭. ‘‘യം ന കഞ്ചനദേപിഞ്ഛ [ദേപിച്ഛ (സീ॰ പീ॰), ദ്വേപിച്ഛ (സ്യാ॰)], അന്ധേന തമസാ ഗതം;
താദിസേ സഞ്ചജം പാണം, കമത്ഥമഭിജോതയേ’’.

൮. ‘‘കഥം നു പതതം സേട്ഠ, ധമ്മേ അത്ഥം ന ബുജ്ഝസി [ബുജ്ഝസേ (സീ॰)];
ധമ്മോ അപചിതോ സന്തോ, അത്ഥം ദസ്സേതി പാണിനം.

൯. ‘‘സോഹം ധമ്മം അപേക്ഖാനോ, ധമ്മാ ചത്ഥം സമുട്ഠിതം;
ഭത്തിഞ്ച തയി സമ്പസ്സം, നാവകങ്ഖാമി ജീവിതം’’.

൧൦. ‘‘അദ്ധാ ഏസോ സതം ധമ്മോ, യോ മിത്തോ മിത്തമാപദേ;
ന ചജേ ജീവിതസ്സാപി, ഹേതുധമ്മമനുസ്സരം.

൧൧. ‘‘സ്വായം ധമ്മോ ച തേ ചിണ്ണോ, ഭത്തി ച വിദിതാ മയി;
കാമം കരസ്സു മയ്ഹേതം, ഗച്ഛേവാനുമതോ മയാ’’.

൧൨. ‘‘അപി ത്വേവം ഗതേ കാലേ, യം ഖണ്ഡം [ബദ്ധം (സീ॰), ബന്ധം (പീ॰)] ഞാതിനം മയാ;
തയാ തം ബുദ്ധിസമ്പന്നം [ബുദ്ധിസമ്പന്ന (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], അസ്സ പരമസംവുതം.

൧൩. ‘‘ഇച്ചേവം [ഇച്ചേവ (സീ॰ പീ॰)] മന്തയന്താനം, അരിയാനം അരിയവുത്തിനം;
പച്ചദിസ്സഥ നേസാദോ, ആതുരാനമിവന്തകോ.

൧൪. ‘‘തേ സത്തുമഭിസഞ്ചിക്ഖ, ദീഘരത്തം ഹിതാ ദിജാ;

തുണ്ഹീമാസിത്ഥ ഉഭയോ, ന സഞ്ചലേസുമാസനാ [ന ച സഞ്ചേസു’മാസനാ (സീ॰ പീ॰)].

൧൭."ധതരട്ഠേ ച ദിസ്വാന, സമുഡ്ഡേന്തേ തതോ തതോ;
അഭിക്കമഥ വേഗേന, ദിജസത്തു ദിജാധിപേ.

൧൮."സോ ച വേഗേനഭിക്കമ്മ, ആസജ്ജ പരമേ ദിജേ;
പച്ചകമിത്ഥ [പച്ചകമ്പിത്ഥ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] നേസാദോ, ബദ്ധാ ഇതി വിചിന്തയം.

൧൯."ഏകംവ ബദ്ധമാസീനം, അബദ്ധഞ്ച പുനാപരം;
ആസജ്ജ ബദ്ധമാസീനം, പേക്ഖമാനമദീനവം.

൨൦."തതോ സോ വിമതോയേവ, പണ്ഡരേ അജ്ഝഭാസഥ;
പവഡ്ഢകായേ ആസീനേ, ദിജസങ്ഘഗണാധിപേ.

൨൧."യം നു പാസേന മഹതാ, ബദ്ധോ ന കുരുതേ ദിസം;
അഥ കസ്മാ അബദ്ധോ ത്വം, ബലീ പക്ഖി ന ഗച്ഛസി.

൨൨."കിന്നു ത്യായം [താ’യം (സീ॰ പീ॰ ക॰)] ദിജോ ഹോതി, മുത്തോ ബദ്ധം ഉപാസസി;
ഓഹായ സകുണാ യന്തി, കിം ഏകോ അവഹീയസി".

൨൩."രാജാ മേ സോ ദിജാമിത്ത, സഖാ പാണസമോ ച മേ;
നേവ നം വിജഹിസ്സാമി, യാവ കാലസ്സ പരിയായം.

൨൪."കഥം പനായം വിഹങ്ഗോ, നാദ്ദസ പാസമോഡ്ഡിതം;
പദഞ്ഹേതം മഹന്താനം, ബോദ്ധുമരഹന്തി ആപദം.

൨൫."യദാ പരാഭവോ ഹോതി, പോസോ ജീവിതസങ്ഖയേ;
അഥ ജാലഞ്ച പാസഞ്ച, ആസജ്ജാപി ന ബുജ്ഝതി.

൨൬."അപി ത്വേവ മഹാപഞ്ഞ, പാസാ ബഹുവിധാ തതാ [തതാ (സ്യാ॰ ക॰)];
ഗുയ്ഹമാസജ്ജ [ഗൂള്ഹമാസജ്ജ (സീ॰ പീ॰)] ബജ്ഝന്തി, അഥേവം ജീവിതക്ഖയേ".

൨൭."അപി നായം തയാ സദ്ധിം, സംവാസസ്സ [സമ്ഭാസസ്സ (സീ॰ പീ॰)] സുഖുദ്രയോ;
അപി നോ അനുമഞ്ഞാസി, അപി നോ ജീവിതം ദദേ".

൨൮."ന ചേവ മേ ത്വം ബദ്ധോസി, നപി ഇച്ഛാമി തേ വധം;
കാമം ഖിപ്പമിതോ ഗന്ത്വാ, ജീവ ത്വം അനിഘോ ചിരം".

൨൯."നേവാഹമേതമിച്ഛാമി , അഞ്ഞത്രേതസ്സ ജീവിതാ;
സചേ ഏകേന തുട്ഠോസി, മുഞ്ചേതം മഞ്ച ഭക്ഖയ.

൩൦."ആരോഹപരിണാഹേന, തുല്യാസ്മാ [തുല്യാമ്ഹാ (ക॰)] വയസാ ഉഭോ;
ന തേ ലാഭേന ജീവത്ഥി [ജീനത്ഥി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], ഏതേന നിമിനാ തുവം.

൨൯.തദിങ്ഘ സമപേക്ഖസ്സു [സമവേക്ഖസു (സീ॰ പീ॰)], ഹോതു ഗിദ്ധി തവമ്ഹസു [തവസ്മസു (സീ॰ സ്യാ॰)];
മം പുബ്ബേ ബന്ധ പാസേന, പച്ഛാ മുഞ്ച ദിജാധിപം.

൩൦.‘‘താവദേവ ച തേ ലാഭോ, കതാസ്സ [കതസ്സാ (സീ॰ പീ॰)] യാചനായ ച;
മിത്തി ച ധതരട്ഠേഹി, യാവജീവായ തേ സിയാ’’.

൩൧.‘‘പസ്സന്തു നോ മഹാസങ്ഘാ, തയാ മുത്തം ഇതോ ഗതം;
മിത്താമച്ചാ ച ഭച്ചാ ച, പുത്തദാരാ ച ബന്ധവാ.

൩൨.‘‘ന ച തേ താദിസാ മിത്താ, ബഹൂനം [ബഹുന്നം (സീ॰ പീ॰)] ഇധ വിജ്ജതി;
യഥാ ത്വം ധതരട്ഠസ്സ, പാണസാധാരണോ സഖാ.

൩൩.‘‘സോ തേ സഹായം മുഞ്ചാമി, ഹോതു രാജാ തവാനുഗോ;
കാമം ഖിപ്പമിതോ ഗന്ത്വാ, ഞാതിമജ്ഝേ വിരോചഥ’’.

൩൪.‘‘സോ പതീതോ പമുത്തേന, ഭത്തുനാ [ഭത്തുനോ (സ്യാ॰)] ഭത്തുഗാരവോ;
അജ്ഝഭാസഥ വക്കങ്ഗോ [വങ്കങ്ഗോ (സ്യാ॰)], വാചം കണ്ണസുഖം ഭണം.

൩൫.‘‘ഏവം ലുദ്ദക നന്ദസ്സു, സഹ സബ്ബേഹി ഞാതിഭി;
യഥാഹമജ്ജ നന്ദാമി, മുത്തം ദിസ്വാ ദിജാധിപം’’.

൩൬.‘‘ഏഹി തം അനുസിക്ഖാമി, യഥാ ത്വമപി ലച്ഛസേ;
ലാഭം തവായം [യഥായം (സീ॰ പീ॰)] ധതരട്ഠോ, പാപം കിഞ്ചി [കഞ്ചി (സീ॰)] ന ദക്ഖതി.

൩൭.‘‘ഖിപ്പമന്തേപുരം നേത്വാ [ഗന്ത്വാ (സ്യാ॰ ക॰)], രഞ്ഞോ ദസ്സേഹി നോ ഉഭോ;
അബദ്ധേ പകതിഭൂതേ, കാജേ [കാചേ (പീ॰)] ഉഭയതോ ഠിതേ.

൩൮.‘‘ധതരട്ഠാ മഹാരാജ, ഹംസാധിപതിനോ ഇമേ;
അയഞ്ഹി രാജാ ഹംസാനം, അയം സേനാപതീതരോ.

൩൯.‘‘അസംസയം ഇമം ദിസ്വാ, ഹംസരാജം നരാധിപോ;
പതീതോ സുമനോ വിത്തോ [ചിത്തോ (ക॰)], ബഹും ദസ്സതി തേ ധനം’’.

൪൦. ‘‘തസ്സ തം വചനം സുത്വാ, കമ്മുനാ ഉപപാദയി;
ഖിപ്പമന്തേപുരം ഗന്ത്വാ, രഞ്ഞോ ഹംസേ അദസ്സയി;
അബദ്ധേ പകതിഭൂതേ, കാജേ ഉഭയതോ ഠിതേ.

൪൧.‘‘ധതരട്ഠാ മഹാരാജ, ഹംസാധിപതിനോ ഇമേ;
അയഞ്ഹി രാജാ ഹംസാനം, അയം സേനാപതീതരോ’’.

൪൨.‘‘കഥം പനിമേ വിഹങ്ഗാ [വിഹഗാ (സീ॰ പീ॰)], തവ ഹത്ഥത്തമാഗതാ [ഹത്ഥത്ഥ’മാഗതാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
കഥം ലുദ്ദോ മഹന്താനം, ഇസ്സരേ ഇധ അജ്ഝഗാ’’.

൪൩.‘‘വിഹിതാ സന്തിമേ പാസാ, പല്ലലേസു ജനാധിപ;

യം യദായതനം മഞ്ഞേ, ദിജാനം പാണരോധനം.

൪൪.“താദിസം പാസമാസജ്ജ, ഹംസരാജാ അബജ്ഝഥ;
തം അബദ്ധോ ഉപാസീനോ, മമായം അജ്ഝഭാസഥ.

൪൫.“സുദുക്കരം അനരിയേഹി, ദഹതേ ഭാവമുത്തമം;
ഭത്തുരത്ഥേ പരക്കന്തോ, ധമ്മയുത്തോ [ധമ്മേ യുത്തോ (സീ॰ പീ॰)]
വിഹങ്ഗമോ.

൪൬.“അത്തനായം [അത്തനോ യം (സ്യാ॰)] ചജിത്വാന, ജീവിതം
ജീവിതാരഹോ;
അനുത്ഥുനന്തോ ആസീനോ, ഭത്തു യാചിത്ഥ ജീവിതം.

൪൭.“തസ്സ തം വചനം സുത്വാ, പസാദമഹമജ്ഝഗാ;
തതോ നം പാമുചിം [പാമുഞ്ചിം (പീ॰ ക॰)] പാസാ, അനുഞ്ഞാസിം
സുഖേന ച.

൪൮.“‘സോ പതീതോ പമുത്തേന, ഭത്തുനാ ഭത്തുഗാരവോ;
അജ്ഝഭാസഥ വക്കങ്ഗോ, വാചം കണ്ണസുഖം ഭണം.

൪൯.“‘ഏവം ലുദ്ദക നന്ദസ്സു, സഹ സബ്ബേഹി ഞാതിഭി;
യഥാഹമജ്ജ നന്ദാമി, മുത്തം ദിസ്വാ ദിജാധിപം.

൫൦. “‘ഏഹി തം അനുസിക്ഖാമി, യഥാ ത്വമപി ലച്ഛസേ;
ലാഭം തവായം ധതരട്ഠോ, പാപം കിഞ്ചി ന ദക്ഖതി.

൫൧.“‘ഖിപ്പമന്തേപുരം നേത്വാ [ഗന്ത്വാ (സബ്ബത്ഥ)], രഞ്ഞോ ദസ്സേഹി നോ
ഉഭോ;
അബദ്ധേ പകതിഭൂതേ, കാജേ ഉഭയതോ ഠിതേ.

൫൨.“‘ധതരട്ഠാ മഹാരാജ, ഹംസാധിപതിനോ ഇമേ;
അയഞ്ഹി രാജാ ഹംസാനം, അയം സേനാപതീതരോ.

൫൩.“‘അസംസയം ഇമം ദിസ്വാ, ഹംസരാജം നരാധിപോ;
പതീതോ സുമനോ വിത്തോ, ബഹും ദസ്സതി തേ ധനം’.

൫൪.“ഏവമേതസ്സ വചനാ, ആനീതാമേ ഉഭോ മയാ;
ഏത്ഥേവ ഹി ഇമേ ആസും [അസ്സു (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], ഉഭോ അനുമതാ
മയാ.

൫൫.“സോയം ഏവം ഗതോ പക്ഖീ, ദിജോ പരമധമ്മികോ;
മാദിസസ്സ ഹി ലുദ്ദസ്സ, ജനയേയ്യാഥ മദ്ദവം.

൫൬.“ഉപായനഞ്ച തേ ദേവ, നാഞ്ഞം പസ്സാമി ഏദിസം;
സബ്ബസാകുണികാഗാമേ, തം പസ്സ മനുജാധിപ”.

൫൭.“ദിസ്വാ നിസിന്നം രാജാനം, പീഠേ സോവണ്ണയേ സുഭേ;
അജ്ഝഭാസഥ വക്കങ്ഗോ, വാചം കണ്ണസുഖം ഭണം.

൫൮.“കച്ചിന്നു ഭോതോ കുസലം, കച്ചി ഭോതോ അനാമയം;
കച്ചി രട്ഠമിദം ഫീതം, ധമ്മേന മനുസാസസി”.

൬൯."കുസലഞ്ചേവ മേ ഹംസ, അഥോ ഹംസ അനാമയം;
അഥോ രട്ഠമിദം ഫീതം, ധമ്മേന മനുസാസഹം" [മനുസിസ്സതി (സീ॰ പീ॰)].

൭൦."കച്ചി ഭോതോ അമച്ചേസു, ദോസോ കോചി ന വിജ്ജതി;
കച്ചി ച [കച്ചിന്നു (സീ॰ പീ॰)] തേ തവത്ഥേസു, നാവകങ്ഖന്തി ജീവിതം".

൭൧."അഥോപി മേ അമച്ചേസു, ദോസോ കോചി ന വിജ്ജതി;
അഥോപി തേ [അഥോപിമേ (സീ॰ പീ॰)] മമത്ഥേസു, നാവകങ്ഖന്തി ജീവിതം".

൭൨."കച്ചി തേ സാദിസീ ഭരിയാ, അസ്സവാ പിയഭാണിനീ;
പുത്തരൂപയസൂപേതാ, തവ ഛന്ദവസാനുഗാ".

൭൩."അഥോ മേ സാദിസീ ഭരിയാ, അസ്സവാ പിയഭാണിനീ;
പുത്തരൂപയസൂപേതാ, മമ ഛന്ദവസാനുഗാ".

൭൪."ഭവന്തം [ഭവം തു (സീ॰ പീ॰), ഭവന്നു (സ്യാ॰)] കച്ചി നു മഹാ-
സത്തുഹത്ഥത്തതം [ഹത്ഥത്ഥതം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഗതോ;
ദുക്ഖമാപജ്ജി വിപുലം, തസ്മിം പഠമമാപദേ.

൭൫."കച്ചി യന്താപതിത്വാന, ദണ്ഡേന സമപോഥയി;
ഏവമേതേസം ജമ്മാനം, പാതികം [പാകതികം (സീ॰ പീ॰)] ഭവതി താവദേ".

൭൬."ഖേമമാസി മഹാരാജ, ഏവമാപദിയാ സതി [ഏവമാപദി സംസതി (സീ॰ പീ॰)];
ന ചായം കിഞ്ചി രസ്മാസു, സത്തൂവ സമപജ്ജഥ.

൭൭."പച്ചഗമിത്ഥ നേസാദോ, പുബ്ബേവ അജ്ഝഭാസഥ;
തദായം സുമുഖോയേവ, പണ്ഡിതോ പച്ചഭാസഥ.

൭൮."തസ്സ തം വചനം സുത്വാ, പസാദമയമജ്ഝഗാ;
തതോ മം പാമുചീ പാസാ, അനുഞ്ഞാസി സുഖേന ച.

൭൯."ഇദഞ്ച സുമുഖേനേവ, ഏതദത്ഥായ ചിന്തിതം;
ഭോതോ സകാസേഗമനം [സകാസേ + ആഗമനം], ഏതസ്സ ധനമിച്ഛതാ".

൮൦. "സ്വാഗതഞ്ചേവിദം ഭവതം, പതീതോ ചസ്മി ദസ്സനാ;
ഏസോ ചാപി ബഹും വിത്തം, ലഭതം യാവദിച്ഛതി" [യാവതിച്ഛതി (സീ॰ പീ॰)].

൮൧."സന്തപ്പയിത്വാ നേസാദം, ഭോഗേഹി മനുജാധിപോ;
അജ്ഝഭാസഥ വക്കങ്ഗം, വാചം കണ്ണസുഖം ഭണം".

൮൨."യം ഖലു ധമ്മമാധീനം, വസോ വത്തതി കിഞ്ചനം;
സബ്ബത്ഥിസ്സരിയം തവ [സബ്ബത്ഥിസ്സരിയം ഭവതം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰), സബ്ബിസ്സരിയം ഭവതം (സ്യാ॰ ക॰)], തം പസാസ [പസാസഥ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] യദിച്ഛഥ.

൩൩."ദാനത്ഥം ഉപഭോത്തും വാ, യം ചഞ്ഞം ഉപകപ്പതി;
ഏതം ദദാമി വോ വിത്തം, ഇസ്സരിയം [ഇസ്സേരം (സീ॰), ഇസ്സരം (പീ॰)] വിസ്സജാമി വോ".

൩൪."യഥാ ച മ്യായം സുമുഖോ, അജ്ഝഭാസേയ്യ പണ്ഡിതോ;
കാമസാ ബുദ്ധിസമ്പന്നോ, തം മ്യാസ്സ പരമപ്പിയം".

൩൫."അഹം ഖലു മഹാരാജ, നാഗരാജാരിവന്തരം;
പടിവത്തും ന സക്കോമി, ന മേ സോ വിനയോ സിയാ.

൩൬."അമ്ഹാകഞ്ചേവ സോ [യോ (സീ॰ പീ॰)] സേട്ഠോ, ത്വഞ്ച ഉത്തമസത്തവോ;
ഭൂമിപാലോ മനുസ്സിന്ദോ, പൂജാ ബഹൂഹി ഹേതുഹി.

൩൭."തേസം ഉഭിന്നം ഭണതം, വത്തമാനേ വിനിച്ഛയേ;
നന്തരം [നാന്തരം (സീ॰ പീ॰)] പടിവത്തബ്ബം, പേസ്സേന [പേസേന (ക॰)] മനുജാധിപ".

൩൮."ധമ്മേന കിര നേസാദോ, പണ്ഡിതോ അണ്ഡജോ ഇതി;
ന ഹേവ അകതത്തസ്സ, നയോ ഏതാദിസോ സിയാ.

൩൯."ഏവം അഗ്ഗപകതിമാ, ഏവം ഉത്തമസത്തവോ;
യാവതത്ഥി മയാ ദിട്ഠാ, നാഞ്ഞം പസ്സാമി ഏദിസം.

൪൦."തുട്ഠോസ്മി വോ പകതിയാ, വാക്യേന മധുരേന ച;
ഏസോ ചാപി മമച്ഛന്ദോ, ചിരം പസ്സേയ്യ വോ ഉഭോ".

൪൧."യം കിച്ചം [യംകിഞ്ചി (പീ॰)] പരമേ മിത്തേ, കതമസ്മാസു [രസ്മാസു (സീ॰ പീ॰)] തം തയാ;
പത്താ നിസ്സംസയം ത്യാമ്ഹാ [ത്യമ്ഹാ (പീ॰)], ഭത്തിരസ്മാസു യാ തവ.

൪൨."അദുഞ്ച നൂന സുമഹാ, ഞാതിസങ്ഘസ്സ മന്തരം;
അദസ്സനേന അസ്മാകം [അമ്ഹാകം (സീ॰ പീ॰)], ദുക്ഖം ബഹൂസു പക്ഖിസു.

൪൩."തേസം സോകവിഘാതായ, തയാ അനുമതാ മയം;
തം പദക്ഖിണതോ കത്വാ, ഞാതിം [ഞാതീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പസ്സേമുരിന്ദമ [പസ്സേമരിന്ദമ (സീ॰ പീ॰)].

൪൪."അദ്ധാഹം വിപുലം പീതിം, ഭവതം വിന്ദാമി ദസ്സനാ;
ഏസോ ചാപി മഹാ അത്ഥോ, ഞാതിവിസ്സാസനാ സിയാ".

൪൫."ഇദം വത്വാ ധതരട്ഠോ [ധതരട്ഠാ (സീ॰)], ഹംസരാജാ നരാധിപം;
ഉത്തമം ജവമന്വായ [ഉത്തമജവമത്തായ (സീ॰ പീ॰)], ഞാതിസങ്ഘം ഉപാഗമും.

൪൬."തേ അരോഗേ അനുപ്പത്തേ, ദിസ്വാന പരമേ ദിജേ;
കേകാതി മകരും ഹംസാ, പുഥുസദ്ദോ അജായഥ.

൮൭. ‘‘തേ പതീതാ പമുത്തേന, ഭത്തുനാ ഭത്തുഗാരവാ;
സമന്താ പരികിരിംസു [പരികരിംസു (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], അണ്ഡജാ ലദ്ധപച്ചയാ’’.

൮൮. ‘‘ഏവം മിത്തവതം അത്ഥാ, സബ്ബേ ഹോന്തി പദക്ഖിണാ;
ഹംസാ യഥാ ധതരട്ഠാ, ഞാതിസങ്ഘം ഉപാഗമു’’ന്തി.

ചൂള [ചുല്ല (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഹംസജാതകം പഠമം.

൫൩൪. മഹാഹംസജാതകം (൨)

൮൯. ‘‘ഏതേ ഹംസാ പക്കമന്തി, വക്കങ്ഗാ ഭയമേരിതാ;
ഹരിത്തച ഹേമവണ്ണ, കാമം സുമുഖ പക്കമ.

൯൦. ‘‘ഓഹായ മം ഞാതിഗണാ, ഏകം പാസവസം ഗതം;
അനപേക്ഖമാനാ ഗച്ഛന്തി, കിം ഏകോ അവഹീയസി.

൯൧. ‘‘പതേവ പതതം സേട്ഠ, നത്ഥി ബദ്ധേ സഹായതാ;
മാ അനീഘായ ഹാപേസി, കാമം സുമുഖ പക്കമ’’.

൯൨. ‘‘നാഹം ദുക്ഖപരേതോപി [ദുക്ഖപരേതോ’’തി (ജാ॰ ൧.൧൫.൧൩൬) അട്ഠകഥായോ ഓലോകേതബ്ബാ], ധതരട്ഠ തുവം [തവം (സീ॰ പീ॰)] ജഹേ;
ജീവിതം മരണം വാ മേ, തയാ സദ്ധിം ഭവിസ്സതി.

൯൩. ‘‘നാഹം ദുക്ഖപരേതോപി, ധതരട്ഠ തുവം ജഹേ;
ന മം അനരിയസംയുത്തേ, കമ്മേ യോജേതുമരഹസി.

൯൪. ‘‘സകുമാരോ സഖാ ത്യസ്മി, സചിത്തേ ചസ്മി തേ [സമിതേ (പീ॰), ത്യസ്മി തേ (ക॰)] ഠിതോ;
ഞാതോ സേനാപതി ത്യാഹം, ഹംസാനം പവരുത്തമ.

൯൫. ‘‘കഥം അഹം വികത്ഥിസ്സം [വികത്തിസ്സം (പീ॰)], ഞാതിമജ്ഝേ ഇതോ ഗതോ;
തം ഹിത്വാ പതതം സേട്ഠ, കിം തേ വക്ഖാമിതോ ഗതോ;
ഇധ പാണം ചജിസ്സാമി, നാനരിയം [ന അനരിയം (പീ॰)] കത്തുമുസ്സഹേ’’.

൯൬. ‘‘ഏസോ ഹി ധമ്മോ സുമുഖ, യം ത്വം അരിയപഥേ ഠിതോ;
യോ ഭത്താരം സഖാരം മം, ന പരിച്ചത്തുമുസ്സഹേ.

൯൭. ‘‘തഞ്ഹി മേ പേക്ഖമാനസ്സ, ഭയം നത്വേവ ജായതി;
അധിഗച്ഛസി ത്വം മയ്ഹം, ഏവം ഭൂതസ്സ ജീവിതം’’.

൯൮. ‘‘ഇച്ചേവം [ഇച്ചേവ (സീ॰ പീ॰)] മന്തയന്താനം, അരിയാനം അരിയവുത്തിനം;
ദണ്ഡമാദായ നേസാദോ, ആപതീ [ആപദീ (ക॰)] തുരിതോ ഭുസം.

൯൯. ‘‘തമാപതന്തം ദിസ്വാന, സുമുഖോ അതിബ്രൂഹയി [അപരിബ്രൂഹയി (സീ॰ പീ॰)];

അട്ഠാസി പുരതോ രഞ്ഞോ, ഹംസോ വിസ്സാസയം ബ്യധം [ബ്യഥം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)].

൧൦൦. “മാ ഭായി പതതം സേട്ഠ, ന ഹി ഭായന്തി താദിസാ;
അഹം യോഗം പയുഞ്ജിസ്സം, യുത്തം ധമ്മൂപസംഹിതം;
തേന പരിയാപദാനേന [പരിയാദാനേന (ക॰)], ഖിപ്പം പാസാ പമോക്ഖസി”.

൧൦൧. “തസ്സ തം വചനം സുത്വാ, സുമുഖസ്സ സുഭാസിതം;
പഹട്ഠലോമോ നേസാദോ, അഞ്ജലിസ്സ പണാമയി.

൧൦൨. “ന മേ സുതം വാ ദിട്ഠം വാ, ഭാസന്തോ മാനുസിം ദിജോ;
അരിയം ബ്രുവാനോ [ബ്രൂഹന്തോ (സ്യാ॰ ക॰)] വക്കങ്ഗോ, ചജന്തോ മാനുസിം ഗിരം.

൧൦൩. “കിന്നു തായം ദിജോ ഹോതി, മുത്തോ ബദ്ധം ഉപാസസി;
ഓഹായ സകുണാ യന്തി, കിം ഏകോ അവഹീയസി”.

൧൦൪. “രാജാ മേ സോ ദിജാമിത്ത, സേനാപച്ചസ്സ കാരയിം;
തമാപദേ പരിച്ചത്തും, നുസ്സഹേ വിഹഗാധിപം.

൧൦൫. “മഹാഗണായ ഭത്താ മേ, മാ ഏകോ ബ്യസനം അഗാ;
തഥാ തം സമ്മ നേസാദ, ഭത്തായം അഭിതോ രമേ”.

൧൦൬. “അരിയവത്തസി വക്കങ്ഗ, യോ പിണ്ഡമപചായസി;
ചജാമി തേ തം ഭത്താരം, ഗച്ഛഥൂഭോ [ഗച്ഛതു ഭോ (പീ॰)] യഥാസുഖം”.

൧൦൭. “സചേ അത്തപ്പയോഗേന, ഓഹിതോ ഹംസപക്ഖിനം;
പടിഗണ്ഹാമ തേ സമ്മ, ഏതം അഭയദക്ഖിണം.

൧൦൮. “നോ ചേ അത്തപ്പയോഗേന, ഓഹിതോ ഹംസപക്ഖിനം;
അനിസ്സരോ മുഞ്ചമമ്ഹേ, ഥേയ്യം കയിരാസി ലുദ്ദക”.

൧൦൯. “യസ്സ ത്വം ഭതകോ [ഭടകോ (ക॰)] രഞ്ഞോ, കാമം തസ്സേവ പാപയ;
തത്ഥ സംയമനോ [സംയമാനോ (പീ॰)] രാജാ, യഥാഭിഞ്ഞം കരിസ്സതി”.

൧൧൦. “ഇച്ചേവം വുത്തോ നേസാദോ, ഹേമവണ്ണേ ഹരിത്തചേ;
ഉഭോ ഹത്ഥേഹി സങ്ഗയ്ഹ [പഗ്ഗയ്ഹ (സ്യാ॰ ക॰)], പഞ്ജരേ അജ്ഝവോദഹി.

൧൧൧. “തേ പഞ്ജരഗതേ പക്ഖീ, ഉഭോ ഭസ്സരവണ്ണിനേ;
സുമുഖം ധതരട്ഠഞ്ച, ലുദ്ദോ ആദായ പക്കമി”.

൧൧൨. “ഹരീയമാനോ ധതരട്ഠോ, സുമുഖം ഏതദബ്രവി;
ബാള്ഹം ഭായാമി സുമുഖ, സാമായ ലക്ഖണൂരുയാ;
അസ്മാകം വധമഞ്ഞായ, അഥത്താനം വധിസ്സതി.

൧൧൩. “പാകഹംസാ ച സുമുഖ, സുഹേമാ ഹേമസുത്തചാ;
കോഞ്ചീ സമുദ്ദതീരേവ, കപണാ നൂന രുച്ഛതി”.

൧൧൪. “ഏവം മഹന്തോ ലോകസ്സ, അപ്പമേയ്യോ മഹാഗണീ;

ഏകിത്ഥിമനുസോചേയ്യ, നയിദം പഞ്ഞവതാമിവ.

൧൧൫. ‘‘വാതോവ ഗന്ധമാദേതി, ഉഭയം ഛേകപാപകം;
ബാലോ ആമകപക്കംവ, ലോലോ അന്ധോവ ആമിസം.

൧൧൬. ‘‘അവിനിച്ഛയഞ്ഞു അത്ഥേസു, മന്ദോവ പടിഭാസി [പടിഭാതി (ക॰)] മം;
കിച്ചാകിച്ചം ന ജാനാസി, സമ്പത്തോ കാലപരിയായം.

൧൧൭. ‘‘അഡ്ഢുമ്മത്തോ ഉദീരേസി, യോ സേയ്യാ മഞ്ഞസിത്ഥിയോ;
ബഹുസാധാരണാ ഹേതാ, സോണ്ഡാനംവ സുരാഘരം.

൧൧൮. ‘‘മായാ ചേസാ മരീചീ ച, സോകോ രോഗോ ചുപദ്ദവോ;
ഖരാ ച ബന്ധനാ ചേതാ, മച്ചുപാസാ ഗുഹാസയാ [പച്ചുപാസോ ഗുഹാസയോ (സീ॰ പീ॰)];
താസു യോ വിസ്സസേ പോസോ, സോ നരേസു നരാധമോ’’.

൧൧൯. ‘‘യം വുദ്ധേഹി ഉപഞ്ഞാതം, കോ തം നിന്ദിതുമരഹതി;
മഹാഭൂതിത്ഥിയോ നാമ, ലോകസ്മിം ഉദപജ്ജിസും.

൧൨൦. ‘‘ഖിഡ്ഡാ പണിഹിതാ ത്യാസു, രതി ത്യാസു പതിട്ഠിതാ;
ബീജാനി ത്യാസു രൂഹന്തി, യദിദം സത്താ പജായരേ;
താസു കോ നിബ്ബിദേ [നിബ്ബിജേ (ക॰)] പോസോ, പാണമാസജ്ജ പാണിഭി [പാണഹി (സീ॰)].

൧൨൧. ‘‘ത്വമേവ നഞ്ഞോ സുമുഖ, ഥീനം അത്ഥേസു യുഞ്ജസി;
തസ്സ ത്യജ്ജ ഭയേ ജാതേ, ഭീതേന ജായതേ മതി.

൧൨൨. ‘‘സബ്ബോ ഹി സംസയം പത്തോ, ഭയം ഭീരു തിതിക്ഖതി;
പണ്ഡിതാ ച മഹന്താനോ [മഹത്താനോ (സീ॰)], അത്ഥേ യുഞ്ജന്തി ദുയ്യുജേ.

൧൨൩. ‘‘ഏതദത്ഥായ രാജാനോ, സൂരമിച്ഛന്തി മന്തിനം;
പടിബാഹതി യം സൂരോ, ആപദം അത്തപരിയായം.

൧൨൪. ‘‘മാ നോ അജ്ജ വികന്തിംസു, രഞ്ഞോ സൂദാ മഹാനസേ;
തഥാ ഹി വണ്ണോ പത്താനം, ഫലം വേളുംവ തം വധി.

൧൨൫. ‘‘കുത്തോപി ന ഇച്ഛി [നിച്ഛസി (ക॰)] ഉഡ്ഡേതും [ഓഡ്ഡേതും (സീ॰)], സയം ബന്ധം ഉപാഗമി;
സോപജ്ജ സംസയം പത്തോ, അത്ഥം ഗണ്ഹാഹി മാ മുഖം’’.

൧൨൬. ‘‘സോ തം [ത്വം (സ്യാ॰ പീ॰)] യോഗം പയുഞ്ജസ്സു, യുത്തം ധമ്മൂപസംഹിതം [ധമ്മോപസഞ്ഹിതം (ക॰)];
തവ പരിയാപദാനേന, മമ പാണേസനം ചര’’.

൧൨൭. ‘‘മാ ഭായി പതതം സേട്ഠ, ന ഹി ഭായന്തി താദിസാ;
അഹം യോഗം പയുഞ്ജിസ്സം, യുത്തം ധമ്മൂപസംഹിതം [ധമ്മോപസഞ്ഹിതം (ക॰)];
മമ പരിയാപദാനേന, ഖിപ്പം പാസാ പമോക്ഖസി’’.

൧൨൮. “സോ [സ (സീ॰)] ലുദ്ദോ ഹംസകാജേന [ഹംസകാചേന (പീ॰)], രാജദ്വാരം ഉപാഗമി;
പടിവേദേഥ മം രഞ്ഞോ, ധതരട്ഠായമാഗതോ”.

൧൨൯. “തേ ദിസ്വാ പുഞ്ഞസംകാസേ, ഉഭോ ലക്ഖണസമ്മതേ [ലക്ഖഞ്ഞാസമ്മതേ (സീ॰ പീ॰)];
ഖലു സംയമനോ രാജാ, അമച്ചേ അജ്ഝഭാസഥ.

൧൩൦. “ദേഥ ലുദ്ദസ്സ വത്ഥാനി, അന്നം പാനഞ്ച ഭോജനം;
കാമം കരോ ഹിരഞ്ഞസ്സ, യാവന്തോ ഏസ ഇച്ഛതി”.

൧൩൧. “ദിസ്വാ ലുദ്ദം പസന്നത്തം, കാസിരാജാ തദബ്രവി;
യദ്യായം [യദായം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] സമ്മ ഖേമക, പുണ്ണാ ഹംസേഹി തിട്ഠതി.

൧൩൨. “കഥം രുചിമജ്ഝഗതം, പാസഹത്ഥോ ഉപാഗമി;
ഓകിണ്ണം ഞാതിസങ്ഘേഹി, നിമ്മജ്ഝിമം [നിമജ്ഝിമം (സീ॰ പീ॰ ക॰)] കഥം ഗഹി”.

൧൩൩. “അജ്ജ മേ സത്തമാ രത്തി, അദനാനി [ആദാനാനി (സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] ഉപാസതോ [ഉപാഗതോ (ക॰)];
പദമേതസ്സ അന്വേസം, അപ്പമത്തോ ഘടസ്സിതോ.

൧൩൪. “അഥസ്സ പദമദ്ദക്ഖിം, ചരതോ അദനേസനം;
തത്ഥാഹം ഓദഹിം പാസം, ഏവം തം [ഏവേതം (സീ॰ പീ॰)] ദിജമഗ്ഗഹിം”.

൧൩൫. “ലുദ്ദ ദ്വേ ഇമേ സകുണാ, അഥ ഏകോതി ഭാസസി;
ചിത്തം നു തേ വിപരിയത്തം [വിപരിയത്ഥം (പീ॰)], അദു കിന്നു ജിഗീസസി” [ജിഗിംസസി (സീ॰ പീ॰)].

൧൩൬. “യസ്സ ലോഹിതകാ താലാ, തപനീയനിഭാ സുഭാ;
ഉരം സംഹച്ച തിട്ഠന്തി, സോ മേ ബന്ധം ഉപാഗമി.

൧൩൭. “അഥായം ഭസ്സരോ പക്ഖീ, അബദ്ധോ ബദ്ധമാതുരം;
അരിയം ബ്രുവാനോ അട്ഠാസി, ചജന്തോ മാനുസിം ഗിരം”.

൧൩൮. “അഥ കിം [അഥ കിന്നു (സീ॰ പീ॰), കഥം നു (സ്യാ॰)] ദാനി സുമുഖ, ഹനും സംഹച്ച തിട്ഠസി;
അദു മേ പരിസം പത്തോ, ഭയാ ഭീതോ ന ഭാസസി”.

൧൩൯. “നാഹം കാസിപതി ഭീതോ, ഓഗയ്ഹ പരിസം തവ;
നാഹം ഭയാ ന ഭാസിസ്സം, വാക്യം അത്ഥമ്ഹി താദിസേ”.

൧൪൦. “ന തേ അഭിസരം പസ്സേ, ന രഥേ നപി പത്തികേ;
നാസ്സ ചമ്മം വ കീടം വാ, വമ്മിതേ ച ധനുഗ്ഗഹേ.

൧൪൧. “ന ഹിരഞ്ഞം സുവണ്ണം വാ, നഗരം വാ സുമാപിതം;
ഓകിണ്ണപരിഖം ദുഗ്ഗം, ദള്ഹമട്ടാലകോട്ഠകം;
യത്ഥ പവിട്ഠോ സുമുഖ, ഭായിതബ്ബം ന ഭായസി”.

൧൪൧. മേ അഭിസരേനത്ഥോ, നഗരേന ധനേന വാ;
അപഥേന പഥം യാമ, അന്തലിക്ഖേചരാ മയം.

൧൪൨. “സുതാ ച പണ്ഡിതാ ത്യമ്ഹാ, നിപുണാ അത്ഥചിന്തകാ [ചത്ഥചിന്തകാ (കം॰)];
ഭാസേമത്ഥവതിം വാചം, സച്ചേ ചസ്സ പതിട്ഠിതോ.

൧൪൩. “കിഞ്ച തുയ്ഹം അസച്ചസ്സ, അനരിയസ്സ കരിസ്സതി;
മുസാവാദിസ്സ ലുദ്ദസ്സ, ഭണിതമ്പി സുഭാസിതം”.

൧൪൪. “തം ബ്രാഹ്മണാനം വചനാ, ഇമം ഖേമമകാരയി [ഖേമികാരയി (സീ॰ പീ॰)];
അഭയഞ്ച തയാ ഘുട്ഠം, ഇമായോ ദസധാ ദിസാ.

൧൪൫. “ഓഗയ്ഹ തേ പോക്ഖരണിം, വിപ്പസന്നോദകം സുചിം;
പഹൂതം ചാദനം തത്ഥ, അഹിംസാ ചേത്ഥ പക്ഖിനം.

൧൪൬. “ഇദം സുത്വാന നിഗ്ഘോസം, ആഗതമ്ഹ തവന്തികേ;
തേ തേ ബദ്ധസ്മ പാസേന, ഏതം തേ ഭാസിതം മുസാ.

൧൪൭. “മുസാവാദം പുരക്ഖത്വാ, ഇച്ഛാലോഭഞ്ച പാപകം;
ഉഭോ സന്ധിമതിക്കമ്മ, അസാതം ഉപപജ്ജതി”.

൧൪൮. “നാപരജ്ഝാമ സുമുഖ, നപി ലോഭാവ മഗ്ഗഹിം;
സുതാ ച പണ്ഡിതാത്യത്ഥ, നിപുണാ അത്ഥചിന്തകാ.

൧൪൯. “അപ്പേവത്ഥവതിം വാചം, ബ്യാഹരേയ്യും [ബ്യാകരേയ്യും (സീ॰ പീ॰)] ഇധാഗതാ;
തഥാ തം സമ്മ നേസാദോ, വുത്തോ സുമുഖ മഗ്ഗഹി”.

൧൫൦. “നേവ ഭീതാ [ഭൂതാ (സ്യാ॰ കം॰)] കാസിപതി, ഉപനീതസ്മി ജീവിതേ;
ഭാസേമത്ഥവതിം വാചം, സമ്പത്താ കാലപരിയായം.

൧൫൧. “യോ മിഗേന മിഗം ഹന്തി, പക്ഖിം വാ പന പക്ഖിനാ;
സുതേന വാ സുതം കിണ്യാ [കിണേ (സീ॰ പീ॰)], കിം അനരിയതരം തതോ.

൧൫൨. “യോ ചാരിയരുദം [ച അരിയരുദം (സീ॰ പീ॰)] ഭാസേ, അനരിയധമ്മവസ്സിതോ [അനരിയധമ്മമവസ്സിതോ (സീ॰)];
ഉഭോ സോ ധംസതേ ലോകാ, ഇധ ചേവ പരത്ഥ ച.

൧൫൩. “ന മജ്ജേഥ യസം പത്തോ, ന ബ്യാധേ [ബ്യഥേ (സീ॰ പീ॰)] പത്തസംസയം;
വായമേഥേവ കിച്ചേസു, സംവരേ വിവരാനി ച.

൧൫൪. “യേ വുദ്ധാ അബ്ഭതിക്കന്താ [നാബ്ഭചിക്ഖന്താ (കം॰)], സമ്പത്താ കാലപരിയായം;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, ഏവംതേ [ഏവേതേ (സീ॰ പീ॰)] തിദിവം ഗതാ.

൧൫൫. “ഇദം സുത്വാ കാസിപതി, ധമ്മമത്തനി പാലയ;

ധതരട്ഠഞ്ച മുഞ്ചാഹി, ഹംസാനം പവരുത്തമം”.

൧൫൭. “ആഹരന്തുദകം പജ്ജം, ആസനഞ്ച മഹാരഹം;
പഞ്ജരതോ പമോക്ഖാമി, ധതരട്ഠം യസസ്സിനം.

൧൫൮. “തഞ്ച സേനാപതിം ധീരം, നിപുണം അത്ഥചിന്തകം;
യോ സുഖേ സുഖിതോ രഞ്ഞേ [രഞ്ഞോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)],
ദുക്ഖിതേ ഹോതി ദുക്ഖിതോ.

൧൫൯. “ഏദിസോ ഖോ അരഹതി, പിണ്ഡമസ്നാതു ഭത്തുനോ;
യഥായം സുമുഖോ രഞ്ഞോ, പാണസാധാരണോ സഖാ”.

൧൬൦. “പീഠഞ്ച സബ്ബസോവണ്ണം, അട്ഠപാദം മനോരമം;
മട്ഠം കാസികമത്ഥന്നം [കാസികപത്ഥിണ്ണം (സീ॰), കാസികവത്ഥിനം
(സ്യാ॰ പീ॰)], ധതരട്ഠോ ഉപാവിസി.

൧൬൧. “കോച്ഛഞ്ച സബ്ബസോവണ്ണം, വേയ്യഗ്ഘപരിസിബ്ബിതം;
സുമുഖോ അജ്ഝുപാവേക്ഖി, ധതരട്ഠസ്സനന്തരാ [അനന്തരം (സീ॰)].

൧൬൨. “തേസം കഞ്ചനപത്തേഹി, പുഥൂ ആദായ കാസിയോ;
ഹംസാനം അഭിഹാരേസും, അഗ്ഗരഞ്ഞോ പവാസിതം”.

൧൬൩. “ദിസ്വാ അഭിഹടം അഗ്ഗം, കാസിരാജേന പേസിതം;
കുസലോ ഖത്തധമ്മാനം, തതോ പുച്ഛി അനന്തരാ.

൧൬൪. “കച്ചിന്നു ഭോതോ കുസലം, കച്ചി ഭോതോ അനാമയം;
കച്ചി രട്ഠമിദം ഫീതം, ധമ്മേന മനുസാസസി”.

൧൬൫. “കുസലഞ്ചേവ മേ ഹംസ, അഥോ ഹംസ അനാമയം;
അഥോ രട്ഠമിദം ഫീതം, ധമ്മേനം മനുസാസഹം.

൧൬൬. “കച്ചി ഭോതോ അമച്ചേസു, ദോസോ കോചി ന വിജ്ജതി;
കച്ചി ച തേ തവത്ഥേസു, നാവകങ്ഖന്തി ജീവിതം”.

൧൬൭. “അഥോപി മേ അമച്ചേസു, ദോസോ കോചി ന വിജ്ജതി;
അഥോപി തേ മമത്ഥേസു, നാവകങ്ഖന്തി ജീവിതം”.

൧൬൮. “കച്ചി തേ സാദിസീ ഭരിയാ, അസ്സവാ പിയഭാണിനീ;
പുത്തരൂപയസൂപേതാ, തവ ഛന്ദവസാനുഗാ”.

൧൬൯. “അഥോ മേ സാദിസീ ഭരിയാ, അസ്സവാ പിയഭാണിനീ;
പുത്തരൂപയസൂപേതാ, മമ ഛന്ദവസാനുഗാ”.

൧൭൦. “കച്ചി രട്ഠം അനുപ്പീളം, അകുതോചിഉപദ്ദവം;
അസാഹസേന ധമ്മേന, സമേന മനുസാസസി”.

൧൭൧. “അഥോ രട്ഠം അനുപ്പീളം, അകുതോചിഉപദ്ദവം;
അസാഹസേന ധമ്മേന, സമേന മനുസാസഹം”.

൧൭൨. “കച്ചി സന്തോ അപചിതാ, അസന്തോ പരിവജ്ജിതാ;
നോ ചേ [ച (സ്യാ॰ ക॰)] ധമ്മം നിരംകത്വാ, അധമ്മമനുവത്തസി”.

൧൭൩. “സന്തോ ച മേ അപചിതാ, അസന്തോ പരിവജ്ജിതാ;
ധമ്മമേവാനുവത്താമി, അധമ്മോ മേ നിരങ്കതോ”.

൧൭൪. “കച്ചി നാനാഗതം [കച്ചി നുനാഗതം (സ്യാ॰ ക॰)] ദീഘം, സമവേക്ഖസി ഖത്തിയ;
കച്ചി മത്തോ [ന മത്തോ (സീ॰)] മദനീയേ, പരലോകം ന സന്തസി”.

൧൭൫. “നാഹം അനാഗതം [അഹം അനാഗതം (സ്യാ॰)] ദീഘം, സമവേക്ഖാമി പക്ഖിമ;
ഠിതോ ദസസു ധമ്മേസു, പരലോകം ന സന്തസേ [സന്തസിം (സ്യാ॰)].

൧൭൬. “ദാനം സീലം പരിച്ചാഗം, അജ്ജവം മദ്ദവം തപം;
അക്കോധം അവിഹിംസഞ്ച, ഖന്തിഞ്ച [ഖന്തീ ച (ക॰)] അവിരോധനം.

൧൭൭. “ഇച്ചേതേ കുസലേ ധമ്മേ, ഠിതേ പസ്സാമി അത്തനി;
തതോ മേ ജായതേ പീതി, സോമനസ്സഞ്ചനപ്പകം.

൧൭൮. “സുമുഖോ ച അചിന്തേത്വാ, വിസജ്ജി [വിസ്സജി (സീ॰ പീ॰)] ഫരുസം ഗിരം;
ഭാവദോസമനഞ്ഞായ, അസ്മാകായം വിഹങ്ഗമോ.

൧൭൯. “സോ കുദ്ധോ ഫരുസം വാചം, നിച്ഛാരേസി അയോനിസോ;
യാനസ്മാസു [യാനസ്മാസു (സീ॰ സ്യാ പീ॰)] ന വിജ്ജന്തി, നയിദം [ന ഇദം (സീ॰ പീ॰)] പഞ്ഞവതാമിവ”.

൧൮൦. “അത്ഥി മേ തം അതിസാരം, വേഗേന മനുജാധിപ;
ധതരട്ഠേ ച ബദ്ധസ്മിം, ദുക്ഖം മേ വിപുലം അഹു.

൧൮൧. “ത്വം നോ പിതാവ പുത്താനം, ഭൂതാനം ധരണീരിവ;
അസ്മാകം അധിപന്നാനം, ഖമസ്സു രാജകുഞ്ജര”.

൧൮൨. “ഏതം [ഏവം (സ്യാ॰ ക॰)] തേ അനുമോദാമ, യം ഭാവം ന നിഗൂഹസി;
ഖിലം പഭിന്ദസി പക്ഖി, ഉജുകോസി വിഹങ്ഗമ”.

൧൮൩. “യം കിഞ്ചി രതനം അത്ഥി, കാസിരാജ നിവേസനേ;
രജതം ജാതരൂപഞ്ച, മുത്താ വേളുരിയാ ബഹൂ.

൧൮൪. “മണയോ സങ്ഖമുത്തഞ്ച, വത്ഥകം ഹരിചന്ദനം;
അജിനം ദന്തഭണ്ഡഞ്ച, ലോഹം കാളായസം ബഹും;
ഏതം ദദാമി വോ വിത്തം, ഇസ്സരിയം [ഇസ്സേരം (സീ॰), ഇസ്സരം (സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] വിസ്സജാമി വോ”.

൧൮൫. “അദ്ധാ അപചിതാ ത്യമ്ഹാ, സക്കതാ ച രഥേസഭ;
ധമ്മേസു വത്തമാനാനം, ത്വം നോ ആചരിയോ ഭവ.

൧൮൬. “ആചരിയ സമനുഞ്ഞാതാ, തയാ അനുമതാ മയം;
തം പദക്ഖിണതോ കത്വാ, ഞാതിം [ഞാതീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പസ്സേമുരിന്ദമ” [പസ്സേമരിന്ദമ (സീ॰ പീ॰)].

൧൮൭. “സബ്ബരത്തിം ചിന്തയിത്വാ, മന്തയിത്വാ യഥാതഥം;

കാസിരാജാ അനുഞ്ഞാസി, ഹംസാനം പവരുത്തമം”.

൧൮൮. “ഇതോ രത്യാ വിവസാനേ, സൂരിയുഗ്ഗമനം [സുരിയസ്സുഗ്ഗമനം (സീ॰ സ്യാ॰), സുരിയുഗ്ഗമനം (പീ॰)] പതി;
പേക്ഖതോ കാസിരാജസ്സ, ഭവനാ തേ [ഭവനതോ (സ്യാ॰ ക॰)] വിഗാഹിസും”.

൧൮൯. “തേ അരോഗേ അനുപ്പത്തേ, ദിസ്വാന പരമേ ദിജേ;
കേകാതി മകരും ഹംസാ, പുഥുസദ്ദോ അജായഥ.

൧൯൦. “തേ പതീതാ പമുത്തേന, ഭത്തുനാ ഭത്തുഗാരവാ;
സമന്താ പരികിരിംസു, അണ്ഡജാ ലദ്ധപച്ചയാ”.

൧൯൧. “ഏവം മിത്തവതം അത്ഥാ, സബ്ബേ ഹോന്തി പദക്ഖിണാ;
ഹംസാ യഥാ ധതരട്ഠാ, ഞാതിസങ്ഘം ഉപാഗമു”ന്തി.

മഹാഹംസജാതകം ദുതിയം.

൫൩൫. സുധാഭോജനജാതകം (൭)

൧൯൨. “നേവ കിണാമി നപി വിക്കിണാമി, ന ചാപി മേ സന്നിചയോ ച അത്ഥി [ഇധത്ഥി (സ്യാ॰)];
സുകിച്ഛരൂപം വതിദം പരിത്തം, പത്ഥോദനോ നാലമയം ദുവിന്നം”.

൧൯൩. “അപ്പമ്ഹാ അപ്പകം ദജ്ജാ, അനുമജ്ഝതോ മജ്ഝകം;
ബഹുമ്ഹാ ബഹുകം ദജ്ജാ, അദാനം നുപപജ്ജതി [ന ഉപപജ്ജതി (സീ॰ പീ॰)].

൧൯൪. “തം തം വദാമി കോസിയ, ദേഹി ദാനാനി ഭുഞ്ജ ച;
അരിയമഗ്ഗം സമാരൂഹ [അരിയം മഗ്ഗം സമാരുഹ (സീ॰ പീ॰)], നേകാസീ ലഭതേ സുഖം”.

൧൯൫. “മോഘഞ്ചസ്സ ഹുതം ഹോതി, മോഘഞ്ചാപി സമീഹിതം;
അതിഥിസ്മിം യോ നിസിന്നസ്മിം, ഏകോ ഭുഞ്ജതി ഭോജനം.

൧൯൬. “തം തം വദാമി കോസിയ, ദേഹി ദാനാനി ഭുഞ്ജ ച;
അരിയമഗ്ഗം സമാരൂഹ, നേകാസീ ലഭതേ സുഖം”.

൧൯൭. “സച്ചഞ്ചസ്സ ഹുതം ഹോതി, സച്ചഞ്ചാപി സമീഹിതം;
അതിഥിസ്മിം യോ നിസിന്നസ്മിം, നേകോ ഭുഞ്ജതി ഭോജനം.

൧൯൮. “തം തം വദാമി കോസിയ, ദേഹി ദാനാനി ഭുഞ്ജ ച;
അരിയമഗ്ഗം സമാരൂഹ, നേകാസീ ലഭതേ സുഖം”.

൧൯൯. “സരഞ്ച ജുഹതി പോസോ, ബഹുകായ ഗയായ ച;
ദോണേ തിമ്ബരുതിത്ഥസ്മിം, സീഘസോതേ മഹാവഹേ.

൨൦൦. “അത്ര ചസ്സ ഹുതം ഹോതി, അത്ര ചസ്സ സമീഹിതം;
അതിഥിസ്മിം യോ നിസിന്നസ്മിം, നേകോ ഭുഞ്ജതി ഭോജനം.

൨൦൧. “തം തം വദാമി കോസിയ, ദേഹി ദാനാനി ഭുഞ്ജ ച;
അരിയമഗ്ഗം സമാരൂഹ, നേകാസീ ലഭതേ സുഖം”.

൨൦൧. “ബളിസഞ്ഹി സോ നിഗിലതി [നിഗ്ഗിലതി (സീ॰ പീ॰)], ദീഘസുത്തം സബന്ധനം;
അതിഥിസ്മിം യോ നിസിന്നസ്മിം, ഏകോ ഭുഞ്ജതി ഭോജനം.

൨൦൨. “തം തം വദാമി കോസിയ, ദേഹി ദാനാനി ഭുഞ്ജ ച;
അരിയമഗ്ഗം സമാരൂഹ, നേകാസീ ലഭതേ സുഖം”.

൨൦൩. “ഉളാരവണ്ണാ വത ബ്രാഹ്മണാ ഇമേ, അയഞ്ച വോ സുനഖോ കിസ്സ ഹേതു;
ഉച്ചാവചം വണ്ണനിഭം വികുബ്ബതി, അക്ഖാഥ നോ ബ്രാഹ്മണാ കേ നു തുമ്ഹേ”.

൨൦൪. “ചന്ദോ ച സൂരിയോ ച [സൂരിയോ ച (ക॰)] ഉഭോ ഇധാഗതാ, അയം പന മാതലി ദേവസാരഥി;
സക്കോഹമസ്മി തിദസാനമിന്ദോ, ഏസോ ച ഖോ പഞ്ചസിഖോതി വുച്ചതി.

൨൦൫. “പാണിസ്സരാ മുദിങ്ഗാ ച [മുതിങ്ഗാ ച (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], മുരജാലമ്ബരാനി ച;
സുത്തമേനം പബോധേന്തി, പടിബുദ്ധോ ച നന്ദതി”.

൨൦൬. “യേ കേചിമേ മച്ഛരിനോ കദരിയാ, പരിഭാസകാ സമണബ്രാഹ്മണാനം;
ഇധേവ നിക്ഖിപ്പ സരീരദേഹം, കായസ്സ ഭേദാ നിരയം വജന്തി”.

൨൦൭. “യേ കേചിമേ സുഗ്ഗതിമാസമാനാ [സുഗ്ഗതിമാസസാനാ (സീ॰ പീ॰), സുഗ്ഗതാസിസമാനാ (ക॰)], ധമ്മേ ഠിതാ സംയമേ സംവിഭാഗേ;
ഇധേവ നിക്ഖിപ്പ സരീരദേഹം, കായസ്സ ഭേദാ സുഗതിം വജന്തി”.

൨൦൮. “ത്വം നോസി ഞാതി പുരിമാസു ജാതിസു, സോ മച്ഛരീ രോസകോ [കോസിയോ (സ്യാ॰ ക॰)] പാപധമ്മോ;
തവേവ അത്ഥായ ഇധാഗതമ്ഹാ, മാ പാപധമ്മോ നിരയം ഗമിത്ഥ” [അപത്ഥ (ക॰ സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)].

൨൦൯. “അദ്ധാ ഹി മം വോ ഹിതകാമാ, യം മം സമനുസാസഥ;
സോഹം തഥാ കരിസ്സാമി, സബ്ബം വുത്തം ഹിതേസിഭി.

൨൧൦. “ഏസാഹമജ്ജേവ ഉപാരമാമി, ന ചാപിഹം [ന ചാപഹം (സീ॰ പീ॰)] കിഞ്ചി കരേയ്യ പാപം;
ന ചാപി മേ കിഞ്ചി അദേയ്യമത്ഥി, ന ചാപിദത്വാ ഉദകം പിവാമി [ഉദകമ്പഹം പിബേ (സീ॰)].

൨൧൧. “ഏവഞ്ച മേ ദദതോ സബ്ബകാലം [സബ്ബകാലേ (ക॰)], ഭോഗാ ഇമേ വാസവ ഖീയിസ്സന്തി;
തതോ അഹം പബ്ബജിസ്സാമി സക്ക, ഹിത്വാന കാമാനി യഥോധികാനി”.

൨൧൨. “നഗുത്തമേ ഗിരിവരേ ഗന്ധമാദനേ, മോദന്തി താ ദേവവരാഭിപാലിതാ;
അഥാഗമാ ഇസിവരോ സബ്ബലോകഗൂ, സുപുപ്ഫിതം ദുമവരസാഖമാദിയ.

൨൧൪. “സുസുചിം സുഗന്ധം തിദസേഹി സക്കതം, പുപ്ഫുത്തമം അമരവരേഹി സേവിതം;
അലദ്ധ മച്ചേഹി വ ദാനവേഹി വാ, അഞ്ഞത്ര ദേവേഹി തദാരഹം ഹിദം [ഹിതം (സ്യാ॰)].

൨൧൫. “തതോ ചതസ്സോ കനകത്തചൂപമാ, ഉട്ഠായ നാരിയോ പമദാധിപാ മുനിം;
ആസാ ച സദ്ധാ ച സിരീ തതോ ഹിരീ, ഇച്ചബ്രവും നാരദദേവ ബ്രാഹ്മണം.

൨൧൬. “സചേ അനുദ്ദിട്ഠം തയാ മഹാമുനി, പുപ്ഫം ഇമം പാരിഛത്തസ്സ ബ്രഹ്മേ;
ദദാഹി നോ സബ്ബാ ഗതി തേ ഇജ്ഝതു, തുവമ്പി നോ ഹോഹി യഥേവ വാസവോ.

൨൧൭. “തം യാചമാനാഭിസമേക്ഖ നാരദോ, ഇച്ചബ്രവീ സംകലഹം ഉദീരയി;
ന മയ്ഹമത്ഥത്ഥി ഇമേഹി കോചി നം, യായേവ വോ സേയ്യസി സാ പിളന്ധഥ” [പിളയ്ഹഥ (സീ॰ പീ॰)].

൨൧൮. “ത്വം നോത്തമേവാഭിസമേക്ഖ നാരദ, യസ്സിച്ഛസി തസ്സാ അനുപ്പവേച്ഛസു;
യസ്സാ ഹി നോ നാരദ ത്വം പദസ്സസി, സായേവ നോ ഹേഹിതി സേട്ഠസമ്മതാ”.

൨൧൯. “അകല്ലമേതം വചനം സുഗത്തേ, കോ ബ്രാഹ്മണോ സംകലഹം ഉദീരയേ;
ഗന്ത്വാന ഭൂതാധിപമേവ പുച്ഛഥ, സചേ ന ജാനാഥ ഇധുത്തമാധമം”.

൨൨൦. “താ നാരദേന പരമപ്പകോപിതാ, ഉദീരിതാ വണ്ണമദേന മത്താ;
സകാസേ [സകാസം (ക॰)] ഗന്ത്വാന സഹസ്സചക്ഖുനോ, പുച്ഛിംസു ഭൂതാധിപം കാ നു സേയ്യസി”.

൨൨൧. “താ ദിസ്വാ ആയത്തമനാ പുരിന്ദദോ, ഇച്ചബ്രവീ ദേവവരോ കതഞ്ജലീ;
സബ്ബാവ വോ ഹോഥ സുഗത്തേ സാദിസീ, കോ നേവ ഭദ്ദേ കലഹം ഉദീരയി”.

൨൨൨. “യോ സബ്ബലോകച്ചരിതോ [സബ്ബലോകം ചരകോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മഹാമുനി, ധമ്മേ ഠിതോ നാരദോ [നാരദ (സ്യാ॰)] സച്ചനിക്കമോ;
സോ നോബ്രവി [ബ്രവീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഗിരിവരേ ഗന്ധമാദനേ,
ഗന്ത്വാന ഭൂതാധിപമേവ പുച്ഛഥ;
സചേ ന ജാനാഥ ഇധുത്തമാധമം”.

൨൨൩. “അസു [അസൂ (സ്യാ॰)] ബ്രഹാരഞ്ഞചരോ മഹാമുനി, നാദത്വാ ഭത്തം വരഗത്തേ ഭുഞ്ജതി;
വിചേയ്യ ദാനാനി ദദാതി കോസിയോ, യസ്സാ ഹി സോ ദസ്സതി സാവ സേയ്യസി”.

൨൨൪. “അസൂ ഹി യോ സമ്മതി ദക്ഖിണം ദിസം, ഗങ്ഗായ തീരേ ഹിമവന്തപസ്സനി [ഹിമവന്തപസ്മനി (സീ॰ പീ॰ ക॰)];

സ കോസിയോ ദുല്ലഭപാനഭോജനോ, തസ്സ സുധം പാപയ ദേവസാരഥി”.

൨൨൪. “സ [സോ (സ്യാ॰)] മാതലീ ദേവവരേന പേസിതോ, സഹസ്സയുത്തം അഭിരുയ്ഹ സന്ദനം;
സുഖിപ്പമേവ [സ ഖിപ്പമേവ (സീ॰ പീ॰)] ഉപഗമ്മ അസ്സമം, അദിസ്സമാനോ മുനിനോ സുധം അദാ”.

൨൨൫. “ഉദഗ്ഗിഹുത്തം ഉപതിട്ഠതോ ഹി മേ, പഭങ്കരം ലോകതമോനുദുത്തമം;
സബ്ബാനി ഭൂതാനി അധിച്ച [അതിച്ച (സീ॰ പീ॰)] വാസവോ, കോ നേവ മേ പാണിസു കിം സുധോദഹി.

൨൨൬. “സങ്ഖൂപമം സേതമതുല്യദസ്സനം, സുചിം സുഗന്ധം പിയരൂപമബ്ഭുതം;
അദിട്ഠപുബ്ബം മമ ജാതു ചക്ഖുഭി [ജാതചക്ഖുഹി (സീ॰ പീ॰)], കാ ദേവതാ പാണിസു കിം സുധോദഹി”.

൨൨൭. “അഹം മഹിന്ദേന മഹേസി പേസിതോ, സുധാഭിഹാസിം തുരിതോ മഹാമുനി;
ജാനാസി മം മാതലി ദേവസാരഥി, ഭുഞ്ജസ്സു ഭത്തുത്തമ മാഭിവാരയി [മാ വിചാരയി (സീ॰ പീ॰)].

൨൨൮. “ഭുത്താ ച സാ ദ്വാദസ ഹന്തി പാപകേ, ഖുദം പിപാസം അരതിം ദരക്ലമം [ദരഥം കിലം (സ്യാ॰), ദരഥക്ഖമം (ക॰)];
കോധൂപനാഹഞ്ച വിവാദപേസുണം, സീതുണ്ഹതന്ദിഞ്ച രസുത്തമം ഇദം”.

൨൨൯. “ന കപ്പതീ മാതലി മയ്ഹ ഭുഞ്ജിതും, പുബ്ബേ അദത്വാ ഇതി മേ വതുത്തമം;
ന ചാപി ഏകാസ്നമരീയപൂജിതം [ഏകാസനം അരിയപൂജിതം (സീ॰ പീ॰)], അസംവിഭാഗീ ച സുഖം ന വിന്ദതി”.

൨൩൦. “ഥീഘാതകാ യേ ചിമേ പാരദാരികാ, മിത്തദ്ദുനോ യേ ച സപന്തി സുബ്ബതേ;
സബ്ബേ ച തേ മച്ഛരിപഞ്ചമാധമാ, തസ്മാ അദത്വാ ഉദകമ്പി നാസ്നിയേ [നാസ്മിയേ (സീ॰ പീ॰)].

൨൩൧. “സോ ഹിത്ഥിയാ വാ പുരിസസ്സ വാ പന, ദസ്സാമി ദാനം വിദുസമ്പവണ്ണിതം;
സദ്ധാ വദഞ്ഞൂ ഇധ വീതമച്ഛരാ, ഭവന്തി ഹേതേ സുചിസച്ചസമ്മതാ” [സമ്മസമ്മതാ (സീ॰)].

൨൩൨. “അതോ മതാ [മുതാ (സീ॰ പീ॰)] ദേവവരേന പേസിതാ, കഞ്ഞാ ചതസ്സോ കനകത്തചൂപമാ;
ആസാ ച സദ്ധാ ച സിരീ തതോ ഹിരീ [സിരീ ഹിരീ തതോ (പീ॰)], തം അസ്സമം ആഗമു [ആഗമും (സീ॰ പീ॰ ക॰)] യത്ഥ കോസിയോ.

൨൩൩. “താ ദിസ്വാ സബ്ബോ പരമപ്പമോദിതോ [സബ്ബാ പരമപ്പമോദിതാ (സ്യാ॰)], സുഭേന വണ്ണേന സിഖാരിവഗ്ഗിനോ;

കഞ്ഞാ ചതസ്സോ ചതുരോ ചതുദ്ദിസാ, ഇച്ചബ്രവീ മാതലിനോ ച സമ്മുഖാ.

൨൩൪. “പുരിമം ദിസം കാ ത്വം പഭാസി ദേവതേ, അലങ്കതാ താരവരാവ ഓസധീ;
പുച്ഛാമി തം കഞ്ചനവേല്ലിവിഗ്ഗഹേ, ആചിക്ഖ മേ ത്വം കതമാസി ദേവതാ.

൨൩൫. “സിരാഹ ദേവീമനുജേഭി [മനുജേസു (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പൂജിതാ, അപാപസത്തൂപനിസേവിനീ സദാ;
സുധാവിവാദേന തവന്തിമാഗതാ, തം മം സുധായ വരപഞ്ഞ ഭാജയ.

൨൩൬. “യസ്സാഹമിച്ഛാമി സുധം [സുഖം (പീ॰)] മഹാമുനി, സോ [സ (സീ॰ പീ॰)] സബ്ബകാമേഹി നരോ പമോദതി;
സിരീതി മം ജാനഹി ജൂഹതുത്തമ, തം മം സുധായ വരപഞ്ഞ ഭാജയ”.

൨൩൭. “സിപ്പേന വിജ്ജാചരണേന ബുദ്ധിയാ, നരാ ഉപേതാ പഗുണാ സകമ്മുനാ [സകമ്മനാ (സീ॰ പീ॰)];
തയാ വിഹീനാ ന ലഭന്തി കിഞ്ചനം [കിഞ്ചിനം (ക॰)], തയിദം ന സാധു യദിദം തയാ കതം.

൨൩൮. “പസ്സാമി പോസം അലസം മഹഗ്ഘസം, സുദുക്കുലീനമ്പി അരൂപിമം നരം;
തയാനുഗുത്തോ സിരി ജാതിമാമപി [ജാതിമം അപി (സീ॰)], പേസേതി ദാസം വിയ ഭോഗവാ സുഖീ.

൨൩൯. “തം തം അസച്ചം അവിഭജ്ജസേവിനിം, ജാനാമി മൂള്ഹം വിദുരാനുപാതിനിം;
ന താദിസീ അരഹതി ആസനൂദകം, കുതോ സുധാ ഗച്ഛ ന മയ്ഹ രുച്ചസി”.

൨൪൦. “കാ സുക്കദാഠാ പടിമുക്കകുണ്ഡലാ, ചിത്തങ്ഗദാ കമ്ബുവിമട്ഠധാരിനീ;
ഓസിത്തവണ്ണം പരിദയ്ഹ സോഭസി, കുസഗ്ഗിരത്തം അപിളയ്ഹ മഞ്ജരിം.

൨൪൧. “മിഗീവ ഭന്താ സരചാപധാരിനാ, വിരാധിതാ മന്ദമിവ ഉദിക്ഖസി;
കോ തേ ദുതീയോ ഇധ മന്ദലോചനേ, ന ഭായസി ഏകികാ കാനനേ വനേ”.

൨൪൨. “ന മേ ദുതീയോ ഇധ മത്ഥി കോസിയ, മസക്കസാരപ്പഭവമ്ഹി ദേവതാ;
ആസാ സുധാസായ തവന്തിമാഗതാ, തം മം സുധായ വരപഞ്ഞ ഭാജയ”.

൨൪൩. “ആസായ യന്തി വാണിജാ ധനേസിനോ, നാവം സമാരുയ്ഹ പരേന്തി അണ്ണവേ;
തേ തത്ഥ സീദന്തി അഥോപി ഏകദാ, ജീനാധനാ ഏന്തി വിനട്ഠപാഭതാ.

൨൪൪. “ആസായ ഖേത്താനി കസന്തി കസ്സകാ, വപന്തി ബീജാനി കരോന്തുപായസോ;

ഈതീനിപാതേന അവുട്ഠിതായ [അവുട്ഠികായ (സീ॰ പീ॰)] വാ, ന കിഞ്ചി വിന്ദന്തി തതോ ഫലാഗമം.

൨൪൬. ‘‘അധത്തകാരാനി കരോന്തി ഭത്തുസു, ആസം പുരക്ഖത്വാ നരാ സുഖേസിനോ;
തേ ഭത്തുരത്ഥാ അതിഗാള്ഹിതാ പുന, ദിസാ പനസ്സന്തി അലദ്ധ കിഞ്ചനം.

൨൪൭. ‘‘ഹിത്വാന [ജഹിത്വ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ധഞ്ഞഞ്ച ധനഞ്ച ഞാതകേ, ആസായ സഗ്ഗാധിമനാ സുഖേസിനോ;
തപന്തി ലൂഖമ്പി തപം ചിരന്തരം, കുമഗ്ഗമാരുയ്ഹ [കുമ്മഗ്ഗമാരുയ്ഹ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പരേന്തി ദുഗ്ഗതിം.

൨൪൮. ‘‘ആസാ വിസംവാദികസമ്മതാ ഇമേ, ആസേ സുധാസം [സുധായ (സ്യാ പീ॰ ക॰)] വിനയസ്സു അത്തനി;
ന താദിസീ അരഹതി ആസനൂദകം, കുതോ സുധാ ഗച്ഛ ന മയ്ഹ രുച്ചസി’’.

൨൪൯. ‘‘ദദ്ദല്ലമാനാ യസസാ യസസ്സിനീ, ജിഘഞ്ഞനാമവ്ഹയനം ദിസം പതി;
പുച്ഛാമി തം കഞ്ചനവേല്ലിവിഗ്ഗഹേ, ആചിക്ഖ മേ ത്വം കതമാസി ദേവതാ’’.

൨൫൦. ‘‘സദ്ധാഹ ദേവീമനുജേഹി [ദേവീമനുജേസു (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പൂജിതാ, അപാപസത്തൂപനിസേവിനീ സദാ;
സുധാവിവാദേന തവന്തിമാഗതാ, തം മം സുധായ വരപഞ്ഞ ഭാജയ’’.

൨൫൧. ‘‘ദാനം ദമം ചാഗമഥോപി സംയമം, ആദായ സദ്ധായ കരോന്തി ഹേകദാ;
ഥേയ്യം മുസാ കൂടമഥോപി പേസുണം, കരോന്തി ഹേകേ പുന വിച്ചുതാ തയാ.

൨൫൨. ‘‘ഭരിയാസു പോസോ സദിസീസു പേക്ഖവാ [പേഖവാ (പീ॰)], സീലൂപപന്നാസു പതിബ്ബതാസുപി;
വിനേത്വാന [വിനേത്വാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഛന്ദം കുലിത്ഥിയാസുപി [കുലധീതിയാസുപി (സീ॰ പീ॰)], കരോതി സദ്ധം പുന [പന (സീ॰ പീ॰)] കുമ്ഭദാസിയാ.

൨൫൩. ‘‘ത്വമേവ സദ്ധേ പരദാരസേവിനീ, പാപം കരോസി കുസലമ്പി രിഞ്ചസി;
ന താദിസീ അരഹതി ആസനൂദകം, കുതോ സുധാ ഗച്ഛ ന മയ്ഹ രുച്ചസി’’.

൨൫൪. ‘‘ജിഘഞ്ഞരത്തിം അരുണസ്മിമൂഹതേ, യാ ദിസ്സതി ഉത്തമരൂപവണ്ണിനീ;
തഥൂപമാ മം പടിഭാസി ദേവതേ, ആചിക്ഖ മേ ത്വം കതമാസി അച്ഛരാ.

൨൫൫. ‘‘കാലാ നിദാഘേരിവ അഗ്ഗിജാരിവ [അഗ്ഗജാതിവ (സീ॰), അഗ്ഗിജാതിവ (പീ॰)], അനിലേരിതാ ലോഹിതപത്തമാലിനീ;
കാ തിട്ഠസി മന്ദമിഗാവലോകയം [മന്ദമിവാവലോകയം (സീ॰ പീ॰)], ഭാസേസമാനാവ ഗിരം ന മുഞ്ചസി’’.

൨൬൬. ‘‘ഹിരിരാഹ ദേവീമനുജേഹി പൂജിതാ, അപാപസത്തൂപനിസേവിനീ സദാ;
സുധാവിവാദേന തവന്തിമാഗതാ, സാഹം ന സക്കോമി സുധമ്പി യാചിതും;
കോപീനരൂപാ വിയ യാചനിത്ഥിയാ’’.

൨൬൭. ‘‘ധമ്മേന ഞായേന സുഗത്തേ ലച്ഛസി, ഏസോ ഹി ധമ്മോ ന ഹി യാചനാ സുധാ;
തം തം അയാചന്തിമഹം നിമന്തയേ, സുധായ യഞ്ചിച്ഛസി തമ്പി ദമ്മി തേ.

൨൬൮. ‘‘സാ ത്വം മയാ അജ്ജ സകമ്ഹി അസ്സമേ, നിമന്തിതാ കഞ്ചനവേല്ലിവിഗ്ഗഹേ;
തുവഞ്ഹി മേ സബ്ബരസേഹി പൂജിയാ, തം പൂജയിത്വാന സുധമ്പി അസ്നിയേ’’.

൨൬൯. ‘‘സാ കോസിയേനാനുമതാ ജുതീമതാ, അദ്ധാ ഹിരി രമ്മം പാവിസി യസ്സമം;
ഉദകവന്തം [ഉദഞ്ഞവന്തം (സീ॰ പീ॰)] ഫലമരിയപൂജിതം,
അപാപസത്തൂപനിസേവിതം സദാ.

൨൭൦. ‘‘രുക്ഖഗ്ഗഹാനാ ബഹുകേത്ഥ പുപ്ഫിതാ, അമ്ബാ പിയാലാ പനസാ ച കിംസുകാ;
സോഭഞ്ജനാ ലോദ്ദമഥോപി പദ്മകാ, കേകാ ച ഭങ്ഗാ തിലകാ സുപുപ്ഫിതാ.

൨൭൧. ‘‘സാലാ കരേരീ ബഹുകേത്ഥ ജമ്ബുയോ,
അസ്സത്ഥനിഗ്രോധമധുകവേതസാ [വേദിസാ (ക॰)];
ഉദ്ദാലകാ പാടലി സിന്ദുവാരകാ [സിന്ദുവാരിതാ (ബഹൂസു)],
മനുഞ്ഞഗന്ധാ മുചലിന്ദകേതകാ.

൨൭൨. ‘‘ഹരേണുകാ വേളുകാ കേണു [വേണു (സീ॰ പീ॰)] തിന്ദുകാ,
സാമാകനീവാരമഥോപി ചീനകാ;
മോചാ കദലീ ബഹുകേത്ഥ സാലിയോ, പവീഹയോ ആഭൂജിനോ ച [ആഭുജിനോപി (സീ॰ സ്യാ॰)] തണ്ഡുലാ.

൨൭൩. ‘‘തസ്സേവുത്തരപസ്സേന [തസ്സ ച ഉത്തരേ പസ്സേ (സീ॰ പീ॰), തസ്സ ച ഉത്തരപസ്സേന (സ്യാ॰)], ജാതാ പോക്ഖരണീ സിവാ;
അകക്കസാ അപബ്ഭാരാ, സാധു അപ്പടിഗന്ധികാ.

൨൭൪. ‘‘എത്ഥ മച്ഛാ സന്നിരതാ, ഖേമിനോ ബഹുഭോജനാ;
സിങ്ഗൂ സവങ്കാ സംകുലാ [സകുലാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], സതവങ്കാ ച രോഹിതാ;
ആളിഗഗ്ഗരകാകിണ്ണാ, പാഠീനാ കാകമച്ഛകാ.

൨൭൫. ‘‘എത്ഥ പക്ഖീ സന്നിരതാ, ഖേമിനോ ബഹുഭോജനാ;
ഹംസാ കോഞ്ചാ മയൂരാ ച, ചക്കവാകാ ച കുക്കുഹാ;
കുണാലകാ ബഹൂ ചിത്രാ, സിഖണ്ഡീ ജീവജീവകാ.

൨൭൬. ‘‘എത്ഥ പാനായ മായന്തി, നാനാ മിഗഗണാ ബഹൂ;

സീഹാ ബ്യഗ്ഘാ വരാഹാ ച, അച്ഛകോകതരച്ഛയോ.

൨൬൭. ‘‘പലാസാദാ ഗവജാ ച, മഹിംസാ [മഹിസാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] രോഹിതാ രുരൂ;
ഏണേയ്യാ ച വരാഹാ ച, ഗണിനോ നീകസൂകരാ;
കദലിമിഗാ ബഹുകേത്ഥ, ബിളാരാ സസകണ്ണികാ [സസകണ്ണകാ (സീ॰)].

൨൬൮. ‘‘ഛമാഗിരീ പുപ്ഫവിചിത്രസന്ഥതാ, ദിജാഭിഘുട്ഠാ ദിജസങ്ഘസേവിതാ’’.

൨൬൯. ‘‘സാ സുത്തചാ നീലദുമാഭിലമ്ബിതാ, വിജ്ജു മഹാമേഘരിവാനുപജ്ജഥ;
തസ്സാ സുസമ്ബന്ധസിരം കുസാമയം, സുചിം സുഗന്ധം അജിനൂപസേവിതം;
അത്രിച്ച [അത്രിച്ഛ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] കോച്ഛം ഹിരിമേതദബ്രവി, ‘നിസീദ കല്യാണി സുഖയിദമാസനം’.

൨൭൦. ‘‘തസ്സാ തദാ കോച്ഛഗതായ കോസിയോ, യദിച്ഛമാനായ ജടാജിനന്ധരോ [ജടാജുതിന്ധരോ (സ്യാ॰ ക॰)];
നവേഹി പത്തേഹി സയം സഹൂദകം, സുധാഭിഹാസീ തുരിതോ മഹാമുനി.

൨൭൧. ‘‘സാ തം പടിഗ്ഗയ്ഹ ഉഭോഹി പാണിഭി, ഇച്ചബ്രവി അത്തമനാ ജടാധരം;
‘ഹന്ദാഹം ഏതരഹി പൂജിതാ തയാ, ഗച്ഛേയ്യം ബ്രഹ്മേ തിദിവം ജിതാവിനീ’.

൨൭൨. ‘‘സാ കോസിയേനാനുമതാ ജുതീമതാ, ഉദീരിതാ [ഉദിരയി (ക॰)] വണ്ണമദേന മത്താ;
സകാസേ ഗന്ത്വാന സഹസ്സചക്ഖുനോ, അയം സുധാ വാസവ ദേഹി മേ ജയം.

൨൭൩. ‘‘തമേന [തമേനം (സ്യാ॰ ക॰)] സക്കോപി തദാ അപൂജയി, സഹിന്ദദേവാ [സഹിന്ദാ ച ദേവാ (സീ॰ പീ॰)] സുരകഞ്ഞമുത്തമം;
സാ പഞ്ജലീ ദേവമനുസ്സപൂജിതാ, നവമ്ഹി കോച്ഛമ്ഹി യദാ ഉപാവിസി’’.

൨൭൪. ‘‘തമേവ സംസീ [തമേവ അസംസീ (സ്യാ॰)] പുനദേവ മാതലിം, സഹസ്സനേത്തോ തിദസാനമിന്ദോ;
ഗന്ത്വാന വാക്യം മമ ബ്രൂഹി കോസിയം, ആസായ സദ്ധാ [സദ്ധ (പീ॰)] സിരിയാ ച കോസിയ;
ഹിരീ സുധം കേന മലത്ഥ ഹേതുനാ.

൨൭൫. ‘‘തം സു വത്ഥം ഉദതാരയീ രഥം, ദദ്ദല്ലമാനം ഉപകാരിയസാദിസം [ഉപകിരിയസാദിസം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)].
ജമ്ബോനദീസം തപനേയ്യസന്നിഭം [സന്തികം (സീ॰പീ॰)], അലങ്കതം കഞ്ചനചിത്തസന്നിഭം.

൨൭൬. ‘‘സുവണ്ണചന്ദേത്ഥ ബഹൂ നിപാതിതാ, ഹത്ഥീ ഗവസ്സാ കികിബ്യഗ്ഘദീപിയോ [കിമ്പുരിസബ്യഗ്ഘദീപിയോ (ക॰)];

ഏണേയ്യകാ ലങ്ഘമയേത്ഥ പക്ഖിനോ [പക്ഖിയോ (സീ॰ പീ॰)], മിഗേത്ഥ വേളുരിയമയാ യുധാ യുതാ.

൨൩൭. “തത്ഥസ്സരാജഹരയോ അയോജയും, ദസസതാനി സുസുനാഗസാദിസേ; അലങ്കതേ കഞ്ചനജാലുരച്ഛദേ, ആവേളിനേ സദ്ദഗമേ അസങ്ഗിതേ.

൨൩൮. “തം യാനസേട്ഠം അഭിരുയ്ഹ മാതലി, ദിസാ ഇമായോ [ദസ ദിസാ ഇമാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] അഭിനാദയിത്ഥ;
നഭഞ്ച സേലഞ്ച വനപ്പതിനിഞ്ച [വനസ്പതീനി ച (സീ॰ പീ॰), വനപ്പതിഞ്ച (സ്യാ॰ ക॰)], സസാഗരം പബ്യധയിത്ഥ [പബ്യാഥയിത്ഥ (സീ॰ പീ॰)] മേദിനിം.

൨൩൯. “സ ഖിപ്പമേവ ഉപഗമ്മ അസ്സമം, പാവാരമേകംസകതോ കതഞ്ജലീ;
ബഹുസ്സുതം വുദ്ധം വിനീതവന്തം, ഇച്ചബ്രവീ മാതലി ദേവബ്രാഹ്മണം.

൨൪൦. “ഇന്ദസ്സ വാക്യം നിസാമേഹി കോസിയ, ദൂതോ അഹം പുച്ഛതി തം പുരിന്ദദോ;
ആസായ സദ്ധാ സിരിയാ ച കോസിയ, ഹിരീ സുധം കേന മലത്ഥ ഹേതുനാ”.

൨൪൧. “അന്ധാ സിരീ മം പടിഭാതി മാതലി, സദ്ധാ അനിച്ചാ പന ദേവസാരഥി;
ആസാ വിസംവാദികസമ്മതാ ഹി മേ, ഹിരീ ച അരിയമ്ഹി ഗുണേ പതിട്ഠിതാ”.

൨൪൨. “കുമാരിയോ യാചിമാ ഗോത്തരക്ഖിതാ, ജിണ്ണാ ച യാ യാ ച സഭത്തുഇത്ഥിയോ;
താ ഛന്ദരാഗം പുരിസേസു ഉഗ്ഗതം, ഹിരിയാ നിവാരേന്തി സചിത്തമത്തനോ.

൨൪൩. “സങ്ഗാമസീസേ സരസത്തിസംയുതേ, പരാജിതാനം പതതം പലായിനം;
ഹിരിയാ നിവത്തന്തി ജഹിത്വ [ജഹിത്വാന (സ്യാ॰ ക॰)] ജീവിതം, തേ സമ്പടിച്ഛന്തി പുനാ ഹിരീമനാ.

൨൪൪. “വേലാ യഥാ സാഗരവേഗവാരിനീ, ഹിരായ ഹി പാപജനം നിവാരിനീ;
തം സബ്ബലോകേ ഹിരിമരിയപൂജിതം, ഇന്ദസ്സ തം വേദയ ദേവസാരഥി”.

൨൪൫. “കോ തേ ഇമം കോസിയ ദിട്ഠിമോദഹി, ബ്രഹ്മാ മഹിന്ദോ അഥ വാ പജാപതി;
ഹിരായ ദേവേസു ഹി സേട്ഠസമ്മതാ, ധീതാ മഹിന്ദസ്സ മഹേസി ജായഥ”.

൨൪൬. “ഹന്ദേഹി ദാനി തിദിവം അപക്കമ [സമക്കമ (സീ॰ പീ॰)], രഥം സമാരുയ്ഹ മമായിതം ഇമം [ഇദം (സ്യാ॰ ക॰)];
ഇന്ദോ ച തം ഇന്ദസഗോത്ത കങ്ഖതി, അജ്ജേവ ത്വം ഇന്ദസഹബ്യതം വജ”.

൨൪൭. “ഏവം വിസുജ്ഝന്തി [സമിജ്ഝന്തി (സീ॰ പീ॰)] അപാപകമ്മിനോ, അഥോ സുചിണ്ണസ്സ ഫലം ന നസ്സതി;

യേ കേചി മദ്ദക്ഖു സുധായ ഭോജനം, സബ്ബേവ തേ ഇന്ദസഹബ്യതം ഗതാ''.

൨൮. ''ഗിരി ഉപ്പലവണ്ണാസി, കോസിയോ ദാനപതി ഭിക്ഖു;
അനുരുദ്ധോ പഞ്ചസിഖോ, ആനന്ദോ ആസി മാതലി.

൨൯. ''സൂരിയോ കസ്സപോ ഭിക്ഖു, മോഗ്ഗല്ലാനോസി ചന്ദിമാ;
നാരദോ സാരിപുത്തോസി, സമ്ബുദ്ധോ ആസി വാസവോ''തി.

സുധാഭോജനജാതകം തതിയം.

൫൩൬. കുണാലജാതകം (൮)

ഏവമക്ഖായതി, ഏവമനുസൂയതി [സുയ്യതി (ക॰)]. സബ്ബോസധധരണിധരേ നേകപുപ്ഫമാല്യവിതതേ ഗജ-ഗവജ മഹിംസ-രുരു-ചമര-പസദ-ഖഗ്ഗ-ഗോകണ്ണ-സീഹ-ബ്യഗ്ഘ-ദീപി-അച്ഛ-കോക-തരച്ഛ-ഉദ്ദാര-കദലിമിഗ- ബിളാര-സസ-കണ്ണികാനുചരിതേആകിണ്ണനേലമണ്ഡലമഹാവരാഹനാഗകുലകരേണു [കണേരു (സീ॰ പീ॰)] -സങ്ഘാധിവുട്ഠേ [വുത്ഥേ (സീ॰ പീ॰)] ഇസ്സമിഗ- സാഖമിഗ-സരഭമിഗ-ഏണീമിഗ-വാതമിഗ-പസദമിഗ-പുരിസാലു [പുരിസല്ലു (സീ॰ പീ॰)] -കിമ്പുരിസ-യക്ഖ-രക്ഖസനിസേവിതേ അമജ്ജവമഞ്ജരീധര-പഹട്ഠ [ബ്രഹട്ഠ (സീ॰ പീ॰)] -പുപ്ഫഫുസിതഗ്ഗാ [പുപ്ഫിതഗ്ഗ (സീ॰ പീ॰)] നേകപാദപഗണവിതതേകുരര-ചകോര-വാരണ-മയൂര-പരഭത- ജീവഞ്ജീവക-ചേലാവകാ-ഭിങ്കാര-കരവീകമത്തവിഹങ്ഗഗണ-സതത [വിഹങ്ഗസത (സീ॰ പീ॰)] സമ്പഘുട്ഠേഅഞ്ജന-മനോസിലാ-ഹരിതാല- ഹിങ്ഗുലകഹേമ-രജതകനകാനേകധാതുസതവിനദ്ധപടിമണ്ഡിതപ്പദേസേ ഏവരൂപേ ഖലു, ഭോ, രമ്മേ വനസണ്ഡേ **കുണാലോ** നാമ സകുണോ പടിവസതി അതിവിയ ചിത്തോ അതിവിയ ചിത്തപത്തച്ഛദനോ.

തസ്സേവ ഖലു, ഭോ, കുണാലസ്സ സകുണസ്സ അഡ്ഢുഡ്ഢാനി ഇത്ഥിസഹസ്സാനി പരിചാരികാ ദിജകഞ്ഞായോ. അഥ ഖലു, ഭോ, ദ്വേ ദിജകഞ്ഞായോ കട്ഠം മുഖേന ഡംസിത്വാ [ഡസിത്വാ (സീ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി] തം കുണാലം സകുണം മജ്ഝേ നിസീദാപേത്വാ ഉഡ്ഡേന്തി [ഡേന്തി (സീ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി] - ''മാ നം കുണാലം സകുണം അദ്ധാനപരിയായപഥേ കിലമഥോ ഉബ്ബാഹേത്ഥാ''തി [ഉബ്ബാഹേഥാതി (സ്യാ॰ ക॰)].

പഞ്ചസതാ [പഞ്ചസത (പീ॰)] ദിജകഞ്ഞായോ ഹേട്ഠതോ ഹേട്ഠതോ ഉഡ്ഡേന്തി - [ഡേന്തി (സീ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി] ''സചായം കുണാലോ സകുണോ ആസനാ പരിപതിസ്സതി, മയം തം പക്ഖേഹി പടിഗ്ഗഹേസ്സാമാതി.

പഞ്ചസതാ ദിജകഞ്ഞായോ ഉപരൂപരി ഉഡ്ഡേന്തി - [ഡേന്തി (സീ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി] ''മാ നം കുണാലം സകുണം ആതപോ പരിതാപേസീ''തി [പരികാപീതി (സീ॰ പീ॰)].

പഞ്ചസതാ പഞ്ചസതാ [സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ''പഞ്ചസതാ''തി സകിദേവ ആഗതം] ദിജകഞ്ഞായോ ഉഭതോപസ്സേന ഉഡ്ഡേന്തി - [ഡേന്തി (സീ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി] ''മാ നം കുണാലം സകുണം സീതം വാ ഉണ്ഹം വാ തിണം വാ രജോ വാ വാതോ വാ ഉസ്സാവോ വാ ഉപപ്ഫുസീ''തി.

പഞ്ചസതാ ദിജകഞ്ഞായോ പുരതോ പുരതോ ഉഡ്ഡേന്തി - "മാ നം കുണാലം സകുണം ഗോപാലകാ വാ പസുപാലകാ വാ തിണഹാരകാ വാ കട്ഠഹാരകാ വാ വനകമ്മികാ വാ കട്ഠേന വാ കഠലേന വാ [കഥലായ വാ (കം॰)] പാണിനാ വാ ( ) [(പാസാണേന വാ) (സ്യാ॰)] ലേഡ്ഡുനാ വാ ദണ്ഡേന വാ സത്ഥേന വാ സക്ഖരാഹി വാ [സക്ഖരായ വാ (സീ॰)] പഹാരം അദംസു. മായം കുണാലോ സകുണോ ഗച്ഛേഹി വാ ലതാഹി വാ രുക്ഖേഹി വാ സാഖാഹി വാ [ഇദം പദദ്വയം സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു നത്ഥി] ഥമ്ഭേഹി വാ പാസാണേഹി വാ ബലവന്തേഹി വാ പക്ഖീഹി സങ്ഗമേസീ"തി [സങ്ഗാമേസീതി (സീ॰ പീ॰)].

പഞ്ചസതാ ദിജകഞ്ഞായോ പച്ഛതോ പച്ഛതോ ഉഡ്ഡേന്തി സണ്ഹാഹി സഖിലാഹി മഞ്ജൂഹി മധുരാഹി വാചാഹി സമുദാചരന്തിയോ - "മായം കുണാലോ സകുണോ ആസനേ പരിയുക്കണ്ഠീ"തി.

പഞ്ചസതാ ദിജകഞ്ഞായോ ദിസോദിസം ഉഡ്ഡേന്തി അനേകരുക്ഖവിവിധവികതിഫലമാഹരന്തിയോ - "മായം കുണാലോ സകുണോ ഖുദായ പരികിലമിത്ഥാ"തി.

അഥ ഖലു, ഭോ, താ [നത്ഥി സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു] ദിജകഞ്ഞായോ തം കുണാലം സകുണം ആരാമേനേവ ആരാമം ഉയ്യാനേനേവ ഉയ്യാനം നദീതിത്ഥേനേവ നദീതിത്ഥം പബ്ബതസിഖരേനേവ പബ്ബതസിഖരം അമ്ബവനേനേവ അമ്ബവനം ജമ്ബുവനേനേവ ജമ്ബുവനം ലബുജവനേനേവ ലബുജവനം നാളികേരസഞ്ചാരിയേനേവ [സഞ്ജാദിയേനേവ (പീ॰)] നാളികേരസഞ്ചാരിയം ഖിപ്പമേവ അഭിസമ്ഭോന്തി രതിത്ഥായ [രതത്ഥായ (സീ॰ പീ॰)].

അഥ ഖലു, ഭോ, കുണാലോ സകുണോ താഹി ദിജകഞ്ഞാഹി ദിവസം പരിബ്യൂള്ഹോ ഏവം അപസാദേതി - "നസ്സഥ തുമ്ഹേ വസലിയോ, വിനസ്സഥ തുമ്ഹേ വസലിയോ, ചോരിയോ ധുത്തിയോ അസതിയോ ലഹുചിത്തായോ കതസ്സ അപ്പടികാരികായോ അനിലോ വിയ യേനകാമംഗമായോ"തി.

തസ്സേവ ഖലു, ഭോ, ഹിമവതോ പബ്ബതരാജസ്സ പുരത്ഥിമദിസാഭാഗേ സുസുഖുമസുനിപുണഗിരിപ്പഭവ [പ്പഭവാ (സീ॰ പീ॰)] - ഹരിതുപയന്തിയോ.

ഉപ്പല പദുമ കുമുദ നളിന സതപത്ത സോഗന്ധിക മന്ദാലക [മന്ദാലവ (സീ॰ പീ॰), മന്ദാരവ (കം॰)] സമ്പതിവിരൂള്ഹസുചിഗന്ധ മനുഞ്ഞമാവകപ്പദേസേ [പാവകപ്പദേസേ (സീ॰ പീ॰)].

കുരവക-മുചലിന്ദ-കേതക-വേദിസ-വഞ്ജുല [വേതസമഞ്ജുല (സീ॰)] - പുന്നാഗബകുല-തിലക-പിയക-ഹസനസാല-സളലചമ്പക അസോക-നാഗരുക്ഖ-തിരീടി-ഭുജപത്ത-ലോദ്ദ-ചന്ദനോഘവനേകാളാഗരു-പദ്മക-പിയങ്ഗു-ദേവദാരുകചോചഗഹനേ കകുധകുടജഅങ്കോല-കച്ചികാര [കച്ഛികാര (കം॰)] - കണികാര-കണ്ണികാര-കനവേര-കോരണ്ഡക-കോവിളാര-കിംസുക-യോധിക വനമല്ലിക [നവമല്ലിക (സീ॰ പീ॰)] -മനങ്ഗണ-മനവജ്ജ-ഭണ്ഡി-സുരുചിര-ഭഗിനിമാലാമല്യധരേ ജാതിസുമനമധുഗന്ധിക- [മധുകബന്ധുക (കം॰)] ധനുതക്കാരി

[ധനുകാരി (സീ॰), ധനുകാരിക (പീ॰)] താലീസ-തഗരമുസീരകോട്ഠ-കച്ഛവിതതേ അതിമുത്തകസംകുസുമിതലതാവിതതപടിമണ്ഡിതപ്പദേസേ ഹംസ-പിലവ-കാദമ്ബ-കാരണ്ഡവാഭിനദിതേ വിജ്ജാധര-സിദ്ധ [സിന്ധവ (സീ॰ പീ॰)] -സമണ-താപസഗണാധിവുട്ഠേ വരദേവ-യക്ഖ-രക്ഖസ-ദാനവ-ഗന്ധബ്ബ-കിന്നരമഹോരഗാനുചിണ്ണപ്പദേസേ ഏവരൂപേ ഖലു, ഭോ, രമ്മേ വനസണ്ഡേ **പുണ്ണമുഖോ** നാമ ഫുസ്സകോകിലോ പടിവസതി അതിവിയ മധുരഗിരോ വിലാസിതനയനോ മത്തക്ഖോ [സവിലാസിതനയനമത്തക്ഖോ (ക॰)].

തസ്സേവ ഖലു, ഭോ, പുണ്ണമുഖസ്സ ഫുസ്സകോകിലസ്സ അഡ്ഢുഡ്ഢാനി ഇത്ഥിസതാനി പരിചാരികാ ദിജകഞ്ഞായോ. അഥ ഖലു, ഭോ, ദ്വേ ദിജകഞ്ഞായോ കട്ഠം മുഖേന ഡംസിത്വാ തം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം മജ്ഝേ നിസീദാപേത്വാ ഉഡ്ഡേന്തി - "മാ നം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം അദ്ധാനപരിയായപഥേ കിലമഥോ ഉബ്ബാഹേത്ഥാ"തി.

പഞ്ഞാസ ദിജകഞ്ഞായോ ഹേട്ഠതോ ഹേട്ഠതോ ഉഡ്ഡേന്തി - "സചായം പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ ആസനാ പരിപതിസ്സതി, മയം തം പക്ഖേഹി പടിഗ്ഗഹേസ്സാമാ"തി.

പഞ്ഞാസ ദിജകഞ്ഞായോ ഉപരൂപരി ഉഡ്ഡേന്തി - "മാ നം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം ആതപോ പരിതാപേസീ"തി.

പഞ്ഞാസ പഞ്ഞാസ ദിജകഞ്ഞായോ ഉഭതോപസ്സേന ഉഡ്ഡേന്തി - "മാ നം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം സീതം വാ ഉണ്ഹം വാ തിണം വാ രജോ വാ വാതോ വാ ഉസ്സാവോ വാ ഉപപ്ഫുസീ"തി.

പഞ്ഞാസ ദിജകഞ്ഞായോ പുരതോ പുരതോ ഉഡ്ഡേന്തി - "മാ നം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം ഗോപാലകാ വാ പസുപാലകാ വാ തിണഹാരകാ വാ കട്ഠഹാരകാ വാ വനകമ്മികാ വാ കട്ഠേന വാ കഥലായ വാ പാണിനാ വാ ലേഡ്ഡുനാ വാ ദണ്ഡേന വാ സത്ഥേന വാ സക്ഖരാഹി വാ പഹാരം അദംസു. മായം പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ ഗച്ഛേഹി വാ ലതാഹി വാ രുക്ഖേഹി വാ സാഖാഹി വാ ഥമ്ഭേഹി വാ പാസാണേഹി വാ ബലവന്തേഹി വാ പക്ഖീഹി സങ്ഗാമേസീ"തി.

പഞ്ഞാസ ദിജകഞ്ഞായോ പച്ഛതോ പച്ഛതോ ഉഡ്ഡേന്തി സണ്ഹാഹി സഖിലാഹി മഞ്ജൂഹി മധുരാഹി വാചാഹി സമുദാചരന്തിയോ - "മായം പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ ആസനേ പരിയുക്കണ്ഠീ"തി.

പഞ്ഞാസ ദിജകഞ്ഞായോ ദിസോദിസം ഉഡ്ഡേന്തി അനേകരുക്ഖവിവിധവികതിഫലമാഹരന്തിയോ - "മായം പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ ഖുദായ പരികിലമിത്ഥാ"തി.

അഥ ഖലു, ഭോ, താ ദിജകഞ്ഞായോ തം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം ആരാമേനേവ ആരാമം ഉയ്യാനേനേവ ഉയ്യാനം നദീതിത്ഥേനേവ നദീതിത്ഥം പബ്ബതസിഖരേനേവ പബ്ബതസിഖരം അമ്ബവനേനേവ അമ്ബവനം ജമ്ബുവനേനേവ ജമ്ബുവനം ലബുജവനേനേവ ലബുജവനം

നാളികേരസഞ്ചാരിയേനേവ നാളികേരസഞ്ചാരിയം ഖിപ്പമേവ അഭിസമ്ഭോന്തി രതിത്ഥായ.

അഥ ഖലു, ഭോ, പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ താഹി ദിജകഞ്ഞാഹി ദിവസം പരിബ്യൂള്ഹോ ഏവം പസംസതി - "സാധു, സാധു, ഭഗിനിയോ, ഏതം ഖോ, ഭഗിനിയോ, തുമ്ഹാകം പതിരൂപം കുലധീതാനം, യം തുമ്ഹേ ഭത്താരം പരിചരേയ്യാഥാ"തി.

അഥ ഖലു, ഭോ, പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ യേന കുണാലോ സകുണോ തേനുപസങ്കമി. അദ്ദസംസു ഖോ കുണാലസ്സ സകുണസ്സ പരിചാരികാ ദിജകഞ്ഞായോ തം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം; ദിസ്വാന യേന പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ തം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം ഏതദവോചും - "അയം, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, കുണാലോ സകുണോ അതിവിയ ഫരുസോ അതിവിയ ഫരുസവാചോ, അപ്പേവനാമ തവമ്പി ആഗമ്മ പിയവാചം ലഭേയ്യാമാ"തി. "അപ്പേവനാമ, ഭഗിനിയോ"തി വത്വാ യേന കുണാലോ സകുണോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ കുണാലേന സകുണേന സദ്ധിം പടിസമ്മോദിത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ തം കുണാലം സകുണം ഏതദവോച - "കിസ്സ ത്വം, സമ്മ കുണാല, ഇത്ഥീനം സുജാതാനം കുലധീതാനം സമ്മാപടിപന്നാനം മിച്ഛാപടിപന്നോ'സി [പടിപന്നോ (സീ॰ പീ॰)]? അമനാപഭാണീനമ്പി കിര, സമ്മ കുണാല, ഇത്ഥീനം മനാപഭാണിനാ ഭവിതബ്ബം, കിമങ്ഗ പന മനാപഭാണീന"ന്തി!

ഏവം വുത്തേ, കുണാലോ സകുണോ തം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം ഏവം അപസാദേസി - "നസ്സ ത്വം, സമ്മ ജമ്മ വസല, വിനസ്സ ത്വം, സമ്മ ജമ്മ വസല, കോ നു തയാ വിയത്തോ ജായാജിനേനാ"തി. ഏവം അപസാദിതോ ച പന പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ തതോയേവ [തതോ ഹേവ (സീ॰ പീ॰)] പടിനിവത്തി.

അഥ ഖലു, ഭോ, പുണ്ണമുഖസ്സ ഫുസ്സകോകിലസ്സ അപരേന സമയേന നചിരസ്സേവ [അചിരസ്സേവ അച്ചയേന (ക॰)] ഖരോ ആബാധോ ഉപ്പജ്ജി ലോഹിതപക്ഖന്ദികാ. ബാള്ഹാ വേദനാ വത്തന്തി മാരണന്തികാ [മരണന്തികാ (സ്യാ॰)]. അഥ ഖലു, ഭോ, പുണ്ണമുഖസ്സ ഫുസ്സകോകിലസ്സ പരിചാരികാനം ദിജകഞ്ഞാനം ഏതദഹോസി - "ആബാധികോ ഖോ അയം പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ, അപ്പേവനാമ ഇമമ്ഹാ ആബാധാ വുട്ഠഹേയ്യാ"തി ഏകം അദുതിയം ഓഹായ യേന കുണാലോ സകുണോ തേനുപസങ്കമിംസു. അദ്ദസാ ഖോ കുണാലോ സകുണോ താ ദിജകഞ്ഞായോ ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തിയോ, ദിസ്വാന താ ദിജകഞ്ഞായോ ഏതദവോച - "കഹം പന തുമ്ഹം വസലിയോ ഭത്താ"തി? "ആബാധികോ ഖോ, സമ്മ കുണാല, പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ അപ്പേവനാമ തമ്ഹാ ആബാധാ വുട്ഠഹേയ്യാ"തി. ഏവം വുത്തേ, കുണാലോ സകുണോ താ ദിജകഞ്ഞായോ ഏവം അപസാദേസി - "നസ്സഥ തുമ്ഹേ വസലിയോ, വിനസ്സഥ തുമ്ഹേ വസലിയോ, ചോരിയോ ധുത്തിയോ അസതിയോ ലഹുചിത്തായോ കതസ്സ അപ്പടികാരികായോ അനിലോ വിയ യേനകാമംഗമായോ"തി; വത്വാ യേന പുണ്ണമുഖോ ഫുസ്സകോകിലോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം ഏതദവോച - "ഹം, സമ്മ, പുണ്ണമുഖാ"തി. "ഹം, സമ്മ, കുണാലാ"തി.

അഥ ഖലു, ഭോ കുണാലോ സകുണോ തം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം പക്ഖേഹി ച മുഖതുണ്ഡകേന ച പരിഗ്ഗഹേത്വാ വുട്ഠാപേത്വാ നാനാഭേസജ്ജാനി പായാപേസി. അഥ ഖലു, ഭോ, പുണ്ണമുഖസ്സ ഫുസ്സകോകിലസ്സ സോ ആബാധോ പടിപ്പസ്സമ്ഭീതി. അഥ ഖലു, ഭോ, കുണാലോ സകുണോ തം പുണ്ണമുഖം ഫുസ്സകോകിലം ഗിലാനവുട്ഠിതം [ഗിലാനാവുട്ഠിതം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] അചിരവുട്ഠിതം ഗേലഞ്ഞാ ഏതദവോച -

''ദിട്ഠാ മയാ, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, കണ്ഹാ ദ്വേപിതികാ പഞ്ചപതികായ ഛട്ഠേ പുരിസേ ചിത്തം പടിബന്ധന്തിയാ, യദിദം കബന്ധേ [കവന്ധേ (സീ॰ പീ॰)] പീഠസപ്പിമ്ഹീതി. ഭവതി ച പനുത്തരേത്ഥ [പുനുത്തചേത്ഥ (ക॰) ഏവമുപരിപി] വാക്യം -

൨൯൦. ''അഥജ്ജുനോ നകുലോ ഭീമസേനോ [ഭിമ്മസേനോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)],
യുധിട്ഠിലോ സഹദേവോ [സീഹദേവോ (ക॰)] ച രാജാ;
ഏതേ പതീ പഞ്ച മതിച്ച നാരീ, അകാസി ഖുജ്ജവാമനകേന [ഖുജ്ജവാമനേന (പീ॰)] പാപ''ന്തി.

''ദിട്ഠാ മയാ, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, സച്ചതപാപീ [സച്ചതപാവീ (സീ॰ പീ॰), പഞ്ചതപാവീ (സ്യാ॰)] നാമ സമണീ സുസാനമജ്ഝേ വസന്തീ ചതുത്ഥഭത്തം പരിണാമയമാനാ സുരാധുത്തകേന [തുലാപുത്തകേന (സീ॰ പീ॰), സാ സുരാധുത്തകേന (ക॰)] പാപമകാസി.

''ദിട്ഠാ മയാ, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, കാകവതീ [കാകാതീ (സീ॰), കാകാതി (പീ॰)] നാമ ദേവീ സമുദ്ദമജ്ഝേ വസന്തീ ഭരിയാ വേനതേയ്യസ്സ നടകുവേരേന പാപമകാസി.

ദിട്ഠാ മയാ, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, കുരുങ്ഗദേവീ [കുരങ്ഗവീ (സീ॰ പീ॰)] നാമ ലോമസുദ്ദരീ [ലോമസുന്ദരീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഏളികകുമാരം [ഏളമാരകം (സീ॰), ഏളകകുമാരം (സ്യാ॰), ഏളകമാരം (പീ॰)] കാമയമാനാ ഛളങ്ഗകുമാരധനന്തേവാസിനാ പാപമകാസി.

ഏവഞ്ഹേതം മയാ ഞാതം, ബ്രഹ്മദത്തസ്സ മാതരം [മാതുകാ (സ്യാ॰)] ഓഹായ കോസലരാജം പഞ്ചാലചണ്ഡേന പാപമകാസി.

൨൯൧. ''ഏതാ ച അഞ്ഞാ ച അകംസു പാപം, തസ്മാഹമിത്ഥീനം ന വിസ്സസേ നപ്പസംസേ;
മഹീ യഥാ ജഗതി സമാനരത്താ, വസുന്ധരാ ഇതരീതരാപതിട്ഠാ [ഇതരീതരാനം പതിട്ഠാ (സ്യാ॰), ഇത്തരീതരപ്പതിട്ഠാ (?)];
സബ്ബസഹാ അഫന്ദനാ അകുപ്പാ, തഥിത്ഥിയോ തായോ ന വിസ്സസേ നരോ.

൨൯൨. ''സീഹോ യഥാ ലോഹിതമംസഭോജനോ, വാളമിഗോ പഞ്ചാവുധോ [പഞ്ചഹത്ഥോ (സീ॰ പീ॰)] സുരുദ്ധോ;
പസയ്ഹഖാദീ പരഹിംസനേ രതോ, തഥിത്ഥിയോ തായോ ന വിസ്സസേ നരോ.

“ന ഖലു [ന ഖലു ഭോ (സ്യാ॰ ക॰)], സമ്മ പുണ്ണമുഖ, വേസിയോ നാരിയോ ഗമനിയോ, ന ഹേതാ ബന്ധകിയോ നാമ, വധികായോ നാമ ഏതായോ, യദിദം വേസിയോ നാരിയോ ഗമനിയോ”തി.

“ചോരോ [ചോരാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] വിയ വേണികതാ, മദിരാവ [മദിരാ വിയ (സീ॰ സ്യാ॰), മദിരിവ (പീ॰)] ദിദ്ധാ [ദിട്ഠാ (ക॰), വിസദുട്ഠാ (സ്യാ॰)] വാണിജോ [വാണിജാ (പീ॰)] വിയ വാചാസന്ഥുതിയോ, ഇസ്സസിങ്ഘമിവ വിപരിവത്തായോ [പരിവത്തായോ (പീ॰), വിപരിവത്താരോ (ക॰)], ഉരഗാമിവ ദുജിവ്ഹായോ, സോബ്ഭമിവ പടിച്ഛന്നാ, പാതാലമിവ ദുപ്പൂരാ രക്ഖസീ വിയ ദുത്തോസാ, യമോവേകന്തഹാരിയോ, സിഖീരിവ സബ്ബഭക്ഖാ, നദീരിവ സബ്ബവാഹീ, അനിലോ വിയ യേനകാമംചരാ, നേരു വിയ അവിസേസകരാ, വിസരുക്ഖോ വിയ നിച്ചഫലിതായോ”തി. ഭവതി ച പനുത്തരേത്ഥ വാക്യം -

൨൬൨. “യഥാ ചോരോ യഥാ ദിദ്ധോ, വാണിജോവ വികത്ഥനീ;
ഇസ്സസിങ്ഘമിവ പരിവത്താ [മിവാവട്ടോ (സീ॰), മിവാവത്താ (പീ॰)],
ദുജിവ്ഹാ [ദുജ്ജിവ്ഹ (പീ॰)] ഉരഗോ വിയ.

൨൬൩. “സോബ്ഭമിവ പടിച്ഛന്നാ, പാതാലമിവ ദുപ്പുരാ;
രക്ഖസീ വിയ ദുത്തോസാ, യമോവേകന്തഹാരിയോ.

൨൬൪. [യഥാ സിഖീ നദീവാഹോ, അനിലോ കാമചാരവാ;§നേരൂവ അവിസേസാ ച, വിസരുക്ഖോ വിയ നിച്ചഫലാ;§നാസയന്തി ഘരേ ഭോഗം, രതനാനന്തകരിത്ഥി യോതി; (സീ॰ സ്യാ॰)]
“യഥാ സിഖീ നദീ വാതോ, നേരുനാവ സമാഗതാ.

വിസരുക്ഖോ വിയ നിച്ചഫലാ, നാസയന്തി ഘരേ ഭോഗം;
രതനന്തകരിത്ഥിയോ”തി [യഥാ സിഖീ നദീവാഹോ, അനിലോ കാമചാരവാ;§നേരൂവ അവിസേസാ ച, വിസരുക്ഖോ വിയ നിച്ചഫലാ;§നാസയന്തി ഘരേ ഭോഗം, രതനാനന്തകരിത്ഥി യോതി; (സീ॰ സ്യാ॰)].

“ചത്താരിമാനി, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, യാനി (വത്ഥൂനി കിച്ചേ ജാതേ അനത്ഥചരാനി ഭവന്തി; താനി) [( ) സീ॰ സ്യാ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി] പരകുലേ ന വാസേതബ്ബാനി - ഗോണം ധേനും യാനം ഭരിയാ. ചത്താരി ഏതാനി പണ്ഡിതോ ധനാനി [യാനി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഘരാ ന വിപ്പവാസയേ.

൨൬൫. ‘ഗോണം ധേനുഞ്ച യാനഞ്ച, ഭരിയം ഞാതികുലേ ന വാസയേ;
ഭഞ്ജന്തി രഥം അയാനകാ, അതിവാഹേന ഹനന്തി പുങ്ഗവം;
ദോഹേന ഹനന്തി വച്ഛകം, ഭരിയാ ഞാതികുലേ പദുസ്സതീ’”തി.

“ഛ ഇമാനി, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, യാനി (വത്ഥൂനി) [( ) സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു നു ദിസ്സതി] കിച്ചേ ജാതേ അനത്ഥചരാനി ഭവന്തി -

൨൬൬. ‘അഗുണം ധനു ഞാതികുലേ ച ഭരിയാ, പാരം നാവാ അക്ഖഭഗ്ഗഞ്ച യാനം;
ദൂരേ മിത്തോ പാപസഹായകോ ച, കിച്ചേ ജാതേ അനത്ഥചരാനി ഭവ’”ന്തി.

‘‘അട്ഠഹി ഖലു, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, ഠാനേഹി ഇത്ഥീ സാമികം അവജാനാതി. ദലിദ്ദതാ, ആതുരതാ, ജിണ്ണതാ, സുരാസോണ്ഡതാ, മുദ്ധതാ, പമത്തതാ, സബ്ബകിച്ചേസു അനുവത്തനതാ, സബ്ബധനഅനുപ്പദാനേന - ഇമേഹി ഖലു, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, അട്ഠഹി ഠാനേഹി ഇത്ഥീ സാമികം അവജാനാതി. ഭവതി ച പനുത്തരേത്ഥ വാക്യം -

൨൯൮. ‘‘ദലിദ്ദം ആതുരഞ്ചാപി, ജിണ്ണകം സുരസോണ്ഡകം;
പമത്തം മുദ്ധപത്തഞ്ച, സബ്ബകിച്ചേസു [രത്തം കിച്ചേസു (സീ॰ പീ॰)] ഹാപനം;
സബ്ബകാമപ്പദാനേന [സബ്ബകാമപണിധാനേന (സ്യാ)], അവജാനാതി [അവജാനന്തി (സീ॰ പീ॰)] സാമിക’’ന്തി.

‘‘നവഹി ഖലു, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, ഠാനേഹി ഇത്ഥീ പദോസമാഹരതി. ആരാമഗമനസീലാ ച ഹോതി, ഉയ്യാനഗമനസീലാ ച ഹോതി, നദീതിത്ഥഗമനസീലാ ച ഹോതി, ഞാതികുലഗമനസീലാ ച ഹോതി, പരകുലഗമനസീലാ ച ഹോതി, ആദാസദുസ്സമണ്ഡനാനുയോഗമനുയുത്തസീലാ ച ഹോതി, മജ്ജപായിനീ ച ഹോതി, നില്ലോകനസീലാ ച ഹോതി, സദ്വാരഠായിനീ [പദ്വാരട്ഠായിനീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ച ഹോതി - ഇമേഹി ഖലു, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, നവഹി ഠാനേഹി ഇത്ഥീ പദോസമാഹരതീതി. ഭവതി ച പനുത്തരേത്ഥ വാക്യം -

൨൯൯. ‘‘ആരാമസീലാ ച [ആരാമസീലാ (സീ॰ പീ॰)] ഉയ്യാനം, നദീ ഞാതി പരകുലം;
ആദാസദുസ്സമണ്ഡനമനുയുത്താ, യാ ചിത്ഥീ മജ്ജപായിനീ.

൩൦൦. ‘യാ ച നില്ലോകനസീലാ, യാ ച സദ്വാരഠായിനീ;
നവഹേതേഹി ഠാനേഹി, പദോസമാഹരന്തി ഇത്ഥിയോ’’’തി.

‘‘ചത്താലീസായ [ചത്താലീസായി (പീ॰ ക॰)] ഖലു, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, ഠാനേഹി ഇത്ഥീ പുരിസം അച്ചാചരതി [അച്ചാവദതി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)]. വിജമ്ഭതി, വിനമതി, വിലസതി, വിലജ്ജതി, നഖേന നഖം ഘട്ടേതി, പാദേന പാദം അക്കമതി, കട്ഠേന പഥവിം വിലിഖതി [ലിഖതി (സീ॰ പീ॰)], ദാരകം ഉല്ലങ്ഘതി ഉല്ലങ്ഘാപേതി [ദാരകം ഉല്ലങ്ഘേതി ഓലങ്ഘേതി (സീ॰ പീ॰)], കീളതി കീളാപേതി, ചുമ്ബതി ചുമ്ബാപേതി, ഭുഞ്ജതി ഭുഞ്ജാപേതി, ദദാതി, യാചതി, കതമനുകരോതി, ഉച്ചം ഭാസതി, നീചം ഭാസതി, അവിച്ചം ഭാസതി, വിവിച്ചം ഭാസതി, നച്ചേന ഗീതേന വാദിതേന രോദനേന [രോദിതേന (സീ॰ പീ॰)] വിലസിതേന വിഭൂസിതേന ജഗ്ഘതി, പേക്ഖതി, കടിം ചാലേതി, ഗുയ്ഹഭണ്ഡകം സഞ്ചാലേതി, ഊരും വിവരതി, ഊരും പിദഹതി, ഥനം ദസ്സേതി, കച്ഛം ദസ്സേതി, നാഭിം ദസ്സേതി, അക്ഖിം നിഖനതി, ഭമുകം ഉക്ഖിപതി, ഓട്ഠം ഉപലിഖതി [ഓട്ഠം പലിഖതി ജിവ്ഹം പലിഖതി (സീ॰ പീ॰)], ജിവ്ഹം നില്ലാലേതി, ദുസ്സം മുഞ്ചതി, ദുസ്സം പടിബന്ധതി, സിരസം മുഞ്ചതി, സിരസം ബന്ധതി - ഇമേഹി ഖലു, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, ചത്താലീസായ ഠാനേഹി ഇത്ഥീ പുരിസം അച്ചാചരതി.

‘‘പഞ്ചവീസായ [പഞ്ചവീസാഹി (പീ॰ ക॰)] ഖലു, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, ഠാനേഹി ഇത്ഥീ പദുട്ഠാ വേദിതബ്ബാ ഭവതി. സാമികസ്സ പവാസം വണ്ണേതി, പവുട്ഠം ന

സരതി, ആഗതം നാഭിനന്ദതി, അവണ്ണം തസ്സ ഭണതി, വണ്ണം തസ്സ ന ഭണതി, അനത്ഥം തസ്സ ചരതി, അത്ഥം തസ്സ ന ചരതി, അകിച്ചം തസ്സ കരോതി, കിച്ചം തസ്സ ന കരോതി, പരിദഹിത്വാ സയതി, പരമ്മുഖീ നിപജ്ജതി, പരിവത്തകജാതാ ഖോ പന ഹോതി കുങ്കുമിയജാതാ, ദീഘം അസ്സസതി, ദുക്ഖം വേദയതി, ഉച്ചാരപസ്സാവം അഭിണ്ഹം ഗച്ഛതി, വിലോമമാചരതി, പരപുരിസസദ്ദം സുത്വാ കണ്ണസോതം വിവരമോദഹതി [വിവരതി കമോദഹതി (പീ॰)], നിഹതഭോഗാ ഖോ പന ഹോതി, പടിവിസ്സകേഹി സന്ഥവം കരോതി, നിക്ഖന്തപാദാ ഖോ പന ഹോതി, വിസിഖാനുചാരിനീ അതിചാരിനീ ഖോ പന ഹോതി, നിച്ചം [നത്ഥി സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു] സാമികേ അഗാരവാ പദുട്ഠമനസങ്കപ്പാ, അഭിണ്ഹം ദ്വാരേ തിട്ഠതി, കച്ഛാനി അങ്ഗാനി ഥനാനി ദസ്സേതി, ദിസോദിസം ഗന്ത്വാ പേക്ഖതി - ഇമേഹി ഖലു, സമ്മ പുണ്ണമുഖ, പഞ്ചവീസായ [പഞ്ചവീസാഹി (ക॰)] ഠാനേഹി ഇത്ഥീ പദുട്ഠാ വേദിതബ്ബാ ഭവതി. ഭവതി ച പനുത്തരേത്ഥ വാക്യം -

നം൧. ‘പവാസം തസ്സ വണ്ണേതി, ഗതം തസ്സ ന സോചതി [പവാസ’മസ്സ വണ്ണേതി ഗതിം നാനുസോചതി (സീ॰ പീ॰)];
ദിസ്വാന പതിമാഗതം [ദിസ്വാപതിം ആഗതം (സീ॰ പീ॰)] നാഭിനന്ദതി;
ഭത്താരവണ്ണം ന കദാചി ഭാസതി, ഏതേ പദുട്ഠായ ഭവന്തി ലക്ഖണാ.

നം൨. ‘അനത്ഥം തസ്സ ചരതി അസഞ്ഞതാ, അത്ഥഞ്ച ഹാപേതി അകിച്ചകാരിനീ;
പരിദഹിത്വാ സയതി പരമ്മുഖീ, ഏതേ പദുട്ഠായ ഭവന്തി ലക്ഖണാ.

നം൩. ‘പരിവത്തജാതാ ച [പരാവത്തകജാതാ ച (സീ॰)] ഭവതി കുങ്കുമീ, ദീഘഞ്ച അസ്സസതി ദുക്ഖവേദിനീ;
ഉച്ചാരപസ്സാവമഭിണ്ഹം ഗച്ഛതി, ഏതേ പദുട്ഠായ ഭവന്തി ലക്ഖണാ.

നം൪. ‘വിലോമമാചരതി അകിച്ചകാരിനീ, സദ്ദം നിസാമേതി പരസ്സ ഭാസതോ;
നിഹതഭോഗാ ച കരോതി സന്ഥവം, ഏതേ പദുട്ഠായ ഭവന്തി ലക്ഖണാ.

നം൫. ‘കിച്ഛേന ലദ്ധം കസിരാഭതം [കസിരേനാഭതം (സീ॰)] ധനം, വിത്തം വിനാസേതി ദുക്ഖേന സമ്ഭതം;
പടിവിസ്സകേഹി ച കരോതി സന്ഥവം, ഏതേ പദുട്ഠായ ഭവന്തി ലക്ഖണാ.

നം൬. ‘നിക്ഖന്തപാദാ വിസിഖാനുചാരിനീ, നിച്ചഞ്ച സാമിമ്ഹി [നിച്ചം സസാമിമ്ഹി (പീ॰ ക॰)] പദുട്ഠമാനസാ;
അതിചാരിനീ ഹോതി അപേതഗാരവാ [തഥേവ’ഗാരവാ (സീ॰ പീ॰)], ഏതേ പദുട്ഠായ ഭവന്തി ലക്ഖണാ.

നം൭. ‘അഭിക്ഖണം തിട്ഠതി ദ്വാരമൂലേ, ഥനാനി കച്ഛാനി ച ദസ്സയന്തീ;
ദിസോദിസം പേക്ഖതി ഭന്തചിത്താ, ഏതേ പദുട്ഠായ ഭവന്തി ലക്ഖണാ.

നം൮. ‘സബ്ബാ നദീ വങ്കഗതീ [വങ്കനദീ (ക॰)], സബ്ബേ കട്ഠമയാ വനാ;
സബ്ബിത്ഥിയോ കരേ പാപം, ലഭമാനേ നിവാതകേ.

൩൦൯. സചേ ലഭേഥ ഖണം വാ രഹോ വാ, നിവാതകം വാപി ലഭേഥ താദിസം;
സബ്ബാവ ഇത്ഥീ കയിരും നു [കരേയ്യു നോ (സീ॰), കരേയ്യും നോ (പീ॰)] പാപം, അഞ്ഞം അലത്ഥ [അലദ്ധാ (സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] പീഠസപ്പിനാപി സദ്ധിം.

൩൧൦. ‘‘നരാനമാരാമകരാസു നാരിസു, അനേകചിത്താസു അനിഗ്ഗഹാസു ച;
സബ്ബത്ഥ നാപീതികരാപി [സബ്ബ’ത്തനാ’പീതികാരാപി (സീ॰ സ്യാ॰)] ചേ സിയാ [സിയും (സ്യാ॰)], ന വിസ്സസേ തിത്ഥസമാ ഹി നാരിയോ’’തി.

൩൧൧. ‘യഞ്ഞം വേ [യഞ്ച (സ്യാ॰ ക॰)] ദിസ്വാ കണ്ഡരീകിന്നരാനം [കിന്നരകിന്നരീനം (സ്യാ॰), കിന്നരീകിന്നരാനം (ക॰)], സബ്ബിത്ഥിയോ ന രമന്തി അഗാരേ;
തം താദിസം മച്ചം ചജിത്വാ ഭരിയാ, അഞ്ഞം ദിസ്വാ പുരിസം പീഠസപ്പിം.

൩൧൨. ‘ഖകസ്സ ച ബാവരികസ്സ [പാവാരികസ്സ (സീ॰), ബാവരിയസ്സ (സ്യാ॰)] രഞ്ഞോ, അച്ചന്തകാമാനുഗതസ്സ ഭരിയാ;
അവാചരീ [അച്ചാചരി (സ്യാ॰), അനാചരി (ക॰)] പട്ഠവസാനുഗസ്സ [ബദ്ധവസാനുഗസ്സ (സീ॰ സ്യാ॰), പത്തവസാനുഗതസ്സ (ക॰)], കം വാപി ഇത്ഥീ നാതിചരേ തദഞ്ഞം.

൩൧൩. ‘പിങ്ഗിയാനീ സബ്ബലോകിസ്സരസ്സ, രഞ്ഞോ പിയാ ബ്രഹ്മദത്തസ്സ ഭരിയാ;
അവാചരീ പട്ഠവസാനുഗസ്സ, തം വാപി സാ നാജ്ഝഗാ കാമകാമിനീ.

൩൧൪. ‘ഖുദ്ധാനം [ഖുദ്ദാനം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ലഹുചിത്താനം, അകതഞ്ഞൂന ദുബ്ഭിനം;
നാദേവസത്തോ പുരിസോ, ഥീനം സദ്ധാതുമരഹതി.

൩൧൫. ‘ന താ പജാനന്തി കതം ന കിച്ചം, ന മാതരം പിതരം ഭാതരം വാ;
അനരിയാ സമതിക്കന്തധമ്മാ, സസ്സേവ ചിത്തസ്സ വസം വജന്തി.

൩൧൬. ‘ചിരാനുവുട്ഠമ്പി [ചിരാനുവുത്ഥമ്പി (സീ॰ പീ॰)] പിയം മനാപം, അനുകമ്പകം പാണസമമ്പി ഭത്തും [സന്തം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
ആവാസു കിച്ചേസു ച നം ജഹന്തി, തസ്മാഹമിത്ഥീനം ന വിസ്സസാമി.

൩൧൭. ‘ഥീനഞ്ഹി ചിത്തം യഥാ വാനരസ്സ, കന്നപ്പകന്നം യഥാ രുക്ഖഛായാ;
ചലാചലം ഹദയമിത്ഥിയാനം, ചക്കസ്സ നേമി വിയ പരിവത്തതി.

൩൧൮. ‘യദാ താ പസ്സന്തി സമേക്ഖമാനാ, ആദേയ്യരൂപം പുരിസസ്സ വിത്തം;
സണ്ഹാഹി വാചാഹി നയന്തി മേനം, കമ്ബോജകാ ജലജേനേവ അസ്സം.

൩൧൯. ‘യദാ ന പസ്സന്തി സമേക്ഖമാനാ, ആദേയ്യരൂപം പുരിസസ്സ വിത്തം;
സമന്തതോ നം പരിവജ്ജയന്തി, തിണ്ണോ നദീപാരഗതോവ കുല്ലം.

൩൨൦. ‘സിലേസൂപമാ സിഖിരിവ സബ്ബഭക്ഖാ, തിക്ഖമായാ നദീരിവ സീഘസോതാ;
സേവന്തി ഹേതാ പിയമപ്പിയഞ്ച, നാവാ യഥാ ഓരകൂലം [ഓരകുലം (സീ॰) ഏവമുപരിപി] പരഞ്ച.

൩൨൧. താ ഏകസ്സ ന ദിന്നം, ആപണോവ പസാരിതോ;
യോ താ മയ്ഹന്തി മഞ്ഞേയ്യ, വാതം ജാലേന ബാധയേ [ബന്ധയേ (സ്യാ॰ ക॰)].

൩൨൨. ‘ഥാ നദീ ച പന്ഥോ ച, പാനാഗാരം സഭാ പപാ;
ഏവം ലോകിത്ഥിയോ നാമ, വേലാ താസം ന വിജ്ജതി [കേസുചി പോത്ഥകേസു ഇമിസ്സാ ഗാഥായ പുബ്ബദ്ധാപരദ്ധം വിപരിയായേന ദിസ്സതി].

൩൨൩. ‘തതാസനസമാ ഏതാ, കണ്ഹസപ്പസിരൂപമാ;
ഗാവോ ബഹിതിണസ്സേവ, ഓമസന്തി വരം വരം.

൩൨൪. ‘തതാസനം കുഞ്ജരം കണ്ഹസപ്പം, മുദ്ധാഭിസിത്തം പമദാ ച സബ്ബാ;
ഏതേ നരോ [ഏതേന സോ (പീ॰)] നിച്ചയതോ [നിച്ചയത്തോ (സീ॰ പീ॰)] ഭജേഥ, തേസം ഹവേ ദുബ്ബിദു സബ്ബഭാവോ [സച്ചഭാവോ (സ്യാ॰)].

൩൨൫. ‘ച്ചന്തവണ്ണാ ന ബഹൂനം കന്താ, ന ദക്ഖിണാ പമദാ സേവിതബ്ബാ;
ന പരസ്സ ഭരിയാ ന ധനസ്സ ഹേതു, ഏതിത്ഥിയോ പഞ്ച ന സേവിതബ്ബാ’’.

അഥ ഖലു, ഭോ, ആനന്ദോ ഗിജ്ഝരാജാ കുണാലസ്സ സകുണസ്സ ആദിമജ്ഝകഥാപരിയോസാനം [ആദിമജ്ഝഗാഥാപരിയോസാനം (സ്യാ॰ ക॰)] വിദിത്വാ തായം വേലായം ഇമാ ഗാഥായോ അഭാസി –

൩൨൬. ‘‘ണ്ണമ്പി ചേമം പഥവിം ധനേന, ദജ്ജിത്ഥിയാ പുരിസോ സമ്മതായ;
ലദ്ധാ ഖണം അതിമഞ്ഞേയ്യ തമ്പി, താസം വസം അസതീനം ന ഗച്ഛേ.

൩൨൭. ‘‘ട്ഠാഹകം ചേപി അലീനവുത്തിം, കോമാരഭത്താരം പിയം മനാപം;
ആവാസു കിച്ചേസു ച നം ജഹന്തി, തസ്മാഹമിത്ഥീനം [തസ്മാ ഹി ഇത്ഥീനം (സീ॰ പീ॰)] ന വിസ്സസാമി.

൩൨൮. ‘‘ വിസ്സസേ ഇച്ഛതി മന്തി പോസോ, ന വിസ്സസേ രോദതി മേ സകാസേ;
സേവന്തി ഹേതാ പിയമപ്പിയഞ്ച, നാവാ യഥാ ഓരകൂലം പരഞ്ച.

൩൨൯. ‘‘ വിസ്സസേ സാഖപുരാണസന്ഥതം, ന വിസ്സസേ മിത്തപുരാണചോരം;
ന വിസ്സസേ രാജാനം സഖാ [രാജാ സഖാ (സീ॰ പീ॰)] മമന്തി, ന വിസ്സസേ ഇത്ഥി ദസന്ന മാതരം.

൩൩൦. ‘‘ വിസ്സസേ രാമകരാസു നാരിസു, അച്ചന്തസീലാസു അസഞ്ഞതാസു;
അച്ചന്തപേമാനുഗതസ്സ ഭരിയാ, ന വിസ്സസേ തിത്ഥസമാ ഹി നാരിയോ.

൩൩൧. ‘‘ഹനേയ്യും ഛിന്ദേയ്യും ഛേദാപേയ്യുമ്പി [ഹനേയ്യു ഛിന്ദേയ്യുംപി ഛദയേയ്യും (സീ॰ പീ॰), ഹനേയ്യുംപി ഛിന്ദേയ്യുംപി ഛേദാപേയ്യുംപി (സ്യാ॰)], കണ്ഠേപി [കണ്ഠമ്പി (സീ॰ സ്യാ॰)] ഛേത്വാ രുധിരം പിവേയ്യും;
മാ ദീനകാമാസു അസഞ്ഞതാസു, ഭാവം കരേ ഗങ്ഗതിത്ഥൂപമാസു.

൩൩൨. ‘‘സാ താസം യഥാ സച്ചം, സച്ചം താസം യഥാ മുസാ;
ഗാവോ ബഹിതിണസ്സേവ, ഓമസന്തി വരം വരം.

൬൩൩. “സതേനേതാ പലോഭേന്തി, പേക്ഖിതേന മ്ഹിതേന ച;
അഥോപി ദുന്നിവത്ഥേന, മഞ്ജുനാ ഭണിതേന ച.

൬൩൪. “ചോരിയോ കഥിനാ [കഠിനാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഹേതാ, വാളാ ച ലപസക്ഖരാ;
ന താ കിഞ്ചി ന ജാനന്തി, യം മനുസ്സേസു വഞ്ചനം.

൬൩൫. “അസാ ലോകിത്ഥിയോ നാമ, വേലാ താസം ന വിജ്ജതി;
സാരത്താ ച പഗബ്ഭാ ച, സിഖീ സബ്ബഘസോ യഥാ.

൬൩൬. “നത്ഥിത്ഥീനം പിയോ നാമ, അപ്പിയോപി ന വിജ്ജതി;
സേവന്തി ഹേതാ പിയമപ്പിയഞ്ച, നാവാ യഥാ ഓരകൂലം പരഞ്ച.

൬൩൭. “നത്ഥിത്ഥീനം പിയോ നാമ, അപ്പിയോപി ന വിജ്ജതി;
ധനത്താ [ധനത്ഥാ (സ്യാ॰)] പടിവല്ലന്തി, ലതാവ ദുമനിസ്സിതാ.

൬൩൮. “ഹത്ഥിബന്ധം അസ്സബന്ധം, ഗോപുരിസഞ്ച മണ്ഡലം [ചണ്ഡലം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
ഛവഡാഹകം പുപ്ഫഛഡ്ഡകം, സധനമനുപതന്തി നാരിയോ.

൬൩൯. “കുലപുത്തമ്പി ജഹന്തി അകിഞ്ചനം, ഛവകസമസദിസമ്പി [ഛവകസമം (സ്യാ॰ പീ॰)];
അനുഗച്ഛന്തി [ഗച്ഛന്തി (പീ॰)] അനുപതന്തി, ധനഹേതു ഹി നാരിയോ”തി [ധനഹേതു ച നാരിയോ (സ്യാ॰), ധനഹേതു നാരിയോ (പീ॰)].

അഥ ഖലു, ഭോ, നാരദോ ദേവബ്രാഹ്മണോ ആനന്ദസ്സ ഗിജ്ഝരാജസ്സ ആദിമജ്ഝകഥാപരിയോസാനം വിദിത്വാ തായം വേലായം ഇമാ ഗാഥായോ അഭാസി -

൬൪൦. “ചത്താരോമേ ന പൂരേന്തി, തേ മേ സുണാഥ ഭാസതോ;
സമുദ്ദോ ബ്രാഹ്മണോ രാജാ, ഇത്ഥീ ചാപി ദിജമ്പതി.

൬൪൧. “സരിതാ സാഗരം യന്തി, യാ കാചി പഥവിസ്സിതാ;
താ സമുദ്ദം ന പൂരേന്തി, ഊനത്താ ഹി ന പൂരതി.

൬൪൨. “ബ്രാഹ്മണോ ച അധീയാന, വേദമക്ഖാനപഞ്ചമം;
ഭിയ്യോപി സുതമിച്ഛേയ്യ, ഊനത്താ ഹി ന പൂരതി.

൬൪൩. “രാജാ ച പഥവിം സബ്ബം, സസമുദ്ദം സപബ്ബതം;
അജ്ഝാവസം വിജിനിത്വാ, അനന്തരതനോചിതം;
പാരം സമുദ്ദം പത്ഥേതി, ഊനത്താ ഹി ന പൂരതി.

൬൪൪. “ഏകമേകായ ഇത്ഥിയാ, അട്ഠട്ഠ പതിനോ സിയാ;
സൂരാ ച ബലവന്തോ ച, സബ്ബകാമരസാഹരാ;
കരേയ്യ നവമേ ഛന്ദം, ഊനത്താ ഹി ന പൂരതി.

൬൪൫. “സബ്ബിത്ഥിയോ സിഖിരിവ സബ്ബഭക്ഖാ, സബ്ബിത്ഥിയോ നദീരിവ സബ്ബവാഹീ;
സബ്ബിത്ഥിയോ കണ്ടകാനംവ സാഖാ, സബ്ബിത്ഥിയോ ധനഹേതു വജന്തി.

൩൮൬. “ന്ത്രാതഞ്ച ജാലേന നരോ പരാമസേ, ഓസിഞ്ചയേ [ഓസഞ്ചിയാ (സീ॰ പീ॰)] സാഗരമേകപാണിനാ;
സകേന ഹത്ഥേന കരേയ്യ ഘോസം [സകേന കാലേന ഹനേയ്യ ഘോസനം (പീ॰)], യോ സബ്ബഭാവം പമദാസു ഓസജേ.

൩൮൭. “ചോരീനം ബഹുബുദ്ധീനം, യാസു സച്ചം സുദുല്ലഭം;
ഥീനം ഭാവോ ദുരാജാനോ, മച്ഛസ്സേവോദകേ ഗതം.

൩൮൮. “അനലാ മുദുസമ്ഭാസാ, ദുപ്പൂരാ താ നദീസമാ;
സീദന്തി നം വിദിത്വാന, ആരകാ പരിവജ്ജയേ.

൩൮൯. “ആവട്ടനീ മഹാമായാ, ബ്രഹ്മചരിയവികോപനാ;
സീദന്തി നം വിദിത്വാന, ആരകാ പരിവജ്ജയേ.

൩൯൦. “യം ഏതാ [യഞ്ചേതാ (സ്യാ॰)] ഉപസേവന്തി, ഛന്ദസാ വാ ധനേന വാ;
ജാതവേദോവ സണ്ഠാനം, ഖിപ്പം അനുദഹന്തി നം”ന്തി.

അഥ ഖലു, ഭോ, കുണാലോ സകുണോ നാരദസ്സ ദേവബ്രാഹ്മണസ്സ ആദിമജ്ഝകഥാപരിയോസാനം വിദിത്വാ തായം വേലായം ഇമാ ഗാഥായോ അഭാസി -

൩൯൧. “സല്ലപേ നിസിതഖഗ്ഗപാണിനാ, പണ്ഡിതോ അപി പിസാചദോസിനാ;
ഉഗ്ഗതേജമുരഗമ്പി ആസിദേ, ഏകോ ഏകായ പമദായ നാലപേ [ഏകോ ഏകപമദം ഹി നാലപേ (പീ॰) ഏകോ ഏകപമാദായ നാലപേ (?)].

൩൯൨. “ലോകചിത്തമഥനാ ഹി നാരിയോ, നച്ചഗീതഭണിതമ്ഹിതാവുധാ;
ബാധയന്തി അനുപട്ഠിതസ്സതിം [അനുപട്ഠിതാസതീ (പീ॰)], ദീപേ രക്ഖസിഗണോവ [ദീപരക്ഖസിഗണാവ (സീ॰)] വാണിജേ.

൩൯൩. “നത്ഥി താസം വിനയോ ന സംവരോ, മജ്ജമംസനിരതാ [മജ്ജമംസാഭിരതാ (ക॰)] അസഞ്ഞതാ;
താ ഗിലന്തി പുരിസസ്സ പാഭതം, സാഗരേവ മകരം തിമിങ്ഗലോ [തിമിങ്ഗിലോ (സീ॰ പീ॰)].

൩൯൪. “പഞ്ചകാമഗുണസാതഗോചരാ, ഉദ്ധതാ അനിയതാ അസഞ്ഞതാ;
ഓസരന്തി പമദാ പമാദിനം, ലോണതോയവതിയംവ ആപകാ.

൩൯൫. “യം നരം ഉപലപേന്തി [ഉപരമന്തി (സീ॰ പീ॰), പലാപേന്തി (ക॰)] നാരിയോ, ഛന്ദസാ വ രതിയാ ധനേന വാ;
ജാതവേദസദിസമ്പി താദിസം, രാഗദോസവധിയോ [രാഗദോസവതിയോ (സീ॰ പീ॰)] ദഹന്തി നം.

൩൯൬. “അഡ്ഢം ഞത്വാ പുരിസം മഹദ്ധനം, ഓസരന്തി സധനാ സഹത്തനാ;
രത്തചിത്തമതിവേഠയന്തി നം, സാല മാലുവലതാവ കാനനേ.

൩൯൭. “താ ഉപേന്തി വിവിധേന ഛന്ദസാ, ചിത്രബിമ്ബമുഖിയോ അലങ്കതാ;
ഉഹസന്തി [ഊഹസന്തി (സീ॰ പീ॰), ഓഹസന്തി (സ്യാ॰)] പഹസന്തി നാരിയോ, സമ്ബരോവ [സംവരോവ (സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] സതമായകോവിദാ.

൩൬൮. “ജാതരൂപമണിമുത്തഭൂസിതാ, സക്കതാ പതികുലേസു നാരിയോ;
രക്ഖിതാ അതിചരന്തി സാമികം, ദാനവംവ ഹദയന്തരസ്സിതാ
[ഹദയന്തനിസ്സിതാ (ക॰), ഹദയന്തരനിസ്സിതാ (സ്യാ॰)].

൩൬൯. “തേജവാപി ഹി നരോ വിചക്ഖണോ, സക്കതോ ബഹുജനസ്സ പൂജിതോ;
നാരിനം വസഗതോ ന ഭാസതി, രാഹുനാ ഉപഹതോവ ചന്ദിമാ.

൩൭൦. “യം കരേയ്യ കുപിതോ ദിസോ ദിസം, ദുട്ഠചിത്തോ വസമാഗതം അരിം [അരി (സീ॰ പീ॰)];
തേന ഭിയ്യോ ബ്യസനം നിഗച്ഛതി, നാരിനം വസഗതോ അപേക്ഖവാ.

൩൭൧. “കേസലൂനനഖഛിന്നതജ്ജിതാ, പാദപാണികസദണ്ഡതാളിതാ;
ഹീനമേവുപഗതാ ഹി നാരിയോ, താ രമന്തി കുണപേവ മക്ഖികാ.

൩൭൨. “താ കുലേസു വിസിഖന്തരേസു വാ, രാജധാനിനിഗമേസു വാ പുന [വാ പന (സ്യാ॰)];
ഓഡ്ഡിതം നമുചിപാസവാകരം [വാഗുരം (സ്യാ॰)], ചക്ഖുമാ പരിവജ്ജേ സുഖത്ഥികോ.

൩൭൩. “ഓസ്സജിത്വ കുസലം തപോഗുണം, യോ അനരിയചരിതാനി മാചരി;
ദേവതാഹി നിരയം നിമിസ്സതി, ഛേദഗാമിമണിയംവ വാണിജോ.

൩൭൪. “സോ ഇധ ഗരഹിതോ പരത്ഥ ച, ദുമ്മതീ ഉപഹതോ [ഉപഗതോ (സീ॰ പീ॰)] സകമ്മുനാ;
ഗച്ഛതീ അനിയതോ ഗളാഗളം, ദുട്ഠഗദ്രഭരഥോവ ഉപ്പഥേ.

൩൭൫. “സോ ഉപേതി നിരയം പതാപനം, സത്തിസിമ്ബലിവനഞ്ച ആയസം;
ആവസിത്വാ തിരച്ഛാനയോനിയം, പേതരാജവിസയം ന മുഞ്ചതി [മുച്ചതി (ക॰)].

൩൭൬. “ദിബ്യഖിഡ്ഡരതിയോം ച നന്ദനേ, ചക്കവത്തിചരിതഞ്ച മാനുസേ;
നാസയന്തി പമദാ പമാദിനം, ദുഗ്ഗതിഞ്ച പടിപാദയന്തി നം.

൩൭൭. “ദിബ്യഖിഡ്ഡരതിയോ ന ദുല്ലഭാ, ചക്കവത്തിചരിതഞ്ച മാനുസേ;
സോണ്ണബ്യമ്ഹനിലയാ [സുവണ്ണബ്യമ്ഹനിലയാ (സ്യാ॰ ക॰), സോവണ്ണബ്യമ്ഹനിലയാ (പീ॰)] ച അച്ഛരാ, യേ ചരന്തി പമദാഹനത്ഥികാ.

൩൭൮. “കാമധാതുസമതിക്കമാ ഗതി, രൂപധാതുയാ ഭാവോ [രൂപധാതുയാ ഭവോ (സീ॰), രൂപധാതുസമ്ഭവോ (സ്യാ॰)] ന ദുല്ലഭോ;
വീതരാഗവിസയൂപപത്തിയാ, യേ ചരന്തി പമദാഹനത്ഥികാ.

൩൭൯. “സബ്ബദുക്ഖസമതിക്കമം സിവം, അച്ചന്തമചലിതം അസങ്ഖതം;
നിബ്ബുതേഹി സുചിഹീ ന ദുല്ലഭം, യേ ചരന്തി പമദാഹനത്ഥികാ”തി.

൩൮൦. “കുണാലോഹം തദാ ആസിം, ഉദായീ ഫുസ്സകോകിലോ;
ആനന്ദോ ഗിജ്ഝരാജാസി, സാരിപുത്തോ ച നാരദോ;
പരിസാ ബുദ്ധപരിസാ, ഏവം ധാരേഥ ജാതക”ന്തി.

൫൩൭. മഹാസുതസോമജാതകം (൫)

൩൭൧. “കസ്മാ തുവം രസക ഏദിസാനി, കരോസി കമ്മാനി സുദാരുണാനി;
ഹനാസി ഇത്ഥീ പുരിസേ ച മൂള്ഹോ, മംസസ്സ ഹേതു അദു [ആദു (സീ॰ സ്യാ॰)] ധനസ്സ കാരണാ”.

൩൭൨. “നാഹം അത്തഹേതൂ ന ധനസ്സ കാരണാ, ന പുത്തദാരസ്സ സഹായഞാതിനം;
ഭത്താ ച മേ ഭഗവാ ഭൂമിപാലോ, സോ ഖാദതി മംസം ഭദന്തേദിസം”.

൩൭൩. “സചേ തുവം ഭത്തുരത്ഥേ പയുത്തോ, കരോസി കമ്മാനി സുദാരുണാനി;
പാതോവ അന്തേപുരം പാപുണിത്വാ, ലപേയ്യാസി മേ രാജിനോ സമ്മുഖേ തം”.

൩൭൪. “തഥാ കരിസ്സാമി അഹം ഭദന്തേ, യഥാ തുവം [യമേവ ത്വം (സീ॰)] ഭാസസി കാളഹത്ഥി;
പാതോവ അന്തേപുരം പാപുണിത്വാ, വക്ഖാമി തേ രാജിനോ സമ്മുഖേ തം”.

൩൭൫. തതോ രത്യാ വിവസാനേ [വിവസനേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], സൂരിയുഗ്ഗമനം പതി;
കാളോ രസകമാദായ, രാജാനം ഉപസങ്കമി;
ഉപസങ്കമ്മ [ഉപസങ്കമിത്വാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] രാജാനം, ഇദം വചനമബ്രവി.

൩൭൬. “സച്ചം കിര മഹാരാജ, രസകോ പേസിതോ തയാ;
ഹനതി ഇത്ഥിപുരിസേ, തുവം മംസാനി ഖാദസി”.

൩൭൭. “ഏവമേവ തഥാ കാള, രസകോ പേസിതോ മയാ;
മമ അത്ഥം കരോന്തസ്സ, കിമേതം പരിഭാസസി”.

൩൭൮. “ആനന്ദോ സബ്ബമച്ഛാനം, ഖാദിത്വാ രസഗിദ്ധിമാ;
പരിക്ഖീണായ പരിസായ, അത്താനം ഖാദിയാ മതോ.

൩൭൯. “ഏവം പമത്തോ രസഗാരവേ രത്തോ [രതോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], ബാലോ യദീ ആയതി നാവബുജ്ഝതി;
വിധമ്മ പുത്തേ ചജി [ചജിത്വാ (ക॰)] ഞാതകേ ച, പരിവത്തിയ അത്താനഞ്ഞേവ [അത്താനമേവ (സീ॰ പീ॰)] ഖാദതി.

൩൮൦. “ഇദം തേ സുത്വാന വിഗേതു [വിഹേതു (സീ॰ പീ॰)] ഛന്ദോ, മാ ഭക്ഖയീ [മാ ഭക്ഖസീ (സീ॰ പീ॰)] രാജ മനുസ്സമംസം;
മാ ത്വം ഇമം കേവലം വാരിജോവ, ദ്വിപദാധിപ [ദിപദാദിപ (സീ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി] സുഞ്ഞമകാസി രട്ഠം”.

൩൮൧. “സുജാതോ നാമ നാമേന, ഓരസോ തസ്സ അത്രജോ [തസ്സ ഓരസ അത്രജോ (സീ॰), തസ്സ അത്രജ ഓരസോ (പീ॰)];
ജമ്ബുപേസിമലദ്ധാന, മതോ സോ തസ്സ സങ്ഖയേ.

൩൮൨. “ഏവമേവ അഹം കാള, ഭുത്വാ ഭക്ഖം രസുത്തമം;

അലദ്ധാ മാനുസം മംസം, മഞ്ഞേ ഹിസ്സാമി [ഹേസ്സാമി (സീ॰ സ്യാ॰), ഹസ്സാമി (പീ॰)] ജീവിതം’’.

൩൮൩. ‘‘മാണവ അഭിരൂപോസി, കുലേ ജാതോസി സോത്ഥിയേ;
ന ത്വം അരഹസി താത, അഭക്ഖം ഭക്ഖയേതവേ’’.

൩൮൪. ‘‘അസാനം അഞ്ഞതരം ഏതം, കസ്മാ [യസ്മാ (സീ॰ പീ॰)] മം ത്വം നിവാരയേ;
സോഹം തത്ഥ ഗമിസ്സാമി, യത്ഥ ലച്ഛാമി ഏദിസം.

൩൮൫. ‘‘സോവാഹം നിപ്പതിസ്സാമി, ന തേ വച്ഛാമി സന്തികേ;
യസ്സ മേ ദസ്സനേന ത്വം, നാഭിനന്ദസി ബ്രാഹ്മണ’’.

൩൮൬. ‘‘അദ്ധാ അഞ്ഞേപി ദായാദേ, പുത്തേ ലച്ഛാമ മാണവ;
ത്വഞ്ച ജമ്മ വിനസ്സസ്സു, യത്ഥ പത്തം ന തം സുണേ’’.

൩൮൭. ‘‘ഏവമേവ തുവം രാജ, ദ്വിപദിന്ദ സുണോഹി മേ;
പബ്ബാജേസ്സന്തി തം രട്ഠാ, സോണ്ഡം മാണവകം യഥാ’’.

൩൮൮. ‘‘സുജാതോ നാമ നാമേന, ഭാവിതത്താന സാവകോ;
അച്ഛരം കാമയന്തോവ, ന സോ ഭുഞ്ജി ന സോ പിവി.

൩൮൯. ‘‘കുസഗ്ഗേനുദകമാദായ [കുസഗ്ഗേ ഉദകമാദായ (സീ॰ പീ॰)], സമുദ്ദേ ഉദകം മിനേ;
ഏവം മാനുസകാ കാമാ, ദിബ്ബകാമാന സന്തികേ.

൩൯൦. ‘‘ഏവമേവ അഹം കാള, ഭുത്വാ ഭക്ഖം രസുത്തമം;
അലദ്ധാ മാനുസം മംസം, മഞ്ഞേ ഹിസ്സാമി ജീവിതം’’.

൩൯൧. ‘‘യഥാപി തേ ധതരട്ഠാ, ഹംസാ വേഹായസങ്ഗമാ;
അഭുത്തപരിഭോഗേന [അവുത്തിപരിഭോഗേന (സീ॰ പീ॰), അയുത്തപരിഭോഗേന (സ്യാ॰)], സബ്ബേ അബ്ഭത്ഥതം ഗതാ.

൩൯൨. ‘‘ഏവമേവ തുവം രാജ, ദ്വിപദിന്ദ സുണോഹി മേ;
അഭക്ഖം രാജ ഭക്ഖേസി, തസ്മാ പബ്ബാജയന്തി തം’’.

൩൯൩. ‘‘തിട്ഠാഹീതി മയാ വുത്തോ, സോ ത്വം ഗച്ഛസി പമ്മുഖോ [പാമുഖോ (ക॰)];
അട്ഠിതോ ത്വം ഠിതോമ്ഹീതി, ലപസി ബ്രഹ്മചാരിനി;
ഇദം തേ സമണായുത്തം, അസിഞ്ച മേ മഞ്ഞസി കങ്കപത്തം’’ [കങ്ഖപത്തം (സ്യാ॰ ക॰)].

൩൯൪. ‘‘ഠിതോഹമസ്മീ സധമ്മേസു രാജ, ന നാമഗോത്തം പരിവത്തയാമി;
ചോരഞ്ച ലോകേ അഠിതം വദന്തി, ആപായികം നേരയികം ഇതോ ചുതം.

൩൯൫. ‘‘സചേ ത്വം സദ്ദഹസി [സചേപി സഹസി (സീ॰ പീ॰)] രാജ, സുതം ഗണ്ഹാഹി ഖത്തിയ [ഖത്തിയം (സ്യാ॰)];
തേന യഞ്ഞം യജിത്വാന, ഏവം സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി’’.

൯൬.“കസ്മിം നു രട്ഠേ തവ ജാതിഭൂമി [ജാതഭൂമി (സീ॰)], അഥ കേന അത്ഥേന ഇധാനുപത്തോ;
അക്ഖാഹി മേ ബ്രാഹ്മണ ഏതമത്ഥം, കിമിച്ഛസീ ദേമി തയജ്ജ പത്ഥിതം”.

൯൭.“ഗാഥാ ചതസ്സോ ധരണീമഹിസ്സര, സുഗമ്ഭിരത്ഥാ വരസാഗരൂപമാ;
തവേവ അത്ഥായ ഇധാഗതോസ്മി, സുണോഹി ഗാഥാ പരമത്ഥസംഹിതാ”.

൯൮.“ന വേ രുദന്തി മതിമന്തോ സപഞ്ഞാ, ബഹുസ്സുതാ യേ ബഹുട്ഠാനചിന്തിനോ;
ദീപഞ്ഹി ഏതം പരമം നരാനം, യം പണ്ഡിതാ സോകനുദാ ഭവന്തി.

൯൯.“അത്താനം ഞാതീ ഉദാഹു [ഉദ (സീ॰ പീ॰)] പുത്തദാരം, ധഞ്ഞം ധനം രജതം ജാതരൂപം;
കിമേവ ത്വം [കിമോ നു ത്വം (സീ॰ പീ॰)] സുതസോമാനുതപ്പേ, കോരബ്യസേട്ഠ വചനം സുണോമ തേതം’.

൧൦൦.“നേവാഹമത്താനമനുത്ഥുനാമി, ന പുത്തദാരം ന ധനം ന രട്ഠം;
സതഞ്ച ധമ്മോ ചരിതോ പുരാണോ, തം സങ്കരം [സങ്ഗരം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി] ബ്രാഹ്മണസ്സാനുതപ്പേ.

൧൦൧.“കതോ മയാ സങ്കരോ ബ്രാഹ്മണേന, രട്ഠേ സകേ ഇസ്സരിയേ ഠിതേന;
തം സങ്കരം ബ്രാഹ്മണസപ്പദായ, സച്ചാനുരക്ഖീ പുനരാവജിസ്സം”.

൧൦൨.“നേവാഹമേതം അഭിസദ്ദഹാമി, സുഖീ നരോ മച്ചുമുഖാ പമുത്തോ;
അമിത്തഹത്ഥം പുനരാവജേയ്യ, കോരബ്യസേട്ഠ ന ഹി മം ഉപേസി.

൧൦൩.“മുത്തോ തുവം പോരിസാദസ്സ ഹത്ഥാ, ഗന്ത്വാ സകം മന്ദിരം കാമകാമീ;
മധുരം പിയം ജീവിതം ലദ്ധ രാജ, കുതോ തുവം ഏഹിസി മേ സകാസം”.

൧൦൪.“മതം വരേയ്യ പരിസുദ്ധസീലോ, ന ജീവിതം [ന ഹി ജീവിതം (സീ॰)] ഗരഹിതോ പാപധമ്മോ;
ന ഹി തം നരം തായതി [തായതേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] ദുഗ്ഗതീഹി, യസ്സാപി ഹേതു അലികം ഭണേയ്യ.

൧൦൫.“സചേപി വാതോ ഗിരിമാവഹേയ്യ, ചന്ദോ ച സൂരിയോ ച ഛമാ പതേയ്യും;
സബ്ബാ ച നജ്ജോ പടിസോതം വജേയ്യും, ന ത്വേവഹം രാജ മുസാ ഭണേയ്യം.

൧൦൬.[അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി] “നഭം ഫലേയ്യ ഉദധീപി സുസ്സേ, സംവട്ടയേ ഭൂതധരാ വസുന്ധരാ;
സിലുച്ചയോ മേരു സമൂലമുപ്പതേ, ന ത്വേവഹം രാജ മുസാ ഭണേയ്യം”
[അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി].

൧൦൭.“അസിഞ്ച സത്തിഞ്ച പരാമസാമി, സപഥമ്പി തേ സമ്മ അഹം കരോമി;
തയാ പമുത്തോ അനണോ ഭവിത്വാ, സച്ചാനുരക്ഖീ പുനരാവജിസ്സം”.

ർംവ്വ. “യോ തേ കതോ സങ്കരോ ബ്രാഹ്മണേന, രട്ഠേ സകേ ഇസ്സരിയേ ഠിതേന;
തം സങ്കരം ബ്രാഹ്മണസപ്പദായ, സച്ചാനുരക്ഖീ പുനരാവജസ്സു”.

ർംൻ. “യോ മേ കതോ സങ്കരോ ബ്രാഹ്മണേന, രട്ഠേ സകേ ഇസ്സരിയേ ഠിതേന;
തം സങ്കരം ബ്രാഹ്മണസപ്പദായ, സച്ചാനുരക്ഖീ പുനരാവജിസ്സം”.

ർ൧ം. “മുത്തോ ച സോ പോരിസാദസ്സ ഹത്ഥാ, ഗന്ത്വാന തം ബ്രാഹ്മണം ഏതദവോച;
സുണോമ [സുണോമി (സീ॰ സ്യാ॰)] ഗാഥായോ സതാരഹായോ, യാ മേ സുതാ അസ്സു ഹിതായ ബ്രഹ്മേ”.

ർ൧൧. “സകിദേവ സുതസോമ, സബ്ഭി ഹോതി [ഹോതു (പീ॰)] സമാഗമോ;
സാ നം സങ്ഗതി പാലേതി, നാസബ്ഭി ബഹുസങ്ഗമോ.

ർ൧വ. “സബ്ഭിരേവ സമാസേഥ, സബ്ഭി കുബ്ബേഥ സന്ഥവം;
സതം സദ്ധമ്മമഞ്ഞായ, സേയ്യോ ഹോതി ന പാപിയോ.

ർ൧ൺ. “ജീരന്തി വേ രാജരഥാ സുചിത്താ, അഥോ സരീരമ്പി ജരം ഉപേതി;
സതഞ്ച ധമ്മോ ന ജരം ഉപേതി, സന്തോ ഹവേ സബ്ഭി പവേദയന്തി.

ർ൧ർ. “നഭഞ്ചം ദൂരേ പഥവീ ച ദൂരേ, പാരം സമുദ്ദസ്സ തദാഹു ദൂരേ;
തതോ ഹവേ ദൂരതരം വദന്തി, സതഞ്ച ധമ്മോ [ധമ്മം (സീ॰ പീ॰)] അസതഞ്ച രാജ”.

ർ൧ൾ. “സഹസ്സിയാ [സഹസ്സിയോ (സീ॰ പീ॰)] ഇമാ ഗാഥാ, നഹിമാ [ന ഇമാ, (സീ॰ പീ॰) നയിമാ (സ്യാ॰)] ഗാഥാ സതാരഹാ;
ചത്താരി ത്വം സഹസ്സാനി, ഖിപ്പം ഗണ്ഹാഹി ബ്രാഹ്മണ”.

ർ൧ന്ത്ര. “ആസീതിയാ നാവുതിയാ [അസീതിയാ നവുതിയാ (പീ॰)] ച ഗാഥാ, സതാരഹാ ചാപി ഭവേയ്യ [ഭവേയ്യു (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഗാഥാ;
പച്ചത്തമേവ സുതസോമ ജാനഹി, സഹസ്സിയാ നാമ കാ അത്ഥി [സഹസ്സിയോ നാമ ഇധത്ഥി (സീ॰)] ഗാഥാ”.

ർ൧ൽ. “ഇച്ഛാമി വോഹം സുതവുദ്ധിമത്തനോ, സന്തോതി മം [സന്തോ മമം (സ്യാ॰), സന്തോ ച മം (സീ॰ പീ॰ ക॰)] സപ്പുരിസാ ഭജേയ്യും;
അഹം സവന്തീഹി മഹോദധീവ, ന ഹി താത തപ്പാമി സുഭാസിതേന.

ർ൧വ്വ. “അഗ്ഗി യഥാ തിണകട്ഠം ദഹന്തോ, ന തപ്പതീ സാഗരോവ [സാഗരോ വാ (സീ॰ പീ॰)] നദീഹി;
ഏവമ്പി തേ പണ്ഡിതാ രാജസേട്ഠ, സുത്വാ ന തപ്പന്തി സുഭാസിതേന.

ർ൧ൻ. “സകസ്സ ദാസസ്സ യദാ സുണോമി, ഗാഥം അഹം അത്ഥവതിം [ഗാഥാ അഹം അത്ഥവതീ (സീ॰ പീ॰)] ജനിന്ദ;
തമേവ സക്കച്ച നിസാമയാമി, ന ഹി താത ധമ്മേസു മമത്ഥി തിത്തി”.

ർവ൦. “ഇദം തേ രട്ഠം സധനം സയോഗ്ഗം, സകായുരം സബ്ബകാമൂപപന്നം;
കിം കാമഹേതു പരിഭാസസിമം [ഭാസസേ മം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)],
ഗച്ഛാമഹം പോരിസാദസ്സ ഞത്തേ” [പോരിസാദസ്സ കന്തേ (സീ॰ പീ॰),

പോരിസാദസ്സുപഞ്ഞേ (ക॰)].

൪൮൧. ‘‘അത്താനുരക്ഖായ ഭവന്തി ഹേതേ, ഹത്ഥാരോഹാ രഥികാ പത്തികാ ച;
അസ്സാരുഹാ [അസ്സാരോഹാ (സ്യാ॰ പീ॰)] യേ ച ധനുഗ്ഗഹാസേ, സേനം പയുഞ്ജാമ ഹനാമ സത്തും’’.

൪൮൨. ‘‘സുദുക്കരം പോരിസാദോ അകാസി, ജീവം ഗഹേത്വാന അവസ്സജീ മം;
തം താദിസം പുബ്ബകിച്ചം സരന്തോ, ദുബ്ഭേ അഹം തസ്സ കഥം ജനിന്ദ’’.

൪൮൩. ‘‘ബന്ദിത്വാ സോ പിതരം മാതരഞ്ച, അനുസാസേത്വാ നേഗമഞ്ച ബലഞ്ച;
സച്ചവാദീ സച്ചാനുരക്ഖമാനോ, അഗമാസി സോ യത്ഥ പോരിസാദോ’’.

൪൮൪. ‘‘കതോ മയാ സങ്കരോ ബ്രാഹ്മണേന, രട്ഠേ സകേ ഇസ്സരിയേ ഠിതേന;
തം സങ്കരം ബ്രാഹ്മണസപ്പദായ, സച്ചാനുരക്ഖീ പുനരാഗതോസ്മി;
യജസ്സു യഞ്ഞം ഖാദ മം പോരിസാദ’’.

൪൮൫. ‘‘ന ഹായതേ ഖാദിതം [ഖാദിതും (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മയ്ഹം പച്ഛാ, ചിതകാ അയം താവ സധൂമികാവ [സധൂമകാ ച (സ്യാ॰)];
നിദ്ധൂമകേ പചിതം സാധുപക്കം, സുണോമ [സുണോമി (സീ॰), സുണാമ (പീ॰)] ഗാഥായോ സതാരഹായോ’’.

൪൮൬. ‘‘അധമ്മികോ ത്വം പോരിസാദകാസി [പോരിസാദമകാസി (ക॰)], രട്ഠാ ച ഭട്ഠോ ഉദരസ്സ ഹേതു;
ധമ്മഞ്ചിമാ അഭിവദന്തി ഗാഥാ, ധമ്മോ ച അധമ്മോ ച കുഹിം സമേതി.

൪൮൭. ‘‘അധമ്മികസ്സ ലുദ്ദസ്സ, നിച്ചം ലോഹിതപാണിനോ;
നത്ഥി സച്ചം കുതോ ധമ്മോ, കിം സുതേന കരിസ്സസി’’.

൪൮൮. ‘‘യോ മംസഹേതു മിഗവം ചരേയ്യ, യോ വാ ഹനേ പുരിസമത്തഹേതു;
ഉഭോപി തേ പേച്ച സമാ ഭവന്തി, കസ്മാ നോ [കസ്മാ നു (ക॰)] അധമ്മികം ബ്രൂസി മം ത്വം’’.

൪൮൯. ‘‘പഞ്ച പഞ്ചനഖാ ഭക്ഖാ, ഖത്തിയേന പജാനതാ;
അഭക്ഖം രാജ ഭക്ഖേസി, തസ്മാ അധമ്മികോ തുവം’’.

൪൯൦. ‘‘മുത്തോ തുവം പോരിസാദസ്സ ഹത്ഥാ, ഗന്ത്വാ സകം മന്ദിരം കാമകാമീ;
അമിത്തഹത്ഥം പുനരാഗതോസി, ന ഖത്തധമ്മേ കുസലോസി രാജ’’.

൪൯൧. ‘‘യേ ഖത്തധമ്മേ കുസലാ ഭവന്തി, പായേന തേ നേരയികാ ഭവന്തി;
തസ്മാ അഹം ഖത്തധമ്മം പഹായ, സച്ചാനുരക്ഖീ പുനരാഗതോസ്മി;
യജസ്സു യഞ്ഞം ഖാദ മം പോരിസാദ’’.

൪൯൨. ‘‘പാസാദവാസാ പഥവീഗവസ്സാ, കാമിത്ഥിയോ കാസികചന്ദനഞ്ച;
സബ്ബം തഹിം ലഭസി [ലബ്ഭതി (പീ॰)] സാമിതായ, സച്ചേന കിം പസ്സസി ആനിസംസം’’.

൪൯൩. ‘‘യേ കേചിമേ അത്ഥി രസാ പഥബ്യാ, സച്ചം തേസം സാധുതരം രസാനം;

സച്ചേ ഠിതാ സമണബ്രാഹ്മണാ ച, തരന്തി ജാതിമരണസ്സ പാരം”.

൪൯൩. “മുത്തോ തുവം പോരിസാദസ്സ ഹത്ഥാ, ഗന്ത്വാ സകം മന്ദിരം കാമകാമീ;
അമിത്തഹത്ഥം പുനരാഗതോസി, ന ഹി നൂന തേ മരണഭയം ജനിന്ദ;
അലീനചിത്തോ അസി [ച’സി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] സച്ചവാദീ”.

൪൯൪. “കതാ മേ കല്യാണാ അനേകരൂപാ, യഞ്ഞാ യിട്ഠാ യേ വിപുലാ പസത്ഥാ;
വിസോധിതോ പരലോകസ്സ മഗ്ഗോ, ധമ്മേ ഠിതോ കോ മരണസ്സ ഭായേ.

൪൯൫. “കതാ മേ കല്യാണാ അനേകരൂപാ, യഞ്ഞാ യിട്ഠാ യേ വിപുലാ പസത്ഥാ;
അനാനുതപ്പം പരലോകം ഗമിസ്സം, യജസ്സു യഞ്ഞം അദ [ഖാദ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മം പോരിസാദ.

൪൯൬. “പിതാ ച മാതാ ച ഉപട്ഠിതാ മേ, ധമ്മേന മേ ഇസ്സരിയം പസത്ഥം;
വിസോധിതോ പരലോകസ്സ മഗ്ഗോ, ധമ്മേ ഠിതോ കോ മരണസ്സ ഭായേ.

൪൯൭. “പിതാ ച മാതാ ച ഉപട്ഠിതാ മേ, ധമ്മേന മേ ഇസ്സരിയം പസത്ഥം;
അനാനുതപ്പം പരലോകം ഗമിസ്സം, യജസ്സു യഞ്ഞം അദ മം പോരിസാദ.

൪൯൮. “ഞാതീസു മിത്തേസു കതാ മേ കാരാ [കതൂപകാരോ (സ്യാ॰ ക॰)], ധമ്മേന മേ ഇസ്സരിയം പസത്ഥം;
വിസോധിതോ പരലോകസ്സ മഗ്ഗോ, ധമ്മേ ഠിതോ കോ മരണസ്സ ഭായേ.

൪൯൯. “ഞാതീസും മിത്തേസു കതാ മേ കാരാ, ധമ്മേന മേ ഇസ്സരിയം പസത്ഥം;
അനാനുതപ്പം പരലോകം ഗമിസ്സം, യജസ്സു യഞ്ഞം അദ മം പോരിസാദ.

൫൦൦. “ദിന്നം മേ ദാനം ബഹുധാ ബഹൂനം, സന്തപ്പിതാ സമണബ്രാഹ്മണാ ച;
വിസോധിതോ പരലോകസ്സ മഗ്ഗോ, ധമ്മേ ഠിതോ കോ മരണസ്സ ഭായേ.

൫൦൧. “ദിന്നം മേ ദാനം ബഹുധാ ബഹൂനം, സന്തപ്പിതാ സമണബ്രാഹ്മണാ ച;
അനാനുതപ്പം പരലോകം ഗമിസ്സം, യജസ്സു യഞ്ഞം അദ മം പോരിസാദ”.

൫൦൨. “വിസം പജാനം പുരിസോ അദേയ്യ, ആസീവിസം ജലിതമുഗ്ഗതേജം;
മുദ്ധാപി തസ്സ വിഫലേയ്യ [വിപതേയ്യ (സീ॰ പീ॰)] സത്തധാ, യോ താദിസം സച്ചവാദിം അദേയ്യ”.

൫൦൩. “സുത്വാ ധമ്മം വിജാനന്തി, നരാ കല്യാണപാപകം;
അപി ഗാഥാ സുണിത്വാന, ധമ്മേ മേ രമതേ [രമതീ (സീ॰ പീ॰)] മനോ”.

൫൦൪. “സകിദേവ മഹാരാജ [സുതസോമ (സീ॰ പീ॰)], സബ്ഭി ഹോതി സമാഗമോ;
സാ നം സങ്ഗതി പാലേതി, നാസബ്ഭി ബഹുസങ്ഗമോ.

൫൦൫. “സബ്ഭിരേവ സമാസേഥ, സബ്ഭി കുബ്ബേഥ സന്ഥവം;
സതം സദ്ധമ്മമഞ്ഞായ, സേയ്യോ ഹോതി ന പാപിയോ.

൪൪൭. ജീരന്തി വേ രാജരഥാ സുചിത്താ, അഥോ സരീരമ്പി ജരം ഉപേതി;
സതഞ്ച ധമ്മോ ന ജരം ഉപേതി, സന്തോ ഹവേ സബ്ഭി പവേദയന്തി.

൪൪൮. “നഭഞ്ചം ദൂരേ പഥവീ ച ദൂരേ, പാരം സമുദ്ദസ്സ തദാഹു ദൂരേ;
തതോ ഹവേ ദൂരതരം വദന്തി, സതഞ്ച ധമ്മോ [ധമ്മം (സീ॰ പീ॰)] അസതഞ്ച രാജ”.

൪൪൯. “ഗാഥാ ഇമാ അത്ഥവതീ സുബ്യഞ്ജനാ, സുഭാസിതാ തുയ്ഹ ജനിന്ദ സുത്വാ;
ആനന്ദി വിത്തോ സുമനോ പതീതോ, ചത്താരി തേ സമ്മ വരേ ദദാമി”.

൪൫൦. “യോ നത്തനോ മരണം ബുജ്ഝസി തുവം [ബുജ്ഝസേ ത്വം (സീ॰ പീ॰), ബുജ്ഝസേ തുവം (സ്യാ॰)], ഹിതാഹിതം വിനിപാതഞ്ച സഗ്ഗം;
ഗിദ്ധോ രസേ ദുച്ചരിതേ നിവിട്ഠോ, കിം ത്വം വരം ദസ്സസി പാപധമ്മ.

൪൫൧. “അഹഞ്ച തം ദേഹി വരന്തി വജ്ജം, ത്വഞ്ചാപി ദത്വാന അവാകരേയ്യ;
സന്ദിട്ഠികം കലഹമിമം വിവാദം, കോ പണ്ഡിതോ ജാനമുപബ്ബജേയ്യ”.

൪൫൨. “ന തം വരം അരഹതി ജന്തു ദാതും, യം വാപി ദത്വാന അവാകരേയ്യ;
വരസ്സു സമ്മ അവികമ്പമാനോ, പാണം ചജിത്വാനപി ദസ്സമേവ”.

൪൫൩. “അരിയസ്സ അരിയേന സമേതി സഖ്യം [സക്ഖി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], പഞ്ഞസ്സ പഞ്ഞാണവതാ സമേതി;
പസ്സേയ്യ തം വസ്സസതം അരോഗം [ആരോഗ്യം (ക॰)], ഏതം വരാനം പഠമം വരാമി”.

൪൫൪. “അരിയസ്സ അരിയേന സമേതി സഖ്യം, പഞ്ഞസ്സ പഞ്ഞാണവതാ സമേതി;
പസ്സാസി മം വസ്സസതം അരോഗം, ഏതം വരാനം പഠമം ദദാമി”.

൪൫൫. “യേ ഖത്തിയാസേ ഇധ ഭൂമിപാലാ, മുദ്ധാഭിസിത്താ കതനാമധേയ്യാ;
ന താദിസേ ഭൂമിപതീ അദേസി, ഏതം വരാനം ദുതിയം വരാമി”.

൪൫൬. “യേ ഖത്തിയാസേ ഇധ ഭൂമിപാലാ, മുദ്ധാഭിസിത്താ കതനാമധേയ്യാ;
ന താദിസേ ഭൂമിപതീ അദേമി, ഏതം വരാനം ദുതിയം ദദാമി”.

൪൫൭. “പരോസതം ഖത്തിയാ തേ ഗഹിതാ, തലാവുതാ അസ്സുമുഖാ രുദന്താ;
സകേ തേ രട്ഠേ പടിപാദയാഹി, ഏതം വരാനം തതിയം വരാമി”.

൪൫൮. “പരോസതം ഖത്തിയാ മേ ഗഹിതാ, തലാവുതാ അസ്സുമുഖാ രുദന്താ;
സകേ തേ രട്ഠേ പടിപാദയാമി [സകേന രട്ഠേന പടിപാദയാമി തേ (സീ॰)], ഏതം വരാനം തതിയം ദദാമി”.

൪൫൯. “ഛിദ്ദം തേ രട്ഠം ബ്യഥിതാ [ബ്യഥിതം (സീ॰), ബ്യാധിതം (പീ॰)] ഭയാ ഹി, പുഥൂ നരാ ലേണമനുപ്പവിട്ഠാ;
മനുസ്സമംസം വിരമേഹി [വിരമാഹി (സ്യാ॰)] രാജ, ഏതം വരാനം ചതുത്ഥം വരാമി”.

൪൬൦. “അദ്ധാ ഹി സോ ഭക്ഖോ മമ [മമം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മനാപോ, ഏതസ്സ ഹേതുമ്ഹി [ഹേതുമ്പി (പീ॰)] വനം പവിട്ഠോ;

സോഹം കഥം ഏത്തോ ഉപാരമേയ്യം, അഞ്ഞം വരാനം ചതുത്ഥം വരസ്സു’’.

൪൬൧. ‘‘ന്നം വേ പിയം മേതി ജനിന്ദ താദിസോ, അത്തം നിരംകച്ച [നിരംകത്വാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പിയാനി സേവതി;
അത്താവ സേയ്യോ പരമാ ച [പരമാവ (ബഹൂസു) ജാ॰ ഫ.ന്ന.വ്വഫ സംസന്ദേതബ്ബം] സേയ്യോ, ലബ്ഭാ പിയാ ഓചിതത്ഥേന [ഓചിതത്തേന (ക॰)] പച്ഛാ’’.

൪൬൨. ‘‘പിയം മേ മാനുസം മംസം, സുതസോമ വിജാനഹി;
നമ്ഹി സക്കാ [നമ്ഹി സക്കോ (സീ॰ പീ॰)] നിവാരേതും, അഞ്ഞം [അഞ്ഞം തുവം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] വരം സമ്മ വരസ്സു’’.

൪൬൩. ‘‘യോ വേ പിയം മേതി പിയാനുരക്ഖീ [പിയാനുകങ്ഖീ (സീ॰ പീ॰)], അത്തം നിരംകച്ച പിയാനി സേവതി;
സോണ്ഡോവ പിത്വാ വിസമിസ്സപാനം [പീത്വന വിസസ്സ ഥാലം (സീ॰ പീ॰), പിത്വാ വിസമിസ്സഥാലം (സ്യാ॰ ക॰)], തേനേവ സോ ഹോതി ദുക്ഖീ പരത്ഥ.

൪൬൪. ‘‘യോ ചീധ സങ്ഖായ പിയാനി ഹിത്വാ, കിച്ഛേനപി സേവതി അരിയധമ്മേ [അരിയധമ്മം (സീ॰ പീ॰)];
ദുക്ഖിതോവ പിത്വാന യഥോസധാനി, തേനേവ സോ ഹോതി സുഖീ പരത്ഥ’’.

൪൬൫. ‘‘ഓഹായഹം പിതരം മാതരഞ്ച, മനാപിയേ കാമഗുണേ ച [കാമഗുണേപി (സ്യാ॰ ക॰)] പഞ്ച;
ഏതസ്സ ഹേതുമ്ഹി വനം പവിട്ഠോ, തം തേ വരം കിന്തി മഹം ദദാമി’’.

൪൬൬. ‘‘ന. പണ്ഡിതാ ദിഗുണമാഹു വാക്യം, സച്ചപ്പടിഞ്ഞാവ ഭവന്തി സന്തോ;
വരസ്സു സമ്മ ഇതി മം അവോച, ഇച്ചബ്രവീ ത്വം ന ഹി തേ സമേതി’’.

൪൬൭. ‘‘അപുഞ്ഞലാഭം അയസം അകിത്തിം, പാപം ബഹും ദുച്ചരിതം കിലേസം;
മനുസ്സമംസസ്സ കതേ [ഭവോ (സ്യാ॰ ക॰)] ഉപാഗാ, തം തേ വരം കിന്തി മഹം ദദേയ്യം.

൪൬൮. ‘‘ന്നം തം വരം അരഹതി ജന്തു ദാതും, യം വാപി ദത്വാന അവാകരേയ്യ;
വരസ്സു സമ്മ അവികമ്പമാനോ, പാണം ചജിത്വാനപി ദസ്സമേവ’’.

൪൬൯. ‘‘പാണം ചജന്തി സന്തോ നാപി ധമ്മം, സച്ചപ്പടിഞ്ഞാവ ഭവന്തി സന്തോ;
ദത്വാ വരം ഖിപ്പമവാകരോഹി, ഏതേന സമ്പജ്ജ സുരാജസേട്ഠ.

൪൭൦. ‘‘ചജേ ധനം [ധനം ചജേ (സീ॰)] അങ്ഗവരസ്സ ഹേതു [യോ പന അങ്ഗഹേതു (സീ॰ പീ॰)], അങ്ഗം ചജേ ജീവിതം രക്ഖമാനോ;
അങ്ഗം ധനം ജീവിതഞ്ചാപി സബ്ബം, ചജേ നരോ ധമ്മമനുസ്സരന്തോ’’.

൪൭൧. ‘‘യസ്മാ ഹി ധമ്മം പുരിസോ വിജഞ്ഞാ, യേ ചസ്സ കങ്ഖം വിനയന്തി സന്തോ;
തം ഹിസ്സ ദീപഞ്ച പരായണഞ്ച, ന തേന മിത്തിം ജിരയേഥ [ജരയേഥ (സീ॰ പീ॰)] പഞ്ഞോ.

൪൭൨. ‘‘അദ്ധാ ഹി സോ ഭക്ഖോ മമ മനാപോ, ഏതസ്സ ഹേതുമ്ഹി വനം പവിട്ഠോ;
സചേ ച മം യാചസി ഏതമത്ഥം, ഏതമ്പി തേ സമ്മ വരം ദദാമി.

൪൭൩. ‘‘സത്ഥാ ച മേ ഹോസി സഖാ ച മേസി, വചനമ്പി തേ സമ്മ അഹം അകാസിം;
തുവമ്പി [ത്വംപി (സ്യാ॰ ക॰)] മേ സമ്മ കരോഹി വാക്യം, ഉഭോപി ഗന്ത്വാന പമോചയാമ’’.

൪൭൪. ‘‘സത്ഥാ ച തേ ഹോമി സഖാ ച ത്യമ്ഹി, വചനമ്പി മേ സമ്മ തുവം അകാസി;
അഹമ്പി തേ സമ്മ കരോമി വാക്യം, ഉഭോപി ഗന്ത്വാന പമോചയാമ’’.

൪൭൫. ‘‘കമ്മാസപാദേനം വിഹേഠിതത്ഥ [വിഹേഠിതമ്ഹാ (സ്യാ॰ ക॰)], തലാവുതാ അസ്സുമുഖാ രുദന്താ;
ന ജാതു ദുബ്ഭേഥ ഇമസ്സ രഞ്ഞോ, സച്ചപ്പടിഞ്ഞം മേ പടിസ്സുണാഥ’’.

൪൭൬. ‘‘കമ്മാസപാദേന വിഹേഠിതമ്ഹാ, തലാവുതാ അസ്സുമുഖാ രുദന്താ;
ന ജാതു ദുബ്ഭേമ ഇമസ്സ രഞ്ഞോ, സച്ചപ്പടിഞ്ഞം തേ പടിസ്സുണാമ’’.

൪൭൭. ‘‘യഥാ പിതാ വാ അഥ വാപി മാതാ, അനുകമ്പകാ അത്ഥകാമാ പജാനം;
ഏവമേവ വോ [ഏവമേവ (സീ॰), ഏവമ്പി വോ (സ്യാ॰)] ഹോതു അയഞ്ച രാജാ, തുമ്ഹേ ച വോ ഹോഥ യഥേവ പുത്താ’’.

൪൭൮. ‘‘യഥാ പിതാ വാ അഥ വാപി മാതാ, അനുകമ്പകാ അത്ഥകാമാ പജാനം;
ഏവമേവ നോ ഹോതു [ഏവമ്പി നോ (സ്യാ॰)] അയഞ്ച രാജാ, മയമ്പി ഹേസ്സാമ യഥേവ [തഥേവ (പീ॰)] പുത്താ’’.

൪൭൯. ‘‘ചതുപ്പദം സകുണഞ്ചാപി മംസം, സൂദേഹി രന്ധം സുകതം സുനിട്ഠിതം;
സുധംവ ഇന്ദോ പരിഭുഞ്ജിയാന, ഹിത്വാ കഥേകോ രമസീ അരഞ്ഞേ.

൪൮൦. ‘‘താ ഖത്തിയാ വല്ലിവിലാകമജ്ഝാ, അലങ്കതാ സമ്പരിവാരയിത്വാ;
ഇന്ദംവ ദേവേസു പമോദയിംസു, ഹിത്വാ കഥേകോ രമസീ അരഞ്ഞേ.

൪൮൧. ‘‘ബിമ്ബൂപധാനേ ബഹുഗോണകമ്ഹി, സുഭമ്ഹി [സുചിമ്ഹി (സീ॰ പീ॰)] സബ്ബസ്സയനമ്ഹി സങ്ഗേ [സഞ്ഞതേ (സീ॰ പീ॰), ലങ്ഗതേ (സ്യാ॰)];
സേയ്യസ്സ [സയനസ്സ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] മജ്ഝമ്ഹി സുഖം സയിത്വാ, ഹിത്വാ കഥേകോ രമസീ അരഞ്ഞേ.

൪൮൨. ‘‘പാണിസ്സരം കുമ്ഭഥൂണം നിസീഥേ, അഥോപി വേ നിപ്പുരിസമ്പി തൂരിയം;

ബഹും സുഗീതഞ്ച സുവാദിതഞ്ച, ഹിത്വാ കഥേകോ രമസീ അരഞ്ഞേ.

൪൯൩. “ഉയ്യാനസമ്പന്നം പഹൂതമാല്യം, മിഗാജിനൂപേതപുരം [മിഗാചിരൂപേതപുരം (സീ॰ പീ॰)] സുരമ്മം;
ഹയേഹി നാഗേഹി രഥേഹുപേതം, ഹിത്വാ കഥേകോ രമസീ അരഞ്ഞേ”.

൪൯൪. “കാളപക്ഖേ യഥാ ചന്ദോ, ഹായതേവ സുവേ സുവേ;
കാളപക്ഖൂപമോ രാജ, അസതം ഹോതി സമാഗമോ.

൪൯൫. “യഥാഹം [യഥാ (സീ॰)] രസകമാഗമ്മ, സൂദം കാപുരിസാധമം [സൂദകം പുരിസാധമം (സീ॰ പീ॰)];
അകാസിം പാപകം കമ്മം, യേന ഗച്ഛാമി ദുഗ്ഗതിം.

൪൯൬. “സുക്കപക്ഖേ യഥാ ചന്ദോ, വഡ്ഢതേവ സുവേ സുവേ;
സുക്കപക്ഖൂപമോ രാജ, സതം ഹോതി സമാഗമോ.

൪൯൭. “യഥാഹം തുവമാഗമ്മ, സുതസോമ വിജാനഹി;
കാഹാമി കുസലം കമ്മം, യേന ഗച്ഛാമി സുഗ്ഗതിം.

൪൯൮. “ഥലേ യഥാ വാരി ജനിന്ദ വുട്ഠം [വട്ടം (സീ॰ പീ॰)], അനദ്ധനേയ്യം ന ചിരട്ഠിതീകം;
ഏവമ്പി ഹോതി അസതം സമാഗമോ, അനദ്ധനേയ്യോ ഉദകം ഥലേവ.

൪൯൯. “സരേ യഥാ വാരി ജനിന്ദ വുട്ഠം, ചിരട്ഠിതീകം നരവീരസേട്ഠ [നരവിരിയസേട്ഠ (സീ॰ പീ॰)];
ഏവമ്പി വേ [ഏവമ്പി മേ (സ്യാ॰), ഏവമ്പി ചേ (പീ॰ ക॰)] ഹോതി സതം സമാഗമോ, ചിരട്ഠിതീകോ [ചിരട്ഠിതികം (ക॰)] ഉദകം സരേവ.

൫൦൦. “അബ്യായികോ ഹോതി സതം സമാഗമോ, യാവമ്പി തിട്ഠേയ്യ തഥേവ ഹോതി;
ഖിപ്പഞ്ഹി വേതി അസതം സമാഗമോ, തസ്മാ സതം ധമ്മോ അസബ്ഭി ആരകാ”.

൫൦൧. “ന സോ രാജാ യോ [രാജാ ന സോ യോ (ക॰)] അജേയ്യം ജിനാതി, ന സോ സഖാ യോ സഖാരം ജിനാതി;
ന സാ ഭരിയാ യാ പതിനോ ന വിഭേതി, ന തേ പുത്താ [പുത്താ ന തേ (ക॰)] യേ ന ഭരന്തി ജിണ്ണം.

൫൦൨. “ന സാ സഭാ യത്ഥ ന സന്തി സന്തോ, ന തേ സന്തോ [സന്തോ ന തേ (ക॰)] യേ ന ഭണന്തി ധമ്മം;
രാഗഞ്ച ദോസഞ്ച പഹായ മോഹം, ധമ്മം ഭണന്താവ ഭവന്തി സന്തോ.

൫൦൩. “നാഭാസമാനം ജാനന്തി, മിസ്സം ബാലേഹി പണ്ഡിതം;
ഭാസമാനഞ്ച ജാനന്തി, ദേസേന്തം അമതം പദം.

൫൦൪. “ഭാസയേ ജോതയേ ധമ്മം, പഗ്ഗണ്ഹേ ഇസിനം ധജം;
സുഭാസിതദ്ധജാ ഇസയോ, ധമ്മോ ഹി ഇസിനം ധജോ”തി.

മഹാസുതസോമജാതകം പഞ്ചമം.

അസീതിനിപാതം നിട്ഠിതം.

തസ്സുദ്ദാനം -

സുമുഖോ പന ഹംസവരോ ച മഹാ, സുധഭോജനികോ ച പരോ പവരോ;
സകുണാലദിജാധിപതിവ്ഹയനോ, സുതസോമവരുത്തമസവ്ഹയനോതി.

൨൨. മഹാനിപാതോ

൫൩൮. മൂഗപക്ഖജാതകം (൧)

൧. “മാ പണ്ഡിച്ചയം [പണ്ഡിതിയം (സീ॰), പണ്ഡിച്ചിയം (പീ॰)] വിഭാവയ, ബാലമതോ ഭവ സബ്ബപാണിനം;
സബ്ബോ തം ജനോ ഓചിനായതു, ഏവം തവ അത്ഥോ ഭവിസ്സതി”.

൨. “കരോമി തേ തം വചനം, യം മം ഭണസി ദേവതേ;
അത്ഥകാമാസി മേ അമ്മ, ഹിതകാമാസി ദേവതേ”.

൩. “കിം നു സന്തരമാനോവ, കാസും ഖണസി സാരഥി;
പുട്ഠോ മേ സമ്മ അക്ഖാഹി, കിം കാസുയാ കരിസ്സസി”.

൪. “രഞ്ഞോ മൂഗോ ച പക്ഖോ ച, പുത്തോ ജാതോ അചേതസോ;
സോമ്ഹി രഞ്ഞാ സമജ്ഝിട്ഠോ, പുത്തം മേ നിഖണം വനേ”.

൫. “ന ബധിരോ ന മൂഗോസ്മി, ന പക്ഖോ ന ച വീകലോ [നപി പങ്ഗുലോ (സീ॰ പീ॰), ന ച പിങ്ഗലോ (സ്യാ॰)];
അധമ്മം സാരഥി കയിരാ, മം ചേ ത്വം നിഖണം വനേ”.

൬. “ഊരൂ ബാഹും [ബാഹൂ (സീ॰ ക॰)] ച മേ പസ്സ, ഭാസിതഞ്ച സുണോഹി മേ;
അധമ്മം സാരഥി കയിരാ, മം ചേ ത്വം നിഖണം വനേ”.

൭. “ദേവതാ നുസി ഗന്ധബ്ബോ, അദു [ആദു (സീ॰), ആദൂ (സ്യാ॰)] സക്കോ പുരിന്ദദോ;
കോ വാ ത്വം കസ്സ വാ പുത്തോ, കഥം ജാനേമു തം മയം”.

൮. “നമ്ഹി ദേവോ ന ഗന്ധബ്ബോ, നാപി സക്കോ പുരിന്ദദോ;
കാസിരഞ്ഞോ അഹം പുത്തോ, യം കാസുയാ നിഖഞ്ഞസി [നിഘഞ്ഞസി (സീ॰ പീ॰), നിഖഞ്ഛസി (?)].

൯. “തസ്സ രഞ്ഞോ അഹം പുത്തോ, യം ത്വം സമ്മൂപജീവസി [സമുപജീവസി (സീ॰ പീ॰)];
അധമ്മം സാരഥി കയിരാ, മം ചേ ത്വം നിഖണം വനേ.

൧൦. “യസ്സ രുക്ഖസ്സ ഛായായ, നിസീദേയ്യ സയേയ്യ വാ;
ന തസ്സ സാഖം ഭഞ്ജേയ്യ, മിത്തദുബ്ഭോ [മിത്തദൂഭോ (സീ॰ പീ॰)] ഹി പാപകോ.

൧൧. “യഥാ രുക്ഖോ തഥാ രാജാ, യഥാ സാഖാ തഥാ അഹം;
യഥാ ഛായൂപഗോ പോസോ, ഏവം ത്വമസി സാരഥി;
അധമ്മം സാരഥി കയിരാ, മം ചേ ത്വം നിഖണം വനേ.

൧൨. “പഹൂതഭക്ഖോ [ബഹുത്തഭക്ഖോ (ക॰)] ഭവതി, വിപ്പവുട്ഠോ [വിപ്പവുത്ഥോ (സീ॰ പീ॰), വിപ്പമുത്തോ (ക॰)] സകം [സകാ (സീ॰ പീ॰)] ഘരാ;
ബഹൂ നം ഉപജീവന്തി, യോ മിത്താനം ന ദുബ്ഭതി.

൫൩.“യം യം ജനപദം യാതി, നിഗമേ രാജധാനിയോ;
സബ്ബത്ഥ പൂജിതോ ഹോതി, യോ മിത്താനം ന ദുബ്ഭതി.

൫൪.“നാസ്സ ചോരാ പസാഹന്തി [പസഹന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], നാതിമഞ്ഞന്തി ഖത്തിയാ [നാതിമഞ്ഞേതി ഖത്തിയോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
സബ്ബേ അമിത്തേ തരതി, യോ മിത്താനം ന ദുബ്ഭതി.

൫൫.“അക്കുദ്ധോ സഘരം ഏതി, സഭായം [സഭായ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പടിനന്ദിതോ;
ഞാതീനം ഉത്തമോ ഹോതി, യോ മിത്താനം ന ദുബ്ഭതി.

൫൬.“സക്കത്വാ സക്കതോ ഹോതി, ഗരു ഹോതി സഗാരവോ [ഗരുകോ ഹോതി ഗാരവോ (ക॰)];
വണ്ണകിത്തിഭതോ ഹോതി, യോ മിത്താനം ന ദുബ്ഭതി.

൫൭.“പൂജകോ ലഭതേ പൂജം, വന്ദകോ പടിവന്ദനം;
യസോ കിത്തിഞ്ച പപ്പോതി, യോ മിത്താനം ന ദുബ്ഭതി.

൫൮.“അഗ്ഗി യഥാ പജ്ജലതി, ദേവതാവ വിരോചതി;
സിരിയാ അജഹിതോ ഹോതി, യോ മിത്താനം ന ദുബ്ഭതി.

൫൯.“ഗാവോ തസ്സ പജായന്തി, ഖേത്തേ വുത്തം വിരൂഹതി;
വുത്താനം ഫലമസ്നാതി, യോ മിത്താനം ന ദുബ്ഭതി.

൬൦.“ദരിതോ പബ്ബതാതോ വാ, രുക്ഖതോ പതിതോ നരോ;
ചുതോ പതിട്ഠം ലഭതി, യോ മിത്താനം ന ദുബ്ഭതി.

൬൧.“വിരൂള്ഹമൂലസന്താനം, നിഗ്രോധമിവ മാലുതോ;
അമിത്താ നപ്പസാഹന്തി, യോ മിത്താനം ന ദുബ്ഭതി”.

൬൨.“ഏഹി തം പടിനേസ്സാമി, രാജപുത്ത സകം ഘരം;
രജ്ജം കാരേഹി ഭദ്ദന്തേ, കിം അരഞ്ഞേ കരിസ്സസി”.

൬൩.“അലം മേ തേന രജ്ജേന, ഞാതകേഹി [ഞാതകേന (സ്യാ॰ ക॰)] ധനേന വാ;
യം മേ അധമ്മചരിയായ, രജ്ജം ലബ്ഭേഥ സാരഥി”.

൬൪.“പുണ്ണപത്തം മം ലാഭേഹി [പലാഭേഹി (സീ॰ പീ॰)], രാജപുത്ത ഇതോ ഗതോ;
പിതാ മാതാ ച മേ ദജ്ജും, രാജപുത്ത തയീ ഗതേ.

൬൫.“ഓരോധാ ച കുമാരാ ച, വേസിയാനാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
തേപി അത്തമനാ ദജ്ജും, രാജപുത്ത തയീ ഗതേ.

൬൬.“ഹത്ഥാരോഹാ [ഹത്ഥാരൂഹാ (സീ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി] അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ;
തേപി അത്തമനാ ദജ്ജും [തേപി ദജ്ജും പതീതാമേ (സീ॰ പീ॰)], രാജപുത്ത തയീ ഗതേ.

൬൭.

“ബഹുധഞ്ഞാ ജാനപദാ [ബഹൂ ജാനപദാ ചഞ്ഞേ (സീ॰), ബഹൂ ജനപദാ ചഞ്ഞേ (പീ॰)], നേഗമാ ച സമാഗതാ;
ഉപായനാനി മേ ദജ്ജും, രാജപുത്ത തയീ ഗതേ”.

൨൮.“പിതു മാതു ചഹം ചത്തോ, രട്ഠസ്സ നിഗമസ്സ ച;
അഥോ സബ്ബകുമാരാനം, നത്ഥി മയ്ഹം സകം ഘരം.

൨൯.“അനുഞ്ഞാതോ അഹം മത്യാ, സഞ്ചത്തോ പിതരാ മഹം;
ഏകോരഞ്ഞേ പബ്ബജിതോ, ന കാമേ അഭിപത്ഥയേ.

൩൦.“അപി അതരമാനാനം, ഫലാസാവ സമിജ്ഝതി;
വിപക്കബ്രഹ്മചരിയോസ്മി, ഏവം ജാനാഹി സാരഥി.

൩൧.“അപി അതരമാനാനം, സമ്മദത്ഥോ വിപച്ചതി;
വിപക്കബ്രഹ്മചരിയോസ്മി, നിക്ഖന്തോ അകുതോഭയോ”.

൩൨.“ഏവം വഗ്ഗുകഥോ സന്തോ, വിസട്ഠവചനോ ചസി [ച സോ (സ്യാ॰ ക॰)];
കസ്മാ പിതു ച മാതുച്ച, സന്തികേ ന ഭണീ തദാ”.

൩൩.“നാഹം അസന്ധിതാ [അസത്ഥിതാ (സീ॰)] പക്ഖോ, ന ബധിരോ അസോതതാ;
നാഹം അജിവ്ഹതാ മൂഗോ, മാ മം മൂഗമധാരയി [മൂഗോ അധാരയി (സീ॰)].

൩൪.“പുരിമം സരാമഹം ജാതിം, യത്ഥ രജ്ജമകാരയിം;
കാരയിത്വാ തഹിം രജ്ജം, പാപത്ഥം നിരയം ഭുസം.

൩൫.“വീസതിഞ്ചേവ വസ്സാനി, തഹിം രജ്ജമകാരയിം;
അസീതിവസ്സസഹസ്സാനി, നിരയമ്ഹി അപച്ചിസം [അപച്ചസിം (സ്യാ॰), അപച്ചയിം (പീ॰)].

൩൬.“തസ്സ രജ്ജസ്സഹം ഭീതോ, മാ മം രജ്ജാഭിസേചയും [രജ്ജേഭിസേചയും (സ്യാ॰ ക॰)];
തസ്മാ പിതു ച മാതുച്ച, സന്തികേ ന ഭണിം തദാ.

൩൭.“ഉച്ഛങ്ഗേ മം നിസാദേത്വാ, പിതാ അത്ഥാനുസാസതി;
ഏകം ഹനഥ ബന്ധഥ, ഏകം ഖാരാപതച്ഛികം [ഖരാപതിച്ഛകം (സ്യാ॰), ഖരാപടിച്ഛകം (ക॰)];
ഏകം സൂലസ്മിം ഉപ്പേഥ [അപ്പേഥ (സീ॰), ഉബ്ബേഥ (സ്യാ॰), അച്ചേഥ (പീ॰)], ഇച്ചസ്സ മനുസാസതി.

൩൮.“തായാഹം [തസ്സാഹം (സീ॰ പീ॰)] ഫരുസം സുത്വാ, വാചായോ സമുദീരിതാ;
അമൂഗോ മൂഗവണ്ണേന, അപക്ഖോ പക്ഖസമ്മതോ;
സകേ മുത്തകരീസസ്മിം, അച്ഛാഹം സമ്പരിപ്ലുതോ.

൩൯.“കസിരഞ്ച പരിത്തഞ്ച, തഞ്ച ദുക്ഖേന സംയുതം;
കോമം [കോ തം (സീ॰ പീ॰)] ജീവിതമാഗമ്മ, വേരം കയിരാഥ കേനചി.

൪൦. “പഞ്ഞായ ച അലാഭേന, ധമ്മസ്സ ച അദസ്സനാ;
കോമം [കോ തം (സീ॰ പീ॰)] ജീവിതമാഗമ്മ, വേരം കയിരാഥ കേനചി.

൪൧. “അപി അതരമാനാനം, ഫലാസാവ സമിജ്ഝതി;
വിപക്കബ്രഹ്മചരിയോസ്മി, ഏവം ജാനാഹി സാരഥി.

൪൨. “അപി അതരമാനാനം, സമ്മദത്ഥോ വിപച്ചതി;
വിപക്കബ്രഹ്മചരിയോസ്മി, നിക്ഖന്തോ അകുതോഭയോ”.

൪൩. “അഹമ്പി പബ്ബജിസ്സാമി, രാജപുത്ത തവന്തികേ;
അവ്ഹായസ്സു [അവ്ഹയസ്സു (സീ॰ പീ॰)] മം ഭദ്ദന്തേ, പബ്ബജ്ജാ മമ രുച്ചതി”.

൪൪. “രഥം നിയ്യാദയിത്വാന, അനണോ ഏഹി സാരഥി;
അനണസ്സ ഹി പബ്ബജ്ജാ, ഏതം ഇസീഹി വണ്ണിതം”.

൪൫. “യദേവ ത്യാഹം വചനം, അകരം ഭദ്ദമത്ഥു തേ;
തദേവ മേ ത്വം വചനം, യാചിതോ കത്തുമരഹസി.

൪൬. “ഇധേവ താവ അച്ഛസ്സു, യാവ രാജാനമാനയേ;
അപ്പേവ തേ പിതാ ദിസ്വാ, പതീതോ സുമനോ സിയാ”.

൪൭. “കരോമി തേതം വചനം, യം മം ഭണസി സാരഥി;
അഹമ്പി ദട്ഠുകാമോസ്മി, പിതരം മേ ഇധാഗതം.

൪൮. “ഏഹി സമ്മ നിവത്തസ്സു, കുസലം വജ്ജാസി ഞാതിനം;
മാതരം പിതരം മയ്ഹം, വുത്തോ വജ്ജാസി വന്ദനം”.

൪൯. തസ്സ പാദേ ഗഹേത്വാന, കത്വാ ച നം പദക്ഖിണം;
സാരഥി രഥമാരുയ്ഹ, രാജദ്വാരം ഉപാഗമി.

൫൦. “സുഞ്ഞം മാതാ രഥം ദിസ്വാ, ഏകം സാരഥിമാഗതം;
അസ്സുപുണ്ണേഹി നേത്തേഹി, രോദന്തീ നം ഉദിക്ഖതി.

൫൧. “അയം സോ സാരഥി ഏതി, നിഹന്ത്വാ മമ അത്രജം;
നിഹതോ നൂന മേ പുത്തോ, പഥബ്യാ ഭൂമിവഡ്ഢനോ.

൫൨. “അമിത്താ നൂന നന്ദന്തി, പതീതാ നൂന വേരിനോ;
ആഗതം സാരഥിം ദിസ്വാ, നിഹന്ത്വാ മമ അത്രജം.

൫൩. “സുഞ്ഞം മാതാ രഥം ദിസ്വാ, ഏകം സാരഥിമാഗതം;
അസ്സുപുണ്ണേഹി നേത്തേഹി, രോദന്തീ പരിപുച്ഛി നം [രോദന്തീ പരിപുച്ഛതി (സീ॰ പീ॰), രോദന്തീ നം പരിപുച്ഛതി (സ്യാ॰)].

൫൪. “കിന്നു മൂഗോ കിം നു പക്ഖോ, കിന്നു സോ വിലപീ തദാ;
നിഹഞ്ഞമാനോ ഭൂമിയാ, തം മേ അക്ഖാഹി സാരഥി.

൫൫. “കഥം ഹത്ഥേഹി പാദേഹി, മൂഗപക്ഖോ വിവജ്ജയി;
നിഹഞ്ഞമാനോ ഭൂമിയാ, തം മേ അക്ഖാഹി പുച്ഛിതോ”.

൫൬.

“അക്ഖേയ്യം [അക്ഖിസ്സം (സീ॰ പീ॰)] തേ അഹം അയ്യേ, ദജ്ജാസി അഭയം മമ;
യം മേ സുതം വാ ദിട്ഠം വാ, രാജപുത്തസ്സ സന്തികേ”.

൧൭. “അഭയം സമ്മ തേ ദമ്മി, അഭീതോ ഭണ സാരഥി;
യം തേ സുതം വാ ദിട്ഠം വാ, രാജപുത്തസ്സ സന്തികേ”.

൧൮. “ന സോ മൂഗോ ന സോ പക്ഖോ, വിസട്ഠവചനോ ച സോ;
രജ്ജസ്സ കിര സോ ഭീതോ, അകരാ [അകരീ (സീ॰ പീ॰)] ആലയേ ബഹൂ.

൧൯. “പുരിമം സരതി സോ ജാതിം, യത്ഥ രജ്ജമകാരയി;
കാരയിത്വാ തഹിം രജ്ജം, പാപത്ഥ നിരയം ഭുസം.

൨൦. “വീസതിഞ്ചേവ വസ്സാനി, തഹിം രജ്ജമകാരയി;
അസീതിവസ്സസഹസ്സാനി, നിരയമ്ഹി അപച്ചി സോ.

൨൧. “തസ്സ രജ്ജസ്സ സോ ഭീതോ, മാ മം രജ്ജാഭിസേചയും;
തസ്മാ പിതു ച മാതുച്ച, സന്തികേ ന ഭണീ തദാ.

൨൨. “അങ്ഗപച്ചങ്ഗസമ്പന്നോ, ആരോഹപരിണാഹവാ;
വിസട്ഠവചനോ പഞ്ഞോ, മഗ്ഗേ സഗ്ഗസ്സ തിട്ഠതി.

൨൩. “സചേ ത്വം ദട്ഠുകാമാസി, രാജപുത്തം [രാജപുത്തി (സീ॰)] തവത്രജം;
ഏഹി തം പാപയിസ്സാമി, യത്ഥ സമ്മതി തേമിയോ”.

൨൪. “യോജയന്തു രഥേ അസ്സേ, കച്ഛം നാഗാന [നാഗാനി (സ്യാ॰ ക॰)] ബന്ധഥ;
ഉദീരയന്തു സങ്ഖപണവാ, വാദന്തു [വദന്തു (സീ॰), നദന്തു (സ്യാ॰ ക॰), വദതം (പീ॰)] ഏകപോക്ഖരാ.

൨൫. “വാദന്തു [നദന്തു (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഭേരീ സന്നദ്ധാ, വഗ്ഗൂ വാദന്തു ദുന്ദുഭീ;
നേഗമാ ച മം അന്വേന്തു, ഗച്ഛം പുത്തനിവേദകോ [നിവാദകോ (സ്യാ॰ ക॰)].

൨൬. “ഓരോധാ ച കുമാരാ ച, വേസിയാനാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
ഖിപ്പം യാനാനി യോജേന്തു, ഗച്ഛം പുത്തനിവേദകോ [നിവാദകോ (സ്യാ॰ ക॰)].

൨൭. “ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ;
ഖിപ്പം യാനാനി യോജേന്തു, ഗച്ഛം പുത്തനിവേദകോ [നിവാദകോ (സ്യാ॰ ക॰)].

൨൮. “സമാഗതാ ജാനപദാ, നേഗമാ ച സമാഗതാ;
ഖിപ്പം യാനാനി യോജേന്തു, ഗച്ഛം പുത്തനിവേദകോ” [നിവാദകോ (സ്യാ॰ ക॰)].

൨൯. “അസ്സേ ച സാരഥീ യുത്തേ, സിന്ധവേ സീഘവാഹനേ;
രാജദ്വാരം ഉപാഗച്ഛും, യുത്താ ദേവ ഇമേ ഹയാ”.

൩൦. “ഥൂലാ ജവേന ഹായന്തി, കിസാ ഹായന്തി ഥാമുനാ;

കിസേ ഥൂലേ വിവജ്ജേത്വാ, സംസട്ഠാ യോജിതാ ഹയാ".

൭൧."തതോ രാജാ തരമാനോ, യുത്തമാരുയ്ഹ സന്ദനം;
ഇത്ഥാഗാരം അജ്ഝഭാസി [അഭാസഥ (ക॰)], സബ്ബാവ അനുയാഥ മം.

൭൨."വാലബീജനിമുണ്ഹീസം, ഖഗ്ഗം ഛത്തഞ്ച പണ്ഡരം;
ഉപാധി രഥമാരുയ്ഹ [ഉപാദിരഥമാരുയ്ഹ (സീ॰), ഉപാധീ രഥമാരുയ്ഹ (സ്യാ॰)], സുവണ്ണേഹി അലങ്കതാ.

൭൩."തതോ സ [ച (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] രാജാ പായാസി, പുരക്ഖത്വാന സാരഥിം;
ഖിപ്പമേവ ഉപാഗച്ഛി, യത്ഥ സമ്മതി തേമിയോ.

൭൪."തഞ്ച ദിസ്വാന ആയന്തം, ജലന്തമിവ തേജസാ;
ഖത്തസങ്ഘപരിബ്യൂള്ഹം [പരിബ്ബൂള്ഹം (സീ॰)], തേമിയോ ഏതദബ്രവി".

൭൫."കച്ചി നു താത കുസലം, കച്ചി താത അനാമയം;
സബ്ബാ ച [കച്ചിന്നു (സീ॰ പീ॰)] രാജകഞ്ഞായോ, അരോഗാ മയ്ഹ മാതരോ".

൭൬."കുസലഞ്ചേവ മേ പുത്ത, അഥോ പുത്ത അനാമയം;
സബ്ബാ ച രാജകഞ്ഞായോ, അരോഗാ തുയ്ഹ മാതരോ".

൭൭."കച്ചി അമജ്ജപോ [കച്ചിസ്സ'മജ്ജപോ (സീ॰ പീ॰)] താത, കച്ചി തേ സുരമപ്പിയം;
കച്ചി സച്ചേ ച ധമ്മേ ച, ദാനേ തേ രമതേ മനോ".

൭൮."അമജ്ജപോ അഹം പുത്ത, അഥോ മേ സുരമപ്പിയം;
അഥോ സച്ചേ ച ധമ്മേ ച, ദാനേ മേ രമതേ മനോ".

൭൯."കച്ചി അരോഗം യോഗ്ഗം തേ, കച്ചി വഹതി വാഹനം;
കച്ചി തേ ബ്യാധയോ നത്ഥി, സരീരസ്സുപതാപനാ".

൮൦."അഥോ അരോഗം യോഗ്ഗം മേ, അഥോ വഹതി വാഹനം;
അഥോ മേ ബ്യാധയോ നത്ഥി, സരീരസ്സുപതാപനാ" [സരീരസ്സുപതാപിയാ (സ്യാ॰ ക॰)].

൮൧."കച്ചി അന്താ ച തേ ഫീതാ, മജ്ഝേ ച ബഹലാ തവ;
കോട്ഠാഗാരഞ്ച കോസഞ്ച, കച്ചി തേ പടിസന്ഥതം" [പടിസണ്ഠിതം (സ്യാ॰ ക॰)].

൮൨."അഥോ അന്താ ച മേ ഫീതാ, മജ്ഝേ ച ബഹലാ മമ;
കോട്ഠാഗാരഞ്ച കോസഞ്ച, സബ്ബം മേ പടിസന്ഥതം".

൮൩."സ്വാഗതം തേ മഹാരാജ, അഥോ തേ അദുരാഗതം;
പതിട്ഠപേന്തു [പതിട്ഠാപേന്തു (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പല്ലങ്കം, യത്ഥ രാജാ നിസക്കതി".

൮൪.

“ഇധേവ തേ നിസീദസ്സു [നിസിന്നസ്സ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰), നിസിന്നസ്സു (ക॰)], നിയതേ പണ്ണസന്ഥരേ;
ഏത്തോ ഉദകമാദായ, പാദേ പക്ഖാലയസ്സു [പക്ഖാലയന്തു (സീ॰), പക്ഖാലയന്തി (പീ॰)] തേ”.

൨൫.“ഇദമ്പി പണ്ണകം മയ്ഹം, രന്ധം രാജ അലോണകം;
പരിഭുഞ്ജ മഹാരാജ, പാഹുനോ മേസിധാഗതോ” [ആഗതോ (സീ॰ സ്യാ॰)].

൨൬.“ന ചാഹം [ന വാഹം (ക॰)] പണ്ണം ഭുഞ്ജാമി, ന ഹേതം മയ്ഹ ഭോജനം;
സാലീനം ഓദനം ഭുഞ്ജേ, സുചിം മംസൂപസേചനം”.

൨൭.“അച്ഛേരകം മം പടിഭാതി, ഏകകമ്പി രഹോഗതം;
ഏദിസം ഭുഞ്ജമാനാനം, കേന വണ്ണോ പസീദതി”.

൨൮.“ഏകോ രാജ നിപജ്ജാമി, നിയതേ പണ്ണസന്ഥരേ;
തായ മേ ഏകസേയ്യായ, രാജ വണ്ണോ പസീദതി.

൨൯.“ന ച നേത്തിംസബന്ധാ [നേത്തിസബദ്ധാ (സീ॰ പീ॰)] മേ, രാജരക്ഖാ ഉപട്ഠിതാ;
തായ മേ സുഖസേയ്യായ, രാജ വണ്ണോ പസീദതി.

൩൦. “അതീതം നാനുസോചാമി, നപ്പജപ്പാമിനാഗതം [നപ്പജപ്പാമ’നാഗതം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
പച്ചുപ്പന്നേന യാപേമി, തേന വണ്ണോ പസീദതി.

൩൧.“അനാഗതപ്പജപ്പായ, അതീതസ്സാനുസോചനാ;
ഏതേന ബാലാ സുസ്സന്തി, നളോവ ഹരിതോ ലുതോ”.

൩൨.“ഹത്ഥാനീകം രഥാനീകം, അസ്സേ പത്തീ ച വമ്മിനോ;
നിവേസനാനി രമ്മാനി, അഹം പുത്ത ദദാമി തേ.

൩൩.“ഇത്ഥാഗാരമ്പി തേ ദമ്മി, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതം;
താ പുത്ത പടിപജ്ജസ്സു [താസു പുത്തേ പടിപജ്ജ (ക॰)], ത്വം നോ രാജാ ഭവിസ്സസി.

൩൪.“കുസലാ നച്ചഗീതസ്സ, സിക്ഖിതാ ചാതുരിത്ഥിയോ [ചതുരിത്ഥിയോ (സീ॰ പീ॰)];
കാമേ തം രമയിസ്സന്തി, കിം അരഞ്ഞേ കരിസ്സസി.

൩൫.“പടിരാജൂഹി തേ കഞ്ഞാ, ആനയിസ്സം അലങ്കതാ;
താസു പുത്തേ ജനേത്വാന, അഥ പച്ഛാ പബ്ബജിസ്സസി.

൩൬.“യുവാ ച ദഹരോ ചാസി [ചാപി (സ്യാ॰ ക॰)], പഠമുപ്പത്തികോ [പഠമുപ്പത്തിതോ (സീ॰ പീ॰)] സുസു;
രജ്ജം കാരേഹി ഭദ്ദന്തേ, കിം അരഞ്ഞേ കരിസ്സസി”.

൩൭.“യുവാ ചരേ ബ്രഹ്മചരിയം, ബ്രഹ്മചാരീ യുവാ സിയാ;
ദഹരസ്സ ഹി പബ്ബജ്ജാ, ഏതം ഇസീഹി വണ്ണിതം.

൯൮. “യുവാ ചരേ ബ്രഹ്മചരിയം, ബ്രഹ്മചാരീ യുവാ സിയാ;
ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമി, നാഹം രജ്ജേന മത്ഥികോ.

൯൯. “പസ്സാമി വോഹം ദഹരം, അമ്മ താത വദന്തരം [വദം നരം (സീ॰)];
കിച്ഛാലദ്ധം പിയം പുത്തം, അപ്പത്വാവ ജരം മതം.

൧൦൦. “പസ്സാമി വോഹം ദഹരിം, കുമാരിം ചാരുദസ്സനിം;
നവവംസകളീരംവ, പലുഗ്ഗം ജീവിതക്ഖയം [ജീവിതക്ഖയേ (സീ॰ പീ॰)].

൧൦൧. “ദഹരാപി ഹി മിയ്യന്തി, നരാ ച അഥ നാരിയോ;
തത്ഥ കോ വിസ്സസേ പോസോ, ദഹരോമ്ഹീതി ജീവിതേ.

൧൦൨. “യസ്സ രത്യാ വിവസാനേ, ആയു അപ്പതരം സിയാ;
അപ്പോദകേവ മച്ഛാനം, കിം നു കോമാരകം [കോമാരതം (ക॰)] തഹിം.

൧൦൩. “നിച്ചമബ്ഭാഹതോ ലോകോ, നിച്ചഞ്ച പരിവാരിതോ;
അമോഘാസു വജന്തീസു, കിം മം രജ്ജേഭിസിഞ്ചസി” [രജ്ജേന സിഞ്ചസി (സീ॰ പീ॰)].

൧൦൪. “കേന മബ്ഭാഹതോ ലോകോ, കേന ച പരിവാരിതോ;
കായോ അമോഘാ ഗച്ഛന്തി, തം മേ അക്ഖാഹി പുച്ഛിതോ”.

൧൦൫. “മച്ചുനാബ്ഭാഹതോ ലോകോ, ജരായ പരിവാരിതോ;
രത്യോ അമോഘാ ഗച്ഛന്തി, ഏവം ജാനാഹി ഖത്തിയ.

൧൦൬. “യഥാപി തന്തേ വിതതേ [വിതന്തേ (സ്യാ॰ ക॰)], യം യദേവൂപവിയ്യതി [യം യം ദേവൂപവിയ്യതി (സീ॰ പീ॰)];
അപ്പകം ഹോതി വേതബ്ബം, ഏവം മച്ചാന ജീവിതം.

൧൦൭. “യഥാ വാരിവഹോ പൂരോ, ഗച്ഛം നുപനിവത്തതി [ന പരിവത്തതി (സ്യാ॰), നുപരിവത്തതി (ക॰)];
ഏവമായു മനുസ്സാനം, ഗച്ഛം നുപനിവത്തതി.

൧൦൮. “യഥാ വാരിവഹോ പൂരോ, വഹേ രുക്ഖേപകൂലജേ;
ഏവം ജരാമരണേന, വുയ്ഹന്തേ സബ്ബപാണിനോ”.

൧൦൯. “ഹത്ഥാനീകം രഥാനീകം, അസ്സേ പത്തീ ച വമ്മിനോ;
നിവേസനാനി രമ്മാനി, അഹം പുത്ത ദദാമി തേ.

൧൧൦. “ഇത്ഥാഗാരമ്പി തേ ദമ്മി, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതം;
താ പുത്ത പടിപജ്ജസ്സു, ത്വം നോ രാജാ ഭവിസ്സസി.

൧൧൧. “കുസലാ നച്ചഗീതസ്സ, സിക്ഖിതാ ചാതുരിത്ഥിയോ;
കാമേ തം രമയിസ്സന്തി, കിം അരഞ്ഞേ കരിസ്സസി.

൧൧൨. “പടിരാജൂഹി തേ കഞ്ഞാ, ആനയിസ്സം അലങ്കതാ;
താസു പുത്തേ ജനേത്വാന, അഥ പച്ഛാ പബ്ബജിസ്സസി.

൧൧൩. “യുവാ ച ദഹരോ ചാസി, പഠമുപ്പത്തികോ സുസു;
രജ്ജം കാരേഹി ഭദ്ദന്തേ, കിം അരഞ്ഞേ കരിസ്സസി.

൧൧൪. കോട്ഠാഗാരഞ്ച കോസഞ്ച, വാഹനാനി ബലാനി ച;
നിവേസനാനി രമ്മാനി, അഹം പുത്ത ദദാമി തേ.

൧൧൫. ‘‘ഗോമണ്ഡലപരിബ്യൂള്ഹോ, ദാസിസങ്ഘപുരക്ഖതോ;
രജ്ജം കാരേഹി ഭദ്ദന്തേ, കിം അരഞ്ഞേ കരിസ്സസി’’.

൧൧൬. ‘‘കിം ധനേന യം ഖീയേഥ [കിം ധനേന യം ജീയേഥ (സീ॰), കിം മം ധനേന കീയേഥ (സ്യാ॰ ക॰)], കിം ഭരിയായ മരിസ്സതി;
കിം യോബ്ബനേന ജിണ്ണേന [ചിണ്ണേന (സീ॰ പീ॰), വണ്ണേന (ക॰)], യം ജരായാഭിഭുയ്യതി [യം ജരാ അഭിഹേസ്സതി (സീ॰ പീ॰)].

൧൧൭. ‘‘തത്ഥ കാ നന്ദി കാ ഖിഡ്ഡാ, കാ രതി കാ ധനേസനാ;
കിം മേ പുത്തേഹി ദാരേഹി, രാജ മുത്തോസ്മി ബന്ധനാ.

൧൧൮. ‘‘യോഹം [സോഹം (സീ॰ പീ॰)] ഏവം പജാനാമി, മച്ചു മേ നപ്പമജ്ജതി;
അന്തകേനാധിപന്നസ്സ, കാ രതീ കാ ധനേസനാ.

൧൧൯. ‘‘ഫലാനമിവ പക്കാനം, നിച്ചം പതനതോ ഭയം;
ഏവം ജാതാന മച്ചാനം, നിച്ചം മരണതോ ഭയം.

൧൨൦. ‘‘സായമേകേ ന ദിസ്സന്തി, പാതോ ദിട്ഠാ ബഹൂ ജനാ;
പാതോ ഏകേ ന ദിസ്സന്തി, സായം ദിട്ഠാ ബഹൂ ജനാ.

൧൨൧. ‘‘അജ്ജേവ കിച്ചം ആതപ്പം, കോ ജഞ്ഞാ മരണം സുവേ;
ന ഹി നോ സങ്കരം [സങ്ഗരം (സീ॰ പീ॰) മ॰ നി॰ ൩.൨൭൨] തേന, മഹാസേനേന മച്ചുനാ.

൧൨൨. ‘‘ചോരാ ധനസ്സ പത്ഥേന്തി, രാജമുത്തോസ്മി ബന്ധനാ;
ഏഹി രാജ നിവത്തസ്സു, നാഹം രജ്ജേന മത്ഥികോ’’തി.

മൂഗപക്ഖജാതകം പഠമം.

൫൩൯. മഹാജനകജാതകം (൨)

൧൨൩. ‘‘കോയം മജ്ഝേ സമുദ്ദസ്മിം, അപസ്സം തീരമായുഹേ;
കം [കിം (സ്യാ॰ ക॰)] ത്വം അത്ഥവസം ഞത്വാ, ഏവം വായമസേ ഭുസം’’.

൧൨൪. ‘‘നിസമ്മ വത്തം ലോകസ്സ, വായാമസ്സ ച ദേവതേ;
തസ്മാ മജ്ഝേ സമുദ്ദസ്മിം, അപസ്സം തീരമായുഹേ’’.

൧൨൫. ‘‘ഗമ്ഭീരേ അപ്പമേയ്യസ്മിം, തീരം യസ്സ ന ദിസ്സതി;
മോഘോ തേ പുരിസവായാമോ, അപ്പത്വാവ മരിസ്സസി’’.

൧൨൬. ‘‘അനണോ ഞാതിനം ഹോതി, ദേവാനം പിതുനഞ്ച [പിതുനോ ച (സീ॰ പീ॰)] സോ;
കരം പുരിസകിച്ചാനി, ന ച പച്ഛാനുതപ്പതി’’.

൧൨൭. ‘‘അപാരണേയ്യം യം കമ്മം, അഫലം കിലമഥുദ്ദയം;
തത്ഥ കോ വായമേനത്ഥോ, മച്ചു യസ്സാഭിനിപ്പതം’’ [യസ്സാഭിനിപ്ഫതം (സ്യാ॰)].

൧൨൮. “അപാരണേയ്യമച്ചന്തം , യോ വിദിത്വാന ദേവതേ;
ന രക്ഖേ അത്തനോ പാണം, ഞത്വാ സോ യദി ഹാപയേ.

൧൨൯. “അധിപ്പായഫലം ഏകേ, അസ്മിം ലോകസ്മി ദേവതേ;
പയോജയന്തി കമ്മാനി, താനി ഇജ്ഝന്തി വാ ന വാ.

൧൩൦. “സന്ദിട്ഠികം കമ്മഫലം, നനു പസ്സസി ദേവതേ;
സന്നാ അഞ്ഞേ തരാമഹം, തഞ്ച പസ്സാമി സന്തികേ.

൧൩൧. “സോ അഹം വായമിസ്സാമി, യഥാസത്തി യഥാബലം;
ഗച്ഛം പാരം സമുദ്ദസ്സ, കസ്സം [കാസം (സീ॰ പീ॰)] പുരിസകാരിയം”.

൧൩൨. “യോ ത്വം ഏവം ഗതേ ഓഘേ, അപ്പമേയ്യേ മഹണ്ണവേ;
ധമ്മവായാമസമ്പന്നോ, കമ്മുനാ നാവസീദസി;
സോ ത്വം തത്ഥേവ ഗച്ഛാഹി, യത്ഥ തേ നിരതോ മനോ”.

൧൩൩. “ആസീസേഥേവ [ആസിംസേഥേവ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പുരിസോ, ന നിബ്ബിന്ദേയ്യ പണ്ഡിതോ;
പസ്സാമി വോഹം അത്താനം, യഥാ ഇച്ഛിം തഥാ അഹു.

൧൩൪. “ആസീസേഥേവ പുരിസോ, ന നിബ്ബിന്ദേയ്യ പണ്ഡിതോ;
പസ്സാമി വോഹം അത്താനം, ഉദകാ ഥലമുബ്ഭതം.

൧൩൫. “വായമേഥേവ പുരിസോ, ന നിബ്ബിന്ദേയ്യ പണ്ഡിതോ;
പസ്സാമി വോഹം അത്താനം, യഥാ ഇച്ഛിം തഥാ അഹു.

൧൩൬. “വായമേഥേവ പുരിസോ, ന നിബ്ബിന്ദേയ്യ പണ്ഡിതോ;
പസ്സാമി വോഹം അത്താനം, ഉദകാ ഥലമുബ്ഭതം.

൧൩൭. “ദുക്ഖൂപനീതോപി നരോ സപഞ്ഞോ, ആസം ന ഛിന്ദേയ്യ സുഖാഗമായ;
ബഹൂ ഹി ഫസ്സാ അഹിതാ ഹിതാ ച, അവിതക്കിതാ മച്ചുമുപബ്ബജന്തി [മച്ചുമുപ്പജ്ജന്തി (സ്യാ॰)].

൧൩൮. “അചിന്തിതമ്പി ഭവതി, ചിന്തിതമ്പി വിനസ്സതി;
ന ഹി ചിന്താമയാ ഭോഗാ, ഇത്ഥിയാ പുരിസസ്സ വാ”.

൧൩൯. “അപോരാണം [അപുരാണം (സീ॰ പീ॰)] വത ഭോ രാജാ, സബ്ബഭുമ്മോ ദിസമ്പതി;
നാജ്ജ നച്ചേ [ന ച നച്ചേ (ക॰)] നിസാമേതി, ന ഗീതേ കുരുതേ മനോ.

൧൪൦. “ന മിഗേ [മഗേ (ക॰)] നപി ഉയ്യാനേ, നപി ഹംസേ ഉദിക്ഖതി;
മൂഗോവ തുണ്ഹിമാസീനോ, ന അത്ഥമനുസാസതി”.

൧൪൧. “സുഖകാമാ രഹോസീലാ, വധബന്ധാ ഉപാരതാ [ഉപാരുതാ (സ്യാ॰ ക॰)];
കസ്സ [കേസം (സീ॰ പീ॰)] നു അജ്ജ ആരാമേ, ദഹരാ വുദ്ധാ ച അച്ഛരേ.

൧൪൨. “അതിക്കന്തവനഥാ ധീരാ, നമോ തേസം മഹേസിനം;
യേ ഉസ്സുകമ്ഹി ലോകമ്ഹി, വിഹരന്തി മനുസ്സുകാ.

ഫർന്ന. തേ ഛേരത്വാ മച്ചുനോ ജാലം, തതം [തന്തം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰), തം തം (ക॰)] മായാവിനോ ദളം;
ഛരിന്നാലയത്താ [സന്താലയന്താ (സ്യാ॰ ക॰)] ഗച്ഛന്തി, കോ തേസം ഗതിമാപയേ'' [നേസം ഗതി പാപയേ (ക॰)].

ഫർർ. ''കദാഹം മിഥിലം [മിധിലം (ക॰)] ഫീതം, വിഭത്തം ഭാഗസോ മിതം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു [കദാസ്സു (സീ॰ പീ॰), കദാസു (സ്യാ॰)] ഭവിസ്സതി.

ഫർ൫. ''കദാഹം മിഥിലം ഫീതം, വിസാലം സബ്ബതോപഭം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫർന്ന്. ''കദാഹം മിഥിലം ഫീതം, ബഹുപാകാരതോരണം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫർ൪. ''കദാഹം മിഥിലം ഫീതം, ദള്ഹമട്ടാലകോട്ഠകം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫർവ്വ. ''കദാഹം മിഥിലം ഫീതം, സുവിഭത്തം മഹാപഥം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫർന്ത. ''കദാഹം മിഥിലം ഫീതം, സുവിഭത്തന്തരാപണം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫ൫ം. ''കദാഹം മിഥിലം ഫീതം, ഗവസ്സരഥപീളിതം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫ൫ഫ. ''കദാഹം മിഥിലം ഫീതം, ആരാമവനമാലിനിം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫ൫ഋ. ''കദാഹം മിഥിലം ഫീതം, ഉയ്യാനവനമാലിനിം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫ൫ന്ന. ''കദാഹം മിഥിലം ഫീതം, പാസാദവനമാലിനിം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫ൫ർ. ''കദാഹം മിഥിലം ഫീതം, തിപുരം രാജബന്ധുനിം;
മാപിതം സോമനസ്സേന, വേദേഹേന യസസ്സിനാ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫ൫൫. ''കദാഹം വേദേഹേ ഫീതേ, നിചിതേ ധമ്മരക്ഖിതേ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫ൫ന്ന്. ''കദാഹം വേദേഹേ ഫീതേ, അജേയ്യേ ധമ്മരക്ഖിതേ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫ൫൪. ''കദാഹം അന്തേപുരം [കദാ അന്തേപുരം (സീ॰ പീ॰)] രമ്മം, വിഭത്തം ഭാഗസോ മിതം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

ഫ൫വ്വ. ''കദാഹം അന്തേപുരം രമ്മം, സുധാമത്തികലേപനം;

പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൬൯. “കദാഹം അന്തേപുരം രമ്മം, സുചിഗന്ധം മനോരമം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൭൦. “കദാഹം കൂടാഗാരേ ച, വിഭത്തേ ഭാഗസോ മിതേ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൭൧. “കദാഹം കൂടാഗാരേ ച, സുധാമത്തികലേപനേ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൭൨. “കദാഹം കൂടാഗാരേ ച, സുചിഗന്ധേ മനോരമേ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൭൩. “കദാഹം കൂടാഗാരേ ച, ലിത്തേ ചന്ദനഫോസിതേ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൭൪. “കദാഹം സോണ്ണപല്ലങ്കേ [സുവണ്ണപല്ലങ്കേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], ഗോനകേ ചിത്തസന്ഥതേ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൭൫. [അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി] “കദാഹം മണിപല്ലങ്കേ, ഗോനകേ ചിത്തസന്ഥതേ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി [അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി].

൧൭൬. “കദാഹം കപ്പാസകോസേയ്യം, ഖോമകോടുമ്ബരാനി ച;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൭൭. “കദാഹം പോക്ഖരണീ രമ്മാ, ചക്കവാകപകൂജിതാ [ചക്കവാകൂപകൂജിതാ (സീ॰ പീ॰)];
മന്ദാലകേഹി സഞ്ഛന്നാ, പദുമുപ്പലകേഹി ച;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൭൮. “കദാഹം ഹത്ഥിഗുമ്ബേ ച, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ;
സുവണ്ണകച്ഛേ മാതങ്ഗേ, ഹേമകപ്പനവാസസേ.

൧൭൯. “ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, തോമരങ്കുസപാണിഭി;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൮൦. “കദാഹം അസ്സഗുമ്ബേ ച, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ;
ആജാനീയേവ ജാതിയാ, സിന്ധവേ സീഘവാഹനേ.

൧൮൧. “ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ഇല്ലിയാചാപധാരിഭി;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൮൨. “കദാഹം രഥസേനിയോ, സന്നദ്ധേ ഉസ്സിതദ്ധജേ;
ദീപേ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘേ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ.

൧൮൩. “ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൭൪. ‘‘കദാഹം സോവണ്ണരഥേ, സന്നദ്ധേ ഉസ്സിതദ്ധജേ;
ദീപേ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘേ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ.

൧൭൫. ‘‘ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൭൬. ‘‘കദാഹം സജ്ഝുരഥേ ച, സന്നദ്ധേ ഉസ്സിതദ്ധജേ;
ദീപേ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘേ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ.

൧൭൭. ‘‘ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൭൮. ‘‘കദാഹം അസ്സരഥേ ച, സന്നദ്ധേ ഉസ്സിതദ്ധജേ;
ദീപേ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘേ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ.

൧൭൯. ‘‘ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൮൦. ‘‘കദാഹം ഓട്ഠരഥേ ച, സന്നദ്ധേ ഉസ്സിതദ്ധജേ;
ദീപേ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘേ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ.

൧൮൧. ‘‘ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൮൨. ‘‘കദാഹം ഗോണരഥേ ച, സന്നദ്ധേ ഉസ്സിതദ്ധജേ;
ദീപേ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘേ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ.

൧൮൩. ‘‘ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൮൪. ‘‘കദാഹം അജരഥേ ച, സന്നദ്ധേ ഉസ്സിതദ്ധജേ;
ദീപേ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘേ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ.

൧൮൫. ‘‘ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൮൬. ‘‘കദാഹം മേണ്ഡരഥേ ച, സന്നദ്ധേ ഉസ്സിതദ്ധജേ;
ദീപേ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘേ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ.

൧൮൭. ‘‘ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൮൮. ‘‘കദാഹം മിഗരഥേ ച, സന്നദ്ധേ ഉസ്സിതദ്ധജേ;
ദീപേ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘേ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ.

൧൮൯. ‘‘ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൯൦. ‘‘കദാഹം ഹത്ഥാരോഹേ ച, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ;
നീലവമ്മധരേ സൂരേ, തോമരങ്കുസപാണിനേ [പാണിനോ (സ്യാ॰ ക॰)];
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൯൧. “കദാഹം അസ്സാരോഹേ ച, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ;
നീലവമ്മധരേ സൂരേ, ഇല്ലിയാചാപധാരിനേ [ധാരിനോ (സ്യാ॰ ക॰)];
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൯൨. “കദാഹം രഥാരോഹേ ച, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ;
നീലവമ്മധരേ സൂരേ, ചാപഹത്ഥേ കലാപിനേ [കലാപിനോ (സ്യാ॰ ക॰)];
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൯൩. [അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി] “കദാഹം ധനുഗ്ഗഹേ ച, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ;
നീലവമ്മധരേ സൂരേ, ചാപഹത്ഥേ കലാപിനേ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി [അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി].

൧൯൪. “കദാഹം രാജപുത്തേ ച, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ;
ചിത്രവമ്മധരേ സൂരേ, കഞ്ചനാവേളധാരിനേ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൯൫. “കദാഹം അരിയഗണേ ച, വതവന്തേ [വത്ഥവന്തേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] അലങ്കതേ;
ഹരിചന്ദനലിത്തങ്ഗേ, കാസികുത്തമധാരിനേ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൯൬. [അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി] “കദാഹം അമച്ചഗണേ ച, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ;
പീതവമ്മധരേ സൂരേ, പുരതോ ഗച്ഛമാലിനേ [ഗച്ഛമാലിനോ (സ്യാ॰ ക॰)];
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി [അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി].

൧൯൭. “കദാഹം [കദാ (സീ॰ പീ॰)] സത്തസതാ ഭരിയാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൯൮. “കദാഹം [കദാ (സീ॰ പീ॰)] സത്തസതാ ഭരിയാ, സുസഞ്ഞാ തനുമജ്ഝിമാ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൧൯൯. “കദാഹം [കദാ (സീ॰ പീ॰)] സത്തസതാ ഭരിയാ, അസ്സവാ പിയഭാണിനീ;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൦൦. “കദാഹം [കദാ (സീ॰ പീ॰)] സതപലം കംസം, സോവണ്ണം സതരാജികം;
പഹായ പബ്ബജിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൦൧. “കദാസ്സു മം ഹത്ഥിഗുമ്ബാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
സുവണ്ണകച്ഛാ മാതങ്ഗാ, ഹേമകപ്പനവാസസാ.

൨൦൨. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, തോമരങ്കുസപാണിഭി;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൦൩. “കദാസ്സു മം അസ്സഗുമ്ബാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;

ആജാനീയാവ ജാതിയാ, സിന്ധവാ സീഘവാഹനാ.

൨൦൪. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ഇല്ലിയാചാപധാരിഭി;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൦൫. “കദാസ്സു മം രഥസേനീ, സന്നദ്ധാ ഉസ്സിതദ്ധജാ;
ദീപാ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ.

൨൦൬. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൦൭. “കദാസ്സു മം സോണ്ണരഥാ [സോവണ്ണരഥാ (പീ॰ ക॰)], സന്നദ്ധാ ഉസ്സിതദ്ധജാ;
ദീപാ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ.

൨൦൮. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൦൯. “കദാസ്സു മം സജ്ഝുരഥാ, സന്നദ്ധാ ഉസ്സിതദ്ധജാ;
ദീപാ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ.

൨൧൦. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൧൧. “കദാസ്സു മം അസ്സരഥാ, സന്നദ്ധാ ഉസ്സിതദ്ധജാ;
ദീപാ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ.

൨൧൨. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൧൩. “കദാസ്സു മം ഓട്ഠരഥാ, സന്നദ്ധാ ഉസ്സിതദ്ധജാ;
ദീപാ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ.

൨൧൪. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൧൫. “കദാസ്സു മം ഗോണരഥാ, സന്നദ്ധാ ഉസ്സിതദ്ധജാ;
ദീപാ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ.

൨൧൬. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൧൭. “കദാസ്സു മം അജരഥാ, സന്നദ്ധാ ഉസ്സിതദ്ധജാ;
ദീപാ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ.

൨൧൮. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൧൯. “കദാസ്സു മം മേണ്ഡരഥാ, സന്നദ്ധാ ഉസ്സിതദ്ധജാ;
ദീപാ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ.

൨൨൦. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;

യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൨൧. “കുദാസ്സു മം മിഗരഥാ, സന്നദ്ധാ ഉസ്സിതദ്ധജാ;
ദീപാ അഥോപി വേയ്യഗ്ഘാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ.

൨൨൨. “ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൨൩. “കുദാസ്സു മം ഹത്ഥാരോഹാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
നീലവമ്മധരാ സൂരാ, തോമരങ്കുസപാണിനോ;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൨൪. “കുദാസ്സു മം അസ്സാരോഹാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
നീലവമ്മധരാ സൂരാ, ഇല്ലിയാചാപധാരിനോ;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൨൫. “കുദാസ്സു മം രഥാരോഹാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
നീലവമ്മധരാ സൂരാ, ചാപഹത്ഥാ കലാപിനോ;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൨൬. “കുദാസ്സു മം ധനുഗ്ഗഹാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
നീലവമ്മധരാ സൂരാ, ചാപഹത്ഥാ കലാപിനോ;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൨൭. “കുദാസ്സു മം രാജപുത്താ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
ചിത്രവമ്മധരാ സൂരാ, കഞ്ചനാവേളധാരിനോ;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൨൮. “കുദാസ്സു മം അരിയഗണാ, വതവന്താ അലങ്കതാ;
ഹരിചന്ദനലിത്തങ്ഗാ, കാസികുത്തമധാരിനോ;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൨൯. “കുദാസ്സു മം അമച്ചഗണാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
പീതവമ്മധരാ സൂരാ, പുരതോ ഗച്ഛമാലിനോ [ഗച്ഛമാലിനീ (സ്യാ॰ ക॰)];
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൩൦. “കുദാസ്സു മം സത്തസതാ ഭരിയാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൩൧. “കുദാസ്സു മം സത്തസതാ ഭരിയാ, സുസഞ്ഞാ തനുമജ്ഝിമാ;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൩൨. “കുദാസ്സു മം സത്തസതാ ഭരിയാ, അസ്സവാ പിയഭാണിനീ;
യന്തം മം നാനുയിസ്സന്തി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൩൩. “കുദാഹം പത്തം ഗഹേത്വാന, മുണ്ഡോ സങ്ഘാടിപാരുതോ;
പിണ്ഡികായ ചരിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൩൪. “കുദാഹം പംസുകൂലാനം, ഉജ്ഝിതാനം [ഉജ്ഝിട്ഠാനം (ക॰)] മഹാപഥേ;
സങ്ഘാടിം ധാരയിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൫൫. “കദാഹം സത്താഹസമ്മേഘേ [സത്താഹം മേഘേ (സീ॰ സ്യാ॰)], ഓവട്ഠോ അല്ലചീവരോ;
പിണ്ഡികായ ചരിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൫൬. “കദാഹം സബ്ബത്ഥ ഗന്ത്വാ [സബ്ബഹം ഠാനം (സീ॰), സബ്ബണ്ഹം ഗന്ത്വാ (സ്യാ॰), സബ്ബാഹം ഠാനം (പീ॰), സബ്ബട്ഠാനം (ക॰)], രുക്ഖാ രുക്ഖം വനാ വനം;
അനപേക്ഖോ ഗമിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൫൭. “കദാഹം ഗിരിദുഗ്ഗേസു, പഹീനഭയഭേരവോ;
അദുതിയോ ഗമിസ്സാമി [വിഹരിസ്സാമി (സീ॰ പീ॰)], തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൫൮. “കദാഹം വീണം വരുജ്ജകോ [വീണരുജ്ജകോ (സ്യാ॰), വീണം വിരുജ്ജകോ (ക॰)], സത്തതന്തിം മനോരമം;
ചിത്തം ഉജും കരിസ്സാമി, തം കുദാസ്സു ഭവിസ്സതി.

൨൫൯. “കദാഹം രഥകാരോവ, പരികന്തം ഉപാഹനം;
കാമസഞ്ഞോജനേ ഛേച്ഛം [ഛേത്വാ (ക॰)], യേ ദിബ്ബേ യേ ച മാനുസേ”.

൨൬൦. “താ ച സത്തസതാ ഭരിയാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, കസ്മാ നോ വിജഹിസ്സസി.

൨൬൧. “താ ച സത്തസതാ ഭരിയാ, സുസഞ്ഞാ തനുമജ്ഝിമാ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, കസ്മാ നോ വിജഹിസ്സസി.

൨൬൨. “താ ച സത്തസതാ ഭരിയാ, അസ്സവാ പിയഭാണിനീ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, കസ്മാ നോ വിജഹിസ്സസി.

൨൬൩. “താ ച സത്തസതാ ഭരിയാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
ഹിത്വാ സമ്പദ്ദവീ [സമ്പദ്ദയീ (സീ॰)] രാജാ, പബ്ബജ്ജായ പുരക്ഖതോ.

൨൬൪. “താ ച സത്തസതാ ഭരിയാ, സുസഞ്ഞാ തനുമജ്ഝിമാ;
ഹിത്വാ സമ്പദ്ദവീ രാജാ, പബ്ബജ്ജായ പുരക്ഖതോ.

൨൬൫. “താ ച സത്തസതാ ഭരിയാ, അസ്സവാ പിയഭാണിനീ;
ഹിത്വാ സമ്പദ്ദവീ രാജാ, പബ്ബജ്ജായ പുരക്ഖതോ”.

൨൬൬. “ഹിത്വാ സതപലം കംസം, സോവണ്ണം സതരാജികം;
അഗ്ഗഹീ മത്തികം പത്തം, തം ദുതിയാഭിസേചനം”.

൨൬൭. “ഭേസ്മാ [വേസ്മാ (സീ॰), ഭിംസാ (പീ॰), ഭീസാ (ക॰)] അഗ്ഗിസമാ ജാലാ, കോസാ ഡയ്ഹന്തി ഭാഗസോ;
രജതം ജാതരൂപഞ്ച, മുത്താ വേളുരിയാ ബഹൂ.

൨൬൮. “മണയോ സങ്ഖമുത്താ ച, വത്ഥികം ഹരിചന്ദനം;
അജിനം ദണ്ഡഭണ്ഡഞ്ച, ലോഹം കാളായസം ബഹൂ;
ഏഹി രാജ നിവത്തസ്സു, മാ തേതം വിനസാ ധനം” [വിനസ്സാ ധനം (സ്യാ॰ ക॰)].

൧൪൯. “സുസുഖം വത ജീവാമ, യേസം നോ നത്ഥി കിഞ്ചനം;
മിഥിലായ ദയ്ഹമാനായ, ന മേ കിഞ്ചി അദയ്ഹഥ”.

൧൫൦. “അടവിയോ സമുപ്പന്നാ, രട്ഠം വിദ്ധംസയന്തി തം;
ഏഹി രാജ നിവത്തസ്സു, മാ രട്ഠം വിനസാ ഇദം”.

൧൫൧. “സുസുഖം വത ജീവാമ, യേസം നോ നത്ഥി കിഞ്ചനം;
രട്ഠേ വിലുമ്പമാനമ്ഹി, ന [മാ (ക॰)] മേ കിഞ്ചി അഹീരഥ.

൧൫൨. “സുസുഖം വത ജീവാമ, യേസം നോ നത്ഥി കിഞ്ചനം;
പീതിഭക്ഖാ ഭവിസ്സാമ, ദേവാ ആഭസ്സരാ യഥാ”.

൧൫൩. “കിമ്ഹേസോ മഹതോ ഘോസോ, കാ നു ഗാമേവ കീളിയാ [ഗാമേ കിലീലിയാ (സീ॰)];
സമണ തേവ [സമണഞ്ഞേവ (സീ॰ പീ॰), സമണത്വേവ (സ്യാ॰)] പുച്ഛാമ,
കത്ഥേസോ അഭിസടോ ജനോ”.

൧൫൪. “മമം ഓഹായ ഗച്ഛന്തം, ഏത്ഥേസോ അഭിസടോ ജനോ;
സീമാതിക്കമനം യന്തം, മുനിമോനസ്സ പത്തിയാ;
മിസ്സം നന്ദീഹി ഗച്ഛന്തം, കിം ജാനമനുപുച്ഛസി”.

൧൫൫. “മാസ്സു തിണ്ണോ അമഞ്ഞിത്ഥ [അമഞ്ഞിത്ഥോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], സരീരം ധാരയം ഇമം;
അതീരണേയ്യ യമിദം [അതീരണേയ്യമിദം കമ്മം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], ബഹൂ ഹി പരിപന്ഥയോ”.

൧൫൬. “കോ നു മേ പരിപന്ഥസ്സ, മമം ഏവംവിഹാരിനോ;
യോ നേവ ദിട്ഠേ നാദിട്ഠേ, കാമാനമഭിപത്ഥയേ”.

൧൫൭. “നിദ്ദാ തന്ദീ വിജമ്ഭിതാ, അരതീ ഭത്തസമ്മദോ;
ആവസന്തി സരീരട്ഠാ, ബഹൂ ഹി പരിപന്ഥയോ”.

൧൫൮. “കല്യാണം വത മം ഭവം, ബ്രാഹ്മണ മനുസാസതി [മനുസാസസി (സീ॰)];
ബ്രാഹ്മണ തേവ [ബ്രാഹ്മണഞ്ഞേവ (സീ॰)] പുച്ഛാമി, കോ നു ത്വമസി മാരിസ”.

൧൫൯. “നാരദോ ഇതി മേ നാമം [നാമേന (സ്യാ॰ ക॰)], കസ്സപോ ഇതി മം വിദൂ;
ഭോതോ സകാസമാഗച്ഛിം, സാധു സബ്ഭി സമാഗമോ.

൧൬൦. “തസ്സ തേ സബ്ബോ ആനന്ദോ, വിഹാരോ ഉപവത്തതു;
യം ഊനം [യദൂനം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] തം പരിപൂരേഹി, ഖന്തിയാ ഉപസമേന ച.

൧൬൧. “പസാരയ സന്നതഞ്ച, ഉന്നതഞ്ച പസാരയ [പഹാരയ (സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)];
കമ്മം വിജ്ജഞ്ച ധമ്മഞ്ച, സക്കത്വാന പരിബ്ബജ”.

൧൬൨. “ബഹൂ ഹത്ഥീ ച അസ്സേ ച, നഗരേ ജനപദാനി ച;
ഹിത്വാ ജനക പബ്ബജിതോ, കപാലേ [കപല്ലേ (സീ॰ പീ॰)] രതിമജ്ഝഗാ.

൨൬൩. “കേചി നു തേ ജാനപദാ, മിത്താമച്ചാ ച ഞാതകാ;
ദുബ്ഭിമകംസു ജനക, കസ്മാ തേ തം അരുച്ചഥ”.

൨൬൪. “ഇധ മിഗാജിന ജാതുച്ഛേ [ജാതുച്ച (സീ॰ പീ॰)], അഹം കഞ്ചി കുദാചനം;
അധമ്മേന ജിനേ ഞാതിം, ന ചാപി ഞാതയോ മമം.

൨൬൫. “ദിസ്വാന ലോകവത്തന്തം, ഖജ്ജന്തം കദ്ദമീകതം;
ഹഞ്ഞരേ ബജ്ഝരേ ചേത്ഥ, യത്ഥ സന്നോ [സത്തോ (സീ॰)] പുഥുജ്ജനോ;

ഏതാഹം ഉപമം കത്വാ, ഭിക്ഖകോസ്മി മിഗാജിന”.

൨൬൬. “കോ നു തേ ഭഗവാ സത്ഥാ, കസ്സേതം വചനം സുചി;
ന ഹി കപ്പം വാ വിജ്ജം വാ, പച്ചക്ഖായ രഥേസഭ;

സമണം ആഹു വത്തന്തം, യഥാ ദുക്ഖസ്സതിക്കമോ”.

൨൬൭. “ന മിഗാജിന ജാതുച്ഛേ, അഹം കഞ്ചി കുദാചനം;
സമണം ബ്രാഹ്മണം വാപി, സക്കത്വാ അനുപാവിസിം”.

൨൬൮. “മഹതാ ചാനുഭാവേന, ഗച്ഛന്തോ സിരിയാ ജലം;
ഗീയമാനേസു ഗീതേസു, വജ്ജമാനേസു വഗ്ഗുസു.

൨൬൯. “തുരിയതാളസങ്ഘുട്ഠേ [തുരിയതാളിതസങ്ഘുട്ഠേ (സീ॰ പീ॰)], സമ്മതാലസമാഹിതേ;
സ മിഗാജിന മദ്ദക്ഖിം, ഫലിം [ഫലം (സീ॰ പീ॰ ക॰)] അമ്ബം തിരോച്ഛദം;
ഹഞ്ഞമാനം [തുജ്ജമാനം (സീ॰), തുദമാനം (സ്യാ॰), തദ്ദമാനം (പീ॰), ഹതമാനം (ക॰)] മനുസ്സേഹി, ഫലകാമേഹി ജന്തുഭി.

൨൭൦. “സോ ഖോഹം തം സിരിം ഹിത്വാ, ഓരോഹിത്വാ മിഗാജിന;
മൂലം അമ്ബസ്സുപാഗച്ഛിം, ഫലിനോ നിപ്ഫലസ്സ ച.

൨൭൧. “ഫലിം [ഫലം (സീ॰ പീ॰ ക॰)] അമ്ബം ഹതം ദിസ്വാ, വിദ്ധംസ്തം വിനളീകതം;
അഥേകം [അഥേതം (സീ॰ പീ॰)] ഇതരം അമ്ബം, നീലോഭാസം മനോരമം.

൨൭൨. “ഏവമേവ നൂനമ്ഹേപി [നൂന അമ്ഹേ (സീ॰ പീ॰)], ഇസ്സരേ ബഹുകണ്ടകേ;
അമിത്താ നോ വധിസ്സന്തി, യഥാ അമ്ബോ ഫലീ ഹതോ.

൨൭൩. “അജിനമ്ഹി ഹഞ്ഞതേ ദീപി, നാഗോ ദന്തേഹി ഹഞ്ഞതേ;
ധനമ്ഹി ധനിനോ ഹന്തി, അനികേതമസന്ഥവം;
ഫലീ അമ്ബോ അഫലോ ച, തേ സത്ഥാരോ ഉഭോ മമ”.

൨൭൪. “സബ്ബോ ജനോ പബ്യാധിതോ, രാജാ പബ്ബജിതോ ഇതി;
ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ.

൨൭൫. “അസ്സാസയിത്വാ ജനതം, ഠപയിത്വാ പടിച്ഛദം;
പുത്തം രജ്ജേ ഠപേത്വാന, അഥ പച്ഛാ പബ്ബജിസ്സസി”.

൧൭൬. “പുത്താ മയാ ജാനപദാ, മിത്താമച്ചാ ച ഞാതകാ;
സന്തി പുത്താ വിദേഹാനം, ദീഘാവു രട്ഠവഡ്ഢനോ;
തേ രജ്ജം കാരയിസ്സന്തി, മിഥിലായം പജാപതി”.

൧൭൭. “ഏഹി തം അനുസിക്ഖാമി, യം വാക്യം മമ രുച്ചതി;
രജ്ജം തുവം കാരയസി [കാരയന്തീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], പാപം ദുച്ചരിതം ബഹും;
കായേന വാചാ മനസാ, യേന ഗച്ഛസി [കഞ്ഛിസി (സീ॰ പീ॰)] ദുഗ്ഗതിം.

൧൭൮. “പരദിന്നകേന പരനിട്ഠിതേന, പിണ്ഡേന യാപേഹി സ ധീരധമ്മോ”.
൧൭൯. “യോപി ചതുത്ഥേ ഭത്തകാലേ ന ഭുഞ്ജേ, അജുട്ഠമാരീവ [അജദ്ധുമാരീവ (സീ॰), അജ്ഝുട്ഠമാരിവ (സ്യാ॰), അജദ്ധുമാരിവ (പീ॰) മജ്ഝിമനികായേ, അങ്ഗുത്തരനികായേ ച പസ്സിതബ്ബം] ഖുദായ മിയ്യേ;
ന ത്വേവ പിണ്ഡം ലുളിതം അനരിയം, കുലപുത്തരൂപോ സപ്പുരിസോ ന സേവേ;
തയിദം ന സാധു തയിദം ന സുട്ഠു, സുനഖുച്ഛിട്ഠകം ജനക ഭുഞ്ജസേ തുവം”.

൧൮൦. “ന ചാപി മേ സീവലി സോ അഭക്ഖോ, യം ഹോതി ചത്തം ഗിഹിനോ സുനസ്സ വാ;
യേ കേചി ഭോഗാ ഇധ ധമ്മലദ്ധാ, സബ്ബോ സോ ഭക്ഖോ അനവയോതി [അനവജ്ജോതി (സീ॰ പീ॰)] വുത്തോ”.

൧൮൧. “കുമാരികേ ഉപസേനിയേ, നിച്ചം നിഗ്ഗളമണ്ഡിതേ;
കസ്മാ തേ ഏകോ ഭുജോ ജനതി, ഏകോ തേ ന ജനതീ ഭുജോ”.

൧൮൨. “ഇമസ്മിം മേ സമണ ഹത്ഥേ, പടിമുക്കാ ദുനീവരാ [ദുനീധുരാ (സീ॰ പീ॰)];
സങ്ഘാതാ [സംഘട്ടാ (സ്യാ॰ ക॰)] ജായതേ സദ്ദോ, ദുതിയസ്സേവ സാ ഗതി.

൧൮൩. “ഇമസ്മിം മേ സമണ ഹത്ഥേ, പടിമുക്കോ ഏകനീവരോ [ഏകനീധുരോ (സീ॰ പീ॰)];
സോ അദുതിയോ ന ജനതി, മുനിഭൂതോവ തിട്ഠതി.

൧൮൪. “വിവാദപ്പത്തോ [വിവാദമത്തോ (പീ॰)] ദുതിയോ, കേനേകോ വിവദിസ്സതി;
തസ്സ തേ സഗ്ഗകാമസ്സ, ഏകത്തമുപരോചതം”.

൧൮൫. “സുണാസി സീവലി കഥാ [ഗാഥാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], കുമാരിയാ പവേദിതാ;
പേസിയാ [പേസ്സിയാ (സീ॰ പീ॰)] മം ഗരഹിത്ഥോ, ദുതിയസ്സേവ സാ ഗതി.

൧൮൬. “അയം ദ്വേധാപഥോ ഭദ്ദേ, അനുചിണ്ണോ പഥാവിഹി;
തേസം ത്വം ഏകം ഗണ്ഹാഹി, അഹമേകം പുനാപരം.

൧൮൭. “മാവച [നേവ (സീ॰ പീ॰), മാ ച (സ്യാ॰ ക॰)] മം ത്വം പതി മേതി, നാഹം [മാഹം (സീ॰ പീ॰)] ഭരിയാതി വാ പുന”;

“ഇമമേവ കഥയന്താ, ഥൂണം നഗരുപാഗമും.

൯൮൮. “കോട്ഠകേ ഉസുകാരസ്സ, ഭത്തകാലേ ഉപട്ഠിതേ;
തത്രാ ച സോ ഉസുകാരോ, (ഏകം ദണ്ഡം ഉജും കതം;) [( ) നത്ഥി ബഹൂസു]
ഏകഞ്ച ചക്ഖും നിഗ്ഗയ്ഹ, ജിമ്ഹമേകേന പേക്ഖതി”.

൯൮൯. “ഏവം നോ സാധു പസ്സസി, ഉസുകാര സുണോഹി മേ;
യദേകം ചക്ഖും നിഗ്ഗയ്ഹ, ജിമ്ഹമേകേന പേക്ഖസി”.

൯൯൦. “ദ്വീഹി സമണ ചക്ഖൂഹി, വിസാലം വിയ ഖായതി;
അസമ്പത്വാ പരമം [പരം (സീ॰ പീ॰)] ലിങ്ഗം, നുജുഭാവായ കപ്പതി.

൯൯൧. “ഏകഞ്ച ചക്ഖും നിഗ്ഗയ്ഹ, ജിമ്ഹമേകേന പേക്ഖതോ;
സമ്പത്വാ പരമം ലിങ്ഗം, ഉജുഭാവായ കപ്പതി.

൯൯൨. “വിവാദപ്പത്തോ [വിവാദമത്തോ (പീ॰)] ദുതിയോ, കേനേകോ വിവദിസ്സതി;
തസ്സ തേ സഗ്ഗകാമസ്സ, ഏകത്തമുപരോചതം”.

൯൯൩. “സുണാസി സീവലി കഥാ [ഗാഥാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], ഉസുകാരേന വേദിതാ;
പേസിയാ മം ഗരഹിത്ഥോ, ദുതിയസ്സേവ സാ ഗതി.

൯൯൪. “അയം ദ്വേധാപഥോ ഭദ്ദേ, അനുചിണ്ണോ പഥാവിഹി;
തേസം ത്വം ഏകം ഗണ്ഹാഹി, അഹമേകം പുനാപരം.

൯൯൫. “മാവച മം ത്വം പതി മേതി, നാഹം ഭരിയാതി വാ പുന”;
“മുഞ്ജാവേസികാ പവാള്ഹാ, ഏകാ വിഹര സീവലീ”തി.

മഹാജനകജാതകം ദുതിയം.

൫൪൦. സുവണ്ണസാമജാതകം (൩)

൯൯൬. “കോ നു മം ഉസുനാ വിജ്ഝി, പമത്തം ഉദഹാരകം [ഹാരികം (സ്യാ॰), ഹാരിയം (ക॰)];
ഖത്തിയോ ബ്രാഹ്മണോ വേസ്സോ, കോ മം വിദ്ധാ നിലീയസി.

൯൯൭. “ന മേ മംസാനി ഖജ്ജാനി, ചമ്മേനത്ഥോ ന വിജ്ജതി;
അഥ കേന നു വണ്ണേന, വിദ്ധേയ്യം മം അമഞ്ഞഥ.

൯൯൮. “കോ വാ ത്വം കസ്സ വാ പുത്തോ, കഥം ജാനേമു തം മയം;
പുട്ഠോ മേ സമ്മ അക്ഖാഹി, കിം മം വിദ്ധാ നിലീയസി”.

൯൯൯. “രാജാഹമസ്മി കാസീനം, പീളിയക്ഖോതി മം വിദൂ;
ലോഭാ രട്ഠം പഹിത്വാന, മിഗമേസം ചരാമഹം.

൧൦൦൦. “ഇസ്സത്ഥേ ചസ്മി കുസലോ, ദള്ഹധമ്മോതി വിസ്സുതോ;
നാഗോപി മേ ന മുച്ചേയ്യ, ആഗതോ ഉസുപാതനം.

൧൦൦൧. “കോ വാ ത്വം കസ്സ വാ പുത്തോ [ത്വം ച കസ്സ വാ പുത്തോസി (സീ॰ പീ॰)], കഥം ജാനേമു തം മയം;

പിതുനോ അത്തനോ ചാപി, നാമഗോത്തം പവേദയ”.

൩൦൨. “നേസാദപുത്തോ ഭദ്ദന്തേ, സാമോ ഇതി മം ഞാതയോ;
ആമന്തയിംസു ജീവന്തം, സ്വാജ്ജേവാഹം ഗതോ [സ്വാജ്ജേവങ്ഗതോ (സ്യാ॰), സ്വജ്ജേവങ്ഗതേ (ക॰)] സയേ.

൩൦൩. “വിദ്ധോസ്മി പുഥുസല്ലേന, സവിസേന യഥാ മിഗോ;
സകമ്ഹി ലോഹിതേ രാജ, പസ്സ സേമി പരിപ്ലുതോ.

൩൦൪. “പടിവാമഗതം [പടിധമ്മ ഗതം (സീ॰ പീ॰)] സല്ലം, പസ്സ ധിമ്ഹാമി [വിഹാമ്ഹി (സീ॰ പീ॰)] ലോഹിതം;
ആതുരോ ത്യാനുപുച്ഛാമി, കിം മം വിദ്ധാ നിലീയസി.

൩൦൫. “അജിനമ്ഹി ഹഞ്ഞതേ ദീപി, നാഗോ ദന്തേഹി ഹഞ്ഞതേ;
അഥ കേന നു വണ്ണേന, വിദ്ധേയ്യം മം അമഞ്ഞഥ”.

൩൦൬. “മിഗോ ഉപട്ഠിതോ ആസി, ആഗതോ ഉസുപാതനം;
തം ദിസ്വാ ഉബ്ബിജീ സാമ, തേന കോധോ മമാവിസി”.

൩൦൭. “യതോ സരാമി അത്താനം, യതോ പത്തോസ്മി വിഞ്ഞുതം;
ന മം മിഗാ ഉത്തസന്തി, അരഞ്ഞേ സാപദാനിപി.

൩൦൮. “യതോ നിധിം പരിഹരിം, യതോ പത്തോസ്മി യോബ്ബനം;
ന മം മിഗാ ഉത്തസന്തി, അരഞ്ഞേ സാപദാനിപി.

൩൦൯. “ഭീരൂ കിമ്പുരിസാ രാജ, പബ്ബതേ ഗന്ധമാദനേ;
സമ്മോദമാനാ ഗച്ഛാമ, പബ്ബതാനി വനാനി ച.

൩൧൦. (“ന മം മിഗാ ഉത്തസന്തി, അരഞ്ഞേ സാപദാനിപി;) [( ) നത്ഥി സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു]
അഥ കേന നു വണ്ണേന, ഉത്രാസന്തി മിഗാ മമം” [ഉത്രാസേ സോ മിഗോ മമം (സീ॰ പീ॰)].

൩൧൧. “ന തം തസ [ന തദ്ദസാ (സീ॰ പീ॰)] മിഗോ സാമ, കിം താഹം അലികം ഭണേ;
കോധലോഭാഭിഭൂതാഹം, ഉസും തേ തം അവസ്സജിം [അവിസ്സജിം (സ്യാ॰)].

൩൧൨. “കുതോ നു സാമ ആഗമ്മ, കസ്സ വാ പഹിതോ തുവം;
ഉദഹാരോ നദിം ഗച്ഛ, ആഗതോ മിഗസമ്മതം”.

൩൧൩. “അന്ധാ മാതാപിതാ മയ്ഹം, തേ ഭരാമി ബ്രഹാവനേ;
തേസാഹം ഉദകാഹാരോ, ആഗതോ മിഗസമ്മതം.

൩൧൪. “അത്ഥി നേസം ഉസാമത്തം, അഥ സാഹസ്സ ജീവിതം;
ഉദകസ്സ അലാഭേന , മഞ്ഞേ അന്ധാ മരിസ്സരേ.

൩൧൫. “ന മേ ഇദം തഥാ ദുക്ഖം, ലബ്ഭാ ഹി പുമുനാ ഇദം;
യഞ്ച അമ്മം ന പസ്സാമി, തം മേ ദുക്ഖതരം ഇതോ.

൩൧൬. “ന മേ ഇദം തഥാ ദുക്ഖം, ലബ്ഭാ ഹി പുമുനാ ഇദം;

യഞ്ച താതം ന പസ്സാമി, തം മേ ദുക്ഖതരം ഇതോ.

൧൭൭. “സാ നൂന കപണാ അമ്മാ, ചിരരത്തായ രുച്ഛതി [രുച്ചതി (ക॰)];
അഡ്ഢരത്തേവ രത്തേ വാ, നദീവ അവസുച്ഛതി [അവസുസ്സതി (സ്യാ॰)].

൧൭൮. “സോ നൂന കപണോ താതോ, ചിരരത്തായ രുച്ഛതി [രുച്ചതി (ക॰)];
അഡ്ഢരത്തേവ രത്തേ വാ, നദീവ അവസുച്ഛതി [അവസുസ്സതി (സ്യാ॰)].

൧൭൯. “ഉട്ഠാനപാദചരിയായ [പാരിചരിയായ (സീ॰ പീ॰)], പാദസമ്ബാഹനസ്സ ച;
സാമ താത വിലപന്താ, ഹിണ്ഡിസ്സന്തി ബ്രഹാവനേ.

൧൮൦. “ഇദമ്പി ദുതിയം സല്ലം, കമ്പേതി ഹദയം മമം;
യഞ്ച അന്ധേ ന പസ്സാമി, മഞ്ഞേ ഹിസ്സാമി [യഞ്ച ഹേസ്സാമി (സീ॰ പീ॰), തം മേ ഹിസ്സാമി (ക॰)] ജീവിതം”.

൧൮൧. “മാ ബാള്ഹം പരിദേവേസി, സാമ കല്യാണദസ്സന;
അഹം കമ്മകരോ ഹുത്വാ, ഭരിസ്സം തേ ബ്രഹാവനേ.

൧൮൨. “ഇസ്സത്ഥേ ചസ്മി കുസലോ, ദള്ഹധമ്മോതി വിസ്സുതോ;
അഹം കമ്മകരോ ഹുത്വാ, ഭരിസ്സം തേ ബ്രഹാവനേ.

൧൮൩. “മിഗാനം [മഗാനം (ക॰)] വിഘാസമന്വേസം, വനമൂലഫലാനി ച;
അഹം കമ്മകരോ ഹുത്വാ, ഭരിസ്സം തേ ബ്രഹാവനേ.

൧൮൪. “കതമം തം വനം സാമ, യത്ഥ മാതാപിതാ തവ;
അഹം തേ തഥാ ഭരിസ്സം, യഥാ തേ അഭരീ തുവം”.

൧൮൫. “അയം ഏകപദീ രാജ, യോയം ഉസ്സീസകേ മമ;
ഇതോ ഗന്ത്വാ അഡ്ഢകോസം, തത്ഥ നേസം അഗാരകം;
യത്ഥ മാതാപിതാ മയ്ഹം, തേ ഭരസ്സു ഇതോ ഗതോ.

൧൮൬. “നമോ തേ കാസിരാജത്ഥു, നമോ തേ കാസിവഡ്ഢന;
അന്ധാ മാതാപിതാ മയ്ഹം, തേ ഭരസ്സു ബ്രഹാവനേ.

൧൮൭. “അഞ്ജലിം തേ പഗ്ഗണ്ഹാമി, കാസിരാജ നമത്ഥു തേ;
മാതരം പിതരം മയ്ഹം, വുത്തോ വജ്ജാസി വന്ദനം”.

൧൮൮. “ഇദം വത്വാന സോ സാമോ, യുവാ കല്യാണദസ്സനോ;
മുച്ഛിതോ വിസവേഗേന, വിസഞ്ഞീ സമപജ്ജഥ.

൧൮൯. “സ രാജാ പരിദേവേസി, ബഹും കാരുഞ്ഞസഞ്ഹിതം;
അജരാമരോഹം ആസിം, അജ്ജേതം ഞാമി [അജ്ജഹഞ്ഞാമി (ക॰)] നോ പുരേ;
സാമം കാലങ്കതം ദിസ്വാ, നത്ഥി മച്ചുസ്സ നാഗമോ.

൧൯൦. “യസ്സു മം പടിമന്തേതി, സവിസേന സമപ്പിതോ;
സ്വജ്ജേവം ഗതേ കാലേ, ന കിഞ്ചി മഭിഭാസതി.

൧൯൧. “നിരയം നൂന ഗച്ഛാമി, ഏത്ഥ മേ നത്ഥി സംസയോ;
തദാ ഹി പകതം പാപം, ചിരരത്തായ കിബ്ബിസം.

൩൩൧. “ഭവന്തി തസ്സ വത്താരോ, ഗാമേ കിബ്ബിസകാരകോ;
അരഞ്ഞേ നിമ്മനുസ്സമ്ഹി, കോ മം വത്തുമരഹതി.

൩൩൨. “സാരയന്തി ഹി കമ്മാനി, ഗാമേ സംഗച്ഛ മാണവാ;
അരഞ്ഞേ നിമ്മനുസ്സമ്ഹി, കോ നു മം സാരയിസ്സതി”.

൩൩൩. “സാ ദേവതാ അന്തരഹിതാ, പബ്ബതേ ഗന്ധമാദനേ;
രഞ്ഞോവ അനുകമ്പായ, ഇമാ ഗാഥാ അഭാസഥ.

൩൩൪. “ആഗും കിര മഹാരാജ, അകരി [അകരാ (സീ॰)] കമ്മ ദുക്കടം;
അദൂസകാ പിതാപുത്താ, തയോ ഏകൂസുനാ ഹതാ.

൩൩൫. “ഏഹി തം അനുസിക്ഖാമി, യഥാ തേ സുഗതീ സിയാ;
ധമ്മേനന്ധേ വനേ പോസ, മഞ്ഞേഹം സുഗതീ തയാ.

൩൩൬. “സ രാജാ പരിദേവിത്വാ, ബഹും കാരുഞ്ഞസഞ്ഹിതം;
ഉദകകുമ്ഭമാദായ, പക്കാമി ദക്ഖിണാമുഖോ.

൩൩൭. “കസ്സ നു ഏസോ പദസദ്ദോ, മനുസ്സസ്സേവ ആഗതോ;
നേസോ സാമസ്സ നിഗ്ഘോസോ, കോ നു ത്വമസി മാരിസ.

൩൩൮. “സന്തഞ്ഹി സാമോ വജതി, സന്തം പാദാനി നേയതി [ഉത്തഹി (സീ॰)];
നേസോ സാമസ്സ നിഗ്ഘോസോ, കോ നു ത്വമസി മാരിസ”.

൩൩൯. “രാജാഹമസ്മി കാസീനം, പീളിയക്ഖോതി മം വിദൂ;
ലോഭാ രട്ഠം പഹിത്വാന, മിഗമേസം ചരാമഹം.

൩൪൦. “ഇസ്സത്ഥേ ചസ്മി കുസലോ, ദള്ഹധമ്മോതി വിസ്സുതോ;
നാഗോപി മേ ന മുച്ചേയ്യ, ആഗതോ ഉസുപാതനം”.

൩൪൧. “സ്വാഗതം തേ മഹാരാജ, അഥോ തേ അദുരാഗതം;
ഇസ്സരോസി അനുപ്പത്തോ, യം ഇധത്ഥി പവേദയ.

൩൪൨. “തിന്ദുകാനി പിയാലാനി, മധുകേ കാസുമാരിയോ;
ഫലാനി ഖുദ്ദകപ്പാനി, ഭുഞ്ജ രാജ വരം വരം.

൩൪൩. “ഇദമ്പി പാനീയം സീതം, ആഭതം ഗിരിഗബ്ഭരാ;
തതോ പിവ മഹാരാജ, സചേ ത്വം അഭികങ്ഖസി”.

൩൪൪. “നാലം അന്ധാ വനേ ദട്ഠും, കോ നു വോ ഫലമാഹരി;
അനന്ധസ്സേവയം സമ്മാ, നിവാപോ മയ്ഹ ഖായതി”.

൩൪൫. “ദഹരോ യുവാ നാതിബ്രഹാ, സാമോ കല്യാണദസ്സനോ;
ദീഘസ്സ കേസാ അസിതാ, അഥോ സൂനഗ്ഗ [സോനഗ്ഗ (ക॰)] വേല്ലിതാ.

൩൪൬. “സോ ഹവേ ഫലമാഹരിത്വാ, ഇതോ ആദായ [ആദാ (സീ॰ പീ॰)] കമണ്ഡലും;
നദിം ഗതോ ഉദഹാരോ, മഞ്ഞേ ന ദൂരമാഗതോ”.

൩൪൭. “അഹം തം അവധിം സാമം, യോ തുയ്ഹം പരിചാരകോ;
യം കുമാരം പവേദേഥ, സാമം കല്യാണദസ്സനം.

൩൮൯. “ഭീഘസ്സ കേസാ അസിതാ, അഥോ സൂനഗ്ഗവേല്ലിതാ;
തേസു ലോഹിതലിത്തേസു, സേതി സാമോ മയാ ഹതോ”.

൩൯൦. “കേന ദുകൂലമന്തേസി, ഹതോ സാമോതി വാദിനാ;
ഹതോ സാമോതി സുത്വാന, ഹദയം മേ പവേധതി.

൩൯൧. “അസ്സത്ഥസ്സേവ തരുണം, പവാളം മാലുതേരിതം;
ഹതോ സാമോതി സുത്വാന, ഹദയം മേ പവേധതി”.

൩൯൨. “പാരികേ കാസിരാജായം, സോ സാമം മിഗസമ്മതേ;
കോധസാ ഉസുനാ വിജ്ഝി, തസ്സ മാ പാപമിച്ഛിമ്ഹാ”.

൩൯൩. “കിച്ഛാ ലദ്ധോ പിയോ പുത്തോ, യോ അന്ധേ അഭരീ വനേ;
തം ഏകപുത്തം ഘാതിമ്ഹി, കഥം ചിത്തം ന കോപയേ”.

൩൯൪. “കിച്ഛാ ലദ്ധോ പിയോ പുത്തോ, യോ അന്ധേ അഭരീ വനേ;
തം ഏകപുത്തം ഘാതിമ്ഹി, അക്കോധം ആഹു പണ്ഡിതാ”.

൩൯൫. “മാ ബാള്ഹം പരിദേവേഥ, ഹതോ സാമോതി വാദിനാ;
അഹം കമ്മകരോ ഹുത്വാ, ഭരിസ്സാമി ബ്രഹാവനേ.

൩൯൬. “ഇസ്സത്ഥേ ചസ്മി കുസലോ, ദള്ഹധമ്മോതി വിസ്സുതോ;
അഹം കമ്മകരോ ഹുത്വാ, ഭരിസ്സാമി ബ്രഹാവനേ.

൩൯൭. “മിഗാനം വിഘാസമന്വേസം, വനമൂലഫലാനി ച;
അഹം കമ്മകരോ ഹുത്വാ, ഭരിസ്സാമി ബ്രഹാവനേ”.

൩൯൮. “നേസ ധമ്മോ മഹാരാജ, നേതം അമ്ഹേസു കപ്പതി;
രാജാ ത്വമസി അമ്ഹാകം, പാദേ വന്ദാമ തേ മയം”.

൩൯൯. “ധമ്മം നേസാദ ഭണഥ, കതാ അപചിതീ തയാ;
പിതാ ത്വമസി [ത്വമഹി (?)] അമ്ഹാകം, മാതാ ത്വമസി പാരികേ”.

൪൦൦. “നമോ തേ കാസിരാജത്ഥു, നമോ തേ കാസിവഡ്ഢന;
അഞ്ജലിം തേ പഗ്ഗണ്ഹാമ, യാവ സാമാനുപാപയ.

൪൦൧. “തസ്സ പാദേ സമജ്ജന്താ [പവട്ടന്താ (പീ॰)], മുഖഞ്ച ഭുജദസ്സനം;
സംസുമ്ഭമാനാ അത്താനം, കാലമാഗമയാമസേ”.

൪൦൨. “ബ്രഹാ വാളമിഗാകിണ്ണം, ആകാസന്തംവ ദിസ്സതി;
യത്ഥ സാമോ ഹതോ സേതി, ചന്ദോവ പതിതോ ഛമാ.

൪൦൩. “ബ്രഹാ വാളമിഗാകിണ്ണം, ആകാസന്തംവ ദിസ്സതി;
യത്ഥ സാമോ ഹതോ സേതി, സൂരിയോവ പതിതോ ഛമാ.

൪൦൪. “ബ്രഹാ വാളമിഗാകിണ്ണം, ആകാസന്തംവ ദിസ്സതി;
യത്ഥ സാമോ ഹതോ സേതി, പംസുനാ പതികുന്തിതോ [കുണ്ഠിതോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി].

൪൦൫. “ബ്രഹാ വാളമിഗാകിണ്ണം, ആകാസന്തംവ ദിസ്സതി;
യത്ഥ സാമോ ഹതോ സേതി, ഇധേവ വസഥസ്സമേ”.

൩൬൬. “ദി തത്ഥ സഹസ്സാനി, സതാനി നിയുതാനി [നഹുതാനി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ച;
നേവമ്ഹാകം ഭയം കോചി, വനേ വാളേസു വിജ്ജതി”.

൩൬൭. “ഇതോ അന്ധാനമാദായ, കാസിരാജാ ബ്രഹാവനേ;
ഹത്ഥേ ഗഹേത്വാ പക്കാമി, യത്ഥ സാമോ ഹതോ അഹു.

൩൬൮. “ദിസ്വാന പതിതം സാമം, പുത്തകം പംസുകുന്ഥിതം;
അപവിദ്ധം ബ്രഹാരഞ്ഞേ, ചന്ദംവ പതിതം ഛമാ.

൩൬൯. “ദിസ്വാന പതിതം സാമം, പുത്തകം പംസുകുന്ഥിതം;
അപവിദ്ധം ബ്രഹാരഞ്ഞേ, സൂരിയംവ പതിതം ഛമാ.

൩൭൦. “ദിസ്വാന പതിതം സാമം, പുത്തകം പംസുകുന്ഥിതം;
അപവിദ്ധം ബ്രഹാരഞ്ഞേ, കലൂനം [കരുണം (സീ॰ പീ॰)] പരിദേവയും.

൩൭൧. “ദിസ്വാന പതിതം സാമം, പുത്തകം പംസുകുന്ഥിതം;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, അധമ്മോ കിര ഭോ ഇതി.

൩൭൨. “ബാള്ഹം ഖോ ത്വം പമത്തോസി, സാമ കല്യാണദസ്സന;
യോ അജ്ജേവം [സ്വജ്ജേവം (ക॰) ഏവമുപരിപി] ഗതേ കാലേ, ന കിഞ്ചി മഭിഭാസസി.

൩൭൩. “ബാള്ഹം ഖോ ത്വം പദിത്തോസി, സാമ കല്യാണദസ്സന;
യോ അജ്ജേവം ഗതേ കാലേ, ന കിഞ്ചി മഭിഭാസസി.

൩൭൪. “ബാള്ഹം ഖോ ത്വം പകുദ്ധോസി, സാമ കല്യാണദസ്സന;
യോ അജ്ജേവം ഗതേ കാലേ, ന കിഞ്ചി മഭിഭാസസി.

൩൭൫. “ബാള്ഹം ഖോ ത്വം പസുത്തോസി, സാമ കല്യാണദസ്സന;
യോ അജ്ജേവം ഗതേ കാലേ, ന കിഞ്ചി മഭിഭാസസി.

൩൭൬. “ബാള്ഹം ഖോ ത്വം വിമനോസി, സാമ കല്യാണദസ്സന;
യോ അജ്ജേവം ഗതേ കാലേ, ന കിഞ്ചി മഭിഭാസസി.

൩൭൭. “ജടം വലിനം പംസുഗതം [പങ്കഹതം (സീ॰ പീ॰)], കോ ദാനി
സണ്ഠപേസ്സതി [സണ്ഠപേസ്സതി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
സാമോ അയം കാലങ്കതോ, അന്ധാനം പരിചാരകോ.

൩൭൮. “കോ മേ സമ്മജ്ജമാദായ [ചേ സമ്മജ്ജനാദായ (സീ॰), നോ സമ്മജ്ജനാദായ (സ്യാ॰), മേ സമ്മജ്ജനാദായ (പീ॰)], സമ്മജ്ജിസ്സതി അസ്സമം;
സാമോ അയം കാലങ്കതോ, അന്ധാനം പരിചാരകോ.

൩൭൯. “കോ ദാനി ന്ഹാപയിസ്സതി, സീതേനുണ്ഹോദകേന ച;
സാമോ അയം കാലങ്കതോ, അന്ധാനം പരിചാരകോ.

൩൮൦. “കോ ദാനി ഭോജയിസ്സതി, വനമൂലഫലാനി ച;
സാമോ അയം കാലങ്കതോ, അന്ധാനം പരിചാരകോ”.

൩൮൧. “ദിസ്വാന പതിതം സാമം, പുത്തകം പംസുകുന്ഥിതം;

അട്ടിതാ പുത്തസോകേന, മാതാ സച്ചം അഭാസഥ.

൩൮൨. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, ധമ്മചാരീ പുരേ അഹു;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൮൩. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, ബ്രഹ്മചാരീ പുരേ അഹു;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൮൪. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, സച്ചവാദീ പുരേ അഹു;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൮൫. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, മാതാപേത്തിഭരോ [മാതാപേതിഭരോ (സ്യാ॰), മാതാപിത്തിഭരോ (ക॰)] അഹു;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൮൬. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, കുലേ ജേട്ഠാപചായികോ;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൮൭. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, പാണാ പിയതരോ മമ;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൮൮. ‘‘യം കിഞ്ചിത്ഥി കതം പുഞ്ഞം, മയ്ഹഞ്ചേവ പിതുച്ച തേ;
സബ്ബേന തേന കുസലേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു’’.

൩൮൯. ‘‘ദിസ്വാന പതിതം സാമം, പുത്തകം പംസുകുന്ഥിതം;
അട്ടിതോ പുത്തസോകേന, പിതാ സച്ചം അഭാസഥ.

൩൯൦. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, ധമ്മചാരീ പുരേ അഹു;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൯൧. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, ബ്രഹ്മചാരീ പുരേ അഹു;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൯൨. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, സച്ചവാദീ പുരേ അഹു;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൯൩. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, മാതാപേത്തിഭരോ അഹു;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൯൪. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, കുലേ ജേട്ഠാപചായികോ;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൯൫. ‘‘യേന സച്ചേനയം സാമോ, പാണാ പിയതരോ മമ;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൯൬. ‘‘യം കിഞ്ചിത്ഥി [കിഞ്ചത്ഥി (സീ॰ പീ॰)] കതം പുഞ്ഞം, മയ്ഹഞ്ചേവ മാതുച്ച തേ;
സബ്ബേന തേന കുസലേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൩൯൭. ‘‘സാ ദേവതാ അന്തരഹിതാ, പബ്ബതേ ഗന്ധമാദനേ;
സാമസ്സ അനുകമ്പായ, ഇമം സച്ചം അഭാസഥ.

൯൮.“സബ്ബത്യാഹം ഗന്ധമാദനേ, ചിരരത്തനിവാസിനീ [ചിരം രത്തം നിവാസിനീ (സ്യാ॰)];
ന മേ പിയതരോ കോചി, അഞ്ഞോ സാമേന [സാമാ ന (സീ॰ പീ॰)] വിജ്ജതി;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു.

൯൯.“സബ്ബേ വനാ ഗന്ധമയാ, പബ്ബതേ ഗന്ധമാദനേ;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, വിസം സാമസ്സ ഹഞ്ഞതു”.

൧൦൦.തേസം ലാലപ്പമാനാനം, ബഹും കാരുഞ്ഞസഞ്ഹിതം;
ഖിപ്പം സാമോ സമുട്ഠാസി, യുവാ കല്യാണദസ്സനോ.

൧൦൧.“സാമോഹമസ്മി ഭദ്ദം വോ [ഭദ്ദന്തേ (ക॰)], സോത്ഥിനാമ്ഹി സമുട്ഠിതോ;
മാ ബാള്ഹം പരിദേവേഥ, മഞ്ജുനാഭിവദേഥ മം”.

൧൦൨.“സ്വാഗതം തേ മഹാരാജ, അഥോ തേ അദുരാഗതം;
ഇസ്സരോസി അനുപ്പത്തോ, യം ഇധത്ഥി പവേദയ.

൧൦൩.“തിന്ദുകാനി പിയാലാനി, മധുകേ കാസുമാരിയോ;
ഫലാനി ഖുദ്ദകപ്പാനി, ഭുഞ്ജ രാജ വരം വരം.

൧൦൪.“അത്ഥി മേ പാനിയം സീതം, ആഭതം ഗിരിഗബ്ഭരാ;
തതോ പിവ മഹാരാജ, സചേ ത്വം അഭികങ്ഖസി”.

൧൦൫.“സമ്മുയ്ഹാമി പമുയ്ഹാമി, സബ്ബാ മുയ്ഹന്തി മേ ദിസാ;
പേതം തം സാമമദ്ദക്ഖിം, കോ നു ത്വം സാമ ജീവസി”.

൧൦൬.“അപി ജീവം മഹാരാജ, പുരിസം ഗാള്ഹവേദനം;
ഉപനീതമനസങ്കപ്പം, ജീവന്തം മഞ്ഞതേ മതം.

൧൦൭.“അപി ജീവം മഹാരാജ, പുരിസം ഗാള്ഹവേദനം;
തം നിരോധഗതം സന്തം, ജീവന്തം മഞ്ഞതേ മതം.

൧൦൮.“യോ മാതരം പിതരം വാ, മച്ചോ ധമ്മേന പോസതി;
ദേവാപി നം തികിച്ഛന്തി, മാതാപേത്തിഭരം നരം.

൧൦൯.“യോ മാതരം പിതരം വാ, മച്ചോ ധമ്മേന പോസതി;
ഇധേവ നം പസംസന്തി, പേച്ച സഗ്ഗേ പമോദതി”.

൧൧൦.“ഏസ ഭിയ്യോ പമുയ്ഹാമി, സബ്ബാ മുയ്ഹന്തി മേ ദിസാ;
സരണം തം സാമ ഗച്ഛാമി [സരണം സാമ ഗച്ഛാമി (സ്യാ॰ ക॰)], ത്വഞ്ച മേ സരണം ഭവ”.

൧൧൧.“ധമ്മം ചര മഹാരാജ, മാതാപിതൂസു ഖത്തിയ;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൧൧൨.“ധമ്മം ചര മഹാരാജ, പുത്തദാരേസു ഖത്തിയ;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൧൧൩.“ധമ്മം ചര മഹാരാജ, മിത്താമച്ചേസു ഖത്തിയ;

ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൧൪. “ധമ്മം ചര മഹാരാജ, വാഹനേസു ബലേസു ച;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൧൫. “ധമ്മം ചര മഹാരാജ, ഗാമേസു നിഗമേസു ച;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൧൬. “ധമ്മം ചര മഹാരാജ, രട്ഠേസു ജനപദേസു ച;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൧൭. “ധമ്മം ചര മഹാരാജ, സമണബ്രാഹ്മണേസു ച;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൧൮. “ധമ്മം ചര മഹാരാജ, മിഗപക്ഖീസു ഖത്തിയ;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൧൯. “ധമ്മം ചര മഹാരാജ, ധമ്മോ ചിണ്ണോ സുഖാവഹോ;
ഇധ ധമ്മം ചരിത്വാന, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി.

൪൨൦. “ധമ്മം ചര മഹാരാജ, സഇന്ദാ ദേവാ സബ്രഹ്മകാ;
സുചിണ്ണേന ദിവം പത്താ, മാ ധമ്മം രാജ പാമദോ”തി.

സുവണ്ണസാമജാതകം [സാമജാതകം (സീ॰ പീ॰)] തതിയം.

൫൪൧. നിമിജാതകം (൪)

൪൨൧. “അച്ഛേരം വത ലോകസ്മിം, ഉപ്പജ്ജന്തി വിചക്ഖണാ;
യദാ അഹു നിമിരാജാ, പണ്ഡിതോ കുസലത്ഥികോ.

൪൨൨. “രാജാ സബ്ബവിദേഹാനം, അദാ ദാനം അരിന്ദമോ;
തസ്സ തം ദദതോ ദാനം, സങ്കപ്പോ ഉദപജ്ജഥ;
ദാനം വാ ബ്രഹ്മചരിയം വാ, കതമം സു മഹപ്ഫലം.

൪൨൩. തസ്സ സങ്കപ്പമഞ്ഞായ, മഘവാ ദേവകുഞ്ജരോ;
സഹസ്സനേത്തോ പാതുരഹു, വണ്ണേന വിഹനം [നിഹനം (സീ॰ പീ॰), വിഹതം (സ്യാ॰ ക॰)] തമം.

൪൨൪. സലോമഹട്ഠോ മനുജിന്ദോ, വാസവം അവചാ നിമി;
“ദേവതാ നുസി ഗന്ധബ്ബോ, അദു സക്കോ പുരിന്ദദോ.

൪൨൫. “ന ച മേ താദിസോ വണ്ണോ, ദിട്ഠോ വാ യദി വാ സുതോ;
[നത്ഥി സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു] ആചിക്ഖ മേ ത്വം ഭദ്ദന്തേ, കഥം ജാനേമു തം മയം” [നത്ഥി സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു].

൪൨൬. സലോമഹട്ഠം ഞത്വാന, വാസവോ അവചാ നിമിം;
“സക്കോഹമസ്മി ദേവിന്ദോ, ആഗതോസ്മി തവന്തികേ;
അലോമഹട്ഠോ മനുജിന്ദ, പുച്ഛ പഞ്ഹം യമിച്ഛസി”.

൪൨൭. സോ ച തേന കതോകാസോ, വാസവം അവചാ നിമി;
“പുച്ഛാമി തം മഹാരാജ [മഹാബാഹു (സീ॰ പീ॰), ദേവരാജ (ക॰)], സബ്ബഭൂതാനമിസ്സര;

ദാനം വാ ബ്രഹ്മചരിയം വാ, കതമം സു മഹപ്ഫലം’’.

൪൮൮. സ്സോ പുട്ഠോ നരദേവേന, വാസവോ അവചാ നിമിം;
“വിപാകം ബ്രഹ്മചരിയസ്സ, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൪൮൯. “ഹീനേന ബ്രഹ്മചരിയേന, ഖത്തിയേ ഉപപജ്ജതി;
മജ്ഝിമേന ച ദേവത്തം, ഉത്തമേന വിസുജ്ഝതി.

൪൯൦. “ന ഹേതേ സുലഭാ കായാ, യാചയോഗേന കേനചി;
യേ കായേ ഉപപജ്ജന്തി, അനാഗാരാ തപസ്സിനോ.

൪൯൧. “ദുദീപോ [ദുതിപോ (ക॰)] സാഗരോ സേലോ, മുജകിന്ദോ [മുചലിന്ദോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰), മുജകിന്തോ (ക॰)] ഭഗീരസോ;
ഉസിന്ദരോ [ഉസീനരോ (സീ॰ പീ॰)] കസ്സപോ ച [അട്ഠകോ ച (സീ॰ പീ॰), അത്ഥകോ ച (സ്യാ॰)], അസകോ ച പുഥുജ്ജനോ.

൪൯൨. “ഏതേ ചഞ്ഞേ ച രാജാനോ, ഖത്തിയാ ബ്രാഹ്മണാ ബഹൂ;
പുഥുയഞ്ഞം യജിത്വാന, പേതത്തം [പേതം തേ (സീ॰ പീ॰)] നാതിവത്തിസും.

൪൯൩. “അഥ യീമേ [അദ്ധാ ഇമേ (സീ॰ പീ॰), അദ്ധായിമേ (സ്യാ॰)] അവത്തിംസു, അനാഗാരാ തപസ്സിനോ;
സത്തിസയോ യാമഹനു, സോമയാമോ [സോമയാഗോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മനോജവോ.

൪൯൪. “സമുദ്ദോ മാഘോ ഭരതോ ച, ഇസി കാലപുരക്ഖതോ [കാലികരിക്ഖിയോ (സീ॰ പീ॰)];
അങ്ഗീരസോ കസ്സപോ ച, കിസവച്ഛോ അകത്തി [അകിത്തി (സീ॰ പീ॰), അകന്തി (സ്യാ॰)] ച.

൪൯൫. “ഉത്തരേന നദീ സീദാ, ഗമ്ഭീരാ ദുരതിക്കമാ;
നളഗ്ഗിവണ്ണാ ജോതന്തി, സദാ കഞ്ചനപബ്ബതാ.

൪൯൬. “പരൂള്ഹകച്ഛാ തഗരാ, രൂള്ഹകച്ഛാ വനാ നഗാ;
തത്രാസും ദസസഹസ്സാ, പോരാണാ ഇസയോ പുരേ.

൪൯൭. “അഹം സേട്ഠോസ്മി ദാനേന, സംയമേന ദമേന ച;
അനുത്തരം വതം കത്വാ, പകിരചാരീ സമാഹിതേ.

൪൯൮. “ജാതിമന്തം അജച്ചഞ്ച, അഹം ഉജുഗതം നരം;
അതിവേലം നമസ്സിസ്സം, കമ്മബന്ധൂ ഹി മാണവാ [മാതിയാ (സീ॰ പീ॰)].

൪൯൯. “സബ്ബേ വണ്ണാ അധമ്മട്ഠാ, പതന്തി നിരയം അധോ;
സബ്ബേ വണ്ണാ വിസുജ്ഝന്തി, ചരിത്വാ ധമ്മമുത്തമം’’.

൫൦൦. ഇദം വത്വാന മഘവാ, ദേവരാജാ സുജമ്പതി;
വേദേഹമനുസാസിത്വാ, സഗ്ഗകായം അപക്കമി.

൫൦൧. “ഇമം ഭോന്തോ നിസാമേഥ, യാവന്തേത്ഥ സമാഗതാ;
ധമ്മികാനം മനുസ്സാനം, വണ്ണം ഉച്ചാവചം ബഹും.

൪൪൧. “യഥാ അയം നിമിരാജാ, പണ്ഡിതോ കുസലത്ഥികോ;
രാജാ സബ്ബവിദേഹാനം, അദാ ദാനം അരിന്ദമോ.

൪൪൨. “തസ്സ തം ദദതോ ദാനം, സങ്കപ്പോ ഉദപജ്ജഥ;
ദാനം വാ ബ്രഹ്മചരിയം വാ, കതമം സു മഹപ്ഫലം”.

൪൪൩. അബ്ഭുതോ വത ലോകസ്മിം, ഉപ്പജ്ജി ലോമഹംസനോ;
ദിബ്ബോ രഥോ പാതുരഹു, വേദേഹസ്സ യസസ്സിനോ.

൪൪൪. ദേവപുത്തോ മഹിദ്ധികോ, മാതലി ദേവസാരഥി;
നിമന്തയിത്ഥ രാജാനം, വേദേഹം മിഥിലഗ്ഗഹം.

൪൪൫. “ഏഹിമം രഥമാരുയ്ഹ, രാജസേട്ഠ ദിസമ്പതി;
ദേവാ ദസ്സനകാമാ തേ, താവതിംസാ സഇന്ദകാ;
സരമാനാ ഹി തേ ദേവാ, സുധമ്മായം സമച്ഛരേ”.

൪൪൬. തതോ രാജാ തരമാനോ, വേദേഹോ മിഥിലഗ്ഗഹോ;
ആസനാ വുട്ഠഹിത്വാന, പമുഖോ രഥമാരുഹി.

൪൪൭. അഭിരൂള്ഹം രഥം ദിബ്ബം, മാതലി ഏതദബ്രവി;
“കേന തം നേമി മഗ്ഗേന, രാജസേട്ഠ ദിസമ്പതി;
യേന വാ പാപകമ്മന്താ, പുഞ്ഞകമ്മാ ച യേ നരാ”.

൪൪൮. “ഉഭയേനേവ മം നേഹി, മാതലി ദേവസാരഥി;
യേന വാ പാപകമ്മന്താ, പുഞ്ഞകമ്മാ ച യേ നരാ”.

൪൫൦. “കേന തം പഠമം നേമി, രാജസേട്ഠ ദിസമ്പതി;
യേന വാ പാപകമ്മന്താ, പുഞ്ഞകമ്മാ ച യേ നരാ”.

൪൫൧. “നിരയേ [നിരിയം (സ്യാ॰ ക॰)] താവ പസ്സാമി, ആവാസേ [ആവാസം (സ്യാ॰ ക॰)] പാപകമ്മിനം;
ഠാനാനി ലുദ്ദകമ്മാനം, ദുസ്സീലാനഞ്ച യാ ഗതി”.

൪൫൨. ദസ്സേസി മാതലി രഞ്ഞോ, ദുഗ്ഗം വേതരണിം നദിം;
കുഥിതം ഖാരസംയുത്തം, തത്തം അഗ്ഗിസിഖൂപമം [അഗ്ഗിസമോദകം (ക॰)].

൪൫൩. നിമീ ഹവേ മാതലിമജ്ഝഭാസഥ [മാതലിമജ്ഝഭാസി (സ്യാ॰)], ദിസ്വാ ജനം പതമാനം വിദുഗ്ഗേ;
“ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, യേമേ ജനാ വേതരണിം പതന്തി”.

൪൫൪. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൪൫൫. “യേ ദുബ്ബലേ ബലവന്താ ജീവലോകേ, ഹിംസന്തി രോസന്തി സുപാപധമ്മാ;
തേ ലുദ്ദകമ്മാ പസവേത്വ പാപം, തേമേ ജനാ വേതരണിം പതന്തി”.

൧൫൬. സാമാ ച സോണാ സബലാ ച ഗിജ്ഝാ, കാകോലസങ്ഘാ അദന്തി [അദേന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി] ഭേരവാ;
ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, യേമേ ജനേ കാകോലസങ്ഘാ അദന്തി''.

൧൫൭. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൧൫൮. ''യേ കേചിമേ മച്ഛരിനോ കദരിയാ, പരിഭാസകാ സമണബ്രാഹ്മണാനം;
ഹിംസന്തി രോസന്തി സുപാപധമ്മാ, തേ ലുദ്ദകമ്മാ പസവേത്വ പാപം;
തേമേ ജനേ കാകോലസങ്ഘാ അദന്തി''.

൧൫൯. ''സജോതിഭൂതാ പഥവിം കമന്തി, തത്തേഹി ഖന്ധേഹി ച പോഥയന്തി;
ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, യേമേ ജനാ ഖന്ധഹതാ സയന്തി''.

൧൬൦. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൧൬൧. ''യേ ജീവലോകസ്മി സുപാപധമ്മിനോ, നരഞ്ച നാരിഞ്ച അപാപധമ്മം;
ഹിംസന്തി രോസന്തി സുപാപധമ്മാ [സുപാപധമ്മിനോ (ക॰)], തേ ലുദ്ദകമ്മാ പസവേത്വ പാപം;
തേമേ ജനാ ഖന്ധഹതാ സയന്തി''.

൧൬൨. ''അങ്ഗാരകാസും അപരേ ഫുണന്തി [ഥുനന്തി (സീ॰ സ്യാ॰), ഫുനന്തി (പീ॰)], നരാ രുദന്താ പരിദഡ്ഢഗത്താ;
ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, യേമേ ജനാ അങ്ഗാരകാസും ഫുണന്തി''.

൧൬൩. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൧൬൪. ''യേ കേചി പൂഗായ ധനസ്സ [പൂഗായതനസ്സ (സീ॰ പീ॰)] ഹേതു, സക്ഖിം കരിത്വാ ഇണം ജാപയന്തി;
തേ ജാപയിത്വാ ജനതം ജനിന്ദ, തേ ലുദ്ദകമ്മാ പസവേത്വ പാപം;
തേമേ ജനാ അങ്ഗാരകാസും ഫുണന്തി''.

൧൬൫. ''സജോതിഭൂതാ ജലിതാ പദിത്താ, പദിസ്സതി മഹതീ ലോഹകുമ്ഭീ;
ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, യേമേ ജനാ അവംസിരാ ലോഹകുമ്ഭിം പതന്തി''.

൧൬൬. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൧൬൭. ''യേ സീലവന്തം [സീലവം (പീ॰)] സമണം ബ്രാഹ്മണം വാ, ഹിംസന്തി രോസന്തി സുപാപധമ്മാ;

തേ ലുദ്ദകമ്മാ പസവേത്വ പാപം, തേമേ ജനാ അവംസിരാ ലോഹകുമ്ഭിം പതന്തി”.

൪൬൮. “ലുഞ്ചന്തി ഗീവം അഥ വേഠയിത്വാ [അവിവേഠയിത്വാ (ക॰)], ഉണ്ഹോദകസ്മിം പകിലേദയിത്വാ [പകിലേദയിത്വാ (സീ॰ പീ॰)];
ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, യേമേ ജനാ ലുത്തസിരാ സയന്തി”.

൪൬൯. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൪൭൦. “യേ ജീവലോകസ്മി സുപാപധമ്മിനോ, പക്ഖീ ഗഹേത്വാന വിഹേഠയന്തി തേ;
വിഹേഠയിത്വാ സകുണം ജനിന്ദ, തേ ലുദ്ദകാമാ പസവേത്വ പാപം;
തേമേ ജനാ ലുത്തസിരാ സയന്തി.

൪൭൧. “പഹൂതതോയാ അനിഗാധകൂലാ [അനിഖാതകൂലാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], നദീ അയം സന്ദതി സുപ്പതിത്ഥാ;
ഘമ്മാഭിതത്താ മനുജാ പിവന്തി, പീതഞ്ച [പിവതം ച (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] തേസം ഭുസ ഹോതി പാനി.

൪൭൨. “ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, പീതഞ്ച തേസം ഭുസ ഹോതി പാനി”.

൪൭൩. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൪൭൪. “യേ സുദ്ധധഞ്ഞം പലാസേന മിസ്സം, അസുദ്ധകമ്മാ കയിനോ ദദന്തി;
ഘമ്മാഭിതത്താന പിപാസിതാനം, പീതഞ്ച തേസം ഭുസ ഹോതി പാനി”.

൪൭൫. “ഉസൂഹി സത്തീഹി ച തോമരേഹി, ദുഭയാനി പസ്സാനി തുദന്തി കന്ദതം;
ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, യേമേ ജനാ സത്തിഹതാ സയന്തി”.

൪൭൬. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൪൭൭. “യേ ജീവലോകസ്മി അസാധുകമ്മിനോ, അദിന്നമാദായ കരോന്തി ജീവികം;
ധഞ്ഞം ധനം രജതം ജാതരൂപം, അജേളകഞ്ചാപി പസും മഹിംസം [മഹീസം (സീ॰ പീ॰)];
തേ ലുദ്ദകമ്മാ പസവേത്വ പാപം, തേമേ ജനാ സത്തിഹതാ സയന്തി”.

൪൭൮. “ഗീവായ ബദ്ധാ കിസ്സ ഇമേ പുനേകേ, അഞ്ഞേ വികന്താ [വികത്താ (സീ॰ പീ॰)] ബിലകതാ സയന്തി [പുനേകേ (സീ॰ പീ॰)];
ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;

ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, യേമേ ജനാ ബിലകതാ സയന്തി”.

ർ൦൩. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

ർവ്വം. “ഓരബ്ഭികാ സൂകരികാ ച മച്ഛികാ, പസും മഹിംസഞ്ച അജേളകഞ്ച;
ഹന്ത്വാന സൂനേസു പസാരയിംസു, തേ ലുദ്ദകമ്മാ പസവേത്വ പാപം;
തേമേ ജനാ ബിലകതാ സയന്തി.

ർവ്വ൧. “മഹദോ അയം മുത്തകരീസപൂരോ, ദുഗ്ഗന്ധരൂപോ അസുചി പൂതി വാതി;
ഖുദാപരേതാ മനുജാ അദന്തി, ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ;
പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി, ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം;
യേമേ ജനാ മുത്തകരീസഭക്ഖാ”.

ർവ്വ൨. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

ർവ്വ൩. “യേ കേചിമേ കാരണികാ വിരോസകാ, പരേസം ഹിംസായ സദാ നിവിട്ഠാ;
തേ ലുദ്ദകമ്മാ പസവേത്വ പാപം, മിത്തദ്ദുനോ മീള്ഹമദന്തി ബാലാ.

ർവ്വ൪. “മഹദോ അയം ലോഹിതപുബ്ബപൂരോ, ദുഗ്ഗന്ധരൂപോ അസുചി പൂതി വാതി;
ഘമ്മാഭിതത്താ മനുജാ പിവന്തി, ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ;
പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി, ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം;
യേമേ ജനാ ലോഹിതപുബ്ബഭക്ഖാ”.

ർവ്വ൫. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

ർവ്വ൬. “യേ മാതരം വാ പിതരം വാ ജീവലോകേ [പിതരം വ ജീവലോകേ (സീ॰), പിതരം വ ലോകേ (പീ॰)], പാരാജികാ അരഹന്തേ ഹനന്തി;
തേ ലുദ്ദകമ്മാ പസവേത്വ പാപം, തേമേ ജനാ ലോഹിതപുബ്ബഭക്ഖാ”.

ർവ്വ൭. “ജിവ്ഹഞ്ച പസ്സ ബളിസേന വിദ്ധം, വിഹതം യഥാ സങ്കുസതേന ചമ്മം;
ഫന്ദന്തി മച്ഛാവ ഥലമ്ഹി ഖിത്താ, മുഞ്ചന്തി ഖേളം രുദമാനാ കിമേതേ.

ർവ്വ൮. “ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, യേമേ ജനാ വങ്കഘസ്താ സയന്തി”.

ർവ്വ൯. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

ർ൩൦. “യേ കേചി സന്ധാനഗതാ [സന്ഥാനഗതാ (സീ॰ പീ॰), സണ്ഠാനഗതാ (സ്യാ॰)] മനുസ്സാ, അഗ്ഘേന അഗ്ഘം കയം ഹാപയന്തി;
കുടേന കുടം ധനലോഭഹേതു, ഛന്നം യഥാ വാരിചരം വധായ.

൯൧. “ന ഹി കൂടകാരിസ്സ ഭവന്തി താണാ, സകേഹി കമ്മേഹി പുരക്ഖതസ്സ;
തേ ലുദ്ദകമ്മാ പസവേത്വ പാപം, തേമേ ജനാ വങ്കഘസ്താ സയന്തി”.

൯൨. “നാരീ ഇമാ സമ്പരിഭിന്നഗത്താ, പഗ്ഗയ്ഹ കന്ദന്തി ഭുജേ ദുജച്ചാ;
സമ്മക്ഖിതാ [സമക്ഖിതാ (സ്യാ॰), സമക്ഖികാ (ക॰)]
ലോഹിതപുബ്ബലിത്താ, ഗാവോ യഥാ ആഘാതനേ വികന്താ;
താ ഭൂമിഭാഗസ്മിം സദാ നിഖാതാ, ഖന്ധാതിവത്തന്തി സജോതിഭൂതാ.

൯൩. “ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമാ നു നാരിയോ കിമകംസു പാപം, യാ ഭൂമിഭാഗസ്മിം സദാ നിഖാതാ;
ഖന്ധാതിവത്തന്തി സജോതിഭൂതാ”.

൯൪. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൯൫. “കോലിത്ഥിയായോ [കോലിനിയായോ (സീ॰ പീ॰)] ഇധ ജീവലോകേ, അസുദ്ധകമ്മാ അസതം അചാരും;
താ ദിത്തരൂപാ [ധുത്തരൂപാ (ക॰)] പതി വിപ്പഹായ, അഞ്ഞം അചാരും രതിഖിഡ്ഡഹേതു;
താ ജീവലോകസ്മിം രമാപയിത്വാ, ഖന്ധാതിവത്തന്തി സജോതിഭൂതാ.

൯൬. “പാദേ ഗഹേത്വാ കിസ്സ ഇമേ പുനേകേ, അവംസിരാ നരകേ പാതയന്തി;
ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, യേമേ ജനാ അവംസിരാ നരകേ പാതയന്തി”.

൯൭. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൯൮. “യേ ജീവലോകസ്മി അസാധുകമ്മിനോ, പരസ്സ ദാരാനി അതിക്കമന്തി;
തേ താദിസാ ഉത്തമഭണ്ഡഥേനാ, തേമേ ജനാ അവംസിരാ നരകേ പാതയന്തി.

൯൯. “തേ വസ്സപൂഗാനി ബഹൂനി തത്ഥ, നിരയേസു ദുക്ഖം വേദനം വേദയന്തി;
ന ഹി പാപകാരിസ്സ [കൂടകാരിസ്സ (ക॰)] ഭവന്തി താണാ, സകേഹി കമ്മേഹി പുരക്ഖതസ്സ;
തേ ലുദ്ദകമ്മാ പസവേത്വ പാപം, തേമേ ജനാ അവംസിരാ നരകേ പാതയന്തി”.

൧൦൦. “ഉച്ചാവചാമേ വിവിധാ ഉപക്കമാ, നിരയേസു ദിസ്സന്തി സുഘോരരൂപാ;
ഭയഞ്ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു പാപം, യേമേ ജനാ അധിമത്താ ദുക്ഖാ തിബ്ബാ;
ഖരാ കടുകാ വേദനാ വേദയന്തി”.

൧൦൧. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;

വിപാകം പാപകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൬൦൨.“യേ ജീവലോകസ്മി സുപാപദിട്ഠിനോ, വിസ്സാസകമ്മാനി കരോന്തി മോഹാ;
പരഞ്ച ദിട്ഠീസു സമാദപേന്തി, തേ പാപദിട്ഠിം [പാപദിട്ഠീ (സീ॰ സ്യാ॰), പാപദിട്ഠീസു (പീ॰)] പസവേത്വ പാപം;
തേമേ ജനാ അധിമത്താ ദുക്ഖാ തിബ്ബാ, ഖരാ കടുകാ വേദനാ വേദയന്തി.

൬൦൩.“വിദിതാ തേ മഹാരാജ, ആവാസാ പാപകമ്മിനം;
ഠാനാനി ലുദ്ദകമ്മാനം, ദുസ്സീലാനഞ്ച യാ ഗതി;
ഉയ്യാഹി ദാനി രാജീസി, ദേവരാജസ്സ സന്തികേ”.

൬൦൪.“പഞ്ചഥൂപം ദിസ്സതിദം വിമാനം, മാലാപിളന്ധാ സയനസ്സ മജ്ഝേ;
തത്ഥച്ഛതി നാരീ മഹാനുഭാവാ, ഉച്ചാവചം ഇദ്ധി വികുബ്ബമാനാ.

൬൦൫.“വിത്തീ ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
അയം നു നാരീ കിമകാസി സാധും, യാ മോദതി സഗ്ഗപത്താ വിമാനേ”.

൬൦൬.തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൬൦൭.“യദി തേ സുതാ ബീരണീ ജീവലോകേ, ആമായദാസീ അഹു ബ്രാഹ്മണസ്സ;
സാ പത്തകാലേ [പത്തകാലം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] അതിഥിം വിദിത്വാ, മാതാവ പുത്തം സകിമാഭിനന്ദീ;
സംയമാ സംവിഭാഗാ ച, സാ വിമാനസ്മി മോദതി.

൬൦൮.“ദദ്ദല്ലമാനാ ആഭേന്തി [ആഭന്തി (സ്യാ॰ ക॰)], വിമാനാ സത്ത നിമ്മിതാ;
തത്ഥ യക്ഖോ മഹിദ്ധികോ, സബ്ബാഭരണഭൂസിതോ;
സമന്താ അനുപരിയാതി, നാരീഗണപുരക്ഖതോ.

൬൦൯.“വിത്തീ ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
അയം നു മച്ചോ കിമകാസി സാധും, യോ മോദതി സഗ്ഗപത്തോ വിമാനേ”.

൬൧൦.തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൬൧൧.“സോണദിന്നോ ഗഹപതി, ഏസ ദാനപതീ അഹു;
ഏസ പബ്ബജിതുദ്ദിസ്സ, വിഹാരേ സത്ത കാരയി.

൬൧൨.“സക്കച്ചം തേ ഉപട്ഠാസി, ഭിക്ഖവോ തത്ഥ വാസികേ;
അച്ഛാദനഞ്ച ഭത്തഞ്ച, സേനാസനം പദീപിയം.

അദാസി ഉജുഭൂതേസു, വിപ്പസന്നേന ചേതസാ.

൬൧൩.

“ചാതുദ്ദസിം പഞ്ചദസിം, യാ ച [യാ വ (സീ॰ പീ॰)] പക്ഖസ്സ അട്ഠമീ [അട്ഠമിം (സീ॰ പീ॰)];
പാടിഹാരിയപക്ഖഞ്ച, അട്ഠങ്ഗസുസമാഹിതം.

൧൮൪. “ഉപോസഥം ഉപവസീ, സദാ സീലേസു സംവുതോ;
സംയമാ സംവിഭാഗാ ച, സോ വിമാനസ്മി മോദതി.

൧൮൫. “പഭാസതി മിദം ബ്യമ്ഹം, ഫലികാസു സുനിമ്മിതം;
നാരീവരഗണാകിണ്ണം, കൂടാഗാരവരോചിതം;
ഉപേതം അന്നപാനേഹി, നച്ചഗീതേഹി ചൂഭയം.

൧൮൬. “വിത്തീ ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു സാധും, യേ മോദരേ സഗ്ഗപത്താ വിമാനേ”.

൧൮൭. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൧൮൮. “യാ കാചി നാരിയോ ഇധ ജീവലോകേ, സീലവന്തിയോ ഉപാസികാ;
ദാനേ രതാ നിച്ചം പസന്നചിത്താ, സച്ചേ ഠിതാ ഉപോസഥേ അപ്പമത്താ;
സംയമാ സംവിഭാഗാ ച, താ വിമാനസ്മി മോദരേ.

൧൮൯. “പഭാസതി മിദം ബ്യമ്ഹം, വേളുരിയാസു നിമ്മിതം;
ഉപേതം ഭൂമിഭാഗേഹി, വിഭത്തം ഭാഗസോ മിതം.

൧൯൦. “ആളമ്ബരാ മുദിങ്ഗാ ച, നച്ചഗീതാ സുവാദിതാ;
ദിബ്ബാ സദ്ദാ നിച്ഛരന്തി, സവനീയാ മനോരമാ.

൧൯൧. “നാഹം ഏവംഗതം ജാതു [ജാതം (ക॰)], ഏവംസുരുചിരം പുരേ;
സദ്ദം സമഭിജാനാമി, ദിട്ഠം വാ യദി വാ സുതം.

൧൯൨. “വിത്തീ ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു സാധും, യേ മോദരേ സഗ്ഗപത്താ വിമാനേ”.

൧൯൩. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൧൯൪. “യേ കേചി മച്ചാ ഇധ ജീവലോകേ, സീലവന്താ [സീലവന്തോ (സീ॰ പീ॰)] ഉപാസകാ;
ആരാമേ ഉദപാനേ ച, പപാ സങ്കമനാനി ച;
അരഹന്തേ സീതിഭൂതേ [അരഹന്തേസു സീതിഭൂതേസു (ക॰)], സക്കച്ചം പടിപാദയും.

൧൯൫. “ചീവരം പിണ്ഡപാതഞ്ച, പച്ചയം സയനാസനം;
അദംസു ഉജുഭൂതേസു, വിപ്പസന്നേന ചേതസാ.

൧൯൬. “ചാതുദ്ദസിം പഞ്ചദസിം, യാ ച പക്ഖസ്സ അട്ഠമീ;
പാടിഹാരിയപക്ഖഞ്ച, അട്ഠങ്ഗസുസമാഹിതം.

൧൨൭. “ഉപോസഥം ഉപവസും, സദാ സീലേസു സംവുതാ;
സംയമാ സംവിഭാഗാ ച, തേ വിമാനസ്മി മോദരേ.

൧൨൮. “പഭാസതി മിദം ബ്യമ്ഹം, ഫലികാസു സുനിമ്മിതം;
നാരീവരഗണാകിണ്ണം, കൂടാഗാരവരോചിതം.

൧൨൯. “ഉപേതം അന്നപാനേഹി, നച്ചഗീതേഹി ചൂഭയം;
നജ്ജോ ചാനുപരിയാതി, നാനാപുപ്ഫദുമായുതാ.

൧൩൦. “വിത്തീ ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
അയം നു മച്ചോ കിമകാസി സാധും, യോ മോദതീ സഗ്ഗപത്തോ വിമാനേ”.

൧൩൧. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൧൩൨. “മിഥിലായം ഗഹപതി, ഏസ ദാനപതീ അഹു;
ആരാമേ ഉദപാനേ ച, പപാ സങ്കമനാനി ച;
അരഹന്തേ സീതിഭൂതേ, സക്കച്ചം പടിപാദയി.

൧൩൩. “ചീവരം പിണ്ഡപാതഞ്ച, പച്ചയം സയനാസനം;
അദാസി ഉജ്ജുഭൂതേസു, വിപ്പസന്നേന ചേതസാ.

൧൩൪. “ചാതുദ്ദസിം പഞ്ചദസിം, യാ ച പക്ഖസ്സ അട്ഠമീ;
പാടിഹാരിയപക്ഖഞ്ച, അട്ഠങ്ഗസുസമാഹിതം.

൧൩൫. “ഉപോസഥം ഉപവസീ, സദാ സീലേസു സംവുതോ;
സംയമാ സംവിഭാഗാ ച, സോ വിമാനസ്മി മോദതി”.

൧൩൬. “പഭാസതി മിദം ബ്യമ്ഹം, ഫലികാസു സുനിമ്മിതം [വേളുരിയാസു നിമ്മിതം (പീ॰)];
നാരീവരഗണാകിണ്ണം , കൂടാഗാരവരോചിതം.

൧൩൭. “ഉപേതം അന്നപാനേഹി, നച്ചഗീതേഹി ചൂഭയം;
നജ്ജോ ചാനുപരിയാതി, നാനാപുപ്ഫദുമായുതാ.

൧൩൮. “രാജായതനാ കപിത്ഥാ ച, അമ്ബാ സാലാ ച ജമ്ബുയോ;
തിന്ദുകാ ച പിയാലാ ച, ദുമാ നിച്ചഫലാ ബഹൂ.

൧൩൯. “വിത്തീ ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
അയം നു മച്ചോ കിമകാസി സാധും, യോ മോദതീ സഗ്ഗപത്തോ വിമാനേ”.

൧൪൦. “തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൧൪൧. “മിഥിലായം ഗഹപതി, ഏസ ദാനപതീ അഹു;
ആരാമേ ഉദപാനേ ച, പപാ സങ്കമനാനി ച;
അരഹന്തേ സീതിഭൂതേ, സക്കച്ചം പടിപാദയി.

൧൦൨. “ചീവരം പിണ്ഡപാതഞ്ച, പച്ചയം സയനാസനം;
അദാസി ഉജുഭൂതേസു, വിപ്പസന്നേന ചേതസാ.

൧൦൩. “ചാതുദ്ദസിം പഞ്ചദസിം, യാ ച പക്ഖസ്സ അട്ഠമീ;
പാടിഹാരിയപക്ഖഞ്ച, അട്ഠങ്ഗസുസമാഹിതം.

൧൦൪. “ഉപോസഥം ഉപവസീ, സദാ സീലേസു സംവുതോ;
സംയമാ സംവിഭാഗാ ച, സോ വിമാനസ്മി മോദതി”.

൧൦൫. “പഭാസതി മിദം ബ്യമ്ഹം, വേളുരിയാസു നിമ്മിതം;
ഉപേതം ഭൂമിഭാഗേഹി, വിഭത്തം ഭാഗസോ മിതം.

൧൦൬. “ആളമ്ബരാ മുദിങ്ഗാ ച, നച്ചഗീതാ സുവാദിതാ;
ദിബ്യാ സദ്ദാ നിച്ഛരന്തി, സവനീയാ മനോരമാ.

൧൦൭. “നാഹം ഏവംഗതം ജാതു [ജാതം (ക॰)], ഏവംസുരുചിയം പുരേ;
സദ്ദം സമഭിജാനാമി, ദിട്ഠം വാ യദി വാ സുതം.

൧൦൮. “വിത്തീ ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
അയം നു മച്ചോ കിമകാസി സാധും, യോ മോദതി സഗ്ഗപത്തോ വിമാനേ”.

൧൦൯. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൧൧൦. “ബാരാണസിയം ഗഹപതി, ഏസ ദാനപതീ അഹു;
ആരാമേ ഉദപാനേ ച, പപാ സങ്കമനാനി ച;
അരഹന്തേ സീതിഭൂതേ, സക്കച്ചം പടിപാദയി.

൧൧൧. “ചീവരം പിണ്ഡപാതഞ്ച, പച്ചയം സയനാസനം;
അദാസി ഉജുഭൂതേസു, വിപ്പസന്നേന ചേതസാ.

൧൧൨. “ചാതുദ്ദസിം പഞ്ചദസിം, യാ ച പക്ഖസ്സ അട്ഠമീ;
പാടിഹാരിയപക്ഖഞ്ച, അട്ഠങ്ഗസുസമാഹിതം.

൧൧൩. “ഉപോസഥം ഉപവസീ, സദാസീലേസു സംവുതോ;
സംയമാ സംവിഭാഗാ ച, സോ വിമാനസ്മി മോദതി.

൧൧൪. “യഥാ ഉദയമാദിച്ചോ, ഹോതി ലോഹിതകോ മഹാ;
തഥൂപമം ഇദം ബ്യമ്ഹം, ജാതരൂപസ്സ നിമ്മിതം.

൧൧൫. “വിത്തീ ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
അയം നു മച്ചോ കിമകാസി സാധും, യോ മോദതീ സഗ്ഗപത്തോ വിമാനേ”.

൧൧൬. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൧൧൭. “സാവത്ഥിയം ഗഹപതി, ഏസ ദാനപതീ അഹു;

ആരാമേ ഉദപാനേ ച, പപാ സങ്കമനാനി ച;
അരഹന്തേ സീതിഭൂതേ, സക്കച്ചം പടിപാദയിം.

൧൨൮. “ചീവരം പിണ്ഡപാതഞ്ച, പച്ചയം സയനാസനം;
അദാസിം ഉജുഭൂതേസു, വിപ്പസന്നേന ചേതസാ.

൧൨൯. “ചാതുദ്ദസിം പഞ്ചദസിം, യാ ച പക്ഖസ്സ അട്ഠമീ;
പാടിഹാരിയപക്ഖഞ്ച, അട്ഠങ്ഗസുസമാഹിതം.

൧൩൦. “ഉപോസഥം ഉപവസീ, സദാ സീലേസു സംവുതോ;
സംയമാ സംവിഭാഗാ ച, സോ വിമാനസ്മി മോദതി.

൧൩൧. “വേഹായസാ മേ ബഹുകാ, ജാതരൂപസ്സ നിമ്മിതാ;
ദദ്ദല്ലമാനാ ആഭേന്തി, വിജ്ജുവബ്ഭഘനന്തരേ.

൧൩൨. “വിത്തീ ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമേ നു മച്ചാ കിമകംസു സാധും, യേ മോദരേ സഗ്ഗപത്താ വിമാനേ”.

൧൩൩. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൧൩൪. “സദ്ധായ സുനിവിട്ഠായ, സദ്ധമ്മേ സുപ്പവേദിതേ;
അകംസു സത്ഥു വചനം, സമ്മാസമ്ബുദ്ധസാസനേ
[സമ്മാസമ്ബുദ്ധസാവകാ (സ്യാ॰), സമ്മാസമ്ബുദ്ധസാസനം (പീ॰)];
തേസം ഏതാനി ഠാനാനി, യാനി ത്വം രാജ പസ്സസി.

൧൩൫. “വിദിതാ തേ മഹാരാജ, ആവാസാ പാപകമ്മിനം;
അഥോ കല്യാണകമ്മാനം, ഠാനാനി വിദിതാനി തേ;
ഉയ്യാഹി ദാനി രാജീസി, ദേവരാജസ്സ സന്തികേ”.

൧൩൬. “സഹസ്സയുത്തം ഹയവാഹിം, ദിബ്ബയാനമധിട്ഠിതോ;
യായമാനോ മഹാരാജാ, അദ്ദാ സീദന്തരേ നഗേ;
ദിസ്വാനാമന്തയീ സൂതം, “ഇമേ കേ നാമ പബ്ബതാ”.

൧൩൭. [അയം ഗാഥാ സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു അട്ഠകഥായഞ്ച ന ദിസ്സതി]
തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ [അയം ഗാഥാ സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു അട്ഠകഥായഞ്ച ന ദിസ്സതി].

൧൩൮. “സുദസ്സനോ കരവീകോ, ഈസധരോ [ഇസിന്ധരോ (സ്യാ॰), ഈസന്ധരോ (ക॰)] യുഗന്ധരോ;
നേമിന്ധരോ വിനതകോ, അസ്സകണ്ണോ ഗിരീ ബ്രഹാ.

൧൩൯. “ഏതേ സീദന്തരേ നഗാ, അനുപുബ്ബസമുഗ്ഗതാ;
മഹാരാജാനമാവാസാ , യാനി ത്വം രാജ പസ്സസി.

൧൪൦. “അനേകരൂപം രുചിരം, നാനാചിത്രം പകാസതി;
ആകിണ്ണം ഇന്ദസദിസേഹി, ബ്യഗ്ഘേഹേവ സുരക്ഖിതം [പുരക്ഖിതം (സ്യാ॰ ക॰)].

൫൭൧. “വിത്തീ ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമം നു ദ്വാരം കിമഭഞ്ഞമാഹു [കിമഭിഞ്ഞമാഹു (സീ॰ പീ॰)], (മനോരമ ദിസ്സതി ദൂരതോവ.) [( ) അയം പാഠോ സ്യാമപോത്ഥകേയേവ ദിസ്സതി]

൫൭൨. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൫൭൩. “ചിത്രകൂടോതി യം ആഹു, ദേവരാജപവേസനം;
സുദസ്സനസ്സ ഗിരിനോ, ദ്വാരഞ്ഹേതം പകാസതി.

൫൭൪. “അനേകരൂപം രുചിരം, നാനാചിത്രം പകാസതി;
ആകിണ്ണം ഇന്ദസദിസേഹി, ബ്യഗ്ഘേഹേവ സുരക്ഖിതം;
പവിസേതേന രാജീസി, അരജം ഭൂമിമക്കമ”.

൫൭൫. “സഹസ്സയുത്തം ഹയവാഹിം, ദിബ്ബയാനമധിട്ഠിതോ;
യായമാനോ മഹാരാജാ, അദ്ദാ ദേവസഭം ഇദം.

൫൭൬. “യഥാ സരദേ ആകാസേ [ആകാസോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], നീലോഭാസോ പദിസ്സതി;
തഥൂപമം ഇദം ബ്യമ്ഹം, വേളുരിയാസു നിമ്മിതം.

൫൭൭. “വിത്തീ ഹി മം വിന്ദതി സൂത ദിസ്വാ, പുച്ഛാമി തം മാതലി ദേവസാരഥി;
ഇമം നു ബ്യമ്ഹം കിമഭഞ്ഞമാഹു [കിമഭിഞ്ഞമാഹു (സീ॰ പീ॰)], (മനോരമ ദിസ്സതി ദൂരതോവ.) [( ) അയം പാഠോ സ്യാമപോത്ഥകേയേവ ദിസ്സതി]

൫൭൮. തസ്സ പുട്ഠോ വിയാകാസി, മാതലി ദേവസാരഥി;
വിപാകം പുഞ്ഞകമ്മാനം, ജാനം അക്ഖാസിജാനതോ.

൫൭൯. “സുധമ്മാ ഇതി യം ആഹു, പസ്സേസാ [ഏസേസാ (സ്യാ॰ ക॰)] ദിസ്സതേ സഭാ;
വേളുരിയാരുചിരാ ചിത്രാ, ധാരയന്തി സുനിമ്മിതാ.

൫൮൦. “അട്ഠംസാ സുകതാ ഥമ്ഭാ, സബ്ബേ വേളുരിയാമയാ;
യത്ഥ ദേവാ താവതിംസാ, സബ്ബേ ഇന്ദപുരോഹിതാ.

൫൮൧. “അത്ഥം ദേവമനുസ്സാനം, ചിന്തയന്താ സമച്ഛരേ;
പവിസേതേന രാജീസി, ദേവാനം അനുമോദനം”.

൫൮൨. “തം ദേവാ പടിനന്ദിംസു, ദിസ്വാ രാജാനമാഗതം;
“സ്വാഗതം തേ മഹാരാജ, അഥോ തേ അദുരാഗതം;
നിസീദ ദാനി രാജീസി, ദേവരാജസ്സ സന്തികേ”.

൫൮൩. “സക്കോപി പടിനന്ദിത്ഥ [പടിനന്ദിത്വാ (ക॰)], വേദേഹം മിഥിലഗ്ഗഹം;
നിമന്തയിത്ഥ [നിമന്തയീ ച (സീ॰ പീ॰)] കാമേഹി, ആസനേന ച വാസവോ.

൫൮൪. “സാധു ഖോസി അനുപ്പത്തോ, ആവാസം വസവത്തിനം;
വസ ദേവേസു രാജീസി, സബ്ബകാമസമിദ്ധിസു;
താവതിംസേസു ദേവേസു, ഭുഞ്ജ കാമേ അമാനുസേ”.

൫൮൫. “യഥാ യാചിതകം യാനം, യഥാ യാചിതകം ധനം;
ഏവംസമ്പദമേവേതം, യം പരതോ ദാനപച്ചയാ.

൫൮൬. “ന ചാഹമേതമിച്ഛാമി, യം പരതോ ദാനപച്ചയാ;
സയംകതാനി പുഞ്ഞാനി, തം മേ ആവേണികം [ആവേണിയം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰), ആവേനികം (ക॰)] ധനം.

൫൮൭. “സോഹം ഗന്ത്വാ മനുസ്സേസു, കാഹാമി കുസലം ബഹും;
ദാനേന സമചരിയായ, സംയമേന ദമേന ച;
യം കത്വാ സുഖിതോ ഹോതി, ന ച പച്ഛാനുതപ്പതി”.

൫൮൮. “ബഹൂപകാരോ നോ ഭവം, മാതലി ദേവസാരഥി;
യോ മേ കല്യാണകമ്മാനം, പാപാനം പടിദസ്സയി” [പടിദംസയി (പീ॰)].

൫൮൯. “ഇദം വത്വാ നിമിരാജാ, വേദേഹോ മിഥിലഗ്ഗഹോ;
പുഥുയഞ്ഞം യജിത്വാന, സംയമം അജ്ഝുപാഗമീ”തി.

നിമിജാതകം [നേമിരാജജാതകം (സ്യാ॰)] ചതുത്ഥം.

൫൪൨. ഉമങ്ഗജാതകം (൫)

൫൯൦. “പഞ്ചാലോ സബ്ബസേനായ, ബ്രഹ്മദത്തോയമാഗതോ;
സായം പഞ്ചാലിയാ സേനാ, അപ്പമേയ്യാ മഹോസധ.

൫൯൧. “വീഥിമതീ [പിട്ഠിമതീ (സീ॰ പീ॰), വിദ്ധിമതീ (സ്യാ॰)] പത്തിമതീ, സബ്ബസങ്ഗാമകോവിദാ;
ഓഹാരിനീ സദ്ദവതീ, ഭേരിസങ്ഖപ്പബോധനാ.

൫൯൨. “ലോഹവിജ്ജാ അലങ്കാരാ, ധജിനീ വാമരോഹിനീ;
സിപ്പിയേഹി സുസമ്പന്നാ, സൂരേഹി സുപ്പതിട്ഠിതാ.

൫൯൩. “ദസേത്ഥ പണ്ഡിതാ ആഹു, ഭൂരിപഞ്ഞാ രഹോഗമാ [രഹോഗതാ (സ്യാ॰ ക॰)];
മാതാ ഏകാദസീ രഞ്ഞോ, പഞ്ചാലിയം പസാസതി.

൫൯൪. “അഥേത്ഥേകസതം ഖത്യാ, അനുയന്താ യസസ്സിനോ;
അച്ഛിന്നരട്ഠാ ബ്യഥിതാ, പഞ്ചാലിയം [പഞ്ചാലീനം (ബഹൂസു)] വസം ഗതാ.

൫൯൫. “യംവദാ-തക്കരാ രഞ്ഞോ, അകാമാ പിയഭാണിനോ;
പഞ്ചാലമനുയായന്തി, അകാമാ വസിനോ ഗതാ.

൫൯൬. “തായ സേനായ മിഥിലാ, തിസന്ധിപരിവാരിതാ;
രാജധാനീ വിദേഹാനം, സമന്താ പരിഖഞ്ഞതി.

൫൯൭. “ഉദ്ധം താരകജാതാവ, സമന്താ പരിവാരിതാ;
മഹോസധ വിജാനാഹി, കഥം മോക്ഖോ ഭവിസ്സതി”.

൪൯൮. “പ്പാദേ ദേവ പസാരേഹി, ഭുഞ്ജ കാമേ രമസ്സു ച;
ഹിത്വാ പഞ്ചാലിയം സേനം, ബ്രഹ്മദത്തോ പലായിതി” [പലായതി (സീ॰ സ്യാ॰)].

൪൯൯. “രാജാ സമ്ഥവകാമോ തേ, രതനാനി പവേച്ഛതി;
ആഗച്ഛന്തു ഇതോ [തതോ (സീ॰ സ്യാ॰)] ദൂതാ, മഞ്ജുകാ പിയഭാണിനോ.

൫൦൦. “ഭാസന്തു മുദുകാ വാചാ, യാ വാചാ പടിനന്ദിതാ;
പഞ്ചാലോ ച വിദേഹോ ച [പഞ്ചാലാ ച വിദേഹാ ച (സീ॰ പീ॰)], ഉഭോ ഏകാ ഭവന്തു തേ”.

൫൦൧. “കഥം നു കേവട്ട മഹോസധേന, സമാഗമോ ആസി തദിങ്ഘ ബ്രൂഹി;
കച്ചി തേ പടിനിജ്ഝത്തോ, കച്ചി തുട്ഠോ മഹോസധോ”.

൫൦൨. “അനരിയരൂപോ പുരിസോ ജനിന്ദ, അസമ്മോദകോ ഥദ്ധോ അസബ്ഭിരൂപോ;
യഥാ മൂഗോ ച ബധിരോ ച, ന കിഞ്ചിത്ഥം അഭാസഥ” [അഭാസിത്ഥ (ക॰)].

൫൦൩. “അദ്ധാ ഇദം മന്തപദം സുദുദ്ദസം, അത്ഥോ സുദ്ധോ നരവീരിയേന ദിട്ഠോ;
തഥാ ഹി കായോ മമ സമ്പവേധതി, ഹിത്വാ സയം കോ പരഹത്ഥമേസ്സതി”.

൫൦൪. “ഛന്നഞ്ഹി ഏകാവ മതീ സമേതി, യേ പണ്ഡിതാ ഉത്തമഭൂരിപത്താ;
യാനം അയാനം അഥ വാപി ഠാനം, മഹോസധ ത്വമ്പി മതിം കരോഹി”.

൫൦൫. “ജാനാസി ഖോ രാജ മഹാനുഭാവോ, മഹബ്ബലോ ചൂളനിബ്രഹ്മദത്തോ;
രാജാ ച തം ഇച്ഛതി മാരണത്ഥം [കാരണത്ഥം (സീ॰ പീ॰)], മിഗം യഥാ ഓകചരേന ലുദ്ദോ.

൫൦൬. “യഥാപി മച്ഛോ ബളിസം, വങ്കം മംസേന ഛാദിതം;
ആമഗിദ്ധോ ന ജാനാതി, മച്ഛോ മരണമത്തനോ.

൫൦൭. “ഏവമേവ തുവം രാജ, ചൂളനേയ്യസ്സ ധീതരം;
കാമഗിദ്ധോ ന ജാനാസി, മച്ഛോവ മരണമത്തനോ.

൫൦൮. “സചേ ഗച്ഛസി പഞ്ചാലം, ഖിപ്പമത്തം ജഹിസ്സതി;
മിഗം പന്ഥാനുബന്ധംവ [പഥാനുപന്നംവ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], മഹന്തം ഭയമേസ്സതി”.

൫൦൯. “മയമേവ ബാലമ്ഹസേ ഏളമൂഗാ, യേ ഉത്തമത്ഥാനി തയീ ലപിമ്ഹാ;
കിമേവ ത്വം നങ്ഗലകോടിവഡ്ഢോ, അത്ഥാനി ജാനാസി യഥാപി അഞ്ഞേ”.

൫൧൦. “ഇമം ഗലേ ഗഹേത്വാന, നാസേഥ വിജിതാ മമ;
യോ മേ രതനലാഭസ്സ, അന്തരായായ ഭാസതി”.

൫൧൧. “തതോ ച സോ അപക്കമ്മ, വേദേഹസ്സ ഉപന്തികാ;

അഥ ആമന്തയീ ദൂതം, മാധരം [മഢരം (സീ॰), മാധുരം (സ്യാ॰), മാഠരം (പീ॰)] സുവപണ്ഡിതം.

൯൧൧. “ഏഹി സമ്മ ഹരിതപക്ഖ [ഹരീപക്ഖ (സീ॰ പീ॰)], വേയ്യാവച്ചം കരോഹി മേ;
അത്ഥി പഞ്ചാലരാജസ്സ, സാളികാ സയനപാലികാ.

൯൧൨. ‘തം ബന്ധനേന [തം പത്ഥരേന (സീ॰ പീ॰), തം സന്ഥവേന (സ്യാ॰)] പുച്ഛസ്സു, സാ ഹി സബ്ബസ്സ കോവിദാ;
സാ തേസം സബ്ബം ജാനാതി, രഞ്ഞോ ച കോസിയസ്സ ച.

൯൧൩. “‘ആമോ’തി സോ പടിസ്സുത്വാ, മാധരോ സുവപണ്ഡിതോ;
അഗമാസി ഹരിതപക്ഖോ [ഹരീപക്ഖോ (സീ॰ പീ॰)], സാളികായ ഉപന്തികം.

൯൧൪. “തതോ ച ഖോ സോ ഗന്ത്വാന, മാധരോ സുവപണ്ഡിതോ;
അഥാമന്തയി സുഘരം, സാളികം മഞ്ജുഭാണികം.

൯൧൫. ‘കച്ചി തേ സുഘരേ ഖമനീയം, കച്ചി വേസ്സേ അനാമയം;
കച്ചി തേ മധുനാ ലാജാ, ലബ്ഭതേ സുഘരേ തുവം’ [തവ (സീ॰ പീ॰)].

൯൧൬. ‘കുസലഞ്ചേവ മേ സമ്മ, അഥോ സമ്മ അനാമയം;
അഥോ മേ മധുനാ ലാജാ, ലബ്ഭതേ സുവപണ്ഡിത.

൯൧൭. ‘കുതോ നു സമ്മ ആഗമ്മ, കസ്സ വാ പഹിതോ തുവം;
ന ച മേസി ഇതോ പുബ്ബേ, ദിട്ഠോ വാ യദി വാ സുതോ’’.

൯൧൮. “അഹോസിം സിവിരാജസ്സ, പാസാദേ സയനപാലകോ;
തതോ സോ ധമ്മികോ രാജാ, ബദ്ധേ മോചേസി ബന്ധനാ’’.

൯൨൦. “തസ്സ മേകാ ദുതിയാസി, സാളികാ മഞ്ജുഭാണികാ;
തം തത്ഥ അവധീ സേനോ, പേക്ഖതോ സുഘരേ മമ’’.

൯൨൧. “തസ്സാ കാമാ ഹി സമ്മത്തോ, ആഗതോസ്മി തവന്തികേ;
സചേ കരേയ്യ [കരേയ്യാസി (സീ॰), കരേയ്യു (സ്യാ॰), കരേയ്യാസി മേ (പീ॰)] ഓകാസം, ഉഭയോവ വസാമസേ’’.

൯൨൨. “സുവോവ സുവിം കാമേയ്യ, സാളികോ പന സാളികം;
സുവസ്സ സാളികായേവ [സാളികായ ച (സീ॰ പീ॰)], സംവാസോ ഹോതി കീദിസോ’’.

൯൨൩. “യോയം കാമേ [യം യം കാമീ (സീ॰ പീ॰)] കാമയതി, അപി ചണ്ഡാലികാമപി;
സബ്ബോ ഹി സദിസോ ഹോതി, നത്ഥി കാമേ അസാദിസോ’’.

൯൨൪. “അത്ഥി ജമ്പാവതീ [ജമ്ബാവതീ (സീ॰ സ്യാ॰), ചമ്പാവതീ (ക॰)] നാമ, മാതാ സിവിസ്സ [സിബ്ബിസ്സ (സീ॰ പീ॰)] രാജിനോ;
സാ ഭരിയാ വാസുദേവസ്സ, കണ്ഹസ്സ മഹേസീ പിയാ.

൯൨൫.

‘‘രട്ഠവതീ [രഥവതീ (സീ॰ പീ॰), രതനവതീ (സ്യാ॰)] കിമ്പുരിസീ, സാപി വച്ഛം അകാമയി;
മനുസ്സോ മിഗിയാ സദ്ധിം, നത്ഥി കാമേ അസാദിസോ’’.

൬൨൫. ‘‘ഹന്ദ ഖ്വാഹം ഗമിസ്സാമി, സാളികേ മഞ്ജുഭാണികേ;
പച്ചക്ഖാനുപദഞ്ഹേതം, അതിമഞ്ഞസി നൂന മം’’.

൬൨൬. ‘‘ഏസാ സിരീ തരമാനസ്സ, മാഠര സുവപണ്ഡിത;
ഇധേവ താവ അച്ഛസ്സു, യാവ രാജാന ദക്ഖസി [ദക്ഖിസി (പീ॰)];
സോസ്സി [സോസ്സസി (സീ॰)] സദ്ദം മുദിങ്ഗാനം, ആനുഭാവഞ്ച രാജിനോ’’.

൬൨൭. ‘‘കോ നു ഖ്വായം തിബ്ബോ സദ്ദോ, തിരോജനപദേ [തിരോജനപദം (പീ॰ ക॰)] സുതോ;
ധീതാ പഞ്ചാലരാജസ്സ, ഓസധീ വിയ വണ്ണിനീ;
തം ദസ്സതി വിദേഹാനം, സോ വിവാഹോ ഭവിസ്സതി’’.

൬൨൮. ‘‘ഏദിസോ മാ [നേദിസോ തേ (സീ॰)] അമിത്താനം, വിവാഹോ ഹോതു മാഠര;
യഥാ പഞ്ചാലരാജസ്സ, വേദേഹേന ഭവിസ്സതി’’.

൬൨൯. ‘‘ആനയിത്വാന വേദേഹം, പഞ്ചാലാനം രഥേസഭോ;
തതോ നം ഘാതയിസ്സതി, നസ്സ സഖീ ഭവിസ്സതി’’.

൬൩൦. ‘‘ഹന്ദ ഖോ മം അനുജാനാഹി, രത്തിയോ സത്തമത്തിയോ;
യാവാഹം സിവിരാജസ്സ, ആരോചേമി മഹേസിനോ;
ലദ്ധോ ച മേ ആവസഥോ, സാളികായ ഉപന്തികം’’ [ഉപന്തികാ (സീ॰ ക॰)].

൬൩൧. ‘‘ഹന്ദ ഖോ തം അനുജാനാമി, രത്തിയോ സത്തമത്തിയോ;
സചേ ത്വം സത്തരത്തേന, നാഗച്ഛസി മമന്തികേ;
മഞ്ഞേ ഓക്കന്തസത്തം [ഓക്കന്തസന്തം (സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] മം, മതായ ആഗമിസ്സസി’’.

൬൩൨. ‘‘തതോ ച ഖോ സോ ഗന്ത്വാന, മാഠരോ സുവപണ്ഡിതോ;
മഹോസധസ്സ അക്ഖാസി, സാളികാവചനം ഇദം’’.

൬൩൩. ‘‘യസ്സേവ ഘരേ ഭുഞ്ജേയ്യ ഭോഗം, തസ്സേവ അത്ഥം പുരിസോ ചരേയ്യ’’;
‘‘ഹന്ദാഹം ഗച്ഛാമി പുരേ ജനിന്ദ, പഞ്ചാലരാജസ്സ പുരം സുരമ്മം;
നിവേസനാനി മാപേതും, വേദേഹസ്സ യസസ്സിനോ.

൬൩൪. ‘‘നിവേസനാനി മാപേത്വാ, വേദേഹസ്സ യസസ്സിനോ;
യദാ തേ പഹിണേയ്യാമി, തദാ ഏയ്യാസി ഖത്തിയ’’.

൬൩൫. ‘‘തതോ ച പായാസി പുരേ മഹോസധോ, പഞ്ചാലരാജസ്സ പുരം സുരമ്മം;
നിവേസനാനി മാപേതും, വേദേഹസ്സ യസസ്സിനോ’’.

൬൩൬. ‘‘നിവേസനാനി മാപേത്വാ, വേദേഹസ്സ യസസ്സിനോ;

അഥസ്സ പാഹിണി ദൂതം, [നത്ഥി സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു] വേദേഹം മിഥിലഗ്ഗഹം [നത്ഥി സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു];
ഏഹി ദാനി മഹാരാജ, മാപിതം തേ നിവേസനം’’.

൬൭൭. ‘‘അഥോ ച രാജാ പായാസി, സേനായ ചതുരങ്ഗിയാ [ചതുരങ്ഗിനിയാ (ക॰)];
അനന്തവാഹനം ദട്ഠും, ഫീതം കപിലിയം [കമ്പില്ലിയം (സീ॰ പീ॰)] പുരം’’.

൬൭൮. ‘‘അഥോ ച ഖോ സോ ഗന്ത്വാന, ബ്രഹ്മദത്തസ്സ പാഹിണി;
‘ആഗതോ’സ്മി മഹാരാജ, തവ പാദാനി വന്ദിതും.

൬൮൦. ‘ദദാഹി ദാനി മേ ഭരിയം, നാരിം സബ്ബങ്ഗസോഭിനിം;
സുവണ്ണേന പടിച്ഛന്നം, ദാസീഗണപുരക്ഖതം’’’.

൬൮൧. ‘‘സ്വാഗതം തേവ [തേ (സീ॰), തേപി (സ്യാ॰), തേന (പീ॰)] വേദേഹ, അഥോ തേ അദുരാഗതം;
നക്ഖത്തംയേവ പരിപുച്ഛ, അഹം കഞ്ഞം ദദാമി തേ;
സുവണ്ണേന പടിച്ഛന്നം, ദാസീഗണപുരക്ഖതം’’.

൬൮൨. ‘‘അഥോ ച രാജാ വേദേഹോ, നക്ഖത്തം പരിപുച്ഛഥ [പരിപുച്ഛതി (സ്യാ॰ ക॰)];
നക്ഖത്തം പരിപുച്ഛിത്വാ, ബ്രഹ്മദത്തസ്സ പാഹിണി.

൬൮൩. ‘‘ദദാഹി ദാനി മേ ഭരിയം, നാരിം സബ്ബങ്ഗസോഭിനിം;
സുവണ്ണേന പടിച്ഛന്നം, ദാസീഗണപുരക്ഖതം’’.

൬൮൪. ‘‘ദദാമി ദാനി തേ ഭരിയം, നാരിം സബ്ബങ്ഗസോഭിനിം;
സുവണ്ണേന പടിച്ഛന്നം, ദാസീഗണപുരക്ഖതം’’.

൬൮൫. ‘‘ഹത്ഥീ അസ്സാ രഥാ പത്തീ, സേനാ തിട്ഠന്തി വമ്മിതാ [വമ്മികാ (സ്യാ॰ ക॰)];
ഉക്കാ പദിത്താ ഝായന്തി, കിന്നു മഞ്ഞന്തി പണ്ഡിതാ.

൬൮൬. ‘‘ഹത്ഥീ അസ്സാ രഥാ പത്തീ, സേനാ തിട്ഠന്തി വമ്മിതാ [വമ്മികാ (സ്യാ॰ ക॰)];
ഉക്കാ പദിത്താ ഝായന്തി, കിം നു കാഹന്തി [കാഹതി (ക॰)] പണ്ഡിത’’.

൬൮൭. ‘‘രക്ഖതി തം മഹാരാജ, ചൂളനേയ്യോ മഹബ്ബലോ;
പദുട്ഠോ ബ്രഹ്മദത്തേന [പദുട്ഠോ തേ ബ്രഹ്മദത്തോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], പാതോ തം ഘാതയിസ്സതി’’.

൬൮൮. ‘‘ഉബ്ബേധതി മേ ഹദയം, മുഖഞ്ച പരിസുസ്സതി;
നിബ്ബുതിം നാധിഗച്ഛാമി, അഗ്ഗിദഡ്ഢോവ ആതപേ.

൬൮൯. ‘‘കമ്മാരാനം യഥാ ഉക്കാ, അന്തോ ഝായതി നോ ബഹി;
ഏവമ്പി ഹദയം മയ്ഹം, അന്തോ ഝായതി നോ ബഹി’’.

൬൯൦. ‘‘പമത്തോ മന്തനാതീതോ, ഭിന്നമന്തോസി ഖത്തിയ;
ഇദാനി ഖോ തം തായന്തു, പണ്ഡിതാ മന്തിനോ ജനാ.

ന്നഭ൧. “അകത്വാമച്ചസ്സ വചനം, അത്ഥകാമഹിതേസിനോ;
അത്തപീതിരതോ രാജാ, മിഗോ കൂടേവ ഓഹിതോ.

ന്നഭ൨. “യഥാപി മച്ഛോ ബളിസം, വങ്കം മംസേന ഛാദിതം;
ആമഗിദ്ധോ ന ജാനാതി, മച്ഛോ മരണമത്തനോ.

ന്നഭ൩. “ഏവമേവ തുവം രാജ, ചൂളനേയ്യസ്സ ധീതരം;
കാമഗിദ്ധോ ന ജാനാസി, മച്ഛോവ മരണമത്തനോ.

ന്നഭ൪. “സചേ ഗച്ഛസി പഞ്ചാലം, ഖിപ്പമത്തം ജഹിസ്സസി;
മിഗം പന്ഥാനുബന്ധംവ, മഹന്തം ഭയമേസ്സതി.

ന്നഭ൫. “അനരിയരൂപോ പുരിസോ ജനിന്ദ, അഹീവ ഉച്ഛങ്ഗഗതോ ഡസേയ്യ;
ന തേന മിത്തിം കയിരാഥ ധീരോ [പഞ്ഞോ (പീ॰)], ദുക്ഖോ ഹവേ കാപുരിസേന [കാപുരിസേഹി (ക॰)] സങ്ഗമോ.

ന്നഭ൬. “യദേവ [യം ത്വേവ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ജഞ്ഞാ പുരിസം [പുരിസോ (സ്യാ॰ ക॰)] ജനിന്ദ, സീലവായം ബഹുസ്സുതോ;
തേനേവ മിത്തിം കയിരാഥ ധീരോ, സുഖോ ഹവേ സപ്പുരിസേന സങ്ഗമോ”.

ന്നഭ൭. “ബാലോ തുവം ഏളമൂഗോസി രാജ, യോ ഉത്തമത്ഥാനി മയീ ലപിത്ഥോ;
കിമേവഹം നങ്ഗലകോടിവഡ്ഢോ, അത്ഥാനി ജാനാമി [ജാനിസ്സം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] യഥാപി അഞ്ഞേ.

ന്നഭ൮. “ഇമം ഗലേ ഗഹേത്വാന, നാസേഥ വിജിതാ മമ;
യോ മേ രതനലാഭസ്സ, അന്തരായായ ഭാസതി”.

ന്നഭ൯. “മഹോസധ അതീതേന, നാനുവിജ്ഝന്തി പണ്ഡിതാ;
കിം മം അസ്സംവ സമ്ബന്ധം, പതോദേനേവ വിജ്ഝസി.

ന്നന്ന൦. “സചേ പസ്സസി മോക്ഖം വാ, ഖേമം വാ പന പസ്സസി;
തേനേവ മം അനുസാസ, കിം അതീതേന വിജ്ഝസി”.

ന്നന്ന൧. “അതീതം മാനുസം കമ്മം, ദുക്കരം ദുരഭിസമ്ഭവം;
ന തം സക്കോമി മോചേതും, ത്വം പജാനസ്സു [ത്വമ്പി ജാനസ്സു (സീ॰ പീ॰)] ഖത്തിയ.

ന്നന്ന൨. “സന്തി വേഹായസാ [വേഹാസയാ (സീ॰ പീ॰)] നാഗാ, ഇദ്ധിമന്തോ യസസ്സിനോ;
തേപി ആദായ ഗച്ഛേയ്യും, യസ്സ ഹോന്തി തഥാവിധാ.

ന്നന്ന൩. “സന്തി വേഹായസാ അസ്സാ, ഇദ്ധിമന്തോ യസസ്സിനോ;
തേപി ആദായ ഗച്ഛേയ്യും, യസ്സ ഹോന്തി തഥാവിധാ.

ന്നന്ന൪. “സന്തി വേഹായസാ പക്ഖീ, ഇദ്ധിമന്തോ യസസ്സിനോ;
തേപി ആദായ ഗച്ഛേയ്യും, യസ്സ ഹോന്തി തഥാവിധാ.

ന്നന്ന൫. “സന്തി വേഹായസാ യക്ഖാ, ഇദ്ധിമന്തോ യസസ്സിനോ;

തേപി ആദായ ഗച്ഛേയ്യും, യസ്സ ഹോന്തി തഥാവിധാ.

൧൨൫. “അതീതം മാനുസം കമ്മം, ദുക്കരം ദുരഭിസമ്ഭവം;
ന തം സക്കോമി മോചേതും, അന്തലിക്ഖേന വത്തിയ”.

൧൨൬. “അതീരദസ്സീ പുരിസോ, മഹന്തേ ഉദകണ്ണവേ;
യത്ഥ സോ ലഭതേ ഗാധം [നാവം (ക॰)], തത്ഥ സോ വിന്ദതേ സുഖം.

൧൨൭. “ഏവം അമ്ഹഞ്ച രഞ്ഞോ ച, ത്വം പതിട്ഠാ മഹോസധ;
ത്വം നോസി മന്തിനം സേട്ഠോ, അമ്ഹേ ദുക്ഖാ പമോചയ”.

൧൨൮. “അതീതം മാനുസം കമ്മം, ദുക്കരം ദുരഭിസമ്ഭവം;
ന തം സക്കോമി മോചേതും, ത്വം പജാനസ്സു സേനക”.

൧൨൯. “സുണോഹി മേതം [ഏതം (സീ॰ ക॰)] വചനം, പസ്സ സേനം [പസ്സസേ’തം (സീ॰ പീ॰)] മഹബ്ഭയം;
സേനകം ദാനി പുച്ഛാമി, കിം കിച്ചം ഇധ മഞ്ഞസി”.

൧൩൦. “അഗ്ഗിം വാ ദ്വാരതോ ദേമ, ഗണ്ഹാമസേ വികന്തനം [വികത്തനം (സീ॰ പീ॰)];
അഞ്ഞമഞ്ഞം വധിത്വാന, ഖിപ്പം ഹിസ്സാമ ജീവിതം;
മാ നോ രാജാ ബ്രഹ്മദത്തോ, ചിരം ദുക്ഖേന മാരയി”.

൧൩൧. “സുണോഹി മേതം വചനം, പസ്സ സേനം മഹബ്ഭയം;
പുക്കുസം ദാനി പുച്ഛാമി, കിം കിച്ചം ഇധ മഞ്ഞസി”.

൧൩൨. “വിസം ഖാദിത്വാ മിയ്യാമ, ഖിപ്പം ഹിസ്സാമ ജീവിതം;
മാ നോ രാജാ ബ്രഹ്മദത്തോ, ചിരം ദുക്ഖേന മാരയി”.

൧൩൩. “സുണോഹി മേതം വചനം, പസ്സ സേനം മഹബ്ഭയം;
കാമിന്ദം [കാവിന്ദം (സീ॰ പീ॰)] ദാനി പുച്ഛാമി, കിം കിച്ചം ഇധ മഞ്ഞസി”.

൧൩൪. “രജ്ജുയാ ബജ്ഝ മിയ്യാമ, പപാതാ പപതാമസേ [പപതേമസേ (സീ॰ പീ॰)];
മാ നോ രാജാ ബ്രഹ്മദത്തോ, ചിരം ദുക്ഖേന മാരയി”.

൧൩൫. “സുണോഹി മേതം വചനം, പസ്സ സേനം മഹബ്ഭയം;
ദേവിന്ദം ദാനി പുച്ഛാമി, കിം കിച്ചം ഇധ മഞ്ഞസി”.

൧൩൬. “അഗ്ഗിം വാ ദ്വാരതോ ദേമ, ഗണ്ഹാമസേ വികന്തനം;
അഞ്ഞമഞ്ഞം വധിത്വാന, ഖിപ്പം ഹിസ്സാമ ജീവിതം;
ന നോ സക്കോതി മോചേതും, സുഖേനേവ മഹോസധോ”.

൧൩൭. “യഥാ കദലിനോ സാരം, അന്വേസം നാധിഗച്ഛതി;
ഏവം അന്വേസമാനാ നം, പഞ്ഹം നജ്ഝഗമാമസേ.

൧൩൮. “യഥാ സിമ്ബലിനോ സാരം, അന്വേസം നാധിഗച്ഛതി;
ഏവം അന്വേസമാനാ നം, പഞ്ഹം നജ്ഝഗമാമസേ.

൧൩൯. “അദേസേ വത നോ വുട്ഠം, കുഞ്ജരാനംവനോദകേ;

സകാസേ ദുമ്മനുസ്സാനം, ബാലാനം അവിജാനതം.

൬൮൧. ‘‘ഉബ്ബേധതി മേ ഹദയം, മുഖഞ്ച പരിസുസ്സതി;
നിബ്ബുതിം നാധിഗച്ഛാമി, അഗ്ഗിദഡ്ഢോവ ആതപേ.

൬൮൨. ‘‘കമ്മാരാനം യഥാ ഉക്കാ, അന്തോ ഝായതി നോ ബഹി;
ഏവമ്പി ഹദയം മയ്ഹം, അന്തോ ഝായതി നോ ബഹി’’.

൬൮൩. ‘‘തതോ സോ പണ്ഡിതോ ധീരോ, അത്ഥദസ്സീ മഹോസധോ;
വേദേഹം ദുക്ഖിതം ദിസ്വാ, ഇദം വചനമബ്രവി.

൬൮൪. ‘മാ ത്വം ഭായി മഹാരാജ, മാ ത്വം ഭായി രഥേസഭ;
അഹം തം മോചയിസ്സാമി, രാഹുഗ്ഗഹംവ [രാഹുഗഹിതംവ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ചന്ദിമം.

൬൮൫. ‘മാ ത്വം ഭായി മഹാരാജ, മാ ത്വം ഭായി രഥേസഭ;
അഹം തം മോചയിസ്സാമി, രാഹുഗ്ഗഹംവ സൂരിയം.

൬൮൬. ‘‘മാ ത്വം ഭായി മഹാരാജ, മാ ത്വം ഭായി രഥേസഭ;
അഹം തം മോചയിസ്സാമി, പങ്കേ സന്നംവ കുഞ്ജരം.

൬൮൭. ‘മാ ത്വം ഭായി മഹാരാജ, മാ ത്വം ഭായി രഥേസഭ;
അഹം തം മോചയിസ്സാമി, പേളാബദ്ധംവ പന്നഗം.

൬൮൮. [അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി] ‘മാ ത്വം ഭായി മഹാരാജ, മാ ത്വം ഭായി രഥേസഭ;
അഹം തം മോചയിസ്സാമി, പക്ഖിം ബദ്ധംവ പഞ്ജരേ [അയം ഗാഥാ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി].

൬൮൯. ‘മാ ത്വം ഭായി മഹാരാജ, മാ ത്വം ഭായി രഥേസഭ;
അഹം തം മോചയിസ്സാമി, മച്ഛേ ജാലഗതേരിവ.

൬൯൦. ‘മാ ത്വം ഭായി മഹാരാജ, മാ ത്വം ഭായി രഥേസഭ;
അഹം തം മോചയിസ്സാമി, സയോഗ്ഗബലവാഹനം.

൬൯൧. ‘മാ ത്വം ഭായി മഹാരാജ, മാ ത്വം ഭായി രഥേസഭ;
പഞ്ചാലം വാഹയിസ്സാമി [ബാഹയിസ്സാമി (സ്യാ॰), വാരയിസ്സാമി (ക॰)], കാകസേനംവ ലേഡ്ഡുനാ.

൬൯൨. ‘അദു പഞ്ഞാ കിമത്ഥിയാ, അമച്ചോ വാപി താദിസോ;
യോ തം സമ്ബാധപക്ഖന്ദം [സമ്ബാധപക്ഖന്തം (സീ॰ പീ॰)], ദുക്ഖാ ന പരിമോചയേ’’’.

൬൯൩. ‘‘ഏഥ മാണവാ ഉട്ഠേഥ, മുഖം സോധേഥ സന്ധിനോ;
വേദേഹോ സഹമച്ചേഹി, ഉമങ്ഗേന [ഉമ്മഗ്ഗേന (സീ॰ പീ॰), ഉമ്മങ്ഗേ (സ്യാ॰) ഏവമുപരിപി] ഗമിസ്സതി’’.

൬൯൪. ‘‘തസ്സ തം വചനം സുത്വാ, പണ്ഡിതസ്സാനുചാരിനോ [പണ്ഡിതസ്സാനുസാരിനോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
ഉമങ്ഗദ്വാരം വിവരിംസു, യന്തയുത്തേ ച അഗ്ഗളേ’’.

൨൯൫. ‘‘പുരതോ സേനകോ യാതി, പച്ഛതോ ച മഹോസധോ;
മജ്ഝേ ച രാജാ വേദേഹോ, അമച്ചപരിവാരിതോ’’.

൨൯൬. ‘‘ഉമങ്ഗാ നിക്ഖമിത്വാന, വേദേഹോ നാവമാരുഹി;
അഭിരൂള്ഹഞ്ച തം ഞത്വാ [അഭിരുയ്ഹഞ്ച ഞത്വാന (സ്യാ॰ ക॰)],
അനുസാസി മഹോസധോ.

൨൯൭. ‘‘അയം തേ സസുരോ ദേവ, അയം സസ്സു ജനാധിപ;
യഥാ മാതു പടിപത്തി, ഏവം തേ ഹോതു സസ്സുയാ.

൨൯൮. ‘‘യഥാപി നിയകോ ഭാതാ, സഉദരിയോ ഏകമാതുകോ;
ഏവം പഞ്ചാലചന്ദോ തേ, ദയിതബ്ബോ രഥേസഭ.

൨൯൯. ‘‘അയം പഞ്ചാലചന്ദീ തേ, രാജപുത്തീ അഭിച്ഛിതാ [അഭിജ്ഝിതാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
കാമം കരോഹി തേ തായ, ഭരിയാ തേ രഥേസഭ’’’.

൩൦൦. ‘‘ആരുയ്ഹ നാവം തരമാനോ, കിന്നു തീരമ്ഹി തിട്ഠസി;
കിച്ഛാ മുത്താമ്ഹ ദുക്ഖതോ, യാമ ദാനി മഹോസധ’’.

൩൦൧. ‘‘നേസ ധമ്മോ മഹാരാജ, യോഹം സേനായ നായകോ;
സേനങ്ഗം പരിഹാപേത്വാ, അത്താനം പരിമോചയേ.

൩൦൨. ‘‘നിവേസനമ്ഹി തേ ദേവ, സേനങ്ഗം പരിഹാപിതം;
തം ദിന്നം ബ്രഹ്മദത്തേന, ആനയിസ്സം രഥേസഭ’’.

൩൦൩. ‘‘അപ്പസേനോ മഹാസേനം, കഥം വിഗ്ഗയ്ഹ [നിഗ്ഗയ്ഹ (സ്യാ॰ ക॰)]
ഠസ്സസി;
ദുബ്ബലോ ബലവന്തേന, വിഹഞ്ഞിസ്സസി പണ്ഡിത’’.

൩൦൪. ‘‘അപ്പസേനോപി ചേ മന്തീ, മഹാസേനം അമന്തിനം;
ജിനാതി രാജാ രാജാനോ, ആദിച്ചോവുദയം തമം’’.

൩൦൫. ‘‘സുസുഖം വത സംവാസോ, പണ്ഡിതേഹീതി സേനക;
പക്ഖീവ പഞ്ജരേ ബദ്ധേ, മച്ഛേ ജാലഗതേരിവ;
അമിത്തഹത്ഥത്തഗതേ [അമിത്തസ്സ ഹത്ഥഗതേ (ക॰)], മോചയീ നോ
മഹോസധോ’’.

൩൦൬. ‘‘ഏവമേതം [ഏവമേവ (സ്യാ॰)] മഹാരാജ, പണ്ഡിതാ ഹി സുഖാവഹാ;
പക്ഖീവ പഞ്ജരേ ബദ്ധേ, മച്ഛേ ജാലഗതേരിവ;
അമിത്തഹത്ഥത്തഗതേ, മോചയീ നോ മഹോസധോ’’.

൩൦൭. ‘‘രക്ഖിത്വാ കസിണം രത്തിം, ചൂളനേയ്യോ മഹബ്ബലോ;
ഉദേന്തം അരുണുഗ്ഗസ്മിം, ഉപകാരിം ഉപാഗമി.

൩൦൮. ‘‘ആരുയ്ഹ പവരം നാഗം, ബലവന്തം സട്ഠിഹായനം;
രാജാ അവോച പഞ്ചാലോ, ചൂളനേയ്യോ മഹബ്ബലോ.

൩൦൯. ‘‘സന്നദ്ധോ മണിവമ്മേന [മണിചമ്മേന (സ്യാ॰)], സരമാദായ പാണിനാ;
പേസിയേ അജ്ഝഭാസിത്ഥ, പുഥുഗുമ്ബേ സമാഗതേ.

൩൮൦. “ഹത്ഥാരോഹേ അനീകട്ഠേ, രഥികേ പത്തികാരകേ;
ഉപാസനമ്ഹി കതഹത്ഥേ, വാലവേധേ സമാഗതേ”.

൩൮൧. “പേസേഥ കുഞ്ജരേ ദന്തീ, ബലവന്തേ സട്ഠിഹായനേ;
മദ്ദന്തു കുഞ്ജരാ നഗരം, വേദേഹേന സുമാപിതം.

൩൮൨. “വച്ഛദന്തമുഖാ സേതാ, തിക്ഖഗ്ഗാ അട്ഠിവേധിനോ;
പണുന്നാ ധനുവേഗേന, സമ്പതന്തുതരീതരാ.

൩൮൩. “മാണവാ വമ്മിനോ സൂരാ, ചിത്രദണ്ഡയുതാവുധാ;
പക്ഖന്ദിനോ മഹാനാഗാ, ഹത്ഥീനം ഹോന്തു സമ്മുഖാ.

൩൮൪. “സത്തിയോ തേലധോതായോ, അച്ചിമന്താ [അച്ചിമന്തീ (സീ॰)] പഭസ്സരാ;
വിജ്ജോതമാനാ തിട്ഠന്തു, സതരംസീവ [സതരംസാ വിയ (സീ॰)] താരകാ.

൩൮൫. “ആവുധബലവന്താനം, ഗുണികായൂരധാരിനം;
ഏതാദിസാനം യോധാനം, സങ്ഗാമേ അപലായിനം;
വേദേഹോ കുതോ മുച്ചിസ്സതി, സചേ പക്ഖീവ കാഹിതി.

൩൮൬. “തിംസ മേ പുരിസനാവുത്യോ, സബ്ബേവേകേകനിച്ചിതാ;
യേസം സമം ന പസ്സാമി, കേവലം മഹിമം ചരം.

൩൮൭. “നാഗാ ച കപ്പിതാ ദന്തീ, ബലവന്തോ സട്ഠിഹായനാ;
യേസം ഖന്ധേസു സോഭന്തി, കുമാരാ ചാരുദസ്സനാ;

൩൮൮. “പീതാലങ്കാരാ പീതവസനാ, പീതുത്തരനിവാസനാ;
നാഗഖന്ധേസു സോഭന്തി, ദേവപുത്താവ നന്ദനേ.

൩൮൯. “പാഠീനവണ്ണാ നേത്തിംസാ, തേലധോതാ പഭസ്സരാ;
നിട്ഠിതാ നരധീരേഹി [നരവീരേഹി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], സമധാരാ
സുനിസ്സിതാ.

൩൯൦. “വേല്ലാലിനോ വീതമലാ, സിക്കായസമയാ ദള്ഹാ;
ഗഹിതാ ബലവന്തേഹി, സുപ്പഹാരപ്പഹാരിഭി.

൩൯൧. “സുവണ്ണഥരുസമ്പന്നാ, ലോഹിതകച്ഛുപധാരിതാ;
വിവത്തമാനാ സോഭന്തി, വിജ്ജുവബ്ഭഘനന്തരേ.

൩൯൨. “പടാകാ [പതാകാ (സീ॰ പീ॰), പഥകാ (സ്യാ॰)] വമ്മിനോ സൂരാ,
അസിചമ്മസ്സ കോവിദാ;
ധനുഗ്ഗഹാ സിക്ഖിതരാ [ഥരുഗ്ഗഹാ സിക്ഖിതാരോ (സീ॰ പീ॰)],
നാഗഖന്ധേ നിപാതിനോ [നാഗഖന്ധാതിപാതിനോ (സീ॰ പീ॰)].

൩൯൩. “ഏതാദിസേഹി പരിക്ഖിത്തോ, നത്ഥി മോക്ഖോ ഇതോ തവ;
പഭാവം തേ ന പസ്സാമി, യേന ത്വം മിഥിലം വജേ”.

൩൯൪. “കിം നു സന്തരമാനോവ, നാഗം പേസേസി കുഞ്ജരം;
പഹട്ഠരൂപോ ആപതസി [ആഗമസി (സ്യാ॰), ആതപസി (ക॰)],
സിദ്ധത്ഥോസ്മീതി [ലദ്ധത്ഥോസ്മീതി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മഞ്ഞസി.

൩൯൫. “ഓഹരേതം ധനും ചാപം, ഖുരപ്പം പടിസംഹര;

ഓഹരേതം സുഭം വമ്മം, വേളുരിയമണിസന്ഥതം”
[വേളുരിയമണിസന്നിഭം (സ്യാ॰)].

൩൨൫. “പ്പസന്നമുഖവണ്ണോസി, മിതപുബ്ബഞ്ച ഭാസസി;
ഹോതി ഖോ മരണകാലേ, ഏദിസീ [താദിസീ (സീ॰ പീ॰)] വണ്ണസമ്പദാ”.

൩൨൬. “മോഘം തേ ഗജ്ജിതം രാജ, ഭിന്നമന്തോസി ഖത്തിയ;
ദുഗ്ഗണ്ഹോസി [ദുഗ്ഗണ്ഹോ ഹി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] തയാ രാജാ, ഖളുങ്കേനേവ [ഖളുങ്ഗേനേവ (ക॰)] സിന്ധവോ.

൩൨൭. “തിണ്ണോ ഹിയ്യോ രാജാ ഗങ്ഗം, സാമച്ചോ സപരിജ്ജനോ;
ഹംസരാജം യഥാ ധങ്കോ, അനുജ്ജവം പതിസ്സസി”.

൩൨൮. “സിങ്ഗാലാ രത്തിഭാഗേന, ഫുല്ലം ദിസ്വാന കിംസുകം;
മംസപേസീതി മഞ്ഞന്താ, പരിബ്യൂള്ഹാ മിഗാധമാ.

൩൨൯. “വീതിവത്താസു രത്തീസു, ഉഗ്ഗതസ്മിം ദിവാകരേ [ദിവാകരേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
കിംസുകം ഫുല്ലിതം ദിസ്വാ, ആസച്ഛിന്നാ മിഗാധമാ.

൩൩൦. “ഏവമേവ തുവം രാജ, വേദേഹം പരിവാരിയ [പരിവാരയ (സ്യാ॰ പീ॰), പരിവാരിതം (ക॰)];
ആസച്ഛിന്നോ ഗമിസ്സസി, സിങ്ഗാലാ കിംസുകം യഥാ”.

൩൩൧. “ഇമസ്സ ഹത്ഥേ പാദേ ച, കണ്ണനാസഞ്ച ഛിന്ദഥ;
യോ മേ അമിത്തം ഹത്ഥഗതം, വേദേഹം പരിമോചയി.

൩൩൨. “ഇമം മംസംവ പാതബ്യം [മംസംവ പാതബ്ബം (സീ॰ പീ॰), മംസഞ്ച പാതബ്യം (ക॰)], സൂലേ കത്വാ പചന്തു നം;
യോ മേ അമിത്തം ഹത്ഥഗതം, വേദേഹം പരിമോചയി.

൩൩൩. “യഥാപി ആസഭം ചമ്മം, പഥബ്യാ വിതനിയ്യതി;
സീഹസ്സ അഥോ ബ്യഗ്ഘസ്സ, ഹോതി സങ്കുസമാഹതം.

൩൩൪. “ഏവം തം വിതനിത്വാന, വേധയിസ്സാമി സത്തിയാ;
യോ മേ അമിത്തം ഹത്ഥഗതം, വേദേഹം പരിമോചയി”.

൩൩൫. “സചേ മേ ഹത്ഥേ പാദേ ച, കണ്ണനാസഞ്ച ഛേച്ഛസി;
ഏവം പഞ്ചാലചന്ദസ്സ, വേദേഹോ ഛേദയിസ്സതി.

൩൩൬. “സചേ മേ ഹത്ഥേ പാദേ ച, കണ്ണനാസഞ്ച ഛേച്ഛസി;
ഏവം പഞ്ചാലചന്ദിയാ, വേദേഹോ ഛേദയിസ്സതി.

൩൩൭. “സചേ മേ ഹത്ഥേ പാദേ ച, കണ്ണനാസഞ്ച ഛേച്ഛസി;
ഏവം നന്ദായ ദേവിയാ, വേദേഹോ ഛേദയിസ്സതി.

൩൩൮. “സചേ മേ ഹത്ഥേ പാദേ ച, കണ്ണനാസഞ്ച ഛേച്ഛസി;
ഏവം തേ പുത്തദാരസ്സ, വേദേഹോ ഛേദയിസ്സതി.

൩൩൯. “സചേ മംസംവ പാതബ്യം, സൂലേ കത്വാ പചിസ്സസി;
ഏവം പഞ്ചാലചന്ദസ്സ, വേദേഹോ പാചയിസ്സതി.

൩൮൧. “സചേ മംസംവ പാതബ്യം, സൂലേ കത്വാ പചിസ്സസി;
ഏവം പഞ്ചാലചന്ദിയാ, വേദേഹോ പാചയിസ്സതി.

൩൮൨. “സചേ മംസംവ പാതബ്യം, സൂലേ കത്വാ പചിസ്സസി;
ഏവം നന്ദായ ദേവിയാ, വേദേഹോ പാചയിസ്സതി.

൩൮൩. “സചേ മംസംവ പാതബ്യം, സൂലേ കത്വാ പചിസ്സസി;
ഏവം തേ പുത്തദാരസ്സ, വേദേഹോ പാചയിസ്സതി.

൩൮൪. “സചേ മം വിതനിത്വാന, വേധയിസ്സസി സത്തിയാ;
ഏവം പഞ്ചാലചന്ദസ്സ, വേദേഹോ വേധയിസ്സതി.

൩൮൫. “സചേ മം വിതനിത്വാന, വേധയിസ്സസി സത്തിയാ;
ഏവം പഞ്ചാലചന്ദിയാ, വേദേഹോ വേധയിസ്സതി.

൩൮൬. “സചേ മം വിതനിത്വാന, വേധയിസ്സസി സത്തിയാ;
ഏവം നന്ദായ ദേവിയാ, വേദേഹോ വേധയിസ്സതി.

൩൮൭. “സചേ മം വിതനിത്വാന, വേധയിസ്സസി സത്തിയാ;
ഏവം തേ പുത്തദാരസ്സ, വേദേഹോ വേധയിസ്സതി;
ഏവം നോ മന്തിതം രഹോ, വേദേഹേന മയാ സഹ.

൩൮൮. “യഥാപി പലസതം ചമ്മം, കോന്തിമന്താസുനിട്ഠിതം
[കോന്തിമന്തീസുനിട്ഠിതം (സീ॰ പീ॰)];
ഉപേതി തനുതാണായ, സരാനം പടിഹന്തവേ.

൩൮൯. “സുഖാവഹോ ദുക്ഖനുദോ, വേദേഹസ്സ യസസ്സിനോ;
മതിം തേ പടിഹഞ്ഞാമി, ഉസും പലസതേന വാ”.

൩൯൦. “ഇങ്ഘ പസ്സ മഹാരാജ, സുഞ്ഞം അന്തേപുരം തവ;
ഓരോധാ ച കുമാരാ ച, തവ മാതാ ച ഖത്തിയ;
ഉമങ്ഗാ നീഹരിത്വാന, വേദേഹസ്സുപനാമിതാ”.

൩൯൧. “ഇങ്ഘ അന്തേപുരം മയ്ഹം, ഗന്ത്വാന വിചിനാഥ നം;
യഥാ ഇമസ്സ വചനം, സച്ചം വാ യദി വാ മുസാ”.

൩൯൨. “ഏവമേതം മഹാരാജ, യഥാ ആഹ മഹോസധോ;
സുഞ്ഞം അന്തേപുരം സബ്ബം, കാകപട്ടനകം യഥാ”.

൩൯൩. “ഇതോ ഗതാ മഹാരാജ, നാരീ സബ്ബങ്ഗസോഭനാ;
കോസമ്ബഫലകസുസ്സോണീ [കോസുമ്ഭഫലകസുസ്സോണീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], ഹംസഗഗ്ഗരഭാണിനീ.

൩൯൪. “ഇതോ നീതാ മഹാരാജ, നാരീ സബ്ബങ്ഗസോഭനാ;
കോസേയ്യവസനാ സാമാ, ജാതരൂപസുമേഖലാ.

൩൯൫. “സുരത്തപാദാ കല്യാണീ, സുവണ്ണമണിമേഖലാ;
പാരേവതക്ഖീ സുതനൂ, ബിമ്ബോട്ഠാ തനുമജ്ഝിമാ.

൩൯൬. “സുജാതാ ഭുജലട്ഠീവ, വേദീവ [വേല്ലീവ (സീ॰ പീ॰)] തനുമജ്ഝിമാ;
ദീഘസ്സാ കേസാ അസിതാ, ഈസകഗ്ഗപവേല്ലിതാ.

൭൫൭. “സുജാതാ മിഗഛാപാവ, ഹേമന്തഗ്ഗിസിഖാരിവ;
നദീവ ഗിരിദുഗ്ഗേസു, സഞ്ചരന്താ ഖുദ്ദവേളുഭി.

൭൫൮. “നാഗനാസൂരു കല്യാണീ, പരമാ [പഠമാ (സീ॰ പീ॰)] തിമ്ബരുത്ഥനീ;
നാതിദീഘാ നാതിരസ്സാ, നാലോമാ നാതിലോമസാ”.

൭൫൯. “നന്ദായ നൂന മരണേന, നന്ദസി സിരിവാഹന;
അഹഞ്ച നൂന നന്ദാ ച, ഗച്ഛാമ യമസാധനം”.

൭൬൦. “ദിബ്ബം അധീയസേ മായം, അകാസി ചക്ഖുമോഹനം;
യോ മേ അമിത്തം ഹത്ഥഗതം, വേദേഹം പരിമോചയി”.

൭൬൧. “അധീയന്തി മഹാരാജ [അധിയന്തി വേ മഹാരാജ (സ്യാ॰ ക॰)],
ദിബ്ബമായിധ പണ്ഡിതാ;
തേ മോചയന്തി അത്താനം, പണ്ഡിതാ മന്തിനോ ജനാ.

൭൬൨. “സന്തി മാണവപുത്താ മേ, കുസലാ സന്ധിഛേദകാ;
യേസം കതേന മഗ്ഗേന, വേദേഹോ മിഥിലം ഗതോ”.

൭൬൩. “ഇങ്ഘ പസ്സ മഹാരാജ, ഉമങ്ഗം സാധു മാപിതം;
ഹത്ഥീനം അഥ അസ്സാനം, രഥാനം അഥ പത്തിനം;
ആലോകഭൂതം തിട്ഠന്തം, ഉമങ്ഗം സാധു മാപിതം” [നിട്ഠിതം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)].

൭൬൪. “ലാഭാ വത വിദേഹാനം, യസ്സിമേദിസാ പണ്ഡിതാ;
ഘരേ വസന്തി വിജിതേ, യഥാ ത്വംസി മഹോസധ”.

൭൬൫. “വുത്തിഞ്ച പരിഹാരഞ്ച, ദിഗുണം ഭത്തവേതനം;
ദദാമി വിപുലേ ഭോഗേ, ഭുഞ്ജ കാമേ രമസ്സു ച;
മാ വിദേഹം പച്ചഗമാ, കിം വിദേഹോ കരിസ്സതി”.

൭൬൬. “യോ ചജേഥ മഹാരാജ, ഭത്താരം ധനകാരണാ;
ഉഭിന്നം ഹോതി ഗാരയ്ഹോ, അത്തനോ ച പരസ്സ ച;
യാവ ജീവേയ്യ വേദേഹോ, നാഞ്ഞസ്സ പുരിസോ സിയാ.

൭൬൭. “യോ ചജേഥ മഹാരാജ, ഭത്താരം ധനകാരണാ;
ഉഭിന്നം ഹോതി ഗാരയ്ഹോ, അത്തനോ ച പരസ്സ ച;
യാവ തിട്ഠേയ്യ വേദേഹോ, നാഞ്ഞസ്സ വിജിതേ വസേ”.

൭൬൮. “ദമ്മി നിക്ഖസഹസ്സം തേ, ഗാമാസീതിഞ്ച കാസിസു;
ദാസിസതാനി ചത്താരി, ദമ്മി ഭരിയാസതഞ്ച തേ;
സബ്ബം സേനങ്ഗമാദായ, സോത്ഥിം ഗച്ഛ മഹോസധ.

൭൬൯. “യാവ ദദന്തു ഹത്ഥീനം, അസ്സാനം ദിഗുണം വിധം;
തപ്പേന്തു അന്നപാനേന, രഥികേ പത്തികാരകേ”.

൭൭൦. “ഹത്ഥീ അസ്സേ രഥേ പത്തീ, ഗച്ഛേവാദായ പണ്ഡിത;
പസ്സതു തം മഹാരാജാ, വേദേഹോ മിഥിലം ഗതം [മിഥിലഗ്ഗഹം (ക॰)].

൭൭൧. “ഹത്ഥീ അസ്സാ രഥാ പത്തീ, സേനാ പദിസ്സതേ മഹാ;

ചതുരങ്ഗിനീ ഭീസരൂപാ, കിം നു മഞ്ഞസി പണ്ഡിത'' [മഞ്ഞന്തി പണ്ഡിതാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)].

൩൩൧. ''ആനന്ദോ തേ മഹാരാജ, ഉത്തമോ പടിദിസ്സതി;
സബ്ബം സേനങ്ഗമാദായ, സോത്ഥിം പത്തോ മഹോസധോ''.

൩൩൨. ''യഥാ പേതം സുസാനസ്മിം, ഛഡ്ഡേത്വാ ചതുരോ ജനാ;
ഏവം കപിലയേ ത്യമ്ഹ [കപ്പിലിയേ ത്യമ്ഹാ (സ്യാ॰), കമ്പില്ലിയേ ത്യമ്ഹാ (സീ॰), കമ്പില്ലിയരട്ഠേ (പീ॰)], ഛഡ്ഡയിത്വാ ഇധാഗതാ.

൩൩൩. ''അഥ ത്വം കേന വണ്ണേന, കേന വാ പന ഹേതുനാ;
കേന വാ അത്ഥജാതേന, അത്താനം പരിമോചയി''.

൩൩൪. ''അത്ഥം അത്ഥേന വേദേഹ, മന്തം മന്തേന ഖത്തിയ;
പരിവാരയിം [പരിവാരയിസ്സം (സീ॰ സ്യാ॰)] രാജാനം, ജമ്ബുദീപംവ സാഗരോ''.

൩൩൫. ''ദിന്നം നിക്ഖസഹസ്സം മേ, ഗാമാസീതി ച കാസിസു;
ദാസീസതാനി ചത്താരി, ദിന്നം ഭരിയാസതഞ്ച മേ;
സബ്ബം സേനങ്ഗമാദായ, സോത്ഥിനാമ്ഹി ഇധാഗതോ''.

൩൩൬. ''സുസുഖം വത സംവാസോ, പണ്ഡിതേഹീതി സേനക;
പക്ഖീവ പഞ്ജരേ ബദ്ധേ, മച്ഛേ ജാലഗതേരിവ;
അമിത്തഹത്ഥത്തഗതേ [അമിത്തസ്സ ഹത്ഥഗതേ (ക॰)], മോചയീ നോ മഹോസധോ''.

൩൩൭. ''ഏവമേതം മഹാരാജ, പണ്ഡിതാ ഹി സുഖാവഹാ;
പക്ഖീവ പഞ്ജരേ ബദ്ധേ, മച്ഛേ ജാലഗതേരിവ;
അമിത്തഹത്ഥത്തഗതേ, മോചയീ നോ മഹോസധോ''.

൩൩൮. ''ആഹഞ്ഞന്തു സബ്ബവീണാ, ഭേരിയോ ദിന്ദിമാനി ച;
ധമേന്തു മാഗധാ സങ്ഖാ, വഗ്ഗൂ നദന്തു ദുന്ദുഭീ''.

൩൩൯. ''ഓരോധാ ച കുമാരാ ച, വേസിയാനാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
ബഹും അന്നഞ്ച പാനഞ്ച, പണ്ഡിതസ്സാഭിഹാരയും.

൩൪൦. ''ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ;
ബഹും അന്നഞ്ച പാനഞ്ച, പണ്ഡിതസ്സാഭിഹാരയും.

൩൪൧. ''സമാഗതാ ജാനപദാ, നേഗമാ ച സമാഗതാ;
ബഹും അന്നഞ്ച പാനഞ്ച, പണ്ഡിതസ്സാഭിഹാരയും.

൩൪൨. ''ബഹുജനോ പസന്നോസി, ദിസ്വാ പണ്ഡിതമാഗതം;
പണ്ഡിതമ്ഹി അനുപ്പത്തേ, ചേലുക്ഖേപോ അവത്തഥാ''തി.

ഉമങ്ഗജാതകം [മഹാഉമ്മഗ്ഗജാതകം (സീ॰ പീ॰), മഹോസധജാതകം (സ്യാ॰ക॰)] പഞ്ചമം.

൫൪൩. ഭൂരിദത്തജാതകം (൬)

൩൪൩. ''യം കിഞ്ചി രതനം അത്ഥി, ധതരട്ഠനിവേസനേ;
സബ്ബാനി തേ ഉപയന്തു, ധീതരം ദേഹി രാജിനോ''.

൭൮൫. “ന നോ വിവാഹോ നാഗേഹി, കതപുബ്ബോ കുദാചനം;
തം വിവാഹം അസംയുത്തം, കഥം അമ്ഹേ കരോമസേ”.

൭൮൬. “ജീവിതം നൂന തേ ചത്തം, രട്ഠം വാ മനുജാധിപ;
ന ഹി നാഗേ കുപിതമ്ഹി, ചിരം ജീവന്തി താദിസാ.

൭൮൭. “യോ ത്വം ദേവ മനുസ്സോസി, ഇദ്ധിമന്തം അനിദ്ധിമാ;
വരുണസ്സ നിയം പുത്തം, യാമുനം അതിമഞ്ഞസി”.

൭൮൮. “നാതിമഞ്ഞാമി രാജാനം, ധതരട്ഠം യസസ്സിനം;
ധതരട്ഠോ ഹി നാഗാനം, ബഹൂനമപി ഇസ്സരോ.

൭൮൯. “അഹി മഹാനുഭാവോപി, ന മേ ധീതരമാരഹോ;
ഖത്തിയോ ച വിദേഹാനം, അഭിജാതാ സമുദ്ദജാ”.

൭൯൦. “കമ്ബലസ്സതരാ ഉട്ഠേന്തു, സബ്ബേ നാഗേ നിവേദയ;
ബാരാണസിം പവജ്ജന്തു, മാ ച കഞ്ചി [കിഞ്ചി (സീ॰ പീ॰ ക॰)]
വിഹേഠയും”.

൭൯൧. “നിവേസനേസു സോബ്ഭേസു, രഥിയാ ചച്ചരേസു ച;
രുക്ഖഗ്ഗേസു ച ലമ്ബന്തു, വിതതാ തോരണേസു ച.

൭൯൨. “അഹമ്പി സബ്ബസേതേന, മഹതാ സുമഹം പുരം;
പരിക്ഖിപിസ്സം ഭോഗേഹി, കാസീനം ജനയം ഭയം”.

൭൯൩. തസ്സ തം വചനം സുത്വാ, ഉരഗാനേകവണ്ണിനോ;
ബാരാണസിം പവജ്ജിംസു, ന ച കഞ്ചി വിഹേഠയും.

൭൯൪. നിവേസനേസു സോബ്ഭേസു, രഥിയാ ചച്ചരേസു ച;
രുക്ഖഗ്ഗേസു ച ലമ്ബിംസു, വിതതാ തോരണേസു ച.

൭൯൫. തേസു ദിസ്വാന ലമ്ബന്തേ, പുഥൂ കന്ദിംസു നാരിയോ;
നാഗേ സോണ്ഡികതേ ദിസ്വാ, പസ്സസന്തേ മുഹും മുഹും.

൭൯൬. ബാരാണസീ പബ്യധിതാ, ആതുരാ സമപജ്ജഥ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, “ധീതരം ദേഹി രാജിനോ”.

൭൯൭. “പുപ്ഫാഭിഹാരസ്സ വനസ്സ മജ്ഝേ, കോ ലോഹിതക്ഖോ
വിതതന്തരംസോ;
കാ കമ്ബുകായൂരധരാ സുവത്ഥാ, തിട്ഠന്തി നാരിയോ ദസ വന്ദമാനാ.

൭൯൮. “കോ ത്വം ബ്രഹാബാഹു വനസ്സ മജ്ഝേ, വിരോചസി ഘതസിത്തോവ
അഗ്ഗി;
മഹേസക്ഖോ അഞ്ഞതരോസി യക്ഖോ, ഉദാഹു നാഗോസി
മഹാനുഭാവോ”.

൭൯൯. “നാഗോഹമസ്മി ഇദ്ധിമാ, തേജസ്സീ [തേജസീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)]
ദുരതിക്കമോ;
ഡംസേയ്യം തേജസാ കുദ്ധോ, ഫീതം ജനപദം അപി.

൮൦൦. “സമുദ്ദജാ ഹി മേ മാതാ, ധതരട്ഠോ ച മേ പിതാ;

സുദസ്സനകനിട്ഠോസ്മി, ഭൂരിദത്തോതി മം വിദൂ”.

൨൦൧. “യം ഗമ്ഭീരം സദാവട്ടം, രഹദം ഭിസ്മം പേക്ഖസി;
ഏസ ദിബ്യോ മമാവാസോ, അനേകസതപോരിസോ.

൨൦൨. “മയൂരകോഞ്ചാഭിരുദം, നീലോദം വനമജ്ഝതോ;
യമുനം പവിസ മാ ഭീതോ, ഖേമം വത്തവതം [വത്തവതിം (സ്യാ॰ ക॰)] സിവം”.

൨൦൩. “തത്ഥ പത്തോ സാനുചരോ, സഹ പുത്തേന ബ്രാഹ്മണ;
പൂജിതോ മയ്ഹം കാമേഹി, സുഖം ബ്രാഹ്മണ വച്ഛസി”.

൨൦൪. “സമാ സമന്തപരിതോ, പഹൂതതഗരാ [ബഹുകാ തഗ്ഗരാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] മഹീ;
ഇന്ദഗോപകസഞ്ഛന്നാ, സോഭതി ഹരിതുത്തമാ.

൨൦൫. “രമ്മാനി വനചേത്യാനി, രമ്മാ ഹംസൂപകൂജിതാ;
ഓപുപ്ഫാപദ്മാ തിട്ഠന്തി, പോക്ഖരഞ്ഞോ [പോക്ഖരഞ്ഞാ (സ്യാ॰ പീ॰)] സുനിമ്മിതാ.

൨൦൬. “അട്ഠംസാ സുകതാ ഥമ്ഭാ, സബ്ബേ വേളുരിയാമയാ;
സഹസ്സഥമ്ഭാ പാസാദാ, പൂരാ കഞ്ഞാഹി ജോതരേ.

൨൦൭. “വിമാനം ഉപപന്നോസി, ദിബ്യം പുഞ്ഞേഹി അത്തനോ;
അസമ്ബാധം സിവം രമ്മം, അച്ചന്തസുഖസംഹിതം.

൨൦൮. “മഞ്ഞേ സഹസ്സനേത്തസ്സ, വിമാനം നാഭികങ്ഖസി;
ഇദ്ധീ ഹി ത്യായം വിപുലാ, സക്കസ്സേവ ജുതീമതോ”.

൨൦൯. “മനസാപി ന പത്തബ്ബോ, ആനുഭാവോ ജുതീമതോ;
പരിചാരയമാനാനം, സഇന്ദാനം [ഇന്ദാനം (സ്യാ॰ ക॰)] വസവത്തിനം”.

൨൧൦. “തം വിമാനം അഭിജ്ഝായ, അമരാനം സുഖേസിനം;
ഉപോസഥം ഉപവസന്തോ, സേമി വമ്മികമുദ്ധനി”.

൨൧൧. “അഹഞ്ച മിഗമേസാനോ, സപുത്തോ പാവിസിം വനം;
തം മം മതം വാ ജീവം വാ, നാഭിവേദേന്തി ഞാതകാ.

൨൧൨. “ആമന്തയേ ഭൂരിദത്തം, കാസിപുത്തം യസസ്സിനം;
തയാ നോ സമനുഞ്ഞാതാ, അപി പസ്സേമു ഞാതകേ”.

൨൧൩. “ഏസോ ഹി വത മേ ഛന്ദോ, യം വസേസി മമന്തികേ;
ന ഹി ഏതാദിസാ കാമാ, സുലഭാ ഹോന്തി മാനുസേ.

൨൧൪. “സചേ ത്വം നിച്ഛസേ വത്ഥും, മമ കാമേഹി പൂജിതോ;
മയാ ത്വം സമനുഞ്ഞാതോ, സോത്ഥിം പസ്സാഹി ഞാതകേ”.

൨൧൫. “ധാരയിമം മണിം ദിബ്യം, പസും പുത്തേ ച വിന്ദതി;
അരോഗോ സുഖിതോ ഹോതി [ഹോഹി (സ്യാ॰)], ഗച്ഛേവാദായ ബ്രാഹ്മണ”.

‘‘കുസലം പടിനന്ദാമി, ഭൂരിദത്ത വചോ തവ;
പബ്ബജിസ്സാമി ജിണ്ണോസ്മി, ന കാമേ അഭിപത്ഥയേ’’.

‘‘ബ്രഹ്മചരിയസ്സ ചേ ഭങ്ഗോ, ഹോതി ഭോഗേഹി കാരിയം;
അവികമ്പമാനോ ഏയ്യാസി, ബഹും ദസ്സാമി തേ ധനം’’.

‘‘കുസലം പടിനന്ദാമി, ഭൂരിദത്ത വചോ തവ;
പുനപി ആഗമിസ്സാമി, സചേ അത്ഥോ ഭവിസ്സതി’’.

ഇദം വത്വാ ഭൂരിദത്തോ, പേസേസി ചതുരോ ജനേ;
ഏഥ ഗച്ഛഥ ഉട്ഠേഥ, ഖിപ്പം പാപേഥ ബ്രാഹ്മണം.

തസ്സ തം വചനം സുത്വാ, ഉട്ഠായ ചതുരോ ജനാ;
പേസിതാ ഭൂരിദത്തേന, ഖിപ്പം പാപേസു ബ്രാഹ്മണം.

‘‘മണിം പഗ്ഗയ്ഹ മങ്ഗല്യം, സാധുവിത്തം [സാധുചിത്തം (പീ॰)] മനോരമം;
സേലം ബ്യഞ്ജനസമ്പന്നം, കോ ഇമം മണിമജ്ഝഗാ’’.

‘‘ലോഹിതക്ഖസഹസ്സാഹി, സമന്താ പരിവാരിതം;
അജ്ജ കാലം പഥം [പദം (സീ॰ പീ॰)] ഗച്ഛം, അജ്ഝഗാഹം മണിം ഇമം’’.

‘‘സുപചിണ്ണോ അയം സേലോ, അച്ചിതോ മഹിതോ [മാനിതോ (ക॰)] സദാ;
സുധാരിതോ സുനിക്ഖിത്തോ, സബ്ബത്ഥമഭിസാധയേ.

‘‘ഉപചാരവിപന്നസ്സ, നിക്ഖേപേ ധാരണായ വാ;
അയം സേലോ വിനാസായ, പരിചിണ്ണോ അയോനിസോ.

‘‘ന ഇമം അകുസലോ [കുസലം (ക॰)] ദിബ്ബം, മണിം ധാരേതുമാരഹോ;
പടിപജ്ജ സതം നിക്ഖം, ദേഹിമം രതനം മമ’’.

‘‘ന ച മ്യായം മണീ കേയ്യോ, ഗോഹി [കേഹി (ക॰)] വാ രതനേഹി വാ;
സേലോ ബ്യഞ്ജനസമ്പന്നോ, നേവ കേയ്യോ മണീ മമ’’.

‘‘ണോ ചേ തയാ മണീ കേയ്യോ, ഗോഹി [കേഹി (ക॰)] വാ രതനേഹി വാ;
അഥ കേന മണീ കേയ്യോ, തം മേ അക്ഖാഹി പുച്ഛിതോ’’.

‘‘യോ മേ സംസേ മഹാനാഗം, തേജസ്സിം ദുരതിക്കമം;
തസ്സ ദജ്ജം ഇമം സേലം, ജലന്തമിവ തേജസാ’’.

‘‘കോ നു ബ്രാഹ്മണവണ്ണേന, സുപണ്ണോ പതതം വരോ;
നാഗം ജിഗീസമന്വേസി, അന്വേസം ഭക്ഖമത്തനോ.

‘‘നാഹം ദിജാധിപോ ഹോമി, ന ദിട്ഠോ ഗരുളോ മയാ;
ആസീവിസേന വിത്തോതി [വിത്തോസ്മി (സ്യാ॰ ക॰)], വജ്ജോ ബ്രാഹ്മണ മം വിദൂ’’.

൮൬൧. “കിം നു തുയ്ഹം ബലം അത്ഥി, കിം സിപ്പം വിജ്ജതേ തവ;
കിസ്മിം വാ ത്വം പരത്ഥദ്ധോ, ഉരഗം നാപചായസി”.

൮൬൨. “ആരഞ്ഞികസ്സ ഇസിനോ, ചിരരത്തം തപസ്സിനോ;
സുപണ്ണോ കോസിയസ്സക്ഖാ, വിസവിജ്ജം അനുത്തരം.

൮൬൩. “തം ഭാവിതത്തഞ്ഞതരം, സമ്മന്തം പബ്ബതന്തരേ;
സക്കച്ചം തം ഉപട്ഠാസിം, രത്തിന്ദിവമതന്ദിതോ.

൮൬൪. “സോ തദാ പരിചിണ്ണോ മേ, വത്തവാ ബ്രഹ്മചരിയവാ;
ദിബ്ബം പാതുകരീ മന്തം, കാമസാ ഭഗവാ മമ.

൮൬൫. “ത്യാഹം മന്തേ പരത്ഥദ്ധോ, നാഹം ഭായാമി ഭോഗിനം;
ആചരിയോ വിസഘാതാനം, അലമ്പാനോതി [ആലമ്ബാനോതി (സീ॰ പീ॰), ആലമ്ബായനോതി (സ്യാ॰)] മം വിദൂ”.

൮൬൬. “ഗണ്ഹാമസേ മണിം താത, സോമദത്ത വിജാനഹി;
മാ ദണ്ഡേന സിരിം പത്തം, കാമസാ പജഹിമ്ഹസേ”.

൮൬൭. “സകം നിവേസനം പത്തം, യോ തം ബ്രാഹ്മണ പൂജയി;
ഏവം കല്യാണകാരിസ്സ, കിം മോഹാ ദുബ്ഭിമിച്ഛസി”.

൮൬൮. “സചേ ത്വം [സചേ ഹി (സീ॰ പീ॰ ക॰)] ധനകാമോസി, ഭൂരിദത്തോ പദസ്സതി [ഭൂരിദത്തം പദിസ്സസി (ക॰)];
തമേവ ഗന്ത്വാ യാചസ്സു, ബഹും ദസ്സതി തേ ധനം”.

൮൬൯. “ഹത്ഥഗതം പത്തഗതം, നികിണ്ണം ഖാദിതും വരം;
മാ നോ സന്ദിട്ഠികോ അത്ഥോ, സോമദത്ത ഉപച്ചഗാ”.

൮൭൦. “പച്ചതി നിരയേ ഘോരേ, മഹിസ്സമപി വിവരതി [മഹിസ്സമവ ദീയതി (സീ॰ പീ॰), മഹിമസ്സ വിന്ദ്രീയതി (സ്യാ॰)];
മിത്തദുബ്ഭീ ഹിതച്ചാഗീ, ജീവരേവാപി സുസ്സതി [ജീവരേ ചാപി സുസ്സരേ (സീ॰ പീ॰)].

൮൭൧. “സചേ ത്വം [സചേ ഹി (സീ॰ പീ॰ ക॰)] ധനകാമോസി, ഭൂരിദത്തോ പദസ്സതി;
മഞ്ഞേ അത്തകതം വേരം, നചിരം വേദയിസ്സസി”.

൮൭൨. “മഹായഞ്ഞം യജിത്വാന, ഏവം സുജ്ഝന്തി ബ്രാഹ്മണാ;
മഹായഞ്ഞം യജിസ്സാമ, ഏവം മോക്ഖാമ പാപകാ”.

൮൭൩. “ഹന്ദ ദാനി അപായാമി, നാഹം അജ്ജ തയാ സഹ;
പദമ്പേകം [പദമേകം (സ്യാ॰ ക॰)] ന ഗച്ഛേയ്യം, ഏവം കിബ്ബിസകാരിനാ”.

൮൭൪. “ഇദം വത്വാന പിതരം, സോമദത്തോ ബഹുസ്സുതോ;
ഉജ്ഝാപേത്വാന ഭൂതാനി, തമ്ഹാ ഠാനാ അപക്കമി.

൮൭൫. “ഗണ്ഹാഹേതം മഹാനാഗം, ആഹരേതം മണിം മമ;
ഇന്ദഗോപകവണ്ണാഭോ, യസ്സ ലോഹിതകോ സിരോ.

൮൭൬.

“കപ്പാസപിച്ചുരാസീവ, ഏസോ കായോ പദിസ്സതി [കായ’സ്സ ദിസ്സതി (സീ॰ പീ॰)];
വമ്മികഗ്ഗഗതോ സേതി, തം ത്വം ഗണ്ഹാഹി ബ്രാഹ്മണ”.

൭൮൭. “അഥോസധേഹി ദിബ്ബേഹി, ജപ്പം മന്തപദാനി ച;
ഏവം തം അസക്ഖി സത്ഥും [സട്ഠും (സീ॰ പീ॰), യുട്ഠും (സ്യാ॰), സുത്തും (ക॰)], കത്വാ പരിത്തമത്തനോ”.

൭൮൮. “ഇമം ദിസ്വാന ആയന്തം, സബ്ബകാമസമിദ്ധിനം;
ഇന്ദ്രിയാനി അഹട്ഠാനി, സാവം [സാമം (സീ॰ പീ॰)] ജാതം മുഖം തവ.

൭൮൯. “പദ്മം യഥാ ഹത്ഥഗതം, പാണിനാ പരിമദ്ദിതം;
സാവം ജാതം [യന്തം (ക॰)] മുഖം തുയ്ഹം, മമം ദിസ്വാന ഏദിസം.

൭൯൦. “കച്ചി നു തേ നാഭിസസി [തേ നാഭിസയി (സീ॰), തേ നാഭിസ്സസി (സ്യാ॰)],
കച്ചി തേ അത്ഥി വേദനാ;
യേന സാവം മുഖം തുയ്ഹം, മമം ദിസ്വാന ആഗതം”.

൭൯൧. “സുപിനം താത അദ്ദക്ഖിം, ഇതോ മാസം അധോഗതം;
ദക്ഖിണം വിയ മേ ബാഹും, ഛേത്വാ രുഹിരമക്ഖിതം;
പുരിസോ ആദായ പക്കാമി, മമ രോദന്തിയാ സതി.

൭൯൨. “യതോഹം [യതോ തം (സീ॰)] സുപിനമദ്ദക്ഖിം, സുദസ്സന വിജാനഹി;
തതോ ദിവാ വാ രത്തിം വാ, സുഖം മേ നോപലബ്ഭതി”.

൭൯൩. “യം പുബ്ബേ പരിവാരിംസു [പരിചാരിംസു (സീ॰ പീ॰)], കഞ്ഞാ രുചിരവിഗ്ഗഹാ;
ഹേമജാലപടിച്ഛന്നാ, ഭൂരിദത്തോ ന ദിസ്സതി.

൭൯൪. “യം പുബ്ബേ പരിവാരിംസു [പരിചാരിംസു (സീ॰ പീ॰)], നേത്തിംസവരധാരിനോ;
കണികാരാവ സമ്ഫുല്ലാ, ഭൂരിദത്തോ ന ദിസ്സതി.

൭൯൫. “ഹന്ദ ദാനി ഗമിസ്സാമ, ഭൂരിദത്തനിവേസനം;
ധമ്മട്ഠം സീലസമ്പന്നം, പസ്സാമ തവ ഭാതരം”.

൭൯൬. “തഞ്ച ദിസ്വാന ആയന്തിം, ഭൂരിദത്തസ്സ മാതരം;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, ഭൂരിദത്തസ്സ നാരിയോ.

൭൯൭. “പുത്തം തേയ്യേ ന ജാനാമ, ഇതോ മാസം അധോഗതം;
മതം വാ യദി വാ ജീവം, ഭൂരിദത്തം യസസ്സിനം”.

൭൯൮. “സകുണീ ഹതപുത്താവ, സുഞ്ഞം ദിസ്വാ കുലാവകം;
ചിരം ദുക്ഖേന ഝായിസ്സം, ഭൂരിദത്തം അപസ്സതീ [ഇമിസ്സാ ഗാഥായാനന്തരേ സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു - “സകുണീ ഹതപുത്താവ, സുഞ്ഞം ദിസ്വാ കുലാവകം; തേന തേന പധാവിസ്സ, പിയപുത്തം അപസ്സതീ”തി ഇതി അയമ്പി ഗാഥാ ആഗതാ].

൭൯൯. “കുരരീ ഹതഛാപാവ, സുഞ്ഞം ദിസ്വാ കുലാവകം;
ചിരം ദുക്ഖേന ഝായിസ്സം, ഭൂരിദത്തം അപസ്സതീ.

൮൬൦. സാ നൂന ചക്കവാകീവ, പല്ലലസ്മിം അനോദകേ;
ചിരം ദുക്ഖേന ഝായിസ്സം, ഭൂരിദത്തം അപസ്സതീ.

൮൬൧. ‘‘കമ്മാരാനം യഥാ ഉക്കാ, അന്തോ ഝായതി നോ ബഹി;
ഏവം ഝായാമി സോകേന, ഭൂരിദത്തം അപസ്സതീ’’.

൮൬൨. ‘‘സാലാവ സമ്പമഥിതാ [സമ്പമദ്ദിതാ (സ്യാ॰ ക॰)], മാലുതേന പമദ്ദിതാ;
സേന്തി പുത്താ ച ദാരാ ച, ഭൂരിദത്തനിവേസനേ’’.

൮൬൩. ‘‘ഇദം സുത്വാന നിഗ്ഘോസം, ഭൂരിദത്തനിവേസനേ;
അരിട്ഠോ ച സുഭോഗോ [സുഭഗോ (സീ॰ പീ॰)] ച, പധാവിംസു
അനന്തരാ [ഉപധാവിംസു അനന്തരാ (സീ॰ പീ॰)].

൮൬൪. ‘‘അമ്മ അസ്സാസ മാ സോചി, ഏവംധമ്മാ ഹി പാണിനോ;
ചവന്തി ഉപപജ്ജന്തി, ഏസസ്സ പരിണാമിതാ’’.

൮൬൫. ‘‘അഹമ്പി താത ജാനാമി, ഏവംധമ്മാ ഹി പാണിനോ;
സോകേന ച പരേതസ്മി, ഭൂരിദത്തം അപസ്സതീ.

൮൬൬. ‘‘അജ്ജ ചേ മേ ഇമം രത്തിം, സുദസ്സന വിജാനഹി;
ഭൂരിദത്തം അപസ്സന്തീ, മഞ്ഞേ ഹിസ്സാമി ജീവിതം’’.

൮൬൭. ‘‘അമ്മ അസ്സാസ മാ സോചി, ആനയിസ്സാമ ഭാതരം;
ദിസോദിസം ഗമിസ്സാമ, ഭാതുപരിയേസനം ചരം.

൮൬൮. ‘‘പബ്ബതേ ഗിരിദുഗ്ഗേസു, ഗാമേസു നിഗമേസു ച;
ഓരേന സത്തരത്തസ്സ [ഓരേന ദസരത്തസ്സ (സീ॰ പീ॰)], ഭാതരം പസ്സ
ആഗതം’’.

൮൬൯. ‘‘ഹത്ഥാ പമുത്തോ ഉരഗോ, പാദേ തേ നിപതീ ഭുസം;
കച്ചി നു തം ഡംസീ താത [കച്ചി തം നു ഡസീ താത (സീ॰), കച്ചി നു
ഡംസിതോ താത (സ്യാ॰), കച്ചിതാനുഡസീ താത (പീ॰)], മാ ഭായി
സുഖിതോ ഭവ’’.

൮൭൦. ‘‘നേവ മയ്ഹം അയം നാഗോ, അലം ദുക്ഖായ കായചി;
യാവതത്ഥി അഹിഗ്ഗാഹോ, മയാ ഭിയ്യോ ന വിജ്ജതി’’.

൮൭൧. ‘‘കോ നു ബ്രാഹ്മണവണ്ണേന, ദിത്തോ [ദത്തോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)]
പരിസമാഗതോ;
അവ്ഹായന്തു സുയുദ്ധേന, സുണന്തു പരിസാ മമ’’.

൮൭൨. ‘‘ത്വം മം നാഗേന ആലമ്പ, അഹം മണ്ഡൂകഛാപിയാ;
ഹോതു നോ അബ്ഭുതം തത്ഥ, ആസഹസ്സേഹി പഞ്ചഹി’’.

൮൭൩. ‘‘അഹഞ്ഹി വസുമാ അഡ്ഢോ, ത്വം ദലിദ്ദോസി മാണവ;
കോ നു തേ പാടിഭോഗത്ഥി, ഉപജൂതഞ്ച കിം സിയാ.

൮൭൪. ‘‘ഉപജൂതഞ്ച മേ അസ്സ, പാടിഭോഗോ ച താദിസോ;
ഹോതു നോ അബ്ഭുതം തത്ഥ, ആസഹസ്സേഹി പഞ്ചഹി’’.

൮൭൫. ‘‘സുണോഹി മേ മഹാരാജ, വചനം ഭദ്ദമത്ഥു തേ;

പഞ്ചന്നം മേ സഹസ്സാനം, പാടിഭോഗോ ഹി കിത്തിമ''.

''ഇത്തരിത്തികം വാ ഇണം ഹോതി, യം വാ ഹോതി സയംകതം;
കിം ത്വം ഏവം ബഹും മയ്ഹം, ധനം യാചസി ബ്രാഹ്മണ''.

''അലമ്പാനോ ഹി നാഗേന, മമം അഭിജിഗീസതി [അഭിജിഗിംസതി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
അഹം മണ്ഡൂകഛാപിയാ, ഡംസയിസ്സാമി ബ്രാഹ്മണം.

''തം ത്വം ദട്ഠും മഹാരാജ, അജ്ജ രട്ഠാഭിവഡ്ഢന;
ഖത്തസങ്ഘപരിബ്യൂള്ഹോ, നിയ്യാഹി അഹിദസ്സനം'' [അഭിദസ്സനം (സീ॰ പീ॰)].

''നേവ തം അതിമഞ്ഞാമി, സിപ്പവാദേന മാണവ;
അതിമത്തോസി സിപ്പേന, ഉരഗം നാപചായസി''.

''അഹമ്പി നാതിമഞ്ഞാമി, സിപ്പവാദേന ബ്രാഹ്മണ;
അവിസേന ച നാഗേന, ഭുസം വഞ്ചയസേ ജനം.

''ഏവം ചേതം ജനോ ജഞ്ഞാ, യഥാ ജാനാമി തം അഹം;
ന ത്വം ലഭസി ആലമ്പ, ഭുസമുട്ഠിം [ഥുസമുട്ഠിം (സ്യാ॰), സത്തുമുട്ഠിം (സീ॰ പീ॰)] കുതോ ധനം''.

''ഖരാജിനോ ജടീ ദുമ്മീ [രുമ്മീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], ദിത്തോ പരിസമാഗതോ;
യോ ത്വം ഏവം ഗതം നാഗം, അവിസോ അതിമഞ്ഞസി.

''ആസജ്ജ ഖോ നം ജഞ്ഞാസി, പുണ്ണം ഉഗ്ഗസ്സ തേജസോ;
മഞ്ഞേ തം ഭസ്മരാസിംവ, ഖിപ്പമേസോ കരിസ്സതി''.

''സിയാ വിസം സിലുത്തസ്സ, ദേഡ്ഡുഭസ്സ സിലാഭുനോ;
നേവ ലോഹിതസീസസ്സ, വിസം നാഗസ്സ വിജ്ജതി''.

''സുതമേതം അരഹതം, സഞ്ഞതാനം തപസ്സിനം;
ഇധ ദാനാനി ദത്വാന, സഗ്ഗം ഗച്ഛന്തി ദായകാ;
ജീവന്തോ ദേഹി ദാനാനി, യദി തേ അത്ഥി ദാതവേ.

''അയം നാഗോ മഹിദ്ധികോ, തേജസ്സീ ദുരതിക്കമോ;
തേന തം ഡംസയിസ്സാമി, സോ തം ഭസ്മം കരിസ്സതി''.

''മയാപേതം സുതം സമ്മ, സഞ്ഞതാനം തപസ്സിനം;
ഇധ ദാനാനി ദത്വാന, സഗ്ഗം ഗച്ഛന്തി ദായകാ;
ത്വമേവ ദേഹി ജീവന്തോ, യദി തേ അത്ഥി ദാതവേ.

''അയം അജമുഖീ [അച്ചിമുഖീ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] നാമ, പുണ്ണാ ഉഗ്ഗസ്സ തേജസോ;
തായ തം ഡംസയിസ്സാമി, സാ തം ഭസ്മം കരിസ്സതി''.

''യാ ധീതാ ധതരട്ഠസ്സ, വേമാതാ ഭഗിനീ മമ;

സാ തം ഡംസതവ്ജമുഖീ [സാ ദിസ്സതു അച്ചിമുഖീ (സീ॰ പീ॰)], പുണ്ണാ ഉഗ്ഗസ്സ തേജസോ’’.

൮൯൦. ‘‘ഉരമായം ചേ നിസിഞ്ചിസ്സം, ബ്രഹ്മദത്ത വിജാനഹി;
തിണലതാനി ഓസധ്യോ, ഉസ്സുസ്സേയ്യും അസംസയം.

൮൯൧. ‘‘ഉദ്ധം ചേ പാതയിസ്സാമി, ബ്രഹ്മദത്ത വിജാനഹി;
സത്ത വസ്സാനിയം ദേവോ, ന വസ്സേ ന ഹിമം പതേ.

൮൯൨. ‘‘ഉദകേ ചേ നിസിഞ്ചിസ്സം, ബ്രഹ്മദത്ത വിജാനഹി;
യാവന്തോദകജാ [യാവതാ ഓദകാ (സീ॰), യാവതാ ഉദകജാ (പീ॰)]
പാണാ, മരേയ്യും മച്ഛകച്ഛപാ’’.

൮൯൩. ‘‘ലോക്യം സജന്തം ഉദകം, പയാഗസ്മിം പതിട്ഠിതം;
കോമം അജ്ഝോഹരീ ഭൂതോ, ഓഗാള്ഹം യമുനം നദിം’’.

൮൯൪. ‘‘യദേസ ലോകാധിപതീ യസസ്സീ, ബാരാണസിം പക്രിയ [പകിരപരീ (സീ॰ പീ॰), പകിരഹരീ (സ്യാ॰)] സമന്തതോ;
തസ്സാഹ പുത്തോ ഉരഗൂസഭസ്സ, സുഭോഗോതി മം ബ്രാഹ്മണ വേദയന്തി’’.

൮൯൫. ‘‘സചേ ഹി പുത്തോ ഉരഗൂസഭസ്സ, കാസിസ്സ [കംസസ്സ (സീ॰ പീ॰)] രഞ്ഞോ അമരാധിപസ്സ;
മഹേസക്ഖോ അഞ്ഞതരോ പിതാ തേ, മച്ചേസു മാതാ പന തേ അതുല്യാ;
ന താദിസോ അരഹതി ബ്രാഹ്മണസ്സ, ദാസമ്പി ഓഹാരിതും [ഓഹാതും (സീ॰ പീ॰)] മഹാനുഭാവോ’’.

൮൯൬. ‘‘ദുക്ഖം നിസ്സായ വിജ്ഝിത്ഥോ, ഏണേയ്യം പാതുമാഗതം;
സോ വിദ്ധോ ദൂരമചരി [ദൂര’മസരാ (സീ॰ പീ॰)], സരവേഗേന സീഘവാ [സേഖവാ (സീ॰ പീ॰), പേക്ഖവാ (സ്യാ॰ ക॰)].

൮൯൭. ‘‘തം തം പതിതമദ്ദക്ഖി, അരഞ്ഞസ്മിം ബ്രഹാവനേ;
സമംസകാജമാദായ, സായം നിഗ്രോധുപാഗമി.

൮൯൮. ‘‘സുകസാളികസങ്ഘുട്ഠം, പിങ്ഗലം [പിങ്ഗിയം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] സന്ഥതായുതം;
കോകിലാഭിരുദം രമ്മം, ധുവം ഹരിതസദ്ദലം.

൮൯൯. ‘‘അഥ തേ സോ പാതുരഹു, ഇദ്ധിയാ യസസാ ജലം;
മഹാനുഭാവോ ഭാതാ മേ, കഞ്ഞാഹി പരിവാരിതോ.

൯൦൦. ‘‘സോ തേന പരിചിണ്ണോ ത്വം, സബ്ബകാമേഹി തപ്പിതോ;
അദുട്ഠസ്സ തുവം ദുബ്ഭി, തം തേ വേരം ഇധാഗതം.

൯൦൧. ‘‘ഖിപ്പം ഗീവം പസാരേഹി, ന തേ ദസ്സാമി ജീവിതം;
ഭാതു പരിസരം വേരം, ഛേദയിസ്സാമി തേ സിരം’’.

൯൦൨. ‘‘അജ്ഝായകോ യാചയോഗീ, ആഹുതഗ്ഗി ച ബ്രാഹ്മണോ;
ഏതേഹി തീഹി ഠാനേഹി, അവജ്ഝോ ഹോതി [ഭവതി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ബ്രാഹ്മണോ’’.

൯൦൩. യം പൂരം ധതരട്ഠസ്സ, ഓഗാള്ഹം യമുനം നദിം;
ജോതതേ സബ്ബസോവണ്ണം, ഗിരിമാഹച്ച യാമുനം.

൯൦൪. “തത്ഥ തേ പുരിസബ്യഗ്ഘാ, സോദരിയാ മമ ഭാതരോ;
യഥാ തേ തത്ഥ വക്ഖന്തി, തഥാ ഹേസ്സസി ബ്രാഹ്മണ”.

൯൦൫. “അനിത്തരാ ഇത്തരസമ്പയുത്താ, യഞ്ഞാ ച വേദാ ച സുഭോഗലോകേ;
തദഗ്ഗരയ്ഹഞ്ഹി വിനിന്ദമാനോ, ജഹാതി വിത്തഞ്ച സതഞ്ച ധമ്മം.

൯൦൬. “അജ്ഝേനമരിയാ പഥവിം ജനിന്ദാ, വേസ്സാ കസിം പാരിചരിയഞ്ച സുദ്ദാ;
ഉപാഗു പച്ചേകം യഥാപദേസം, കതാഹു ഏതേ വസിനാതി ആഹു”.

൯൦൭. “ധാതാ വിധാതാ വരുണോ കുവേരോ, സോമോ യമോ ചന്ദിമാ വായു സൂരിയോ;
ഏതേപി യഞ്ഞം പുഥുസോ യജിത്വാ, അജ്ഝായകാനം അഥോ സബ്ബകാമേ.

൯൦൮. “വികാസിതാ ചാപസതാനി പഞ്ച, യോ അജ്ജുനോ ബലവാ ഭീമസേനോ;
സഹസ്സബാഹു അസമോ പഥബ്യാ, സോപി തദാ മാദഹി ജാതവേദം”.

൯൦൯. “യോ ബ്രാഹ്മണേ ഭോജയി ദീഘരത്തം, അന്നേന പാനേന യഥാനുഭാവം;
പസന്നചിത്തോ അനുമോദമാനോ, സുഭോഗ ദേവഞ്ഞതരോ അഹോസി”.

൯൧൦. “മഹാസനം ദേവമനോമവണ്ണം, യോ സപ്പിനാ അസക്ഖി ഭോജേതുമഗ്ഗിം [ജേതുമഗ്ഗിം (സീ॰ പീ॰)];
സ യഞ്ഞതന്തം വരതോ യജിത്വാ, ദിബ്ബം ഗതിം മുചലിന്ദജ്ഝഗച്ഛി”.

൯൧൧. “മഹാനുഭാവോ വസ്സസഹസ്സജീവീ, യോ പബ്ബജീ ദസ്സനേയ്യോ ഉളാരോ;
ഹിത്വാ അപരിയന്തരട്ഠം [രഥം (സീ॰ പീ॰)] സസേനം, രാജാ ദുദീപോപി ജഗാമ [ദുദീപോപജ്ഝഗാമി (സ്യാ॰)] സഗ്ഗം”.

൯൧൨. “യോ സാഗരന്തം സാഗരോ വിജിത്വാ, യൂപം സുഭം സോണ്ണമയം [സോവണ്ണമയം (സ്യാ॰ ക॰)] ഉളാരം;
ഉസ്സേസി വേസ്സാനരമാദഹാനോ, സുഭോഗ ദേവഞ്ഞതരോ അഹോസി.

൯൧൩. “യസ്സാനുഭാവേന സുഭോഗ ഗങ്ഗാ, പവത്തഥ [പവത്തതി (സ്യാ॰ ക॰)] ദധിസന്നിസിന്നം [ദധിസന്ന (സീ॰ പീ॰)] സമുദ്ദം;
സലോമപാദോ പരിചരിയമഗ്ഗിം, അങ്ഗോ സഹസ്സക്ഖപുരജ്ഝഗച്ഛി”.

൯൧൪. “മഹിദ്ധികോ ദേവവരോ യസസ്സീ, സേനാപതി തിദിവേ വാസവസ്സ;
സോ സോമയാഗേന മലം വിഹന്ത്വാ, സുഭോഗ ദേവഞ്ഞതരോ അഹോസി”.

൯൧൫. “അകാരയി ലോകമിമം പരഞ്ച, ഭാഗീരഥിം ഹിമവന്തഞ്ച ഗിജ്ഝം [ഗിജ്ഝം (സ്യാ॰ ക॰), വിഞ്ഝം (?)];
യോ ഇദ്ധിമാ ദേവവരോ യസസ്സീ, സോപി തദാ ആദഹി ജാതവേദം.

൯൧൬. “മാലാഗിരീ ഹിമവാ യോ ച ഗിജ്ഝോ [വിജ്ഝോ (ക॰), വിജ്ഝാ (സ്യാ॰)], സുദസ്സനോ നിസഭോ കുവേരു [കാകനേരു (സീ॰ പീ॰),

കാകവേരു (സ്യാ॰)];
ഏതേ ച അഞ്ഞേ ച നഗാ മഹന്താ, ചിത്യാ കതാ യഞ്ഞകരേഹി മാഹു’’.

൯൧൭. ‘‘അജ്ഝായകം മന്തഗുണൂപപന്നം, തപസ്സിനം യാചയോഗോതിധാഹു [തിചാഹ (സീ॰ പീ॰), തി ചാഹു (ക॰)];
തീരേ സമുദ്ദസ്സുദകം സജന്തം [സിഞ്ചന്തം (ക॰)], സാഗരോജ്ഝോഹരി തേനപേയ്യോ.

൯൧൮. ‘‘ആയാഗവത്ഥൂനി പുഥൂ പഥബ്യാ, സംവിജ്ജന്തി ബ്രാഹ്മണാ വാസവസ്സ;
പുരിമം ദിസം പച്ഛിമം ദക്ഖിണുത്തരം, സംവിജ്ജമാനാ ജനയന്തി വേദം’’.

൯൧൯. ‘‘കലീ ഹി ധീരാന കടം മഗാനം, ഭവന്തി വേദജ്ഝഗതാനരിട്ഠ;
മരീചിധമ്മം അസമേക്ഖിതത്താ, മായാഗുണാ നാതിവഹന്തി പഞ്ഞം.

൯൨൦. ‘‘വേദാ ന താണായ ഭവന്തി ദസ്സ, മിത്തദ്ദുനോ ഭൂനഹുനോ നരസ്സ;
ന തായതേ പരിചിണ്ണോ ച അഗ്ഗി, ദോസന്തരം മച്ചമനരിയകമ്മം.

൯൨൧. ‘‘സബ്ബഞ്ച മച്ചാ സധനം സഭോഗം [സധനാ സഭോഗാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)], ആദീപിതം ദാരു തിണേന മിസ്സം;
ദഹം ന തപ്പേ [ന തപ്പേ അഗ്ഗി (ക॰)] അസമത്ഥതേജോ, കോ തം സുഭിക്ഖം ദ്വിരസഞ്ഞു കയിരാ [ദിരസഞ്ഞ കുരിയാ (സീ॰), ദിരസഞ്ഞു കുരിയാ (പീ॰)].

൯൨൨. ‘‘യഥാപി ഖീരം വിപരിണാമധമ്മം, ദധി ഭവിത്വാ നവനീതമ്പി ഹോതി;
ഏവമ്പി അഗ്ഗി വിപരിണാമധമ്മോ, തേജോ സമോരോഹതീ യോഗയുത്തോ.

൯൨൩. ‘‘ന ദിസ്സതീ അഗ്ഗിമനുപ്പവിട്ഠോ, സുക്ഖേസു കട്ഠേസു നവേസു ചാപി;
നാമത്ഥമാനോ [നാമന്ഥമാനോ (സീ॰ പീ॰)] അരണീനരേന, നാകമ്മുനാ ജായതി ജാതവേദോ.

൯൨൪. ‘‘സചേ ഹി അഗ്ഗി അന്തരതോ വസേയ്യ, സുക്ഖേസു കട്ഠേസു നവേസു ചാപി;
സബ്ബാനി സുസ്സേയ്യു വനാനി ലോകേ, സുക്ഖാനി കട്ഠാനി ച പജ്ജലേയ്യും.

൯൨൫. ‘‘കരോതി ചേ ദാരുതിണേന പുഞ്ഞം, ഭോജം നരോ ധൂമസിഖിം പതാപവം;
അങ്ഗാരികാ ലോണകരാ ച സൂദാ, സരീരദാഹാപി കരേയ്യു പുഞ്ഞം.

൯൨൬. ‘‘അഥ ചേ ഹി ഏതേ ന കരോന്തി പുഞ്ഞം, അജ്ഝേനമഗ്ഗിം ഇധ തപ്പയിത്വാ;
ന കോചി ലോകസ്മിം കരോതി പുഞ്ഞം, ഭോജം നരോ ധൂമസിഖിം പതാപവം.

൯൨൭. ‘‘കഥഞ്ഹി ലോകാപചിതോ സമാനോ, അമനുഞ്ഞഗന്ധം ബഹൂനം അകന്തം;

യദേവ മച്ചാ പരിവജ്ജയന്തി, തദപ്പസത്ഥം ദ്വിരസഞ്ഞു ഭുഞ്ജേ.

൯൨൮. “സ്വിവിമ്പി ദേവേസു വദന്തി ഹേകേ, ആപം മിലക്ഖൂ [മിലക്ഖാ (സീ॰ പീ॰)] പന ദേവമാഹു;
സബ്ബേവ ഏതേ വിതഥം ഭണന്തി [ഗണ്ഹന്തി (ക॰)], അഗ്ഗീ ന ദേവഞ്ഞതരോ ന ചാപോ.

൯൨൯. “അനിന്ദ്രിയബദ്ധമസഞ്ഞകായം [നിരിന്ദ്രിയം അന്തം അസഞ്ഞകായം (സീ॰ പീ॰), അനിദ്രിയം സന്തമസഞ്ഞകായം (സ്യാ॰)], വേസ്സാനരം കമ്മകരം പജാനം;
പരിചരിയ മഗ്ഗിം സുഗതിം കഥം വജേ, പാപാനി കമ്മാനി പകുബ്ബമാനോ [പകൂബ്ബമാനോ (സ്യാ॰ ക॰)].

൯൩൦. “സബ്ബാഭിഭൂ താഹുധ ജീവികത്ഥാ, അഗ്ഗിസ്സ ബ്രഹ്മാ പരിചാരകോതി;
സബ്ബാനുഭാവീ ച വസീ കിമത്ഥം, അനിമ്മിതോ നിമ്മിതം വന്ദിതസ്സ.

൯൩൧. “ഹസ്സം അനിജ്ഝാനഖമം അതച്ഛം, സക്കാരഹേതു പകിരിംസു പുബ്ബേ;
തേ ലാഭസക്കാരേ അപാതുഭോന്തേ, സന്ധാപിതാ [സന്ഥമ്ഭിതാ (സീ॰ പീ॰), സന്ധാഭിതാ (സ്യാ॰), സന്താപിതാ (ക॰)] ജന്തുഭി സന്തിധമ്മം.

൯൩൨. “അജ്ഝേനമരിയാ പഥവിം ജനിന്ദാ, വേസ്സാ കസിം പാരിചരിയഞ്ച സുദ്ദാ;
ഉപാഗു പച്ചേകം യഥാപദേസം, കതാഹു ഏതേ വസിനാതി ആഹു.

൯൩൩. “ഏതഞ്ച സച്ചം വചനം ഭവേയ്യ, യഥാ ഇദം ഭാസിതം ബ്രാഹ്മണേഹി;
നാഖത്തിയോ ജാതു ലഭേഥ രജ്ജം, നാബ്രാഹ്മണോ മന്തപദാനി സിക്ഖേ;
നാഞ്ഞത്ര വേസ്സേഹി കസിം കരേയ്യ, സുദ്ദോ ന മുച്ചേ പരപേസനായ [പരപേസ്സിതായ (സീ॰ പീ॰)].

൯൩൪. “യസ്മാ ച ഏതം വചനം അഭൂതം, മുസാവിമേ ഓദരിയാ ഭണന്തി;
തദപ്പപഞ്ഞാ അഭിസദ്ദഹന്തി, പസ്സന്തി തം പണ്ഡിതാ അത്തനാവ.

൯൩൫. “ഖത്യാ ഹി വേസ്സാനം [ഖത്താ ന വേസ്സാ ന (സീ॰ പീ॰)] ബലിം ഹരന്തി, ആദായ സത്ഥാനി ചരന്തി ബ്രാഹ്മണാ;
തം താദിസം സങ്ഖുഭിതം പഭിന്നം, കസ്മാ ബ്രഹ്മാ നുജ്ജു കരോതി ലോകം.

൯൩൬. “സചേ ഹി സോ ഇസ്സരോ സബ്ബലോകേ, ബ്രഹ്മാ ബഹൂഭൂതപതീ [ബ്രഹ്മപഹൂ ഭൂതപതീ (സ്യാ॰)] പജാനം;
കിം സബ്ബലോകം വിദഹീ അലക്ഖിം, കിം സബ്ബലോകം ന സുഖിം അകാസി.

൯൩൭. “സചേ ഹി സോ ഇസ്സരോ സബ്ബലോകേ, ബ്രഹ്മാ ബഹൂഭൂതപതീ പജാനം;
മായാ മുസാവജ്ജമദേന [മുസാവഞ്ചനപദേന (ക॰)] ചാപി, ലോകം അധമ്മേന കിമത്ഥമകാരി [കിമത്ഥ’കാസി (സീ॰ പീ॰), കിമത്ഥകാരീ (സ്യാ॰)].

൯൩൮.

“സചേ ഹി സോ ഇസ്സരോ സബ്ബലോകേ, ബ്രഹ്മാ ബഹൂഭൂതപതീ പജാനം;
അധമ്മികോ ഭൂതപതീ അരിട്ഠ, ധമ്മേ സതി യോ വിദഹീ അധമ്മം.

൯൩൯. “കീടാ പടങ്ഗാ ഉരഗാ ച ഭേകാ [ഭിങ്ഗാ (സ്യാ॰)], ഹന്ത്വാ കിമീ സുജ്ഝതി മക്ഖികാ ച;
ഏതേപി ധമ്മാ അനരിയരൂപാ, കമ്ബോജകാനം വിതഥാ ബഹൂനം.

൯൪൦. “സചേ ഹി സോ സുജ്ഝതി യോ ഹനാതി, ഹതോപി സോ സഗ്ഗമുപേതി ഠാനം;
ഭോവാദി ഭോവാദിന മാരയേയ്യും [മാരഭേയ്യും (ക॰)], യേ ചാപി തേസം അഭിസദ്ദഹേയ്യും.

൯൪൧. “നേവ മിഗാ ന പസൂ നോപി ഗാവോ, ആയാചന്തി അത്തവധായ കേചി;
വിപ്ഫന്ദമാനേ ഇധ ജീവികത്ഥാ, യഞ്ഞേസു പാണേ പസുമാരഭന്തി [മാഹരന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)].

൯൪൨. “യൂപുസ്സനേ [യൂപസ്സ തേ (സീ॰), യൂപസ്സ നേ (പീ॰)] പസുബന്ധേ ച ബാലാ, ചിത്തേഹി വണ്ണേഹി മുഖം നയന്തി;
അയം തേ യൂപോ കാമദുഹോ പരത്ഥ, ഭവിസ്സതി സസ്സതോ സമ്പരായേ.

൯൪൩. “സചേ ച യൂപേ മണിസങ്ഖമുത്തം, ധഞ്ഞം ധനം രജതം ജാതരൂപം;
സുക്ഖേസു കട്ഠേസു നവേസു ചാപി, സചേ ദുഹേ തിദിവേ സബ്ബകാമേ;
തേവിജ്ജസങ്ഘാവ പുഥൂ യജേയ്യും, അബ്രാഹ്മണം [ന ബ്രാഹ്മണാ (സീ॰ സ്യാ॰)] കഞ്ചി ന യാജയേയ്യും.

൯൪൪. “കുതോ ച യൂപേ മണിസങ്ഖമുത്തം, ധഞ്ഞം ധനം രജതം ജാതരൂപം;
സുക്ഖേസു കട്ഠേസു നവേസു ചാപി, കുതോ ദുഹേ തിദിവേ സബ്ബകാമേ.

൯൪൫. “സഠാ ച ലുദ്ദാ ച പലുദ്ധബാലാ [ഉപലദ്ധബാലാ (സീ॰ പീ॰)], ചിത്തേഹി വണ്ണേഹി മുഖം നയന്തി;
ആദായ അഗ്ഗിം മമ ദേഹി വിത്തം, തതോ സുഖീ ഹോഹിസി സബ്ബകാമേ.

൯൪൬. “തമഗ്ഗിഹുത്തം സരണം പവിസ്സ, ചിത്തേഹി വണ്ണേഹി മുഖം നയന്തി;
ഓരോപയിത്വാ കേസമസ്സും നഖഞ്ച, വേദേഹി വിത്തം അതിഗാള്ഹയന്തി [അതിഗാളയന്തി (സീ॰ പീ॰)].

൯൪൭. “കാകാ ഉലൂകംവ രഹോ ലഭിത്വാ, ഏകം സമാനം ബഹുകാ സമേച്ച;
അന്നാനി ഭുത്വാ കുഹകാ കുഹിത്വാ, മുണ്ഡം കരിത്വാ യഞ്ഞപഥോസ്സജന്തി.

൯൪൮. “ഏവഞ്ഹി സോ വഞ്ചിതോ ബ്രാഹ്മണേഹി, ഏകോ സമാനോ ബഹുകാ [ബഹുഹീ (സീ॰)] സമേച്ച;
തേ യോഗയോഗേന വിലുമ്പമാനാ, ദിട്ഠം അദിട്ഠേന ധനം ഹരന്തി.

൧൪൯. “അകാസിയാ രാജൂഹിവാനുസിട്ഠാ, തദസ്സ ആദായ ധനം ഹരന്തി;
തേ താദിസാ ചോരസമാ അസന്താ, വജ്ഝാ ന ഹഞ്ഞന്തി അരിട്ഠ ലോകേ.

൧൫൦. “ഇന്ദസ്സ ബാഹാരസി ദക്ഖിണാതി, യഞ്ഞേസു ഛിന്ദന്തി പലാസയട്ഠിം;
തം ചേപി സച്ചം മഘവാ ഛിന്നബാഹു, കേനസ്സ ഇന്ദോ അസുരേ ജിനാതി.

൧൫൧. “തഞ്ചേവ തുച്ഛം മഘവാ സമങ്ഗീ, ഹന്താ അവജ്ഝോ പരമോ സ ദേവോ [സുദേവോ (സ്യാ॰ ക॰)];
മന്താ ഇമേ ബ്രാഹ്മണാ തുച്ഛരൂപാ, സന്ദിട്ഠികാ വഞ്ചനാ ഏസ ലോകേ.

൧൫൨. “മാലാഗിരി ഹിമവാ യോ ച ഗിജ്ഝോ, സുദസ്സനോ നിസഭോ കുവേരു;
ഏതേ ച അഞ്ഞേ ച നഗാ മഹന്താ, ചിത്യാ കതാ യഞ്ഞകരേഹി മാഹു.

൧൫൩. “യഥാപകാരാനി ഹി ഇട്ഠകാനി, ചിത്യാ കതാ യഞ്ഞകരേഹി മാഹു;
ന പബ്ബതാ ഹോന്തി തഥാപകാരാ, അഞ്ഞാ ദിസാ അചലാ തിട്ഠസേലാ.

൧൫൪. “ന ഇട്ഠകാ ഹോന്തി സിലാ ചിരേന [ചിരേനപി (സീ॰ പീ॰)], ന തത്ഥ സഞ്ജായതി അയോ ന ലോഹം;
യഞ്ഞഞ്ച ഏതം പരിവണ്ണയന്താ, ചിത്യാ കതാ യഞ്ഞകരേഹി മാഹു.

൧൫൫. “അജ്ഝായകം മന്തഗുണൂപപന്നം, തപസ്സിനം യാചയോഗോതിധാഹു;
തീരേ സമുദ്ദസ്സുദകം സജന്തം, തം സാഗരോജ്ഝോഹരി തേനപേയ്യോ.

൧൫൬. “പരോസഹസ്സമ്പി സമന്തവേദേ, മന്തൂപപന്നേ നദിയോ വഹന്തി;
ന തേന ബ്യാപന്നരസൂദകാ ന, കസ്മാ സമുദ്ദോ അതുലോ അപേയ്യോ.

൧൫൭. “യേ കേചി കൂപാ ഇധ ജീവലോകേ, ലോണൂദകാ കൂപഖണേഹി ഖാതാ;
ന ബ്രാഹ്മണജ്ഝോഹരണേന [ബ്രാഹ്മണജ്ഝോഹരി തേന (ക॰)] തേസു, ആപോ അപേയ്യോ ദ്വിരസഞ്ഞു മാഹു.

൧൫൮. “പുരേ പുരത്ഥാ കാ കസ്സ ഭരിയാ, മനോ മനുസ്സം അജനേസി പുബ്ബേ;
തേനാപി ധമ്മേന ന കോചി ഹീനോ, ഏവമ്പി വോസ്സഗ്ഗവിഭങ്ഗമാഹു [വോസ്സഗ്ഗവിഭാഗമാഹു (സീ॰)].

൧൫൯. “ചണ്ഡാലപുത്തോപി അധിച്ച വേദേ, ഭാസേയ്യ മന്തേ കുസലോ മതീമാ [മുതീമാ (സീ॰ പീ॰)];
ന തസ്സ മുദ്ധാപി ഫലേയ്യ സത്തധാ, മന്താ ഇമേ അത്തവധായ കതാ [കത്ത (സീ॰ പീ॰)].

൧൬൦. “വാചാകതാ ഗിദ്ധികതാ [ഗിദ്ധിഗതാ (ക॰)] ഗഹീതാ, ദുമ്മോചയാ കബ്യപഥാനുപന്നാ;
ബാലാന ചിത്തം വിസമേ നിവിട്ഠം, തദപ്പപഞ്ഞാ അഭിസദ്ദഹന്തി.

൧൬൧. “സീഹസ്സ ബ്യഗ്ഘസ്സ ച ദീപിനോ ച, ന വിജ്ജതീ പോരിസിയംബലേന;
മനുസ്സഭാവോ ച ഗവംവ പേക്ഖോ, ജാതീ ഹി തേസം അസമാ സമാനാ [സമാനം (സ്യാ॰ ക॰)].

൯൨൧. “പച്ചേ ച രാജാ പഥവിം വിജിത്വാ, സജീവവാ അസ്സവപാരിസജ്ജോ;
സയമേവ സോ സത്തുസങ്ഘം വിജേയ്യ, തസ്സപ്പജാ നിച്ചസുഖീ [നിച്ചസുഖാ (പീ॰)] ഭവേയ്യ.

൯൨൨. “ഖത്തിയമന്താ ച തയോ ച വേദാ, അത്ഥേന ഏതേ സമകാ ഭവന്തി;
തേസഞ്ച അത്ഥം അവിനിച്ഛിനിത്വാ, ന ബുജ്ഝതീ ഓഘപഥംവ ഛന്നം.

൯൨൩. “ഖത്തിയമന്താ ച തയോ ച വേദാ, അത്ഥേന ഏതേ സമകാ ഭവന്തി;
ലാഭോ അലാഭോ അയസോ യസോ ച, സബ്ബേവ തേസം ചതുന്നഞ്ച [സബ്ബേ തേ സബ്ബേസം ചതുന്ന (സീ॰ പീ॰)] ധമ്മാ.

൯൨൪. “യഥാപി ഇബ്ഭാ ധനധഞ്ഞഹേതു, കമ്മാനി കരോന്തി [കാരേന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പുഥൂ പഥബ്യാ;
തേവിജ്ജസങ്ഘാ ച തഥേവ അജ്ജ, കമ്മാനി കരോന്തി [കാരേന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പുഥൂ പഥബ്യാ.

൯൨൫. “ഇബ്ഭേഹി യേ തേ [ഏതേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] സമകാ ഭവന്തി, നിച്ചുസ്സുകാ കാമഗുണേസു യുത്താ;
കമ്മാനി കരോന്തി [കാരേന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പുഥൂ പഥബ്യാ, തദപ്പപഞ്ഞാ ദ്വിരസഞ്ഞുരാ തേ”.

൯൨൬. “കസ്സ ഭേരീ മുദിങ്ഗാ ച, സങ്ഖാപണവദിന്ദിമാ;
പുരതോ പടിപന്നാനി, ഹാസയന്താ രഥേസഭം.

൯൨൭. “കസ്സ കഞ്ചനപട്ടേന, പുഥുനാ വിജ്ജുവണ്ണിനാ;
യുവാ കലാപസന്നദ്ധോ, കോ ഏതി സിരിയാ ജലം.

൯൨൮. “ഉക്കാമുഖപഹട്ഠംവ , ഖദിരങ്ഗാരസന്നിഭം;
മുഖഞ്ച രുചിരാ ഭാതി, കോ ഏതി സിരിയാ ജലം.

൯൨൯. “കസ്സ ജമ്ബോനദം ഛത്തം, സസലാകം മനോരമം;
ആദിച്ചരംസാവരണം, കോ ഏതി സിരിയാ ജലം.

൯൩൦. “കസ്സ അങ്ഗം [അങ്കം (സീ॰ പീ॰)] പരിഗ്ഗയ്ഹ, വാളബീജനിമുത്തമം;
ഉഭതോ വരപുഞ്ഞസ്സ [ചരതേ വരപഞ്ഞസ്സ (സീ॰ പീ॰)], മുദ്ധനി ഉപരൂപരി.

൯൩൧. “കസ്സ പേഖുണഹത്ഥാനി, ചിത്രാനി ച മുദൂനി ച;
കഞ്ചനമണിദണ്ഡാനി [തപഞ്ഞമണിദണ്ഡാനി (സീ॰ പീ॰), സുവണ്ണമണിദണ്ഡാനി (സ്യാ॰ ക॰)], ചരന്തി ദുഭതോ മുഖം.

൯൩൨. “ഖദിരങ്ഗാരവണ്ണാഭാ, ഉക്കാമുഖപഹംസിതാ;
കസ്സേതേ കുണ്ഡലാ വഗ്ഗൂ, സോഭന്തി ദുഭതോ മുഖം.

൯൩൩. “കസ്സ വാതേന ഛുപിതാ, നിദ്ധന്താ മുദുകാളകാ [മുദുകാളകം (സീ॰), മുദു കാളികാ (സ്യാ॰)];
സോഭയന്തി നലാടന്തം, നഭാ വിജ്ജുരിവുഗ്ഗതാ.

൯൩൪. “കസ്സ ഏതാനി അക്ഖീനി, ആയതാനി പുഥൂനി ച;
കോ സോഭതി വിസാലക്ഖോ, കസ്സേതം ഉണ്ണജം മുഖം.

ൻ൩ന്ത്രകസ്സേതേ ലപനജാതാ [ലപനജാ സുദ്ധാ (സീ॰ പീ॰)], സുദ്ധാ സങ്ഖവരൂപമാ;
ഭാസമാനസ്സ സോഭന്തി, ദന്താ കുപ്പിലസാദിസാ.

ൻ൩൭. “കസ്സ ലാഖാരസസമാ, ഹത്ഥപാദാ സുഖേധിതാ;
കോ സോ ബിമ്ബോട്ഠസമ്പന്നോ, ദിവാ സൂരിയോവ ഭാസതി.

ൻ൩൮. “ഹിമച്ചയേ ഹിമവതി [ഹേമവതോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], മഹാസാലോവ പുപ്ഫിതോ;
കോ സോ ഓദാതപാവാരോ, ജയം ഇന്ദോവ സോഭതി.

ൻ൩൯. “സുവണ്ണപീളകാകിണ്ണം , മണിദണ്ഡവിചിത്തകം;
കോ സോ പരിസമോഗയ്ഹ, ഈസം ഖഗ്ഗം പമുഞ്ചതി [ഈസോ ഖഗ്ഗംവ മുഞ്ചതി (സീ॰ പീ॰), ഭന്തേ ഖഗ്ഗം പമുഞ്ചതി (സ്യാ॰)].

ൻ൪൦. “സുവണ്ണവികതാ ചിത്താ, സുകതാ ചിത്തസിബ്ബനാ [സിബ്ബിനീ (സ്യാ॰ ക॰)];
കോ സോ ഓമുഞ്ചതേ പാദാ, നമോ കത്വാ മഹേസിനോ”.

ൻ൪൧. “ധതരട്ഠാ ഹി തേ നാഗാ, ഇദ്ധിമന്തോ യസസ്സിനോ;
സമുദ്ദജായ ഉപ്പന്നാ, നാഗാ ഏതേ മഹിദ്ധികാ”തി.

ഭൂരിദത്തജാതകം ഛട്ഠം.

ഒർർ. ചന്ദകുമാരജാതകം (൭)

ൻ൪൨. “രാജാസി ലുദ്ദകമ്മോ, ഏകരാജാ പുപ്ഫവതീയാ;
സോ പുച്ഛി ബ്രഹ്മബന്ധും, ഖണ്ഡഹാലം പുരോഹിതം മൂള്ഹം.

ൻ൪൩. ‘സഗ്ഗാന മഗ്ഗമാചിക്ഖ [സഗ്ഗമഗ്ഗമാചിക്ഖ (സീ॰ പീ॰)], ത്വംസി ബ്രാഹ്മണ ധമ്മവിനയകുസലോ;
യഥാ ഇതോ വജന്തി സുഗതിം, നരാ പുഞ്ഞാനി കത്വാന’.

ൻ൪൪. ‘അതിദാനം ദദിത്വാന, അവജ്ഝേ ദേവ ഘാതേത്വാ;
ഏവം വജന്തി സുഗതിം, നരാ പുഞ്ഞാനി കത്വാന’.

ൻ൪൫. ‘കിം പന തം അതിദാനം, കേ ച അവജ്ഝാ ഇമസ്മി ലോകസ്മിം;
ഏതഞ്ച ഖോ നോ അക്ഖാഹി, യജിസ്സാമി ദദാമി [യജിസ്സാമ ദദാമ (സീ॰ പീ॰)] ദാനാനി’.

ൻ൪൬. ‘പുത്തേഹി ദേവ യജിതബ്ബം, മഹേസീഹി നേഗമേഹി ച;
ഉസഭേഹി ആജാനിയേഹി ചതൂഹി, സബ്ബചതുക്കേന ദേവ യജിതബ്ബം’”.

ൻ൪൭. “തം സുത്വാ അന്തേപുരേ, കുമാരാ മഹേസിയോ ച ഹഞ്ഞന്തു;
ഏകോ അഹോസി നിഗ്ഘോസോ, ഭിസ്മാ അച്ചുഗ്ഗതോ സദ്ദോ”.

ൻ൪൮. “ഗച്ഛഥ വദേഥ കുമാരേ, ചന്ദം സൂരിയഞ്ച ഭദ്ദസേനഞ്ച;
സൂരഞ്ച വാമഗോത്തഞ്ച, പചുരാ [പസുരാ (സീ॰ പീ॰ ക॰)] കിര ഹോഥ യഞ്ഞത്ഥായ.

ൻ൪൯.

“കുമാരിയോപി വദേഥ, ഉപസേനം [ഉപസേനിം (സീ॰), ഉപസേണിം (പീ॰)] കോകിലഞ്ച മുദിതഞ്ച;
നന്ദഞ്ചാപി കുമാരിം, പചുരാ [പസുരാ (സീ॰ പീ॰ ക॰)] കിര ഹോഥ യഞ്ഞത്ഥായ.

൯൯൦.“വിജയമ്പി മയ്ഹം മഹേസിം, ഏരാവതിം [ഏകപതിം (പീ॰), ഏരാപതിം (ക॰)] കേസിനിം സുനന്ദഞ്ച;
ലക്ഖണവരൂപപന്നാ, പചുരാ കിര ഹോഥ യഞ്ഞത്ഥായ.

൯൯൧.“ഗഹപതയോ ച വദേഥ, പുണ്ണമുഖം ഭദ്ദിയം സിങ്ഗാലഞ്ച;
വഡ്ഢഞ്ചാപി ഗഹപതിം, പചുരാ കിര ഹോഥ യഞ്ഞത്ഥായ”.

൯൯൨.“തേ തത്ഥ ഗഹപതയോ, അവോചിസും സമാഗതാ പുത്തദാരപരികിണ്ണാ;
സബ്ബേവ സിഖിനോ ദേവ കരോഹി, അഥ വാ നോ ദാസേ സാവേഹി”.

൯൯൩.“അഭയംകരമ്പി മേ ഹത്ഥിം, നാളാഗിരിം അച്ചുഗ്ഗതം വരുണദന്തം [നാളാഗിരിം അച്ചുതം വരുണദന്തം (സീ॰), രാജഗിരിം അച്ചുതവരുണദന്തം (പീ॰)];
ആനേഥ ഖോ നേ ഖിപ്പം, യഞ്ഞത്ഥായ ഭവിസ്സന്തി.

൯൯൪.“അസ്സരതനമ്പി [അസ്സതരമ്പി (സീ॰ പീ॰), അസ്സരതനമ്പി മേ (സ്യാ॰)] കേസിം, സുരാമുഖം പുണ്ണകം വിനതകഞ്ച;
ആനേഥ ഖോ നേ ഖിപ്പം, യഞ്ഞത്ഥായ ഭവിസ്സന്തി.

൯൯൫.“ഉസഭമ്പി [ഉസഭമ്പി മേ (സ്യാ॰)] യൂഥപതിം അനോജം, നിസഭം ഗവമ്പതിം തേപി മയ്ഹം ആനേഥ;
സമൂഹ [സമുപാ (സീ॰ പീ॰), സമ്മുഖാ (സ്യാ॰)] കരോന്തു സബ്ബം, യജിസ്സാമി ദദാമി ദാനാനി.

൯൯൬.“സബ്ബം [സബ്ബമ്പി (സ്യാ॰)] പടിയാദേഥ, യഞ്ഞം പന ഉഗ്ഗതമ്ഹി സൂരിയമ്ഹി;
ആണാപേഥ ച കുമാരേ [ആണാപേഥ ചന്ദകുമാരേ (സ്യാ॰ ക॰)], അഭിരമന്തു ഇമം രത്തിം.

൯൯൭.“സബ്ബം [സബ്ബമ്പി (സ്യാ॰)] ഉപട്ഠപേഥ, യഞ്ഞം പന ഉഗ്ഗതമ്ഹി സൂരിയമ്ഹി;
വദേഥ ദാനി കുമാരേ, അജ്ജ ഖോ [വോ (പീ॰)] പച്ഛിമാ രത്തി”.

൯൯൮.“തംതം മാതാ അവച, രോദന്തീ ആഗന്ത്വാ വിമാനതോ;
യഞ്ഞോ കിര തേ പുത്ത, ഭവിസ്സതി ചതൂഹി പുത്തേഹി”.

൯൯൯.“സബ്ബേപി മയ്ഹം പുത്താ ചത്താ, ചന്ദസ്മിം ഹഞ്ഞമാനസ്മിം;
പുത്തേഹി യഞ്ഞം യജിത്വാന, സുഗതിം സഗ്ഗം ഗമിസ്സാമി”.

൧൦൦൦.“മാ തം [മാ (സീ॰ പീ॰)] പുത്ത സദ്ദഹേസി, സുഗതി കിര ഹോതി പുത്തയഞ്ഞേന;
നിരയാനേസോ മഗ്ഗോ, നേസോ മഗ്ഗോ ഹി സഗ്ഗാനം.

൧൦൦൧. ‘‘ദാനാനി ദേഹി കോണ്ഡഞ്ഞ, അഹിംസാ സബ്ബഭൂതഭബ്യാനം’’;
ഏസ മഗ്ഗോ സുഗതിയാ, ന ച മഗ്ഗോ പുത്തയഞ്ഞേന’’.

൧൦൦൨. ‘‘ആചരിയാനം വചനാ, ഘാതേസ്സം ചന്ദഞ്ച സൂരിയഞ്ച;
പുത്തേഹി യഞ്ഞം [പുത്തേഹി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] യജിത്വാന ദുച്ചജേഹി,
സുഗതിം സഗ്ഗം ഗമിസ്സാമി’’.

൧൦൦൩. ‘‘തംതം പിതാപി അവച, വസവത്തീ ഓരസം സകം പുത്തം;
യഞ്ഞോ കിര തേ പുത്ത, ഭവിസ്സതി ചതൂഹി പുത്തേഹി’’.

൧൦൦൪. ‘‘സബ്ബേപി മയ്ഹം പുത്താ ചത്താ, ചന്ദസ്മിം ഹഞ്ഞമാനസ്മിം;
പുത്തേഹി യഞ്ഞം യജിത്വാന, സുഗതിം സഗ്ഗം ഗമിസ്സാമി’’.

൧൦൦൫. ‘‘മാ തം പുത്ത സദ്ദഹേസി, സുഗതി കിര ഹോതി പുത്തയഞ്ഞേന;
നിരയാനേസോ മഗ്ഗോ, നേസോ മഗ്ഗോ ഹി സഗ്ഗാനം.

൧൦൦൬. ‘‘ദാനാനി ദേഹി കോണ്ഡഞ്ഞ, അഹിംസാ സബ്ബഭൂതഭബ്യാനം;
ഏസ മഗ്ഗോ സുഗതിയാ, ന ച മഗ്ഗോ പുത്തയഞ്ഞേന’’.

൧൦൦൭. ‘‘ആചരിയാനം വചനാ, ഘാതേസ്സം ചന്ദഞ്ച സൂരിയഞ്ച;
പുത്തേഹി യഞ്ഞം യജിത്വാന ദുച്ചജേഹി, സുഗതിം സഗ്ഗം ഗമിസ്സാമി’’.

൧൦൦൮. ‘‘ദാനാനി ദേഹി കോണ്ഡഞ്ഞ, അഹിംസാ സബ്ബഭൂതഭബ്യാനം;
പുത്തപരിവുതോ തുവം, രട്ഠം ജനപദഞ്ച പാലേഹി’’.

൧൦൦൯. ‘‘മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
അപി നിഗളബന്ധകാപി, ഹത്ഥീ അസ്സേ ച പാലേമ.

൧൦൧൦. ‘‘മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
അപി നിഗളബന്ധകാപി, ഹത്ഥിഛകണാനി ഉജ്ഝേമ.

൧൦൧൧. ‘‘മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
അപി നിഗളബന്ധകാപി, അസ്സഛകണാനി ഉജ്ഝേമ.

൧൦൧൨. ‘‘മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ [ഇദം പദം സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു നത്ഥി];
യസ്സ ഹോന്തി തവ കാമാ, അപി രട്ഠാ പബ്ബാജിതാ;
ഭിക്ഖാചരിയം ചരിസ്സാമ’’.

൧൦൧൩. ‘‘ദുക്ഖം ഖോ മേ ജനയഥ, വിലപന്താ ജീവിതസ്സ കാമാ ഹി;
മുഞ്ചേഥ [മുഞ്ചഥ (സീ॰ പീ॰)] ദാനി കുമാരേ, അലമ്പി മേ ഹോതു പുത്തയഞ്ഞേന’’.

൧൦൧൪. ‘‘പുബ്ബേവ ഖോസി മേ വുത്തോ, ദുക്കരം ദുരഭിസമ്ഭവഞ്ചേതം;
അഥ നോ ഉപക്ഖടസ്സ യഞ്ഞസ്സ, കസ്മാ കരോസി വിക്ഖേപം.

൧൦൧൫. ‘‘സബ്ബേ വജന്തി സുഗതിം, യേ യജന്തി യേപി യാജേന്തി;
യേ ചാപി അനുമോദന്തി, യജന്താനം ഏദിസം മഹായഞ്ഞം’’.

൧൦൧൬. ‘‘അഥ കിസ്സ ജനോ [ച നോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] പുബ്ബേ, സോത്ഥാനം ബ്രാഹ്മണേ അവാചേസി;

അഥ നോ അകാരണസ്മാ, യഞ്ഞത്ഥായ ദേവ ഘാതേസി.

൧൦൧൭. ''പുബ്ബേവ നോ ദഹരകാലേ [ദഹരകേ സമാനേ (സീ॰ പീ॰)], ന ഹനേസി [ന മാരേസി (സീ॰ പീ॰)] ന ഘാതേസി;
ദഹരമ്ഹാ യോബ്ബനം പത്താ, അദൂസകാ താത ഹഞ്ഞാമ.

൧൦൧൮. ''ഹത്ഥിഗതേ അസ്സഗതേ, സന്നദ്ധേ പസ്സ നോ മഹാരാജ;
യുദ്ധേ വാ യുജ്ഝമാനേ വാ, ന ഹി മാദിസാ സൂരാ ഹോന്തി യഞ്ഞത്ഥായ.

൧൦൧൯. ''പച്ചന്തേ വാപി കുപിതേ, അടവീസു വാ മാദിസേ നിയോജേന്തി;
അഥ നോ അകാരണസ്മാ, അഭൂമിയം താത ഹഞ്ഞാമ.

൧൦൨൦. ''യാപി ഹി താ സകുണിയോ, വസന്തി തിണഘരാനി കത്വാന;
താസമ്പി പിയാ പുത്താ, അഥ നോ ത്വം ദേവ ഘാതേസി.

൧൦൨൧. ''മാ തസ്സ സദ്ദഹേസി, ന മം ഖണ്ഡഹാലോ ഘാതേയ്യ;
മമഞ്ഹി സോ ഘാതേത്വാന, അനന്തരാ തമ്പി ദേവ ഘാതേയ്യ.

൧൦൨൨. ''ഗാമവരം നിഗമവരം ദദന്തി, ഭോഗമ്പിസ്സ മഹാരാജ;
അഥഗ്ഗപിണ്ഡികാപി, കുലേ കുലേ ഹേതേ ഭുഞ്ജന്തി.

൧൦൨൩. ''തേസമ്പി താദിസാനം, ഇച്ഛന്തി ദുബ്ഭിതും മഹാരാജ;
യേഭുയ്യേന ഏതേ, അകതഞ്ഞുനോ ബ്രാഹ്മണാ ദേവ.

൧൦൨൪. ''മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
അപി നിഗളബന്ധകാപി, ഹത്ഥീ അസ്സേ ച പാലേമ.

൧൦൨൫. ''മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
അപി നിഗളബന്ധകാപി, ഹത്ഥിഛകണാനി ഉജ്ഝേമ.

൧൦൨൬. ''മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
അപി നിഗളബന്ധകാപി, അസ്സഛകണാനി ഉജ്ഝേമ.

൧൦൨൭. ''മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
യസ്സ ഹോന്തി തവ കാമാ, അപി രട്ഠാ പബ്ബാജിതാ;
ഭിക്ഖാചരിയം ചരിസ്സാമ''.

൧൦൨൮. ''ദുക്ഖം ഖോ മേ ജനയഥ, വിലപന്താ ജീവിതസ്സ കാമാ ഹി;
മുഞ്ചേഥ ദാനി കുമാരേ, അലമ്പി മേ ഹോതു പുത്തയഞ്ഞേന''.

൧൦൨൯. ''പുബ്ബേവ ഖോസി മേ വുത്തോ, ദുക്കരം ദുരഭിസമ്ഭവഞ്ചേതം;
അഥ നോ ഉപക്ഖടസ്സ യഞ്ഞസ്സ, കസ്മാ കരോസി വിക്ഖേപം.

൧൦൩൦. ''സബ്ബേ വജന്തി സുഗതിം, യേ യജന്തി യേപി യാജേന്തി;
യേ ചാപി അനുമോദന്തി, യജന്താനം ഏദിസം മഹായഞ്ഞം''.

൧൦൩൧. ''യദി കിര യജിത്വാ പുത്തേഹി, ദേവലോകം ഇതോ ചുതാ യന്തി;
ബ്രാഹ്മണോ താവ യജതു, പച്ഛാപി യജസി തുവം രാജാ.

൧൦൩൨. ''യദി കിര യജിത്വാ പുത്തേഹി, ദേവലോകം ഇതോ ചുതാ യന്തി;

ഏസേവ ഖണ്ഡഹാലോ, യജതം സകേഹി പുത്തേഹി.

൧൦൬൨. “ഏവം ജാനന്തോ ഖണ്ഡഹാലോ, കിം പുത്തകേ ന ഘാതേസി;
സബ്ബഞ്ച ഞാതിജനം, അത്താനഞ്ച ന ഘാതേസി.

൧൦൬൩. “സബ്ബേ വജന്തി നിരയം, യേ യജന്തി യേപി യാജേന്തി;
യേ ചാപി അനുമോദന്തി, യജന്താനം ഏദിസം മഹായഞ്ഞം.

൧൦൬൪. [അയം ഗാഥാ സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി] “സചേ ഹി സോ സുജ്ഝതി യോ ഹനാതി, ഹതോപി സോ സഗ്ഗമുപേതി ഠാനം;
ഭോവാദി ഭോവാദിന മാരയേയ്യും, യേ ചാപി തേസം അഭിസദ്ദഹേയ്യും”
[അയം ഗാഥാ സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി].

൧൦൬൫. “കഥഞ്ച കിര പുത്തകാമായോ, ഗഹപതയോ ഘരണിയോ ച;
നഗരമ്ഹി ന ഉപരവന്തി രാജാനം, മാ ഘാതയി ഓരസം പുത്തം.

൧൦൬൬. “കഥഞ്ച കിര പുത്തകാമായോ, ഗഹപതയോ ഘരണിയോ ച;
നഗരമ്ഹി ന ഉപരവന്തി രാജാനം, മാ ഘാതയി അത്രജം പുത്തം.

൧൦൬൭. “രഞ്ഞോ ചമ്ഹി അത്ഥകാമോ, ഹിതോ ച സബ്ബജനപദസ്സ [സബ്ബദാ ജനപദസ്സ (സീ॰ പീ॰)];
ന കോചി അസ്സ പടിഘം, മയാ ജാനപദോ ന പവേദേതി”.

൧൦൬൮. “ഗച്ഛഥ വോ ഘരണിയോ, താതഞ്ച വദേഥ ഖണ്ഡഹാലഞ്ച;
മാ ഘാതേഥ കുമാരേ, അദൂസകേ സീഹസങ്കാസേ.

൧൦൬൯. “ഗച്ഛഥ വോ ഘരണിയോ, താതഞ്ച വദേഥ ഖണ്ഡഹാലഞ്ച;
മാ ഘാതേഥ കുമാരേ, അപേക്ഖിതേ സബ്ബലോകസ്സ”.

൧൦൭൦. “യം നൂനാഹം ജായേയ്യം, രഥകാരകുലേസു വാ;
പുക്കുസകുലേസു വാ വേസ്സേസു വാ ജായേയ്യം;
ന ഹജ്ജ മം രാജ യഞ്ഞേ [യഞ്ഞത്ഥായ (സീ॰ പീ॰)] ഘാതേയ്യ”.

൧൦൭൧. “സബ്ബാ സീമന്തിനിയോ ഗച്ഛഥ, അയ്യസ്സ ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
പാദേസു നിപതഥ, അപരാധാഹം ന പസ്സാമി.

൧൦൭൨. “സബ്ബാ സീമന്തിനിയോ ഗച്ഛഥ, അയ്യസ്സ ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
പാദേസു നിപതഥ, കിന്തേ ഭന്തേ മയം അദൂസേമ”.

൧൦൭൩. “കപണാ [കപണം (സീ॰ പീ॰)] വിലപതി സേലാ, ദിസ്വാന ഭാതരേ [ഭാതരോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] ഉപനീതത്തേ;
യഞ്ഞോ കിര മേ ഉക്ഖിപിതോ, താതേന സഗ്ഗകാമേന”.

൧൦൭൪. “ആവത്തി പരിവത്തി ച, വസുലോ സമ്മുഖാ രഞ്ഞോ;
മാ നോ പിതരം അവധി, ദഹരമ്ഹാ യോബ്ബനം പത്താ”.

൧൦൭൫. “ഏസോ തേ വസുല പിതാ, സമേഹി പിതരാ സഹ;
ദുക്ഖം ഖോ മേ ജനയസി, വിലപന്തോ അന്തേപുരസ്മിം;
മുഞ്ചേഥ ദാനി കുമാരേ, അലമ്പി മേ ഹോതു പുത്തയഞ്ഞേന”.

൧൦൭൬. “പുബ്ബേവ ഖോസി മേ വുത്തോ, ദുക്കരം ദുരഭിസമ്ഭവഞ്ചേതം;

അഥ നോ ഉപക്ഖടസ്സ യഞ്ഞസ്സ, കസ്മാ കരോസി വിക്ഖേപം.

൧൦൪൮. “സബ്ബേ വജന്തി സുഗതിം, യേ യജന്തി യേപി യാജേന്തി;
യേ ചാപി അനുമോദന്തി, യജന്താനം ഏദിസം മഹായഞ്ഞം”.

൧൦൪൯. “സബ്ബരതനസ്സ യഞ്ഞോ ഉപക്ഖടോ, ഏകരാജ തവ പടിയത്തോ;
അഭിനിക്ഖമസ്സു ദേവ, സഗ്ഗം ഗതോ ത്വം പമോദിസ്സസി”.

൧൦൫൦. “ദഹരാ സത്തസതാ ഏതാ, ചന്ദകുമാരസ്സ ഭരിയായോ;
കേസേ പകിരിത്വാന [പരികിരിത്വാന (സീ॰ പീ॰), വികിരിത്വാന (സ്യാ॰ ക॰)], രോദന്തിയോ മഗ്ഗമനുയായിംസു [മഗ്ഗമനുയന്തി (സീ॰ പീ॰), മഗ്ഗമനുയായന്തി (സ്യാ॰)].

൧൦൫൧. “അപരാ പന സോകേന, നിക്ഖന്താ നന്ദനേ വിയ ദേവാ;
കേസേ പകിരിത്വാന [പരികിരിത്വാന (സീ॰ പീ॰), വികിരിത്വാന (സ്യാ॰ ക॰)], രോദന്തിയോ മഗ്ഗമനുയായിംസു” [മഗ്ഗമനുയന്തി (സീ॰ പീ॰), മഗ്ഗമനുയായന്തി (സ്യാ॰)].

൧൦൫൨. “കാസികസുചിവത്ഥധരാ, കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യന്തി ചന്ദസൂരിയാ, യഞ്ഞത്ഥായ ഏകരാജസ്സ.

൧൦൫൩. “കാസികസുചിവത്ഥധരാ, കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യന്തി ചന്ദസൂരിയാ, മാതു കത്വാ ഹദയസോകം.

൧൦൫൪. “കാസികസുചിവത്ഥധരാ, കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യന്തി ചന്ദസൂരിയാ, ജനസ്സ കത്വാ ഹദയസോകം.

൧൦൫൫. “മംസരസഭോജനാ ന്ഹാപകസുന്ഹാപിതാ [നഹാപകസുനഹാതാ (പീ॰)], കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യന്തി ചന്ദസൂരിയാ, യഞ്ഞത്ഥായ ഏകരാജസ്സ.

൧൦൫൬. [ഇമാ ദ്വേ ഗാഥാ നത്ഥി പീ പോത്ഥകേ] “മംസരസഭോജനാ ന്ഹാപകസുന്ഹാപിതാ, കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യന്തി ചന്ദസൂരിയാ, മാതു കത്വാ ഹദയസോകം.

൧൦൫൭. “മംസരസഭോജനാ ന്ഹാപകസുന്ഹാപിതാ, കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യന്തി ചന്ദസൂരിയാ, ജനസ്സ കത്വാ ഹദയസോകം [ഇമാ ദ്വേ ഗാഥാ നത്ഥി പീ പോത്ഥകേ].

൧൦൫൮. “യസ്സു പുബ്ബേ ഹത്ഥിവരധുരഗതേ, ഹത്ഥീഹി [ഹത്ഥികാ (സ്യാ॰), പത്തികാ (പീ॰)] അനുവജന്തി;
ത്യജ്ജ ചന്ദസൂരിയാ, ഉഭോവ പത്തികാ യന്തി.

൧൦൫൯. “യസ്സു പുബ്ബേ അസ്സവരധുരഗതേ, അസ്സേഹി [അസ്സകാ (സ്യാ॰), പത്തികാ (പീ॰)] അനുവജന്തി;
ത്യജ്ജ ചന്ദസൂരിയാ, ഉഭോവ പത്തികാ യന്തി.

൧൦൬൦. “യസ്സു പുബ്ബേ രഥവരധുരഗതേ, രഥേഹി [രഥികാ (സ്യാ॰), പത്തികാ (പീ॰)] അനുവജന്തി;

ത്യജ്ജ ചന്ദസൂരിയാ, ഉഭോവ പത്തികാ യന്തി.

൫൦൬൧. “യേഹിസ്സു പുബ്ബേ നീയിംസു [നിയ്യംസു (സീ॰ പീ॰)], തപനീയകപ്പനേഹി തുരങ്ഗേഹി;
ത്യജ്ജ ചന്ദസൂരിയാ, ഉഭോവ പത്തികാ യന്തി”.

൫൦൬൨. “യദി സകുണി മംസമിച്ഛസി, ഡയസ്സു [ഉയ്യസ്സു (സ്യാ॰ ക॰)] പുബ്ബേന പുപ്ഫവതിയാ;
യജതേത്ഥ ഏകരാജാ, സമ്മൂള്ഹോ ചതൂഹി പുത്തേഹി.

൫൦൬൩. “യദി സകുണി മംസമിച്ഛസി, ഡയസ്സു പുബ്ബേന പുപ്ഫവതിയാ;
യജതേത്ഥ ഏകരാജാ, സമ്മൂള്ഹോ ചതൂഹി കഞ്ഞാഹി.

൫൦൬൪. “യദി സകുണി മംസമിച്ഛസി, ഡയസ്സു പുബ്ബേന പുപ്ഫവതിയാ;
യജതേത്ഥ ഏകരാജാ, സമ്മൂള്ഹോ ചതൂഹി മഹേസീഹി.

൫൦൬൫. “യദി സകുണി മംസമിച്ഛസി, ഡയസ്സു പുബ്ബേന പുപ്ഫവതിയാ;
യജതേത്ഥ ഏകരാജാ, സമ്മൂള്ഹോ ചതൂഹി ഗഹപതീഹി.

൫൦൬൬. “യദി സകുണി മംസമിച്ഛസി, ഡയസ്സു പുബ്ബേ പുപ്ഫവതിയാ;
യജതേത്ഥ ഏകരാജാ, സമ്മൂള്ഹോ ചതൂഹി ഹത്ഥീഹി.

൫൦൬൭. “യദി സകുണി മംസമിച്ഛസി, ഡയസ്സു പുബ്ബേന പുപ്ഫവതിയാ;
യജതേത്ഥ ഏകരാജാ, സമ്മൂള്ഹോ ചതൂഹി അസ്സേഹി.

൫൦൬൮. “യദി സകുണി മംസമിച്ഛസി, ഡയസ്സു പുബ്ബേന പുപ്ഫവതിയാ;
യജതേത്ഥ ഏകരാജാ, സമ്മൂള്ഹോ ചതൂഹി ഉസഭേഹി.

൫൦൬൯. “യദി സകുണി മംസമിച്ഛസി, ഡയസ്സു പുബ്ബേന പുപ്ഫവതിയാ;
യജതേത്ഥ ഏകരാജാ, സമ്മൂള്ഹോ സബ്ബചതുക്കേന”.

൫൦൭൦. “അയമസ്സ പാസാദോ, ഇദം അന്തേപുരം സുരമണീയം [സോവണ്ണോ പുപ്ഫമല്യവികിണ്ണോ (ക॰)];
തേദാനി അയ്യപുത്താ, ചത്താരോ വധായ നിന്നീതാ.

൫൦൭൧. “ഇദമസ്സ കൂടാഗാരം, സോവണ്ണം പുപ്ഫമല്യവികിണ്ണം;
തേദാനി അയ്യപുത്താ, ചത്താരോ വധായ നിന്നീതാ.

൫൦൭൨. “ഇദമസ്സ ഉയ്യാനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;
തേദാനി അയ്യപുത്താ, ചത്താരോ വധായ നിന്നീതാ.

൫൦൭൩. “ഇദമസ്സ അസോകവനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;
തേദാനി അയ്യപുത്താ, ചത്താരോ വധായ നിന്നീതാ.

൫൦൭൪. “ഇദമസ്സ കണികാരവനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;
തേദാനി അയ്യപുത്താ, ചത്താരോ വധായ നിന്നീതാ.

൫൦൭൫. “ഇദമസ്സ പാടലിവനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;
തേദാനി അയ്യപുത്താ, ചത്താരോ വധായ നിന്നീതാ.

൫൦൭൬. “ഇദമസ്സ അമ്ബവനം, സുപുപ്ഫിതം സബ്ബകാലികം രമ്മം;

തേദാനി അയ്യപുത്താ, ചത്താരോ വധായ നിന്നീതാ.

൧൦൭൭. “അയമസ്സ പോക്ഖരണീ, സഞ്ഛന്നാ പദുമപുണ്ഡരീകേഹി;
നാവാ ച സോവണ്ണവികതാ, പുപ്ഫവല്ലിയാ [പുപ്ഫാവലിയാ (സീ॰ പീ॰)] ചിത്താ സുരമണീയാ;
തേദാനി അയ്യപുത്താ, ചത്താരോ വധായ നിന്നീതാ”.

൧൦൭൮. “ഇദമസ്സ ഹത്ഥിരതനം, ഏരാവണോ ഗജോ ബലീ ദന്തീ;
തേദാനി അയ്യപുത്താ, ചത്താരോ വധായ നിന്നീതാ.

൧൦൭൯. “ഇദമസ്സ അസ്സരതനം, ഏകഖുരോ [ഏകഖൂരോ വേഗോ (സ്യാ॰)] അസ്സോ;
തേദാനി അയ്യപുത്താ, ചത്താരോ വധായ നിന്നീതാ.

൧൦൮൦. “അയമസ്സ അസ്സരഥോ, സാളിയ [സാളിയ വിയ (സ്യാ॰)] നിഗ്ഘോസോ സുഭോ രതനവിചിത്തോ;
യത്ഥസ്സു അയ്യപുത്താ, സോഭിംസു നന്ദനേ വിയ ദേവാ;
തേദാനി അയ്യപുത്താ, ചത്താരോ വധായ നിന്നീതാ.

൧൦൮൧. “കഥം നാമ സാമസമസുന്ദരേഹി, ചന്ദനമുദുകഗത്തേഹി [ചന്ദനമരകതഗത്തേഹി (സീ॰ പീ॰)];
രാജാ യജിസ്സതേ യഞ്ഞം, സമ്മൂള്ഹോ ചതൂഹി പുത്തേഹി.

൧൦൮൨. “കഥം നാമ സാമസമസുന്ദരാഹി, ചന്ദനമുദുകഗത്താഹി;
രാജാ യജിസ്സതേ യഞ്ഞം, സമ്മൂള്ഹോ ചതൂഹി കഞ്ഞാഹി.

൧൦൮൩. “കഥം നാമ സാമസമസുന്ദരാഹി, ചന്ദനമുദുകഗത്താഹി;
രാജാ യജിസ്സതേ യഞ്ഞം, സമ്മൂള്ഹോ ചതൂഹി മഹേസീഹി.

൧൦൮൪. “കഥം നാമ സാമസമസുന്ദരേഹി, ചന്ദനമുദുകഗത്തേഹി;
രാജാ യജിസ്സതേ യഞ്ഞം, സമ്മൂള്ഹോ ചതൂഹി ഗഹപതീഹി.

൧൦൮൫. “യഥാ ഹോന്തി ഗാമനിഗമാ, സുഞ്ഞാ അമനുസ്സകാ ബ്രഹാരഞ്ഞാ;
തഥാ ഹേസ്സതി പുപ്ഫവതിയാ, യിട്ഠേസു ചന്ദസൂരിയേസു”.

൧൦൮൬. “ഉമ്മത്തികാ ഭവിസ്സാമി, ഭൂനഹതാ പംസുനാ ച [പംസുനാവ (സ്യാ॰ ക॰)] പരികിണ്ണാ;
സചേ ചന്ദവരം [ചന്ദകുമാരം (സ്യാ॰)] ഹന്തി, പാണാ മേ ദേവ രുജ്ഝന്തി [നിരുജ്ഝന്തി (സീ॰), ഭിജ്ജന്തി (സ്യാ॰)].

൧൦൮൭. “ഉമ്മത്തികാ ഭവിസ്സാമി, ഭൂനഹതാ പംസുനാ ച പരികിണ്ണാ;
സചേ സൂരിയവരം ഹന്തി, പാണാ മേ ദേവ രുജ്ഝന്തി”.

൧൦൮൮. “കിം നു മാ ന രമാപേയ്യും, അഞ്ഞമഞ്ഞം പിയംവദാ;
ഘട്ടികാ ഉപരിക്ഖീ ച, പോക്ഖരണീ ച ഭാരികാ [ഘട്ടിയാ ഓപരക്ഖീ ച പോക്ഖരക്ഖീ ച നായികാ (സീ॰) ഘട്ടിയാ ഓപരക്ഖീ ച പോക്ഖരക്ഖീ ച ഗായികാ (പീ॰)];
ചന്ദസൂരിയേസു നച്ചന്തിയോ, സമാ താസം ന വിജ്ജതി”.

൧൦൮൯.

“ഇമം മയ്ഹം ഹദയസോകം, പടിമുഞ്ചതു [പടിമുച്ചതു (ക॰)]
ഖണ്ഡഹാല തവ മാതാ;
യോ മയ്ഹം ഹദയസോകോ, ചന്ദമ്ഹി വധായ നിന്നീതേ.

൧൦൯൦. “ഇമം മയ്ഹം ഹദയസോകം, പടിമുഞ്ചതു ഖണ്ഡഹാല തവ മാതാ;
യോ മയ്ഹം ഹദയസോകോ, സൂരിയമ്ഹി വധായ നിന്നീതേ.

൧൦൯൧. “ഇമം മയ്ഹം ഹദയസോകം, പടിമുഞ്ചതു ഖണ്ഡഹാല തവ ജായാ;
യോ മയ്ഹം ഹദയസോകോ, ചന്ദമ്ഹി വധായ നിന്നീതേ.

൧൦൯൨. “ഇമം മയ്ഹം ഹദയസോകം, പടിമുഞ്ചതു ഖണ്ഡഹാല തവ ജായാ;
യോ മയ്ഹം ഹദയസോകോ, സൂരിയമ്ഹി വധായ നിന്നീതേ.

൧൦൯൩. “മാ ച പുത്തേ മാ ച പതിം, അദ്ദക്ഖി ഖണ്ഡഹാല തവ മാതാ;
യോ ഘാതേസി കുമാരേ, അദൂസകേ സീഹസങ്കാസേ.

൧൦൯൪. “മാ ച പുത്തേ മാ ച പതിം, അദ്ദക്ഖി ഖണ്ഡഹാല തവ മാതാ;
യോ ഘാതേസി കുമാരേ, അപേക്ഖിതേ സബ്ബലോകസ്സ.

൧൦൯൫. “മാ ച പുത്തേ മാ ച പതിം, അദ്ദക്ഖി ഖണ്ഡഹാല തവ ജായാ;
യോ ഘാതേസി കുമാരേ, അദൂസകേ സീഹസങ്കാസേ.

൧൦൯൬. “മാ ച പുത്തേ മാ ച പതിം, അദ്ദക്ഖി ഖണ്ഡഹാല തവ ജായാ;
യോ ഘാതേസി കുമാരേ, അപേക്ഖിതേ സബ്ബലോകസ്സ”.

൧൦൯൭. “മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
അപി നിഗളബന്ധകാപി, ഹത്ഥീ അസ്സേ ച പാലേമ.

൧൦൯൮. “മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
അപി നിഗളബന്ധകാപി, ഹത്ഥിഛകണാനി ഉജ്ഝേമ.

൧൦൯൯. “മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
അപി നിഗളബന്ധകാപി, അസ്സഛകണാനി ഉജ്ഝേമ.

൧൧൦൦. “മാ നോ ദേവ അവധി, ദാസേ നോ ദേഹി ഖണ്ഡഹാലസ്സ;
യസ്സ ഹോന്തി തവ കാമാ, അപി രട്ഠാ പബ്ബാജിതാ;
ഭിക്ഖാചരിയം ചരിസ്സാമ.

൧൧൦൧. “ദിബ്ബം ദേവ ഉപയാചന്തി, പുത്തത്ഥികാപി ദലിദ്ദാ;
പടിഭാനാനിപി ഹിത്വാ, പുത്തേ ന ലഭന്തി ഏകച്ചാ.

൧൧൦൨. “ആസീസികാനി [അസ്സാസകാനി (സീ॰ പീ॰), ആസാസകാനി (സ്യാ॰)]
കരോന്തി, പുത്താ നോ ജായന്തു തതോ പപുത്താ [പുത്താ (സീ॰ പീ॰)];
അഥ നോ അകാരണസ്മാ, യഞ്ഞത്ഥായ ദേവ ഘാതേസി.

൧൧൦൩. “ഉപയാചിതകേന പുത്തം ലഭന്തി, മാ താത നോ അഘാതേസി;
മാ കിച്ഛാലദ്ധകേഹി പുത്തേഹി, യജിത്ഥോ ഇമം യഞ്ഞം.

൧൧൦൪. “ഉപയാചിതകേന പുത്തം ലഭന്തി, മാ താത നോ അഘാതേസി;
മാ കപണലദ്ധകേഹി പുത്തേഹി, അമ്മായ നോ വിപ്പവാസേസി”.

൧൧൦൫. “ബഹുദുക്ഖാ [ബഹുദുക്ഖം (സ്യാ॰ ക॰)] പോസിയ ചന്ദം, അമ്മ തുവം ജീയസേ പുത്തം;
വന്ദാമി ഖോ തേ പാദേ, ലഭതം താതോ പരലോകം.

൧൧൦൬. “ഹന്ദ ച മം ഉപഗുയ്ഹ, പാദേ തേ അമ്മ വന്ദിതും ദേഹി;
ഗച്ഛാമി ദാനി പവാസം [വിപ്പവാസം (ക॰)], യഞ്ഞത്ഥായ ഏകരാജസ്സ.

൧൧൦൭. “ഹന്ദ ച മം ഉപഗുയ്ഹ [ഉപഗുയ്ഹ (സ്യാ॰ ക॰)], പാദേ തേ അമ്മ വന്ദിതും ദേഹി;
ഗച്ഛാമി ദാനി പവാസം, മാതു കത്വാ ഹദയസോകം.

൧൧൦൮. “ഹന്ദ ച മം ഉപഗുയ്ഹ [ഉപഗുയ്ഹ (സ്യാ॰ ക॰)], പാദേ തേ അമ്മ വന്ദിതും ദേഹി;
ഗച്ഛാമി ദാനി പവാസം, ജനസ്സ കത്വാ ഹദയസോകം”.

൧൧൦൯. “ഹന്ദ ച പദുമപത്താനം, മോളിം ബന്ധസ്സു ഗോതമിപുത്ത;
ചമ്പകദലമിസ്സായോ [ചമ്പകദലിവീതിമിസ്സായോ (സീ॰ പീ॰), ചമ്പകദലിമിസ്സായോ (ക॰)], ഏസാ തേ പോരാണികാ പകതി.

൧൧൧൦. “ഹന്ദ ച വിലേപനം തേ, പച്ഛിമകം ചന്ദനം വിലിമ്പസ്സു;
യേഹി ച സുവിലിത്തോ, സോഭസി രാജപരിസായം.

൧൧൧൧. “ഹന്ദ ച മുദുകാനി വത്ഥാനി, പച്ഛിമകം കാസികം നിവാസേഹി;
യേഹി ച സുനിവത്ഥോ, സോഭസി രാജപരിസായം.

൧൧൧൨. “മുത്താമണികനകവിഭൂസിതാനി, ഗണ്ഹസ്സു ഹത്ഥാഭരണാനി;
യേഹി ച ഹത്ഥാഭരണേഹി, സോഭസി രാജപരിസായം”.

൧൧൧൩. “നൂന ഹി നൂനായം രട്ഠപാലോ, ഭൂമിപതി ജനപദസ്സ ദായാദോ;
ലോകിസ്സരോ മഹന്തോ, പുത്തേ സ്നേഹം ജനയതി”.

൧൧൧൪. “മയ്ഹമ്പി പിയാ പുത്താ, അത്താ ച പിയോ തുമ്ഹേ ച ഭരിയായോ;
സഗ്ഗഞ്ച പത്ഥയാനോ [പത്ഥയമാനോ (സ്യാ॰ ക॰)], തേനാഹം ഘാതയിസ്സാമി”.

൧൧൧൫. “മാ പഠമം ഘാതേഹി, മാ മേ ഹദയം ദുക്ഖം ഫാലേസി;
അലങ്കതോ [അനലങ്കതോ (ക॰)] സുന്ദരകോ, പുത്തോ ദേവ തവ സുഖുമാലോ.

൧൧൧൬. “ഹന്ദയ്യ മം ഹനസ്സു, പരലോകേ [സലോകാ (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰)] ചന്ദകേന [ചന്ദിയേന (സീ॰ പീ॰ ക॰)] ഹേസ്സാമി;
പുഞ്ഞം കരസ്സു വിപുലം, വിചരാമ ഉഭോപി പരലോകേ”.

൧൧൧൭. “മാ ത്വം ചന്ദേ രുച്ചി മരണം [ഇദം പദം നത്ഥി സീ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു], ബഹുകാ തവ ദേവരാ വിസാലക്ഖി;
തേ തം രമയിസ്സന്തി, യിട്ഠസ്മിം ഗോതമിപുത്തേ”.

൧൧൧൮. “ഏവം വുത്തേ ചന്ദാ അത്താനം, ഹന്തി ഹത്ഥതലകേഹി”;

“അലമേത്ഥ [അലമത്ഥു (സീ॰ പീ॰)] ജീവിതേന, പിസ്സാമി [പായാമി (സീ॰ പീ॰)] വിസം മരിസ്സാമി.

൧൧൧൯. “ന ഹി നൂനിമസ്സ രഞ്ഞോ, മിത്താമച്ചാ ച വിജ്ജരേ സുഹദാ;
യേ ന വദന്തി രാജാനം, മാ ഘാതയി ഓരസേ പുത്തേ.

൧൧൨൦. “ന ഹി നൂനിമസ്സ രഞ്ഞോ, ഞാതീ മിത്താ ച വിജ്ജരേ സുഹദാ;
യേ ന വദന്തി രാജാനം, മാ ഘാതയി അത്രജേ പുത്തേ.

൧൧൨൧. “ഇമേ തേപി മയ്ഹം പുത്താ, ഗുണിനോ കായൂരധാരിനോ രാജ;
തേഹിപി യജസ്സു യഞ്ഞം, അഥ മുഞ്ചതു [മുച്ചതു (പീ॰ ക॰)] ഗോതമിപുത്തേ.

൧൧൨൨. “ബിലസതം മം കത്വാന, യജസ്സു സത്തധാ മഹാരാജ;
മാ ജേട്ഠപുത്തമവധി, അദൂസകം സീഹസങ്കാസം.

൧൧൨൩. “ബിലസതം മം കത്വാന, യജസ്സു സത്തധാ മഹാരാജ;
മാ ജേട്ഠപുത്തമവധി, അപേക്ഖിതം സബ്ബലോകസ്സ”.

൧൧൨൪. “ബഹുകാ തവ ദിന്നാഭരണാ, ഉച്ചാവചാ സുഭണിതമ്ഹി;
മുത്താമണിവേളുരിയാ, ഏതം തേ പച്ഛിമകം ദാനം”.

൧൧൨൫. “സ്വേസം പുബ്ബേ ഖന്ധേസു, ഫുല്ലാ മാലാഗുണാ വിവത്തിംസു;
തേസജ്ജപി സുനിസിതോ [പിതനിസിതോ (സീ॰ പീ॰)], നേത്തിംസോ വിവത്തിസ്സതി ഖന്ധേസു.

൧൧൨൬. “സ്വേസം പുബ്ബേ ഖന്ധേസു, ചിത്താ മാലാഗുണാ വിവത്തിംസു;
തേസജ്ജപി സുനിസിതോ, നേത്തിംസോ വിവത്തിസ്സതി ഖന്ധേസു.

൧൧൨൭. “അചിരം [അചിരാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] വത നേത്തിംസോ, വിവത്തിസ്സതി രാജപുത്താനം ഖന്ധേസു;
അഥ മമ ഹദയം ന ഫലതി, താവ ദള്ഹബന്ധഞ്ച മേ ആസി.

൧൧൨൮. “കാസികസുചിവത്ഥധരാ, കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യാഥ ചന്ദസൂരിയാ, യഞ്ഞത്ഥായ ഏകരാജസ്സ.

൧൧൨൯. “കാസികസുചിവത്ഥധരാ, കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യാഥ ചന്ദസൂരിയാ, മാതു കത്വാ ഹദയസോകം.

൧൧൩൦. “കാസികസുചിവത്ഥധരാ, കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യാഥ ചന്ദസൂരിയാ, ജനസ്സ കത്വാ ഹദയസോകം.

൧൧൩൧. “മംസരസഭോജനാ ന്ഹാപകസുന്ഹാപിതാ, കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യാഥ ചന്ദസൂരിയാ, യഞ്ഞത്ഥായ ഏകരാജസ്സ.

൧൧൩൨. “മംസരസഭോജനാ ന്ഹാപകസുന്ഹാപിതാ, കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യാഥ ചന്ദസൂരിയാ, മാതു കത്വാ ഹദയസോകം.

൧൧൩൩.

"മംസരസഭോജനാ ന്ഹാപകസുന്ഹാപിതാ, കുണ്ഡലിനോ അഗലുചന്ദനവിലിത്താ;
നിയ്യാഥ ചന്ദസൂരിയാ, ജനസ്സ കത്വാ ഹദയസോകം".

൧൧൧൪. "സബ്ബസ്മിം ഉപക്ഖടസ്മിം, നിസീദിതേ ചന്ദസ്മിം [ചന്ദിയസ്മിം (സീ॰ പീ॰), ചന്ദസൂരിയസ്മിം (സ്യാ॰)] യഞ്ഞത്ഥായ;
പഞ്ചാലരാജധീതാ പഞ്ജലികാ, സബ്ബപരിസായ സമനുപരിയായി [സബ്ബപരിസമനുപരിയാസി (സീ॰ പീ॰), സബ്ബപരിസന്തരമനുപരിയാസി (സ്യാ॰)].

൧൧൧൫. "യേന സച്ചേന ഖണ്ഡഹാലോ, പാപകമ്മം കരോതി ദുമ്മേധോ;
ഏതേന സച്ചവജ്ജേന, സമങ്ഗിനീ സാമികേന ഹോമി.

൧൧൧൬. "യേ ഇധത്ഥി അമനുസ്സാ, യാനി ച യക്ഖഭൂതഭബ്യാനി;
കരോന്തു മേ വേയ്യാവടികം, സമങ്ഗിനീ സാമികേന ഹോമി.

൧൧൧൭. "യാ ദേവതാ ഇധാഗതാ, യാനി ച യക്ഖഭൂതഭബ്യാനി;
സരണേസിനിം അനാഥം തായഥ മം, യാചാമഹം പതിമാഹം അജേയ്യം" [അജിയ്യം (സീ॰)].

൧൧൧൮. "തം സുത്വാ അമനുസ്സോ, അയോകൂടം പരിബ്ഭമേത്വാന;
ഭയമസ്സ ജനയന്തോ, രാജാനം ഇദമവോച.

൧൧൧൯. "ബുജ്ഝസ്സു ഖോ രാജകലി, മാ താഹം [മാ തേഹം (സ്യാ॰)] മത്ഥകം നിതാളേസിം [നിതാലേമി (സീ॰ പീ॰), നിപ്ഫാലേസിം (ക॰)];
മാ ജേട്ഠപുത്തമവധി, അദൂസകം സീഹസങ്കാസം.

൧൧൨൦. "കോ തേ ദിട്ഠോ രാജകലി, പുത്തഭരിയായോ ഹഞ്ഞമാനായോ [ഹഞ്ഞമാനാ (ക॰)];
സേട്ഠി ച ഗഹപതയോ, അദൂസകാ സഗ്ഗകാമാ ഹി.

൧൧൨൧. "തം സുത്വാ ഖണ്ഡഹാലോ, രാജാ ച അബ്ഭുതമിദം ദിസ്വാന;
സബ്ബേസം ബന്ധനാനി മോചേസും, യഥാ തം അനുപഘാതം [അപാപാനം (സീ॰ പീ॰)].

൧൧൨൨. "സബ്ബേസു വിപ്പമുത്തേസു, യേ തത്ഥ സമാഗതാ തദാ ആസും;
സബ്ബേ ഏകേകലേഡ്ഡുകമദംസു, ഏസ വധോ ഖണ്ഡഹാലസ്സ".

൧൧൨൩. "സബ്ബേ പവിട്ഠാ [പതിംസു (സീ॰), പതിത്വാ (പീ॰)] നിരയം, യഥാ തം പാപകം കരിത്വാന;
ന ഹി പാപകമ്മം കത്വാ, ലബ്ഭാ സുഗതിം ഇതോ ഗന്തും".

൧൧൨൪. "സബ്ബേസു വിപ്പമുത്തേസു, യേ തത്ഥ സമാഗതാ തദാ ആസും;
ചന്ദം അഭിസിഞ്ചിംസു, സമാഗതാ രാജപരിസാ [രാജപുരിസാ (സ്യാ॰)] ച.

൧൧൨൫. "സബ്ബേസു വിപ്പമുത്തേസു, യേ [യാ (സ്യാ॰)] തത്ഥ സമാഗതാ തദാ ആസും;
ചന്ദം അഭിസിഞ്ചിംസു, സമാഗതാ രാജകഞ്ഞായോ ച.

൧൧൪൬. “സബ്ബേസു വിപ്പമുത്തേസു, യേ തത്ഥ സമാഗതാ തദാ ആസും;
ചന്ദം അഭിസിഞ്ചിംസു, സമാഗതാ ദേവപരിസാ [ദേവപുരിസാ (സ്യാ॰)] ച.

൧൧൪൭. “സബ്ബേസു വിപ്പമുത്തേസു, യേ [യാ (സ്യാ॰)] തത്ഥ സമാഗതാ തദാ ആസും;
ചന്ദം അഭിസിഞ്ചിംസു, സമാഗതാ ദേവകഞ്ഞായോ ച.

൧൧൪൮. “സബ്ബേസു വിപ്പമുത്തേസു, യേ തത്ഥ സമാഗതാ തദാ ആസും;
ചേലുക്ഖേപമകരും, സമാഗതാ രാജപരിസാ [രാജപുരിസാ (സ്യാ॰)] ച.

൧൧൪൯. “സബ്ബേസു വിപ്പമുത്തേസു, യേ [യാ (സ്യാ॰)] തത്ഥ സമാഗതാ തദാ ആസും;
ചേലുക്ഖേപമകരും, സമാഗതാ രാജകഞ്ഞായോ ച.

൧൧൫൦. “സബ്ബേസു വിപ്പമുത്തേസു, യേ തത്ഥ സമാഗതാ തദാ ആസും;
ചേലുക്ഖേപമകരും, സമാഗതാ ദേവപരിസാ [ദേവപുരിസാ (സ്യാ॰)] ച.

൧൧൫൧. “സബ്ബേസു വിപ്പമുത്തേസു, യേ [യാ (സ്യാ॰)] തത്ഥ സമാഗതാ തദാ ആസും;
ചേലുക്ഖേപമകരും, സമാഗതാ ദേവകഞ്ഞായോ ച.

൧൧൫൨. “സബ്ബേസു വിപ്പമുത്തേസു, ബഹൂ ആനന്ദിതാ അഹും [ബഹു ആനന്ദനോ അഹു വംസോ (സീ॰), ബഹു ആനന്ദിതോ അഹു വംസോ (പീ॰)];
നന്ദിം പവേസി നഗരം [വാദിംസു നന്ദിപവേസനഗരം (സ്യാ॰), നന്ദിം പവേസി നഗരേ (ക॰)], ബന്ധനാ മോക്ഖോ അഘോസിത്ഥാ”തി.

ചന്ദകുമാരജാതകം [ഖണ്ഡഹാലജാതകം (സീ॰ പീ॰)] സത്തമം.

൫൪൫. മഹാനാരദകസ്സപജാതകം (൮)

൧൧൫൩. “അഹു രാജാ വിദേഹാനം, അങ്ഗതി [അങ്ഗാതി (സീ॰) ഏവമുപരിപി] നാമ ഖത്തിയോ;
പഹൂതയോഗ്ഗോ ധനിമാ, അനന്തബലപോരിസോ.

൧൧൫൪. സോ ച പന്നരസിം [പന്നരസേ (സ്യാ॰ ക॰)] രത്തിം, പുരിമയാമേ അനാഗതേ;
ചാതുമാസാ [ചാതുമസ്സ (സീ॰ പീ॰)] കോമുദിയാ, അമച്ചേ സന്നിപാതയി.

൧൧൫൫. “പണ്ഡിതേ സുതസമ്പന്നേ, മിതപുബ്ബേ [മിഹിതപുബ്ബേ (സീ॰ പീ॰)] വിചക്ഖണേ;
വിജയഞ്ച സുനാമഞ്ച, സേനാപതിം അലാതകം.

൧൧൫൬. “തമനുപുച്ഛി വേദേഹോ, “പച്ചേകം ബ്രൂഥ സം രുചിം;
ചാതുമാസാ കോമുദജ്ജ, ജുണ്ഹം ബ്യപഹതം [ബ്യപഗതം (സീ॰ പീ॰)] തമം;
കായജ്ജ രതിയാ രത്തിം, വിഹരേമു ഇമം ഉതും”.

൧൧൫൭. “തതോ സേനാപതി രഞ്ഞോ, അലാതോ ഏതദബ്രവി;

"ഹട്ഠം യോഗ്ഗം ബലം സബ്ബം, സേനം സന്നാഹയാമസേ.

൧൧൮൮. "നിയ്യാമ ദേവ യുദ്ധായ, അനന്തബലപോരിസാ;
യേ തേ വസം ന ആയന്തി, വസം ഉപനയാമസേ [ഉപനിയ്യാമസേ (ക॰)];
ഏസാ മയ്ഹം സകാ ദിട്ഠി, അജിതം ഓജിനാമസേ.

൧൧൮൯. അലാതസ്സ വചോ സുത്വാ, സുനാമോ ഏതദബ്രവി;
"സബ്ബേ തുയ്ഹം മഹാരാജ, അമിത്താ വസമാഗതാ.

൧൧൯൦. "നിക്ഖിത്തസത്ഥാ പച്ചത്ഥാ, നിവാതമനുവത്തരേ;
ഉത്തമോ ഉസ്സവോ അജ്ജ, ന യുദ്ധം മമ രുച്ചതി.

൧൧൯൧. "അന്നപാനഞ്ച ഖജ്ജഞ്ച, ഖിപ്പം അഭിഹരന്തു തേ;
രമസ്സു ദേവ കാമേഹി, നച്ചഗീതേ സുവാദിതേ".

൧൧൯൨. സുനാമസ്സ വചോ സുത്വാ, വിജയോ ഏതദബ്രവി;
"സബ്ബേ കാമാ മഹാരാജ, നിച്ചം തവ മുപട്ഠിതാ.

൧൧൯൩. "ന ഹേതേ ദുല്ലഭാ ദേവ, തവ കാമേഹി മോദിതും;
സദാപി കാമാ സുലഭാ, നേതം ചിത്തമതം [ചിത്തം മതീ (ക॰)] മമ.

൧൧൯൪. "സമണം ബ്രാഹ്മണം വാപി, ഉപാസേമു ബഹുസ്സുതം;
യോ നജ്ജ വിനയേ കങ്ഖം, അത്ഥധമ്മവിദൂ ഇസേ".

൧൧൯൫. വിജയസ്സ വചോ സുത്വാ, രാജാ അങ്ഗതി മബ്രവി;
"യഥാ വിജയോ ഭണതി, മയ്ഹമ്പേതംവ രുച്ചതി.

൧൧൯൬. "സമണം ബ്രാഹ്മണം വാപി, ഉപാസേമു ബഹുസ്സുതം;
യോ നജ്ജ വിനയേ കങ്ഖം, അത്ഥധമ്മവിദൂ ഇസേ.

൧൧൯൭. "സബ്ബേവ സന്താ കരോഥ മതിം, കം ഉപാസേമു പണ്ഡിതം;
യോ [കോ (സീ॰ പീ॰)] നജ്ജ വിനയേ കങ്ഖം, അത്ഥധമ്മവിദൂ ഇസേ".

൧൧൯൮. "വേദേഹസ്സ വചോ സുത്വാ, അലാതോ ഏതദബ്രവി;
"അത്ഥായം മിഗദായസ്മിം, അചേലോ ധീരസമ്മതോ.

൧൧൯൯. "ഗുണോ കസ്സപഗോത്തായം, സുതോ ചിത്രകഥീ ഗണീ;
തം ദേവ [തദേവ (ക॰)] പയിരുപാസേമു [പയിരുപാസയ (സീ॰ പീ॰)],
സോ നോ കങ്ഖം വിനേസ്സതി".

൧൨൦൦. "അലാതസ്സ വചോ സുത്വാ, രാജാ ചോദേസി സാരഥിം;
"മിഗദായം ഗമിസ്സാമ, യുത്തം യാനം ഇധാനയ".

൧൨൦൧. തസ്സ യാനം അയോജേസും, ദന്തം രൂപിയപക്ഖരം [രൂപിയുപക്ഖരം (ക॰)];
സുക്കമട്ഠപരിവാരം, പണ്ഡരം ദോസിനാമുഖം.

൧൨൦൨. "തത്രാസും കുമുദായുത്താ, ചത്താരോ സിന്ധവാ ഹയാ;
അനിലൂപമസമുപ്പാതാ [അനിലൂപമസമുപ്പാദാ (ക॰)], സുദന്താ
സോണ്ണമാലിനോ.

“സേതച്ഛത്തം സേതരഥോ, സേതസ്സാ സേതബീജനീ;
വേദേഹോ സഹമച്ചേഹി, നിയ്യം ചന്ദോവ സോഭതി.

“തമനുയായിംസു ബഹവോ, ഇന്ദിഖഗ്ഗധരാ [ഇന്ദഖഗ്ഗധരാ (സീ॰), ഇട്ഠിഖഗ്ഗധരാ (പീ॰)] ബലീ;
അസ്സപിട്ഠിഗതാ വീരാ, നരാ നരവരാധിപം.

സോ മുഹുത്തംവ യായിത്വാ, യാനാ ഓരുയ്ഹ ഖത്തിയോ;
വേദേഹോ സഹമച്ചേഹി, പത്തീ ഗുണമുപാഗമി.

യേപി തത്ഥ തദാ ആസും, ബ്രാഹ്മണിബ്ഭാ സമാഗതാ;
ന തേ അപനയീ രാജാ, അകതം ഭൂമിമാഗതേ.

“തതോ സോ മുദുകാ ഭിസിയാ, മുദുചിത്തകസന്ഥതേ
[മുദുചിത്തകളന്ദകേ (സീ॰ പീ॰)];
മുദുപച്ചത്ഥതേ രാജാ, ഏകമന്തം ഉപാവിസി.

“നിസജ്ജ രാജാ സമ്മോദി, കഥം സാരണിയം തതോ;
“കച്ചി യാപനിയം ഭന്തേ, വാതാനമവിയഗ്ഗതാ [വാതാനമവിസഗ്ഗതാ (സീ॰ പീ॰), വാതാനമവിയത്തതാ (സ്യാ॰)].

“കച്ചി അകസിരാ വുത്തി, ലഭസി [ലബ്ഭതി (സീ॰ പീ॰)] പിണ്ഡയാപനം
[പിണ്ഡിയാപനം (സ്യാ॰ ക॰)];
അപാബാധോ ചസി കച്ചി, ചക്ഖും ന പരിഹായതി”.

തം ഗുണോ പടിസമ്മോദി, വേദേഹം വിനയേ രതം;
“യാപനീയം മഹാരാജ, സബ്ബമേതം തദൂഭയം.

“കച്ചി തുയ്ഹമ്പി വേദേഹ, പച്ചന്താ ന ബലീയരേ;
കച്ചി അരോഗം യോഗ്ഗം തേ, കച്ചി വഹതി വാഹനം;
കച്ചി തേ ബ്യാധയോ നത്ഥി, സരീരസ്സുപതാപിയാ” [സരീരസ്സുപതാപികാ (സീ॰ പീ॰), സരീരസ്സുപതാപനാ (?)].

പടിസമ്മോദിതോ രാജാ, തതോ പുച്ഛി അനന്തരാ;
അത്ഥം ധമ്മഞ്ച ഞായഞ്ച, ധമ്മകാമോ രഥേസഭോ.

“കഥം ധമ്മം ചരേ മച്ചോ, മാതാപിതൂസു കസ്സപ;
കഥം ചരേ ആചരിയേ, പുത്തദാരേ കഥം ചരേ.

“കഥം ചരേയ്യ വുഡ്ഢേസു, കഥം സമണബ്രാഹ്മണേ;
കഥഞ്ച ബലകായസ്മിം, കഥം ജനപദേ ചരേ.

“കഥം ധമ്മം ചരിത്വാന, മച്ചാ ഗച്ഛന്തി [പേച്ച ഗച്ഛതി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] സുഗ്ഗതിം;
കഥഞ്ചേകേ അധമ്മട്ഠാ, പതന്തി നിരയം അഥോ”.

“വേദേഹസ്സ വചോ സുത്വാ, കസ്സപോ ഏതദബ്രവി;
““സുണോഹി മേ മഹാരാജ, സച്ചം അവിതഥം പദം.

““നത്ഥി ധമ്മചരിതസ്സ [ധമ്മസ്സ ചിണ്ണസ്സ (സീ॰)], ഫലം കല്യാണപാപകം;

നത്ഥി ദേവ പരോ ലോകോ, കോ തതോ ഹി ഇധാഗതോ.

൧൮൮. ‘‘നത്ഥി ദേവ പിതരോ വാ, കുതോ മാതാ കുതോ പിതാ;
നത്ഥി ആചരിയോ നാമ, അദന്തം കോ ദമേസ്സതി.

൧൮൯. ‘‘സമതുല്യാനി ഭൂതാനി, നത്ഥി ജേട്ഠാപചായികാ;
നത്ഥി ബലം വീരിയം വാ, കുതോ ഉട്ഠാനപോരിസം;
നിയതാനി ഹി ഭൂതാനി, യഥാ ഗോടവിസോ തഥാ.

൧൯൦. ‘‘ലദ്ധേയ്യം ലഭതേ മച്ചോ, തത്ഥ ദാനഫലം കുതോ;
നത്ഥി ദാനഫലം ദേവ, അവസോ ദേവവീരിയോ.

൧൯൧. ‘‘ബാലേഹി ദാനം പഞ്ഞത്തം, പണ്ഡിതേഹി പടിച്ഛിതം;
അവസാ ദേന്തി ധീരാനം, ബാലാ പണ്ഡിതമാനിനോ.

൧൯൨. ‘‘സത്തിമേ സസ്സതാ കായാ, അച്ഛേജ്ജാ അവികോപിനോ;
തേജോ പഥവീ ആപോ ച, വായോ സുഖം ദുഖഞ്ചിമേ;
ജീവേ ച സത്തിമേ കായാ, യേസം ഛേത്താ ന വിജ്ജതി.

൧൯൩. ‘‘നത്ഥി ഹന്താ വ ഛേത്താ വാ, ഹഞ്ഞേ യേവാപി [ഹഞ്ഞരേ വാപി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] കോചി നം;
അന്തരേനേവ കായാനം, സത്ഥാനി വീതിവത്തരേ.

൧൯൪. ‘‘യോ ചാപി [യോപായം (സീ॰ പീ॰), യോ ചായം (സ്യാ॰ ക॰)] സിരമാദായ, പരേസം നിസിതാസിനാ;
ന സോ ഛിന്ദതി തേ കായേ, തത്ഥ പാപഫലം കുതോ.

൧൯൫. ‘‘ചുല്ലാസീതിമഹാകപ്പേ, സബ്ബേ സുജ്ഝന്തി സംസരം;
അനാഗതേ തമ്ഹി കാലേ, സഞ്ഞതോപി ന സുജ്ഝതി.

൧൯൬. ‘‘ചരിത്വാപി ബഹും ഭദ്രം, നേവ സുജ്ഝന്തിനാഗതേ;
പാപഞ്ചേപി ബഹും കത്വാ, തം ഖണം നാതിവത്തരേ.

൧൯൭. ‘‘അനുപുബ്ബേന നോ സുദ്ധി, കപ്പാനം ചുല്ലസീതിയാ;
നിയതിം നാതിവത്താമ, വേലന്തമിവ സാഗരോ’’.

൧൯൮. കസ്സപസ്സ വചോ സുത്വാ, അലാതോ ഏതദബ്രവി;
‘‘യഥാ ഭദന്തോ ഭണതി, മയ്ഹമ്പേതംവ രുച്ചതി.

൧൯൯. ‘‘അഹമ്പി പുരിമം ജാതിം, സരേ സംസരിതത്തനോ;
പിങ്ഗലോ നാമഹം ആസിം, ലുദ്ദോ ഗോഘാതകോ പുരേ.

൨൦൦. ‘‘ബാരാണസിയം ഫീതായം, ബഹും പാപം കതം മയാ;
ബഹൂ മയാ ഹതാ പാണാ, മഹിംസാ സൂകരാ അജാ.

൨൦൧. ‘‘തതോ ചുതോ ഇധ ജാതോ, ഇദ്ധേ സേനാപതീകുലേ;
നത്ഥി നൂന ഫലം പാപം, യോഹം [പാപേ സോഹം (സീ॰ പീ॰)] ന നിരയം ഗതോ.

൨൦൨. ‘‘അഥേത്ഥ ബീജകോ നാമ, ദാസോ ആസി പടച്ചരീ [പളച്ചരീ (സീ॰ പീ॰), പടജ്ജരീ (ക॰)];

ഉപോസഥം ഉപവസന്തോ, ഗുണസന്തികുപാഗമി.

൧൨൦൧. കസ്സപസ്സ വചോ സുത്വാ, അലാതസ്സ ച ഭാസിതം;
പസ്സസന്തോ മുഹും ഉണ്ഹം, രുദം അസ്സൂനി വത്തയി.

൧൨൦൨. തമനുപുച്ഛി വേദേഹോ, “കിമത്ഥം സമ്മ രോദസി;
കിം തേ സുതം വാ ദിട്ഠം വാ, കിം മം വേദേസി വേദനം”.

൧൨൦൩. വേദേഹസ്സ വചോ സുത്വാ, ബീജകോ ഏതദബ്രവി;
“നത്ഥി മേ വേദനാ ദുക്ഖാ, മഹാരാജ സുണോഹി മേ.

൧൨൦൪. “അഹമ്പി പുരിമം ജാതിം, സരാമി സുഖമത്തനോ;
സാകേതാഹം പുരേ ആസിം, ഭാവസേട്ഠി ഗുണേ രതോ.

൧൨൦൫. “സമ്മതോ ബ്രാഹ്മണിബ്ഭാനം, സംവിഭാഗരതോ സുചി;
ന ചാപി പാപകം കമ്മം, സരാമി കതമത്തനോ.

൧൨൦൬. “തതോ ചുതാഹം വേദേഹ, ഇധ ജാതോ ദുരിത്ഥിയാ;
ഗബ്ഭമ്ഹി കുമ്ഭദാസിയാ, യതോ ജാതോ സുദുഗ്ഗതോ.

൧൨൦൭. “ഏവമ്പി ദുഗ്ഗതോ സന്തോ, സമചരിയം അധിട്ഠിതോ;
ഉപഡ്ഢഭാഗം ഭത്തസ്സ, ദദാമി യോ മേ ഇച്ഛതി.

൧൨൦൮. “ചാതുദ്ദസിം പഞ്ചദസിം, സദാ ഉപവസാമഹം;
ന ചാപി [ന അഹം (ക॰)] ഭൂതേ ഹിംസാമി, ഥേയ്യഞ്ചാപി വിവജ്ജയിം.

൧൨൦൯. “സബ്ബമേവ ഹി നൂനേതം, സുചിണ്ണം ഭവതി നിപ്ഫലം;
നിരത്ഥം മഞ്ഞിദം സീലം, അലാതോ ഭാസതീ യഥാ.

൧൨൧൦. “കലിമേവ നൂന ഗണ്ഹാമി, അസിപ്പോ ധുത്തകോ യഥാ;
കടം അലാതോ ഗണ്ഹാതി, കിതവോസിക്ഖിതോ യഥാ.

൧൨൧൧. “ദ്വാരം നപ്പടിപസ്സാമി, യേന ഗച്ഛാമി സുഗ്ഗതിം;
തസ്മാ രാജ പരോദാമി, സുത്വാ കസ്സപഭാസിതം”.

൧൨൧൨. ബീജകസ്സ വചോ സുത്വാ, രാജാ അങ്ഗതി മബ്രവി;
“നത്ഥി ദ്വാരം സുഗതിയാ, നിയതിം [നിയതം (സ്യാ॰)] കങ്ഖ ബീജക.

൧൨൧൩. “സുഖം വാ യദി വാ ദുക്ഖം, നിയതിയാ കിര ലബ്ഭതി;
സംസാരസുദ്ധി സബ്ബേസം, മാ തുരിത്ഥോ [തുരിതോ (സ്യാ॰)] അനാഗതേ.

൧൨൧൪. “അഹമ്പി പുബ്ബേ കല്യാണോ, ബ്രാഹ്മണിബ്ഭേസു ബ്യാവടോ [വാവടോ (ക॰)];
വോഹാരമനുസാസന്തോ , രതിഹീനോ തദന്തരാ”.

൧൨൧൫. “പുനപി ഭന്തേ ദക്ഖേമു, സങ്ഗതി ചേ ഭവിസ്സതി”;
ഇദം വത്വാന വേദേഹോ, പച്ചഗാ സനിവേസനം.

൧൨൧൬. തതോ രത്യാ വിവസാനേ, ഉപട്ഠാനമ്ഹി അങ്ഗതി;
അമച്ചേ സന്നിപാതേത്വാ, ഇദം വചനമബ്രവി.

൧൨൧൭. “ചന്ദകേ മേ വിമാനസ്മിം, സദാ കാമേ വിധേന്തു മേ;

മാ ഉപഗച്ഛും അത്ഥേസു, ഗുയ്ഹപ്പകാസിയേസു ച.

[illegible] “വിജയോ ച സുനാമോ ച, സേനാപതി അലാതകോ;
ഏതേ അത്ഥേ നിസീദന്തു, വോഹാരകുസലാ തയോ”.

[illegible] ഇദം വത്വാന വേദേഹോ, കാമേവ ബഹുമഞ്ഞഥ;
ന ചാപി ബ്രാഹ്മണിബ്ഭേസു, അത്ഥേ കിസ്മിഞ്ചി ബ്യാവടോ.

[illegible] അഥോ ദ്വേസത്തരത്തസ്സ, വേദേഹസ്സത്രജാ പിയാ;
രാജകഞ്ഞാ രുചാ [രുജാ (സീ॰ പീ॰) ഏവമുപരിപി] നാമ,
ധാതിമാതരമബ്രവി.

[illegible] ‘അലങ്കരോഥ മം ഖിപ്പം, സഖിയോ ചാലങ്കരോന്തു [ച കരോന്തു (സീ॰ പീ॰)] മേ;
സുവേ പന്നരസോ ദിബ്യോ, ഗച്ഛം ഇസ്സരസന്തികേ’ [പിതുസ്സ സന്തികേ (സ്യാ॰)].

[illegible] തസ്സാ മാല്യം അഭിഹരിംസു, ചന്ദനഞ്ച മഹാരഹം;
മണിസങ്ഖമുത്താരതനം, നാനാരത്തേ ച അമ്ബരേ.

[illegible] തഞ്ച സോവണ്ണയേ [സോണ്ണമയേ (ക॰)] പീഠേ, നിസിന്നം ബഹുകിത്ഥിയോ;
പരികിരിയ പസോഭിംസു [അസോഭിംസു (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], രുചം രുചിരവണ്ണിനിം.

[illegible] സാ ച സഖിമജ്ഝഗതാ, സബ്ബാഭരണഭൂസിതാ;
സതേരതാ അബ്ഭമിവ, ചന്ദകം പാവിസീ രുചാ.

[illegible] ഉപസങ്കമിത്വാ വേദേഹം, വന്ദിത്വാ വിനയേ രതം;
സുവണ്ണഖചിതേ [സുവണ്ണവികതേ (സീ॰ പീ॰)] പീഠേ, ഏകമന്തം ഉപാവിസി”.

[illegible] തഞ്ച ദിസ്വാന വേദേഹോ, അച്ഛരാനംവ സങ്ഗമം;
രുചം സഖിമജ്ഝഗതം, ഇദം വചനമബ്രവി.

[illegible] “കച്ചി രമസി പാസാദേ, അന്തോപോക്ഖരണിം പതി;
കച്ചി ബഹുവിധം ഖജ്ജം, സദാ അഭിഹരന്തി തേ.

[illegible] “കച്ചി ബഹുവിധം മാല്യം, ഓചിനിത്വാ കുമാരിയോ;
ഘരകേ കരോഥ പച്ചേകം, ഖിഡ്ഡാരതിരതാ മുഹും [അഹു (സ്യാ॰ ക॰)].

[illegible] “കേന വാ വികലം തുയ്ഹം, കിം ഖിപ്പം ആഹരന്തു തേ;
മനോകരസ്സു കുഡ്ഡമുഖീ [കുട്ടമുഖീ (സീ॰ പീ॰)], അപി ചന്ദസമമ്ഹിപി”
[അപി ചന്ദസമമ്പി തേ (ക॰)].

[illegible] വേദേഹസ്സ വചോ സുത്വാ, രുചാ പിതരമബ്രവി;
“സബ്ബമേതം മഹാരാജ, ലബ്ഭതിസ്സരസന്തികേ.

[illegible] “സുവേ പന്നരസോ ദിബ്യോ, സഹസ്സം ആഹരന്തു മേ;

യഥാദിന്നഞ്ച ദസ്സാമി, ദാനം സബ്ബവനീസ്വഹം'' [സബ്ബവണീസ്വഹം (സ്യാ॰ ക॰)].

൧൨൬൩. ബീജകോപി ഹി സുത്വാന, തദാ കസ്സപഭാസിതം;

൧൨൬൩. അലാതസ്സ വചനം സുത്വാ, രാജാ അങ്ഗതി മബ്രവി;
''ബഹും വിനാസിതം വിത്തം, നിരത്ഥം അഫലം തയാ.

൧൨൬൪. ''ഉപ്പോസഥേ വസം നിച്ചം, അന്നപാനം ന ഭുഞ്ജസി;
നിയതേതം അഭുത്തബ്ബം, നത്ഥി പുഞ്ഞം അഭുഞ്ജതോ''.

൧൨൬൫. ''ബീജകോപി ഹി സുത്വാന, തദാ കസ്സപഭാസിതം;
പസ്സസന്തോ മുഹും ഉണ്ഹം, രുദം അസ്സൂനി വത്തയി.

൧൨൬൬. ''യാവ രുചേ ജീവമാനാ [ജീവസിനോ (സീ॰ പീ॰)], മാ ഭത്തമപനാമയി;
നത്ഥി ഭദ്ദേ പരോ ലോകോ, കിം നിരത്ഥം വിഹഞ്ഞസി''.

൧൨൬൭. വേദേഹസ്സ വചോ സുത്വാ, രുചാ രുചിരവണ്ണിനീ;
ജാനം പുബ്ബാപരം ധമ്മം, പിതരം ഏതദബ്രവി.

൧൨൬൮. ''സുതമേവ പുരേ ആസി, സക്ഖി [പച്ചക്ഖം (ക॰)] ദിട്ഠമിദം മയാ;
ബാലൂപസേവീ യോ ഹോതി, ബാലോവ സമപജ്ജഥ.

൧൨൬൯. ''മൂള്ഹോ ഹി മൂള്ഹമാഗമ്മ, ഭിയ്യോ മോഹം നിഗച്ഛതി;
പതിരൂപം അലാതേന, ബീജകേന ച മുയ്ഹിതും.

൧൨൭൦. ''ത്വഞ്ച ദേവാസി സപ്പഞ്ഞോ, ധീരോ അത്ഥസ്സ കോവിദോ;
കഥം ബാലേഹി സദിസം, ഹീനദിട്ഠിം ഉപാഗമി.

൧൨൭൧. ''സചേപി സംസാരപഥേന സുജ്ഝതി, നിരത്ഥിയാ പബ്ബജ്ജാ ഗുണസ്സ;
കീടോവ അഗ്ഗിം ജലിതം അപാപതം, ഉപപജ്ജതി മോഹമൂള്ഹോ [മോമുഹോ (സീ॰ പീ॰)] നഗ്ഗഭാവം.

൧൨൭൨. ''സംസാരസുദ്ധീതി പുരേ നിവിട്ഠാ, കമ്മം വിദൂസേന്തി ബഹൂ അജാനം [ബഹൂ പജാ (ക॰)];
പുബ്ബേ കലീ ദുഗ്ഗഹിതോവഅത്ഥാ [അത്ഥോ (ക॰), ദുഗ്ഗഹിതോവ'നത്ഥാ (?)], ദുമ്മോ ച യാ ബലിസാ അമ്ബുജോവ.

൧൨൭൩. ''ഉപമം തേ കരിസ്സാമി, മഹാരാജ തവത്ഥിയാ;
ഉപമായ മിധേകച്ചേ, അത്ഥം ജാനന്തി പണ്ഡിതാ.

൧൨൭൪. ''വാണിജാനം യഥാ നാവാ, അപ്പമാണഭരാ [അപ്പമാണഹരാ (പീ॰)] ഗരു;
അതിഭാരം സമാദായ, അണ്ണവേ അവസീദതി.

൧൨൭൫. ''ഏവമേവ നരോ പാപം, ഥോകം ഥോകമ്പി ആചിനം;
അതിഭാരം സമാദായ, നിരയേ അവസീദതി.

൧൨൭൬. ''ന താവ ഭാരോ പരിപൂരോ, അലാതസ്സ മഹീപതി;
ആചിനാതി ച തം പാപം, യേന ഗച്ഛതി ദുഗ്ഗതിം.

൧൨൭൭. ''പുബ്ബേവസ്സ കതം പുഞ്ഞം, അലാതസ്സ മഹീപതി;
തസ്സേവ ദേവ നിസ്സന്ദോ, യഞ്ചേസോ ലഭതേ സുഖം.

൧൨൫൯. “ലീയതേ ചസ്സ തം പുഞ്ഞം, തഥാ ഹി അഗുണേ രതോ;
ഉജുമഗ്ഗം അവഹായ [അപാഹായ (സീ॰)], കുമ്മഗ്ഗമനുധാവതി.

൧൨൬൦. “തുലാ യഥാ പഗ്ഗഹിതാ, ഓഹിതേ തുലമണ്ഡലേ;
ഉന്നമേതി തുലാസീസം, ഭാരേ ഓരോപിതേ സതി.

൧൨൬൧. “ഏവമേവ നരോ പുഞ്ഞം, ഥോകം ഥോകമ്പി ആചിനം;
സഗ്ഗാതിമാനോ ദാസോവ, ബീജകോ സാതവേ [സാധവേ (ക॰)] രതോ.

൧൨൬൨. “യമജ്ജ ബീജകോ ദാസോ, ദുക്ഖം പസ്സതി അത്തനി;
പുബ്ബേവസ്സ [പുബ്ബേ തസ്സ (സീ॰ പീ॰)] കതം പാപം, തമേസോ
പടിസേവതി.

൧൨൬൩. “ലീയതേ ചസ്സ തം പാപം, തഥാ ഹി വിനയേ രതോ;
കസ്സപഞ്ച സമാപജ്ജ, മാ ഹേവുപ്പഥമാഗമാ.

൧൨൬൪. “യം യഞ്ഹി രാജ ഭജതി, സന്തം വാ യദി വാ അസം;
സീലവന്തം വിസീലം വാ, വസം തസ്സേവ ഗച്ഛതി.

൧൨൬൫. “യാദിസം കുരുതേ മിത്തം, യാദിസം ചൂപസേവതി;
സോപി താദിസകോ ഹോതി, സഹവാസോ ഹി [സഹവാസോപി (ക॰)]
താദിസോ.

൧൨൬൬. “സേവമാനോ സേവമാനം, സമ്ഫുട്ഠോ സമ്ഫുസം പരം;
സരോ ദിദ്ധോ കലാപംവ, അലിത്തമുപലിമ്പതി;
ഉപലേപഭയാ [ഉപലിമ്പഭയാ (ക॰)] ധീരോ, നേവ പാപസഖാ സിയാ.

൧൨൬൭. “പൂതിമച്ഛം കുസഗ്ഗേന, യോ നരോ ഉപനയ്ഹതി;
കുസാപി പൂതി വായന്തി, ഏവം ബാലൂപസേവനാ.

൧൨൬൮. “തഗരഞ്ച പലാസേന, യോ നരോ ഉപനയ്ഹതി;
പത്താപി സുരഭി വായന്തി, ഏവം ധീരൂപസേവനാ.

൧൨൬൯. “തസ്മാ പത്തപുടസ്സേവ [ഫലപുടസ്സേവ (സീ॰ പീ॰)], ഞത്വാ
സമ്പാകമത്തനോ;
അസന്തേ നോപസേവേയ്യ, സന്തേ സേവേയ്യ പണ്ഡിതോ;
അസന്തോ നിരയം നേന്തി, സന്തോ പാപേന്തി സുഗ്ഗതിം”.

൧൨൭൦. അഹമ്പി ജാതിയോ സത്ത, സരേ സംസരിതത്തനോ;
അനാഗതാപി സത്തേവ, യാ ഗമിസ്സം ഇതോ ചുതാ.

൧൨൭൧. “യാ മേ സാ സത്തമീ ജാതി, അഹു പുബ്ബേ ജനാധിപ;
കമ്മാരപുത്തോ മഗധേസു, അഹും രാജഗഹേ പുരേ.

൧൨൭൨. “പാപം സഹായമാഗമ്മ, ബഹും പാപം കതം മയാ;
പരദാരസ്സ ഹേഠേന്തോ, ചരിമ്ഹാ അമരാ വിയ.

൧൨൭൩. “തം കമ്മം നിഹിതം അട്ഠാ, ഭസ്മഛന്നോവ പാവകോ;
അഥ അഞ്ഞേഹി കമ്മേഹി, അജായിം വംസഭൂമിയം.

൧൨൭൪. “കോസമ്ബിയം സേട്ഠികുലേ, ഇദ്ധേ ഫീതേ മഹദ്ധനേ;

ഏകപുത്തോ മഹാരാജ, നിച്ചം സക്കതപൂജിതോ.

൧൨൩൫. “ഇത്ഥം മിത്തം അസേവിസ്സം, സഹായം സാതവേ രതം;
പണ്ഡിതം സുതസമ്പന്നം, സോ മം അത്ഥേ നിവേസയി.

൧൨൩൬. “ചാതുദ്ദസിം പഞ്ചദസിം, ബഹും രത്തിം ഉപാവസിം;
തം കമ്മം നിഹിതം അട്ഠാ, നിധീവ ഉദകന്തികേ.

൧൨൩൭. “അഥ പാപാന കമ്മാനം, യമേതം മഗധേ കതം;
ഫലം പരിയാഗ മം [പരിയാഗ തം (സീ॰), പരിയാഗതം (സ്യാ॰ പീ॰)]
പച്ഛാ, ഭുത്വാ ദുട്ഠവിസം യഥാ.

൧൨൩൮. “തതോ ചുതാഹം വേദേഹ, രോരുവേ നിരയേ ചിരം;
സകമ്മുനാ അപച്ചിസ്സം, തം സരം ന സുഖം ലഭേ.

൧൨൩൯. “ബഹുവസ്സഗണേ തത്ഥ, ഖേപയിത്വാ ബഹും ദുഖം;
ഭിന്നാഗതേ [ഭേണ്ണാകടേ (സീ॰ പീ॰)] അഹും രാജ, ഛഗലോ
ഉദ്ധതപ്ഫലോ [ഛകലോ ഉദ്ധിതപ്ഫലോ (സീ॰ പീ॰)].

൧൨൪൦. “സാതപുത്താ മയാ വൂള്ഹാ, പിട്ഠിയാ ച രഥേന ച;
തസ്സ കമ്മസ്സ നിസ്സന്ദോ, പരദാരഗമനസ്സ മേ.

൧൨൪൧. “തതോ ചുതാഹം വേദേഹ, കപി ആസിം ബ്രഹാവനേ;
നിലുഞ്ചിതഫലോ [നിലിച്ഛിതഫലോ (സീ॰ പീ॰)] യേവ, യൂഥപേന
പഗബ്ഭിനാ;
തസ്സ കമ്മസ്സ നിസ്സന്ദോ, പരദാരഗമനസ്സ മേ.

൧൨൪൨. “തതോ ചുതാഹം വേദേഹ, ദസ്സനേസു [ദസണ്ണേസു (സീ॰ പീ॰),
ദസന്നേസു (സ്യാ॰)] പസൂ അഹും;
നിലുഞ്ചിതോ ജവോ ഭദ്രോ, യോഗ്ഗം വൂള്ഹം ചിരം മയാ;
തസ്സ കമ്മസ്സ നിസ്സന്ദോ, പരദാരഗമനസ്സ മേ.

൧൨൪൩. “തതോ ചുതാഹം വേദേഹ, വജ്ജീസു കുലമാഗമാ;
നേവിത്ഥീ ന പുമാ ആസിം, മനുസ്സത്തേ സുദുല്ലഭേ;
തസ്സ കമ്മസ്സ നിസ്സന്ദോ, പരദാരഗമനസ്സ മേ.

൧൨൪൪. “തതോ ചുതാഹം വേദേഹ, അജായിം നന്ദനേ വനേ;
ഭവനേ താവതിംസാഹം, അച്ഛരാ കാമവണ്ണിനീ [വരവണ്ണിനീ (ക॰)].

൧൨൪൫. “വിചിത്തവത്ഥാഭരണാ, ആമുത്തമണികുണ്ഡലാ;
കുസലാ നച്ചഗീതസ്സ, സക്കസ്സ പരിചാരികാ.

൧൨൪൬. “തത്ഥ ഠിതാഹം വേദേഹ, സരാമി ജാതിയോ ഇമാ;
അനാഗതാപി സത്തേവ, യാ ഗമിസ്സം ഇതോ ചുതാ.

൧൨൪൭. “പരിയാഗതം തം കുസലം, യം മേ കോസമ്ബിയം കതം;
ദേവേ ചേവ മനുസ്സേ ച, സന്ധാവിസ്സം ഇതോ ചുതാ.

൧൨൪൮. “സത്ത ജച്ചോ [ജച്ചാ (സ്യാ॰ പീ॰)] മഹാരാജ, നിച്ചം സക്കതപൂജിതാ;

ഥീഭാവാപി ന മുച്ചിസ്സം, ഛട്ഠാ നിഗതിയോ [ഛട്ഠാ ഗതിയോ (സ്യാ॰)] ഇമാ.

൧൨൦൯. ‘‘സത്തമീ ച ഗതി ദേവ, ദേവപുത്തോ മഹിദ്ധികോ;
പുമാ ദേവോ ഭവിസ്സാമി [ഭവിസ്സതി (ക॰)], ദേവകായസ്മിമുത്തമോ.

൧൨൧൦. ‘‘അജ്ജാപി സന്താനമയം, മാലം ഗന്ഥേന്തി നന്ദനേ;
ദേവപുത്തോ ജവോ നാമ, യോ മേ മാലം പടിച്ഛതി.

൧൨൧൧. ‘‘മുഹുത്തോ വിയ സോ ദിബ്യോ, ഇധ വസ്സാനി സോളസ;
രത്തിന്ദിവോ ച സോ ദിബ്യോ, മാനുസിം സരദോസതം.

൧൨൧൨. ‘‘ഇതി കമ്മാനി അന്വേന്തി, അസങ്ഖേയ്യാപി ജാതിയോ;
കല്യാണം യദി വാ പാപം, ന ഹി കമ്മം വിനസ്സതി [പനസ്സതി (സീ॰ പീ॰)].

൧൨൧൩. ‘‘യോ ഇച്ഛേ പുരിസോ ഹോതും, ജാതിം ജാതിം [ജാതിജാതിം (സീ॰ പീ॰)] പുനപ്പുനം;
പരദാരം വിവജ്ജേയ്യ, ധോതപാദോവ കദ്ദമം.

൧൨൧൪. ‘‘യാ ഇച്ഛേ പുരിസോ ഹോതും, ജാതിം ജാതിം പുനപ്പുനം;
സാമികം അപചായേയ്യ, ഇന്ദംവ പരിചാരികാ.

൧൨൧൫. ‘‘യോ ഇച്ഛേ ദിബ്യഭോഗഞ്ച, ദിബ്ബമായും യസം സുഖം;
പാപാനി പരിവജ്ജേത്വാ [പരിവജ്ജേയ്യ (ക॰)], തിവിധം ധമ്മമാചരേ.

൧൨൧൬. ‘‘കായേന വാചാ മനസാ, അപ്പമത്തോ വിചക്ഖണോ;
അത്തനോ ഹോതി അത്ഥായ, ഇത്ഥീ വാ യദി വാ പുമാ.

൧൨൧൭. ‘‘യേ കേചിമേ മാനുജാ ജീവലോകേ, യസസ്സിനോ സബ്ബസമന്തഭോഗാ;
അസംസയം തേഹി പുരേ സുചിണ്ണം, കമ്മസ്സകാസേ പുഥു സബ്ബസത്താ.

൧൨൧൮. ‘‘ഇങ്ഘാനുചിന്തേസി സയമ്പി ദേവ, കുതോനിദാനാ തേ ഇമാ ജനിന്ദ;
യാ തേ ഇമാ അച്ഛരാസന്നികാസാ, അലങ്കതാ കഞ്ചനജാലഛന്നാ’’.

൧൨൧൯. ഇച്ചേവം പിതരം കഞ്ഞാ, രുചാ തോസേസി അങ്ഗതിം;
മൂള്ഹസ്സ മഗ്ഗമാചിക്ഖി, ധമ്മമക്ഖാസി സുബ്ബതാ.

൧൨൨൦. അഥാഗമാ ബ്രഹ്മലോകാ, നാരദോ മാനുസിം പജം;
ജമ്ബുദീപം അവേക്ഖന്തോ, അദ്ദാ രാജാനമങ്ഗതിം.

൧൨൨൧. ‘‘തതോ പതിട്ഠാ പാസാദേ, വേദേഹസ്സ പുരത്ഥതോ [പുരക്ഖതോ (സ്യാ॰ ക॰)];
തഞ്ച ദിസ്വാനാനുപ്പത്തം, രുചാ ഇസിമവന്ദഥ.

൧൨൨൨. ‘‘അഥാസനമ്ഹാ ഓരുയ്ഹ, രാജാ ബ്യഥിതമാനസോ [ബ്യമ്ഹിതമാനസോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
നാരദം പരിപുച്ഛന്തോ, ഇദം വചനമബ്രവി.

൧൨൨൩. ‘‘കുതോ നു ആഗച്ഛസി ദേവവണ്ണി, ഓഭാസയം സബ്ബദിസാ [സംവരിം (സീ॰ പീ॰)] ചന്ദിമാവ;

അക്ഖാഹി മേ പുച്ഛിതോ നാമഗോത്തം, കഥം തം ജാനന്തി മനുസ്സലോകേ''.

൨൮൩. ''അഹഞ്ഹി ദേവതോ ഇദാനി ഏമി, ഓഭാസയം സബ്ബദിസാ [സംവരിം (സീ॰ പീ॰)] ചന്ദിമാവ;
അക്ഖാമി തേ പുച്ഛിതോ നാമഗോത്തം, ജാനന്തി മം നാരദോ കസ്സപോ ച''.

൨൮൪. ''അച്ഛേരരൂപം തവ [വത (സീ॰ പീ॰)] യാദിസഞ്ച, വേഹായസം ഗച്ഛസി തിട്ഠസീ ച;
പുച്ഛാമി തം നാരദ ഏതമത്ഥം, അഥ കേന വണ്ണേന തവായമിദ്ധി''.

൨൮൫. ''സച്ചഞ്ച ധമ്മോ ച ദമോ ച ചാഗോ, ഗുണാ മമേതേ പകതാ പുരാണാ;
തേഹേവ ധമ്മേഹി സുസേവിതേഹി, മനോജവോ യേന കാമം ഗതോസ്മി''.

൨൮൬. ''അച്ഛേരമാചിക്ഖസി പുഞ്ഞസിദ്ധിം, സചേ ഹി ഏതേഹി [ഏതേ ത്വം (സീ॰ പീ॰)] യഥാ വദേസി;
പുച്ഛാമി തം നാരദ ഏതമത്ഥം, പുട്ഠോ ച മേ സാധു വിയാകരോഹി''.

൨൮൭. ''പുച്ഛസ്സു മം രാജ തവേസ അത്ഥോ, യം സംസയം കുരുസേ ഭൂമിപാല;
അഹം തം നിസ്സംസയതം ഗമേമി, നയേഹി ഞായേഹി ച ഹേതുഭീ ച''.

൨൮൮. ''പുച്ഛാമി തം നാരദ ഏതമത്ഥം, പുട്ഠോ ച മേ നാരദ മാ മുസാ ഭണി;
അത്ഥി നു ദേവാ പിതരോ നു അത്ഥി, ലോകോ പരോ അത്ഥി ജനോ യമാഹു''.

൨൮൯. ''അത്ഥേവ ദേവാ പിതരോ ച അത്ഥി, ലോകോ പരോ അത്ഥി ജനോ യമാഹു;
കാമേസു ഗിദ്ധാ ച നരാ പമൂള്ഹാ, ലോകം പരം ന വിദൂ മോഹയുത്താ''.

൨൯൦. ''അത്ഥീതി ചേ നാരദ സദ്ദഹാസി, നിവേസനം പരലോകേ മതാനം;
ഇധേവ മേ പഞ്ച സതാനി ദേഹി, ദസ്സാമി തേ പരലോകേ സഹസ്സം''.

൨൯൧. ''ദജ്ജേമു ഖോ പഞ്ച സതാനി ഭോതോ, ജഞ്ഞാമു ചേ സീലവന്തം വദഞ്ഞും [വതഞ്ഞും (ക॰)];
ലുദ്ദം തം ഭോന്തം നിരയേ വസന്തം, കോ ചോദയേ പരലോകേ സഹസ്സം.

൨൯൨. ''ഇധേവ യോ ഹോതി അധമ്മസീലോ [അകമ്മസീലോ (പീ॰)], പാപാചാരോ അലസോ ലുദ്ദകമ്മോ;
ന പണ്ഡിതാ തസ്മിം ഇണം ദദന്തി, ന ഹി ആഗമോ ഹോതി തഥാവിധമ്ഹാ.

൨൯൩. ''ദക്ഖഞ്ച പോസം മനുജാ വിദിത്വാ, ഉട്ഠാനകം [ഉട്ഠാഹകം (സീ॰)] സീലവന്തം വദഞ്ഞും;
സയമേവ ഭോഗേഹി നിമന്തയന്തി, കമ്മം കരിത്വാ പുന മാഹരേസി''.

൧൮൯. “ഞ്ഞതോ ചുതോ [ഗതോ (സീ॰ പീ॰)] ദക്ഖസി തത്ഥ രാജ,
കാകോലസങ്ഘേഹി വികസ്സമാനം [കാകോളസങ്ഘേഹിപി കഡ്ഢമാനം (സീ॰ പീ॰)];
തം ഖജ്ജമാനം നിരയേ വസന്തം, കാകേഹി ഗിജ്ഝേഹി ച സേനകേഹി [സോണകേഹി (സ്യാ॰ ക॰)];
സഞ്ഛിന്നഗത്തം രുഹിരം സവന്തം, കോ ചോദയേ പരലോകേ സഹസ്സം.

൧൯൦. “അന്ധംതമം തത്ഥ ന ചന്ദസൂരിയാ, നിരയോ സദാ തുമുലോ ഘോരരൂപോ;
സാ നേവ രത്തീ ന ദിവാ പഞ്ഞായതി, തഥാവിധേ കോ വിചരേ ധനത്ഥികോ.

൧൯൧. “സബലോ ച സാമോ ച ദുവേ സുവാനാ, പവദ്ധകായാ ബലിനോ മഹന്താ;
ഖാദന്തി ദന്തേഹി അയോമയേഹി, ഇതോ പണുന്നം പരലോകപത്തം [പരലോകേ പതന്തം (ക॰)].

൧൯൨. “തം ഖജ്ജമാനം നിരയേ വസന്തം, ലുദ്ദേഹി വാളേഹി അഘമ്മിഗേഹി ച;
സഞ്ഛിന്നഗത്തം രുഹിരം സവന്തം, കോ ചോദയേ പരലോകേ സഹസ്സം.

൧൯൩. “ഉസൂഹി സത്തീഹി ച സുനിസിതാഹി, ഹനന്തി വിജ്ഝന്തി ച പച്ചമിത്താ [പോഥയന്തി (ക॰)];
കാളൂപകാളാ നിരയമ്ഹി ഘോരേ, പുബ്ബേ നരം ദുക്കടകമ്മകാരിം.

൧൯൪. “തം ഹഞ്ഞമാനം നിരയേ വജന്തം, കുച്ഛിസ്മിം പസ്സസ്മിം വിപ്ഫാലിതൂദരം;
സഞ്ഛിന്നഗത്തം രുഹിരം സവന്തം, കോ ചോദയേ പരലോകേ സഹസ്സം.

൧൯൫. “സത്തീ ഉസൂ തോമരഭിണ്ഡിവാലാ, വിവിധാവുധാ വസ്സന്തി തത്ഥ ദേവാ;
പതന്തി അങ്ഗാരമിവച്ചിമന്തോ, സിലാസനീ വസ്സതി ലുദ്ദകമ്മേ.

൧൯൬. “ഉണ്ഹോ ച വാതോ നിരയമ്ഹി ദുസ്സഹോ, ന തമ്ഹി സുഖം ലബ്ഭതി [സേതി (ക॰)] ഇത്തരമ്പി;
തം തം വിധാവന്തമലേനമാതുരം, കോ ചോദയേ പരലോകേ സഹസ്സം.

൧൯൭. “സന്ധാവമാനമ്പി [സന്ധാവമാനം തം (സീ॰ പീ॰)] രഥേസു യുത്തം, സജോതിഭൂതം പഥവിം കമന്തം;
പതോദലട്ഠീഹി സുചോദയന്തം [സുചോദിയന്തം (സീ॰ പീ॰)], കോ ചോദയേ പരലോകേ സഹസ്സം.

൧൯൮. “തമാരുഹന്തം ഖുരസഞ്ചിതം ഗിരിം, വിഭിംസനം പജ്ജലിതം ഭയാനകം;
സഞ്ഛിന്നഗത്തം രുഹിരം സവന്തം, കോ ചോദയേ പരലോകേ സഹസ്സം.

൧൯൬൫. “അങ്ഗാരുഹന്തം പബ്ബതസന്നികാസം, അങ്ഗാരരാസിം ജലിതം ഭയാനകം;
സുദഡ്ഢഗത്തം കപണം രുദന്തം, കോ ചോദയേ പരലോകേ സഹസ്സം.

൧൯൬൬. “അബ്ഭകൂടസമാ ഉച്ചാ, കണ്ടകനിചിതാ [കണ്ടകാപചിതാ (സീ॰ പീ॰), കണ്ടകാഹിചിതാ (സ്യാ॰)] ദുമാ;
അയോമയേഹി തിക്ഖേഹി, നരലോഹിതപായിഭി.

൧൯൬൭. “തമാരുഹന്തി നാരിയോ, നരാ ച പരദാരഗൂ;
ചോദിതാ സത്തിഹത്ഥേഹി, യമനിദ്ദേസകാരിഭി.

൧൯൬൮. “തമാരുഹന്തം നിരയം, സിമ്ബലിം രുഹിരമക്ഖിതം;
വിദഡ്ഢകായം [വിദുട്ഠകായം (പീ॰)] വിതചം, ആതുരം ഗാള്ഹവേദനം.

൧൯൬൯. “പസ്സസന്തം മുഹും ഉണ്ഹം, പുബ്ബകമ്മാപരാധികം;
ദുമഗ്ഗേ വിതചം ഗത്തം [ദുമഗ്ഗവിടപഗ്ഗതം (സീ॰)], കോ തം യാചേയ്യ തം ധനം.

൧൯൭൦. “അബ്ഭകൂടസമാ ഉച്ചാ, അസിപത്താചിതാ ദുമാ;
അയോമയേഹി തിക്ഖേഹി, നരലോഹിതപായിഭി.

൧൯൭൧. “തമാരുഹന്തം അസിപത്തപാദപം, അസീഹി തിക്ഖേഹി ച ഛിജ്ജമാനം [പഭിജ്ജമാനം (ക॰)];
സഞ്ഛിന്നഗത്തം രുഹിരം സവന്തം, കോ ചോദയേ പരലോകേ സഹസ്സം.

൧൯൭൨. “തതോ നിക്ഖന്തമത്തം തം, അസിപത്താചിതാ ദുമാ [അസിപത്തനിരയാ ദുഖാ (സീ॰ പീ॰)];
സമ്പതിതം വേതരണിം, കോ തം യാചേയ്യ തം ധനം.

൧൯൭൩. “ഖരാ ഖരോദകാ [ഖാരോദികാ (സീ॰), ഖരോദികാ (പീ॰)] തത്താ, ദുഗ്ഗാ വേതരണീ നദീ;
അയോപോക്ഖരസഞ്ഛന്നാ, തിക്ഖാ പത്തേഹി സന്ദതി.

൧൯൭൪. “തത്ഥ സഞ്ഛിന്നഗത്തം തം, വുയ്ഹന്തം രുഹിരമക്ഖിതം;
വേതരഞ്ഞേ അനാലമ്ബേ, കോ തം യാചേയ്യ തം ധനം’’.

൧൯൭൫. “വേധാമി രുക്ഖോ വിയ ഛിജ്ജമാനോ, ദിസം ന ജാനാമി പമൂള്ഹസഞ്ഞോ;
ഭയാനുതപ്പാമി മഹാ ച മേ ഭയാ, സുത്വാന കഥാ [ഗാഥാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] തവ ഭാസിതാ ഇസേ.

൧൯൭൬. “ആദിത്തേ വാരിമജ്ഝംവ, ദീപംവോഘേ മഹണ്ണവേ;
അന്ധകാരേവ പജ്ജോതോ, ത്വം നോസി സരണം ഇസേ.

൧൯൭൭. “അത്ഥഞ്ച ധമ്മം അനുസാസ മം ഇസേ, അതീതമദ്ധാ അപരാധിതം മയാ;
ആചിക്ഖ മേ നാരദ സുദ്ധിമഗ്ഗം, യഥാ അഹം നോ നിരയം പതേയ്യം’’.

൧൯൭൮.

“യഥാ അഹു ധതരട്ഠോ ( ) [ഏത്ഥ കിഞ്ചി ഊനം വിയ ദിസ്സതി],
വേസ്സാമിത്തോ അട്ഠകോ യാമതഗ്ഗി;
ഉസിന്ദരോ ചാപി സിവീ ച രാജാ, പരിചാരകാ സമണബ്രാഹ്മണാനം.

൨൩൬൯. “ഏതേ ചഞ്ഞേ ച രാജാനോ, യേ സഗ്ഗവിസയം [സക്കവിസയം (സീ॰ പീ॰)] ഗതാ;
അധമ്മം പരിവജ്ജേത്വാ, ധമ്മം ചര മഹീപതി.

൨൩൭൦. “അന്നഹത്ഥാ ച തേ ബ്യമ്ഹേ, ഘോസയന്തു പുരേ തവ;
കോ ഛാതോ കോ ച തസിതോ, കോ മാലം കോ വിലേപനം;
നാനാരത്താനം വത്ഥാനം, കോ നഗ്ഗോ പരിദഹിസ്സതി.

൨൩൭൧. “കോ പന്ഥേ ഛത്തമാനേതി [ഛത്ത’മാദേതി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], പാദുകാ ച മുദൂ സുഭാ;
ഇതി സായഞ്ച പാതോ ച, ഘോസയന്തു പുരേ തവ.

൨൩൭൨. “ജിണ്ണം പോസം ഗവസ്സഞ്ച, മാസ്സു യുഞ്ജ യഥാ പുരേ;
പരിഹാരഞ്ച ദജ്ജാസി, അധികാരകതോ ബലീ.

൨൩൭൩. “കായോ തേ രഥസഞ്ഞാതോ, മനോസാരഥികോ ലഹു;
അവിഹിംസാസാരിതക്ഖോ, സംവിഭാഗപടിച്ഛദോ.

൨൩൭൪. “പാദസഞ്ഞമനേമിയോ, ഹത്ഥസഞ്ഞമപക്ഖരോ;
കുച്ഛിസഞ്ഞമനബ്ഭന്തോ, വാചാസഞ്ഞമകൂജനോ.

൨൩൭൫. “സച്ചവാക്യസമത്തങ്ഗോ, അപേസുഞ്ഞസുസഞ്ഞതോ;
ഗിരാസഖിലനേലങ്ഗോ, മിതഭാണിസിലേസിതോ.

൨൩൭൬. “സദ്ധാലോഭസുസങ്ഖാരോ, നിവാതഞ്ജലികുബ്ബരോ;
അഥദ്ധതാനതീസാകോ [അത്ഥദ്ധതാനതീസാകോ (സീ॰ പീ॰)], സീലസംവരനന്ധനോ.

൨൩൭൭. “അക്കോധനമനുഗ്ഘാതീ, ധമ്മപണ്ഡരഛത്തകോ;
ബാഹുസച്ചമപാലമ്ബോ, ഠിതചിത്തമുപാധിയോ [ധിതിചിത്തമുപാധിയോ (ക॰)].

൨൩൭൮. “കാലഞ്ഞുതാചിത്തസാരോ, വേസാരജ്ജതിദണ്ഡകോ;
നിവാതവുത്തിയോത്തകോ [നിവാതവുത്തിയോത്തങ്ഗോ (ക॰)], അനതിമാനയുഗോ ലഹു.

൨൩൭൯. “അലീനചിത്തസന്ഥാരോ , വുദ്ധിസേവീ രജോഹതോ;
സതി പതോദോ ധീരസ്സ, ധിതി യോഗോ ച രസ്മിയോ.

൨൩൮൦. “മനോ ദന്തം പഥം നേതി [പഥ’ന്വേതി (സീ॰ പീ॰)], സമദന്തേഹി വാഹിഭി;
ഇച്ഛാ ലോഭോ ച കുമ്മഗ്ഗോ, ഉജുമഗ്ഗോ ച സംയമോ.

൨൩൮൧. “രൂപേ സദ്ദേ രസേ ഗന്ധേ, വാഹനസ്സ പധാവതോ;
പഞ്ഞാ ആകോടനീ രാജ, തത്ഥ അത്താവ സാരഥി.

൧൩൪൨. ‘‘അഥ ച ഏതേന യാനേന, സമചരിയാ ദള്ഹാ ധിതി;
സബ്ബകാമദുഹോ രാജ, ന ജാതു നിരയം വജേ’’.

൧൩൪൩. ‘‘അലാതോ ദേവദത്തോസി, സുനാമോ ആസി ഭദ്ദജി;
വിജയോ സാരിപുത്തോസി, മോഗ്ഗല്ലാനോസി ബീജകോ.

൧൩൪൪. ‘‘സുനക്ഖത്തോ ലിച്ഛവിപുത്തോ, ഗുണോ ആസി അചേലകോ;
ആനന്ദോ സാ രുചാ ആസി, യാ രാജാനം പസാദയി.

൧൩൪൫. ‘‘ഉരുവേളകസ്സപോ രാജാ, പാപദിട്ഠി തദാ അഹു;
മഹാബ്രഹ്മാ ബോധിസത്തോ, ഏവം ധാരേഥ ജാതക’’ന്തി.

മഹാനാരദകസ്സപജാതകം അട്ഠമം.

൫൪൬. വിധുരജാതകം (൯)

ദോഹളകണ്ഡം

൧൩൪൬. ‘‘പണ്ഡു കിസിയാസി ദുബ്ബലാ, വണ്ണരൂപം [വണ്ണരൂപേ (ക॰)] നതവേദിസം പുരേ;
വിമലേ അക്ഖാഹി പുച്ഛിതാ, കീദിസീ തുയ്ഹം സരീരവേദനാ’’.

൧൩൪൭. ‘‘ധമ്മോ മനുജേസു മാതീനം [മാതിനം (സീ॰ പീ॰)], ദോഹളോ നാമ ജനിന്ദ വുച്ചതി;
ധമ്മാഹതം നാഗകുഞ്ജര, വിധുരസ്സ ഹദയാഭിപത്ഥയേ’’.

൧൩൪൮. ‘‘ചന്ദം ഖോ ത്വം ദോഹളായസി, സൂരിയം വാ അഥ വാപി മാലുതം;
ദുല്ലഭഞ്ഹി [ദുല്ലഭേ (സീ॰ പീ॰)] വിധുരസ്സ ദസ്സനം [ദസ്സനേ (സീ॰ പീ॰)], കോ വിധുരമിധ മാനയിസ്സതി’’.

൧൩൪൯. ‘‘കിന്നു താത തുവം പജ്ഝായസി, പദുമം ഹത്ഥഗതംവ തേ മുഖം;
കിന്നു ദുമ്മനരൂപോസി ഇസ്സര, മാ ത്വം സോചി അമിത്തതാപന’’.

൧൩൫൦. ‘‘മാതാ ഹി തവ ഇരന്ധതി [ഇരന്ദതി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], വിധുരസ്സ ഹദയം ധനിയതി;
ദുല്ലഭഞ്ഹി വിധുരസ്സ ദസ്സനം, കോ വിധുരമിധ മാനയിസ്സതി’’.

൧൩൫൧. ‘‘തസ്സ ഭത്തുപരിയേസനം [ഭത്തുപരിയേസനം (സീ॰ പീ॰)] ചര, യോ വിധുരമിധ മാനയിസ്സതി’’;
‘‘പിതുനോ ച സാ സുത്വാന വാക്യം, രത്തിം നിക്ഖമ്മ അവസ്സുതിം ചരി’’.

൧൩൫൨. ‘‘കേ ഗന്ധബ്ബേ രക്ഖസേ ച നാഗേ, കേ കിമ്പുരിസേ ചാപി മാനുസേ;
കേ പണ്ഡിതേ സബ്ബകാമദദേ [സബ്ബകാമദേ (സീ॰ പീ॰)], ദീഘരത്തം ഭത്താ മേ ഭവിസ്സതി’’.

൧൩൫൩. ‘‘അസ്സാസ ഹേസ്സാമി തേ പതി, ഭത്താ തേ ഹേസ്സാമി അനിന്ദലോചനേ;
പഞ്ഞാ ഹി മമം തഥാവിധാ, അസ്സാസ ഹേസ്സസി ഭരിയാ മമ.

൧൩൫൪. ‘‘അവചാസി പുണ്ണകം ഇരന്ധതീ [ഇരന്ദതീ (സീ॰ പീ॰)], പുബ്ബപഥാനുഗതേന ചേതസാ;
ഏഹി ഗച്ഛാമ പിതു മമന്തികേ [പിതു മമ സന്തികം (ക॰)], ഏസോവ തേ ഏതമത്ഥം പവക്ഖതി.

൧൩൮൫. “അലങ്കതാ സുവസനാ, മാലിനീ ചന്ദനുസ്സദാ;
യക്ഖം ഹത്ഥേ ഗഹേത്വാന, പിതുസന്തികുപാഗമി”.

൧൩൮൬. “നാഗവര വചോ സുണോഹി മേ, പതിരൂപം പടിപജ്ജ സുങ്കിയം;
പത്ഥേമി അഹം ഇരന്ധതിം, തായ സമങ്ഗിം കരോഹി മം തുവം.

൧൩൮൭. “സതം ഹത്ഥീ സതം അസ്സാ, സതം അസ്സതരീരഥാ;
സതം വലഭിയോ പുണ്ണാ, നാനാരത്നസ്സ കേവലാ;
തേ നാഗ പടിപജ്ജസ്സു, ധീതരം ദേഹിരന്ധതിം”.

൧൩൮൮. “യാവ ആമന്തയേ ഞാതീ, മിത്തേ ച സുഹദജ്ജനേ [സുഹദംജനം (സീ॰ പീ॰)];
അനാമന്ത കതം കമ്മം, തം പച്ഛാ അനുതപ്പതി”.

൧൩൮൯. തതോ സോ വരുണോ നാഗോ, പവിസിത്വാ നിവേസനം;
ഭരിയം ആമന്തയിത്വാന, ഇദം വചനമബ്രവി.

൧൩൯൦. “അയം സോ പുണ്ണകോ യക്ഖോ, യാചതീ മം ഇരന്ധതിം;
ബഹുനാ വിത്തലാഭേന, തസ്സ ദേമ പിയം മമം”.

൧൩൯൧. “ന ധനേന ന വിത്തേന, ലബ്ഭാ അമ്ഹം ഇരന്ധതീ;
സചേ ച ഖോ ഹദയം പണ്ഡിതസ്സ, ധമ്മേന ലദ്ധാ ഇധ മാഹരേയ്യ;
ഏതേന വിത്തേന കുമാരി ലബ്ഭാ, നാഞ്ഞം ധനം ഉത്തരി പത്ഥയാമ”.

൧൩൯൨. തതോ സോ വരുണോ നാഗോ, നിക്ഖമിത്വാ നിവേസനാ;
പുണ്ണകാമന്തയിത്വാന, ഇദം വചനമബ്രവി.

൧൩൯൩. “ന ധനേന ന വിത്തേന, ലബ്ഭാ അമ്ഹം ഇരന്ധതീ;
സചേ തുവം ഹദയം പണ്ഡിതസ്സ, ധമ്മേന ലദ്ധാ ഇധ മാഹരേസി;
ഏതേന വിത്തേന കുമാരി ലബ്ഭാ, നാഞ്ഞം ധനം ഉത്തരി പത്ഥയാമ”.

൧൩൯൪. “യം പണ്ഡിതോത്യേകേ വദന്തി ലോകേ, തമേവ ബാലോതി പുനാഹു അഞ്ഞേ;
അക്ഖാഹി മേ വിപ്പവദന്തി ഏത്ഥ, കം പണ്ഡിതം നാഗ തുവം വദേസി”.

൧൩൯൫. “കോരബ്യരാജസ്സ ധനഞ്ചയസ്സ [ധനഞ്ജയസ്സ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], യദി തേ സുതോ വിധുരോ നാമ കത്താ;
ആനേഹി തം പണ്ഡിതം ധമ്മലദ്ധാ, ഇരന്ധതീ പദചരാ [പദ്ധചരാ (സീ॰ പീ॰), പട്ഠചരാ (സ്യാ॰ ക॰)] തേ ഹോതു.

൧൩൯൬. “ഇദഞ്ച സുത്വാ വരുണസ്സ വാക്യം, ഉട്ഠായ യക്ഖോ പരമപ്പതീതോ;
തത്ഥേവ സന്തോ പുരിസം അസംസി, ആനേഹി ആജഞ്ഞമിധേവ യുത്തം.

൧൩൯൭. “ജാതരൂപമയാ കണ്ണാ, കാചമ്ഹിചമയാ [കാചമ്ഹമയാ (സീ॰), കാചമ്ഭമയാ (പീ॰)] ഖുരാ;
ജമ്ബോനദസ്സ പാകസ്സ, സുവണ്ണസ്സ ഉരച്ഛദോ”.

൧൩൯൮. “ദേവവാഹവഹം യാനം, അസ്സമാരുയ്ഹ പുണ്ണകോ;

അലങ്കതോ കപ്പിതകേസമസ്സു, പക്കാമി വേഹായസമന്തലിക്ഖേ [അന്തലിക്ഖം (ക॰)].

൧൬൩൯. “സോ പുണ്ണകോ കാമരാഗേന [കാമവേഗേന (സീ॰ പീ॰)] ഗിദ്ധോ,
ഇരന്ധതിം നാഗകഞ്ഞം ജിഗീസം [ജിഗിംസം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
ഗന്ത്വാന തം ഭൂതപതിം യസസ്സിം, ഇച്ചബ്രവീ വേസ്സവണം കുവേരം.

൧൬൪൦. “ഭോഗവതീ നാമ മന്ദിരേ, വാസാ ഹിരഞ്ഞവതീതി വുച്ചതി;
നഗരേ നിമ്മിതേ കഞ്ചനമയേ, മണ്ഡലസ്സ ഉരഗസ്സ നിട്ഠിതം.

൧൬൪൧. “അട്ടാലകാ ഓട്ഠഗീവിയോ, ലോഹിതങ്കസ്സ മസാരഗല്ലിനോ;
പാസാദേത്ഥ സിലാമയാ, സോവണ്ണരതനേഹി ഛാദിതാ.

൧൬൪൨. “അമ്ബാ തിലകാ ച ജമ്ബുയോ, സത്തപണ്ണാ മുചലിന്ദകേതകാ;
പിയങ്ഗു [പിയകാ (സീ॰ പീ॰), പിയങ്ഗുകാ (സ്യാ॰)] ഉദ്ദാലകാ സഹാ,
ഉപരിഭദ്ദകാ സിന്ദുവാരകാ [ഭിന്ദുവാരിതാ (സ്യാ॰ പീ॰), ഭിന്ധവാരിതാ (ക॰)].

൧൬൪൩. “ചമ്പേയ്യകാ നാഗമല്ലികാ, ഭഗിനീമാലാ അഥ മേത്ഥ കോലിയാ;
ഏതേ ദുമാ പരിണാമിതാ, സോഭയന്തി ഉരഗസ്സ മന്ദിരം [മന്ദിരേ (സ്യാ॰ ക॰)].

൧൬൪൪. “ഖജ്ജുരേത്ഥ സിലാമയാ, സോവണ്ണധുവപുപ്ഫിതാ ബഹൂ;
യത്ഥ വസതോ പപാതികോ, നാഗരാജാ വരുണോ മഹിദ്ധികോ.

൧൬൪൫. “തസ്സ കോമാരികാ ഭരിയാ, വിമലാ കഞ്ചനവേല്ലിവിഗ്ഗഹാ;
കാലാ തരുണാവ ഉഗ്ഗതാ, പുചിമന്ദത്ഥനീ ചാരുദസ്സനാ.

൧൬൪൬. “ലാഖാരസരത്തസുച്ഛവീ , കണികാരാവ നിവാതപുപ്ഫിതാ
[കണികാരോവ നിവാതപുപ്ഫിതോ (സീ॰ പീ॰)];
തിദിവോകചരാവ അച്ഛരാ, വിജ്ജുവബ്ഭഘനാ വിനിസ്സടാ.

൧൬൪൭. “സാ ദോഹളിനീ സുവിമ്ഹിതാ, വിധുരസ്സ ഹദയം ധനിയതി;
തം തേസം ദേമി ഇസ്സര, തേന തേ ദേന്തി ഇരന്ധതിം മമം”.

൧൬൪൮. “സോ പുണ്ണകോ ഭൂതപതിം യസസ്സിം, ആമന്തയ വേസ്സവണം കുവേരം;
തത്ഥേവ സന്തോ [സന്തം (പീ॰)] പുരിസം അസംസി, ആനേഹി ആജഞ്ഞമിധേവ യുത്തം.

൧൬൪൯. “ജാതരൂപമയാ കണ്ണാ, കാചമ്ഹിചമയാ ഖുരാ;
ജമ്ബോനദസ്സ പാകസ്സ, സുവണ്ണസ്സ ഉരച്ഛദോ.

൧൬൫൦. “ദേവവാഹവഹം യാനം, അസ്സമാരുയ്ഹ പുണ്ണകോ;
അലങ്കതോ കപ്പിതകേസമസ്സു, പക്കാമി വേഹായസമന്തലിക്ഖേ”.

൧൬൫൧. “സോ അഗ്ഗമാ രാജഗഹം സുരമ്മം, അങ്ഗസ്സ രഞ്ഞോ നഗരം ദുരായുതം
[ദുരാസദം (സ്യാ॰)];
പഹൂതഭക്ഖം ബഹുഅന്നപാനം, മസക്കസാരം വിയ വാസവസ്സ.

൧൬൫൨. “മയൂരകോഞ്ചാഗണസമ്പഘുട്ഠം, ദിജാഭിഘുട്ഠം ദിജസങ്ഘസേവിതം;

നാനാസകുന്താഭിരുദം സുവങ്ഗണം [സുഭങ്ഗണം (സീ॰ പീ॰)],
പുപ്ഫാഭികിണ്ണം ഹിമവംവ പബ്ബതം.

൧൩൬൨. ''ന്ഹാ പുണ്ണകോ വേപുലമാഭിരൂഹി [വേപുല്ലമാഭിരുച്ഛി (സീ॰ പീ॰)],
സിലുച്ചയം കിമ്പുരിസാനുചിണ്ണം;
അന്വേസമാനോ മണിരതനം ഉളാരം, തമദ്ദസാ പബ്ബതകൂടമജ്ഝേ.

൧൩൬൩. ''ദിസ്വാ മണിം പഭസ്സരം ജാതിമന്തം [ജാതിവന്തം (സീ॰ സ്യാ॰)],
മനോഹരം [ധനാഹരം (സീ॰ പീ॰ ക॰)] മണിരതനം ഉളാരം;
ദദ്ദല്ലമാനം യസസാ യസസ്സിനം, ഓഭാസതീ വിജ്ജുരിവന്തലിക്ഖേ.

൧൩൬൪. ''തമഗ്ഗഹീ വേളുരിയം മഹഗ്ഘം, മനോഹരം നാമ മഹാനുഭാവം;
ആജഞ്ഞമാരുയ്ഹ മനോമവണ്ണോ, പക്കാമി വേഹായസമന്തലിക്ഖേ.

൧൩൬൫. ''സോ അഗ്ഗമാ [അഗമാ (സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] നഗരമിന്ദപത്ഥം,
ഓരുയ്ഹുപാഗച്ഛി സഭം കുരൂനം;
സമാഗതേ ഏകസതം സമഗ്ഗേ, അവ്ഹേത്ഥ യക്ഖോ അവികമ്പമാനോ.

൧൩൬൬. ''കോ നീധ രഞ്ഞം വരമാഭിജേതി, കമാഭിജേയ്യാമ വരദ്ധനേന
[വരംധനേന (സീ॰ പീ॰)];
കമനുത്തരം രതനവരം ജിനാമ, കോ വാപി നോ ജേതി വരദ്ധനേന''.

൧൩൬൭. ''കുഹിം നു രട്ഠേ തവ ജാതിഭൂമി, ന കോരബ്യസ്സേവ വചോ തവേദം;
അഭീതോസി [അഭിഭോസി (സീ॰ പീ॰)] നോ വണ്ണനിഭായ സബ്ബേ,
അക്ഖാഹി മേ നാമഞ്ച ബന്ധവേ ച''.

൧൩൬൮. ''കച്ചായനോ മാണവകോസ്മി രാജ, അനൂനനാമോ ഇതി മവ്ഹയന്തി;
അങ്ഗേസു മേ ഞാതയോ ബന്ധവാ ച, അക്ഖേന ദേവസ്മി
ഇധാനുപത്തോ''.

൧൩൬൯. ''കിം മാണവസ്സ രതനാനി അത്ഥി, യേ തം ജിനന്തോ ഹരേ
അക്ഖധുത്തോ;
ബഹൂനി രഞ്ഞോ രതനാനി അത്ഥി, തേ ത്വം ദലിദ്ദോ കഥമവ്ഹയേസി''.

൧൩൭൦. ''മനോഹരോ നാമ മണീ മമായം, മനോഹരം മണിരതനം ഉളാരം;
ഇമഞ്ച ആജഞ്ഞമമിത്തതാപനം, ഏതം മേ ജിനിത്വാ ഹരേ
അക്ഖധുത്തോ''.

൧൩൭൧. ''ഏകോ മണീ മാണവ കിം കരിസ്സതി, ആജാനിയേകോ പന കിം
കരിസ്സതി;
ബഹൂനി രഞ്ഞോ മണിരതനാനി അത്ഥി, ആജാനിയാ വാതജവാ
അനപ്പകാ''.

ദോഹളകണ്ഡം നാമ.

മണികണ്ഡം

൧൩൭൨. ''ഇദഞ്ച മേ മണിരതനം, പസ്സ ത്വം ദിപദുത്തമ;
ഇത്ഥീനം വിഗ്ഗഹാ ചേത്ഥ, പുരിസാനഞ്ച വിഗ്ഗഹാ.

൧൩൭൩. ''മിഗാനം വിഗ്ഗഹാ ചേത്ഥ, സകുണാനഞ്ച വിഗ്ഗഹാ;

നാഗരാജാ സുപണ്ണാ ച [നാഗരാജേ സുപണ്ണേ ച (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)],
മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൬൫. “ഹത്ഥാനീകം രഥാനീകം, അസ്സേ പത്തീ ച വമ്മിനേ [ധജാനി ച (പീ॰)];
ചതുരങ്ഗിനിമം സേനം, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൬൬. “ഹത്ഥാരോഹേ അനീകട്ഠേ, രഥികേ പത്തികാരകേ;
ബലഗ്ഗാനി വിയൂള്ഹാനി [വിയൂഹാനി (സ്യാ॰ ക॰)], മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൬൭. “പുരം ഉദ്ധാപസമ്പന്നം [ഉദ്ദാപസമ്പന്നം (സീ॰ പീ॰), അട്ടാലസമ്പന്നം (സ്യാ॰)], ബഹുപാകാരതോരണം;
സിങ്ഘാടകേസു ഭൂമിയോ, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൬൮. “എസികാ പരിഖായോ ച, പലിഖം അഗ്ഗളാനി ച;
അട്ടാലകേ ച ദ്വാരേ ച, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൬൯. “പസ്സ തോരണമഗ്ഗേസു, നാനാദിജാ ഗണാ ബഹൂ;
ഹംസാ കോഞ്ചാ മയൂരാ ച, ചക്കവാകാ ച കുക്കുഹാ.

൧൭൦. “കുണാലകാ ബഹൂ ചിത്രാ, സിഖണ്ഡീ ജീവജീവകാ;
നാനാദിജഗണാകിണ്ണം, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൭൧. “പസ്സ നഗരം സുപാകാരം, അബ്ഭുതം ലോമഹംസനം;
സമുസ്സിതധജം രമ്മം, സോണ്ണവാലുകസന്ഥതം.

൧൭൨. “പസ്സേത്ഥ [പസ്സ ത്വം (സീ॰ പീ॰)] പണ്ണസാലായോ, വിഭത്താ ഭാഗസോ മിതാ;
നിവേസനേ നിവേസേ ച, സന്ധിബ്യൂഹേ പഥദ്ധിയോ.

൧൭൩. “പാനാഗാരേ ച സോണ്ഡേ ച, സൂനാ [സൂണാ (സീ॰ പീ॰), സുദ്ദാ (സ്യാ॰ ക॰)] ഓദനിയാ ഘരാ;
വേസീ ച ഗണികായോ ച, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൭൪. “മാലാകാരേ ച രജകേ, ഗന്ധികേ അഥ ദുസ്സികേ;
സുവണ്ണകാരേ മണികാരേ, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൭൫. “ആളാരികേ ച സൂദേ ച, നടനാടകഗായിനോ;
പാണിസ്സരേ കുമ്ഭഥൂനികേ, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൭൬. “പസ്സ ഭേരീ മുദിങ്ഗാ ച, സങ്ഖാ പണവദിന്ദിമാ;
സബ്ബഞ്ച താളാവചരം, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൭൭. “സമ്മതാലഞ്ച വീണഞ്ച, നച്ചഗീതം സുവാദിതം;
തൂരിയതാളിതസങ്ഘുട്ഠം , മണിമ്ഹി പസ്സേ നിമ്മിതം.

൧൭൮. “ലങ്ഘികാ മുട്ഠികാ ചേത്ഥ, മായാകാരാ ച സോഭിയാ;
വേതാലികേ [വേത്തലികേ (ക॰)] ച ജല്ലേ ച, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൭൯. “സമജ്ജാ ചേത്ഥ വത്തന്തി, ആകിണ്ണാ നരനാരിഭി;
മഞ്ചാതിമഞ്ചേ ഭൂമിയോ, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൪൧൦. “പസ്സ മല്ലേ സമജ്ജസ്മിം, ഫോടേന്തേ [പാഠേന്തേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ദിഗുണം ഭുജം;
നിഹതേ നിഹതമാനേ ച, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൪൧൧. “പസ്സ പബ്ബതപാദേസു, നാനാമിഗഗണാ ബഹൂ;
സീഹാ ബ്യഗ്ഘാ വരാഹാ ച, അച്ഛകോകതരച്ഛയോ.

൧൪൧൨. “പലാസാദാ ഗവജാ ച, മഹിംസാ രോഹിതാ രുരൂ;
ഏണേയ്യാ ച വരാഹാ [സരഭാ (സ്യാ॰)] ച, ഗണിനോ നീക [നിങ്ക (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] സൂകരാ.

൧൪൧൩. “കദലിമിഗാ ബഹൂ ചിത്രാ, ബിളാരാ സസകണ്ടകാ;
നാനാമിഗഗണാകിണ്ണം, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൪൧൪. “നജ്ജായോ സുപതിത്ഥായോ, സോണ്ണവാലുകസന്ഥതാ;
അച്ഛാ സവന്തി അമ്ബൂനി, മച്ഛഗുമ്ബനിസേവിതാ.

൧൪൧൫. “കുമ്ഭീലാ മകരാ ചേത്ഥ, സുസുമാരാ ച കച്ഛപാ;
പാഠീനാ പാവുസാ മച്ഛാ, ബലജാ [വലജാ (സീ॰), വാലജാ (പീ॰)] മുഞ്ജരോഹിതാ.

൧൪൧൬. “നാനാദിജഗണാകിണ്ണാ, നാനാദുമഗണായുതാ;
വേളുരിയക-രോദായോ [വേളുരിയഫലകരോദായോ (സീ॰)], മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൪൧൭. “പസ്സേത്ഥ പോക്ഖരണിയോ, സുവിഭത്താ ചതുദ്ദിസാ;
നാനാദിജഗണാകിണ്ണാ, പുഥുലോമനിസേവിതാ.

൧൪൧൮. “സമന്തോദകസമ്പന്നം , മഹിം സാഗരകുണ്ഡലം;
ഉപേതം വനരാജേഹി, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൪൧൯. “പുരതോ വിദേഹേ പസ്സ, ഗോയാനിയേ ച പച്ഛതോ;
കുരുയോ ജമ്ബുദീപഞ്ച, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൪൨൦. “പസ്സ ചന്ദം സൂരിയഞ്ച, ഓഭാസന്തേ ചതുദ്ദിസാ;
സിനേരും അനുപരിയന്തേ, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൪൨൧. “സിനേരും ഹിമവന്തഞ്ച, സാഗരഞ്ച മഹീതലം [മഹിദ്ധികം (സീ॰ പീ॰), മഹിദ്ധിയം (സ്യാ॰)];
ചത്താരോ ച മഹാരാജേ, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൪൨൨. “ആരാമേ വനഗുമ്ബേ ച, പാടിയേ [പിട്ഠിയേ (ക॰)] ച സിലുച്ചയേ;
രമ്മേ കിമ്പുരിസാകിണ്ണേ, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൪൨൩. “ഫാരുസകം ചിത്തലതം, മിസ്സകം നന്ദനം വനം;
വേജയന്തഞ്ച പാസാദം, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൪൨൪. “സുധമ്മം താവതിംസഞ്ച, പാരിഛത്തഞ്ച പുപ്ഫിതം;
ഏരാവണം നാഗരാജം, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

൧൪൨൫. “പസ്സേത്ഥ ദേവകഞ്ഞായോ, നഭാ വിജ്ജുരിവുഗ്ഗതാ;

നന്ദനേ വിചരന്തിയോ, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

“[illegible]സ്സേത്ഥ ദേവകഞ്ഞായോ, ദേവപുത്തപലോഭിനീ;
ദേവപുത്തേ രമമാനേ [ചരമാനേ (സീ॰ പീ॰)], മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

“[illegible]രോസഹസ്സപാസാദേ, വേളുരിയഫലസന്ഥതേ;
പജ്ജലന്തേ ച [പജ്ജലന്തേന (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] വണ്ണേന, മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

“താവതിംസേ ച യാമേ ച, തുസിതേ ചാപി നിമ്മിതേ;
പരനിമ്മിതവസവത്തിനോ [പരനിമ്മിതാഭിരതിനോ (സീ॰ പീ॰)],
മണിമ്ഹി പസ്സ നിമ്മിതം.

“[illegible]സ്സേത്ഥ പോക്ഖരണിയോ, വിപ്പസന്നോദികാ സുചീ;
മന്ദാലകേഹി സഞ്ഛന്നാ, പദുമുപ്പലകേഹി ച.

“ദസേത്ഥ രാജിയോ സേതാ, ദസനീലാ [ദസ്സനീയാ (ക॰)] മനോരമാ;
ഛ പിങ്ഗലാ പന്നരസ, ഹലിദ്ദാ ച ചതുദ്ദസ.

“വീസതി തത്ഥ സോവണ്ണാ, വീസതി രജതാമയാ;
ഇന്ദഗോപകവണ്ണാഭാ, താവ ദിസ്സന്തി തിംസതി.

“ദസേത്ഥ കാളിയോ ഛച്ച, മഞ്ജേട്ഠാ പന്നവീസതി;
മിസ്സാ ബന്ധുകപുപ്ഫേഹി, നീലുപ്പലവിചിത്തികാ.

“ഏവം സബ്ബങ്ഗസമ്പന്നം, അച്ചിമന്തം പഭസ്സരം;
ഓധിസുങ്കം മഹാരാജ, പസ്സ ത്വം ദിപദുത്തമ”.

മണികണ്ഡം നാമ.

അക്ഖകണ്ഡം

“ഉപാഗതം രാജ മുപേഹി ലക്ഖം, നേതാദിസം മണിരതനം തവത്ഥി;
ധമ്മേന ജിസ്സാമ [ജിയ്യാമ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] അസാഹസേന, ജിതോ ച
നോ ഖിപ്പമവാകരോഹി.

“പഞ്ചാല -പച്ചുഗ്ഗത-സൂരസേന, മച്ഛാ [മജ്ഝാ (ക॰)] ച മദ്ദാ സഹ
കേകകേഭി;
പസ്സന്തു നോതേ അസഠേന യുദ്ധം, ന നോ സഭായം ന കരോന്തി
കിഞ്ചി”.

“തേ പാവിസും അക്ഖമദേന മത്താ, രാജാ കുരൂനം പുണ്ണകോ ചാപി
യക്ഖോ;
രാജാ കലിം വിച്ചിനമഗ്ഗഹേസി, കടം അഗ്ഗഹീ പുണ്ണകോ നാമ
യക്ഖോ.

“തേ തത്ഥ ജൂതേ ഉഭയേ സമാഗതേ, രഞ്ഞം സകാസേ സഖീനഞ്ച
മജ്ഝേ;
അജേസി യക്ഖോ നരവീരസേട്ഠം, തത്ഥപ്പനാദോ തുമുലോ ബഭൂവ”.

“ജയോ മഹാരാജ പരാജയോ ച, ആയൂഹതം അഞ്ഞതരസ്സ ഹോതി;

ജനിന്ദ ജീനോസി [ജിന്നോസി (സ്യാ॰), ജിതോസി (പീ॰) ജിനോമ്ഹി (ക॰)] വരദ്ധനേന, ജിതോ ച മേ ഖിപ്പമവാകരോഹി’’.

“ഹത്ഥീ ഗവസ്സാ മണികുണ്ഡലാ ച, യഞ്ചാപി മയ്ഹം [അഞ്ഞം (ക॰)] രതനം പഥബ്യാ;
ഗണ്ഹാഹി കച്ചാന വരം ധനാനം, ആദായ യേനിച്ഛസി തേന ഗച്ഛ’’.

“ഹത്ഥീ ഗവസ്സാ മണികുണ്ഡലാ ച, യഞ്ചാപി തുയ്ഹം രതനം പഥബ്യാ;
തേസം വരോ വിധുരോ നാമ കത്താ, സോ മേ ജിതോ തം മേ അവാകരോഹി’’.

“അത്താ ച മേ സോ സരണം ഗതീ ച, ദീപോ ച ലേണോ ച പരായണോ ച;
അസന്തുലേയ്യോ മമ സോ ധനേന, പാണേന മേ സാദിസോ ഏസ കത്താ’’.

“ചിരം വിവാദോ മമ തുയ്ഹഞ്ചസ്സ, കാമഞ്ച പുച്ഛാമ തമേവ ഗന്ത്വാ;
ഏസോവ നോ വിവരതു ഏതമത്ഥം, യം വക്ഖതീ ഹോതു കഥാ [തഥാ (സ്യാ॰ ക॰)] ഉഭിന്നം’’.

“അദ്ധാ ഹി സച്ചം ഭണസി, ന ച മാണവ സാഹസം;
തമേവ ഗന്ത്വാ പുച്ഛാമ, തേന തുസ്സാമുഭോ ജനാ’’.

“സച്ചം നു ദേവാ വിദഹൂ കുരൂനം, ധമ്മേ ഠിതം വിധുരം നാമമച്ചം;
ദാസോസി രഞ്ഞോ ഉദ വാസി ഞാതി, വിധുരോതി സങ്ഖാ കതമാസി ലോകേ’’.

“ആമായദാസാപി ഭവന്തി ഹേകേ, ധനേന കീതാപി ഭവന്തി ദാസാ;
സയമ്പി ഹേകേ ഉപയന്തി ദാസാ, ഭയാ പണുന്നാപി ഭവന്തി ദാസാ.

“ഏതേ നരാനം ചതുരോവ ദാസാ, അദ്ധാ ഹി യോനിതോ അഹമ്പി ജാതോ;
ഭവോ ച രഞ്ഞോ അഭവോ ച രഞ്ഞോ, ദാസാഹം ദേവസ്സ പരമ്പി ഗന്ത്വാ;
ധമ്മേന മം മാണവ തുയ്ഹ ദജ്ജാ’’.

“അയം [അയമ്പി (സ്യാ॰ ക॰)] ദുതീയോ വിജയോ മമജ്ജ, പുട്ഠോ ഹി കത്താ വിവരേത്ഥ [വിവരിത്ഥ (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰)] പഞ്ഹം;
അധമ്മരൂപോ വത രാജസേട്ഠോ, സുഭാസിതം നാനുജാനാസി മയ്ഹം’’.

“ഏവം ചേ നോ സോ വിവരേത്ഥ പഞ്ഹം, ദാസോഹമസ്മി ന ച ഖോസ്മി ഞാതി;
ഗണ്ഹാഹി കച്ചാന വരം ധനാനം, ആദായ യേനിച്ഛസി തേന ഗച്ഛ’’.

അക്ഖകണ്ഡം നാമ.

ഘരാവാസപഞ്ഹാ

“വിധുര വസമാനസ്സ, ഗഹട്ഠസ്സ സകം ഘരം;
ഖേമാ വുത്തി കഥം അസ്സ, കഥന്നു അസ്സ സങ്ഗഹോ.

൧൪൬൦. അബ്യാബജ്ഝം [അബ്യാപജ്ഝം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] കഥം അസ്സ, സച്ചവാദീ ച മാണവോ;
അസ്മാ ലോകാ പരം ലോകം, കഥം പേച്ച ന സോചതി’’.

൧൪൬൧. തഥ ഗതിമാ ധിതിമാ, മതിമാ അത്ഥദസ്സിമാ;
സങ്ഖാതാ [സങ്ഖാതോ (ക॰)] സബ്ബധമ്മാനം, വിധുരോ ഏതദബ്രവി.

൧൪൬൨. ‘‘ന സാധാരണദാരസ്സ, ന ഭുഞ്ജേ സാദുമേകകോ;
ന സേവേ ലോകായതികം, നേതം പഞ്ഞായ വഡ്ഢനം.

൧൪൬൩. ‘‘സീലവാ വത്തസമ്പന്നോ, അപ്പമത്തോ വിചക്ഖണോ;
നിവാതവുത്തി അത്ഥദ്ധോ, സുരതോ സഖിലോ മുദു.

൧൪൬൪. ‘‘സങ്ഗഹേതാ ച മിത്താനം, സംവിഭാഗീ വിധാനവാ;
തപ്പേയ്യ അന്നപാനേന, സദാ സമണബ്രാഹ്മണേ.

൧൪൬൫. ‘‘ധമ്മകാമോ സുതാധാരോ, ഭവേയ്യ പരിപുച്ഛകോ;
സക്കച്ചം പയിരുപാസേയ്യ, സീലവന്തേ ബഹുസ്സുതേ.

൧൪൬൬. ‘‘ഘരമാവസമാനസ്സ, ഗഹട്ഠസ്സ സകം ഘരം;
ഖേമാ വുത്തി സിയാ ഏവം, ഏവം നു അസ്സ സങ്ഗഹോ.

൧൪൬൭. ‘‘അബ്യാബജ്ഝം സിയാ ഏവം, സച്ചവാദീ ച മാണവോ;
അസ്മാ ലോകാ പരം ലോകം, ഏവം പേച്ച ന സോചതി’’.

ഘരാവാസപഞ്ഹാ നാമ.

ലക്ഖണകണ്ഡം

൧൪൬൮. ‘‘ഏഹി ദാനി ഗമിസ്സാമ, ദിന്നോ നോ ഇസ്സരേന മേ;
മമേവത്ഥം [തമേവത്ഥം (പീ॰)] പടിപജ്ജ, ഏസ ധമ്മോ സനന്തനോ’’.

൧൪൬൯. ‘‘ജാനാമി മാണവ തയാഹമസ്മി, ദിന്നോഹമസ്മി തവ ഇസ്സരേന;
തീഹഞ്ച തം വാസയേമു അഗാരേ, യേനദ്ധുനാ അനുസാസേമു പുത്തേ’’.

൧൪൭൦. ‘‘തം മേ തഥാ ഹോതു വസേമു തീഹം, കുരുതം ഭവജ്ജ ഘരേസു കിച്ചം;
അനുസാസതം പുത്തദാരേ ഭവജ്ജ, യഥാ തയീ പേച്ച [പച്ഛാ (സീ॰ പീ॰)] സുഖീ ഭവേയ്യ’’.

൧൪൭൧. ‘‘സാധൂതി വത്വാന പഹൂതകാമോ, പക്കാമി യക്ഖോ വിധുരേന സദ്ധിം;
തം കുഞ്ജരാജഞ്ഞഹയാനുചിണ്ണം, പാവേക്ഖി അന്തേപുരമരിയസേട്ഠോ’’.

൧൪൭൨. ‘‘കോഞ്ചം മയൂരഞ്ച പിയഞ്ച കേതം, ഉപാഗമി തത്ഥ സുരമ്മരൂപം;
പഹൂതഭക്ഖം ബഹുഅന്നപാനം, മസക്കസാരം വിയ വാസവസ്സ’’.

൧൪൭൩. ‘‘തത്ഥ നച്ചന്തി ഗായന്തി, അവ്ഹായന്തി വരാവരം;
അച്ഛരാ വിയ ദേവേസു, നാരിയോ സമലങ്കതാ.

൧൪൨൪. “നന്ദമങ്ഗികതാ പമദാഹി യക്ഖം, അന്നേന പാനേന ച ധമ്മപാലോ;
അത്ഥത്ഥ [അഗ്ഗത്ഥ (സ്യാ॰ അട്ഠ॰)] മേവാനുവിചിന്തയന്തോ, പാവേക്ഖി ഭരിയായ തദാ സകാസേ.

൧൪൨൫. “തം ചന്ദനഗന്ധരസാനുലിത്തം, സുവണ്ണജമ്ബോനദനിക്ഖസാദിസം;
ഭരിയംവചാ ഏഹി സുണോഹി ഭോതി, പുത്താനി ആമന്തയ തമ്ബനേത്തേ.

൧൪൨൬. “സുത്വാന വാക്യം പതിനോ അനുജ്ജാ [അനോജാ (സ്യാ॰ ക॰)], സുണിസംവച തമ്ബനഖിം സുനേത്തം;
ആമന്തയ വമ്മധരാനി ചേതേ, പുത്താനി ഇന്ദീവരപുപ്ഫസാമേ”.

൧൪൨൭. “തേ ആഗതേ മുദ്ധനി ധമ്മപാലോ, ചുമ്ബിത്വാ പുത്തേ അവികമ്പമാനോ;
ആമന്തയിത്വാന അവോച വാക്യം, ദിന്നാഹം രഞ്ഞാ ഇധ മാണവസ്സ.

൧൪൨൮. “തസ്സജ്ജഹം അത്തസുഖീ വിധേയ്യോ, ആദായ യേനിച്ഛതി തേന ഗച്ഛതി;
അഹഞ്ച വോ സാസിതുമാഗതോസ്മി [അനുസാസിതും ആഗതോസ്മി (സ്യാ॰ ക॰)], കഥം അഹം അപരിത്തായ ഗച്ഛേ.

൧൪൨൯. “സചേ വോ രാജാ കുരുരട്ഠവാസീ [കുരുഖേത്തവാസീ (സീ॰ പീ॰)], ജനസന്ധോ പുച്ഛേയ്യ പഹൂതകാമോ;
കിമാഭിജാനാഥ പുരേ പുരാണം, കിം വോ പിതാ അനുസാസേ പുരത്ഥാ.

൧൪൩൦. “സമാസനാ ഹോഥ മയാവ സബ്ബേ, കോനീധ രഞ്ഞോ അബ്ഭതികോ മനുസ്സോ;
തമഞ്ജലിം കരിയ വദേഥ ഏവം, മാ ഹേവം ദേവ ന ഹി ഏസ ധമ്മോ;
വിയഗ്ഘരാജസ്സ നിഹീനജച്ചോ, സമാസനോ ദേവ കഥം ഭവേയ്യ”.

ലക്ഖണകണ്ഡം [പേക്ഖണകണ്ഡം (സീ॰ ക॰)] നാമ.

രാജവസതി

൧൪൩൧. “സോ ച പുത്തേ [മിത്തേ (സീ॰ പീ॰)] അമച്ചേ ച, ഞാതയോ സുഹദജ്ജനേ;
അലീനമനസങ്കപ്പോ, വിധുരോ ഏതദബ്രവി.

൧൪൩൨. “ഏഥയ്യോ [ഏഥയ്യാ (സ്യാ॰)] രാജവസതിം, നിസീദിത്വാ സുണാഥ മേ;
യഥാ രാജകുലം പത്തോ, യസം പോസോ നിഗച്ഛതി.

൧൪൩൩. “ന ഹി രാജകുലം പത്തോ, അഞ്ഞാതോ ലഭതേ യസം;
നാസൂരോ നാപി ദുമ്മേധോ, നപ്പമത്തോ കുദാചനം.

൧൪൩൪. “യദാസ്സ സീലം പഞ്ഞഞ്ച, സോചേയ്യം ചാധിഗച്ഛതി;
അഥ വിസ്സസതേ ത്യമ്ഹി, ഗുയ്ഹഞ്ചസ്സ ന രക്ഖതി.

൧൪൩൫. “തുലാ യഥാ പഗ്ഗഹിതാ, സമദണ്ഡാ സുധാരിതാ;
അജ്ഝിട്ഠോ ന വികമ്പേയ്യ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൩൬. “തുലാ യഥാ പഗ്ഗഹിതാ, സമദണ്ഡാ സുധാരിതാ;
സബ്ബാനി അഭിസമ്ഭോന്തോ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൩൭. “ദിവാ വാ യദി വാ രത്തിം, രാജകിച്ചേസു പണ്ഡിതോ;
അജ്ഝിട്ഠോ ന വികമ്പേയ്യ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൩൮. “ദിവാ വാ യദി വാ രത്തിം, രാജകിച്ചേസു പണ്ഡിതോ;
സബ്ബാനി അഭിസമ്ഭോന്തോ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൩൯. “യോ ചസ്സ സുകതോ മഗ്ഗോ, രഞ്ഞോ സുപ്പടിയാദിതോ;
ന തേന വുത്തോ ഗച്ഛേയ്യ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൪൦. “ന രഞ്ഞോ സദിസം [സമകം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഭുഞ്ജേ, കാമഭോഗേ കുദാചനം;
സബ്ബത്ഥ പച്ഛതോ ഗച്ഛേ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൪൧. “ന രഞ്ഞോ സദിസം വത്ഥം, ന മാലം ന വിലേപനം;
ആകപ്പം സരകുത്തിം വാ, ന രഞ്ഞോ സദിസമാചരേ;
അഞ്ഞം കരേയ്യ ആകപ്പം, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൪൨. “കീളേ രാജാ അമച്ചേഹി, ഭരിയാഹി പരിവാരിതോ;
നാമച്ചോ രാജഭരിയാസു, ഭാവം കുബ്ബേഥ പണ്ഡിതോ.

൧൪൪൩. “അനുദ്ധതോ അചപലോ, നിപകോ സംവുതിന്ദ്രിയോ;
മനോപണിധിസമ്പന്നോ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൪൪. “നാസ്സ ഭരിയാഹി കീളേയ്യ, ന മന്തേയ്യ രഹോഗതോ;
നാസ്സ കോസാ ധനം ഗണ്ഹേ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൪൫. “ന നിദ്ദം ബഹു മഞ്ഞേയ്യ [ന നിദ്ദന്നം ബഹും മഞ്ഞേ (സീ॰ പീ॰)], ന മദായ സുരം പിവേ;
നാസ്സ ദായേ മിഗേ ഹഞ്ഞേ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൪൬. “നാസ്സ പീഠം ന പല്ലങ്കം, ന കോച്ഛം ന നാവം [നാഗം (സീ॰ പീ॰)] രഥം;
സമ്മതോമ്ഹീതി ആരൂഹേ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൪൭. “നാതിദൂരേ ഭജേ [ഭവേ (സീ॰ പീ॰)] രഞ്ഞോ, നാച്ചാസന്നേ വിചക്ഖണോ;
സമ്മുഖഞ്ചസ്സ തിട്ഠേയ്യ, സന്ദിസ്സന്തോ സഭത്തുനോ.

൧൪൪൮. “ന വേ [മേ (സ്യാ॰ ക॰)] രാജാ സഖാ ഹോതി, ന രാജാ ഹോതി മേഥുനോ;
ഖിപ്പം കുജ്ഝന്തി രാജാനോ, സൂകേന’ക്ഖീവ ഘട്ടിതം.

൧൪൪൯. “ന പൂജിതോ മഞ്ഞമാനോ, മേധാവീ പണ്ഡിതോ നരോ;
ഫരുസം പതിമന്തേയ്യ, രാജാനം പരിസംഗതം.

൧൪൫൦. “ലദ്ധദ്വാരോ ലഭേ ദ്വാരം [ലദ്ധവാരോലഭേ വാരം (പീ॰)], നേവ രാജൂസു വിസ്സസേ;

അഗ്ഗീവ സംയതോ തിട്ഠേ [അഗ്ഗീവ യതോ തിട്ഠേയ്യ (സീ॰ പീ॰)], സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൨. “പുത്തം വാ ഭാതരം വാ സം, സമ്പഗ്ഗണ്ഹാതി ഖത്തിയോ;
ഗാമേഹി നിഗമേഹി വാ, രട്ഠേഹി ജനപദേഹി വാ;
തുണ്ഹീഭൂതോ ഉപേക്ഖേയ്യ, ന ഭണേ ഛേകപാപകം.

൧൪൩. “ഹത്ഥാരോഹേ അനീകട്ഠേ, രഥികേ പത്തികാരകേ;
തേസം കമ്മാവദാനേന [കമ്മാപവാദേന (സ്യാ॰)], രാജാ വഡ്ഢേതി വേതനം;
ന തേസം അന്തരാ ഗച്ഛേ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൪. “ചാപോവൂനുദരോ ധീരോ [ചാപോവ ഓനമേ ധീരോ (സ്യാ॰)], വംസോവാപി പകമ്പയേ;
പടിലോമം ന വത്തേയ്യ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൫. “ചാപോവൂനുദരോ അസ്സ, മച്ഛോവസ്സ അജിവ്ഹവാ [അജിവ്ഹതാ (സ്യാ॰ ക॰)];
അപ്പാസീ നിപകോ സൂരോ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൬. “ന ബാള്ഹം ഇത്ഥിം ഗച്ഛേയ്യ, സമ്പസ്സം തേജസങ്ഖയം;
കാസം സാസം ദരം ബല്യം, ഖീണമേധോ നിഗച്ഛതി.

൧൪൭. “നാതിവേലം പഭാസേയ്യ, ന തുണ്ഹീ സബ്ബദാ സിയാ;
അവികിണ്ണം മിതം വാചം, പത്തേ കാലേ ഉദീരയേ.

൧൪൮. “അക്കോധനോ അസങ്ഘട്ടോ, സച്ചോ സണ്ഹോ അപേസുണോ;
സമ്ഫം ഗിരം ന ഭാസേയ്യ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൯. [അയം ഗാഥാ നത്ഥി പീ॰ പോത്ഥകേ] “മാതാപേത്തിഭരോ അസ്സ, കുലേ ജേട്ഠാപചായികോ;
സണ്ഹോ സഖിലസമ്ഭാസോ [ഹിരിഓത്തപ്പസമ്പന്നോ (സീ॰ ക॰)], സ രാജവസതിം വസേ [അയം ഗാഥാ നത്ഥി പീ॰ പോത്ഥകേ].

൧൫൦. “വിനീതോ സിപ്പവാ ദന്തോ, കതത്തോ നിയതോ മുദു;
അപ്പമത്തോ സുചി ദക്ഖോ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൫൧. “നിവാതവുത്തി വുഡ്ഢേസു, സപ്പതിസ്സോ സഗാരവോ;
സുരതോ സുഖസംവാസോ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൫൨. “ആരകാ പരിവജ്ജേയ്യ, സഹിതും പഹിതം ജനം;
ഭത്താരഞ്ഞേവുദിക്ഖേയ്യ, ന ച അഞ്ഞസ്സ രാജിനോ.

൧൫൩. “സമണേ ബ്രാഹ്മണേ ചാപി, സീലവന്തേ ബഹുസ്സുതേ;
സക്കച്ചം പയിരുപാസേയ്യ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൫൪. “സമണേ ബ്രാഹ്മണേ ചാപി, സീലവന്തേ ബഹുസ്സുതേ;
സക്കച്ചം അനുവാസേയ്യ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൫൫. “സമണേ ബ്രാഹ്മണേ ചാപി, സീലവന്തേ ബഹുസ്സുതേ;

തപ്പേയ്യ അന്നപാനേന, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൦൫. “സമണേ ബ്രാഹ്മണേ ചാപി, സീലവന്തേ ബഹുസ്സുതേ;
ആസജ്ജ പഞ്ഞേ സേവേഥ, ആകങ്ഖം വുദ്ധിമത്തനോ.

൧൪൦൬. “ദിന്നപുബ്ബം ന ഹാപേയ്യ, ദാനം സമണബ്രാഹ്മണേ;
ന ച കിഞ്ചി നിവാരേയ്യ, ദാനകാലേ വണിബ്ബകേ.

൧൪൦൭. “പഞ്ഞവാ ബുദ്ധിസമ്പന്നോ, വിധാനവിധികോവിദോ;
കാലഞ്ഞൂ സമയഞ്ഞൂ ച, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൦൮. “ഉട്ഠാതാ കമ്മധേയ്യേസു, അപ്പമത്തോ വിചക്ഖണോ;
സുസംവിഹിതകമ്മന്തോ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൦൯. “ഖലം സാലം പസും ഖേത്തം, ഗന്ത്വാ ചസ്സ അഭിക്ഖണം;
മിതം ധഞ്ഞം നിധാപേയ്യ, മിതംവ പാചയേ ഘരേ.

൧൪൧൦. “പുത്തം വാ ഭാതരം വാ സം, സീലേസു അസമാഹിതം;
അനങ്ഗവാ ഹി തേ ബാലാ, യഥാ പേതാ തഥേവ തേ;
ചോളഞ്ച നേസം പിണ്ഡഞ്ച, ആസീനാനം പദാപയേ.

൧൪൧൧. “ദാസേ കമ്മകരേ പേസ്സേ, സീലേസു സുസമാഹിതേ;
ദക്ഖേ ഉട്ഠാനസമ്പന്നേ, ആധിപച്ചമ്ഹി ഠാപയേ.

൧൪൧൨. “സീലവാ ച അലോലോ [അലോഭോ (സ്യാ॰ ക॰)] ച, അനുരക്ഖോ [അനുരത്തോ (സീ॰ പീ॰)] ച രാജിനോ;
ആവീ രഹോ ഹിതോ തസ്സ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൧൩. “ഛന്ദഞ്ഞൂ രാജിനോ ചസ്സ, ചിത്തട്ഠോ അസ്സ രാജിനോ;
അസങ്കുസകവുത്തി’സ്സ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൧൪. “അച്ഛാദയേ ച ന്ഹാപയേ [അച്ഛാദനേ ച ന്ഹാപേ ച (സ്യാ॰ ക॰)], ധോവേ പാദേ അധോസിരം;
ആഹതോപി ന കുപ്പേയ്യ, സ രാജവസതിം വസേ.

൧൪൧൫. “കുമ്ഭമ്പഞ്ജലിം കരിയാ [കുരിയാ (സീ॰)], ചാടഞ്ചാപി [വായസം വാ (സീ॰ പീ॰)] പദക്ഖിണം;
കിമേവ സബ്ബകാമാനം, ദാതാരം ധീരമുത്തമം.

൧൪൧൬. “യോ ദേതി സയനം വത്ഥം, യാനം ആവസഥം ഘരം;
പജ്ജുന്നോരിവ ഭൂതാനി, ഭോഗേഹി അഭിവസ്സതി.

൧൪൧൭. “എസയ്യോ രാജവസതി, വത്തമാനോ യഥാ നരോ;
ആരാധയതി രാജാനം, പൂജം ലഭതി ഭത്തുസു”.

രാജവസതി നാമ.

അന്തരപേയ്യാലം

൧൪൧൮. “എവം സമനുസാസിത്വാ, ഞാതിസങ്ഘം വിചക്ഖണോ;
പരികിണ്ണോ സുഹദേഹി, രാജാനമുപസങ്കമി.

൧൫൧൯. “വന്ദിത്വാ സിരസാ പാദേ, കത്വാ ച നം പദക്ഖിണം;
വിധുരോ അവച രാജാനം, പഗ്ഗഹേത്വാന അഞ്ജലിം.

൧൫൨൦. “അയം മം മാണവോ നേതി, കത്തുകാമോ [ഗന്തുകാമോ (ക॰)] യഥാമതി;
ഞാതീനത്ഥം പവക്ഖാമി, തം സുണോഹി അരിന്ദമ.

൧൫൨൧. “പുത്തേ ച മേ ഉദിക്ഖേസി, യഞ്ച മഞ്ഞം ഘരേ ധനം;
യഥാ പേച്ച [പച്ഛാ (സ്യാ॰ ക॰)] ന ഹായേഥ, ഞാതിസങ്ഘോ മയീ ഗതേ.

൧൫൨൨. “യഥേവ ഖലതീ ഭൂമ്യാ, ഭൂമ്യായേവ പതിട്ഠതി;
ഏവേതം ഖലിതം മയ്ഹം, ഏതം പസ്സാമി അച്ചയം”.

൧൫൨൩. “സക്കാ ന ഗന്തും ഇതി മയ്ഹ ഹോതി, ഛേത്വാ [ഝത്വാ (സീ॰ പീ॰)] വധിത്വാ ഇധ കാതിയാനം;
ഇധേവ ഹോഹീ ഇതി മയ്ഹ രുച്ചതി, മാ ത്വം അഗാ ഉത്തമഭൂരിപഞ്ഞ”.

൧൫൨൪. “മാ ഹേവധമ്മേസു മനം പണീദഹി, അത്ഥേ ച ധമ്മേ ച യുത്തോ ഭവസ്സു;
ധിരത്ഥു കമ്മം അകുസലം അനരിയം, യം കത്വാ പച്ഛാ നിരയം വജേയ്യ.

൧൫൨൫. “നേവേസ ധമ്മോ ന പുനേത [പുനേതി (സ്യാ॰ ക॰)] കിച്ചം, അയിരോ ഹി ദാസസ്സ ജനിന്ദ ഇസ്സരോ;
ഘാതേതും ഝാപേതും അഥോപി ഹന്തും, ന ച മയ്ഹ കോധത്ഥി വജാമി ചാഹം”.

൧൫൨൬. “ജേട്ഠപുത്തം ഉപഗുയ്ഹ, വിനേയ്യ ഹദയേ ദരം;
അസ്സുപുണ്ണേഹി നേത്തേഹി, പാവിസീ സോ മഹാഘരം”.

൧൫൨൭. “സാലാവ സമ്മപതിതാ [സമ്പമഥിതാ (സീ॰ പീ॰)], മാലുതേന പമദ്ദിതാ;
സേന്തി പുത്താ ച ദാരാ ച, വിധുരസ്സ നിവേസനേ.

൧൫൨൮. “ഇത്ഥിസഹസ്സം ഭരിയാനം, ദാസിസത്തസതാനി ച;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, വിധുരസ്സ നിവേസനേ.

൧൫൨൯. “ഓരോധാ ച കുമാരാ ച, വേസിയാനാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, വിധുരസ്സ നിവേസനേ.

൧൫൩൦. “ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, വിധുരസ്സ നിവേസനേ.

൧൫൩൧. “സമാഗതാ ജാനപദാ, നേഗമാ ച സമാഗതാ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, വിധുരസ്സ നിവേസനേ.

൧൫൩൨. “ഇത്ഥിസഹസ്സം ഭരിയാനം, ദാസിസത്തസതാനി ച;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, കസ്മാ നോ വിജഹിസ്സസി.

൧൫൩൩. “ഓരോധാ ച കുമാരാ ച, ദാസിസത്തസതാനി ച;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, കസ്മാ നോ വിജഹിസ്സസി.

൧൨൩൪. ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, ദാസിസത്തസതാനി ച;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, കസ്മാ നോ വിജഹിസ്സസി.

൧൨൩൫. “സമാഗതാ ജാനപദാ, ദാസിസത്തസതാനി ച;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, കസ്മാ നോ വിജഹിസ്സസി”.

൧൨൩൬. “കത്വാ ഘരേസു കിച്ചാനി, അനുസാസിത്വാ സകം ജനം;
മിത്താമച്ചേ ച ഭച്ചേ ച [സുഹജ്ജേ (പീ॰ ക॰)], പുത്തദാരേ ച
ബന്ധവേ.

൧൨൩൭. “കമ്മന്തം സംവിധേത്വാന, ആചിക്ഖിത്വാ ഘരേ ധനം;
നിധിഞ്ച ഇണദാനഞ്ച, പുണ്ണകം ഏതദബ്രവി.

൧൨൩൮. “അവസീ തുവം മയ്ഹ തീഹം അഗാരേ, കതാനി കിച്ചാനി ഘരേസു
മയ്ഹം;
അനുസാസിതാ പുത്തദാരാ മയാ ച, കരോമ കച്ചാന [കിച്ചാനി (സ്യാ॰
ക॰)] യഥാമതിം തേ”.

൧൨൩൯. “സചേ ഹി കത്തേ അനുസാസിതാ തേ, പുത്താ ച ദാരാ
അനുജീവിനോ ച;
ഹന്ദേഹി ദാനീ തരമാനരൂപോ, ദീഘോ ഹി അദ്ധാപി അയം പുരത്ഥാ.

൧൨൪൦. “അച്ഛമ്ഭിതോവ [അയമ്ഭിതോവ (സീ॰ പീ॰)] ഗണ്ഹാഹി, ആജാനേയ്യസ്സ
വാലധിം;
ഇദം പച്ഛിമകം തുയ്ഹം, ജീവലോകസ്സ ദസ്സനം”.

൧൨൪൧. “സോഹം കിസ്സ നു ഭായിസ്സം, യസ്സ മേ നത്ഥി ദുക്കടം;
കായേന വാചാ മനസാ, യേന ഗച്ഛേയ്യ ദുഗ്ഗതിം”.

൧൨൪൨. “സോ അസ്സരാജാ വിധുരം വഹന്തോ, പക്കാമി വേഹായസമന്തലിക്ഖേ;
സാഖാസു സേലേസു അസജ്ജമാനോ, കാലാഗിരിം ഖിപ്പമുപാഗമാസി”.

൧൨൪൩. “ഹത്ഥിസഹസ്സം ഭരിയാനം, ദാസിസത്തസതാനി ച;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, യക്ഖോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണേന;
വിധുരം ആദായ ഗച്ഛതി.

൧൨൪൪. “സമാഗതാ ജാനപദാ, നേഗമാ ച സമാഗതാ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, യക്ഖോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണേന;
വിധുരം ആദായ ഗച്ഛതി.

൧൨൪൫. “ഹത്ഥിസഹസ്സം ഭരിയാനം, ദാസിസത്തസതാനി ച;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, പണ്ഡിതോ സോ കുഹിം ഗതോ.

൧൨൪൬. “സമാഗതാ ജാനപദാ, നേഗമാ ച സമാഗതാ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, പണ്ഡിതോ സോ കുഹിം ഗതോ”.

൧൨൪൭. “സചേ സോ സത്തരത്തേന, നാഗച്ഛിസ്സതി പണ്ഡിതോ;
സബ്ബേ അഗ്ഗിം പവേക്ഖാമ [പവിസ്സാമ (സ്യാ॰)], നത്ഥത്ഥോ ജീവിതേന
നോ”.

൧൮[illegible]. ഖണ്ഡിതോ ച വിയത്തോ ച, വിഭാവീ ച വിചക്ഖണോ;
ഖിപ്പം മോചിയ അത്താനം, മാ ഭായിത്ഥാഗമിസ്സതി” [ഖിപ്പം മോചേസ്സത’ത്താനം, മാ ഭാഥ ആഗമിസ്സതി (സീ॰ പീ॰)].

അന്തരപേയ്യാലം നാമ.

സാധുനരധമ്മകണ്ഡം

൧൮[illegible]. “സോ തത്ഥ ഗന്ത്വാന വിചിന്തയന്തോ, ഉച്ചാവചാ ചേതനകാ [ചേതനതാ (ക॰)] ഭവന്തി;
നയിമസ്സ ജീവേന മമത്ഥി കിഞ്ചി, ഹന്ത്വാനിമം ഹദയമാനയിസ്സം” [ആദിയിസ്സം (സീ॰ പീ॰)].

൧൮[illegible]. “സോ തത്ഥ ഗന്ത്വാ പബ്ബതന്തരസ്മിം [പബ്ബതപാദസ്മിം (ക॰)], അന്തോ പവിസിത്വാന പദുട്ഠചിത്തോ;
അസംവുതസ്മിം ജഗതിപ്പദേസേ, അധോസിരം ധാരയി കാതിയാനോ.

൧൮[illegible]. “സോ ലമ്ബമാനോ നരകേ പപാതേ, മഹബ്ഭയേ ലോമഹംസേ വിദുഗ്ഗേ;
അസന്തസന്തോ കുരൂനം കത്തുസേട്ഠോ, ഇച്ചബ്രവി പുണ്ണകം നാമ യക്ഖം.

൧൮[illegible]. “അരിയാവകാസോസി അനരിയരൂപോ, അസഞ്ഞതോ സഞ്ഞതസന്നികാസോ;
അച്ചാഹിതം കമ്മം കരോസി ലുദ്ദം, ഭാവേ ച തേ കുസലം നത്ഥി കിഞ്ചി.

൧൮[illegible]. “യം മം പപാതസ്മിം പപാതുമിച്ഛസി, കോ നു തവത്ഥോ മരണേന മയ്ഹം;
അമാനുസസ്സേവ തവജ്ജ വണ്ണോ, ആചിക്ഖ മേ ത്വം കതമാസി ദേവതാ”.

൧൮[illegible]. “യദി തേ സുതോ പുണ്ണകോ നാമ യക്ഖോ, രഞ്ഞോ കുവേരസ്സ ഹി സോ സജിബ്ബോ [സജീവോ (സീ॰ പീ॰)];
ഭൂമിന്ധരോ വരുണോ നാമ നാഗോ, ബ്രഹാ സുചീ വണ്ണബലൂപപന്നോ.

൧൮[illegible]. “തസ്സാനുജം ധീതരം കാമയാമി, ഇരന്ധതീ നാമ സാ നാഗകഞ്ഞാ;
തസ്സാ സുമജ്ഝായ പിയായ ഹേതു, പതാരയിം തുയ്ഹ വധായ ധീര”.

൧൮[illegible]. “മാ ഹേവ ത്വം [തേ (സ്യാ॰ ക॰)] യക്ഖ അഹോസി മൂള്ഹോ, നട്ഠാ ബഹൂ ദുഗ്ഗഹീതേന ലോകേ [ലോകാ (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰)];
കിം തേ സുമജ്ഝായ പിയായ കിച്ചം, മരണേന മേ ഇങ്ഘ സുണോമി [സുണോമ (സീ॰ പീ॰)] സബ്ബം”.

൧൮[illegible]. “മഹാനുഭാവസ്സ മഹോരഗസ്സ, ധീതുകാമോ ഞാതിഭതോ [ഞാതിഗതോ (പീ॰)] ഹമസ്മി;
തം യാചമാനം സസുരോ അവോച, യഥാ മമഞ്ഞിംസു സുകാമനീതം.

൧൮[illegible]. “ദജ്ജേമു ഖോ തേ സുതനും സുനേത്തം, സുചിമ്ഹിതം ചന്ദനലിത്തഗത്തം;
സചേ തുവം ഹദയം പണ്ഡിതസ്സ, ധമ്മേന ലദ്ധാ ഇധ മാഹരേസി;

ഏതേന വിത്തേന കുമാരി ലബ്ഭാ, നഞ്ഞം ധനം ഉത്തരി പത്ഥയാമ.

൧൫൫൯. “ഏവം ന മൂള്ഹോസ്മി സുണോഹി കത്തേ, ന ചാപി മേ ദുഗ്ഗഹിതത്ഥി കിഞ്ചി;
ഹദയേന തേ ധമ്മലദ്ധേന നാഗാ, ഇരന്ധതിം നാഗകഞ്ഞം ദദന്തി.

൧൫൬൦. “തസ്മാ അഹം തുയ്ഹം വധായ യുത്തോ, ഏവം മമത്ഥോ മരണേന തുയ്ഹം;
ഇധേവ തം നരകേ പാതയിത്വാ, ഹന്ത്വാന തം ഹദയമാനയിസ്സം”.

൧൫൬൧. “ഖിപ്പം മമം ഉദ്ധര കാതിയാന, ഹദയേന മേ യദി തേ അത്ഥി കിച്ചം;
യേ കേചിമേ സാധുനരസ്സ ധമ്മാ, സബ്ബേവ തേ പാതുകരോമി അജ്ജ”.

൧൫൬൨. “സോ പുണ്ണകോ കുരൂനം കത്തുസേട്ഠം, നഗമുദ്ധനി ഖിപ്പം പതിട്ഠപേത്വാ;
അസ്സത്ഥമാസീനം സമേക്ഖിയാന, പരിപുച്ഛി കത്താരമനോമപഞ്ഞം.

൧൫൬൩. “സമുദ്ധതോ മേസി തുവം പപാതാ, ഹദയേന തേ അജ്ജ മമത്ഥി കിച്ചം;
യേ കേചിമേ സാധുനരസ്സ ധമ്മാ, സബ്ബേവ മേ പാതുകരോഹി അജ്ജ”.

൧൫൬൪. “സമുദ്ധതോ ത്യസ്മി അഹം പപാതാ, ഹദയേന മേ യദി തേ അത്ഥി കിച്ചം;
യേ കേചിമേ സാധുനരസ്സ ധമ്മാ, സബ്ബേവ തേ പാതുകരോമി അജ്ജ”.

൧൫൬൫. “യാതാനുയായീ ച ഭവാഹി മാണവ, അല്ലഞ്ച [അദ്ദഞ്ച (സീ॰ പീ॰)] പാണിം പരിവജ്ജയസ്സു;
മാ ചസ്സു മിത്തേസു കദാചി ദുബ്ഭീ, മാ ച വസം അസതീനം നിഗച്ഛേ”.

൧൫൬൬. “കഥം നു യാതം അനുയായീ ഹോതി, അല്ലഞ്ച പാണിം ദഹതേ കഥം സോ;
അസതീ ച കാ കോ പന മിത്തദുബ്ഭോ, അക്ഖാഹി മേ പുച്ഛിതോ ഏതമത്ഥം”.

൧൫൬൭. “അസന്ഥുതം [അസന്ധവം (സ്യാ॰ ക॰)] നോപി ച ദിട്ഠപുബ്ബം, യോ ആസനേനാപി നിമന്തയേയ്യ;
തസ്സേവ അത്ഥം പുരിസോ കരേയ്യ, യാതാനുയായീതി തമാഹു പണ്ഡിതാ.

൧൫൬൮. “യസ്സേകരത്തമ്പി ഘരേ വസേയ്യ, യത്ഥന്നപാനം പുരിസോ ലഭേയ്യ;
ന തസ്സ പാപം മനസാപി ചിന്തയേ, അദുബ്ഭി പാണിം ദഹതേ മിത്തദുബ്ഭോ.

൧൫൬൯. “യസ്സ രുക്ഖസ്സ ഛായായ, നിസീദേയ്യ സയേയ്യ വാ;
ന തസ്സ സാഖം ഭഞ്ജേയ്യ, മിത്തദുബ്ഭോ ഹി പാപകോ.

൧൫൭൦. “പുണ്ണമ്പി ചേമം പഥവിം ധനേന, ദജ്ജിത്ഥിയാ പുരിസോ സമ്മതായ;
ലദ്ധാ ഖണം അതിമഞ്ഞേയ്യ തമ്പി, താസം വസം അസതീനം ന ഗച്ഛേ.

൧൫൭൧.

“ഏവം ഖോ യാതം അനുയായീ ഹോതി, അല്ലഞ്ച പാണിം ദഹതേ പുനേവം;
അസതീ ച സാ സോ പന മിത്തദുബ്ഭോ, സോ ധമ്മികോ ഹോതി ജഹസ്സു അധമ്മം”.

സാധുനരധമ്മകണ്ഡം നാമ.

കാലാഗിരികണ്ഡം

൧൩൭൨. “അവസിം അഹം തുയ്ഹം തീഹം അഗാരേ, അന്നേന പാനേന ഉപട്ഠിതോസ്മി;
മിത്തോ മമാസീ വിസജ്ജാമഹം തം, കാമം ഘരം ഉത്തമപഞ്ഞ ഗച്ഛ.

൧൩൭൩. “അപി ഹായതു നാഗകുലാ [നാഗകുലസ്സ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] അത്ഥോ, അലമ്പി മേ നാഗകഞ്ഞായ ഹോതു;
സോ ത്വം സകേനേവ സുഭാസിതേന, മുത്തോസി മേ അജ്ജ വധായ പഞ്ഞ”.

൧൩൭൪. “ഹന്ദ തുവം യക്ഖ മമമ്പി നേഹി, സസുരം തേ [സസ്സുരം നു തേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ ക॰)] അത്ഥം മയി ചരസ്സു;
മയഞ്ച നാഗാധിപതിം വിമാനം, ദക്ഖേമു നാഗസ്സ അദിട്ഠപുബ്ബം”.

൧൩൭൫. “യം വേ നരസ്സ അഹിതായ അസ്സ, ന തം പഞ്ഞോ അരഹതി ദസ്സനായ;
അഥ കേന വണ്ണേന അമിത്തഗാമം, തുവമിച്ഛസി ഉത്തമപഞ്ഞ ഗന്തും”.

൧൩൭൬. “അദ്ധാ പജാനാമി അഹമ്പി ഏതം, ന തം പഞ്ഞോ അരഹതി ദസ്സനായ;
പാപഞ്ച മേ നത്ഥി കതം കുഹിഞ്ചി, തസ്മാ ന സങ്കേ മരണാഗമായ”.

൧൩൭൭. “ഹന്ദ ച ഠാനം അതുലാനുഭാവം, മയാ സഹ ദക്ഖസി ഏഹി കത്തേ;
യത്ഥച്ഛതി നച്ചഗീതേഹി നാഗോ, രാജാ യഥാ വേസ്സവണോ നളിഞ്ഞം [നിളിഞ്ഞം (സ്യാ॰), നിളഞ്ഞം (ക॰)].

൧൩൭൮. “തം നാഗകഞ്ഞാ ചരിതം ഗണേന, നികീളിതം നിച്ചമഹോ ച രത്തിം;
പഹൂതമാല്യം [ബഹുത്തമല്ലം (ക॰)] ബഹുപുപ്ഫഛന്നം [ബഹുപുപ്ഫസഞ്ഛന്നം (ക॰)], ഓഭാസതീ വിജ്ജുരിവന്തലിക്ഖേ.

൧൩൭൯. “അന്നേന പാനേന ഉപേതരൂപം, നച്ചേഹി ഗീതേഹി ച വാദിതേഹി;
പരിപൂരം കഞ്ഞാഹി അലങ്കതാഹി, ഉപസോഭതി വത്ഥപിലന്ധനേന [വത്ഥപിലന്ധനേഹി (ക॰)].

൧൩൮൦. “സോ പുണ്ണകോ കുരൂനം കത്തുസേട്ഠം, നിസീദയീ പച്ഛതോ ആസനസ്മിം;
ആദായ കത്താരമനോമപഞ്ഞം, ഉപാനയീ ഭവനം നാഗരഞ്ഞോ.

൧൩൮൧. “പത്വാന ഠാനം അതുലാനുഭാവം, അട്ഠാസി കത്താ പച്ഛതോ പുണ്ണകസ്സ;
സാമഗ്ഗി പേക്ഖമാനോ [സാമഗ്ഗിപേക്ഖീ പന (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] നാഗരാജാ, പുബ്ബേവ ജാമാതരമജ്ഝഭാസഥ”.

൧൩൮൨. “യന്നു തുവം അഗമാ മച്ചലോകം, അന്വേസമാനോ ഹദയം പണ്ഡിതസ്സ;
കച്ചി സമിദ്ധേന ഇധാനുപത്തോ, ആദായ കത്താരമനോമപഞ്ഞം”.

൧൬൮൩. “അയഞ്ഹി സോ ആഗതോ യം ത്വമിച്ഛസി, ധമ്മേന ലദ്ധോ മമ ധമ്മപാലോ;
തം പസ്സഥ സമ്മുഖാ [തം പസ്സ ധമ്മം സമുഖാ (ക॰)] ഭാസമാനം, സുഖോ ഹവേ [ഭവേ (പീ॰)] സപ്പുരിസേഹി സങ്ഗമോ”.

കാലാഗിരികണ്ഡം നാമ.

൧൬൮൪. “അദിട്ഠപുബ്ബം ദിസ്വാന, മച്ചോ മച്ചുഭയട്ടിതോ [ഭയട്ഠിതോ (സീ॰ പീ॰)];
ബ്യമ്ഹിതോ നാഭിവാദേസി, നയിദം പഞ്ഞവതാമിവ”.

൧൬൮൫. “ന ചമ്ഹി ബ്യമ്ഹിതോ നാഗ, ന ച മച്ചുഭയട്ടിതോ;
ന വജ്ഝോ അഭിവാദേയ്യ, വജ്ഝം വാ നാഭിവാദയേ.

൧൬൮൬. “കഥം നോ അഭിവാദേയ്യ, അഭിവാദാപയേഥ വേ;
യം നരോ ഹന്തുമിച്ഛേയ്യ, തം കമ്മം നുപപജ്ജതി”.

൧൬൮൭. “ഏവമേതം യഥാ ബ്രൂസി, സച്ചം ഭാസസി പണ്ഡിത;
ന വജ്ഝോ അഭിവാദേയ്യ, വജ്ഝം വാ നാഭിവാദയേ.

൧൬൮൮. “കഥം നോ അഭിവാദേയ്യ, അഭിവാദാപയേഥ വേ;
യം നരോ ഹന്തുമിച്ഛേയ്യ, തം കമ്മം നുപപജ്ജതി”.

൧൬൮൯. “അസസ്സതം സസ്സതം നു തവയിദം, ഇദ്ധീജുതീബലവീരിയൂപപത്തി [ഇദ്ധിം ജുതിം ബലം വീരിയൂപപത്തി (ക॰)];
പുച്ഛാമി തം നാഗരാജേതമത്ഥം, കഥം നു തേ ലദ്ധമിദം വിമാനം.

൧൬൯൦. “അധിച്ചലദ്ധം പരിണാമജം തേ, സയംകതം ഉദാഹു ദേവേഹി ദിന്നം;
അക്ഖാഹി മേ നാഗരാജേതമത്ഥം, യഥേവ തേ ലദ്ധമിദം വിമാനം.

൧൬൯൧. “നാധിച്ചലദ്ധം ന പരിണാമജം മേ, ന സയംകതം നാപി ദേവേഹി ദിന്നം;
സകേഹി കമ്മേഹി അപാപകേഹി, പുഞ്ഞേഹി മേ ലദ്ധമിദം വിമാനം”.

൧൬൯൨. “കിം തേ വതം കിം പന ബ്രഹ്മചരിയം, കിസ്സ സുചിണ്ണസ്സ അയം വിപാകോ;
ഇദ്ധീജുതീബലവീരിയൂപപത്തി, ഇദഞ്ച തേ നാഗ മഹാവിമാനം”.

൧൬൯൩. “അഹഞ്ച ഭരിയാ ച മനുസ്സലോകേ, സദ്ധാ ഉഭോ ദാനപതീ അഹുമ്ഹാ;
ഓപാനഭൂതം മേ ഘരം തദാസി, സന്തപ്പിതാ സമണബ്രാഹ്മണാ ച.

൧൬൯൪. “മാലഞ്ച ഗന്ധഞ്ച വിലേപനഞ്ച, പദീപിയം സേയ്യമുപസ്സയഞ്ച;
അച്ഛാദനം സായനമന്നപാനം, സക്കച്ച ദാനാനി അദമ്ഹ തത്ഥ.

൧൬൯൫. “തം മേ വതം തം പന ബ്രഹ്മചരിയം, തസ്സ സുചിണ്ണസ്സ അയം വിപാകോ;
ഇദ്ധീജുതീബലവീരിയൂപപത്തി, ഇദഞ്ച മേ ധീര മഹാവിമാനം’.

൧൬൯൬.

“ഏവം ചേ തേ ലദ്ധമിദം വിമാനം, ജാനാസി പുഞ്ഞാനം ഫലൂപപത്തിം;
തസ്മാ ഹി ധമ്മം ചര അപ്പമത്തോ, യഥാ വിമാനം പുന മാവസേസി’.

൧൮൬. “യേയിധ സന്തി സമണബ്രാഹ്മണാ ച, യേസന്നപാനാനി ദദേമു കത്തേ;
അക്ഖാഹി മേ പുച്ഛിതോ ഏതമത്ഥം, യഥാ വിമാനം പുന മാവസേമ”.

൧൮൭. “ഭോഗീ ഹി തേ സന്തി ഇധൂപപന്നാ, പുത്താ ച ദാരാ അനുജീവിനോ ച;
തേസു തുവം വചസാ കമ്മുനാ ച, അസമ്പദുട്ഠോ ച ഭവാഹി നിച്ചം.

൧൮൮. “ഏവം തുവം നാഗ അസമ്പദോസം, അനുപാലയ വചസാ കമ്മുനാ ച;
ഠത്വാ ഇധ യാവതായുകം വിമാനേ, ഉദ്ധം ഇതോ ഗച്ഛസി ദേവലോകം”.

൧൮൯. “അദ്ധാ ഹി സോ സോചതി രാജസേട്ഠോ, തയാ വിനാ യസ്സ തുവം സജിബ്ബോ;
ദുക്ഖൂപനീതോപി തയാ സമേച്ച, വിന്ദേയ്യ പോസോ സുഖമാതുരോപി”.

൧൯൦. “അദ്ധാ സതം ഭാസസി നാഗ ധമ്മം, അനുത്തരം അത്ഥപദം സുചിണ്ണം;
ഏതാദിസിയാസു ഹി ആപദാസു, പഞ്ഞായതേ മാദിസാനം വിസേസോ”.

൧൯൧. “അക്ഖാഹി നോ തായം മുധാ നു ലദ്ധോ, അക്ഖേഹി നോ തായം അജേസി ജൂതേ;
ധമ്മേന ലദ്ധോ ഇതി തായമാഹ [മാ’യ’മാഹ (സ്യാ॰)], കഥം നു ത്വം ഹത്ഥമിമസ്സ മാഗതോ”.

൧൯൨. “യോ മിസ്സരോ തത്ഥ അഹോസി രാജാ, തമായമക്ഖേഹി അജേസി ജൂതേ;
സോ മം ജിതോ രാജാ ഇമസ്സദാസി, ധമ്മേന ലദ്ധോസ്മി അസാഹസേന.

൧൯൩. “മഹോരഗോ അത്തമനോ ഉദഗ്ഗോ, സുത്വാന ധീരസ്സ സുഭാസിതാനി;
ഹത്ഥേ ഗഹേത്വാന അനോമപഞ്ഞം, പാവേക്ഖി ഭരിയായ തദാ സകാസേ.

൧൯൪. “യേന ത്വം വിമലേ പണ്ഡു, യേന ഭത്തം ന രുച്ചതി;
ന ച മേ താദിസോ വണ്ണോ, അയമേസോ തമോനുദോ.

൧൯൫. “യസ്സ തേ ഹദയേനത്ഥോ, ആഗതായം പഭങ്കരോ;
തസ്സ വാക്യം നിസാമേഹി, ദുല്ലഭം ദസ്സനം പുന.

൧൯൬. “ദിസ്വാന തം വിമലാ ഭൂരിപഞ്ഞം, ദസങ്ഗുലീ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ;
ഹട്ഠേന ഭാവേന പതീതരൂപാ, ഇച്ചബ്രവി കുരൂനം കത്തുസേട്ഠം.

൧൯൭. “അദിട്ഠപുബ്ബം ദിസ്വാന, മച്ചോ മച്ചുഭയട്ടിതോ;
ബ്യമ്ഹിതോ നാഭിവാദേസി, നയിദം പഞ്ഞവതാമിവ”.

൧൯൮. “ന ചമ്ഹി ബ്യമ്ഹിതോ നാഗി, ന ച മച്ചുഭയട്ടിതോ;
ന വജ്ഝോ അഭിവാദേയ്യ, വജ്ഝം വാ നാഭിവാദയേ.

“കഥം നോ അഭിവാദേയ്യ, അഭിവാദാപയേഥ വേ;
യം നരോ ഹന്തുമിച്ഛേയ്യ, തം കമ്മം നുപപജ്ജതി”.

“ഏവമേതം യഥാ ബ്രൂസി, സച്ചം ഭാസസി പണ്ഡിത;
ന വജ്ഝോ അഭിവാദേയ്യ, വജ്ഝം വാ നാഭിവാദയേ.

“കഥം നോ അഭിവാദേയ്യ, അഭിവാദാപയേഥ വേ;
യം നരോ ഹന്തുമിച്ഛേയ്യ, തം കമ്മം നുപപജ്ജതി”.

“അസസ്സതം സസ്സതം നു തവയിദം, ഇദ്ധീജുതീബലവീരിയൂപപത്തി;
പുച്ഛാമി തം നാഗകഞ്ഞേതമത്ഥം, കഥം നു തേ ലദ്ധമിദം വിമാനം.

“അധിച്ചലദ്ധം പരിണാമജം തേ, സയംകതം ഉദാഹു ദേവേഹി ദിന്നം;
അക്ഖാഹി മേ നാഗകഞ്ഞേതമത്ഥം, യഥേവ തേ ലദ്ധമിദം വിമാനം”.

“നാധിച്ചലദ്ധം ന പരിണാമജം മേ, ന സയം കതം നാപി ദേവേഹി ദിന്നം;
സകേഹി കമ്മേഹി അപാപകേഹി, പുഞ്ഞേഹി മേ ലദ്ധമിദം വിമാനം”.

“കിം തേ വതം കിം പന ബ്രഹ്മചരിയം, കിസ്സ സുചിണ്ണസ്സ അയം വിപാകോ;
ഇദ്ധീജുതീബലവീരിയൂപപത്തി, ഇദഞ്ച തേ നാഗി മഹാവിമാനം”.

“അഹഞ്ച ഖോ സാമികോ ചാപി മയ്ഹം, സദ്ധാ ഉഭോ ദാനപതീ അഹുമ്ഹാ;
ഓപാനഭൂതം മേ ഘരം തദാസി, സന്തപ്പിതാ സമണബ്രാഹ്മണാ ച.

“മാലഞ്ച ഗന്ധഞ്ച വിലേപനഞ്ച, പദീപിയം സേയ്യമുപസ്സയഞ്ച;
അച്ഛാദനം സായനമന്നപാനം, സക്കച്ചം ദാനാനി അദമ്ഹ തത്ഥ.

“തം മേ വതം തം പന ബ്രഹ്മചരിയം, തസ്സ സുചിണ്ണസ്സ അയം വിപാകോ;
ഇദ്ധീജുതീബലവീരിയൂപപത്തി , ഇദഞ്ച മേ ധീര മഹാവിമാനം”.

“ഏവം ചേ തേ ലദ്ധമിദം വിമാനം, ജാനാസി പുഞ്ഞാനം ഫലൂപപത്തിം;
തസ്മാ ഹി ധമ്മം ചര അപ്പമത്താ, യഥാ വിമാനം പുന മാവസേസി”.

“നയിധ സന്തി സമണബ്രാഹ്മണാ ച, യേസന്നപാനാനി ദദേമു കത്തേ;
അക്ഖാഹി മേ പുച്ഛിതോ ഏതമത്ഥം, യഥാ വിമാനം പുന മാവസേമ”.

“ഭോഗീ ഹി തേ സന്തി ഇധൂപപന്നാ, പുത്താ ച ദാരാ അനുജീവിനോ ച;
തേസു തുവം വചസാ കമ്മുനാ ച, അസമ്പദുട്ഠാ ച ഭവാഹി നിച്ചം.

“ഏവം തുവം നാഗി അസമ്പദോസം, അനുപാലയ വചസാ കമ്മുനാ ച;
ഠത്വാ ഇധ യാവതായുകം വിമാനേ, ഉദ്ധം ഇതോ ഗച്ഛസി ദേവലോകം”.

“അദ്ധാ ഹി സോ സോചതി രാജസേട്ഠോ, തയാ വിനാ യസ്സ തുവം സജിബ്ബോ;

ദുക്ഖൂപനീതോപി തയാ സമേച്ച, വിന്ദേയ്യ പോസോ സുഖമാതുരോപി".

"അദ്ധാ സതം ഭാസസി നാഗി ധമ്മം, അനുത്തരം അത്ഥപദം സുചിണ്ണം;
ഏതാദിസിയാസു ഹി ആപദാസു, പഞ്ഞായതേ മാദിസാനം വിസേസോ".

"അക്ഖാഹി നോ തായം മുധാ നു ലദ്ധോ, അക്ഖേഹി നോ തായം അജേസി ജൂതേ;
ധമ്മേന ലദ്ധോ ഇതി തായമാഹ, കഥം നു ത്വം ഹത്ഥമിമസ്സ മാഗതോ".

"യോ മിസ്സരോ തത്ഥ അഹോസി രാജാ, തമായമക്ഖേഹി അജേസി ജൂതേ;
സോ മം ജിതോ രാജാ ഇമസ്സദാസി, ധമ്മേന ലദ്ധോസ്മി അസാഹസേന.

"യഥേവ വരുണോ നാഗോ, പഞ്ഹം പുച്ഛിത്ഥ പണ്ഡിതം;
തഥേവ നാഗകഞ്ഞാപി, പഞ്ഹം പുച്ഛിത്ഥ പണ്ഡിതം.

"യഥേവ വരുണം നാഗം, ധീരോ തോസേസി പുച്ഛിതോ;
തഥേവ നാഗകഞ്ഞമ്പി, ധീരോ തോസേസി പുച്ഛിതോ.

"ഉഭോപി തേ അത്തമനേ വിദിത്വാ, മഹോരഗം നാഗകഞ്ഞഞ്ച ധീരോ [വിധൂരോ (ക॰)];
അഛമ്ഭീ അഭീതോ അലോമഹട്ഠോ, ഇച്ചബ്രവി വരുണം നാഗരാജാനം.

"മാ രോധയി [മാ ഹേഠയി (പീ॰)] നാഗ ആയാഹമസ്മി, യേന തവത്ഥോ ഇദം സരീരം;
ഹദയേന മംസേന കരോഹി കിച്ചം, സയം കരിസ്സാമി യഥാമതി തേ".

"പഞ്ഞാ ഹവേ ഹദയം പണ്ഡിതാനം, തേ ത്യമ്ഹ പഞ്ഞായ മയം സുതുട്ഠാ;
അനൂനനാമോ ലഭതജ്ജ ദാരം, അജ്ജേവ തം കുരുയോ പാപയാതു".

"സ പുണ്ണകോ അത്തമനോ ഉദഗ്ഗോ, ഇരന്ധതിം നാഗകഞ്ഞം ലഭിത്വാ;
ഹട്ഠേന ഭാവേന പതീതരൂപോ, ഇച്ചബ്രവി കുരൂനം കത്തുസേട്ഠം.

"ഭരിയായ മം ത്വം അകരി സമങ്ഗിം, അഹഞ്ച തേ വിധുര കരോമി കിച്ചം;
ഇദഞ്ച തേ മണിരതനം ദദാമി, അജ്ജേവ തം കുരുയോ പാപയാമി".

"അജേയ്യമേസാ തവ ഹോതു മേത്തി, ഭരിയായ കച്ചാന പിയായ സദ്ധിം;
ആനന്ദി വിത്തോ [ആനന്ദചിത്തോ (സ്യാ॰ പീ॰)] സുമനോ പതീതോ, ദത്വാ മണിം മഞ്ച നയിന്ദപത്ഥം.

"സ പുണ്ണകോ കുരൂനം കത്തുസേട്ഠം, നിസീദയീ പുരതോ ആസനസ്മിം;
ആദായ കത്താരമനോമപഞ്ഞം, ഉപാനയീ നഗരം ഇന്ദപത്ഥം.

"മനോ മനുസ്സസ്സ യഥാപി ഗച്ഛേ, തതോപിസ്സ ഖിപ്പതരം [തതോപി സംഖിപ്പതരം (സീ॰ പീ॰)] അഹോസി;
സ പുണ്ണകോ കുരൂനം കത്തുസേട്ഠം, ഉപാനയീ നഗരം ഇന്ദപത്ഥം".

“യഥിന്ദപത്ഥം നഗരം പദിസ്സതി, രമ്മാനി ച അമ്ബവനാനി ഭാഗസോ;
അഹഞ്ച ഭരിയായ സമങ്ഗിഭൂതോ, തുവഞ്ച പത്തോസി സകം നികേതം”.

“സ പുണ്ണകോ കുരൂനം കത്തുസേട്ഠം, ഓരോപിയ ധമ്മസഭായ മജ്ഝേ;
ആജഞ്ഞമാരുയ്ഹ അനോമവണ്ണോ, പക്കാമി വേഹായസമന്തലിക്ഖേ.

“തം ദിസ്വാ രാജാ പരമപ്പതീതോ, ഉട്ഠായ ബാഹാഹി പലിസ്സജിത്വാ;
അവികമ്പയം ധമ്മസഭായ മജ്ഝേ, നിസീദയീ പമുഖമാസനസ്മിം”.

“ത്വഞ്ഹി നോ വിനേതാസി രഥംവ നദ്ധം, നന്ദന്തി തം കുരുയോ ദസ്സനേന;
അക്ഖാഹി മേ പുച്ഛിതോ ഏതമത്ഥം, കഥം പമോക്ഖോ അഹു മാണവസ്സ”.

“യം മാണവോത്യാഭിവദീ ജനിന്ദ, ന സോ മനുസ്സോ നരവീരസേട്ഠ;
യദി തേ സുതോ പുണ്ണകോ നാമ യക്ഖോ, രഞ്ഞോ കുവേരസ്സ ഹി സോ സജിബ്ബോ.

“ഭൂമിന്ധരോ വരുണോ നാമ നാഗോ, ബ്രഹാ സുചീ വണ്ണബലൂപപന്നോ;
തസ്സാനുജം ധീതരം കാമയാനോ, ഇരന്ധതീ നാമ സാ നാഗകഞ്ഞാ.

“തസ്സാ സുമജ്ഝായ പിയായ ഹേതു, പതാരയിത്ഥ മരണായ മയ്ഹം;
സോ ചേവ ഭരിയായ സമങ്ഗിഭൂതോ, അഹഞ്ച അനുഞ്ഞാതോ മണി ച ലദ്ധോ”.

“രുക്ഖോ ഹി മയ്ഹം പദ്ധാരേ [ഘരദ്വാരേ (സ്യാ॰)] സുജാതോ,
പഞ്ഞാക്ഖന്ധോ സീലമയസ്സ സാഖാ;
അത്ഥേ ച ധമ്മേ ച ഠിതോ നിപാകോ, ഗവപ്ഫലോ
ഹത്ഥിഗവസ്സഛന്നോ.

“നച്ചഗീതതൂരിയാഭിനാദിതേ, ഉച്ഛിജ്ജ സേനം [മേനം (സീ॰ പീ॰)]
പുരിസോ അഹാസി;
സോ നോ അയം ആഗതോ സന്നികേതം, രുക്ഖസ്സിമസ്സാപചിതിം
കരോഥ.

“യേ കേചി വിത്താ മമ പച്ചയേന, സബ്ബേവ തേ പാതുകരോന്തു അജ്ജ;
തിബ്ബാനി കത്വാന ഉപായനാനി, രുക്ഖസ്സിമസ്സാപചിതിം കരോഥ.

“യേ കേചി ബദ്ധാ മമ അത്ഥി രട്ഠേ, സബ്ബേവ തേ ബന്ധനാ
മോചയന്തു;
യഥേവ യം ബന്ധനസ്മാ പമുത്തോ, ഏവമേതേ മുഞ്ചരേ ബന്ധനസ്മാ.

“ഉന്നങ്ഗലാ മാസമിമം കരോന്തു, മംസോദനം ബ്രാഹ്മണാ ഭക്ഖയന്തു;
അമജ്ജപാ മജ്ജരഹാ പിവന്തു, പുണ്ണാഹി ഥാലാഹി പലിസ്സുതാഹി.

“മഹാപഥം നിച്ച സമവ്ഹയന്തു, തിബ്ബഞ്ച രക്ഖം വിദഹന്തു രട്ഠേ;
യഥാഞ്ഞമഞ്ഞം ന വിഹേഠയേയ്യും, രുക്ഖസ്സിമസ്സാപചിതിം കരോഥ”.

ഓരോധാ ച കുമാരാ ച, വേസിയാനാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
ബഹും അന്നഞ്ച പാനഞ്ച, പണ്ഡിതസ്സാഭിഹാരയും.

൧൬൫൨. ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ;
ബഹും അന്നഞ്ച പാനഞ്ച, പണ്ഡിതസ്സാഭിഹാരയും.

൧൬൫൩. സമാഗതാ ജാനപദാ, നേഗമാ ച സമാഗതാ;
ബഹും അന്നഞ്ച പാനഞ്ച, പണ്ഡിതസ്സാഭിഹാരയും.

൧൬൫൪. ബഹുജനോ പസന്നോസി, ദിസ്വാ പണ്ഡിതമാഗതേ;
പണ്ഡിതമ്ഹി അനുപ്പത്തേ, ചേലുക്ഖേപോ പവത്തഥാതി.

വിധുരജാതകം നവമം.

൫൪൭. വേസ്സന്തരജാതകം (൧൦)

ദസവരകഥാ

൧൬൫൫. ‘‘ഫുസ്സതീ [ഫുസതി (സീ॰ പീ॰)] വരവണ്ണാഭേ, വരസ്സു ദസധാ വരേ;
പഥബ്യാ ചാരുപുബ്ബങ്ഗി, യം തുയ്ഹം മനസോ പിയം’’.

൧൬൫൬. ‘‘ദേവരാജ നമോ ത്യത്ഥു, കിം പാപം പകതം മയാ;
രമ്മാ ചാവേസി മം ഠാനാ, വാതോവ ധരണീരുഹം’’.

൧൬൫൭. ‘‘ന ചേവ തേ കതം പാപം, ന ച മേ ത്വമസി അപ്പിയാ;
പുഞ്ഞഞ്ച തേ പരിക്ഖീണം, യേന തേവം വദാമഹം.

൧൬൫൮. ‘‘സന്തികേ മരണം തുയ്ഹം, വിനാഭാവോ ഭവിസ്സതി;
പടിഗണ്ഹാഹി മേ ഏതേ, വരേ ദസ പവേച്ഛതോ’’.

൧൬൫൯. ‘‘വരം ചേ മേ അദോ സക്ക, സബ്ബഭൂതാനമിസ്സര;
സിവിരാജസ്സ ഭദ്ദന്തേ, തത്ഥ അസ്സം നിവേസനേ.

൧൬൬൦. ‘‘നീലനേത്താ നീലഭമു, നിലക്ഖീ ച യഥാ മിഗീ;
ഫുസ്സതീ നാമ നാമേന, തത്ഥപസ്സം പുരിന്ദദ.

൧൬൬൧. ‘‘പുത്തം ലഭേഥ വരദം, യാചയോഗം [യാചയോഗിം (ക॰)] അമച്ഛരിം;
പൂജിതം പടിരാജൂഹി, കിത്തിമന്തം യസസ്സിനം.

൧൬൬൨. ‘‘ഗബ്ഭം മേ ധാരയന്തിയാ, മജ്ഝിമങ്ഗം അനുന്നതം;
കുച്ഛി അനുന്നതോ അസ്സ, ചാപംവ ലിഖിതം സമം.

൧൬൬൩. ‘‘കേസാ മേ നപ്പപതേയ്യും, പലിതാ ന സന്തു വാസവ;
കായേ രജോ ന ലിമ്പേഥ, വജ്ഝഞ്ചാപി പമോചയേ.

൧൬൬൪. ‘‘മയൂരകോഞ്ചാഭിരുദേ, നാരിവരഗണായുതേ;
ഖുജ്ജചേലാപകാകിണ്ണേ , സൂദമാഗധവണ്ണിതേ.

൧൬൬൫. ‘‘ചിത്രഗ്ഗളേരുഘുസിതേ, സുരാമംസപബോധനേ;
സിവിരാജസ്സ ഭദ്ദന്തേ, തത്ഥസ്സം മഹേസീ പിയാ’’.

൧൬൬൬. ‘‘യേ തേ ദസ വരാ ദിന്നാ, മയാ സബ്ബങ്ഗസോഭനേ;
സിവിരാജസ്സ വിജിതേ, സബ്ബേ തേ ലച്ഛസീ വരേ.

൧൬൬൭. ‘‘ഇദം വത്വാന മഘവാ, ദേവരാജാ സുജമ്പതി;
ഫുസ്സതിയാ വരം ദത്വാ, അനുമോദിത്ഥ വാസവോ.

ദസവരകഥാ നാമ.

ഹേമവന്തം

൧൬൬൮. ‘‘പരൂള്ഹകച്ഛനഖലോമാ , പങ്കദന്താ രജസ്സിരാ;
പഗ്ഗയ്ഹ ദക്ഖിണം ബാഹും, കിം മം യാചന്തി ബ്രാഹ്മണാ’’.

൧൬൬൯. ‘‘തന്നം ദേവ യാചാമ, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനം;
ദദാഹി പവരം നാഗം, ഈസാദന്തം ഉരൂള്ഹവം’’.

൧൬൭൦. ‘‘ദദാമി ന വികമ്പാമി, യം മം യാചന്തി ബ്രാഹ്മണാ;
പഭിന്നം കുഞ്ജരം ദന്തിം, ഓപവയ്ഹം ഗജുത്തമം’’.

൧൬൭൧. ‘‘ഹത്ഥിക്ഖന്ധതോ ഓരുയ്ഹ, രാജാ ചാഗാധിമാനസോ;
ബ്രാഹ്മണാനം അദാ ദാനം, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനോ’’.

൧൬൭൨. ‘‘തദാസി യം ഭിംസനകം, തദാസി ലോമഹംസനം;
ഹത്ഥിനാഗേ പദിന്നമ്ഹി, മേദനീ സമ്പകമ്പഥ.

൧൬൭൩. ‘‘തദാസി യം ഭിംസനകം, തദാസി ലോമഹംസനം;
ഹത്ഥിനാഗേ പദിന്നമ്ഹി, ഖുബ്ഭിത്ഥ നഗരം തദാ.

൧൬൭൪. ‘‘സമാകുലം പുരം ആസി, ഘോസോ ച വിപുലോ മഹാ;
ഹത്ഥിനാഗേ പദിന്നമ്ഹി, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ’’.

൧൬൭൫. ‘‘ഉഗ്ഗാ ച രാജപുത്താ ച, വേസിയാനാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ.

൧൬൭൬. ‘‘കേവലോ ചാപി നിഗമോ, സിവയോ ച സമാഗതാ;
ദിസ്വാ നാഗം നീയമാനം, തേ രഞ്ഞോ പടിവേദയും.

൧൬൭൭. ‘‘വിധമം ദേവ തേ രട്ഠം, പുത്തോ വേസ്സന്തരോ തവ;
കഥം നോ ഹത്ഥിനം ദജ്ജാ, നാഗം രട്ഠസ്സ പൂജിതം.

൧൬൭൮. ‘‘കഥം നോ കുഞ്ജരം ദജ്ജാ, ഈസാദന്തം ഉരൂള്ഹവം;
ഖേത്തഞ്ഞും സബ്ബയുദ്ധാനം, സബ്ബസേതം ഗജുത്തമം.

൧൬൭൯. ‘‘പണ്ഡുകമ്ബലസഞ്ഛന്നം, പഭിന്നം സത്തുമദ്ദനം;
ദന്തിം സവാളബീജനിം, സേതം കേലാസസാദിസം.

൧൬൮൦. ‘‘സസേതച്ഛത്തം സഉപാധേയ്യം, സാഥബ്ബനം സഹത്ഥിപം;
അഗ്ഗയാനം രാജവാഹിം, ബ്രാഹ്മണാനം അദാ ഗജം [ധനം (സീ॰ പീ॰), ദാനം (സ്യാ॰)].

൧൬൮൧. ‘‘അന്നം പാനഞ്ച യോ [സോ (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰)] ദജ്ജാ, വത്ഥസേനാസനാനി ച;
ഏതം ഖോ ദാനം പതിരൂപം, ഏതം ഖോ ബ്രാഹ്മണാരഹം.

൧൬൮൨. ‘‘അയം തേ വംസരാജാ നോ, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനോ [രട്ഠവഡ്ഢനം (സീ॰), രട്ഠവഡ്ഢന (പീ॰)];
കഥം വേസ്സന്തരോ പുത്തോ, ഗജം ഭാജേതി സഞ്ജയ.

‘‘സചേ ത്വം ന കരിസ്സസി, സിവീനം വചനം ഇദം;
മഞ്ഞേ തം സഹ പുത്തേന, സിവീ ഹത്ഥേ കരിസ്സരേ’’.

‘‘കാമം ജനപദോ മാസി, രട്ഠഞ്ചാപി വിനസ്സതു;
നാഹം സിവീനം വചനാ, രാജപുത്തം അദൂസകം;
പബ്ബാജേയ്യം സകാ രട്ഠാ, പുത്തോ ഹി മമ ഓരസോ.

‘‘കാമം ജനപദോ മാസി, രട്ഠഞ്ചാപി വിനസ്സതു;
നാഹം സിവീനം വചനാ, രാജപുത്തം അദൂസകം;
പബ്ബാജേയ്യം സകാ രട്ഠാ, പുത്തോ ഹി മമ അത്രജോ.

‘‘ന ചാഹം തസ്മിം ദുബ്ഭേയ്യം, അരിയസീലവതോ ഹി സോ;
അസിലോകോപി മേ അസ്സ, പാപഞ്ച പസവേ ബഹും;
കഥം വേസ്സന്തരം പുത്തം, സത്ഥേന ഘാതയാമസേ’’.

‘‘മാ നം ദണ്ഡേന സത്ഥേന, ന ഹി സോ ബന്ധനാരഹോ;
പബ്ബാജേഹി ച നം രട്ഠാ, വങ്കേ വസതു പബ്ബതേ’’.

‘‘ഏസോ ചേ സിവീനം ഛന്ദോ, ഛന്ദം ന പനുദാമസേ;
ഇമം സോ വസതു രത്തിം, കാമേ ച പരിഭുഞ്ജതു.

‘‘തതോ രത്യാ വിവസാനേ, സൂരിയസ്സുഗ്ഗമനം പതി [സൂരിയുഗ്ഗമനേ സതി (ക॰)];
സമഗ്ഗാ സിവയോ ഹുത്വാ, രട്ഠാ പബ്ബാജയന്തു നം’’.

‘‘ഉട്ഠേഹി കത്തേ തരമാനോ, ഗന്ത്വാ വേസ്സന്തരം വദ;
സിവയോ ദേവ തേ കുദ്ധാ, നേഗമാ ച സമാഗതാ.

‘‘ഉഗ്ഗാ ച രാജപുത്താ ച, വേസിയാനാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ;
കേവലോ ചാപി നിഗമോ, സിവയോ ച സമാഗതാ.

‘‘അസ്മാ രത്യാ വിവസാനേ, സൂരിയസ്സുഗ്ഗമനം പതി;
സമഗ്ഗാ സിവയോ ഹുത്വാ, രട്ഠാ പബ്ബാജയന്തി തം.

‘‘സ കത്താ തരമാനോവ, സിവിരാജേന പേസിതോ;
ആമുത്തഹത്ഥാഭരണാ, സുവത്ഥോ ചന്ദനഭൂസിതോ.

‘‘സീസം ന്ഹാതോ ഉദകേ സോ, ആമുത്തമണികുണ്ഡലോ;
ഉപാഗമി പുരം രമ്മം, വേസ്സന്തരനിവേസനം.

‘‘തത്ഥദ്ദസ കുമാരം സോ, രമമാനം സകേ പുരേ;
പരികിണ്ണം അമച്ചേഹി, തിദസാനംവ വാസവം.

‘‘സോ തത്ഥ ഗന്ത്വാ തരമാനോ, കത്താ വേസ്സന്തരംബ്രവി;
ദുക്ഖം തേ വേദയിസ്സാമി, മാ മേ കുജ്ഝി രഥേസഭ.

‘‘വന്ദിത്വാ രോദമാനോ സോ, കത്താ രാജാനമബ്രവി;
ഭത്താ മേസി മഹാരാജ, സബ്ബകാമരസാഹരോ.

‘‘ദുക്ഖം തേ വേദയിസ്സാമി, തത്ഥ അസ്സാസയന്തു മം;

സിവയോ ദേവ തേ കുദ്ധാ, നേഗമാ ച സമാഗതാ.

൨൨൯൯. “ഉഗ്ഗാ ച രാജപുത്താ ച, വേസിയാനാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ;
കേവലോ ചാപി നിഗമോ, സിവയോ ച സമാഗതാ.

൨൩൦൦. “അസ്മാ രത്യാ വിവസാനേ, സൂരിയസ്സുഗ്ഗമനം പതി;
സമഗ്ഗാ സിവയോ ഹുത്വാ, രട്ഠാ പബ്ബാജയന്തി തം”.

൨൩൦൧. “കിസ്മിം മേ സിവയോ കുദ്ധാ, നാഹം പസ്സാമി ദുക്കടം;
തം മേ കത്തേ വിയാചിക്ഖ, കസ്മാ പബ്ബാജയന്തി മം”.

൨൩൦൨. “ഉഗ്ഗാ ച രാജപുത്താ ച, വേസിയാനാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ;
നാഗദാനേന ഖിയ്യന്തി, തസ്മാ പബ്ബാജയന്തി തം”.

൨൩൦൩. “ഹദയം ചക്ഖുമ്പഹം ദജ്ജം, കിം മേ ബാഹിരകം ധനം;
ഹിരഞ്ഞം വാ സുവണ്ണം വാ, മുത്താ വേളുരിയാ മണി.

൨൩൦൪. “ദക്ഖിണം വാപഹം ബാഹും, ദിസ്വാ യാചകമാഗതേ;
ദദേയ്യം ന വികമ്പേയ്യം, ദാനേ മേ രമതേ മനോ.

൨൩൦൫. “കാമം മം സിവയോ സബ്ബേ, പബ്ബാജേന്തു ഹനന്തു വാ;
നേവ ദാനാ വിരമിസ്സം, കാമം ഛിന്ദന്തു സത്തധാ”.

൨൩൦൬. “ഏവം തം സിവയോ ആഹു, നേഗമാ ച സമാഗതാ;
കോന്തിമാരായ തീരേന, ഗിരിമാരഞ്ജരം പതി;
യേന പബ്ബാജിതാ യന്തി, തേന ഗച്ഛതു സുബ്ബതോ”.

൨൩൦൭. “സോഹം തേന ഗമിസ്സാമി, യേന ഗച്ഛന്തി ദൂസകാ;
രത്തിന്ദിവം മേ ഖമഥ, യാവ ദാനം ദദാമഹം”.

൨൩൦൮. “ആമന്തയിത്ഥ രാജാനം, മദ്ദിം സബ്ബങ്ഗസോഭനം;
യം തേ കിഞ്ചി മയാ ദിന്നം, ധനം ധഞ്ഞഞ്ച വിജ്ജതി.

൨൩൦൯. “ഹിരഞ്ഞം വാ സുവണ്ണം വാ, മുത്താ വേളുരിയാ ബഹൂ;
സബ്ബം തം നിദഹേയ്യാസി, യഞ്ച തേ പേത്തികം ധനം.

൨൩൧൦. “തമബ്രവി രാജപുത്തീ, മദ്ദീ സബ്ബങ്ഗസോഭനാ;
കുഹിം ദേവ നിദഹാമി, തം മേ അക്ഖാഹി പുച്ഛിതോ”.

൨൩൧൧. “സീലവന്തേസു ദജ്ജാസി, ദാനം മദ്ദി യഥാരഹം;
ന ഹി ദാനാ പരം അത്ഥി, പതിട്ഠാ സബ്ബപാണിനം.

൨൩൧൨. “പുത്തേസു മദ്ദി ദയേസി, സസ്സുയാ സസുരമ്ഹി ച;
യോ ച തം ഭത്താ മഞ്ഞേയ്യ, സക്കച്ചം തം ഉപട്ഠഹേ.

൨൩൧൩. “നോ ചേ തം ഭത്താ മഞ്ഞേയ്യ, മയാ വിപ്പവസേന തേ;
അഞ്ഞം ഭത്താരം പരിയേസ, മാ കിസിത്ഥോ [മാ കിലിത്ഥ (സീ॰ പീ॰)]
മയാ വിനാ”.

൨൩൩. “അഹഞ്ഹി വനം ഗച്ഛാമി, ഘോരം വാളമിഗായുതം;
സംസയോ ജീവിതം മയ്ഹം, ഏകകസ്സ ബ്രഹാവനേ”.

൨൩൪. “തമബ്രവി രാജപുത്തി, മദ്ദീ സബ്ബങ്ഗസോഭനാ;
“അഭുമ്മേ കഥം നു ഭണസി, പാപകം വത ഭാസസി.

൨൩൫. “നേസ ധമ്മോ മഹാരാജ, യം ത്വം ഗച്ഛേയ്യ ഏകകോ;
അഹമ്പി തേന ഗച്ഛാമി, യേന ഗച്ഛസി ഖത്തിയ.

൨൩൬. “മരണം വാ തയാ സദ്ധിം, ജീവിതം വാ തയാ വിനാ;
തദേവ മരണം സേയ്യോ, യം ചേ ജീവേ തയാ വിനാ.

൨൩൭. “അഗ്ഗിം ഉജ്ജാലയിത്വാന [നിജ്ജാലയിത്വാന (സീ॰ പീ॰)],
ഏകജാലസമാഹിതം;
തത്ഥ മേ [തത്ഥേവ (സ്യാ॰ ക॰)] മരണം സേയ്യോ, യം ചേ ജീവേ തയാ
വിനാ.

൨൩൮. “യഥാ ആരഞ്ഞകം നാഗം, ദന്തിം അന്വേതി ഹത്ഥിനീ;
ജേസ്സന്തം ഗിരിദുഗ്ഗേസു, സമേസു വിസമേസു ച.

൨൩൯. “ഏവം തം അനുഗച്ഛാമി, പുത്തേ ആദായ പച്ഛതോ;
സുഭരാ തേ ഭവിസ്സാമി, ന തേ ഹേസ്സാമി ദുബ്ഭരാ.

൨൪൦. “ഇമേ കുമാരേ പസ്സന്തോ, മഞ്ജുകേ പിയഭാണിനേ;
ആസീനേ [ആസനേ (ക॰)] വനഗുമ്ബസ്മിം, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൪൧. “ഇമേ കുമാരേ പസ്സന്തോ, മഞ്ജുകേ പിയഭാണിനേ;
കീളന്തേ വനഗുമ്ബസ്മിം, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൪൨. “ഇമേ കുമാരേ പസ്സന്തോ, മഞ്ജുകേ പിയഭാണിനേ;
അസ്സമേ രമണീയമ്ഹി, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൪൩. “ഇമേ കുമാരേ പസ്സന്തോ, മഞ്ജുകേ പിയഭാണിനേ;
കീളന്തേ അസ്സമേ രമ്മേ, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൪൪. “ഇമേ കുമാരേ പസ്സന്തോ, മാലധാരീ അലങ്കതേ;
അസ്സമേ രമണീയമ്ഹി, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൪൫. “ഇമേ കുമാരേ പസ്സന്തോ, മാലധാരീ അലങ്കതേ;
കീളന്തേ അസ്സമേ രമ്മേ, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൪൬. “യദാ ദക്ഖിസി നച്ചന്തേ, കുമാരേ മാലധാരിനേ;
അസ്സമേ രമണീയമ്ഹി, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൪൭. “യദാ ദക്ഖിസി നച്ചന്തേ, കുമാരേ മാലധാരിനേ;
കീളന്തേ അസ്സമേ രമ്മേ, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൪൮. “യദാ ദക്ഖിസി മാതങ്ഗം, കുഞ്ജരം സട്ഠിഹായനം;
ഏകം അരഞ്ഞേ ചരന്തം, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൪൯. “യദാ ദക്ഖിസി മാതങ്ഗം, കുഞ്ജരം സട്ഠിഹായനം;

സായം പാതോ വിചരന്തം, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൬൧. “യഥാ കരേണുസങ്ഘസ്സ, യൂഥസ്സ പുരതോ വജം;
കോഞ്ചം കാഹതി മാതങ്ഗോ, കുഞ്ജരോ സട്ഠിഹായനോ;
തസ്സ തം നദതോ സുത്വാ, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൬൨. “ദുഭതോ വനവികാസേ, യദാ ദക്ഖിസി കാമദോ;
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൬൩. “മിഗം ദിസ്വാന സായന്ഹം, പഞ്ചമാലിനമാഗതം;
കിമ്പുരിസേ ച നച്ചന്തേ, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൬൪. “യദാ സോസ്സസി നിഗ്ഘോസം, സന്ദമാനായ സിന്ധുയാ;
ഗീതം കിമ്പുരിസാനഞ്ച, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൬൫. “യദാ സോസ്സസി നിഗ്ഘോസം, ഗിരിഗബ്ഭരചാരിനോ;
വസ്സമാനസ്സുലൂകസ്സ, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൬൬. “യദാ സീഹസ്സ ബ്യഗ്ഘസ്സ, ഖഗ്ഗസ്സ ഗവയസ്സ ച;
വനേ സോസ്സസി വാളാനം, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൬൭. “യദാ മോരീഹി പരികിണ്ണം, ബരിഹീനം മത്ഥകാസിനം;
മോരം ദക്ഖിസി നച്ചന്തം, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൬൮. “യദാ മോരീഹി പരികിണ്ണം, അണ്ഡജം ചിത്രപക്ഖിനം;
മോരം ദക്ഖിസി നച്ചന്തം, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൬൯. “യദാ മോരീഹി പരികിണ്ണം, നീലഗീവം സിഖണ്ഡിനം;
മോരം ദക്ഖിസി നച്ചന്തം, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൭൦. “യദാ ദക്ഖിസി ഹേമന്തേ, പുപ്ഫിതേ ധരണീരുഹേ;
സുരഭിം സമ്പവായന്തേ, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൭൧. “യദാ ഹേമന്തികേ മാസേ, ഹരിതം ദക്ഖിസി മേദനിം [മേദിനിം (സീ॰ പീ॰)];
ഇന്ദഗോപകസഞ്ഛന്നം, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൭൨. “യദാ ദക്ഖിസി ഹേമന്തേ, പുപ്ഫിതേ ധരണീരുഹേ;
കുടജം ബിമ്ബജാലഞ്ച, പുപ്ഫിതം ലോദ്ദപദ്മകം [ലോമപദ്ധകം (സീ॰ പീ॰)];
സുരഭിം സമ്പവായന്തേ, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി.

൨൩൭൩. “യദാ ഹേമന്തികേ മാസേ, വനം ദക്ഖിസി പുപ്ഫിതം;
ഓപുപ്ഫാനി ച പദ്മാനി, ന രജ്ജസ്സ സരിസ്സസി”.

ഹേമവന്തം നാമ.

ദാനകണ്ഡം

൨൩൭൪. “തേസം ലാലപ്പിതം സുത്വാ, പുത്തസ്സ സുണിസായ ച;

കലുനം [കരുണം (സീ॰ പീ॰), കലൂനം (സ്യാ॰ ക॰)] പരിദേവേസി, രാജപുത്തീ യസസ്സിനീ.

൧൭൫൪. ‘‘സേയ്യോ വിസം മേ ഖായിതം, പപാതാ പപതേയ്യഹം;
രജ്ജുയാ ബജ്ഝ മിയ്യാഹം, കസ്മാ വേസ്സന്തരം പുത്തം;
പബ്ബാജേന്തി അദൂസകം.

൧൭൫൫. ‘‘അജ്ഝായകം ദാനപതിം, യാചയോഗം അമച്ഛരിം;
പൂജിതം പടിരാജൂഹി, കിത്തിമന്തം യസസ്സിനം;
കസ്മാ വേസ്സന്തരം പുത്തം, പബ്ബാജേന്തി അദൂസകം.

൧൭൫൬. ‘‘മാതാപേത്തിഭരം ജന്തും, കുലേ ജേട്ഠാപചായികം;
കസ്മാ വേസ്സന്തരം പുത്തം, പബ്ബാജേന്തി അദൂസകം.

൧൭൫൭. ‘‘അഞ്ഞോ ഹിതം ദേവിഹിതം, ഞാതീനം സഖിനം ഹിതം;
ഹിതം സബ്ബസ്സ രട്ഠസ്സ, കസ്മാ വേസ്സന്തരം പുത്തം;
പബ്ബാജേന്തി അദൂസകം.

൧൭൫൮. ‘‘മധൂനിവ പലാതാനി, അമ്ബാവ പതിതാ ഛമാ;
ഏവം ഹേസ്സതി തേ രട്ഠം, പബ്ബാജേന്തി അദൂസകം.

൧൭൫൯. ‘‘ഹംസോ നിഖീണപത്തോവ, പല്ലലസ്മിം അനൂദകേ;
അപവിട്ഠോ അമച്ചേഹി, ഏകോ രാജാ വിഹിയ്യസി.

൧൭൬൦. ‘‘ഏവം തം ബ്രൂമി മഹാരാജ, അത്ഥോ തേ മാ ഉപച്ചഗാ;
മാ നം സിവീനം വചനാ, പബ്ബാജേസി അദൂസകം’’.

൧൭൬൧. ‘‘ധമ്മസ്സാപചിതിം കുമ്മി, സിവീനം വിനയം ധജം;
പബ്ബാജേമി സകം പുത്തം, പാണാ പിയതരോ ഹി മേ’’.

൧൭൬൨. ‘‘യസ്സ പുബ്ബേ ധജഗ്ഗാനി, കണികാരാവ പുപ്ഫിതാ;
യായന്തമനുയായന്തി, സ്വജ്ജേകോവ ഗമിസ്സതി.

൧൭൬൩. ‘‘യസ്സ പുബ്ബേ ധജഗ്ഗാനി, കണികാരവനാനിവ;
യായന്തമനുയായന്തി , സ്വജ്ജേകോവ ഗമിസ്സതി.

൧൭൬൪. ‘‘യസ്സ പുബ്ബേ അനീകാനി, കണികാരാവ പുപ്ഫിതാ;
യായന്തമനുയായന്തി, സ്വജ്ജേകോവ ഗമിസ്സതി.

൧൭൬൫. ‘‘യസ്സ പുബ്ബേ അനീകാനി, കണികാരവനാനിവ;
യായന്തമനുയായന്തി, സ്വജ്ജേകോവ ഗമിസ്സതി.

൧൭൬൬. ‘‘ഇന്ദഗോപകവണ്ണാഭാ, ഗന്ധാരാ പണ്ഡുകമ്ബലാ;
യായന്തമനുയായന്തി, സ്വജ്ജേകോവ ഗമിസ്സതി.

൧൭൬൭. ‘‘യോ പുബ്ബേ ഹത്ഥിനാ യാതി, സിവികായ രഥേന ച;
സ്വജ്ജ വേസ്സന്തരോ രാജാ, കഥം ഗച്ഛതി പത്തികോ.

൧൭൬൮. ‘‘കഥം ചന്ദനലിത്തങ്ഗോ, നച്ചഗീതപ്പബോധനോ;
ഖുരാജിനം ഫരസുഞ്ച, ഖാരികാജഞ്ച ഹാഹിതി [ഹാരിതി (സ്യാ॰ ക॰)].

൨൩൬൦. “കസ്മാ നാഭിഹരിസ്സന്തി, കാസാവ അജിനാനി ച;
പവിസന്തം ബ്രഹാരഞ്ഞം, കസ്മാ ചീരം ന ബജ്ഝരേ.

൨൩൬൧. “കഥം നു ചീരം ധാരേന്തി, രാജപബ്ബാജിതാ ജനാ;
കഥം കുസമയം ചീരം, മദ്ദീ പരിദഹിസ്സതി.

൨൩൬൨. “കാസിയാനി ച ധാരേത്വാ, ഖോമകോടുമ്ബരാനി ച;
കുസചീരാനി ധാരേന്തീ, കഥം മദ്ദീ കരിസ്സതി.

൨൩൬൩. “വയ്ഹാഹി പരിയായിത്വാ, സിവികായ രഥേന ച;
സാ കഥജ്ജ അനുജ്ഝങ്ഗീ, പഥം ഗച്ഛതി പത്തികാ.

൨൩൬൪. “യസ്സാ മുദുതലാ ഹത്ഥാ, ചരണാ ച സുഖേധിതാ;
സാ കഥജ്ജ അനുജ്ഝങ്ഗീ, പഥം ഗച്ഛതി പത്തികാ.

൨൩൬൫. “യസ്സാ മുദുതലാ പാദാ, ചരണാ ച സുഖേധിതാ;
പാദുകാഹി സുവണ്ണാഹി, പീളമാനാവ ഗച്ഛതി;
സാ കഥജ്ജ അനുജ്ഝങ്ഗീ, പഥം ഗച്ഛതി പത്തികാ.

൨൩൬൬. “യാസ്സു ഇത്ഥിസഹസ്സാനം, പുരതോ ഗച്ഛതി മാലിനീ;
സാ കഥജ്ജ അനുജ്ഝങ്ഗീ, വനം ഗച്ഛതി ഏകികാ.

൨൩൬൭. “യാസ്സു സിവായ സുത്വാന, മുഹും ഉത്തസതേ പുരേ;
സാ കഥജ്ജ അനുജ്ഝങ്ഗീ, വനം ഗച്ഛതി ഭീരുകാ.

൨൩൬൮. “യാസ്സു ഇന്ദസഗോത്തസ്സ, ഉലൂകസ്സ പവസ്സതോ;
സുത്വാന നദതോ ഭീതാ, വാരുണീവ പവേധതി;
സാ കഥജ്ജ അനുജ്ഝങ്ഗീ, വനം ഗച്ഛതി ഭീരുകാ.

൨൩൬൯. “സകുണീ ഹതപുത്താവ, സുഞ്ഞം ദിസ്വാ കുലാവകം;
ചിരം ദുക്ഖേന ഝായിസ്സം, സുഞ്ഞം ആഗമ്മിമം പുരം.

൨൩൭൦. “സകുണീ ഹതപുത്താവ, സുഞ്ഞം ദിസ്വാ കുലാവകം;
കിസാ പണ്ഡു ഭവിസ്സാമി, പിയേ പുത്തേ അപസ്സതീ.

൨൩൭൧. “സകുണീ ഹതപുത്താവ, സുഞ്ഞം ദിസ്വാ കുലാവകം;
തേന തേന പധാവിസ്സം, പിയേ പുത്തേ അപസ്സതീ.

൨൩൭൨. “കുരരീ [കുരുരീ (സ്യാ॰ ക॰)] ഹതഛാപാവ, സുഞ്ഞം ദിസ്വാ കുലാവകം;
ചിരം ദുക്ഖേന ഝായിസ്സം, സുഞ്ഞം ആഗമ്മിമം പുരം.

൨൩൭൩. “കുരരീ ഹതഛാപാവ, സുഞ്ഞം ദിസ്വാ കുലാവകം;
കിസാ പണ്ഡു ഭവിസ്സാമി, പിയേ പുത്തേ അപസ്സതീ.

൨൩൭൪. “കുരരീ ഹതഛാപാവ, സുഞ്ഞം ദിസ്വാ കുലാവകം;
തേന തേന പധാവിസ്സം, പിയേ പുത്തേ അപസ്സതീ.

൨൩൭൫. “സാ നൂന ചക്കവാകീവ, പല്ലലസ്മിം അനൂദകേ;
ചിരം ദുക്ഖേന ഝായിസ്സം, സുഞ്ഞം ആഗമ്മിമം പുരം.

൨൩൬൬. “സാ നൂന ചക്കവാകീവ, പല്ലലസ്മിം അനൂദകേ;
കിസാ പണ്ഡു ഭവിസ്സാമി, പിയേ പുത്തേ അപസ്സതീ.

൨൩൬൭. “സാ നൂന ചക്കവാകീവ, പല്ലലസ്മിം അനൂദകേ;
തേന തേന പധാവിസ്സം, പിയേ പുത്തേ അപസ്സതീ.

൨൩൬൮. “ഏവം മേ വിലപന്തിയാ, രാജാ പുത്തം അദൂസകം;
പബ്ബാജേസി വനം രട്ഠാ, മഞ്ഞേ ഹിസ്സാമി ജീവിതം”.

൨൩൬൯. “തസ്സാ ലാലപ്പിതം സുത്വാ, സബ്ബാ അന്തേപുരേ ബഹൂ [അഹു (സ്യാ॰ ക॰)];
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, സിവികഞ്ഞാ സമാഗതാ.

൨൩൭൦. “സാലാവ സമ്പമഥിതാ, മാലുതേന പമദ്ദിതാ;
സേന്തി പുത്താ ച ദാരാ ച, വേസ്സന്തരനിവേസനേ.

൨൩൭൧. “ഓരോധാ ച കുമാരാ ച, വേസിയാനാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, വേസ്സന്തരനിവേസനേ.

൨൩൭൨. “ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, വേസ്സന്തരനിവേസനേ.

൨൩൭൩. “തതോ രത്യാ വിവസാനേ, സൂരിയസ്സുഗ്ഗമനം പതി;
അഥ വേസ്സന്തരോ രാജാ, ദാനം ദാതും ഉപാഗമി.

൨൩൭൪. “വത്ഥാനി വത്ഥകാമാനം, സോണ്ഡാനം ദേഥ വാരുണിം;
ഭോജനം ഭോജനത്ഥീനം, സമ്മദേവ പവേച്ഛഥ.

൨൩൭൫. “മാ ച കിഞ്ചി വനിബ്ബകേ, ഹേട്ഠയിത്ഥ ഇധാഗതേ;
തപ്പേഥ അന്നപാനേന, ഗച്ഛന്തു പടിപൂജിതാ.

൨൩൭൬. “അഥേത്ഥ വത്തതീ സദ്ദോ, തുമുലോ ഭേരവോ മഹാ;
ദാനേന തം നീഹരന്തി, പുന ദാനം അദാ തുവം [അയം ഗാഥാ സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰ പോത്ഥകേസു ന ദിസ്സതി].

൨൩൭൭. “തേസു മത്താ കിലന്താവ, സമ്പതന്തി വനിബ്ബകാ;
നിക്ഖമന്തേ മഹാരാജേ, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൩൭൮. “അച്ഛേച്ഛും വത ഭോ രുക്ഖം, നാനാഫലധരം ദുമം;
യഥാ വേസ്സന്തരം രട്ഠാ, പബ്ബാജേന്തി അദൂസകം.

൨൩൭൯. “അച്ഛേച്ഛും വത ഭോ രുക്ഖം, സബ്ബകാമദദം ദുമം;
യഥാ വേസ്സന്തരം രട്ഠാ, പബ്ബാജേന്തി അദൂസകം.

൨൩൮൦. “അച്ഛേച്ഛും വത ഭോ രുക്ഖം, സബ്ബകാമരസാഹരം;
യഥാ വേസ്സന്തരം രട്ഠാ, പബ്ബാജേന്തി അദൂസകം.

൨൩൮൧. “യേ വുഡ്ഢാ യേ ച ദഹരാ, യേ ച മജ്ഝിമപോരിസാ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, നിക്ഖമന്തേ മഹാരാജേ;
സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൦൯൨. ‘‘അതിയക്ഖാ വസ്സവരാ, ഇത്ഥാഗാരാ ച രാജിനോ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, നിക്ഖമന്തേ മഹാരാജേ;
സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൦൯൩. ‘‘ഥിയോപി തത്ഥ പക്കന്ദും, യാ തമ്ഹി നഗരേ അഹു;
നിക്ഖമന്തേ മഹാരാജേ, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൦൯൪. ‘‘യേ ബ്രാഹ്മണാ യേ ച സമണാ, അഞ്ഞേ വാപി വനിബ്ബകാ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ പക്കന്ദും, അധമ്മോ കിര ഭോ ഇതി.

൨൦൯൫. ‘‘യഥാ വേസ്സന്തരോ രാജാ, യജമാനോ സകേ പുരേ;
സിവീനം വചനത്ഥേന, സമ്ഹാ രട്ഠാ നിരജ്ജതി.

൨൦൯൬. ‘‘സത്ത ഹത്ഥിസതേ ദത്വാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ;
സുവണ്ണകച്ഛേ മാതങ്ഗേ, ഹേമകപ്പനവാസസേ.

൨൦൯൭. ‘‘ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, തോമരങ്കുസപാണിഭി;
ഏസ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സമ്ഹാ രട്ഠാ നിരജ്ജതി.

൨൦൯൮. ‘‘സത്ത അസ്സസതേ ദത്വാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ;
ആജാനീയേവ ജാതിയാ, സിന്ധവേ സീഘവാഹനേ.

൨൦൯൯. ‘‘ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ഇല്ലിയാചാപധാരിഭി;
ഏസ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സമ്ഹാ രട്ഠാ നിരജ്ജതി.

൨൧൦൦. ‘‘സത്ത രഥസതേ ദത്വാ, സന്നദ്ധേ ഉസ്സിതദ്ധജേ;
ദീപേ അഥോപി വേയഗ്ഘേ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതേ.

൨൧൦൧. ‘‘ആരൂള്ഹേ ഗാമണീയേഹി, ചാപഹത്ഥേഹി വമ്മിഭി;
ഏസ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സമ്ഹാ രട്ഠാ നിരജ്ജതി.

൨൧൦൨. ‘‘സത്ത ഇത്ഥിസതേ ദത്വാ, ഏകമേകാ രഥേ ഠിതാ;
സന്നദ്ധാ നിക്ഖരജ്ജൂഹി, സുവണ്ണേഹി അലങ്കതാ.

൨൧൦൩. ‘‘പീതാലങ്കാരാ പീതവസനാ, പീതാഭരണവിഭൂസിതാ;
അളാരപമ്ഹാ ഹസുലാ, സുസഞ്ഞാ തനുമജ്ഝിമാ;
ഏസ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സമ്ഹാ രട്ഠാ നിരജ്ജതി.

൨൧൦൪. ‘‘സത്ത ധേനുസതേ ദത്വാ, സബ്ബാ കംസുപധാരണാ [കുസുമധാരിനേ (ക॰)];
ഏസ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സമ്ഹാ രട്ഠാ നിരജ്ജതി.

൨൧൦൫. ‘‘സത്ത ദാസിസതേ ദത്വാ, സത്ത ദാസസതാനി ച;
ഏസ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സമ്ഹാ രട്ഠാ നിരജ്ജതി.

൨൧൦൬. ‘‘ഹത്ഥീ അസ്സരഥേ [അസ്സേ രഥേ (സ്യാ॰)] ദത്വാ, നാരിയോ ച അലങ്കതാ;
ഏസ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സമ്ഹാ രട്ഠാ നിരജ്ജതി.

൨൧൦൭. ‘‘തദാസി യം ഭിംസനകം, തദാസി ലോമഹംസനം;
മഹാദാനേ പദിന്നമ്ഹി, മേദനീ സമ്പകമ്പഥ.

൨൧൦൮. ‘‘തദാസി യം ഭിംസനകം, തദാസി ലോമഹംസനം;

യം പഞ്ജലികതോ രാജാ, സമ്ഹാ രട്ഠാ നിരജ്ജതി.

൨൧൦൯. “അഥേത്ഥ വത്തതീ സദ്ദോ, തുമുലോ ഭേരവോ മഹാ;
ദാനേന തം നീഹരന്തി, പുന ദാനം അദാ തുവം.

൨൧൧൦. “ഏതേസു മത്താ കിലന്താവ, സമ്പതന്തി വനിബ്ബകാ;
നിക്ഖമന്തേ മഹാരാജേ, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ”.

൨൧൧൧. “ആമന്തയിത്ഥ രാജാനം, സഞ്ജയം ധമ്മിനം വരം [ധമ്മികംവരം (സ്യാ॰ ക॰)];
അവരുദ്ധസി മം ദേവ, വങ്കം ഗച്ഛാമി പബ്ബതം.

൨൧൧൨. “യേ ഹി കേചി മഹാരാജ, ഭൂതാ യേ ച ഭവിസ്സരേ;
അതിത്തായേവ കാമേഹി, ഗച്ഛന്തി യമസാധനം.

൨൧൧൩. “സ്വാഹം സകേ അഭിസ്സസിം, യജമാനോ സകേ പുരേ;
സിവീനം വചനത്ഥേന, സമ്ഹാ രട്ഠാ നിരജ്ജതി.

൨൧൧൪. “അഘം തം പടിസേവിസ്സം, വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ;
ഖഗ്ഗദീപിനിസേവിതേ, അഹം പുഞ്ഞാനി കരോമി;
തുമ്ഹേ പങ്കമ്ഹി സീദഥ”.

൨൧൧൫. “അനുജാനാഹി മം അമ്മ, പബ്ബജ്ജാ മമ രുച്ചതി;
സ്വാഹം സകേ അഭിസ്സസിം, യജമാനോ സകേ പുരേ;
സിവീനം വചനത്ഥേന, സമ്ഹാ രട്ഠാ നിരജ്ജതി.

൨൧൧൬. “അഘം തം പടിസേവിസ്സം, വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ;
ഖഗ്ഗദീപിനിസേവിതേ, അഹം പുഞ്ഞാനി കരോമി;

തുമ്ഹേ പങ്കമ്ഹി സീദഥ [വങ്കം ഗച്ഛാമി പബ്ബതം (ക॰)].

൨൧൧൭. “അനുജാനാമി തം പുത്ത, പബ്ബജ്ജാ തേ സമിജ്ഝതു;
അയഞ്ച മദ്ദീ കല്യാണീ, സുസഞ്ഞാ തനുമജ്ഝിമാ;
അച്ഛതം സഹ പുത്തേഹി, കിം അരഞ്ഞേ കരിസ്സതി”.

൨൧൧൮. “നാഹം അകാമാ ദാസിമ്പി, അരഞ്ഞം നേതുമുസ്സഹേ;
സചേ ഇച്ഛതി അന്വേതു, സചേ നിച്ഛതി അച്ഛതു”.

൨൧൧൯. “തതോ സുണ്ഹം മഹാരാജാ, യാചിതും പടിപജ്ജഥ;
മാ ചന്ദനസമാചാരേ, രജോജല്ലം അധാരയി.

൨൧൨൦. “മാ കാസിയാനി ധാരേത്വാ [കാസിയാനി ച ധാരേത്വാ (ക॰)], കുസചീരം അധാരയി;
ദുക്ഖോ വാസോ അരഞ്ഞസ്മിം, മാ ഹി ത്വം ലക്ഖണേ ഗമി.

൨൧൨൧. “തമബ്രവി രാജപുത്തീ, മദ്ദീ സബ്ബങ്ഗസോഭനാ;
നാഹം തം സുഖമിച്ഛേയ്യം, യം മേ വേസ്സന്തരം വിനാ”.

൨൧൨൨. “തമബ്രവി മഹാരാജാ, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനോ;
ഇങ്ഘ മദ്ദീ നിസാമേതി, വനേ യേ ഹോന്തി ദുസ്സഹാ.

“[illegible]റൂ കീടാ പടങ്ഗാ ച, മകസാ മധുമക്ഖികാ;
തേപി തം തത്ഥ ഹിംസേയ്യും, തം തേ ദുക്ഖതരം സിയാ.

“അപരേ പസ്സ സന്താപേ, നദീനുപനിസേവിതേ;
സപ്പാ അജഗരാ നാമ, അവിസാ തേ മഹബ്ബലാ.

“തേ മനുസ്സം മിഗം വാപി, അപി മാസന്നമാഗതം;
പരിക്ഖിപിത്വാ ഭോഗേഹി, വസമാനേന്തി അത്തനോ.

“അഞ്ഞേപി കണ്ഹജടിനോ [കണ്ഹജടിലാ (ക॰)], അച്ഛാ നാമ അഘമ്മിഗാ;
ന തേഹി പുരിസോ ദിട്ഠോ, രുക്ഖമാരുയ്ഹ മുച്ചതി.

“സങ്ഘട്ടയന്താ സിങ്ഗാനി, തിക്ഖഗ്ഗാതിപ്പഹാരിനോ [തിക്ഖഗ്ഗാനി പഹാരിനോ (സീ॰ സ്യാ॰)];
മഹിംസാ വിചരന്തേത്ഥ, നദിം സോതുമ്ബരം പതി.

“ദിസ്വാ മിഗാനം യൂഥാനം, ഗവം സഞ്ചരതം വനേ;
ധേനുവ വച്ഛഗിദ്ധാവ, കഥം മദ്ദി കരിസ്സസി.

“ദിസ്വാ സമ്പതിതേ ഘോരേ, ദുമഗ്ഗേസു പ്ലവങ്ഗമേ;
അഖേത്തഞ്ഞായ തേ മദ്ദി, ഭവിസ്സതേ മഹബ്ഭയം.

“യദാ തം സിവായ സുത്വാന, മുഹും ഉത്തസയീ [ഉത്തസസേ (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰)] പുരേ;
സാ ത്വം വങ്കമനുപ്പത്താ, കഥം മദ്ദി കരിസ്സസി.

“ഠിതേ മജ്ഝന്ഹികേ [മജ്ഝന്തികേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] കാലേ, സന്നിസിന്നേസു പക്ഖിസു;
സണതേവ ബ്രഹാരഞ്ഞം, തത്ഥ കിം ഗന്തുമിച്ഛസി”.

“ഇച്ചബ്രവി രാജപുത്തീ, മദ്ദീ സബ്ബങ്ഗസോഭനാ;
യാനി ഏതാനി അക്ഖാസി, വനേ പടിഭയാനി മേ;
സബ്ബാനി അഭിസമ്ഭോസ്സം, ഗച്ഛഞ്ഞേവ രഥേസഭ.

“കാസം കുസം പോടകിലം, ഉസിരം മുഞ്ജപബ്ബജം [മുഞ്ജബബ്ബജം (സീ॰)];
ഉരസാ പനുദഹിസ്സാമി, നസ്സ ഹേസ്സാമി ദുന്നയാ.

“ബഹൂഹി വത ചരിയാഹി, കുമാരീ വിന്ദതേ പതിം;
ഉദരസ്സുപരോധേന, ഗോഹനുവേഠനേന ച.

“അഗ്ഗിസ്സ പാരിചരിയായ, ഉദകുമ്മുജ്ജനേന ച;
വേധബ്യം [വേധബ്ബം (സീ॰ പീ॰)] കടുകം ലോകേ, ഗച്ഛഞ്ഞേവ രഥേസഭ.

“അപിസ്സാ ഹോതി അപ്പത്തോ, ഉച്ഛിട്ഠമപി ഭുഞ്ജിതും;
യോ നം ഹത്ഥേ ഗഹേത്വാന, അകാമം പരികഡ്ഢതി;
വേധബ്യം കടുകം ലോകേ, ഗച്ഛഞ്ഞേവ രഥേസഭ.

“കേസഗ്ഗഹണമുക്ഖേപാ , ഭൂമ്യാ ച പരിസുമ്ഭനാ;

ദത്വാ ച നോപക്കമതി, ബഹുദുക്ഖം അനപ്പകം;
വേധബ്യം കടുകം ലോകേ, ഗച്ഛഞ്ഞേവ രഥേസഭ.

“സുക്കച്ഛവീ വേധവേരാ, ദത്വാ സുഭഗമാനിനോ;
അകാമം പരികഡ്ഢന്തി, ഉലൂകഞ്ഞേവ വായസാ;
വേധബ്യം കടുകം ലോകേ, ഗച്ഛഞ്ഞേവ രഥേസഭ.

“അപി ഞാതികുലേ ഫീതേ, കംസപജ്ജോതനേ വസം;
നേവാഭിവാക്യം ന ലഭേ, ഭാതൂഹി സഖിനീഹിപി [സഖികാഹി ച (സീ॰ പീ॰)];
വേധബ്യം കടുകം ലോകേ, ഗച്ഛഞ്ഞേവ രഥേസഭ.

“നഗ്ഗാ നദീ അനൂദകാ, നഗ്ഗം രട്ഠം അരാജകം;
ഇത്ഥീപി വിധവാ നഗ്ഗാ, യസ്സാപി ദസ ഭാതരോ;
വേധബ്യം കടുകം ലോകേ, ഗച്ഛഞ്ഞേവ രഥേസഭ.

“ധജോ രഥസ്സ പഞ്ഞാണം, ധൂമോ പഞ്ഞാണമഗ്ഗിനോ;
രാജാ രഥസ്സ പഞ്ഞാണം, ഭത്താ പഞ്ഞാണമിത്ഥിയാ;
വേധബ്യം കടുകം ലോകേ, ഗച്ഛഞ്ഞേവ രഥേസഭ.

“യാ ദലിദ്ദീ ദലിദ്ദസ്സ, അഡ്ഢാ അഡ്ഢസ്സ കിത്തിമം;
തം വേ ദേവാ പസംസന്തി, ദുക്കരഞ്ഹി കരോതി സാ.

“സാമികം അനുബന്ധിസ്സം, സദാ കാസായവാസിനീ;
പഥബ്യാപി അഭിജ്ജന്ത്യാ [അഭേജ്ജന്ത്യാ (സീ॰ പീ॰)], വേധബ്യം കടുകിത്ഥിയാ.

“അപി സാഗരപരിയന്തം, ബഹുവിത്തധരം മഹിം;
നാനാരതനപരിപൂരം , നിച്ഛേ വേസ്സന്തരം വിനാ.

“കഥം നു താസം ഹദയം, സുഖരാ വത ഇത്ഥിയോ;
യാ സാമികേ ദുക്ഖിതമ്ഹി, സുഖമിച്ഛന്തി അത്തനോ.

“നിക്ഖമന്തേ മഹാരാജേ, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ;
തമഹം അനുബന്ധിസ്സം, സബ്ബകാമദദോ ഹി മേ”.

“തമബ്രവി മഹാരാജാ, മദ്ദിം സബ്ബങ്ഗസോഭനം;
ഇമേ തേ ദഹരാ പുത്താ, ജാലീ കണ്ഹാജിനാ ചുഭോ;
നിക്ഖിപ്പ ലക്ഖണേ ഗച്ഛ, മയം തേ പോസയാമസേ” [പോസിയാമസേ (സീ॰ പീ॰ ക॰)].

“തമബ്രവി രാജപുത്തീ, മദ്ദീ സബ്ബങ്ഗസോഭനാ;
പിയാ മേ പുത്തകാ ദേവ, ജാലീ കണ്ഹാജിനാ ചുഭോ;
ത്യമ്ഹം തത്ഥ രമേസ്സന്തി, അരഞ്ഞേ ജീവസോകിനം”.

“തമബ്രവി മഹാരാജാ, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനോ;
സാലീനം ഓദനം ഭുത്വാ, സുചിം മംസൂപസേചനം;
രുക്ഖഫലാനി ഭുഞ്ജന്താ, കഥം കാഹന്തി ദാരകാ.

“ഭുത്വാ സതപലേ കംസേ, സോവണ്ണേ സതരാജികേ;

രുക്ഖപത്തേസു ഭുഞ്ജന്താ, കഥം കാഹന്തി ദാരകാ.

‘‘കാസിയാനി ച ധാരേത്വാ, ഖോമകോടുമ്ബരാനി ച;
കുസചീരാനി ധാരേന്താ, കഥം കാഹന്തി ദാരകാ.

‘‘വയ്ഹാഹി പരിയായിത്വാ, സിവികായ രഥേന ച;
പത്തികാ പരിധാവന്താ, കഥം കാഹന്തി ദാരകാ.

‘‘കൂടാഗാരേ സയിത്വാന, നിവാതേ ഫുസിതഗ്ഗളേ;
സയന്താ രുക്ഖമൂലസ്മിം, കഥം കാഹന്തി ദാരകാ.

‘‘പല്ലങ്കേസു സയിത്വാന, ഗോനകേ ചിത്തസന്ഥതേ;
സയന്താ തിണസന്ഥാരേ, കഥം കാഹന്തി ദാരകാ.

‘‘ഗന്ധകേന വിലിമ്പിത്വാ, അഗരുചന്ദനേന ച;
രജോജല്ലാനി ധാരേന്താ, കഥം കാഹന്തി ദാരകാ.

‘‘ചാമരമോരഹത്ഥേഹി, ബീജിതങ്ഗാ സുഖേധിതാ [സുഖേ ഠിതാ (സ്യാ॰ പീ॰)];
ഫുട്ഠാ ഡംസേഹി മകസേഹി, കഥം കാഹന്തി ദാരകാ’’.

‘‘തമബ്രവി രാജപുത്തീ, മദ്ദീ സബ്ബങ്ഗസോഭനാ;
മാ ദേവ പരിദേവേസി, മാ ച ത്വം വിമനോ അഹു;
യഥാ മയം ഭവിസ്സാമ, തഥാ ഹേസ്സന്തി ദാരകാ.

‘‘ഇദം വത്വാന പക്കാമി, മദ്ദീ സബ്ബങ്ഗസോഭനാ;
സിവിമഗ്ഗേന അന്വേസി, പുത്തേ ആദായ ലക്ഖണാ’’.

തതോ വേസ്സന്തരോ രാജാ, ദാനം ദത്വാന ഖത്തിയോ;
പിതു മാതു ച വന്ദിത്വാ, കത്വാ ച നം പദക്ഖിണം.

ചതുവാഹിം രഥം യുത്തം, സീഘമാരുയ്ഹ സന്ദനം;
ആദായ പുത്തദാരഞ്ച, വങ്കം പായാസി പബ്ബതം.

തതോ വേസ്സന്തരോ രാജാ, യേനാസി ബഹുകോ ജനോ;
‘‘ആമന്ത ഖോ തം ഗച്ഛാമ, അരോഗാ ഹോന്തു ഞാതയോ’’.

‘‘ഇങ്ഘ മദ്ദി നിസാമേഹി, രമ്മരൂപംവ ദിസ്സതി;
ആവാസം സിവിസേട്ഠസ്സ, പേത്തികം ഭവനം മമ’’.

‘‘തം ബ്രാഹ്മണാ അന്വഗമും, തേ നം അസ്സേ അയാചിസും;
യാചിതോ പടിപാദേസി, ചതുന്നം ചതുരോ ഹയേ’’’.

‘‘ഇങ്ഘ മദ്ദി നിസാമേഹി, ചിത്തരൂപംവ ദിസ്സതി;
മിഗരോഹിച്ചവണ്ണേന, ദക്ഖിണസ്സാ വഹന്തി മം’’.

‘‘അഥേത്ഥ പഞ്ചമോ ആഗാ, സോ തം രഥമയാചഥ;
തസ്സ തം യാചിതോദാസി, ന ചസ്സുപഹതോ മനോ.

‘‘തതോ വേസ്സന്തരോ രാജാ, ഓരോപേത്വാ [ഓതാരേത്വാ (ക॰)] സകം ജനം;

അസ്സാസയി അസ്സരഥം, ബ്രാഹ്മണസ്സ ധനേസിനോ”.

൧൯൩൭. “ഏഹി മദ്ദി കണ്ഹം ഗണ്ഹാഹി, ലഹു ഏസാ കനിട്ഠികാ;
അഹം ജാലിം ഗഹേസ്സാമി, ഗരുകോ ഭാതികോ ഹി സോ”.

൧൯൩൮. “രാജാ കുമാരമാദായ, രാജപുത്തീ ച ദാരികം;
സമ്മോദമാനാ പക്കാമും, അഞ്ഞമഞ്ഞം പിയംവദാ”.

ദാനകണ്ഡം നാമ.

വനപവേസനം

൧൯൩൯. “യദി കേചി മനുജാ ഏന്തി, അനുമഗ്ഗേ പടിപഥേ;
മഗ്ഗം തേ പടിപുച്ഛാമ, കുഹിം വങ്കതപബ്ബതോ.

൧൯൪൦. “തേ തത്ഥ അമ്ഹേ പസ്സിത്വാ, കലുനം പരിദേവയും;
ദുക്ഖം തേ പടിവേദേന്തി, ദൂരേ വങ്കതപബ്ബതോ”.

൧൯൪൧. “യദി പസ്സന്തി പവനേ, ദാരകാ ഫലിനേ [ഫലിതേ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ദുമേ;
തേസം ഫലാനം ഹേതുമ്ഹി, ഉപരോദന്തി ദാരകാ.

൧൯൪൨. “രോദന്തേ ദാരകേ ദിസ്വാ, ഉബ്ബിദ്ധാ [ഉബ്ബിഗ്ഗാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] വിപുലാ ദുമാ;
സയമേവോനമിത്വാന, ഉപഗച്ഛന്തി ദാരകേ.

൧൯൪൩. “ഇദം അച്ഛേരകം ദിസ്വാ, അബ്ഭുതം ലോമഹംസനം;
സാധുകാരം പവത്തേസി, മദ്ദീ സബ്ബങ്ഗസോഭനാ.

൧൯൪൪. “അച്ഛേരം വത ലോകസ്മിം, അബ്ഭുതം ലോമഹംസനം;
വേസ്സന്തരസ്സ തേജേന, സയമേവോനതാ ദുമാ”.

൧൯൪൫. “സങ്ഖിപിംസു പഥം യക്ഖാ, അനുകമ്പായ ദാരകേ;
നിക്ഖന്തദിവസേനേവ, ചേതരട്ഠം ഉപാഗമും”.

൧൯൪൬. “തേ ഗന്ത്വാ ദീഘമദ്ധാനം, ചേതരട്ഠം ഉപാഗമും;
ഇദ്ധം ഫീതം ജനപദം, ബഹുമംസസുരോദനം”.

൧൯൪൭. “ഖത്തിയോ പരിവാരിംസു, ദിസ്വാ ലക്ഖണമാഗതം;
സുഖുമാലീ വത അയ്യാ, പത്തികാ പരിധാവതി.

൧൯൪൮. “വയ്ഹാഹി പരിയായിത്വാ, സിവികായ രഥേന ച;
സാജ്ജ മദ്ദീ അരഞ്ഞസ്മിം, പത്തികാ പരിധാവതി”.

൧൯൪൯. “തം ദിസ്വാ ചേതപാമോക്ഖാ, രോദമാനാ ഉപാഗമും;
കച്ചി നു ദേവ കുസലം, കച്ചി ദേവ അനാമയം;
കച്ചി പിതാ അരോഗോ തേ, സിവീനഞ്ച അനാമയം.

൧൯൫൦. “കോ തേ ബലം മഹാരാജ, കോ നു തേ രഥമണ്ഡലം;
അനസ്സകോ അരഥകോ, ദീഘമദ്ധാനമാഗതോ;
കച്ചാമിത്തേഹി പകതോ, അനുപ്പത്തോസിമം ദിസം”.

“കുസലഞ്ചേവ മേ സമ്മ, അഥോ സമ്മ അനാമയം;
അഥോ പിതാ അരോഗോ മേ, സിവീനഞ്ച അനാമയം.

“അഹഞ്ഹി കുഞ്ജരം ദജ്ജം, ഈസാദന്തം ഉരൂള്ഹവം;
ഖേത്തഞ്ഞും സബ്ബയുദ്ധാനം, സബ്ബസേതം ഗജുത്തമം.

“പണ്ഡുകമ്ബലസഞ്ഛന്നം, പഭിന്നം സത്തുമദ്ദനം;
ദന്തിം സവാളബീജനിം, സേതം കേലാസസാദിസം.

“സസേതച്ഛത്തം സഉപാധേയ്യം, സാഥബ്ബനം സഹത്ഥിപം;
അഗ്ഗയാനം രാജവാഹിം, ബ്രാഹ്മണാനം അദാസഹം.

“തസ്മിം മേ സിവയോ കുദ്ധാ, പിതാ ചുപഹതോമനോ;
അവരുദ്ധസി മം രാജാ, വങ്കം ഗച്ഛാമി പബ്ബതം;
ഓകാസം സമ്മാ ജാനാഥ, വനേ യത്ഥ വസാമസേ”.

“സ്വാഗതം തേ മഹാരാജ, അഥോ തേ അദുരാഗതം;
ഇസ്സരോസി അനുപ്പത്തോ, യം ഇധത്ഥി പവേദയ.

“സാലൂകം ഭിസം മധും മംസം, സുദ്ധം സാലിനമോദനം;
പരിഭുഞ്ജ മഹാരാജ, പാഹുനോ നോസി ആഗതോ”.

“പടിഗ്ഗഹിതം യം ദിന്നം, സബ്ബസ്സ അഗ്ഘിയം കതം;
അവരുദ്ധസി മം രാജാ, വങ്കം ഗച്ഛാമി പബ്ബതം;
ഓകാസം സമ്മാ ജാനാഥ, വനേ യത്ഥ വസാമസേ”.

“ഇധേവ താവ അച്ഛസ്സു, ചേതരട്ഠേ രഥേസഭ;
യാവ ചേതാ ഗമിസ്സന്തി, രഞ്ഞോ സന്തിക യാചിതും.

“നിജ്ഝാപേതും മഹാരാജം, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനം;
തം തം ചേതാ പുരക്ഖത്വാ, പതീതാ ലദ്ധപച്ചയാ;
പരിവാരേത്വാന ഗച്ഛന്തി, ഏവം ജാനാഹി ഖത്തിയ”.

“മാ വോ രുച്ചിത്ഥ ഗമനം, രഞ്ഞോ സന്തിക യാചിതും;
നിജ്ഝാപേതും മഹാരാജം, രാജാപി തത്ഥ നിസ്സരോ.

“അച്ചുഗ്ഗതാ ഹി സിവയോ, ബലഗ്ഗാ നേഗമാ ച യേ;
തേ വിധംസേതുമിച്ഛന്തി, രാജാനം മമ കാരണാ”.

“സചേ ഏസാ പവത്തേത്ഥ, രട്ഠസ്മിം രട്ഠവഡ്ഢന;
ഇധേവ രജ്ജം കാരേഹി, ചേതേഹി പരിവാരിതോ.

“ഇദ്ധം ഫീതഞ്ചിദം രട്ഠം, ഇദ്ധോ ജനപദോ മഹാ;
മതിം കരോഹി ത്വം ദേവ, രജ്ജസ്സ മനുസാസിതും”.

“ന മേ ഛന്ദോ മതി അത്ഥി, രജ്ജസ്സ അനുസാസിതും;
പബ്ബാജിതസ്സ രട്ഠസ്മാ, ചേതപുത്താ സുണാഥ മേ.

“അതുട്ഠാ സിവയോ ആസും, ബലഗ്ഗാ നേഗമാ ച യേ;
പബ്ബാജിതസ്സ രട്ഠസ്മാ, ചേതാ രജ്ജേഭിസേചയും.

2097. ‘‘അസമ്മോദിയമ്പി വോ അസ്സ, അച്ഛന്തം മമ കാരണാ;
സിവീഹി ഭണ്ഡനഞ്ചാപി, വിഗ്ഗഹോ മേ ന രുച്ചതി.

2098. ‘‘അസ്സ ഭണ്ഡനം ഘോരം, സമ്പഹാരോ അനപ്പകോ;
ഏകസ്സ കാരണാ മയ്ഹം, ഹിംസേയ്യ ബഹുകോ ജനോ.

2099. ‘‘പടിഗ്ഗഹിതം യം ദിന്നം, സബ്ബസ്സ അഗ്ഘിയം കതം;
അവരുദ്ധസി മം രാജാ, വങ്കം ഗച്ഛാമി പബ്ബതം;
ഓകാസം സമ്മാ ജാനാഥ, വനേ യത്ഥ വസാമസേ’’.

2100. ‘‘തഗ്ഘ തേ മയമക്ഖാമ, യഥാപി കുസലാ തഥാ;
രാജിസീ യത്ഥ സമ്മന്തി, ആഹുതഗ്ഗീ സമാഹിതാ.

2101. ‘‘ഏസ സേലോ മഹാരാജ, പബ്ബതോ ഗന്ധമാദനോ;
യത്ഥ ത്വം സഹ പുത്തേഹി, സഹ ഭരിയായ ചച്ഛസി.

2102. ‘‘തം ചേതാ അനുസാസിംസു, അസ്സുനേത്താ രുദംമുഖാ;
ഇതോ ഗച്ഛ മഹാരാജ, ഉജും യേനുത്തരാ മുഖോ.

2103. ‘‘അഥ ദക്ഖിസി ഭദ്ദന്തേ, വേപുല്ലം നാമ പബ്ബതം;
നാനാദുമഗണാകിണ്ണം, സീതച്ഛായം മനോരമം.

2104. ‘‘തമതിക്കമ്മ ഭദ്ദന്തേ, അഥ ദക്ഖിസി ആപഗം;
നദിം കേതുമതിം നാമ, ഗമ്ഭീരം ഗിരിഗബ്ഭരം.

2105. ‘‘പുഥുലോമമച്ഛാകിണ്ണം, സുപതിത്ഥം മഹോദകം;
തത്ഥ ന്ഹത്വാ പിവിത്വാ ച, അസ്സാസേത്വാ സപുത്തകേ.

2106. ‘‘അഥ ദക്ഖിസി ഭദ്ദന്തേ, നിഗ്രോധം മധുപിപ്ഫലം;
രമ്മകേ സിഖരേ ജാതം, സീതച്ഛായം മനോരമം.

2107. ‘‘അഥ ദക്ഖിസി ഭദ്ദന്തേ, നാളികം നാമ പബ്ബതം;
നാനാദിജഗണാകിണ്ണം, സേലം കിമ്പുരിസായുതം.

2108. ‘‘തസ്സ ഉത്തരപുബ്ബേന, മുചലിന്ദോ നാമ സോ സരോ;
പുണ്ഡരീകേഹി സഞ്ഛന്നോ, സേതസോഗന്ധികേഹി ച.

2109. ‘‘സോ വനം മേഘസങ്കാസം, ധുവം ഹരിതസദ്ദലം;
സീഹോവാമിസപേക്ഖീവ വനസണ്ഡം വിഗാഹയ;
പുപ്ഫരുക്ഖേഹി സഞ്ഛന്നം, ഫലരുക്ഖേഹി ചൂഭയം.

2110. ‘‘തത്ഥ ബിന്ദുസ്സരാ വഗ്ഗൂ, നാനാവണ്ണാ ബഹൂ ദിജാ;
കൂജന്തമുപകൂജന്തി, ഉതുസംപുപ്ഫിതേ ദുമേ.

2111. ‘‘ഗന്ത്വാ ഗിരിവിദുഗ്ഗാനം, നദീനം പഭവാനി ച;
സോ അദ്ദസ [ദക്ഖസി (സീ॰ പീ॰)] പോക്ഖരണിം, കരഞ്ജകകുധായുതം.

2112. ‘‘പുഥുലോമമച്ഛാകിണ്ണം, സുപതിത്ഥം മഹോദകം;
സമഞ്ച ചതുരംസഞ്ച, സാദും അപ്പടിഗന്ധിയം.

2113. ‘‘തസ്സാ ഉത്തരപുബ്ബേന, പണ്ണസാലം അമാപയ;
പണ്ണസാലം അമാപേത്വാ, ഉഞ്ഛാചരിയായ ഈഹഥ’’.

വനപവേസനം നാമ.

ജൂജകപബ്ബം

൫൯൧൪. “അഹു വാസീ കലിങ്ഗേസു, ജൂജകോ നാമ ബ്രാഹ്മണോ;
തസ്സാസി ദഹരാ ഭരിയാ, നാമേനാമിത്തതാപനാ.

൫൯൧൫. “താ നം തത്ഥ ഗതാവോചും, നദിം ഉദകഹാരിയാ;
ഥിയോ നം പരിഭാസിംസു, സമാഗന്ത്വാ കുതൂഹലാ.

൫൯൧൬. “അമിത്താ നൂന തേ മാതാ, അമിത്തോ നൂന തേ പിതാ;
യേ തം ജിണ്ണസ്സ പാദംസു, ഏവം ദഹരിയം സതിം.

൫൯൧൭. “അഹിതം വത തേ ഞാതീ, മന്തയിംസു രഹോഗതാ;
യേ തം ജിണ്ണസ്സ പാദംസു, ഏവം ദഹരിയം സതിം.

൫൯൧൮. “അമിത്താ വത തേ ഞാതീ, മന്തയിംസു രഹോഗതാ;
യേ തം ജിണ്ണസ്സ പാദംസു, ഏവം ദഹരിയം സതിം.

൫൯൧൯. “ദുക്കടം വത തേ ഞാതീ, മന്തയിംസു രഹോഗതാ;
യേ തം ജിണ്ണസ്സ പാദംസു, ഏവം ദഹരിയം സതിം.

൫൯൨൦. “പാപകം വത തേ ഞാതീ, മന്തയിംസു രഹോഗതാ;
യേ തം ജിണ്ണസ്സ പാദംസു, ഏവം ദഹരിയം സതിം.

൫൯൨൧. “അമനാപം വത തേ ഞാതീ, മന്തയിംസു രഹോഗതാ;
യേ തം ജിണ്ണസ്സ പാദംസു, ഏവം ദഹരിയം സതിം.

൫൯൨൨. “അമനാപവാസം വസി, ജിണ്ണേന പതിനാ സഹ [ഏവം ദഹരിയാ സതീ (സീ॰ പീ॰)];
യാ ത്വം വസസി ജിണ്ണസ്സ, മതം തേ ജീവിതാ വരം.

൫൯൨൩. “ന ഹി നൂന തുയ്ഹം കല്യാണി, പിതാ മാതാ ച സോഭനേ;
അഞ്ഞം ഭത്താരം വിന്ദിംസു, യേ തം ജിണ്ണസ്സ പാദംസു;
ഏവം ദഹരിയം സതിം.

൫൯൨൪. “ദുയിട്ഠം തേ നവമിയം, അകതം അഗ്ഗിഹുത്തകം;
യേ തം ജിണ്ണസ്സ പാദംസു, ഏവം ദഹരിയം സതിം.

൫൯൨൫. “സമണേ ബ്രാഹ്മണേ നൂന, ബ്രഹ്മചരിയപരായണേ;
സാ ത്വം ലോകേ അഭിസപി, സീലവന്തേ ബഹുസ്സുതേ;
യാ ത്വം വസസി ജിണ്ണസ്സ, ഏവം ദഹരിയാ സതീ.

൫൯൨൬. “ന ദുക്ഖം അഹിനാ ദട്ഠം, ന ദുക്ഖം സത്തിയാ ഹതം;
തഞ്ച ദുക്ഖഞ്ച തിബ്ബഞ്ച, യം പസ്സേ ജിണ്ണകം പതിം.

൫൯൨൭. “നത്ഥി ഖിഡ്ഡാ നത്ഥി രതി, ജിണ്ണേന പതിനാ സഹ;
നത്ഥി അല്ലാപസല്ലാപോ, ജഗ്ഘിതുമ്പി [ജഗ്ഘിതമ്പി (സീ॰ പീ॰)] ന സോഭതി.

൫൯൨൮.

“യദാ ച ദഹരോ ദഹരാ, മന്തയന്തി [മന്തയിംസു (സ്യാ॰ ക॰)] രഹോഗതാ;
സബ്ബേസം സോകാ നസ്സന്തി, യേ കേചി ഹദയസ്സിതാ.

൧൯൬൯. “ദഹരാ ത്വം രൂപവതീ, പുരിസാനംഭിപത്ഥിതാ;
ഗച്ഛ ഞാതികുലേ അച്ഛ, കിം ജിണ്ണോ രമയിസ്സതി”.

൧൯൭൦. “ന തേ ബ്രാഹ്മണ ഗച്ഛാമി, നദിം ഉദകഹാരിയാ;
ഥിയോ മം പരിഭാസന്തി, തയാ ജിണ്ണേന ബ്രാഹ്മണ”.

൧൯൭൧. “മാ മേ ത്വം അകരാ കമ്മം, മാ മേ ഉദകമാഹരി;
അഹം ഉദകമാഹിസ്സം, മാ ഭോതി കുപിതാ അഹു”.

൧൯൭൨. “നാഹം തമ്ഹി കുലേ ജാതാ, യം ത്വം ഉദകമാഹരേ;
ഏവം ബ്രാഹ്മണ ജാനാഹി, ന തേ വച്ഛാമഹം ഘരേ.

൧൯൭൩. “സചേ മേ ദാസം ദാസിം വാ, നാനയിസ്സസി ബ്രാഹ്മണ;
ഏവം ബ്രാഹ്മണ ജാനാഹി, ന തേ വച്ഛാമി സന്തികേ”.

൧൯൭൪. “നത്ഥി മേ സിപ്പഠാനം വാ, ധനം ധഞ്ഞഞ്ച ബ്രാഹ്മണി;
കുതോഹം ദാസം ദാസിം വാ, ആനയിസ്സാമി ഭോതിയാ;
അഹം ഭോതിം ഉപട്ഠിസ്സം, മാ ഭോതി കുപിതാ അഹു”.

൧൯൭൫. “ഏഹി തേ അഹമക്ഖിസ്സം, യഥാ മേ വചനം സുതം;
ഏസ വേസ്സന്തരോ രാജാ, വങ്കേ വസതി പബ്ബതേ.

൧൯൭൬. “തം ത്വം ഗന്ത്വാന യാചസ്സു, ദാസം ദാസിഞ്ച ബ്രാഹ്മണ;
സോ തേ ദസ്സതി യാചിതോ, ദാസം ദാസിഞ്ച ഖത്തിയോ”.

൧൯൭൭. “ജിണ്ണോഹമസ്മി ദുബ്ബലോ [അബലോ (സീ॰ പീ॰ ക॰)], ദീഘോ ചദ്ധാ സുദുഗ്ഗമോ;
മാ ഭോതി പടിദേവേസി, മാ ച ത്വം [മാ ഭോതി (സ്യാ॰ ക॰)] വിമനാ അഹു;
അഹം ഭോതിം ഉപട്ഠിസ്സം, മാ ഭോതി കുപിതാ അഹു”.

൧൯൭൮. “യഥാ അഗന്ത്വാ സങ്ഗാമം, അയുദ്ധോവ പരാജിതോ;
ഏവമേവ തുവം ബ്രഹ്മേ, അഗന്ത്വാവ പരാജിതോ.

൧൯൭൯. “സചേ മേ ദാസം ദാസിം വാ, നാനയിസ്സസി ബ്രാഹ്മണ;
ഏവം ബ്രാഹ്മണ ജാനാഹി, ന തേ വച്ഛാമഹം ഘരേ;
അമനാപം തേ കരിസ്സാമി, തം തേ ദുക്ഖം ഭവിസ്സതി.

൧൯൮൦. “നക്ഖത്തേ ഉതുപുബ്ബേസു, യദാ മം ദക്ഖിസിലങ്കതം;
അഞ്ഞേഹി സദ്ധിം രമമാനം, തം തേ ദുക്ഖം ഭവിസ്സതി.

൧൯൮൧. “അദസ്സനേന മയ്ഹം തേ, ജിണ്ണസ്സ പരിദേവതോ;
ഭിയ്യോ വങ്കാ ച പലിതാ, ബഹൂ ഹേസ്സന്തി ബ്രാഹ്മണ”.

൧൯൮൨. “തതോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഭീതോ, ബ്രാഹ്മണിയാ വസാനുഗോ;
അട്ടിതോ കാമരാഗേന, ബ്രാഹ്മണിം ഏതദബ്രവി”.

“പാഥേയ്യം മേ കരോഹി ത്വം, സംകുല്യാ സഗുളാനി ച [സങ്കുലാ സങ്ഗുളാനി ച (സ്യാ॰), അങ്ഗുളാ സകലാനി ച (ക॰)];
മധുപിണ്ഡികാ ച സുകതായോ, സത്തുഭത്തഞ്ച ബ്രാഹ്മണി.

“ആനയിസ്സം മേഥുനകേ, ഉഭോ ദാസകുമാരകേ;
തേ തം പരിചരിസ്സന്തി, രത്തിന്ദിവമതന്ദിതാ”.

“ഇദം വത്വാ ബ്രഹ്മബന്ധു, പടിമുഞ്ചി ഉപാഹനാ;
തതോ സോ മന്തയിത്വാന, ഭരിയം കത്വാ പദക്ഖിണം.

“പക്കാമി സോ രുണ്ണമുഖോ, ബ്രാഹ്മണോ സഹിതബ്ബതോ;
സിവീനം നഗരം ഫീതം, ദാസപരിയേസനം ചരം”.

“സോ തത്ഥ ഗന്ത്വാ അവച [അവചാസി (സ്യാ॰ ക॰)], യേ തത്ഥാസും സമാഗതാ;
കുഹിം വേസ്സന്തരോ രാജാ, കത്ഥ പസ്സേമു ഖത്തിയം”.

“തേ ജനാ തം അവചിംസു, യേ തത്ഥാസും സമാഗതാ;
തുമ്ഹേഹി ബ്രഹ്മേ പകതോ, അതിദാനേന ഖത്തിയോ;
പബ്ബാജിതോ സകാ രട്ഠാ, വങ്കേ വസതി പബ്ബതേ.

“തുമ്ഹേഹി ബ്രഹ്മേ പകതോ, അതിദാനേന ഖത്തിയോ;
ആദായ പുത്തദാരഞ്ച, വങ്കേ വസതി പബ്ബതേ”.

“സോ ചോദിതോ ബ്രാഹ്മണിയാ, ബ്രാഹ്മണോ കാമഗിദ്ധിമാ;
അഘം തം പടിസേവിത്ഥ, വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ;
ഖഗ്ഗദീപിനിസേവിതേ.

“ആദായ ബേളുവം ദണ്ഡം, അഗ്ഗിഹുത്തം കമണ്ഡലും;
സോ പാവിസി ബ്രഹാരഞ്ഞം, യത്ഥ അസ്സോസി കാമദം.

“തം പവിട്ഠം ബ്രഹാരഞ്ഞം, കോകാ നം പരിവാരയും;
വിക്കന്ദി സോ വിപ്പനട്ഠോ, ദൂരേ പന്ഥാ അപക്കമി.

“തതോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഗന്ത്വാ, ഭോഗലുദ്ധോ അസഞ്ഞതോ;
വങ്കസ്സോരോഹണേ നട്ഠേ, ഇമാ ഗാഥാ അഭാസഥ”.

“കോ രാജപുത്തം നിസഭം, ജയന്തമപരാജിതം;
ഭയേ ഖേമസ്സ ദാതാരം, കോ മേ വേസ്സന്തരം വിദൂ.

“യോ യാചതം പതിട്ഠാസി, ഭൂതാനം ധരണീരിവ;
ധരണൂപമം മഹാരാജം, കോ മേ വേസ്സന്തരം വിദൂ.

“യോ യാചതം ഗതീ ആസി, സവന്തീനംവ സാഗരോ;
സാഗരൂപമം [ഉദധൂപമം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰), തഥൂപമം (ക॰)] മഹാരാജം, കോ മേ വേസ്സന്തരം വിദൂ.

“കല്യാണതിത്ഥം സുചിമം, സീതൂദകം മനോരമം;
പുണ്ഡരീകേഹി സഞ്ഛന്നം, യുത്തം കിഞ്ജക്ഖരേണുനാ;
രഹദൂപമം [സരൂപമം (ക॰)] മഹാരാജം, കോ മേ വേസ്സന്തരം വിദൂ.

“അസ്സത്ഥംവ പഥേ ജാതം, സീതച്ഛായം മനോരമം;
സന്താനം വിസമേതാരം, കിലന്താനം പടിഗ്ഗഹം;
തഥൂപമം മഹാരാജം, കോ മേ വേസ്സന്തരം വിദൂ.

“നിഗ്രോധംവ പഥേ ജാതം, സീതച്ഛായം മനോരമം;
സന്താനം വിസമേതാരം, കിലന്താനം പടിഗ്ഗഹം;
തഥൂപമം മഹാരാജം, കോ മേ വേസ്സന്തരം വിദൂ.

“അമ്ബം ഇവ പഥേ ജാതം, സീതച്ഛായം മനോരമം;
സന്താനം വിസമേതാരം, കിലന്താനം പടിഗ്ഗഹം;
തഥൂപമം മഹാരാജം, കോ മേ വേസ്സന്തരം വിദൂ.

“സാലം ഇവ പഥേ ജാതം, സീതച്ഛായം മനോരമം;
സന്താനം വിസമേതാരം, കിലന്താനം പടിഗ്ഗഹം;
തഥൂപമം മഹാരാജം, കോ മേ വേസ്സന്തരം വിദൂ.

“ദുമം ഇവ പഥേ ജാതം, സീതച്ഛായം മനോരമം;
സന്താനം വിസമേതാരം, കിലന്താനം പടിഗ്ഗഹം;
തഥൂപമം മഹാരാജം, കോ മേ വേസ്സന്തരം വിദൂ.

“ഏവഞ്ച മേ വിലപതോ, പവിട്ഠസ്സ ബ്രഹാവനേ;
അഹം ജാനന്തി യോ വജ്ജാ, നന്ദിം സോ ജനയേ മമ.

“ഏവഞ്ച മേ വിലപതോ, പവിട്ഠസ്സ ബ്രഹാവനേ;
അഹം ജാനന്തി യോ വജ്ജാ, തായ സോ ഏകവാചായ;
പസവേ പുഞ്ഞം അനപ്പകം”.

“അസ്സ ചേതോ പടിസ്സോസി, അരഞ്ഞേ ലുദ്ദകോ ചരം;
തുമ്ഹേഹി ബ്രഹ്മേ പകതോ, അതിദാനേന ഖത്തിയോ;
പബ്ബാജിതോ സകാ രട്ഠാ, വങ്കേ വസതി പബ്ബതേ.

“തുമ്ഹേഹി ബ്രഹ്മേ പകതോ, അതിദാനേന ഖത്തിയോ;
ആദായ പുത്തദാരഞ്ച, വങ്കേ വസതി പബ്ബതേ.

“അകിച്ചകാരീ ദുമ്മേധോ, രട്ഠാ പവനമാഗതോ;
രാജപുത്തം ഗവേസന്തോ, ബകോ മച്ഛമിവോദകേ.

“തസ്സ ത്യാഹം ന ദസ്സാമി, ജീവിതം ഇധ ബ്രാഹ്മണ;
അയഞ്ഹി തേ മയാ നുന്നോ [മയാ’രുള്ഹോ (ക॰)], സരോ പിസ്സതി ലോഹിതം.

“സിരോ തേ വജ്ഝയിത്വാന, ഹദയം ഛേത്വാ സബന്ധനം;
പന്ഥസകുണം [ബന്ധസകുണം (ക॰)] യജിസ്സാമി, തുയ്ഹം മംസേന ബ്രാഹ്മണ.

“തുയ്ഹം മംസേന മേദേന, മത്ഥകേന ച ബ്രാഹ്മണ;
ആഹുതിം പഗ്ഗഹേസ്സാമി, ഛേത്വാന ഹദയം തവ.

“തം മേ സുയിട്ഠം സുഹുതം, തുയ്ഹം മംസേന ബ്രാഹ്മണ;
ന ച ത്വം രാജപുത്തസ്സ, ഭരിയം പുത്തേ ച നേസ്സസി”.

“അവജ്ഝോ ബ്രാഹ്മണോ ദൂതോ, ചേതപുത്ത സുണോഹി മേ;
തസ്മാ ഹി ദൂതം ന ഹന്തി, ഏസ ധമ്മോ സനന്തനോ.

“നിജ്ഝത്താ സിവയോ സബ്ബേ, പിതാ നം ദട്ഠുമിച്ഛതി;
മാതാ ച ദുബ്ബലാ തസ്സ, അചിരാ ചക്ഖൂനി ജീയരേ.

“ഏസാഹം പഹിതോ ദൂതോ, ചേതപുത്ത സുണോഹി മേ;
രാജപുത്തം നയിസ്സാമി, യദി ജാനാസി സംസ മേ.
“പിയസ്സ മേ പിയോ ദൂതോ, പുണ്ണപത്തം ദദാമി തേ”;

“ഇമഞ്ച മധുനോ തുമ്ബം, മിഗസത്ഥിഞ്ച ബ്രാഹ്മണ;
തഞ്ച തേ ദേസമക്ഖിസ്സം, യത്ഥ സമ്മതി കാമദോ”.

ജൂജകപബ്ബം നാമ.

ചൂളവനവണ്ണനാ

“ഏസ സേലോ മഹാബ്രഹ്മേ, പബ്ബതോ ഗന്ധമാദനോ;
യത്ഥ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സഹ പുത്തേഹി സമ്മതി.

“ധാരേന്തോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണം, ആസദഞ്ച [ആസടഞ്ച (ക॰)] മസം ജടം;
ചമ്മവാസീ ഛമാ സേതി, ജാതവേദം നമസ്സതി.

“ഏതേ നീലാ പദിസ്സന്തി, നാനാഫലധരാ ദുമാ;
ഉഗ്ഗതാ അബ്ഭകൂടാവ, നീലാ അഞ്ജനപബ്ബതാ.

“ധവസ്സകണ്ണാ ഖദിരാ, സാലാ ഫന്ദനമാലുവാ;
സമ്പവേധന്തി വാതേന, സകിം പീതാവ മാണവാ.

“ഉപരി ദുമപരിയായേസു, സങ്ഗീതിയോവ സുയ്യരേ;
നജ്ജുഹാ കോകിലസങ്ഘാ [കോകിലാ സിങ്ഘാ (ക॰)], സമ്പതന്തി ദുമാ ദുമം.

“അവ്ഹയന്തേവ ഗച്ഛന്തം, സാഖാപത്തസമീരിതാ;
രമയന്തേവ ആഗന്തം, മോദയന്തി നിവാസിനം;
യത്ഥ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സഹ പുത്തേഹി സമ്മതി.

“ധാരേന്തോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണം, ആസദഞ്ച മസം ജടം;
ചമ്മവാസീ ഛമാ സേതി, ജാതവേദം നമസ്സതി.

“അമ്ബാ കപിത്ഥാ പനസാ, സാലാ ജമ്ബൂ വിഭീതകാ;
ഹരീതകീ ആമലകാ, അസ്സത്ഥാ ബദരാനി ച.

“പാരുതിമ്ബരുക്ഖാ ചേത്ഥ, നിഗ്രോധാ ച കപിത്ഥനാ;
മധുമധുകാ ഥേവന്തി, നീചേ പക്കാ ചുദുമ്ബരാ.

“പാരേവതാ ഭവേയ്യാ ച, മുദ്ദികാ ച മധുത്ഥികാ;
മധും അനേലകം തത്ഥ, സകമാദായ ഭുഞ്ജരേ.

“അഞ്ഞേത്ഥ പുപ്ഫിതാ അമ്ബാ, അഞ്ഞേ തിട്ഠന്തി ദോവിലാ;
അഞ്ഞേ ആമാ ച പക്കാ ച, ഭേകവണ്ണാ തദൂഭയം.

൧൮൮. “അഥേത്ഥ ഹേട്ഠാ പുരിസോ, അമ്ബപക്കാനി ഗണ്ഹതി;
ആമാനി ചേവ പക്കാനി, വണ്ണഗന്ധരസുത്തമേ.

൧൮൯. “അത്ഥേവ മേ അച്ഛരിയം, ഹിങ്കാരോ പടിഭാതി മം;
ദേവാനമിവ ആവാസോ, സോഭതി നന്ദനൂപമോ.

൧൯൦. “വിഭേദികാ നാളികേരാ, ഖജ്ജുരീനം ബ്രഹാവനേ;
മാലാവ ഗന്ഥിതാ ഠന്തി, ധജഗ്ഗാനേവ ദിസ്സരേ;
നാനാവണ്ണേഹി പുപ്ഫേതി, നഭം താരാചിതാമിവ.

൧൯൧. “കുടജീ കുട്ഠതഗരാ, പാടലിയോ ച പുപ്ഫിതാ;
പുന്നാഗാ ഗിരിപുന്നാഗാ, കോവിളാരാ ച പുപ്ഫിതാ.

൧൯൨. “ഉദ്ദാലകാ സോമരുക്ഖാ, അഗരുഫല്ലിയാ [അഗരുഭല്ലിയാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ബഹൂ;
പുത്തജീവാ [പുടജീവാ (ക॰)] ച കകുധാ, അസനാ ചേത്ഥ പുപ്ഫിതാ.

൧൯൩. “കുടജാ സലളാ നീപാ [നിമ്ബാ (ക॰)], കോസമ്ബാ ലബുജാ ധവാ;
സാലാ ച പുപ്ഫിതാ തത്ഥ, പലാലഖലസന്നിഭാ.

൧൯൪. “അസ്സാവിദൂരേ പോക്ഖരണീ, ഭൂമിഭാഗേ മനോരമേ;
പദുമുപ്പലസഞ്ഛന്നാ, ദേവാനമിവ നന്ദനേ.

൧൯൫. “അഥേത്ഥ പുപ്ഫരസമത്താ, കോകിലാ മഞ്ജുഭാണികാ;
അഭിനാദേന്തി പവനം, ഉതുസമ്പുപ്ഫിതേ ദുമേ.

൧൯൬. “ഭസ്സന്തി മകരന്ദേഹി, പോക്ഖരേ പോക്ഖരേ മധൂ;
അഥേത്ഥ വാതാ വായന്തി, ദക്ഖിണാ അഥ പച്ഛിമാ;
പദുമകിഞ്ജക്ഖരേണൂഹി, ഓകിണ്ണോ ഹോതി അസ്സമോ.

൧൯൭. “ഉപ്പലാ സിങ്ഘാടകാ ചേത്ഥ, സംസാദിയാ പസാദിയാ [സംസാരിയാ പസാരിയാ (ക॰)];
മച്ഛകച്ഛപബ്യാവിദ്ധാ, ബഹൂ ചേത്ഥ മുപയാനകാ;
മധും ഭിസേഹി സവതി, ഖിരസപ്പിമുളാലിഭി.

൧൯൮. “സുരഭീ തം വനം വാതി, നാനാഗന്ധസമോദിതം [നാനാഗന്ധസമേരിതം (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
സമ്മദ്ദതേവ [സമോദതേവ (ക॰)] ഗന്ധേന, പുപ്ഫസാഖാഹി തം വനം;
ഭമരാ പുപ്ഫഗന്ധേന, സമന്താ മഭിനാദിതാ.

൧൯൯. “അഥേത്ഥ സകുണാ സന്തി, നാനാവണ്ണാ ബഹൂ ദിജാ;
മോദന്തി സഹ ഭരിയാഹി, അഞ്ഞമഞ്ഞം പകൂജിനോ.

൨൦൦. “നന്ദികാ ജീവപുത്താ ച, ജീവപുത്താ പിയാ ച നോ;
പിയാ പുത്താ പിയാ നന്ദാ, ദിജാ പോക്ഖരണീഘരാ.

൨൦൦. “മാലാവ ഗന്ഥിതാ ഠന്തി, ധജഗ്ഗാനേവ ദിസ്സരേ;
നാനാവണ്ണേഹി പുപ്ഫേഹി, കുസലേഹേവ സുഗന്ഥിതാ [സുഗന്ഥികാ (സീ॰ പീ॰)];
യത്ഥ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സഹ പുത്തേഹി സമ്മതി.

൨൦൧. “ധാരേന്തോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണം, ആസദഞ്ച മസം ജടം;
ചമ്മവാസീ ഛമാ സേതി, ജാതവേദം നമസ്സതി”.

൨൦൨. “ഇദഞ്ച മേ സത്തുഭത്തം, മധുനാ പടിസംയുതം;
മധുപിണ്ഡികാ ച സുകതായോ, സത്തുഭത്തം ദദാമി തേ”.

൨൦൩. “തുയ്ഹേവ സമ്ബലം ഹോതു, നാഹം ഇച്ഛാമി സമ്ബലം;
ഇതോപി ബ്രഹ്മേ ഗണ്ഹാഹി, ഗച്ഛ ബ്രഹ്മേ യഥാസുഖം.

൨൦൪. “അയം ഏകപദീ ഏതി, ഉജും ഗച്ഛതി അസ്സമം;
ഇസീപി അച്ചുതോ തത്ഥ, പങ്കദന്തോ രജസ്സിരോ;
ധാരേന്തോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണം, ആസദഞ്ച മസം ജടം.

൨൦൫. “ചമ്മവാസീ ഛമാ സേതി, ജാതവേദം നമസ്സതി;
തം ത്വം ഗന്ത്വാന പുച്ഛസ്സു, സോ തേ മഗ്ഗം പവക്ഖതി”.

൨൦൬. ഇദം സുത്വാ ബ്രഹ്മബന്ധു, ചേതം കത്വാ പദക്ഖിണം;
ഉദഗ്ഗചിത്തോ പക്കാമി, യേനാസി അച്ചുതോ ഇസി.

ചൂളവനവണ്ണനാ.

മഹാവനവണ്ണനാ

൨൦൭. ഗച്ഛന്തോ സോ ഭാരദ്വാജോ, അദ്ദസ്സ അച്ചുതം ഇസിം;
ദിസ്വാന തം ഭാരദ്വാജോ, സമ്മോദി ഇസിനാ സഹ.

൨൦൮. “കച്ചി നു ഭോതോ കുസലം, കച്ചി ഭോതോ അനാമയം;
കച്ചി ഉഞ്ഛേന യാപേസി, കച്ചി മൂലഫലാ ബഹൂ.

൨൦൯. “കച്ചി ഡംസാ മകസാ ച, അപ്പമേവ സരീസപാ;
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, കച്ചി ഹിംസാ ന വിജ്ജതി”.

൨൧൦. “കുസലഞ്ചേവ മേ ബ്രഹ്മേ, അഥോ ബ്രഹ്മേ അനാമയം;
അഥോ ഉഞ്ഛേന യാപേമി, അഥോ മൂലഫലാ ബഹൂ.

൨൧൧. “അഥോ ഡംസാ മകസാ ച, അപ്പമേവ സരീസപാ;
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, ഹിംസാ മയ്ഹം ന വിജ്ജതി.

൨൧൨. “ബഹൂനി വസ്സപൂഗാനി, അസ്സമേ വസതോ മമ;
നാഭിജാനാമി ഉപ്പന്നം, ആബാധം അമനോരമം.

൨൧൩. “സ്വാഗതം തേ മഹാബ്രഹ്മേ, അഥോ തേ അദുരാഗതം;
അന്തോ പവിസ ഭദ്ദന്തേ, പാദേ പക്ഖാലയസ്സു തേ.

൨൧൪. “തിന്ദുകാനി പിയാലാനി, മധുകേ കാസുമാരിയോ;
ഫലാനി ഖുദ്ദകപ്പാനി, ഭുഞ്ജ ബ്രഹ്മേ വരം വരം.

൨൧൫. “ഇദമ്പി പാനീയം സീതം, ആഭതം ഗിരിഗബ്ഭരാ;
തതോ പിവ മഹാബ്രഹ്മേ, സചേ ത്വം അഭികങ്ഖസി”.

൨൧൬. “പടിഗ്ഗഹിതം യം ദിന്നം, സബ്ബസ്സ അഗ്ഘിയം കതം;
സഞ്ജയസ്സ സകം പുത്തം, സിവീഹി വിപ്പവാസിതം;

തമഹം ദസ്സനമാഗതോ, യദി ജാനാസി സംസ മേ”.

൨൦൭൭. “ന ഭവം ഏതി പുഞ്ഞത്ഥം, സിവിരാജസ്സ ദസ്സനം;
മഞ്ഞേ ഭവം പത്ഥയതി, രഞ്ഞോ ഭരിയം പതിബ്ബതം;
മഞ്ഞേ കണ്ഹാജിനം ദാസിം, ജാലിം ദാസഞ്ച ഇച്ഛസി.

൨൦൭൮. “അഥ വാ തയോ മാതാപുത്തേ, അരഞ്ഞാ നേതുമാഗതോ;
ന തസ്സ ഭോഗാ വിജ്ജന്തി, ധനം ധഞ്ഞഞ്ച ബ്രാഹ്മണ”.

൨൦൭൯. “അകുദ്ധരൂപോഹം ഭോതോ [ഭോതോ (സീ॰ പീ॰)], നാഹം യാചിതുമാഗതോ;
സാധു ദസ്സനമരിയാനം, സന്നിവാസോ സദാ സുഖോ.

൨൦൮൦. “ആദിട്ഠപുബ്ബോ സിവിരാജാ, സിവീഹി വിപ്പവാസിതോ;
തമഹം ദസ്സനമാഗതോ, യദി ജാനാസി സംസ മേ”.

൨൦൮൧. “ഏസ സേലോ മഹാബ്രഹ്മേ, പബ്ബതോ ഗന്ധമാദനോ;
യത്ഥ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സഹ പുത്തേഹി സമ്മതി.

൨൦൮൨. “ധൂരേന്തോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണം, ആസദഞ്ച മസം ജടം;
ചമ്മവാസീ ഛമാ സേതി, ജാതവേദം നമസ്സതി.

൨൦൮൩. “ഏതേ നീലാ പദിസ്സന്തി, നാനാഫലധരാ ദുമാ;
ഉഗ്ഗതാ അബ്ഭകൂടാവ നീലാ അഞ്ജനപബ്ബതാ.

൨൦൮൪. “ധവസ്സകണ്ണാ ഖദിരാ, സാലാ ഫന്ദനമാലുവാ;
സമ്പവേധന്തി വാതേന, സകിം പീതാവ മാണവാ.

൨൦൮൫. “ഉപരി ദുമപരിയായേസു, സങ്ഗീതിയോവ സുയ്യരേ;
നജ്ജുഹാ കോകിലസങ്ഘാ, സമ്പതന്തി ദുമാ ദുമം.

൨൦൮൬. “അവ്ഹയന്തേവ ഗച്ഛന്തം, സാഖാപത്തസമീരിതാ;
രമയന്തേവ ആഗന്തം, മോദയന്തി നിവാസിനം;
യത്ഥ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സഹ പുത്തേഹി സമ്മതി.

൨൦൮൭. “ധൂരേന്തോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണം, ആസദഞ്ച മസം ജടം;
ചമ്മവാസീ ഛമാ സേതി, ജാതവേദം നമസ്സതി.

൨൦൮൮. “കരേരിമാലാ വിതതാ, ഭൂമിഭാഗേ മനോരമേ;
സദ്ദലാഹരിതാ ഭൂമി, ന തത്ഥുദ്ധംസതേ രജോ.

൨൦൮൯. “മയൂരഗീവസങ്കാസാ, തൂലഫസ്സസമൂപമാ;
തിണാനി നാതിവത്തന്തി, സമന്താ ചതുരങ്ഗുലാ.

൨൦൯൦. “അമ്ബാ ജമ്ബൂ കപിത്ഥാ ച, നീചേ പക്കാ ചുദുമ്ബരാ;
പരിഭോഗേഹി രുക്ഖേഹി, വനം തം രതിവഡ്ഢനം.

൨൦൯൧. “വേളുരിയവണ്ണസന്നിഭം , മച്ഛഗുമ്ബനിസേവിതം;
സുചിം സുഗന്ധം സലിലം, ആപോ തത്ഥപി സന്ദതി.

൨൦൯൨. “തസ്സാവിദൂരേ പോക്ഖരണീ, ഭൂമിഭാഗേ മനോരമേ;
പദുമുപ്പലസഞ്ഛന്നാ, ദേവാനമിവ നന്ദനേ.

൨൦൬൩. “തീണി ഉപ്പലജാതാനി, തസ്മിം സരസി ബ്രാഹ്മണ;
വിചിത്തം നീലാനേകാനി, സേതാ ലോഹിതകാനി ച.

൨൦൬൪. “ഖോമാവ തത്ഥ പദുമാ, സേതസോഗന്ധികേഹി ച;
കലമ്ബകേഹി സഞ്ഛന്നോ, മുചലിന്ദോ നാമ സോ സരോ.

൨൦൬൫. “അഥേത്ഥ പദുമാ ഫുല്ലാ, അപരിയന്താവ ദിസ്സരേ;
ഗിമ്ഹാ ഹേമന്തികാ ഫുല്ലാ, ജണ്ണുതഗ്ഘാ ഉപത്ഥരാ.

൨൦൬൬. “സുരഭീ സമ്പവായന്തി, വിചിത്തപുപ്ഫസന്ഥതാ;
ഭമരാ പുപ്ഫഗന്ധേന, സമന്താ മഭിനാദിതാ.

൨൦൬൭. “അഥേത്ഥ ഉദകന്തസ്മിം, രുക്ഖാ തിട്ഠന്തി ബ്രാഹ്മണ;
കദമ്ബാ പാടലീ ഫുല്ലാ, കോവിളാരാ ച പുപ്ഫിതാ.

൨൦൬൮. “അങ്കോലാ കച്ഛികാരാ ച, പാരിജഞ്ഞാ ച പുപ്ഫിതാ;
വാരണാ വയനാ [സായനാ (സീ॰ പീ॰), വുയ്ഹനാ (സ്യാ॰)] രുക്ഖാ,
മുചലിന്ദമുഭതോ [മുചലിന്ദമഭിതോ (സീ॰ പീ॰)] സരം.

൨൦൬൯. “സിരീസാ സേതപാരിസാ [സേതവാരിസാ (സീ॰ പീ॰)], സാധു വായന്തി പദ്മകാ;
നിഗ്ഗുണ്ഡീ സിരീനിഗ്ഗുണ്ഡീ [സരനിഗ്ഗുണ്ഡീ (ക॰)], അസനാ ചേത്ഥ പുപ്ഫിതാ.

൨൦൭൦. “പുങ്ഗുരാ [പങ്കുരാ (സ്യാ॰), പങ്ഗുലാ (ക॰)] ബഹുലാ സേലാ, സോഭഞ്ജനാ ച പുപ്ഫിതാ;
കേതകാ കണികാരാ ച, കനവേരാ ച പുപ്ഫിതാ.

൨൦൭൧. “അജ്ജുനാ അജ്ജുകണ്ണാ ച, മഹാനാമാ ച പുപ്ഫിതാ;
സുപുപ്ഫിതഗ്ഗാ തിട്ഠന്തി, പജ്ജലന്തേവ കിംസുകാ.

൨൦൭൨. “സേതപണ്ണീ സത്തപണ്ണാ, കദലിയോ കുസുമ്ഭരാ;
ധനുതക്കാരീ പുപ്ഫേഹി, സീസപാവരണാനി ച.

൨൦൭൩. “അച്ഛിവാ സല്ലവാ [സബലാ (സീ॰), സിമലാ (പീ॰)] രുക്ഖാ, സല്ലകിയോ ച പുപ്ഫിതാ;
സേതഗേരു ച തഗരാ, മംസികുട്ഠാ കുലാവരാ.

൨൦൭൪. “ദഹരാ രുക്ഖാ ച വുദ്ധാ ച, അകുടിലാ ചേത്ഥ പുപ്ഫിതാ;
അസ്സമം ഉഭതോ ഠന്തി, അഗ്യാഗാരം സമന്തതോ.

൨൦൭൫. “അഥേത്ഥ ഉദകന്തസ്മിം, ബഹുജാതോ ഫണിജ്ജകോ;
മുഗ്ഗതിയോ കരതിയോ, സേവാലസീസകാ ബഹൂ.

൨൦൭൬. “ഉദ്ധാപവത്തം [ഉദ്ധാപവത്തം (സ്യാ॰ പീ॰)] ഉല്ലുളിതം, മക്ഖികാ ഹിങ്ഗുജാലികാ;
ദാസിമകഞ്ജകോ [ദാസിമാ കോഞ്ജകോ (ക॰)] ചേത്ഥ, ബഹൂ നീചേകളമ്ബകാ.

൨൦൭൭.

‘‘ഏലമ്ഫുരകസഞ്ഛന്നാ [ഏലമ്ബരകസഞ്ഛന്നാ (സീ॰ പീ॰), ഏളമ്ബകേഹി സഞ്ഛന്നാ (സ്യാ॰)], രുക്ഖാ തിട്ഠന്തി ബ്രാഹ്മണ;
സത്താഹം ധാരിയമാനാനം, ഗന്ധോ തേസം ന ഛിജ്ജതി.

൨൦൭൮. ‘‘ഉഭതോ സരം മുചലിന്ദം, പുപ്ഫാ തിട്ഠന്തി സോഭനാ;
ഇന്ദീവരേഹി സഞ്ഛന്നം, വനം തം ഉപസോഭതി.

൨൦൭൯. ‘‘അഡ്ഢമാസം ധാരിയമാനാനം, ഗന്ധോ തേസം ന ഛിജ്ജതി;
നീലപുപ്ഫീ സേതവാരീ, പുപ്ഫിതാ ഗിരികണ്ണികാ;
കലേരുക്ഖേഹി [കടേരുകേഹി (സീ॰), കടേരുക്ഖേഹി (പീ॰)]
സഞ്ഛന്നം, വനം തം തുലസീഹി ച.

൨൦൮൦. ‘‘സമ്മദ്ദതേവ ഗന്ധേന, പുപ്ഫസാഖാഹി തം വനം;
ഭമരാ പുപ്ഫഗന്ധേന, സമന്താ മഭിനാദിതാ.

൨൦൮൧. ‘‘തീണി കക്കാരുജാതാനി, തസ്മിം സരസി ബ്രാഹ്മണ;
കുമ്ഭമത്താനി ചേകാനി, മുരജമത്താനി താ ഉഭോ.

൨൦൮൨. ‘‘അഥേത്ഥ സാസപോ ബഹുകോ, നാദിയോ [നാരിയോ (ക॰)]
ഹരിതായുതോ;
അസീ താലാവ തിട്ഠന്തി, ഛേജ്ജാ ഇന്ദീവരാ ബഹൂ.

൨൦൮൩. ‘‘അപ്ഫോടാ സുരിയവല്ലീ ച, കാളീയാ [കോളീയാ (ക॰)] മധുഗന്ധിയാ;
അസോകാ മുദയന്തീ ച, വല്ലിഭോ ഖുദ്ദപുപ്ഫിയോ.

൨൦൮൪. ‘‘കോരണ്ഡകാ അനോജാ ച, പുപ്ഫിതാ നാഗമല്ലികാ [നാഗവല്ലികാ (സീ॰ പീ॰)];
രുക്ഖമാരുയ്ഹ തിട്ഠന്തി, ഫുല്ലാ കിംസുകവല്ലിയോ.

൨൦൮൫. ‘‘കടേരുഹാ ച വാസന്തീ, യൂഥികാ മധുഗന്ധിയാ;
നിലിയാ സുമനാ ഭണ്ഡീ, സോഭതി പദുമുത്തരോ.

൨൦൮൬. ‘‘പാടലീ സമുദ്ദകപ്പാസീ, കണികാരാ ച പുപ്ഫിതാ;
ഹേമജാലാവ ദിസ്സന്തി, രുചിരഗ്ഗി സിഖൂപമാ.

൨൦൮൭. ‘‘യാനി താനി ച പുപ്ഫാനി, ഥലജാനുദകാനി ച;
സബ്ബാനി തത്ഥ ദിസ്സന്തി, ഏവം രമ്മോ മഹോദധി.

൨൦൮൮. ‘‘അഥസ്സാ പോക്ഖരണിയാ, ബഹുകാ വാരിഗോചരാ;
രോഹിതാ നളപീ [നളപേ (ക॰)] സിങ്ഗൂ, കുമ്ഭിലാ മകരാ സുസൂ.

൨൦൮൯. ‘‘മധു ച മധുലട്ഠി ച, താലിസാ ച പിയങ്ഗുകാ;
കുടന്ദജാ ഭദ്ദമുത്താ [ഉന്നകാ ഭദ്ദമുട്ഠാ ച (ക॰)], സേതപുപ്ഫാ ച
ലോലുപാ.

൨൦൯൦. ‘‘സുരഭീ ച രുക്ഖാ തഗരാ, ബഹുകാ തുങ്ഗവണ്ടകാ [തുങ്ഗവല്ലികാ
(ക॰)];
പദ്മകാ നരദാ കുട്ഠാ, ഝാമകാ ച ഹരേണുകാ.

൨൦൯൧. ‘‘ഹലിദ്ദകാ ഗന്ധസിലാ, ഹിരിവേരാ ച ഗുഗ്ഗുലാ;

വിഭേദികാ ചോരകാ കുട്ഠാ, കപ്പുരാ ച കലിങ്ഗുകാ.

൨൦൯൨. “അഥേത്ഥ സീഹബ്യഗ്ഘാ ച, പുരിസാലൂ ച ഹത്ഥിയോ;
ഏണേയ്യാ പസദാ ചേവ, രോഹിച്ചാ സരഭാ മിഗാ.

൨൦൯൩. “കോട്ഠസുണാ സുണോപി ച, തുലിയാ നളസന്നിഭാ;
ചാമരീ ചലനീ ലങ്ഘീ, ഝാപിതാ മക്കടാ പിചു.

൨൦൯൪. “കക്കടാ കടമായാ ച, ഇക്കാ ഗോണസിരാ ബഹൂ;
ഖഗ്ഗാ വരാഹാ നകുലാ, കാളകേത്ഥ ബഹൂതസോ.

൨൦൯൫. “മഹിംസാ സോണസിങ്ഗാലാ, പമ്പകാ ച സമന്തതോ;
ആകുച്ഛാ പചലാകാ ച, ചിത്രകാ ചാപി ദീപിയോ.

൨൦൯൬. “സല്ലകാ ച വിഘാസാദാ, സീഹാ ഗോഗണിസാദകാ;
അട്ഠപാദാ ച മോരാ ച, ഭസ്സരാ ച കുകുത്ഥകാ.

൨൦൯൭. “ഭിങ്കോരാ കുക്കുടാ നാഗാ, അഞ്ഞമഞ്ഞം പകൂജിനോ;
ബകാ ബലാകാ നജ്ജുഹാ, ദിന്ദിഭാ കുഞ്ജവാജിതാ [കുഞ്ജവാദികാ (സീ॰ പീ॰)].

൨൦൯൮. “ബ്യഗ്ഘിനസാ ലോഹപിട്ഠാ, പമ്മകാ [പമ്പകാ (സീ॰ പീ॰), ചപ്പകാ (സ്യാ॰), പബ്ബകാ (ക॰)] ജീവജീവകാ;
കപിഞ്ജരാ തിത്തിരായോ, കുലാ ച പടികുത്ഥകാ.

൨൦൯൯. “മണ്ഡാലകാ ചേലകേടു, ഭണ്ഡുതിത്തിരനാമകാ;
ചേലാവകാ പിങ്ഗലായോ [പിങ്ഗുലായോ (സീ॰ പീ॰)], ഗോടകാ അങ്ഗഹേതുകാ.

൨൧൦൦. “കരവിയാ ച സഗ്ഗാ ച, ഉഹുങ്കാരാ ച കുക്കുഹാ;
നാനാദിജഗണാകിണ്ണം, നാനാസരനികൂജിതം.

൨൧൦൧. “അഥേത്ഥ സകുണാ സന്തി, നീലകാ [സാളികാ (ക॰)] മഞ്ജുഭാണികാ;
മോദന്തി സഹ ഭരിയാഹി, അഞ്ഞമഞ്ഞം പകൂജിനോ.

൨൧൦൨. “അഥേത്ഥ സകുണാ സന്തി, ദിജാ മഞ്ജുസ്സരാ സിതാ;
സേതച്ഛികുടാ ഭദ്രക്ഖാ, അണ്ഡജാ ചിത്രപേഖുണാ.

൨൧൦൩. “അഥേത്ഥ സകുണാ സന്തി, ദിജാ മഞ്ജുസ്സരാ സിതാ;
സിഖണ്ഡീ നീലഗീവാഹി, അഞ്ഞമഞ്ഞം പകൂജിനോ.

൨൧൦൪. “കുക്കുത്ഥകാ കുളീരകാ, കോട്ഠാ പോക്ഖരസാതകാ;
കാലാമേയ്യാ ബലിയക്ഖാ, കദമ്ബാ സുവസാളികാ.

൨൧൦൫. “ഹലിദ്ദാ ലോഹിതാ സേതാ, അഥേത്ഥ നലകാ ബഹൂ;
വാരണാ ഭിങ്ഗരാജാ ച, കദമ്ബാ സുവകോകിലാ.

൨൧൦൬. “ഉക്കുസാ കുരരാ ഹംസാ, ആടാ പരിവദേന്തികാ;
പാകഹംസാ അതിബലാ, നജ്ജുഹാ ജീവജീവകാ.

൨൧൦൭. “പാരേവതാ രവിഹംസാ, ചക്കവാകാ നദീചരാ;

വാരണാഭിരുദാ രമ്മാ, ഉഭോ കാലൂപകൂജിനോ.

൨൦൩൮. ‘‘ആദേഥ സകുണാ സന്തി, നാനാവണ്ണാ ബഹൂ ദിജാ;
മോദന്തി സഹ ഭരിയാഹി, അഞ്ഞമഞ്ഞം പകൂജിനോ.

൨൦൩൯. ‘‘അഥേത്ഥ സകുണാ സന്തി, നാനാവണ്ണാ ബഹൂ ദിജാ;
സബ്ബേ മഞ്ജൂ നികൂജന്തി, മുചലിന്ദമുഭതോസരം.

൨൦൪൦. ‘‘അഥേത്ഥ സകുണാ സന്തി, കരവിയാ നാമ തേ ദിജാ [കരവീ നാമ തേ ദിജാ (സീ॰ പീ॰)];
മോദന്തി സഹ ഭരിയാഹി, അഞ്ഞമഞ്ഞം പകൂജിനോ.

൨൦൪൧. ‘‘അഥേത്ഥ സകുണാ സന്തി, കരവിയാ നാമ തേ ദിജാ;
സബ്ബേ മഞ്ജൂ നികൂജന്തി, മുചലിന്ദമുഭതോസരം.

൨൦൪൨. ‘‘ഏണേയ്യപസദാകിണ്ണം, നാഗസംസേവിതം വനം;
നാനാലതാഹി സഞ്ഛന്നം, കദലീമിഗസേവിതം.

൨൦൪൩. ‘‘അഥേത്ഥ സാസപോ ബഹുകോ [സാമാ ബഹുകാ (സ്യാ॰ ക॰)], നീവാരോ വരകോ ബഹു;
സാലി അകട്ഠപാകോ ച, ഉച്ഛു തത്ഥ അനപ്പകോ.

൨൦൪൪. ‘‘അയം ഏകപദീ ഏതി, ഉജും ഗച്ഛതി അസ്സമം;
ഖുദം [ഖുദ്ദം (സ്യാ॰ ക॰)] പിപാസം അരതിം, തത്ഥ പത്തോ ന വിന്ദതി;
യത്ഥ വേസ്സന്തരോ രാജാ, സഹ പുത്തേഹി സമ്മതി.

൨൦൪൫. ‘‘ധാരേന്തോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണം, ആസദഞ്ച മസം ജടം;
ചമ്മവാസീ ഛമാ സേതി, ജാതവേദം നമസ്സതി’’.

൨൦൪൬. ഇദം സുത്വാ ബ്രഹ്മബന്ധു, ഇസിം കത്വാ പദക്ഖിണം;
ഉദഗ്ഗചിത്തോ പക്കാമി, യത്ഥ വേസ്സന്തരോ അഹു’’.

മഹാവനവണ്ണനാ.

ദാരകപബ്ബം

൨൦൪൭. ‘‘ഉട്ഠേഹി ജാലി പതിട്ഠ, പോരാണം വിയ ദിസ്സതി;
ബ്രാഹ്മണം വിയ പസ്സാമി, നന്ദിയോ മാഭികീരരേ’’.

൨൦൪൮. ‘‘അഹമ്പി താത പസ്സാമി, യോ സോ ബ്രഹ്മാവ ദിസ്സതി;
അദ്ധികോ വിയ [അത്ഥികോ വിയ (സീ॰ പീ॰)] ആയാതി, അതിഥീ നോ ഭവിസ്സതി’’.

൨൦൪൯. ‘‘കച്ചി നു ഭോതോ കുസലം, കച്ചി ഭോതോ അനാമയം;
കച്ചി ഉഞ്ഛേന യാപേഥ, കച്ചി മൂലഫലാ ബഹൂ.

൨൦൫൦. ‘‘കച്ചി ഡംസാ മകസാ ച, അപ്പമേവ സരീസപാ;
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, കച്ചി ഹിംസാ ന വിജ്ജതി’’.

൨൦൫൧. ‘‘കുസലഞ്ചേവ നോ ബ്രഹ്മേ, അഥോ ബ്രഹ്മേ അനാമയം;
അഥോ ഉഞ്ഛേന യാപേമ, അഥോ മൂലഫലാ ബഹൂ.

൨൦൯൨. “അഥോ ഡംസാ മകസാ ച, അപ്പമേവ സരീസപാ;
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, ഹിംസാ അമ്ഹം [മയ്ഹം (സ്യാ॰ ക॰)] ന വിജ്ജതി”.

൨൦൯൩. “സത്ത നോ മാസേ വസതം, അരഞ്ഞേ ജീവസോകിനം [ജീവിസോകിനം (സ്യാ॰)];
ഇദമ്പി പഠമം പസ്സാമ, ബ്രാഹ്മണം ദേവവണ്ണിനം;
ആദായ വേളുവം ദണ്ഡം, അഗ്ഗിഹുത്തം കമണ്ഡലും.

൨൦൯൪. “സ്വാഗതം തേ മഹാബ്രഹ്മേ, അഥോ തേ അദുരാഗതം;
അന്തോ പവിസ ഭദ്ദന്തേ, പാദേ പക്ഖാലയസ്സു തേ.

൨൦൯൫. “തിന്ദുകാനി പിയാലാനി, മധുകേ കാസുമാരിയോ;
ഫലാനി ഖുദ്ദകപ്പാനി, ഭുഞ്ജ ബ്രഹ്മേ വരം വരം.

൨൦൯൬. “ഇദമ്പി പാനീയം സീതം, ആഭതം ഗിരിഗബ്ഭരാ;
തതോ പിവ മഹാബ്രഹ്മേ, സചേ ത്വം അഭികങ്ഖസി.

൨൦൯൭. “അഥ ത്വം കേന വണ്ണേന, കേന വാ പന ഹേതുനാ;
അനുപ്പത്തോ ബ്രഹാരഞ്ഞം, തം മേ അക്ഖാഹി പുച്ഛിതോ”.

൨൦൯൮. “യഥാ വാരിവഹോ പൂരോ, സബ്ബകാലം ന ഖീയതി;
ഏവം തം യാചിതാഗച്ഛിം, പുത്തേ മേ ദേഹി യാചിതോ”.

൨൦൯൯. “ദദാമി ന വികമ്പാമി, ഇസ്സരോ നയ ബ്രാഹ്മണ;
പാതോ ഗതാ രാജപുത്തീ, സായം ഉഞ്ഛാതോ ഏഹിതി.

൨൧൦൦. “ഏകരത്തിം വസിത്വാന, പാതോ ഗച്ഛസി ബ്രാഹ്മണ;
തസ്സാ ന്ഹാതേ ഉപഘാതേ, അഥ നേ മാലധാരിനേ.

൨൧൦൧. “ഏകരത്തിം വസിത്വാന, പാതോ ഗച്ഛസി ബ്രാഹ്മണ;
നാനാപുപ്ഫേഹി സഞ്ഛന്നേ, നാനാഗന്ധേഹി ഭൂസിതേ;
നാനാമൂലഫലാകിണ്ണേ, ഗച്ഛ സ്വാദായ ബ്രാഹ്മണ”.

൨൧൦൨. “ന വാസമഭിരോചാമി, ഗമനം മയ്ഹ രുച്ചതി;
അന്തരായോപി മേ അസ്സ, ഗച്ഛഞ്ഞേവ രഥേസഭ.

൨൧൦൩. “ന ഹേതാ യാചയോഗീ നം, അന്തരായസ്സ കാരിയാ;
ഇത്ഥിയോ മന്തം [ഇത്ഥികാമന്തം (ക॰)] ജാനന്തി, സബ്ബം ഗണ്ഹന്തി വാമതോ.

൨൧൦൪. “സദ്ധായ ദാനം ദദതോ, മാസം അദക്ഖി മാതരം;
അന്തരായമ്പി സാ കയിരാ, ഗച്ഛഞ്ഞേവ രഥേസഭ.

൨൧൦൫. “ആമന്തയസ്സു തേ പുത്തേ, മാ തേ മാതരമദ്ദസും;
സദ്ധായ ദാനം ദദതോ, ഏവം പുഞ്ഞം പവഡ്ഢതി.

൨൧൦൬. “ആമന്തയസ്സു തേ പുത്തേ, മാ തേ മാതരമദ്ദസും;
മാദിസസ്സ ധനം ദത്വാ, രാജ സഗ്ഗം ഗമിസ്സസി”.

൨൧൦൭. “സചേ ത്വം നിച്ഛസേ ദട്ഠും, മമ ഭരിയം പതിബ്ബതം;

അയ്യകസ്സപി ദസ്സേഹി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ.

൨൧൬൯. “ഇമേ കുമാരേ ദിസ്വാന, മഞ്ജുകേ പിയഭാണിനേ;
പതീതോ സുമനോ വിത്തോ, ബഹും ദസ്സതി തേ ധനം”.

൨൧൭൦. “അച്ഛേദനസ്സ ഭായാമി, രാജപുത്ത സുണോഹി മേ;
രാജദണ്ഡായ മം ദജ്ജാ, വിക്കിണേയ്യ ഹനേയ്യ വാ;
ജിനോ ധനഞ്ച ദാസേ ച, ഗാരയ്ഹസ്സ ബ്രഹ്മബന്ധുയാ”.

൨൧൭൧. “ഇമേ കുമാരേ ദിസ്വാന, മഞ്ജുകേ പിയഭാണിനേ;
ധമ്മേ ഠിതോ മഹാരാജാ, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനോ;
ലദ്ധാ പീതിസോമനസ്സം, ബഹും ദസ്സതി തേ ധനം”.

൨൧൭൨. “നാഹം തമ്പി കരിസ്സാമി, യം മം ത്വം അനുസാസസി;
ദാരകേവ അഹം നേസ്സം, ബ്രാഹ്മണ്യാ പരിചാരകേ”.

൨൧൭൩. “തതോ കുമാരാ ബ്യഥിതാ [ബ്യധിതാ (സീ॰ പീ॰ ക॰)], സുത്വാ ലുദ്ദസ്സ ഭാസിതം;
തേന തേന പധാവിംസു, ജാലീ കണ്ഹാജിനാ ചുഭോ”.

൨൧൭൪. “ഏഹി താത പിയപുത്ത, പൂരേഥ മമ പാരമിം;
ഹദയം മേഭിസിഞ്ചേഥ, കരോഥ വചനം മമ.

൨൧൭൫. “യാനനാവാ ച മേ ഹോഥ, അചലാ ഭവസാഗരേ;
ജാതിപാരം തരിസ്സാമി, സന്താരേസ്സം സദേവകം”.

൨൧൭൬. “ഏഹി അമ്മ പിയധീതി, പൂരേഥ മമ പാരമിം [പിയാ മേ ദാനപാരമീ (സ്യാ॰ ക॰)];
ഹദയം മേഭിസിഞ്ചേഥ, കരോഥ വചനം മമ.

൨൧൭൭. “യാനനാവാ ച മേ ഹോഥ, അചലാ ഭവസാഗരേ;
ജാതിപാരം തരിസ്സാമി, ഉദ്ധരിസ്സം സദേവകം”.

൨൧൭൮. “തതോ കുമാരേ ആദായ, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ;
ബ്രാഹ്മണസ്സ അദാ ദാനം, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനോ.

൨൧൭൯. “തതോ കുമാരേ ആദായ, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ;
ബ്രാഹ്മണസ്സ അദാ വിത്തോ, പുത്തകേ ദാനമുത്തമം.

൨൧൮൦. “തദാസി യം ഭിംസനകം, തദാസി ലോമഹംസനം;
യം കുമാരേ പദിന്നമ്ഹി, മേദനീ സമ്പകമ്പഥ.

൨൧൮൧. “തദാസി യം ഭിംസനകം, തദാസി ലോമഹംസനം;
യം പഞ്ജലികതോ രാജാ, കുമാരേ സുഖവച്ഛിതേ;
ബ്രാഹ്മണസ്സ അദാ ദാനം, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനോ”.

൨൧൮൨. “തതോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ലുദ്ദോ, ലതം ദന്തേഹി ഛിന്ദിയ;
ലതായ ഹത്ഥേ ബന്ധിത്വാ, ലതായ അനുമജ്ജഥ [അനുപജ്ജഥ (ക॰)].

൨൧൮൩. “തതോ സോ രജ്ജുമാദായ, ദണ്ഡഞ്ചാദായ ബ്രാഹ്മണോ;
ആകോടയന്തോ തേ നേതി, സിവിരാജസ്സ പേക്ഖതോ”.

൨൧൨൩. “തതോ കുമാരാ പക്കാമും, ബ്രാഹ്മണസ്സ പമുഞ്ചിയ;
അസ്സുപുണ്ണേഹി നേത്തേഹി, പിതരം സോ ഉദിക്ഖതി.

൨൧൨൪. “വേധമസ്സത്ഥപത്തംവ, പിതു പാദാനി വന്ദതി;
പിതു പാദാനി വന്ദിത്വാ, ഇദം വചനമബ്രവി.

൨൧൨൫. “അമ്മാ ച താത നിക്ഖന്താ, ത്വഞ്ച നോ താത ദസ്സസി;
യാവ അമ്മമ്പി പസ്സേമു, അഥ നോ താത ദസ്സസി.

൨൧൨൬. “അമ്മാ ച താത നിക്ഖന്താ, ത്വഞ്ച നോ താത ദസ്സസി;
മാ നോ ത്വം താത അദദാ, യാവ അമ്മാപി ഏതു നോ;
തദായം ബ്രാഹ്മണോ കാമം, വിക്കിണാതു ഹനാതു വാ.

൨൧൨൭. “ബലങ്കപാദോ [ബിലങ്കപാദോ (ക॰)] അന്ധനഖോ [അദ്ധനഖോ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], അഥോ ഓവദ്ധപിണ്ഡികോ [ഓബന്ധപിണ്ഡികോ (ക॰)];
ദീഘുത്തരോട്ഠോ ചപലോ, കളാരോ ഭഗ്ഗനാസകോ.

൨൧൨൮. “കുമ്ഭോദരോ ഭഗ്ഗപിട്ഠി, അഥോ വിസമചക്ഖുകോ;
ലോഹമസ്സു ഹരിതകേസോ, വലീനം തിലകാഹതോ.

൨൧൨൯. “പിങ്ഗലോ ച വിനതോ ച, വികടോ ച ബ്രഹാ ഖരോ;
അജിനാനി ച സന്നദ്ധോ, അമനുസ്സോ ഭയാനകോ.

൨൧൩൦. “മനുസ്സോ ഉദാഹു യക്ഖോ, മംസലോഹിതഭോജനോ;
ഗാമാ അരഞ്ഞമാഗമ്മ, ധനം തം താത യാചതി.

൨൧൩൧. “നീയമാനേ പിസാചേന, കിം നു താത ഉദിക്ഖസി;
അസ്മാ നൂന തേ ഹദയം, ആയസം ദള്ഹബന്ധനം.

൨൧൩൨. “യോ നോ ബദ്ധേ ന ജാനാസി, ബ്രാഹ്മണേന ധനേസിനാ;
അച്ചായികേന ലുദ്ദേന, യോ നോ ഗാവോവ സുമ്ഭതി.

൨൧൩൩. “ഇധേവ അച്ഛതം കണ്ഹാ, ന സാ ജാനാതി കിസ്മിഞ്ചി;
മിഗീവ ഖീരസമ്മത്താ, യൂഥാ ഹീനാ പകന്ദതി.

൨൧൩൪. “ന മേ ഇദം തഥാ ദുക്ഖം, ലബ്ഭാ ഹി പുമുനാ ഇദം;
യഞ്ച അമ്മം ന പസ്സാമി, തം മേ ദുക്ഖതരം ഇതോ.

൨൧൩൫. “ന മേ ഇദം തഥാ ദുക്ഖം, ലബ്ഭാ ഹി പുമുനാ ഇദം;
യഞ്ച താതം ന പസ്സാമി, തം മേ ദുക്ഖതരം ഇതോ.

൨൧൩൬. “സാ നൂന കപണാ അമ്മാ, ചിരരത്തായ രുച്ഛതി [രുജ്ജതി (സ്യാ॰ ക॰)];
കണ്ഹാജിനം അപസ്സന്തീ, കുമാരിം ചാരുദസ്സനിം.

൨൧൩൭. “സോ നൂന കപണോ താതോ, ചിരരത്തായ രുച്ഛതി;
കണ്ഹാജിനം അപസ്സന്തോ, കുമാരിം ചാരുദസ്സനിം.

൨൧൩൮. “സാ നൂന കപണാ അമ്മാ, ചിരം രുച്ഛതി അസ്സമേ;
കണ്ഹാജിനം അപസ്സന്തീ, കുമാരിം ചാരുദസ്സനിം.

൨൧൩൯. “സോ നൂന കപണോ താതോ, ചിരം രുച്ഛതി അസ്സമേ;

കണ്ഹാജിനം അപസ്സന്തോ, കുമാരിം ചാരുദസ്സനിം.

൨൪൫൦. “സ്സാ നൂന കപണാ അമ്മാ, ചിരരത്തായ രുച്ഛതി;
അഡ്ഢരത്തേ വ രത്തേ വാ, നദീവ അവസുച്ഛതി.

൨൪൫൧. “സ്സോ നൂന കപണോ താതോ, ചിരരത്തായ രുച്ഛതി;
അഡ്ഢരത്തേ വ രത്തേ വാ, നദീവ അവസുച്ഛതി.

൨൪൫൨. “ഇമേ തേ ജമ്ബുകാ രുക്ഖാ, വേദിസാ സിന്ദുവാരകാ [സിന്ധുവാരിതാ (ബഹൂസു)];
വിവിധാനി രുക്ഖജാതാനി, താനി അജ്ജ ജഹാമസേ.

൨൪൫൩. “അസ്സത്ഥാ പനസാ ചേമേ, നിഗ്രോധാ ച കപിത്ഥനാ;
വിവിധാനി ഫലജാതാനി, താനി അജ്ജ ജഹാമസേ.

൨൪൫൪. “ഇമേ തിട്ഠന്തി ആരാമാ, അയം സീതൂദകാ [സീതോദികാ (സീ॰ പീ॰)] നദീ;
യത്ഥസ്സു പുബ്ബേ കീളാമ, താനി അജ്ജ ജഹാമസേ.

൨൪൫൫. “വിവിധാനി പുപ്ഫജാതാനി, അസ്മിം ഉപരിപബ്ബതേ;
യാനസ്സു പുബ്ബേ ധാരേമ, താനി അജ്ജ ജഹാമസേ.

൨൪൫൬. “വിവിധാനി ഫലജാതാനി, അസ്മിം ഉപരിപബ്ബതേ;
യാനസ്സു പുബ്ബേ ഭുഞ്ജാമ, താനി അജ്ജ ജഹാമസേ.

൨൪൫൭. “ഇമേ നോ ഹത്ഥികാ അസ്സാ, ബലിബദ്ദാ ച നോ ഇമേ;
യേഹിസ്സു പുബ്ബേ കീളാമ, താനി അജ്ജ ജഹാമസേ”.

൨൪൫൮. “നീയമാനാ കുമാരാ തേ, പിതരം ഏതദബ്രവും;
അമ്മം ആരോഗ്യം വജ്ജാസി, ത്വഞ്ച താത സുഖീ ഭവ.

൨൪൫൯. “ഇമേ നോ ഹത്ഥികാ അസ്സാ, ബലിബദ്ദാ ച നോ ഇമേ;
താനി അമ്മായ ദജ്ജേസി, സോകം തേഹി വിനേസ്സതി.

൨൪൬൦. “ഇമേ നോ ഹത്ഥികാ അസ്സാ, ബലിബദ്ദാ ച നോ ഇമേ;
താനി അമ്മാ ഉദിക്ഖന്തീ, സോകം പടിവിനേസ്സതി.

൨൪൬൧. “തതോ വേസ്സന്തരോ രാജാ, ദാനം ദത്വാന ഖത്തിയോ;
പണ്ണസാലം പവിസിത്വാ, കലുനം പരിദേവയി”.

൨൪൬൨. “കം ന്വജ്ജ ഛാതാ തസിതാ, ഉപരുച്ഛന്തി ദാരകാ;
സായം സംവേസനാകാലേ, കോ നേ ദസ്സതി ഭോജനം.

൨൪൬൩. “കം ന്വജ്ജ ഛാതാ തസിതാ, ഉപരുച്ഛന്തി ദാരകാ;
സായം സംവേസനാകാലേ, അമ്മാ ഛാതമ്ഹ ദേഥ നോ.

൨൪൬൪. “കഥം നു പഥം ഗച്ഛന്തി, പത്തികാ അനുപാഹനാ;
സന്താ സൂനേഹി പാദേഹി, കോ നേ ഹത്ഥേ ഗഹേസ്സതി.

൨൪൬൫. “കഥം നു സോ ന ലജ്ജേയ്യ, സമ്മുഖാ പഹരം മമ;
അദൂസകാനം പുത്താനം, അലജ്ജീ വത ബ്രാഹ്മണോ.

“അഞ്ഞോപി മേ ദാസിദാസസ്സ, അഞ്ഞോ വാ പന പേസിയോ;
തസ്സാപി സുവിഹീനസ്സ, കോ ലജ്ജീ പഹരിസ്സതി.

“വാരിജസ്സേവ മേ സതോ, ബദ്ധസ്സ കുമിനാമുഖേ;
അക്കോസതി പഹരതി, പിയേ പുത്തേ അപസ്സതോ.

“അദു ചാപം ഗഹേത്വാന, ഖഗ്ഗം ബന്ധിയ വാമതോ;
ആനേസ്സാമി സകേ പുത്തേ, പുത്താനഞ്ഹി വധോ ദുഖോ.

“അട്ഠാനമേതം [അദ്ധാ ഹി മേതം (പീ॰)] ദുക്ഖരൂപം, യം കുമാരാ വിഹഞ്ഞരേ;
സതഞ്ച ധമ്മമഞ്ഞായ, കോ ദത്വാ അനുതപ്പതി”.

“സച്ചം കിരേവമാഹംസു, നരാ ഏകച്ചിയാ ഇധ;
യസ്സ നത്ഥി സകാ മാതാ, യഥാ നത്ഥി [പിതാ അത്ഥി (ക॰)] തഥേവ സോ.

“ഏഹി കണ്ഹേ മരിസ്സാമ, നത്ഥത്ഥോ ജീവിതേന നോ;
ദിന്നമ്ഹാതി [ദിന്നമ്ഹാപി (സീ॰ സ്യാ॰), ദിന്നമാസി (ക॰)] ജനിന്ദേന, ബ്രാഹ്മണസ്സ ധനേസിനോ;
അച്ചായികസ്സ ലുദ്ദസ്സ, യോ നോ ഗാവോവ സുമ്ഭതി.

“ഇമേ തേ ജമ്ബുകാ രുക്ഖാ, വേദിസാ സിന്ദുവാരകാ;
വിവിധാനി രുക്ഖജാതാനി, താനി കണ്ഹേ ജഹാമസേ.

“അസ്സത്ഥാ പനസാ ചേമേ, നിഗ്രോധാ ച കപിത്ഥനാ;
വിവിധാനി ഫലജാതാനി, താനി കണ്ഹേ ജഹാമസേ.

“ഇമേ തിട്ഠന്തി ആരാമാ, അയം സീതൂദകാ നദീ;
യത്ഥസ്സു പുബ്ബേ കീളാമ, താനി കണ്ഹേ ജഹാമസേ.

“വിവിധാനി പുപ്ഫജാതാനി, അസ്മിം ഉപരിപബ്ബതേ;
യാനസ്സു പുബ്ബേ ധാരേമ, താനി കണ്ഹേ ജഹാമസേ.

“വിവിധാനി ഫലജാതാനി, അസ്മിം ഉപരിപബ്ബതേ;
യാനസ്സു പുബ്ബേ ഭുഞ്ജാമ, താനി കണ്ഹേ ജഹാമസേ.

“ഇമേ നോ ഹത്ഥികാ അസ്സാ, ബലിബദ്ദാ ച നോ ഇമേ;
യേഹിസ്സു പുബ്ബേ കീളാമ, താനി കണ്ഹേ ജഹാമസേ”.

“നീയമാനാ കുമാരാ തേ, ബ്രാഹ്മണസ്സ പമുഞ്ചിയ;
തേന തേന പധാവിംസു, ജാലീ കണ്ഹാജിനാ ചുഭോ”.

“തതോ സോ രജ്ജുമാദായ, ദണ്ഡഞ്ചാദായ ബ്രാഹ്മണോ;
ആകോടയന്തോ തേ നേതി, സിവിരാജസ്സ പേക്ഖതോ”.

“തം തം കണ്ഹാജിനാവോച, അയം മം താത ബ്രാഹ്മണോ;
ലട്ഠിയാ പടികോടേതി, ഘരേ ജാതംവ ദാസിയം.

“ന ചായം ബ്രാഹ്മണോ താത, ധമ്മികാ ഹോന്തി ബ്രാഹ്മണാ;
യക്ഖോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണേന, ഖാദിതും താത നേതി നോ;

നീയമാനേ പിസാചേന, കിം നു താത ഉദിക്ഖസി”.

൨൧൭൨. “ഇമേ നോ പാദകാ ദുക്ഖാ, ദീഘോ ചദ്ധാ സുദുഗ്ഗമോ;
നീചേ ചോലമ്ബതേ സൂരിയോ, ബ്രാഹ്മണോ ച ധാരേതി [തരേതി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] നോ.

൨൧൭൩. “ഓക്കന്ദാമസേ [ഓക്കന്താമസി (ക॰)] ഭൂതാനി, പബ്ബതാനി വനാനി ച;
സരസ്സ സിരസാ വന്ദാമ, സുപതിത്ഥേ ച ആപകേ [ആവകേ (ക॰)].

൨൧൭൪. “തിണലതാനി ഓസധ്യോ, പബ്ബതാനി വനാനി ച;
അമ്മം ആരോഗ്യം വജ്ജാഥ, അയം നോ നേതി ബ്രാഹ്മണോ.

൨൧൭൫. “വജന്തു ഭോന്തോ അമ്മഞ്ച, മദ്ദിം അസ്മാക മാതരം;
സചേ അനുപതിതുകാമാസി, ഖിപ്പം അനുപതിയാസി നോ.

൨൧൭൬. “അയം ഏകപദീ ഏതി, ഉജും ഗച്ഛതി അസ്സമം;
തമേവാനുപതേയ്യാസി, അപി പസ്സേസി നേ ലഹും.

൨൧൭൭. “അഹോ വത രേ ജടിനീ, വനമൂലഫലഹാരികേ [ഹാരിയാ (സ്യാ॰ ക॰)];
സുഞ്ഞം ദിസ്വാന അസ്സമം, തം തേ ദുക്ഖം ഭവിസ്സതി.

൨൧൭൮. “അതിവേലം നു അമ്മായ, ഉഞ്ഛാ ലദ്ധോ അനപ്പകോ [ഉഞ്ഛാലദ്ധം അനപ്പകം (സ്യാ॰)];
യാ നോ ബദ്ധേ ന ജാനാസി, ബ്രാഹ്മണേന ധനേസിനാ.

൨൧൭൯. “അച്ചായികേന ലുദ്ദേന, യോ നോ ഗാവോവ സുമ്ഭതി;
അപജ്ജ അമ്മം പസ്സേമു, സായം ഉഞ്ഛാതോ ആഗതം.

൨൧൮൦. “ദജ്ജാ അമ്മാ ബ്രാഹ്മണസ്സ, ഫലം ഖുദ്ദേന മിസ്സിതം;
തദായം അസിതോ ധാതോ, ന ബാള്ഹം ധാരയേയ്യ [തരയേയ്യ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] നോ.

൨൧൮൧. “സൂനാ ച വത നോ പാദാ, ബാള്ഹം ധാരേതി ബ്രാഹ്മണോ;
ഇതി തത്ഥ വിലപിംസു, കുമാരാ മാതുഗിദ്ധിനോ”.

ദാരകപബ്ബം നാമ.

മദ്ദീപബ്ബം

൨൧൮൨. “തേസം ലാലപ്പിതം സുത്വാ, തയോ വാളാ വനേ മിഗാ;
സീഹോ ബ്യഗ്ഘോ ച ദീപി ച, ഇദം വചനമബ്രവും.

൨൧൮൩. “മാ ഹേവ നോ രാജപുത്തീ, സായം ഉഞ്ഛാതോ ആഗമാ;
മാ ഹേവമ്ഹാക നിബ്ഭോഗേ, ഹേഠയിത്ഥ വനേ മിഗാ.

൨൧൮൪. “സീഹോ ചേ നം വിഹേഠേയ്യ, ബ്യഗ്ഘോ ദീപി ച ലക്ഖണം;
നേവ ജാലീകുമാരസ്സ, കുതോ കണ്ഹാജിനാ സിയാ;
ഉഭയേനേവ ജീയേഥ, പതിം പുത്തേ ച ലക്ഖണാ”.

൨൧൮൫. “ഖണിത്തികം മേ പതിതം, ദക്ഖിണക്ഖി ച ഫന്ദതി;
അഫലാ ഫലിനോ രുക്ഖാ, സബ്ബാ മുയ്ഹന്തി മേ ദിസാ.

൨൧൮൬. “തസ്സാ സായന്ഹകാലസ്മിം, അസ്സമാഗമനം പതി;
അത്ഥങ്ഗതമ്ഹി സൂരിയേ, വാളാ പന്ഥേ ഉപട്ഠഹും.

൨൧൮൭. “നീചേ ചോലമ്ബതേ സൂരിയോ, ദൂരേ ച വത അസ്സമോ;
യഞ്ച നേസം ഇതോ ഹസ്സം [ഹിസ്സം (ക॰)], തം തേ ഭുഞ്ജേയ്യു ഭോജനം.

൨൧൮൮. “സോ നൂന ഖത്തിയോ ഏകോ, പണ്ണസാലായ അച്ഛതി;
തോസേന്തോ ദാരകേ ഛാതേ, മമം ദിസ്വാ അനായതിം.

൨൧൮൯. “തേ നൂന പുത്തകാ മയ്ഹം, കപണായ വരാകിയാ;
സായം സംവേസനാകാലേ, ഖീരപീതാവ അച്ഛരേ.

൨൧൯൦. “തേ നൂന പുത്തകാ മയ്ഹം, കപണായ വരാകിയാ;
സായം സംവേസനാകാലേ, വാരിപീതാവ അച്ഛരേ.

൨൧൯൧. “തേ നൂന പുത്തകാ മയ്ഹം, കപണായ വരാകിയാ;
പച്ചുഗ്ഗതാ മം തിട്ഠന്തി, വച്ഛാ ബാലാവ മാതരം.

൨൧൯൨. “തേ നൂന പുത്തകാ മയ്ഹം, കപണായ വരാകിയാ;
പച്ചുഗ്ഗതാ മം തിട്ഠന്തി, ഹംസാവുപരിപല്ലലേ.

൨൧൯൩. “തേ നൂന പുത്തകാ മയ്ഹം, കപണായ വരാകിയാ;
പച്ചുഗ്ഗതാ മം തിട്ഠന്തി, അസ്സമസ്സാവിദൂരതോ.

൨൧൯൪. “ഏകായനോ ഏകപഥോ, സരാ സോബ്ഭാ ച പസ്സതോ;
അഞ്ഞം മഗ്ഗം ന പസ്സാമി, യേന ഗച്ഛേയ്യ അസ്സമം.

൨൧൯൫. “മിഗാ നമത്ഥു രാജാനോ, കാനനസ്മിം മഹബ്ബലാ;
ധമ്മേന ഭാതരോ ഹോഥ, മഗ്ഗം മേ ദേഥ യാചിതാ.

൨൧൯൬. “അവരുദ്ധസ്സാഹം ഭരിയാ, രാജപുത്തസ്സ സിരീമതോ;
തം ചാഹം നാതിമഞ്ഞാമി, രാമം സീതാവനുബ്ബതാ.

൨൧൯൭. “തുമ്ഹേ ച പുത്തേ പസ്സഥ, സായം സംവേസനം പതി;
അഹഞ്ച പുത്തേ പസ്സേയ്യം, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ.

൨൧൯൮. “ബഹും ചിദം മൂലഫലം, ഭക്ഖോ ചായം അനപ്പകോ;
തതോ ഉപഡ്ഢം ദസ്സാമി, മഗ്ഗം മേ ദേഥ യാചിതാ.

൨൧൯൯. “രാജപുത്തീ ച നോ മാതാ, രാജപുത്തോ ച നോ പിതാ;
ധമ്മേന ഭാതരോ ഹോഥ, മഗ്ഗം മേ ദേഥ യാചിതാ”.

൨൨൦൦. “തസ്സാ ലാലപ്പമാനായ, ബഹും കാരുഞ്ഞസഞ്ഹിതം;
സുത്വാ നേലപതിം വാചം, വാളാ പന്ഥാ അപക്കമും”.

൨൨൦൧. “ഇമമ്ഹി നം പദേസമ്ഹി, പുത്തകാ പംസുകുണ്ഠിതാ;
പച്ചുഗ്ഗതാ മം തിട്ഠന്തി, വച്ഛാ ബാലാവ മാതരം.

൨൨൦൨. “ഇമമ്ഹി നം പദേസമ്ഹി, പുത്തകാ പംസുകുണ്ഠിതാ;
പച്ചുഗ്ഗതാ മം തിട്ഠന്തി, ഹംസാവുപരിപല്ലലേ.

൨൨൦൩. “ഇമമ്ഹി നം പദേസമ്ഹി, പുത്തകാ പംസുകുണ്ഠിതാ;

പച്ചുഗ്ഗതാ മം തിട്ഠന്തി, അസ്സമസ്സാവിദൂരതോ.

൨൨൭൪. “ഏതേ മിഗാ വിയ [തേ മിഗാവിയ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ഉക്കണ്ണാ [ഓക്കണ്ണാ (ക॰)], സമന്താ മഭിധാവിനോ;
ആനന്ദിനോ പമുദിതാ, വഗ്ഗമാനാവ കമ്പരേ;
ത്യജ്ജ പുത്തേ ന പസ്സാമി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ.

൨൨൭൫. “ഛകലീവ മിഗീ ഛാപം, പക്ഖീ മുത്താവ പഞ്ജരാ;
ഓഹായ പുത്തേ നിക്ഖമിം, സീഹീവാമിസഗിദ്ധിനീ;
ത്യജ്ജ പുത്തേ ന പസ്സാമി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ.

൨൨൭൬. “ഇദം നേസം പദക്കന്തം, നാഗാനമിവ പബ്ബതേ;
ചിതകാ പരികിണ്ണായോ, അസ്സമസ്സാവിദൂരതോ;
ത്യജ്ജ പുത്തേ ന പസ്സാമി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ.

൨൨൭൭. “വാലികായപി ഓകിണ്ണാ, പുത്തകാ പംസുകുണ്ഠിതാ;
സമന്താ മഭിധാവന്തി, തേ ന പസ്സാമി ദാരകേ.

൨൨൭൮. “യേ മം പുരേ പച്ചുട്ഠേന്തി [പച്ചുദേന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)], അരഞ്ഞാ ദൂരമായതിം;
ത്യജ്ജ പുത്തേ ന പസ്സാമി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ.

൨൨൭൯. “ഛകലിംവ മിഗിം ഛാപാ, പച്ചുഗ്ഗന്തുന മാതരം;
ദൂരേ മം പവിലോകേന്തി [അപലോകേന്തി (ക॰), പടിവിലോകേന്തി (സ്യാ॰)], തേ ന പസ്സാമി ദാരകേ.

൨൨൮൦. “ഇദം നേസം കീളാനകം, പതിതം പണ്ഡുബേളുവം;
ത്യജ്ജ പുത്തേ ന പസ്സാമി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ.

൨൨൮൧. “ഥനാ ച മയ്ഹിമേ പൂരാ, ഉരോ ച സമ്പദാലതി;
ത്യജ്ജ പുത്തേ ന പസ്സാമി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ.

൨൨൮൨. “ഉച്ഛങ്ഗേകോ വിചിനാതി, ഥനമേകാവലമ്ബതി;
ത്യജ്ജ പുത്തേ ന പസ്സാമി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ.

൨൨൮൩. “യസ്സു സായന്ഹസമയം, പുത്തകാ പംസുകുണ്ഠിതാ;
ഉച്ഛങ്ഗേ മേ വിവത്തന്തി, തേ ന പസ്സാമി ദാരകേ.

൨൨൮൪. “അയം സോ അസ്സമോ പുബ്ബേ, സമജ്ജോ പടിഭാതി മം;
ത്യജ്ജ പുത്തേ അപസ്സന്ത്യാ, ഭമതേ വിയ അസ്സമോ.

൨൨൮൫. “കിമിദം അപ്പസദ്ദോവ, അസ്സമോ പടിഭാതി മം;
കാകോലാപി ന വസ്സന്തി, മതാ മേ നൂന ദാരകാ.

൨൨൮൬. “കിമിദം അപ്പസദ്ദോവ, അസ്സമോ പടിഭാതി മം;
സകുണാപി ന വസ്സന്തി, മതാ മേ നൂന ദാരകാ.

൨൨൮൭. “കിമിദം തുണ്ഹിഭൂതോസി, അപി രത്തേവ മേ മനോ;
കാകോലാപി ന വസ്സന്തി, മതാ മേ നൂന ദാരകാ.

൨൨൮൮. “കിമിദം തുണ്ഹിഭൂതോസി, അപി രത്തേവ മേ മനോ;

സകുണാപി ന വസ്സന്തി, മതാ മേ നൂന ദാരകാ.

൨൨൧൯. “കച്ചി നു മേ അയ്യപുത്ത, മിഗാ ഖാദിംസു ദാരകേ;
അരഞ്ഞേ ഇരിണേ വിവനേ, കേന നീതാ മേ ദാരകാ.

൨൨൨൦. “അദ്ദു തേ പഹിതാ ദൂതാ, അദ്ദു സുത്താ പിയംവദാ;
അദ്ദു ബഹി നോ നിക്ഖന്താ, ഖിഡ്ഡാസു പസുതാ നു തേ.

൨൨൨൧. “നേവാസം കേസാ ദിസ്സന്തി, ഹത്ഥപാദാ ച ജാലിനോ;
സകുണാനഞ്ച ഓപാതോ, കേന നീതാ മേ ദാരകാ.

൨൨൨൨. “ഇദം തതോ ദുക്ഖതരം, സല്ലവിദ്ധോ യഥാ വണോ;
ത്യജ്ജ പുത്തേ ന പസ്സാമി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ.

൨൨൨൩. “ഇദമ്പി ദുതിയം സല്ലം, കമ്പേതി ഹദയം മമ;
യഞ്ച പുത്തേ ന പസ്സാമി, ത്വഞ്ച മം നാഭിഭാസസി.

൨൨൨൪. “അജ്ജേവ [അജ്ജ ചേ (സ്യാ॰)] മേ ഇമം രത്തിം, രാജപുത്ത ന സംസസി;
മഞ്ഞേ ഓക്കന്തസന്തം [ഉക്കന്തസത്തം (സീ॰ പീ॰)] മം, പാതോ ദക്ഖിസി നോ മതം”.

൨൨൨൫. “സുണ്ഹാ മദ്ദീ വരാരോഹാ, രാജപുത്തീ യസസ്സിനീ;
പാതോ ഗതാസി ഉഞ്ഛായ, കിമിദം സായമാഗതാ”.

൨൨൨൬. “നനു ത്വം സദ്ദമസ്സോസി, യേ സരം പാതുമാഗതാ;
സീഹസ്സപി നദന്തസ്സ, ബ്യഗ്ഘസ്സ ച നികുജ്ജിതം.

൨൨൨൭. “അഹു പുബ്ബനിമിത്തം മേ, വിചരന്ത്യാ ബ്രഹാവനേ;
ഖണിത്തോ മേ ഹത്ഥാ പതിതോ, ഉഗ്ഗീവഞ്ചാപി [ഉങ്ഗീവഞ്ചാപി (ക॰)] അംസതോ.

൨൨൨൮. “തദാഹം ബ്യഥിതാ ഭീതാ, പുഥു കത്വാന പഞ്ജലിം;
സബ്ബദിസാ നമസ്സിസ്സം, അപി സോത്ഥി ഇതോ സിയാ.

൨൨൨൯. “മാ ഹേവ നോ രാജപുത്തോ, ഹതോ സീഹേന ദീപിനാ;
ദാരകാ വാ പരാമട്ഠാ, അച്ഛകോകതരച്ഛിഹി.

൨൨൩൦. “സീഹോ ബ്യഗ്ഘോ ച ദീപി ച, തയോ വാളാ വനേ മിഗാ;
തേ മം പരിയാവരും മഗ്ഗം, തേന സായമ്ഹി ആഗതാ.

൨൨൩൧. “അഹം പതിഞ്ച പുത്തേ ച, ആചേരമിവ മാണവോ;
അനുട്ഠിതാ ദിവാരത്തിം, ജടിനീ ബ്രഹ്മചാരിനീ.

൨൨൩൨. “അജിനാനി പരിദഹിത്വാ, വനമൂലഫലഹാരിയാ;
വിചരാമി ദിവാരത്തിം, തുമ്ഹം കാമാ ഹി പുത്തകാ.

൨൨൩൩. “അഹം സുവണ്ണഹലിദ്ദിം, ആഭതം പണ്ഡുബേളുവം;
രുക്ഖപക്കാനി ചാഹാസിം, ഇമേ വോ പുത്ത കീളനാ.

൨൨൩൪. “ഇമം മൂലാളിവത്തകം, സാലുകം ചിഞ്ചഭേദകം;

ഭുഞ്ജ ഖുദ്ദേഹി സംയുത്തം, സഹ പുത്തേഹി ഖത്തിയ.

൨൨൩൫. “ഇദമ്മം ജാലിനോ ദേഹി, കുമുദഞ്ച കുമാരിയാ;
മാലിനേ പസ്സ നച്ചന്തേ, സിവി പുത്താനി അവ്ഹയ.

൨൨൩൬. “തതോ കണ്ഹാജിനായപി, നിസാമേഹി രഥേസഭ;
മഞ്ജുസ്സരായ വഗ്ഗുയാ, അസ്സമം ഉപയന്തിയാ [ഉപഗമ്ഥിയാ (സ്യാ॰ ക॰)].

൨൨൩൭. “സമാനസുഖദുക്ഖമ്ഹാ, രട്ഠാ പബ്ബാജിതാ ഉഭോ;
അപി സിവി പുത്തേ പസ്സേസി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ.

൨൨൩൮. “സമണേ ബ്രാഹ്മണേ നൂന, ബ്രഹ്മചരിയപരായണേ;
അഹം ലോകേ അഭിസ്സപിം, സീലവന്തേ ബഹുസ്സുതേ;
ത്യജ്ജ പുത്തേ ന പസ്സാമി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ”.

൨൨൩൯. “ഇമേ തേ ജമ്ബുകാ രുക്ഖാ, വേദിസാ സിന്ദുവാരകാ;
വിവിധാനി രുക്ഖജാതാനി, തേ കുമാരാ ന ദിസ്സരേ.

൨൨൪൦. “അസ്സത്ഥാ പനസാ ചേമേ, നിഗ്രോധാ ച കപിത്ഥനാ;
വിവിധാനി ഫലജാതാനി, തേ കുമാരാ ന ദിസ്സരേ.

൨൨൪൧. “ഇമേ തിട്ഠന്തി ആരാമാ, അയം സീതൂദകാ നദീ;
യത്ഥസ്സു പുബ്ബേ കീളിംസു, തേ കുമാരാ ന ദിസ്സരേ.

൨൨൪൨. “വിവിധാനി പുപ്ഫജാതാനി, അസ്മിം ഉപരിപബ്ബതേ;
യാനസ്സു പുബ്ബേ ധാരിംസു, തേ കുമാരാ ന ദിസ്സരേ.

൨൨൪൩. “വിവിധാനി ഫലജാതാനി, അസ്മിം ഉപരിപബ്ബതേ;
യാനസ്സു പുബ്ബേ ഭുഞ്ജിംസു, തേ കുമാരാ ന ദിസ്സരേ.

൨൨൪൪. “ഇമേ തേ ഹത്ഥികാ അസ്സാ, ബലിബദ്ദാ ച തേ ഇമേ;
യേഹിസ്സു പുബ്ബേ കീളിംസു, തേ കുമാരാ ന ദിസ്സരേ”.

൨൨൪൫. “ഇമേ സാമാ സസോലൂകാ, ബഹുകാ കദലീമിഗാ;
യേഹിസ്സു പുബ്ബേ കീളിംസു, തേ കുമാരാ ന ദിസ്സരേ.

൨൨൪൬. “ഇമേ ഹംസാ ച കോഞ്ചാ ച, മയൂരാ ചിത്രപേഖുണാ;
യേഹിസ്സു പുബ്ബേ കീളിംസു, തേ കുമാരാ ന ദിസ്സരേ”.

൨൨൪൭. “ഇമാ താ വനഗുമ്ബായോ, പുപ്ഫിതാ സബ്ബകാലികാ;
യത്ഥസ്സു പുബ്ബേ കീളിംസു, തേ കുമാരാ ന ദിസ്സരേ.

൨൨൪൮. “ഇമാ താ പോക്ഖരണീ രമ്മാ, ചക്കവാകൂപകൂജിതാ;
മന്ദാലകേഹി സഞ്ഛന്നാ, പദുമുപ്പലകേഹി ച;
യത്ഥസ്സു പുബ്ബേ കീളിംസു, തേ കുമാരാ ന ദിസ്സരേ.

൨൨൪൯. “ന തേ കട്ഠാനി ഭിന്നാനി, ന തേ ഉദകമാഹതം;
അഗ്ഗിപി തേ ന ഹാപിതോ, കിം നു മന്ദോവ ഝായസി.

൨൨൫൦. “പിയോ പിയേന സങ്ഗമ്മ, സമോ മേ [സമോഹം (സ്യാ॰), സമ്മോഹം (ക॰)] ബ്യപഹഞ്ഞതി;

ത്യജ്ജ പുത്തേ ന പസ്സാമി, ജാലിം കണ്ഹാജിനം ചുഭോ".

ററ്[illegible]. "ഇദ്ധ ഖോ നോ ദേവ പസ്സാമി, യേന തേ നീഹതാ മതാ;
കാകോലാപി ന വസ്സന്തി, മതാ മേ നൂന ദാരകാ.

ററ്[illegible]. "ഇദ്ധ ഖോ നോ ദേവ പസ്സാമി, യേന തേ നീഹതാ മതാ;
സകുണാപി ന വസ്സന്തി, മതാ മേ നൂന ദാരകാ".

ററ്[illegible]. "സാ തത്ഥ പരിദേവിത്വാ, പബ്ബതാനി വനാനി ച;
പുനദേവസ്സമം ഗന്ത്വാ, രോദി സാമികസന്തികേ [സാമികസന്തികേ രോദി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)].

ററ്[illegible]. "'ഇദ്ധ ഖോ നോ ദേവ പസ്സാമി, യേന തേ നീഹതാ മതാ;
കാകോലാപി ന വസ്സന്തി, മതാ മേ നൂന ദാരകാ.

ററ്[illegible]. "'ഇദ്ധ ഖോ നോ ദേവ പസ്സാമി, യേന തേ നീഹതാ മതാ;
സകുണാപി ന വസ്സന്തി, മതാ മേ നൂന ദാരകാ.

ററ്[illegible]. "'ഇദ്ധ ഖോ നോ ദേവ പസ്സാമി, യേന തേ നീഹതാ മതാ;
വിചരന്തി രുക്ഖമൂലേസു, പബ്ബതേസു ഗുഹാസു ച'.

ററ്[illegible]. "ഇതി മദ്ദീ വരാരോഹാ, രാജപുത്തീ യസസ്സിനീ;
ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ കന്ദിത്വാ, തത്ഥേവ പതിതാ ഛമാ".

ററ്[illegible]. "തമജ്ഝപത്തം രാജപുത്തിം, ഉദകേനാഭിസിഞ്ചഥ;
അസ്സത്ഥം നം വിദിത്വാന, അഥ നം ഏതദബ്രവി".

ററ്[illegible]. "ആദിയേനേവ തേ മദ്ദി, ദുക്ഖം നക്ഖാതുമിച്ഛിസം;
ദലിദ്ദോ യാചകോ വുഡ്ഢോ, ബ്രാഹ്മണോ ഘരമാഗതോ.

ററ്[illegible]. "തസ്സ ദിന്നാ മയാ പുത്താ, മദ്ദി മാ ഭായി അസ്സസ;
മം പസ്സ മദ്ദി മാ പുത്തേ, മാ ബാള്ഹം പരിദേവസി;
ലച്ഛാമ പുത്തേ ജീവന്താ, അരോഗാ ച ഭവാമസേ.

ററ്[illegible]. "പുത്തേ പസും ച ധഞ്ഞഞ്ച, യഞ്ച അഞ്ഞം ഘരേ ധനം;
ദജ്ജാ സപ്പുരിസോ ദാനം, ദിസ്വാ യാചകമാഗതം;
അനുമോദാഹി മേ മദ്ദി, പുത്തകേ ദാനമുത്തമം".

ററ്[illegible]. "അനുമോദാമി തേ ദേവ, പുത്തകേ ദാനമുത്തമം;
ദത്വാ ചിത്തം പസാദേഹി, ഭിയ്യോ ദാനം ദദോ ഭവ.

ററ്[illegible]. "യോ ത്വം മച്ഛേരഭൂതേസു, മനുസ്സേസു ജനാധിപ;
ബ്രാഹ്മണസ്സ അദാ ദാനം, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനോ".

ററ്[illegible]. "നിന്നാദിതാ തേ പഥവീ, സദ്ദോ തേ തിദിവങ്ഗതോ;
സമന്താ വിജ്ജുതാ ആഗും, ഗിരീനംവ പതിസ്സുതാ.

ററ്[illegible]. "തസ്സ തേ അനുമോദന്തി, ഉഭോ നാരദപബ്ബതാ;
ഇന്ദോ ച ബ്രഹ്മാ പജാപതി, സോമോ യമോ വേസ്സവണോ;
സബ്ബേ ദേവാനുമോദന്തി, താവതിംസാ സഇന്ദകാ.

“മദ്ദീ വരാരോഹാ, രാജപുത്തീ യസസ്സിനീ;
വേസ്സന്തരസ്സ അനുമോദി, പുത്തകേ ദാനമുത്തമം”.

മദ്ദീപബ്ബം നാമ.

സക്കപബ്ബം

തതോ രത്യാ വിവസാനേ, സൂരിയസ്സുഗ്ഗമനം പതി;
സക്കോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണേന, പാതോ തേസം അദിസ്സഥ.

“കച്ചി നു ഭോതോ കുസലം, കച്ചി ഭോതോ അനാമയം;
കച്ചി ഉഞ്ഛേന യാപേഥ, കച്ചി മൂലഫലാ ബഹൂ.

“കച്ചി ഡംസാ മകസാ ച, അപ്പമേവ സരീസപാ;
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, കച്ചി ഹിംസാ ന വിജ്ജതി”.

“കുസലഞ്ചേവ നോ ബ്രഹ്മേ, അഥോ ബ്രഹ്മേ അനാമയം;
അഥോ ഉഞ്ഛേന യാപേമ, അഥോ മൂലഫലാ ബഹൂ.

“അഥോ ഡംസാ മകസാ ച, അപ്പമേവ സരീസപാ;
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, ഹിംസാ മയ്ഹം ന വിജ്ജതി.

“സത്ത നോ മാസേ വസതം, അരഞ്ഞേ ജീവസോകിനം;
ഇദം ദുതിയം പസ്സാമ, ബ്രാഹ്മണം ദേവവണ്ണിനം;
ആദായ വേളുവം ദണ്ഡം, ധാരേന്തം അജിനക്ഖിപം.

“സ്വാഗതം തേ മഹാബ്രഹ്മേ, അഥോ തേ അദുരാഗതം;
അന്തോ പവിസ ഭദ്ദന്തേ, പാദേ പക്ഖാലയസ്സു തേ.

“തിന്ദുകാനി പിയാലാനി, മധുകേ കാസുമാരിയോ;
ഫലാനി ഖുദ്ദകപ്പാനി, ഭുഞ്ജ ബ്രഹ്മേ വരം വരം.

“ഇദമ്പി പാനീയം സീതം, ആഭതം ഗിരിഗബ്ഭരാ;
തതോ പിവ മഹാബ്രഹ്മേ, സചേ ത്വം അഭികങ്ഖസി.

“അഥ ത്വം കേന വണ്ണേന, കേന വാ പന ഹേതുനാ;
അനുപ്പത്തോ ബ്രഹാരഞ്ഞം, തം മേ അക്ഖാഹി പുച്ഛിതോ”.

“യഥാ വാരിവഹോ പൂരോ, സബ്ബകാലം ന ഖീയതി;
ഏവം തം യാചിതാഗച്ഛിം, ഭരിയം മേ ദേഹി യാചിതോ”.

“ദദാമി ന വികമ്പാമി, യം മം യാചസി ബ്രാഹ്മണ;
സന്തം നപ്പടിഗുയ്ഹാമി, ദാനേ മേ രമതീ മനോ”.

“മദ്ദിം ഹത്ഥേ ഗഹേത്വാന, ഉദകസ്സ കമണ്ഡലും;
ബ്രാഹ്മണസ്സ അദാ ദാനം, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനോ.

“തദാസി യം ഭിംസനകം, തദാസി ലോമഹംസനം;
മദ്ദിം പരിച്ചജന്തസ്സ, മേദനീ സമ്പകമ്പഥ.

“നേവസ്സ സാ മദ്ദീ ഭാകുടി, ന സന്ധീയതി ന രോദതി;
പേക്ഖതേവസ്സ തുണ്ഹീ സാ, ഏസോ ജാനാതി യം വരം”.

[illegible]. “കോമാരീ യസ്സാഹം ഭരിയാ, സാമികോ മമ ഇസ്സരോ;
യസ്സിച്ഛേ തസ്സ മം ദജ്ജാ, വിക്കിണേയ്യ ഹനേയ്യ വാ”.

[illegible]. “ഏതം സങ്കപ്പമഞ്ഞായ, ദേവിന്ദോ ഏതദബ്രവി;
സബ്ബേ ജിതാ തേ പച്ചൂഹാ, യേ ദിബ്ബാ യേ ച മാനുസാ.

[illegible]. “നിന്നാദിതാ തേ പഥവീ, സദ്ദോ തേ തിദിവങ്ഗതോ;
സമന്താ വിജ്ജുതാ ആഗും, ഗിരീനംവ പതിസ്സുതാ.

[illegible]. “സബ്ബേ തേ അനുമോദന്തി, ഉഭോ നാരദപബ്ബതാ;
ഇന്ദോ ച ബ്രഹ്മാ പജാപതി, സോമോ യമോ വേസ്സവണോ;
സബ്ബേ ദേവാനുമോദന്തി, ദുക്കരഞ്ഹി കരോതി സോ.

[illegible]. “ദുദ്ദദം ദദമാനാനം, ദുക്കരം കമ്മ കുബ്ബതം;
അസന്തോ നാനുകുബ്ബന്തി, സതം ധമ്മോ ദുരന്നയോ.

[illegible]. “തസ്മാ സതഞ്ച അസതം, നാനാ ഹോതി ഇതോ ഗതി;
അസന്തോ നിരയം യന്തി, സന്തോ സഗ്ഗപരായണാ.

[illegible]. “യമേതം കുമാരേ അദാ, ഭരിയം അദാ വനേ വസം;
ബ്രഹ്മയാനമനോക്കമ്മ, സഗ്ഗേ തേ തം വിപച്ചതു”.

[illegible]. “ദദാമി ഭോതോ ഭരിയം, മദ്ദിം സബ്ബങ്ഗസോഭനം;
ത്വഞ്ചേവ മദ്ദിയാ ഛന്നോ, മദ്ദീ ച പതിനാ സഹ.

[illegible]. “യഥാ പയോ ച സങ്ഖോ ച, ഉഭോ സമാനവണ്ണിനോ;
ഏവം തുവഞ്ച മദ്ദീ ച, സമാനമനചേതസാ.

[illegible]. “അവരുദ്ധേത്ഥ അരഞ്ഞസ്മിം, ഉഭോ സമ്മഥ അസ്സമേ;
ഖത്തിയാ ഗോത്തസമ്പന്നാ, സുജാതാ മാതുപേത്തിതോ;
യഥാ പുഞ്ഞാനി കയിരാഥ, ദദന്താ അപരാപരം”.

[illegible]. “സക്കോഹമസ്മി ദേവിന്ദോ, ആഗതോസ്മി തവന്തികേ;
വരം വരസ്സു രാജിസി, വരേ അട്ഠ ദദാമി തേ”.

[illegible]. “വരഞ്ചേ മേ അദോ സക്ക, സബ്ബഭൂതാനമിസ്സര;
പിതാ മം അനുമോദേയ്യ, ഇതോ പത്തം സകം ഘരം;
ആസനേന നിമന്തേയ്യ, പഠമേതം വരം വരേ.

[illegible]. “പുരിസസ്സ വധം ന രോചേയ്യം, അപി കിബ്ബിസകാരകം;
വജ്ഝം വധമ്ഹാ മോചേയ്യം, ദുതിയേതം വരം വരേ.

[illegible]. “യേ വുഡ്ഢാ യേ ച ദഹരാ, യേ ച മജ്ഝിമപോരിസാ;
മമേവ ഉപജീവേയ്യും, തതിയേതം വരം വരേ.

[illegible]. “പരദാരം ന ഗച്ഛേയ്യം, സദാരപസുതോ സിയം;
ഥീനം വസം ന ഗച്ഛേയ്യം, ചതുത്ഥേതം വരം വരേ.

[illegible]. “പുത്തോ മേ സക്ക ജായേഥ, സോ ച ദീഘായുകോ സിയാ;
ധമ്മേന ജിനേ പഥവിം, പഞ്ചമേതം വരം വരേ.

൨൨൯൮. “തതോ രത്യാ വിവസാനേ, സൂരിയസ്സുഗ്ഗമനം പതി;
ദിബ്ബാ ഭക്ഖാ പാതുഭവേയ്യും, ഛട്ഠമേതം വരം വരേ.

൨൨൯൯. “ദദതോ മേ ന ഖീയേഥ, ദത്വാ നാനുതപേയ്യഹം;
ദദം ചിത്തം പസാദേയ്യം, സത്തമേതം വരം വരേ.

൨൩൦൦. “ഇതോ വിമുച്ചമാനാഹം, സഗ്ഗഗാമീ വിസേസഗൂ;
അനിവത്തി തതോ അസ്സം, അട്ഠമേതം വരം വരേ”.

൨൩൦൧. “തസ്സ തം വചനം സുത്വാ, ദേവിന്ദോ ഏതദബ്രവി;
അചിരം വത തേ തതോ, പിതാ തം ദട്ഠുമേസ്സതി”.

൨൩൦൨. “ഇദം വത്വാന മഘവാ, ദേവരാജാ സുജമ്പതി;
വേസ്സന്തരേ വരം ദത്വാ, സഗ്ഗകായം അപക്കമി”.

സക്കപബ്ബം നാമ.

മഹാരാജപബ്ബം

൨൩൦൩. “കസ്സേതം മുഖമാഭാതി, ഹേമം വുത്തത്തമഗ്ഗിനാ;
നിക്ഖംവ ജാതരൂപസ്സ, ഉക്കാമുഖപഹംസിതം.

൨൩൦൪. “ഉഭോ സദിസപച്ചങ്ഗാ, ഉഭോ സദിസലക്ഖണാ;
ജാലിസ്സ സദിസോ ഏകോ, ഏകാ കണ്ഹാജിനാ യഥാ.

൨൩൦൫. “സീഹാ ബിലാവ നിക്ഖന്താ, ഉഭോ സമ്പതിരൂപകാ;
ജാതരൂപമയായേവ, ഇമേ ദിസ്സന്തി ദാരകാ”.

൨൩൦൬. “കുതോ നു ഭവം ഭാരദ്വാജ, ഇമേ ആനേസി ദാരകേ;
അജ്ജ രട്ഠം അനുപ്പത്തോ, കുഹിം ഗച്ഛസി ബ്രാഹ്മണ” [ഇദം ഗാഥദ്ധം പീ പോത്ഥകേ നത്ഥി].

൨൩൦൭. “മയ്ഹം തേ ദാരകാ ദേവ, ദിന്നാ വിത്തേന സഞ്ജയ;
അജ്ജ പന്നരസാ രത്തി, യതോ ലദ്ധാ [ദിന്നാ (സീ॰ പീ॰)] മേ ദാരകാ”.

൨൩൦൮. “കേന വാ വാചപേയ്യേന, സമ്മാഞായേന സദ്ദഹേ;
കോ തേതം ദാനമദദാ, പുത്തകേ ദാനമുത്തമം”.

൨൩൦൯. “യോ യാചതം പതിട്ഠാസി, ഭൂതാനം ധരണീരിവ;
സോ മേ വേസ്സന്തരോ രാജാ, പുത്തേദാസി വനേ വസം.

൨൩൧൦. “യോ യാചതം ഗതീ ആസി, സവന്തീനംവ സാഗരോ;
സോ മേ വേസ്സന്തരോ രാജാ, പുത്തേദാസി വനേ വസം”.

൨൩൧൧. “ദുക്കടം വത ഭോ രഞ്ഞാ, സദ്ധേന ഘരമേസിനാ;
കഥം നു പുത്തകേ ദജ്ജാ, അരഞ്ഞേ അവരുദ്ധകോ.

൨൩൧൨. “ഇമം ഭോന്തോ നിസാമേഥ, യാവന്തേത്ഥ സമാഗതാ;
കഥം വേസ്സന്തരോ രാജാ, പുത്തേദാസി വനേ വസം.

൨൩൧൩.

“ദാസിം ദാസം ച [ദാസം ദാസി ച (സീ॰ പീ॰)] സോ ദജ്ജാ, അസ്സം ചസ്സതരീരഥം;
ഹത്ഥിഞ്ച കുഞ്ജരം ദജ്ജ, കഥം സോ ദജ്ജ ദാരകേ”.

൨൩൧൪. “യസ്സ നസ്സ [നത്ഥി (സീ॰ പീ॰)] ഘരേ ദാസോ, അസ്സോ ചസ്സതരീരഥോ;
ഹത്ഥീ ച കുഞ്ജരോ നാഗോ, കിം സോ ദജ്ജാ പിതാമഹ”.

൨൩൧൫. “ദാനമസ്സ പസംസാമ, ന ച നിന്ദാമ പുത്തകാ;
കഥം നു ഹദയം ആസി, തുമ്ഹേ ദത്വാ വനിബ്ബകേ”.

൨൩൧൬. “ദുക്ഖസ്സ ഹദയം ആസി, അഥോ ഉണ്ഹമ്പി പസ്സസി;
രോഹിനീഹേവ തമ്ബക്ഖീ, പിതാ അസ്സൂനി വത്തയി”.

൨൩൧൭. “യം തം കണ്ഹാജിനാവോച, അയം മം താത ബ്രാഹ്മണോ;
ലട്ഠിയാ പടികോടേതി, ഘരേ ജാതംവ ദാസിയം.

൨൩൧൮. “ന ചായം ബ്രാഹ്മണോ താത, ധമ്മികാ ഹോന്തി ബ്രാഹ്മണാ;
യക്ഖോ ബ്രാഹ്മണവണ്ണേന, ഖാദിതും താത നേതി നോ;
നീയമാനേ പിസാചേന, കിന്നു താത ഉദിക്ഖസി”.

൨൩൧൯. “രാജപുത്തീ ച വോ മാതാ, രാജപുത്തോ ച വോ പിതാ;
പുബ്ബേ മേ അങ്ഗമാരുയ്ഹ, കിം നു തിട്ഠഥ ആരകാ”.

൨൩൨൦. “രാജപുത്തീ ച നോ മാതാ, രാജപുത്തോ ച നോ പിതാ;
ദാസാ മയം ബ്രാഹ്മണസ്സ, തസ്മാ തിട്ഠാമ ആരകാ”.

൨൩൨൧. “മാ സമ്മേവം അവചുത്ഥ, ഡയ്ഹതേ ഹദയം മമ;
ചിതകായംവ മേ കായോ, ആസനേ ന സുഖം ലഭേ.

൨൩൨൨. “മാ സമ്മേവം അവചുത്ഥ, ഭിയ്യോ സോകം ജനേഥ മം;
നിക്കിണിസ്സാമി ദബ്ബേന, ന വോ ദാസാ ഭവിസ്സഥ.

൨൩൨൩. “കിമഗ്ഘിയഞ്ഹി വോ താത, ബ്രാഹ്മണസ്സ പിതാ അദാ;
യഥാഭൂതം മേ അക്ഖാഥ, പടിപാദേന്തു ബ്രാഹ്മണം”.

൨൩൨൪. “സഹസ്സഗ്ഘഞ്ഹി മം താത, ബ്രാഹ്മണസ്സ പിതാ അദാ;
അഥ [അച്ഛം (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰)] കണ്ഹാജിനം കഞ്ഞം, ഹത്ഥിനാ ച സതേന ച” [ഹത്ഥിആദിസതേന ച (സ്യാ॰), ഹത്ഥിനാദിസതേന ച (ക॰)].

൨൩൨൫. “ഉട്ഠേഹി കത്തേ തരമാനോ, ബ്രാഹ്മണസ്സ അവാകര;
ദാസിസതം ദാസസതം, ഗവം ഹത്ഥുസഭം സതം;
ജാതരൂപസഹസ്സഞ്ച , പുത്താനം ദേഹി നിക്കയം.

൨൩൨൬. “തതോ കത്താ തരമാനോ, ബ്രാഹ്മണസ്സ അവാകരി;
ദാസിസതം ദാസസതം, ഗവം ഹത്ഥുസഭം സതം;
ജാതരൂപസഹസ്സഞ്ച, പുത്താനംദാസി നിക്കയം”.

൨൩൨൭. “നിക്കിണിത്വാ നഹാപേത്വാ, ഭോജയിത്വാന ദാരകേ;
സമലങ്കരിത്വാ ഭണ്ഡേന, ഉച്ഛങ്ഗേ ഉപവേസയും.

൨൩൨൮. “സീസം ന്ഹാതേ സുചിവത്ഥേ, സബ്ബാഭരണഭൂസിതേ;

രാജാ അങ്കേ കരിത്വാന, അയ്യകോ പരിപുച്ഛഥ.

൨൧൨൭. “കുണ്ഡലേ ഘുസിതേ മാലേ, സബ്ബാഭരണഭൂസിതേ;
രാജാ അങ്കേ കരിത്വാന, ഇദം വചനമബ്രവി.

൨൧൨൮. “കച്ചി ഉഭോ അരോഗാ തേ, ജാലി മാതാപിതാ തവ;
കച്ചി ഉഞ്ഛേന യാപേഥ, കച്ചി മൂലഫലാ ബഹൂ.

൨൧൨൯. “കച്ചി ഡംസാ മകസാ ച, അപ്പമേവ സരീസപാ;
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, കച്ചി ഹിംസാ ന വിജ്ജതി”.

൨൧൩൦. “അഥോ ഉഭോ അരോഗാ മേ, ദേവ മാതാപിതാ മമ;
അഥോ ഉഞ്ഛേന യാപേന്തി, അഥോ മൂലഫലാ ബഹൂ.

൨൧൩൧. “അഥോ ഡംസാ മകസാ ച, അപ്പമേവ സരീസപാ;
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, ഹിംസാ നേസം ന വിജ്ജതി.

൨൧൩൨. “പണ്ണന്താലുകലമ്ബാനി, ബിലാനി തക്കലാനി ച;
കോലം ഭല്ലാതകം ബേല്ലം, സാ നോ ആഹത്വ പോസതി.

൨൧൩൩. “യഞ്ഞേവ സാ ആഹരതി, വനമൂലഫലഹാരിയാ;
തം നോ സബ്ബേ സമാഗന്ത്വാ, രത്തിം ഭുഞ്ജാമ നോ ദിവാ.

൨൧൩൪. “അമ്മാവ നോ കിസാ പണ്ഡു, ആഹരന്തീ ദുമപ്ഫലം;
വാതാതപേന സുഖുമാലീ, പദുമം ഹത്ഥഗതാമിവ.

൨൧൩൫. “അമ്മായ പതനൂകേസാ, വിചരന്ത്യാ ബ്രഹാവനേ;
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, ഖഗ്ഗദീപിനിസേവിതേ.

൨൧൩൬. “കേസേസു ജടം ബന്ധിത്വാ, കച്ഛേ ജല്ലമധാരയി;
ചമ്മവാസീ ഛമാ സേതി, ജാതവേദം നമസ്സതി.

൨൧൩൭. “പുത്താ പിയാ മനുസ്സാനം, ലോകസ്മിം ഉദപജ്ജിസും;
ന ഹി നൂനമ്ഹാകം അയ്യസ്സ, പുത്തേ സ്നേഹോ അജായഥ”.

൨൧൩൮. “ദുക്കടഞ്ച ഹി നോ പുത്ത, ഭൂനഹച്ചം കതം മയാ;
യോഹം സിവീനം വചനാ, പബ്ബാജേസിമദൂസകം.

൨൧൩൯. “യം മേ കിഞ്ചി ഇധ അത്ഥി, ധനം ധഞ്ഞഞ്ച വിജ്ജതി;
ഏതു വേസ്സന്തരോ രാജാ, സിവിരട്ഠേ പസാസതു”.

൨൧൪൦. “ന ദേവ മയ്ഹം വചനാ, ഏഹിതി സിവിസുത്തമോ;
സയമേവ ദേവോ ഗന്ത്വാ, സിഞ്ച ഭോഗേഹി അത്രജം”.

൨൧൪൧. “തതോ സേനാപതിം രാജാ, സഞ്ജയോ അജ്ഝഭാസഥ;
ഹത്ഥീ അസ്സാ രഥാ പത്തീ, സേനാ സന്നാഹയന്തു നം;
നേഗമാ ച മം അന്വേന്തു, ബ്രാഹ്മണാ ച പുരോഹിതാ.

൨൧൪൨. “തതോ സട്ഠിസഹസ്സാനി, യോധിനോ [യുഥിനോ (ക॰)] ചാരുദസ്സനാ;
ഖിപ്പമായന്തു സന്നദ്ധാ, നാനാവണ്ണേഹിലങ്കതാ.

൨൧൪൩.

‘‘നീലവത്ഥധരാ നേകേ [നീലവണ്ണധരാനേകേ (സീ॰ പീ॰), നീലവത്ഥധരാ ഏകേ (?)], പീതാനേകേ നിവാസിതാ;
അഞ്ഞേ ലോഹിതഉണ്ഹീസാ, സുദ്ധാനേകേ നിവാസിതാ;
ഖിപ്പമായന്തു സന്നദ്ധാ, നാനാവണ്ണേഹിലങ്കതാ.

[illegible] ‘‘ഹിമവാ യഥാ ഗന്ധധരോ, പബ്ബതോ ഗന്ധമാദനോ;
നാനാരുക്ഖേഹി സഞ്ഛന്നോ, മഹാഭൂതഗണാലയോ.

[illegible] ‘‘ഓസധേഹി ച ദിബ്ബേഹി, ദിസാ ഭാതി പവാതി ച;
ഖിപ്പമായന്തു സന്നദ്ധാ, ദിസാ ഭന്തു പവന്തു ച.

[illegible] ‘‘തതോ നാഗസഹസ്സാനി, യോജയന്തു ചതുദ്ദസ;
സുവണ്ണകച്ഛാ മാതങ്ഗാ, ഹേമകപ്പനവാസസാ.

[illegible] ‘‘ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, തോമരങ്കുസപാണിഭി;
ഖിപ്പമായന്തു സന്നദ്ധാ, ഹത്ഥിക്ഖന്ധേഹി ദസ്സിതാ.

[illegible] ‘‘തതോ അസ്സസഹസ്സാനി, യോജയന്തു ചതുദ്ദസ;
ആജാനീയാവ ജാതിയാ, സിന്ധവാ സീഘവാഹനാ.

[illegible] ‘‘ആരൂള്ഹാ ഗാമണീയേഹി, ഇല്ലിയാചാപധാരിഭി;
ഖിപ്പമായന്തു സന്നദ്ധാ, അസ്സപിട്ഠേ അലങ്കതാ.

[illegible] ‘‘തതോ രഥസഹസ്സാനി, യോജയന്തു ചതുദ്ദസ;
അയോസുകതനേമിയോ, സുവണ്ണചിതപക്ഖരേ.

[illegible] ‘‘ആരോപേന്തു ധജേ തത്ഥ, ചമ്മാനി കവചാനി ച;
വിപ്പാലേന്തു [വിപ്ഫാലേന്തു (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ച ചാപാനി,
ദള്ഹധമ്മാ പഹാരിനോ;
ഖിപ്പമായന്തു സന്നദ്ധാ, രഥേസു രഥജീവിനോ’’.

[illegible] ‘‘ലാജാഓലോപിയാ [ലാജാ ഓലോകിരാ (ക॰)] പുപ്ഫാ,
മാലാഗന്ധവിലേപനാ;
അഗ്ഘിയാനി ച തിട്ഠന്തു, യേന മഗ്ഗേന ഏഹിതി.

[illegible] ‘‘ഗാമേ ഗാമേ സതം കുമ്ഭാ, മേരയസ്സ സുരായ ച;
മഗ്ഗമ്ഹി പതിതിട്ഠന്തു [പതിതാ ഠന്തു (സ്യാ॰ ക॰)], യേന മഗ്ഗേന
ഏഹിതി.

[illegible] ‘‘മംസാ പൂവാ സങ്കുലിയോ, കുമ്മാസാ മച്ഛസംയുതാ;
മഗ്ഗമ്ഹി പതിതിട്ഠന്തു, യേന മഗ്ഗേന ഏഹിതി.

[illegible] ‘‘സപ്പി തേലം ദധി ഖീരം, കങ്ഗുബീജാ [കങ്ഗുവീഹി (സീ॰ പീ॰), കങ്ഗുപിട്ഠാ (സ്യാ॰)] ബഹൂ സുരാ;
മഗ്ഗമ്ഹി പതിതിട്ഠന്തു, യേന മഗ്ഗേന ഏഹിതി.

[illegible] ‘‘ആളാരികാ ച സൂദാ ച, നടനട്ടകഗായിനോ;
പാണിസ്സരാ കുമ്ഭഥൂണിയോ, മന്ദകാ സോകജ്ഝായികാ
[സോകച്ഛായികാ (ക॰)].

൨൧൩൭. “അഹഞ്ഞന്തു സബ്ബവീണാ, ഭേരിയോ ദിന്ദിമാനി ച;
ഖരമുഖാനി ധമേന്തു [വദന്തു (സീ॰ പീ॰)], നദന്തു ഏകപോക്ഖരാ.

൨൧൩൮. “മുദിങ്ഗാ പണവാ സങ്ഖാ, ഗോധാ പരിവദേന്തികാ;
ദിന്ദിമാനി ച ഹഞ്ഞന്തു, കുതുമ്പ [കുടുമ്ബാ (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] ദിന്ദിമാനി ച”.

൨൧൩൯. “സാ സേനാ മഹതീ ആസി, ഉയ്യുത്താ സിവിവാഹിനീ;
ജാലിനാ മഗ്ഗനായേന, വങ്കം പായാസി പബ്ബതം.

൨൧൪൦. “കോഞ്ചം നദതി മാതങ്ഗോ, കുഞ്ജരോ സട്ഠിഹായനോ;
കച്ഛായ ബദ്ധമാനായ, കോഞ്ചം നദതി വാരണോ.

൨൧൪൧. “ആജാനീയാ ഹസിയന്തി [ഹസിസ്സിംസു (സീ॰ പീ॰)], നേമിഘോസോ അജായഥ;
അബ്ഭം രജോ അച്ഛാദേസി, ഉയ്യുത്താ സിവിവാഹിനീ.

൨൧൪൨. “സാ സേനാ മഹതീ ആസി, ഉയ്യുത്താ ഹാരഹാരിനീ;
ജാലിനാ മഗ്ഗനായേന, വങ്കം പായാസി പബ്ബതം.

൨൧൪൩. “തേ പാവിംസു ബ്രഹാരഞ്ഞം, ബഹുസാഖം മഹോദകം [ബഹുദിജം (പീ॰)];
പുപ്ഫരുക്ഖേഹി സഞ്ഛന്നം, ഫലരുക്ഖേഹി ചൂഭയം.

൨൧൪൪. “തത്ഥ ബിന്ദുസ്സരാ വഗ്ഗൂ, നാനാവണ്ണാ ബഹൂ ദിജാ;
കൂജന്തമുപകൂജന്തി, ഉതുസമ്പുപ്ഫിതേ ദുമേ.

൨൧൪൫. “തേ ഗന്ത്വാ ദീഘമദ്ധാനം, അഹോരത്താനമച്ചയേ;
പദേസം തം ഉപാഗച്ഛും, യത്ഥ വേസ്സന്തരോ അഹു”.

മഹാരാജപബ്ബം നാമ.

ഛഖത്തിയകമ്മം

൨൧൪൬. “തേസം സുത്വാന നിഗ്ഘോസം, ഭീതോ വേസ്സന്തരോ അഹു;
പബ്ബതം അഭിരുഹിത്വാ, ഭീതോ സേനം ഉദിക്ഖതി.

൨൧൪൭. “ഇങ്ഘ മദ്ദി നിസാമേഹി, നിഗ്ഘോസോ യാദിസോ വനേ;
ആജാനീയാ ഹസിയന്തി, ധജഗ്ഗാനി ച ദിസ്സരേ.

൨൧൪൮. “ഇമേ നൂന അരഞ്ഞസ്മിം, മിഗസങ്ഘാനി ലുദ്ദകാ;
വാഗുരാഹി പരിക്ഖിപ്പ, സോബ്ഭം പാതേത്വാ താവദേ;
വിക്കോസമാനാ തിബ്ബാഹി, ഹന്തി നേസം വരം വരം.

൨൧൪൯. “യഥാ മയം അദൂസകാ, അരഞ്ഞേ അവരുദ്ധകാ;
അമിത്തഹത്ഥത്തം ഗതാ, പസ്സ ദുബ്ബലഘാതകം”.

൨൧൫൦. “അമിത്താ നപ്പസാഹേയ്യും, അഗ്ഗീവ ഉദകണ്ണവേ;
തദേവ ത്വം വിചിന്തേഹി, അപി സോത്ഥി ഇതോ സിയാ”.

൨൧൫൧. “തതോ വേസ്സന്തരോ രാജാ, ഓരോഹിത്വാന പബ്ബതാ;

നിസീദി പണ്ണസാലായം, ദള്ഹം കത്വാന മാനസം''.

൨൱൬൩. “നിവത്തയിത്വാന രഥം, വുട്ഠപേത്വാന സേനിയോ;
ഏകം അരഞ്ഞേ വിഹരന്തം, പിതാ പുത്തം ഉപാഗമി.

൨൱൬൪. “ഹത്ഥിക്ഖന്ധതോ ഓരുയ്ഹ, ഏകംസോ പഞ്ജലീകതോ;
പരികിണ്ണോ [പരിക്ഖിത്തോ (സീ॰ പീ॰)] അമച്ചേഹി, പുത്തം
സിഞ്ചിതുമാഗമി.

൨൱൬൫. “അദ്ദസ കുമാരം സോ, രമ്മരൂപം സമാഹിതം;
നിസിന്നം പണ്ണസാലായം, ഝായന്തം അകുതോഭയം.

൨൱൬൬. “ഉഞ്ഛ ദിസ്വാന ആയന്തം, പിതരം പുത്തഗിദ്ധിനം;
വേസ്സന്തരോ ച മദ്ദീ ച, പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ അവന്ദിസും.

൨൱൬൭. “മദ്ദീ ച സിരസാ പാദേ, സസുരസ്സാഭിവാദയി;
‘മദ്ദീ അഹഞ്ഹി തേ ദേവ, പാദേ വന്ദാമി തേ സുണ്ഹാ’ [ഹുസാ
(സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)];
തേസു തത്ഥ പലിസജ്ജ, പാണിനാ പരിമജ്ജഥ''.

൨൱൬൮. “കച്ചി വോ കുസലം പുത്ത, കച്ചി പുത്ത അനാമയം;
കച്ചി ഉഞ്ഛേന യാപേഥ, കച്ചി മൂലഫലാ ബഹൂ.

൨൱൬൯. “കച്ചി ഡംസാ മകസാ ച, അപ്പമേവ സരീസപാ;
വനേ വാളമിഗാകിണ്ണേ, കച്ചി ഹിംസാ ന വിജ്ജതി''.

൨൱൭൦. “അത്ഥി നോ ജീവികാ ദേവ, സാ ച യാദിസകീദിസാ;
കസിരാ ജീവികാ ഹോമ [അഹോസി (?)], ഉഞ്ഛാചരിയായ ജീവിതം.

൨൱൭൧. “അനിദ്ധിനം മഹാരാജ, ദമേതസ്സംവ സാരഥി;
ത്യമ്ഹാ അനിദ്ധികാ ദന്താ, അസമിദ്ധി ദമേതി നോ.

൨൱൭൨. “അപി നോ കിസാനി മംസാനി, പിതു മാതു അദസ്സനാ;
അവരുദ്ധാനം മഹാരാജ, അരഞ്ഞേ ജീവസോകിനം''.

൨൱൭൩. “ഇദമ്പി തേ സിവിസേട്ഠസ്സ, ദായാദാപത്തമാനസാ;
ജാലീ കണ്ഹാജിനാ ചുഭോ, ബ്രാഹ്മണസ്സ വസാനുഗാ;
അച്ചായികസ്സ ലുദ്ദസ്സ, യോ നേ ഗാവോവ സുമ്ഭതി.

൨൱൭൪. “ഇമേ രാജപുത്തിയാ പുത്തേ, യദി ജാനാഥ സംസഥ;
പരിയാപുണാഥ നോ ഖിപ്പം, സപ്പദട്ഠംവ മാണവം''.

൨൱൭൫. “ഉഭോ കുമാരാ നിക്കീതാ, ജാലീ കണ്ഹാജിനാ ചുഭോ;
ബ്രാഹ്മണസ്സ ധനം ദത്വാ, പുത്ത മാ ഭായി അസ്സസ''.

൨൱൭൬. “കച്ചി നു താത കുസലം, കച്ചി താത അനാമയം;
കച്ചി നു താത മേ മാതു, ചക്ഖു ന പരിഹായതി''.

൨൱൭൭. “കുസലഞ്ചേവ മേ പുത്ത, അഥോ പുത്ത അനാമയം;
അഥോ ച പുത്ത തേ മാതു, ചക്ഖു ന പരിഹായതി''.

൭൬൯. “കച്ചി അരോഗം യോഗ്ഗം തേ, കച്ചി വഹതി വാഹനം;
കച്ചി ഫീതോ ജനപദോ, കച്ചി വുട്ഠി ന ഛിജ്ജതി”.

൭൭൦. “അഥോ അരോഗം യോഗ്ഗം മേ, അഥോ വഹതി വാഹനം;
അഥോ ഫീതോ ജനപദോ, അഥോ വുട്ഠി ന ഛിജ്ജതി”.

൭൭൧. “ഇച്ചേവം മന്തയന്താനം, മാതാ നേസം അദിസ്സഥ;
രാജപുത്തീ ഗിരിദ്വാരേ, പത്തികാ അനുപാഹനാ.

൭൭൨. “അഞ്ഞ ദിസ്വാന ആയന്തം, മാതരം പുത്തഗിദ്ധിനിം;
വേസ്സന്തരോ ച മദ്ദീ ച, പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ അവന്ദിസും.

൭൭൩. “മദ്ദീ ച സിരസാ പാദേ, സസ്സുയാ അഭിവാദയി;
മദ്ദീ അഹഞ്ഹി തേ അയ്യേ, പാദേ വന്ദാമി തേ സുണ്ഹാ”.

൭൭൪. “മദ്ദിഞ്ച പുത്തകാ ദിസ്വാ, ദൂരതോ സോത്ഥിമാഗതാ;
കന്ദന്താ മഭിധാവിംസു, വച്ഛബാലാവ മാതരം.

൭൭൫. “മദ്ദീ ച പുത്തകേ ദിസ്വാ, ദൂരതോ സോത്ഥിമാഗതേ;
വാരുണീവ പവേധേന്തീ, ഥനധാരാഭിസിഞ്ചഥ”.

൭൭൬. “സമാഗതാനം ഞാതീനം, മഹാഘോസോ അജായഥ;
പബ്ബതാ സമനാദിംസു, മഹീ പകമ്പിതാ അഹു.

൭൭൭. “വുട്ഠിധാരം പവത്തേന്തോ, ദേവോ പാവസ്സി താവദേ;
അഥ വേസ്സന്തരോ രാജാ, ഞാതീഹി സമഗച്ഛഥ.

൭൭൮. “നത്താരോ സുണിസാ പുത്തോ, രാജാ ദേവീ ച ഏകതോ;
യദാ സമാഗതാ ആസും, തദാസി ലോമഹംസനം.

൭൭൯. “പഞ്ജലികാ തസ്സ യാചന്തി, രോദന്താ ഭേരവേ വനേ;
വേസ്സന്തരഞ്ച മദ്ദിഞ്ച, സബ്ബേ രട്ഠാ സമാഗതാ;
ത്വം നോസി ഇസ്സരോ രാജാ, രജ്ജം കാരേഥ നോ ഉഭോ”.

ഛഖത്തിയകമ്മം നാമ.

൭൮൦. “ധമ്മേന രജ്ജം കാരേന്തം, രട്ഠാ പബ്ബാജയിത്ഥ മം;
ത്വഞ്ച ജാനപദാ ചേവ, നേഗമാ ച സമാഗതാ”.

൭൮൧. “ദുക്കടഞ്ച ഹി നോ പുത്ത, ഭൂനഹച്ചം കതം മയാ;
യോഹം സിവീനം വചനാ, പബ്ബാജേസിമദൂസകം”.

൭൮൨. “യേന കേനചി വണ്ണേന, പിതു ദുക്ഖം ഉദബ്ബഹേ;
മാതു ഭഗിനിയാ ചാപി, അപി പാണേഹി അത്തനോ”.

൭൮൩. “തതോ വേസ്സന്തരോ രാജാ, രജോജല്ലം പവാഹയി;
രജോജല്ലം പവാഹേത്വാ, സങ്ഖവണ്ണം [സച്ചവണ്ണം (സീ॰ സ്യാ॰)] അധാരയി”.

൭൮൪. “സീസം ന്ഹാതോ സുചിവത്ഥോ, സബ്ബാഭരണഭൂസിതോ;
പച്ചയം നാഗമാരുയ്ഹ, ഖഗ്ഗം ബന്ധി പരന്തപം.

൭൪൫. ‘‘അതോ സട്ഠിസഹസ്സാനി, യോധിനോ ചാരുദസ്സനാ;
സഹജാതാ പകിരിംസു, നന്ദയന്താ രഥേസഭം.

൭൪൬. ‘‘തതോ മദ്ദിമ്പി ന്ഹാപേസും, സിവികഞ്ഞാ സമാഗതാ;
വേസ്സന്തരോ തം പാലേതു, ജാലീ കണ്ഹാജിനാ ചുഭോ;
അഥോപി തം മഹാരാജാ, സഞ്ജയോ അഭിരക്ഖതു’’.

൭൪൭. ‘‘ഇദഞ്ച പച്ചയം ലദ്ധാ, പുബ്ബേ സംക്ലേസമത്തനോ;
ആനന്ദിയം ആചരിംസു, രമണീയേ ഗിരിബ്ബജേ.

൭൪൮. ‘‘ഇദഞ്ച പച്ചയം ലദ്ധാ, പുബ്ബേ സംക്ലേസമത്തനോ;
ആനന്ദി വിത്താ സുമനാ, പുത്തേ സങ്ഗമ്മ ലക്ഖണാ.

൭൪൯. ‘‘ഇദഞ്ച പച്ചയം ലദ്ധാ, പുബ്ബേ സംക്ലേസമത്തനോ;
ആനന്ദി വിത്താ പതീതാ, സഹ പുത്തേഹി ലക്ഖണാ’’.

൭൫൦. ‘‘ഏകഭത്താ പുരേ ആസിം, നിച്ചം ഥണ്ഡിലസായിനീ;
ഇതി മേതം വതം ആസി, തുമ്ഹം കാമാ ഹി പുത്തകാ.

൭൫൧. ‘‘തം മേ വതം സമിദ്ധജ്ജ, തുമ്ഹേ സങ്ഗമ്മ പുത്തകാ;
മാതുജമ്പി തം പാലേതു, പിതുജമ്പി ച പുത്തക;
അഥോപി തം മഹാരാജാ, സഞ്ജയോ അഭിരക്ഖതു.

൭൫൨. ‘‘യം കിഞ്ചിത്ഥി കതം പുഞ്ഞം, മയ്ഹഞ്ചേവ പിതുച്ച തേ;
സബ്ബേന തേന കുസലേന, അജരോ അമരോ ഭവ’’.

൭൫൩. ‘‘കപ്പാസികഞ്ച കോസേയ്യം, ഖോമകോടുമ്ബരാനി ച;
സസ്സു സുണ്ഹായ പാഹേസി, യേഹി മദ്ദീ അസോഭഥ.

൭൫൪. ‘‘തതോ ഹേമഞ്ച കായൂരം, ഗീവേയ്യം രതനാമയം;
സസ്സു സുണ്ഹായ പാഹേസി, യേഹി മദ്ദീ അസോഭഥ.

൭൫൫. ‘‘തതോ ഹേമഞ്ച കായൂരം, അങ്ഗദം മണിമേഖലം;
സസ്സു സുണ്ഹായ പാഹേസി, യേഹി മദ്ദീ അസോഭഥ.

൭൫൬. ‘‘ഉണ്ണതം മുഖഫുല്ലഞ്ച, നാനാരത്തേ ച മാണികേ [മാണിയേ (സീ॰ പീ॰)];
സസ്സു സുണ്ഹായ പാഹേസി, യേഹി മദ്ദീ അസോഭഥ.

൭൫൭. ‘‘ഉഗ്ഗത്ഥനം ഗിങ്ഗമകം, മേഖലം പാടിപാദകം [പടിപാദുകം (സീ॰ സ്യാ॰), പാലിപാദകം (പീ॰)];
സസ്സു സുണ്ഹായ പാഹേസി, യേഹി മദ്ദീ അസോഭഥ.

൭൫൮. ‘‘സുത്തഞ്ച സുത്തവജ്ജഞ്ച, ഉപനിജ്ഝായ സേയ്യസി;
അസോഭഥ രാജപുത്തീ, ദേവകഞ്ഞാവ നന്ദനേ.

൭൫൯. ‘‘സീസം ന്ഹാതാ സുചിവത്ഥാ, സബ്ബാലങ്കാരഭൂസിതാ;
അസോഭഥ രാജപുത്തീ, താവതിംസേവ അച്ഛരാ.

൭൬൦. ‘‘കദലീവ വാതച്ഛുപിതാ, ജാതാ ചിത്തലതാവനേ;
ദന്താവരണസമ്പന്നാ, രാജപുത്തീ അസോഭഥ.

൨൪൫൧. ‘‘സകുണീ മാനുസിനീവ, ജാതാ ചിത്തപത്താ പതീ;
നിഗ്രോധപക്കബിമ്ബോട്ഠീ, രാജപുത്തീ അസോഭഥ.

൨൪൫൨. ‘‘തസ്സാ ച നാഗമാനേസും, നാതിബദ്ധംവ കുഞ്ജരം;
സത്തിക്ഖമം സരക്ഖമം, ഈസാദന്തം ഉരൂള്ഹവം.

൨൪൫൩. ‘‘സാ മദ്ദീ നാഗമാരുഹി, നാതിബദ്ധംവ കുഞ്ജരം;
സത്തിക്ഖമം സരക്ഖമം, ഈസാദന്തം ഉരൂള്ഹവം’’.

൨൪൫൪. ‘‘സബ്ബമ്ഹി തംഅരഞ്ഞമ്ഹി, യാവന്തേത്ഥ മിഗാ അഹും;
വേസ്സന്തരസ്സ തേജേന, നഞ്ഞമഞ്ഞം വിഹേഠയും.

൨൪൫൫. ‘‘സബ്ബമ്ഹി തംഅരഞ്ഞമ്ഹി, യാവന്തേത്ഥ ദിജാ അഹും;
വേസ്സന്തരസ്സ തേജേന, നഞ്ഞമഞ്ഞം വിഹേഠയും.

൨൪൫൬. ‘‘സബ്ബമ്ഹി തംഅരഞ്ഞമ്ഹി, യാവന്തേത്ഥ മിഗാ അഹും;
ഏകജ്ഝം സന്നിപാതിംസു, വേസ്സന്തരേ പയാതമ്ഹി;
സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൪൫൭. ‘‘സബ്ബമ്ഹി തംഅരഞ്ഞമ്ഹി, യാവന്തേത്ഥ ദിജാ അഹും;
ഏകജ്ഝം സന്നിപാതിംസു, വേസ്സന്തരേ പയാതമ്ഹി;
സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൪൫൮. ‘‘സബ്ബമ്ഹി തംഅരഞ്ഞമ്ഹി, യാവന്തേത്ഥ മിഗാ അഹും;
നാസ്സു മഞ്ജൂ നികൂജിംസു, വേസ്സന്തരേ പയാതമ്ഹി;
സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൪൫൯. ‘‘സബ്ബമ്ഹി തംഅരഞ്ഞമ്ഹി, യാവന്തേത്ഥ ദിജാ അഹും;
നാസ്സു മഞ്ജൂ നികൂജിംസു, വേസ്സന്തരേ പയാതമ്ഹി;
സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൪൬൦. ‘‘പടിയത്തോ രാജമഗ്ഗോ, വിചിത്തോ പുപ്ഫസന്ഥതോ;
വസി വേസ്സന്തരോ യത്ഥ, യാവതാവ ജേതുത്തരാ.

൨൪൬൧. ‘‘തതോ സട്ഠിസഹസ്സാനി, യോധിനോ ചാരുദസ്സനാ;
സമന്താ പരികിരിംസു, വേസ്സന്തരേ പയാതമ്ഹി;
സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൪൬൨. ‘‘ഓരോധാ ച കുമാരാ ച, വേസിയാനാ ച ബ്രാഹ്മണാ;
സമന്താ പരികിരിംസു, വേസ്സന്തരേ പയാതമ്ഹി;
സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൪൬൩. ‘‘ഹത്ഥാരോഹാ അനീകട്ഠാ, രഥികാ പത്തികാരകാ;
സമന്താ പരികിരിംസു, വേസ്സന്തരേ പയാതമ്ഹി;
സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൪൬൪. ‘‘സമാഗതാ ജാനപദാ, നേഗമാ ച സമാഗതാ;
സമന്താ പരികിരിംസു, വേസ്സന്തരേ പയാതമ്ഹി;
സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൪൬൫.

‘‘കരോടിയാ ചമ്മധരാ, ഇല്ലീഹത്ഥാ [ഇന്ദിഹത്ഥാ (സ്യാ॰ ക॰), ഖഗ്ഗഹത്ഥാ (സീ॰ പീ॰)] സുവമ്മിനോ;
പുരതോ പടിപജ്ജിംസു, വേസ്സന്തരേ പയാതമ്ഹി;
സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൭൮൬. ‘‘തേ പാവിസും പുരം രമ്മം, മഹാപാകാരതോരണം;
ഉപേതം അന്നപാനേഹി, നച്ചഗീതേഹി ചൂഭയം.

൨൭൮൭. ‘‘വിത്താ ജാനപദാ ആസും, നേഗമാ ച സമാഗതാ;
അനുപ്പത്തേ കുമാരമ്ഹി, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൭൮൮. ‘‘ചേലുക്ഖേപോ അവത്തിത്ഥ, ആഗതേ ധനദായകേ;
നന്ദിം പവേസി [നന്ദി-പ്പവേസി (സീ॰ സ്യാ॰ പീ॰)] നഗരേ, ബന്ധനാ മോക്ഖോ അഘോസഥ.

൨൭൮൯. ‘‘ജാതരൂപമയം വസ്സം, ദേവോ പാവസ്സി താവദേ;
വേസ്സന്തരേ പവിട്ഠമ്ഹി, സിവീനം രട്ഠവഡ്ഢനേ.

൨൭൯൦. ‘‘തതോ വേസ്സന്തരോ രാജാ, ദാനം ദത്വാന ഖത്തിയോ;
കായസ്സ ഭേദാ സപ്പഞ്ഞോ, സഗ്ഗം സോ ഉപപജ്ജഥാ’’തി.

വേസ്സന്തരജാതകം ദസമം.

മഹാനിപാത നിട്ഠിതാ.

ജാതകപാളി നിട്ഠിതാ.